

مؤسسی: ابن السری
مصطفی نامق

مدیریة ابن السری
احمد جودت

آشیان

أدبي عامي، سیاسی، اجتماعی، فنی، اخلاقی هفتادق مجموعه در

پیشنبه

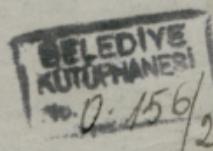
ایکنیجی جلد

نومرو ۱۴

برنجی سنه

۱۳۲۶ ذی القعده ۲۳

۴ کاون اوول ۱۳۲۴

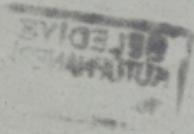
مهر سر نسخه لر ساخته در

استانبول

محل اداره می: جفال اوغلاندہ دائرہ مخصوصہ
 آرتین آصادوریان مطبعه می

۱۳۲۴

کلیات ادب ایرانی

اسبوع سیاسی

بوهفته نک اک مهم حا. نهاده سی اوسترانک صول درجه، فایله اجر ایتدیکی تحسیدات عسکریادر . اوستريا محافل سیاسیه سنک ابتدالی بوسنه و هرسکده آمیشی مخافظیه معمولی بر تدبیر احتیاطی اولق اوزره اعلان ایتدیکی بو تحسیدات بالخانه شو آرماق او درجه واسع بر مقیاس داخلنده اجر ایدلکده در که اعلان الحاق متماقب ایده اطور فرانسا وزوفه عرض تشكیر کیدن هیئت مخصوصه دن صوکره تدبیر احتیاطینک بود رجھی اندیشه موجب ایناق طبیعی ایدی . ذاتاً اوستريا دیپلوماتیزی ده ایلک از کم کیفیت تکذیب اینش ایکن بالآخره اوستريا و محار مطبوعاتیک اعتدالی بهده میدان تحقیقه چیقان حقیقت اوکنده صوصمقدن باشقه برشی یا به مامشلر دی . بونکون بوسنه و هرسکده ، صربستان حدودنده ، دالماجیاده اوستريا مهم هم قوتلر تحسید اینش ، بالخاصه صربستان حدودی هر احتماله فارشی طوره جق درجه ده تحکیم ایدلشددر . بو تحسیدات کیمه قارشی اجر اولینور ؟ شوراسی محقددرکه اوستريا بارون دارستانک حرص وغیری یوزنده دوشیدیکی کریودن قور تولق چاره-نی تحری ایله مشغولدر . بوسنه و هرسک قطعه ملخی ضمیمه مالک ایگله او-والی یا-کن سیاست استیلا اینش اوایوردی ، اداره ده فتح اینش اولق ایچون اوراده ساکن بولنان افواه مختلفنک آمال و تابلات طبیعه لرنی و یانه قاینه سنک افکار سیاسیه سیله تأییف اینک لازم دی . حالبوکه صرب پرویاند مأمور لرینک تشونیانیله آیا فلانان اسلامور بوكا بر نجی درجه ده مانع تشکیل اینکده ایدیلر بناءً علیه بوسنه و هرسک قطعه سنده موجودی یوز بیکه ابلاغ ایدیان قوه عسکریه منحصرآ بـ اسلامور لـ حکومـ تـ لـ رـ یـ نـ اـ وـ نـهـ دـ زـ بـ رـیـ کـ اـ صـ رـ اـ رـ اـ اـ لـ اـ

حسن نتیجه به اقتان اینه جک اولورایسه بوایک حکومتک بر تشویق خارجی ایله حرکات تجویزیه ده بولنلری ده محتعمل اولدیغندن اوستربا ارکان حربسیه سی بر تدبیر احتیاطی اولق اوزره هرایکی طرفدن تجاوزه اک زیاده مروض بولونان نقطه لردده کاف درجه عسکر طویلامق لزومی حس ایتمشد.

فی الحقيقة اوستربا حکومتی بوكون پاک نازک ، پک مشکل بر مقدمه بولنیور . باخصوص بعض محافل سیاسیه نک تصور ایتدیکی اوزرده دولت علیه بلغارستان ایله عقد اشلاف ایده جک اولورسه اوستربا بالقاقدره روسیه نک او تمدنبری آرزو ایتدیکی دائره افراده کیرمش بولنه جقدر . اوستربا حکومتی هو فبورغ سرا اینده فردیسانده اجرا اولونان مختشم رسم قبollarه خاضر لادیغی قیمتی بر املک بو صورتله آجی بر سنک عاقبته چار پدیغی اصلا آرزو ایهز ، چونکه اویله بر حالک تولید ایده جک شاشقینلک ایخنده سلامت محامکی ده غائب ایده رک لزومندن فضلله بر آدم آمیق و کری آله، یه جنی بو آدیعی تعقیب ایده جک سرعیغ آدیغارله بر فلاکت حربه آنامق تهملکسی وارد؛ بناءً علیه حدود بوسنده صوک درجه قوتی بولنه رق قایسی اوکنده کی کورولتواری هر زمان با صدیره بیله جکی داخله ، خارجده هر کسه اکلامیق ضرور سنده در .

صریستان و قره طاغ حکومتله کنجه؛ بالقان حا، نائنک ابتدای ظهور نده صرب و قره طاغ افکار عمومیه سنده کوستردیکی آثار هیجان و غذایه تبعاً ایکی طرفده مطبوعاتک، رجال سیاسیه نک، حتی روای حکومتک نقدرتا شغین بیانانده بولوند قلری معلوم در. انجق اوروپاده سیاحتته ختم ویره رک بودفعه ملکتنه عودت ایدن صرب خارجیه ناظرینک حساب ویرکن قولاندیفی اسان مأیوسانه صربلری دائره حقیقته ارجاع ایتش اوله جنی ظن ایدیلیور. هر حالده بالقاقدره اندیشه ایدیان تملکه حرب صرب و قره طاغ اهالیستک افراط غلیان ایله حدودی تجاوزه حکومتی بجور ایتسنده ظهوره کله بیلر؛ اوروبا بوحقیقتی ده احوال تقدیر ایده رک وقتیه یونان حکومتی نزدنده اجرا ایدیان تشنه شدیه بر حرکت مشترکه به لزوم کورمش صربلرها او صلو او طور ملینی ، عکس حالک مسئولیتی ناماً

کندیلریسه راجع اوله جنی اخطار ایتمشده لکن صرب رجال حکومتک واخیراً روسیه خارجیه ناظریست دیدیکی کبی صربستان و قره طاغک طلب ایتدیکی تمویضات او نالر ایچون حیات و ممات مسئله‌سی دیمک اولدیفندن عکسی بر نتیجه تحقیقی حالتده ایکی حکومتک حدود بوینده عسکری، بوئنه و هرسک داخلنده حیات ملیه اعتباریله کندیلریسه مربوط بولان اسلامولوی بر تجارت و عصیانه سوق ایتمسی متحملدر .

بوبله بر سر سر بالاکت نتیجه‌سی نه اوله بیلیر؟ روسیه بوكافارشی صرب پلیلری آجیقدن حایه ایدرمی؟ اوستربالیه مناسباته عارض اولان کرکنلکدن طولایی ایتالیا حکومتی امانولک قائمه بدریسه بر جیله حایسکاری کوسترمی؟ بورالری هنوز کسدیریله میور، هر حالده روسیه‌نک حر به فعلاً اشتراک ایده‌میه‌جکی و اتفاق هناثک بوبله بر تهلکلی اویونه مانع اوله جنی ظن اولنیور. کرجه صرب و قره طاغ عسکرلری متعددآ حرکت ایده‌جک اولورسه اوستربالیه بر پارچه دوشوندیرر؟ فقط نتیجه‌ده اوستربالانک غلبه چاله جغته شـبهه ایدلز، صربستانک تفاخر مایسته رغمـا، نه درجه ضعیف اوستربالک این بیلیر. یالکن بر احتمال واردکه اوده ترکیه، صربستان و قره طاغ حکومتلریست توحید آمال و منافعه بول بوله رق بر لشمیدر؛ بواحتمال اوستربالا حکومتی ایچون محقق بر فلاکت تولیدایدر، حتی داخلنده بیله بر جوچ عصیانلر، قاریشقلقلار چیقاره بیلیر، فقط بالقانلرک وضعیت سیاسیه‌سی وبالقان حکومات صغیره‌سنک آمال و منافع اساسیه‌لری ایجادجه اویله بر اتحادک شیمیدیلک امکان داخلنده او مادری غنی اعتراف ایمک ضروریدر. اوستربالک تحشیدانندن بلغارلرک استخراج ایمک ایسته‌دکلری معنايه کانجه فرقه منازعاتک بحر انلری آزمـنده حاللری اوستربالیلردن پك فرقی اولمايان بلغارلر بوئنه و هرسکده کی سوقياتی باب عالیه قارشی بر نایش تهدیدکارانه طرزنده تلقی ایمکله یا آدانیورلر، ياخود مغالطه به بوغه رق مقصدلری خی تسهیل ایمک ایسته بیورلر. ویانه قاینه‌سی بوكون ایچنده بیوارلانوب طور دینی موقع مشکلدن بر حرب ایله جیقمق طرفداری دکلدر. اویله بر حرب اوستربالک آئیسی محوابیدر.

اوستريا دبلوماتلري ينه وسائل سياسيه به مراجعت ايده رك استحصال مقصدده
چاليشه جقلدرد . روسيه نك حادثات اخيري هي بهمه حال قونفرانس كوندر مكده
كوسٽريديك دوي اصرار ، ايتالياك اتفاق مثلث عاليه شده رسميًا قولاندياني لسان ،
بالقان اسلاموريست روس حايشه نه كوهنه وک طاقدله طور خصوصت ، تركيه ده
اوستريا و مجارستان صناعته آجيان حرب اقتصادي ، آيرى آيرى بروغانيادر كه اوستريا
حربه قرار ويره دن اول بوتلر طوب و فنك سلري آره شده الله جنبي وضع
و تکلي دوشونك مجبور در . بناء عليه اوستريانك تداركات و تحشيدات نه ندر مهم
اولورسه اولسون بر فکر تجاوزه مستند اولديه ادعا ايديله من ، ويانه قابنه سى
حدود ريني ناكماني تعرضله قارشى محافظه آلتنه آلاق ايجون بو كالزوم كور شد؛
اوسترياليلر بوبابده نه قدر سرعت و فعالیت كوسٽرييرلر اوقدر فازانيرلر ، ايشته
اونك ايجوندرك و قتيله كيجه لرى كيزلى كيزلى اجر اولونان تحشيدات و سوقيات
عسكريه شيعدى ميدان علانىته جيقارلىشد .

خلاصه اوستريا حکومتك تحشيداتي بزم ايجون جاي انديشه اوله مايه جنبي کي
صراب و قره طاغ حکومتلري خارجدن بر تشویق كورمكارى و خیالاته قابلمائيه رق
عاقلانه ، دورانديشانه برمسلك تعقیب ايندکلاري حالمه كنديلر لري ايجون موجب
تلاش اوله ماز . صوك زمانلرده ايز و واسينك بیانات حکيمانه سى ، ايتاليا حکومتك
بالقان حکومتلرينه قارشى اولسه اولسه بره ظاهرت سياسيه دائرة تند جيده مي جيغى
سويله سى بو ايکي كوجوك حکومتى واهى اميدلره دوشمكden قورنارديغى ده روایت
ايديللور ، بو خبر تحقق ايدرسه بالقان مسائلى - اکن و سلم بردوره اشتلافه كيزمش
صايسله سيلير ، روسيه حکومتك نوطه سه ويانه قابنه سنك ويرديكى جواب حرم
طوتلمقده اولقلهه برابر آزان تلغرا فامه لرى برمتع مونوقدن استخبار ايندکلاري
بالبيان بوجواب حقنده اشتلافكارانه تعبيري قولانينورلر كه بوحال اوستريانك ده
مسلك قديمى تبديله قرار ويرديكى كوسٽرييور ؛ اوستريا دبلوماتلري خنای
سابقى اعتراف ايمكله بعض فداكار لغدهه قاتلائق لزومي حس ايمش او ليورلر
يالكز بوفدا كارلاني صربستان و قره طاغ كى ايکي كوجوك حکومتك فكر و مقصديه

کوره یا یق بردوات معظمه به بل کران کله جک ایچون اوستربانک بو وادیده سرد
ایدیله جک مطالبه اصلاً اهمیت ویرمیه جک آشکاردر . بناء علیه صربستان ده ،
قره طاغ ده قاینله آرمسنده اجرا ایدلکه اولان مذا کره کله کله سکون و حکمه
انغار ایتمیدر ، حدودله آیشی خل کوسته جک نایشارله ، با غیر و ب جایغیر مقله
دعوالری قازانق ایسته ینلر ، بوکون او روپانک مسائل حاضره قارشیسنه طاقدینیه
وضع احتیاط و احترازی نظردقته آلمایدلر لر .

خلاصه اوسترباحر ب ایچون تحشیدانده بولنیور ، بولونه ماز ، اوستربالرداخلا
و خارجاً عظیم مشکلات ایچونه اولدفلرندن مجبریت قطعیه کورمدیکه حریه
کیریشمزلر . یالکز حدودی تحریم و قوه ایمک فکرنده درلر که کوچوک حکومتلر که
حرکتله و یاه قاینه سفی بویولده بر تدبیر اتخاذیته مجبور ایتمشد . هر حالده بالقاتله ده
بر حرب ظهور ایدرسه - احوال تبدل ایتمک شرطیله - بونک ایمک اوکجه
اوسترباطر فندن اعلان ایدلیه جکنه امین او له سیلرز و بواسنت دائزه سنه منافعمنزی ،
خط حرکتمنزی ، اطرافزی تعیین و تشخیص ایده سیلرز .

اسماعیل مستاق

مصطفی ادبیه : ۴

ذکا ایچون عید حقیق انانفس آثارک ادوار اشراق در . « زیب شکته » نک
اهتزاز رقیق دهه ایشتدیکمز کوندنبری سیوه شعر و صنعت یاشایان افتادکان
بدایع « فانی تسایلر » ک نامزد سر بر بقا بر قهرمان بها شکوهیله انشایانی

بیوک بر شهر آین دماغی اولق اوزره استقبال ایده جکلر نده شبهه ایتم .
 « فانی آسلیلر » ناظمی قصر ذکار نده بیوک بر خزینه شعر ایله دنیا به
 کلدى ؛ ایکی بیوک اقتدار ادبی آرم سنده مائده نفاؤسله بیوودی . فائق عالینک
 پدری ایله برادری — ایکی استاد بیان — سعادت علمیه سی تأمین ایتدیلر .
 کندیسی ایچون شعر :

خیال ایکن دها غور نده صدر مادرینک

— طبیعتک یدلطفیله — پرذکا سرینک

« قولمش اوستنه بر افسر من هر در . . .

بو شاعر بختیارک بشیکی آهنگ نشاندله صالحانش ، خیابان حیاتی مو اک
 نفاؤسله مدافعه ایدلشدیر . ایلک آکلا دیغی سس بی شبهه بر ترانه قلم اولدی .
 فائق عالیه الحانسراي ادبی کوستون انکشت و راث ، فقط اورایه
 کندیسی کوتورن ایکی دست صنعت آرا — پدریله برادرینک قیمتدار المربدر .
 بو ایکی رهبر عرفان سایه سنده فائق عالی بزم اوغر ادیغمهز تحیری طریق کافتندن
 بالکلیه آزاده اوله رق ، قولاق لرنده صدای قافیه ، دودا قلرنده زمنه اوزان ایله
 سکته سز ، رجمعتسز ترددسز ، قلمی یورو تدی و ایسانلمز بر سرعتله مراحل
 بیانی طی ایده وک هنوز چو جو ق دینه بیله جک بر یاشده ایکن شاهقة بلا غقی
 ضبطه موفق اولدی . بزم سنه رجه آثار منزی قور تاره مدیغمهز رعشة رکا کتندن
 اوونک نشیده لری هان کاملاً ازاده در .

ایشته تحطر ایدیبورم : اوون ایکی سنه اوول (ثروت فنون) مطبعه سنده
 بر کون توفیق فیکرت او زمانه قدر طانیه دیغی فائق عالینک ایلک منظومه سی
 او زاته رق فکر می صور مشدی :

— ایکی بر حامد دیشندم .

بو قصور سز ایلک نشیده ده « کرسی » استغراق « ک تأثیری کورو لیور دی .
 اشعار متعاقب سنده بو تأثیرک در جمی سی کیتکجه دها واضح کورونکه باشلا دی .
 فائق عالی « مقبر » ناظم بی مثالنک معقبي اولمغه قرار ویرمش ، ثروت استعدادیله

متاسب بر استاد بولشدی . « فانی تسلیلر » مقدمه سنده اعتراف ایستدیکی و جهله حامددن « یوکسک دوشونه » بی اوکرنی . فائق عالی به بو کون « بر کوچک حامد » دینه بیلیر که بو پاک بویوک بر عنوان مفخر تدر .

فائق عالی بو ایلک مجموعه اشعاریه بندن بر ام استه من او لسیه دی « دماغی شعرلر » دینه سی توصیه ایدردم ، اعتقاد مجھے بو نام « فانی تسلیلر » دن زیاده مندرجاتی اخبار ایدر . فی الحقیقہ اویله صانیوزم که فائق عالی شمر حسیاتدن زیاده شعر افکاری بازیور؛ بر بیلک شاعر افکاردار . ندیم ایله ، موسه ایله ، استادا کرمله مناسبی آز ؛ نفعی ایله ، هوغو ایله ، حامدله قرابت روحیه سی وار . شعرلری قلبی او لمقدن زیاده دماغی کورینیور ، احتساندن زیاده تفکر مخصوصیدر . منع نشاندی نادرآ بر صدر متھیج ، بر معناد سر ادق استغراقده جو لان ایدن بر مغز متأثردر .

فرکره عائد شعرلری طویق ، مستنی بردقت دماغیه بی متقدیر ؛ بو جھتلە سونلر آز او لور . دماغی کو زل نشیده لری او چور و ملر ، اهر ام لر ، هیالایه طاغلریته تشییه ایده بیلیرم : بونلری انجداب روح ایله تماشا ایدنلر پاک نادر کوروله جکی انکار او لنه ماز . فن نسط قارشیلرنده کیم بی حس قاله بیلیر ؟ عمان هندیشک طیفون فیرطنه سی سویلمیه بیلیر : فقط قارشیستنده حس حیرتدن منع نفس ایتمک ممکنی در ؟

ظن ایدیسیورم که « فانی تسلیلر » مواجھه سنده اکثریتک خلاصه هیجانی بر حس تحریر او له جق . « او مجھو له بیه » ، « بنم سیای خیالم » ، « دجله وادیی » کبی بر راقج منظومه امتشا ایدنیج . « فانی تسلیلر » لک قلب ایله منابقی پاک آز قالیور .

اٹک نسج اصلیسی نی - اغارا کبی عظیم ورع دافشان برش لاله بلا غدر . بوندن آنچق بر فننے قلیله ذوقیاب اولا بیلیر . محبوب هموم او له جق آثار ادبیه بسیط سوزلر ایچنده درین حسرلر کتیر تلدر :

اولمکسە غرض مرض نه لازم
اولسون فقط ایچسون تورم !

یاخود :

بیل سفندی یکرمی آلتی وار یوق
طوت صوکره آنی مزاره کوندر !

بیتلری کبی شیلری هر کس آکلاهی چنی جهنه هر کس طویار و سور .
حسیات سیله سهل الادراک عناصر ایچنده افاده او لحمالی کی اکثریتده تولید هیجان
ایده بیلسون . « اولجیه قارشی » ، « برشب ماضی » ، « انفعالات مریضانه » ،
« سنه لردن صوکره » ، « افول ایتش عنان قارشیدنده » منظومه لرینک
ادبیه آنژدہ مثلی نادر بور بدیعه اولدیغی آنچق شـ امر لر هنگ بر قسمی آکلاهی
بیله جکدر .

شاعر بزه آمال اسلوبیهـنی آکلاهق ایچون :
بن باشقه بر لسان ایله ، طرز بیان ایله
الحال کاشناتی ، خفایایی خلائقی
آنک روحه منج ایده رک یازمهق ایستم .

دیبور و افکار حاضر دی بر از آفاق ظلمت عد ایده رک بوکا قارشی بر استغنای
ضمی ایله اساساً انسال مستقبله ایچون یازدیغی آکلاهق او زره علاوه
ایدیبور :

بهوده بر حیات پریشان وزائله
راضی دکل کوکل ... یاروب آفاق ظلمتی ،
انصار ایچنده قبرمی بن قازمق ایستم ،
واشعار فکریهه میانی اعتراف ایله :

دو شوئنگ آه ، دو شوئنگ سر مزاره قدر :
نم نصیب حیاتم بودر ... و منونم !
دیبور . مع ما فیه فصیلنده ممنونیق :

سن ای مادر که مرئی ، مستتر ، جامد و یاذی روح
بو وجودات بی بیانی تولید ایلدک ، بن ده

سنک او لادکم دوشمش ، مکدر ، مضطرب ، معروف ،
او آغوش مکوکبند بونالشکاه امیده :

کذرا کاهده بوش ، قورقونچ ، درین کردابلر وارکه
فامن ، ماتم ، کریماله بن محکوم املایه !

خطاب اشتکانه مانع ایلیور .

«فانی تسلیلر» پک چوق نفایی جامع اولقله برابر فائی عالی بک مجموعه
انفس اثاری دکل در . مؤلف بونله مظفرانه اعلان رقات ایده بیله جگ
بدیمه له یازدی . «فانی تسلیلر» شاعر ای بالنسیه اسکی تبارب قلمیه سی در ، بوجهته
مشکلپسندانه آرایانار مجموعه :

سرشک حزن سهوات اولان نجوم آسا ،
نصراعی طرزنده آیلکاره .

داغلرده ، عکس رقص سحابله ، چاغلایان
ا-یخار اساله ایلیور آغوش منظره .

بیق کی ضعیف التألف جمله له ،
دیلک بوبادیله پک ده اویله مرده دکش !

نصراعی کی ادای نثره سقوط اینش افاده له
کایر اعصاردن هر طالعه بر شعر مشکلدار ،

کیدر ادوار استقباله قدرتندن مؤکدار ؛
بیتون اجرام آنیاتدن مصنوع هیکلدار .

کبی نطق وزبان منظومه خوان صنع مولادر .

قطعه سندن پک حس ایدیان آثار جبریه تقلیده تصادف ایده بیلیر و متعصیان
قواعد شایان مؤاخذه بدض مساهلات شاعرانه اشارت ایده بیلیر . از جمله
مقدمه دهکی «اعتدادات عادیه» آبیری ،

ظلمتنهای لیل آره سندن خیله
بر شیر جاودان معالی عیان اولور .

بیتنده «سیان مظلوم» تقدیرنده ایراد اوینان «ظلمتسما» کلمه مرکب‌سی ،
نیسان ایده‌نم برکیجه مستقبلی ، حالی !

مصراعنده‌کی «نیسان ایده‌نم» فعل غرایی ،
که آتیدن تولدله یا شار سکان سیانی
مصراعنده‌کی «سیان» کلمه‌ست کتبه بذیه‌سندن تفاوی
قر، غر و به شتاباندی بر هبوط باطله ،

مصراعنده بر طرفدن «بطی» کلمه‌ست اسقاط همزه‌سی، دیگر طرفدن فکر
شتاب ایله فکر بطلائیک بر از یکدیگرسته یان باقه جقولری سرمایه انتقاد ایدینه بیلیر .
فقط خرد بینی بر طرفه آتو بدھ مجموعی مساقیر جزئیات بر لظر صنعتله
تاشا ایدنچه تسليمده مضطرباله جغزک «فانی تسیلیر» بر از نفیسدر و کتبخانه‌لر منزد
بدایع مؤلفه ازه‌سنده بر حیات ابدیه‌یه لیاقی انکار او لونه‌ماز .
ناظم بختیاری نی بر شتاب غبطه کشانه ایله تبریک ایدرز .

جناب شهاب الدین

ای بو سه زوجیته ایلک کونده اهانت ایلین آفت !

سکا :

بیکر ایکی یوزلی ، ایکی حسلی ، ایکی شیلی
بر آفتریسیدی فلکلک ، شیخ و شبابک .
بر قاج سنه بر محنة عشقک ، او کتابک
هر بر رولی اویسادی کوسندری ، بومیلی

بر میل طبیعیدی مزه و مطراء .
بر کون ایکی قلبیله اویی بر صاری چهره .

جريدة قلب

بر راد يومی کسکین نظر، آتشلی برابره
صید ایلدی؛ قانون ایله ایمان ایله حتى

زوجیته الدي، اوت، یاندی یورکلار.
تبیریکنه کیتم بو یکی زوجه شوخل؛
حس ایتم او کون بر یکی هنراتی روحک.

قالقدم کیدیبوردم، کوکل آرزده و مغبر،
حس ایتمدی قیربق کوکامی .
حالا ایکی یوزلی، ایکی حسلی، ایکی شیلی . . .

۲۰ تشرین اول ۳۲۴ شام

حسین سعاد

حروف

جريدة قلب

نه اولدی باق، سنه لر چکدی ... ایشته معرفتک!
سنک الکده شبایم پر اختلاج اميد،
پر اشتباق و تالم پر اختضار مدید
عذاب قهری ایله چکدی کیتدی ... شهدی سوین!

سوین! بویاس مکدرله بن ده مسرورم
امید، او نشوء کاذب فسون دکل ده نادر؟
او سحر مغفل و فانمه بویله قاج سنه در
پیرا قادک که کبریین شو عشق مقهورم!

یازیق بو حسلره بیـ کانه طاش یورک
شو عشق آکلامدک کیتدی ... برشب سنکین
ایچنده طاشلره جاریلدی نوحة قلب!

فقط یچون ارسنک چشم خنده بروز که
با قوب مرارت روحله ایسترم که ، ینه
سنک الکله صاریا بن جریحه قلبم ؛

- حز بران ۲۲۳ -

علی کامی

۲۷

فعش امل

مقابرک ابدیت نمالسانی کبی ،
سکوت ولوهدار نده بن بوشهجه نک
تكلم او زده کوروردم لقای صبح و شبی .
زمین تاریخه دوشمش ده باشقه برگره نک

او یرده صبح هیولالقای آئیدن ،
طلوع نوریخ بن یکلهدم او ناسیه نک ؛
او یرده لیل خیالتتمای ماضیدن ،
ظہور طیفی بن کوزلهدم او داهیه نک ،

او اوناصیه تارمار عجز و غموم ،
ویا او داهیه که نامنه « امید » دیرم ،
بتون تاؤهر و حم ، مدید کر بهلم
او کنده سوندی و بن عاقبت شدیه او لدم

منزاره منقاب آمال زندکانی به .

یازار جیمعه شب ، سر کنذشت مظلمه می ؛
او قور نجوم ایله افالک ، روح مؤاجی ؛
کو مر امیدمی خاکسیه ، فیافی به .

فرید و جدی

۲۸

اصول حمایه و سربستی مبادلات

پکن مقاله مزده ذکر ایتدیکمز و قائم و حادثات، سربستی^{*} مبادله طرفدار لرینک افکار و مدعایاتی غایت صریح برداشتند و در تکذیب ایتدیکی حالده بونلر، ینه ادعالرنده ثبات و اصرار ایدرلر . چونکه سربستی^{*} مبادلات طرفدارلری کندی معلوماتلرینک و قائم و حادثاته حاکم اولدیغی ظن ایمکده درلر .

افتراق مباریه سندن سکره، حکومات متحده آمریقا ارن درت ملیار بورج
النه کیر دیکنندن حایه اصولی قبول این شلدره، حکومات متحده بوصورته آزو قنده
بورجلرندن قور توله جقلری کی کسب نروت و سامان ایده جـکلری اعتقداد
ایتمشلر دی .

حوال سربستی مبارزات حاره دارلر نجه فوک العاده باعث حیرت و سبب شکایت اولمشدرا:

بومسلک اکايلري کان غزه سی: مجموعه سی اولان Journal des économistes ۱۸۶۵ تاریخنده حکومات متعدد نك مسلک حایه ندن ظهور ایده جك فلاکتی اکلامق ايجون مهره ارباب اقتصادك آوانه مراجعت ايمشدر: بومعthem و آغير رساله اوزمان عيناً بوعباره لري درج ايمش ايدى:

« حلنده تردد ایدلیه جلک بر سوال صوریورم : اور و باده بیقلان اصول حایه ار کج آمریقا مؤسسانندن ده قافنه جقدر ؟ هیچ بریرده ضایای حقیقتک انتشار میه مقاومت ایده من .

«لكن بحر محيطك ماوراء نهوقت حکوم زوال او له حق؛ ایشته مع التائب
اعتراف ایدرم که بوراده تردد باشلا بیور؛ چونکه شهالی آسیانک بوملت عظیمه سی
سینه سنده کی ایکی بیوک آفني، غیر مساوی فقط عیفی جنسدن ایکی آفني قائم و قع
ایمده دن داخلي نفاق و شقاقدن قور تو لاما یه جقدر : بو آقلرده اسارت و حماهه در». «
بونک او زرینه علمای اقتصاد، بیان مطالعاته باشلا بیورل ... انتیتو اعضائندن
لوئی ریبوا Louis Reybaud ۱۸۶۷-سی ایلو لدہ مهم برائز نشر ایدیور : صنعتک
حال حاضر ده کی بحر انلری .

بوازرده مؤلف بالخاصة حکومات متعدده ایله مشغول اول مقدمه در، کندی بورجنی محصولات اجنبیه ایله اور تکی دوشونه جلک قدر صاف ، بالذات بر صنعت تأسیس و احیانه کندی قابلیتی کو ره جلک قدر بخون اولان بو ملتک عظیم بر افالسه او غرامی ایجون بش سنه بیله چوچ کوریور . اثینک ۳۲۹ نجی صحیفه سی آجوب اوقویم :

« بوييکي محابه يالكىز كندىليرىنى اون بش مiliار بورج الته صوقوب قابليات استحصالىلارنى تضيق ايكله قلامامشد، فقط علم اقتصادك اك سالم قواعدىنى ذيروز برايدن براصول وضع ايتك صورتىله نتىجه يى تشىدىدايمشىلد . بورجلرينىڭ تدرىجىما امحا و اطفاسى ايجون بونكله افتخار ايدە جىكلرىنه آمىرىقالىلر ، باشلىرى دونىش ، شىمدى يە قدر كندىليرىنه بوقدر فائدهسى طوقونان مىربىسى " تجارت يېرىنە ، فوق العادە كىرك تعرەلری تطبیق ايدەرك مىك اولدىنى قدر فضله واردات آلماق يولىنى تعقیب ايمەدىلرمى ؟ بويلاجه اور وپادن كان قاشلرلە كافەسى ، يوكى ياموقى ، ايسکلى ، حين ادخلنده اوپىلە بىر طاقىم كىرك رسملىرىنە تابع طۇمشىلدە كىرچوچ اموال وامته ايجون بورسوم ، قىمتىك تصفى تجاوز ايمەك دەرە . بوبلاوا سەھە بىر منبع واردات اولدىنى كى محابه ائناسىدە صوّق بىر بى طرفاق كۈستەن اسکى دىنیا يە قارشى بىرانتقامدە اولىشىد . فقط بىر ملتک منافع عمومىسى بار تىلىك حسابلىلە، كىنلىلە توافق ايجىز ، بىحر محيطلىك دىكىر جەنتىدە بوجەتايق اكلاشىلماغە باشلامىشىد . كەرەار ضدك هان تكىيل بازارلىرىنە تائىير ايدن بىخان ھىچچىرىرىدە بوقدر شىدتلى ، معندا اولما مامشىد . درايىلى بىر قومك ، حسن رضا يەلە ، بويلا بىر بىحر انە آتىلىمىسى اسبانى اكلاشىلەميمور . « في الواقع مملكتك بورجنى آزو و قته امحا يەنك بەناه بىلە كىزلىنىڭ ايستەنلىن بىرقائىدە واردە كە آمىرىقادە بىلە كىمسە يى آدادە مقدەدر . بودەھرنە اولورسە اولىسون آمىرىقادە فابرىقهلىر تأسىسى حىقىدىكى فکردر . بوسايىدە صنایع اورا يە تأسىس ايتىون و بىر كۆز كاسون دە اور بىاحصولاتنە میدان او قوسون . شەمالى آمىرىقاناصل او لىور دە بويلا جىتقىماز بىولە صابىش و تعقیب اىتىدىكى صراط مسقىمى تىك ايمەشىد ؟ ئەجرى ئەزىز زراعت اىتىسى - كە كندىسنىڭ ماؤلۇقى اولدىنى بىرايشىد - ايجون بوقدر واع

اراضیئی ، قابلیق اولدینی خالدہ زورله بشقه ایشلره ندن سالک اولنچ ایسته یور؟
آمریقاده هنوز تخت اشغال و اعماره آنماش ، فیضی بر مدینیتہ مربوط بولنمش بوقدر
اراضی خالیه واردہ ینه مشکل ، بیسود بر طاق شرائط تخته سار و سائط تروت
وسامان آراییور ! عقل سلیمه ، تجربیه ، فنه فارشی ینه مطلقا بوسائطی آرایورلر!
بومؤلم ، مؤسف بر غفلتہ آتیلمقدار !

حکومات متوجه ، بوعالی نصیحتلری دیگله مملک نزاکتیز لکنده بولنهرق
کمک پولنیقملر نده ثبات ایمکده درلر . حتی حال بخرا نده اولدقلرینی بیله کورمه مزلک
ایدیورلر . مع هذا بورجلرینک قسم مهمی اطفا ایمکد موفق اولمشادر . . .
بوحال هم موجب حیرت ، همده مستوجب خوف و خشیت دکلیدر ؟ !

عینی زاده: حسن تحسین

۲۰

اسلامیتده تمثال حریت

(مناره) - مصطفی نامقہ -

« اوzac آرتق ، اوzac ای لیل هائل
» بیچون اولمقدسک آتی یه حائل ؟
« بتون کوزلر قاشمشکن ضیادن
» بیچون حالا عجب مشرق قراکلچ ؟
« آچیل ارتق سن ای پفر درخشان ،
» کورنسون زهره آتی مشرق . . . »

دبیوردم : اولدی قارشمده هویدا
معلا برستون اوج آرا :
بو بر الهم ایدی کویا مجسم
نزول ایتش سمالردن پراسرار ؛
قیلار دی صانکه آفاقی صبحدم
اوونک فوقدنہ بر نجم ضیابار !

- اشیان -

در اغوش ایلمش اول نجم شانی
منور بر هلال آسمانی ؛
عمود نورک اوستنده بوهیشت
ویردی وجد علوبت جنانه ؛
او بر تمثال بالای حریت !

سن ای شرقک او شوکتلى هلالی
اوت اغوش حفظکده بوعالی
معظم کوکب مبنای دولت ؛
نه امکل مرشدراه هد اسک
سن ای تمثال استقلال ملت ،
نه عالی بر دلیل حقنماسک ؛
سنگ سایه کده آلدی شکل وحدت
(مساوات وعدالتله اخوت) !

۳۲۴ ۱ اغستوس ،

محمد عامم

منفایه طوغر و ...

— فائق عالي بک —

قرالاکق .. هپ قراکاق، بیکران بر فسحت دیجور.
تحجر ایلمش کویا که ظلمت، پیش و پی مستور ..
قرالاکق روح افلاک و زمین، آفاق دورا دور ..
سهدان صانکه اختیز دوکر بر ظلمت پرنور ..

کیدرکن بولیه تاریکی لیلا لیله مستغرق
ندیم رو حکزدی کتله افسرده آفاق ..

صحاب قلبکز ایلرکن افق لیل استطاق
بو غرق سسلر کایردی دمبدم شیره دن الحق ! ..

بو بیکسلکده ، تنهای نامحدود مقبرده
بو ظلمتارله ، شبر انلرله موت آلد محشرده
بو بوشقلرده ، ایصسز شوره زار قسوت آورده
او صامت ، بی لسان ، بی حس و روح اعماق خاورده

بو غولان روح ببروا کزک آواز فریادی .
تهاجم ایله‌دی ظلمتارک امواج بیدادی .
دریندن ایکله بورکن صیحه بیسود امیدی .
زمین و آسمان کربهوردي روح نومیدی .

سن ای صمت خفایوش ، ای سراز کاه علوبت !
سن ای روح ممالی ابد ، ای مطلع ظلمت !
سن ای اقبال استقباله حاکم غور شب طینت !
سن ای وجود انلرک دیجورینه پوشیده ذلت !

نه بیکس نالله‌ر ، مایوس و خاشع نوچلر طویدک ..
تضمر علر ، نیاز شفت . الحان ظفر طویدک ..
اولو مدن ، قعر درویادن مدد جو صیحه لر طویدک ..
نه وحشی قهقههات یأس و غم ، بیلمم نه لر طویدک ..

فقط ظلمتارک خاموشی سنکین قمر نده
بولوردی فلبکز بر شوق دیکر فیض قهر نده ..
تعالی ایله بور ، کووا طویاردی ذوق ، جور نده ..
شاه ایلرکن علوی رو حکز اعماق غور نده ..

آشیان

اوست زنداقلرک ، غربتلرک مخشرلرک انجام
سوم اضطرابی ایز انسانیق نا کام .
مظالم جسمی تعذیب ایتسدهه تعذیب روح ایدر .
طريق حقه موصل لمعه لاھوتدر آلام ..

۳۲۴ تشرین اول ۱۲

ایساق فرهرا

حروف

دیک و ابہام

- استاد فکرته -

سیاه بر کیجه ، آشیا و حادثات او بودی ؛
او زاق یاقین بوتون اولرده لامبلر سوندی ،
کواکبک ده قیصیلدی شعاع پیسودی ،
 فقط ایچمده دوکوملندي بر فنا قورقو .

بو شب حیات و تسلي ویرن کتابلرمک
سطرلرنده بیجاعتلی بر مراجات وار .
طوبیورمیور بی آرتق بو نقش ماندار ،
بو چیزکیلر ، بوصولوق نقطه‌لر .. و صوکره بارین .

بارین بو ورز شک اتفاقات تاری آلتنده
خراب و تشنہ سکن بر شباب زهر آلود
اولور للاهی خزینله مطلقا مشهود .

بو اولدیرن ، کمیرن ، قیوراتان بیویوک فردا ،
ویرر حیائمه هر کون بر آتش حما ،
شعرلرمده بو ابہام ورنک اولور پیدا .

مصطفی نامق

چاملیجه‌ده برا یول اقشامی

(منقادن کانلره :)

با انشام به چقدم ، سرین بر هوا ، با لوطنی لطیف بر سما : بوقالدیر ملری
بوزولش فقط آشنا یولارده متفکر کیدیسیوردم . اوح ! بن بیویلاری ، بورادن
کورون مناظری نقدر بیلیر ، نقدر سودرم .

آرتق کیچ اولمش عودت ایدیسیوردم ؛ ینه بو طانی دیغ یولاردن سکرکن
دوردم ، بر خرابه بیله پلک دکل ، اوللاری بورا سنک معمور اولدینغی بیلدرین
طاش بیغینتری ، و بیوک فستق آگاجلری ... بو آگاجلرک آلتنده ، لا جورد بردکز
کورینیور ، بورا سیده بیلدیکم بریر ، فقط او با لوطنی غروب ، بو آگاجلرک آرقه ستدن
کورونسی او قدر لطیف ، واطله ره دوغری کورون دکن ز او قدر خمورا بایدیک
بنی یولمن آلیقویدی : کج اولدینغی و هر شی اونو هرق باقیسیوردم . یواش
یواش قلبی غریب برخزن استیلا ایستدی ، بو یقلمش بر قاج طاش قالمش بر لرده ،
کیم بیلیر نه امیدار محو اولمش ، نه حیاتلر نافله چکمشدی ... بونلاردن نه قالمش ! !
ویردن قلبم ، منقادن کانلری دوشونه رک صیزلا دی : یکری یکری بیش
سنده در وطنی کوره مش ، بلکه مکتوب بیله آمامش زوالایلر ، اولوم سزه
قیمه بوده و کونه صافلا دی ، مسعود اولدیکز ، عادتا کیدن جانلاندیکز ، قوشندیکز ،
کلدیکز فقط وطنکزده عجب بانه بولدیکز ؟ اکثر بکنک اولریده بو ویرانه کبی
طوبراقی اواش ؟ کنج بر اندۀ نریکزی اختیار می بولدیکز ، یاشلیجه برا اقرقلریکز
ایجین کیتمش می دیدیلر ! بر چوق ، ده اسزی هیچ کورمه مش کنج سجالر ،
سزه مش - فق اظرلر ایله باقار کن سز بو قلری بر اقوب کیدنلری دوشونوب
آغلادیکز می ؟ سز ، سز طانه هیچ بر حالده میسکن ؟ کمال امید و وقارله
استقباله طوغری یوکسان آنلرکز بوكون بورو شمش ، طوغری قامتکنکز بر آز

اکیلمش دکامی ! ایچکزده یدی سکزنه سوکره منفادن کان کنجلرک بیله
بعضًا شقاقلری بیاضلمنش ا

بتون چوجلقق ، کنجلک خیالریکزی ، املاریکزی صاقلایان اوپریکزی
برتوز کومه‌سی حالتده کورنجه نایادیکز ؟
تره‌یورم ؟ عجیبا اوزاقده ایکن کوزل خیالریکز وار دیده بورایه کانجه
یقلمشمی بولدیکز ؟ ..

بعضیکز بلکه‌عوتدنه ، کندیسته اوزانه‌حق بر اُل ، سوهن بر قلب بولمده ،
واکه‌نهايت تسلی بی ، بیلدکاری هب اوراده اولدینی ایچین ، قبرستانده بولدی !
بویله‌دوشوئیور عادتا آغا لایه‌حق کبی بر حالده بولنیورم برعربه ، قالدیر ملرده
صالانه‌مرق ، غیجردایمرق پکدی ، بن اوzman باقدم ، پک کچ اویمش . . .
عودت ایتمد .

صوکره دوشوندم ، سزبکون ینه مسعودسکز ، سزک حیاتکن زهر لئوش
یئتمش بیله اوشه ، وطنکزک بوحالی سزی مسورو ایدر ؛ سخونکه وطن الک
معزز بروالده قدر سویلیر ، آنه‌سی اولوم دوشکنده ایکن حیاته‌عوتدی ، زده‌سی
هرا اوالده نصل سرور بخش اوپورسه ، جمله‌من بویله سوندک . پک آجی کونلری
اوونتدق ، وبوندن صوکره ملته خدمتی دوشونور ، غایه‌أمل کندیمزه بونی
پایارز ، حیائزک مظلوم صحیفه‌لینی آچایز !

خانمانلری سوئش اولانلر ، وطنداشلریتک مسعودیتیق و بتون عنانلیلرک
قلبلری بر اولدینیقی دوشونور متسلى اولورلر .

۱۳ توزده برذانک جوانی بوکا مثادر : پدوکز صاغ اولوب بوکونلری
کورملي ایدی ، دینججه - آه ؟ اوت حیاتده اولوب دونکی حالی کوردکدن
صوکره بوکون وفات ایسه ایدی ، بشقه شی ؟ ایسته‌مندم ، دیش .
 فقط بوشیدلرک روحی بونی دویار ، و شاد اولور ، آنلرده ، بو اوغورنده ترک
جان ایتدکاری وطنلرینک عمرانی امیدی ایله ترہ‌شیر ، سوینیرلر .
سوکیلی وطن سقی معمور و بلند کورمک ، نهیوک امل ، نه بیوک امید .

آلغزک تری ایله سفی اعمار ایدم ، سنه دانما ترق کوردم ، هیمز چالشمه اوست
قادیسنه بیله ، الاریزدن کافی یا بهم ، وطنمزه ، ملتزمه خدمت ایدم ، بو خدمت
پلک جزئی بیله اوسله ینه چالشهم ؛ هیچ بر شیئه یار اماز ایسه ک بیله ، چالشمش
او لدینه مز ایجین مظہر حرمت اولورز .

تسنوه اعتراض کبی ، شریعته صیغمز بر طاق واهی شیلر ایله و قمزی
غائب ایچیلم .

وأئینم انسان بتون قلیله چالشمق ایسترايسه دانما موفق اولور .

برنهیه موفق اولیلم ! ۱۳۲۴ ایلوول ۱۲

نسمه من هر

حمر

صوک تمنی

بو مسلسل جمله‌لر ، الیم بر عجز ایله ایکله‌ین ، بر طوفان نائز ایجنده
بو غولان روح عشقدن قطرا ایتش بر کتله آنشین کبی قلبکی باقه حق ، قاوره حق .
اوست بو سطرلر معللا بر عشقک خانه یادکاری در که معانی مندرجہ
درین بر فراغت نفییه نک واضح بر ترجان مؤمری اولشدر .

آه ؛ بو هزیمت قاییه پرهیجان و پر تعجب کن حیاتنک بتون صفحات
عمیق سنه اویله درین جریحه‌لر ، حیات نسایه مده اویله محرق یاره‌لر آچشدر که
انک یاقیجی ، قاورو و جی اذالینه اضطراب‌لرینه یالکز ، هم نصل — بسته‌لاب
خسaran اوله‌رق تحمل ایده جکم . یو اذای عمردن ، هر کون بُنی بتین بو
اضطراب‌لدن قور تولدیم وقت مقبره سکوته ، معلومه نسیانه ایله جنم و اوراده
یکی بر حیاتنک اذالینه بو معلول وجودمله مقاومت ایده جکم . یاربی ؟ مشیت
الهیه‌ی بر آن ایچون اویسون توفیق ایت ده عصتمله عشقی بکا ترک ایت .
امین اول که بو سطرلر قلبمک سرشک ملاایله یازلش ، کل ایکمزدہ اوان
بو عشقک سر مزارینه کیدم ، و بر فاحجه المخاف ایدم که هر آن سر مزارنده

بر هاله نور انور پایدار اولسون .

اڭ صعیي كوز ياشلىله ، آغا لایم تاکە بى طوفان سرشك ، بى ابىال
مسق و تعب اىچىنده ترك حیات ايدىم فقط بى بى تىنى دركە ادرائىكى مىالدر .
بىن آسوده مستريح كېن ساعات حضورى تاراج ايدن ، شىمىدى شو فراغتىماھىي
يازاركىن بى هيأت اجتماعىيەنك آغوش فضل و تربىيە تسلیم اىتىدىكى مىق مىق
اولادىرمە موقوف بى عمرى بىتون و قفيات صىيمانەسندن آيرىمك اىستەين
بى عشق ، ئظرمەدە ملعون و مردو ددر .

مىق مىق ياوروجقلرمەك هنوز افعالات بىشىرىئەنك اوچوشمىدىنىي صفوت
بار چەزەلرنىدە نشوهارك يوكىلىدىكى بى روضوحىت ئظر ايلە سىر ايدەرك
تەھۋىن لە ايدەرنى شىمىدى ، اوت شو ساطىلرى قارالاركىن انلرک دوداڭلەرنىدە
تۈچ ايدن ظلال اېتسامك بى مەلۇل ومصاب عىشىم ايلە اسەزا اىتىدكارىنى
ظن ايدىسوردۇم ، كۆزلەردىن بى شرارە ئېغىظ و تەھۋانلە طوغى قوشۇردى .
او مېتىسم ، مستريح چەزەسەلە زوجە سنك مفکرە - نىن كېن سلسە ئاهانتە
ضرېلر ايندىرىسىر . بى آن اىچىنده مفترى پارمقلارىلە قلبىي ، عىشىمى عمق
مكىنندىن قوباروب آتىسۇر كې لىزە دار خشىت اولىسۇر . شىمىدى بىتون
روابط عىشىدىن متىجىرد اوھەرق مىق مىق ياورولىرمەك بىنا شفقتتە التجا ايدىسۇر ،
دالغىپ ئىنماعا ئەنلىنى تىسخىر اىتك اىستەين بى بارلاق علم عىشىقە ابىيَا دادع
ايدىسۇر .

اولادىرمە ، سىز ملال حیات دىنلىن بى نصىبە بىشىتە قارشو بى مخافظه
ايدە جىكىكىز .

شىمىدى ساكن ، مستريح ياتاخە كېرىسىر و بى معماي ذى حیات اولان
قادىستارك بعضاً معايىات برواز اىتىدكارىنى ، و بعضاً سفليت بىشىتە طوغى
سقوقە اىتىدكارىنى ، آنلرک سقوطى انسانىدە عىصىتك ، بوجوھر نسوىتك . فصل
بى حائل مقاوم اولدىغى دوشۇنىسىر .

بالطە ئىمانى ايلول ۲۲۴

عدويە شىكران

الومن صوره

— مابعد —

علام روحیه آرزمان ظرفنده بتون متحده امریقایی استیلا ایدرک افکار عمومیه بی جدأ اشغال ایتدی . بناء عایله بهض علمابوعلامک عقل و ایش عامه حقنده سوک بر سوه تائیر کوستره جکی ظنه دوشک حادثات مذکوره بی اهمیت ویرمک خیار و عبئه انتقال اپنکدن عبارت اولدیغی اهالیج، اثبات ایده بیلمک ایچون بوحدانی بقیندن تدقیقه قرار ویردیلر . ستاتو ونیورق محکما عالیسی رئیسی پاش حاکم (ادمون) واقاده می تا۔ یوتا کیعیا معلمی (ماب) علام مذکوره ناک کذب و صحی حقنده تدقیقات اجراییله بیان مطالعه بیه مأمور اولدیلر ، بوداتلر تدقیقات عیقه اجرایندن صکره صحیحاً افعال روحیه آثاری اولدیغی مثبت حائز اهیت ازler نشر ایتدیلر . حادثات مذکوره نهایت اولقدر تعمم ایتدیک ۱۸۵۲ سنه سنده بوحدانیک رسماً تصدق اولنی حقنده واشنگتون قونفره سنه اوینش بیک امضای حاوی بعرض خال تقدیم اولنده .

علمای بنامدن پاسلوانیا دارلغونی معلمی رو بر هارک روحیون لهنده واضح بر لسانله قلمعله آوب نشر ایتدیکی اثر احتساسات عمومیه بی صوک درجه بیه ایصال ایتدی ، اثر مذکورک نای شودر تدقیقات تجربیه ایک موضوعی ارواحک manifestation وساطتی حقنده اصول تأسیسه مبتیدر .

(روبردان اوون) لک ، عالم ، دیبلومات و بی نظیر بر محرر اولان بو ذاتک رو بر هارک فکرینی قبول و افکار عمومیه بی تبعاً میدان انتشاره وضع ایتدیکی آثاردن

بری شود : Fallo on the boundary of anther vala « بر عالم دیگر ک سر- حددنده ۱۸۷۷ بوائز فوق العاده مظاهر رغبت اولدی . بوکون امر یقادة طریقه رو جو نه محروم اولنلرک عددی میلو نلره بالغ اوایور ، بونلرک مطبوعاتی مختلف نامنله انتشار ایدیسیور که باشیجه لری میانشده بوستون ده نشر اولنان Banner of light نام رساله بر موقع هم اشغال ایدیسیور .

هله انکلتارده علام روحیه بک دقیق اصول و تخلیلاته تابع اولوب بوقومک سر آمدان قونی مسئله فوچ العاده براهم ایله مطالعه ایمکده در لرکه فرانسه یهده بومسلک ترقیاتی انکلتاردن عکس ایمشد .

۱۸۶۹ سنه شده لو بدره نک دیالقیق جمعیت مشاهیر ارباب قلمدن ، حقوقیون و رهاییندن او توز اوج ذاتن مرکب بر قومیون تشکیل ایتدیکه ، اعضا ای میانشده دارلفنون قرالی سر آمدانندن سیرزون لو بوق ، هازی لهو . فیسیولوچیوندن هوکسلهی ، واللاس ، قروق ، الح . بولینورلر ایدی ، بوقومیونک وظیفه سی علام روحیه نک بر اثر وهم و خیالدن عبارت اولدینی حقنده تنظیم ایدیان لایجه بی موقع نذکره وضع ایدرک مسلک روحیونی اساندن محو والغا ایمکدن عبارت ایدی .

اوز یدی آی امتداد ایدن تجارت و تدقیقات نهایتده مذکور قومیون علام روحیه نک وهم و خیالدن عبارت اولیوب عین حقیقت بولندیغی مثبت مفصل بر راپور تنظیم ایتدی .

بو راپورده مندرج حادثات مشهوده یا لکر ماصه لرک حرکات و ضربات نشندن عبارت اولیوب بر طاقم اللر و شکلر کورنی و کورین اشکالک متجرک بولنسی وبعضاً حاضرون طرقدن لس اولنه بیامی کبی تظاهرات بونک وهم و خیالدن منبعث اولدینی اثبات ایتدی . بو اتو ز اوج اعضادن بری بولنان رسول واللاس مسلک مادیونده داروینی بیمه کچمش اولدینی حالده (داروینزم) مسلکی ترک ایدرک روحیونه دخالتله ، Miracle anb moderne spritualisme سرلو - حمسیله نشر ایتدیکی اثرله دنیای روحیون لهنده ولو لهیه ویردی ، مذکور

اژردن زیرده کی سوزلری بورایه درج ایدیورز :

« بو تدقیقانه کیرشیدیکم وقت ایلقدر متخصب بر ماتریالیست ایدمکه ذهنمده موجودیت روحیه حقنده بر کوچوک فقط بیله بولنیوردی ، فقط غیر قابل انکار او لان علام مرئیه غالبه جالارق بخ طرق روحیه قبولة اجبارایستدی ، ظاهرات روحیه یه قابیلت بنده تدریجی بر صورت ده ترقی ایستدی »

انکايز علماسی میانشده بوبایده کی مشاهدات او زینه آثار مهمه نشر ایدنلرک بری ده او قسفو رد دار الفنو فی علمی ایستتون موس در که (پیشیدو - غراف) نامیله ایکی جلد او له رق نشرایت دیکی اژرنده حادثات خطیه حقنده کی تفصیلات شایان دقتدر .

بوند اصرکه نلغراف سرمهندسی و (مکتف الکتریق) نام آنک مختزعنی و لوندره جمعیت ریاضیه دیسی وارله هی Forme master of sprit نام افریله حقنیه اعلان ایستدی . ادیبورغ دار الفنو نشندن لوج ، قامبریج دار الفنو نشندن شالیز ، و دوقتور قامبر ، ژامس کولای ، سکستون ، ریشار ہودسون ، اخ .. هب روحیوندندرلر .

بو اسامی مختاره نک فوقنده روحیونک اک بیوک مداقملر ندن بر ذاتک نامنی دها یاد ایده گزکه ، انکاترده نک قنون اقاده میسی اعضاي بنامندن سیر و بیلیام قرو و قسن در . بمحترم ذاتک اختراع ایله صنایعه ، کشفی ایله قنونه ایندیکی خدمتاری بوراده تعداده حاجت بوقدر ، هله ماده نک در دنیه حلقی کشف ایتسی هپسنه تفوق اینکله کنده نه انکاترده (پانهون) نده نووتون و هرشل لر لفوقنده برموقع قز اندردی . و بیلیام قرو و قسن درت سنے مهادیا ظاهرات روحیه ایله اشتغاله وقف وجود ایدرک علام مذکوره بی فسا قونتول ایمک ایچون بغايت دقیق و حساس مثلی کورلماش . آلات و ادوات اعمال ایستدی ، صاحب خدام ماده موائل فلورائنس و سار علمانک حضوریه خصوصی لا بور آتووار نده هر در لو قضا و یاخده بی قطعیاً مانع آلات و ادوات الکتریقیه ایله محاط بولندیقی حالده تجربه لر یابدی . مشار الیه (recherche sur le spiritualisme) (ریشرش سور لو اسپریستو آیزم) نام افرندن علام مشهوده مختلفه بی شو صورتله تحملیل ایدیور : اجسام هفیله نک

حرکاتی ، هیچ کس نمک الی سورولمده بکی حالده مقامات مو-تیه نمک اجرای آهند
ایتمی ، کنندیلکنندن یا زیلر یازلسو ، ضیادر و سنده اللار ، اشکل و چهره لر کورنمی ، الح.
بر قاجار ماه مهاد با یوم دقله کشیش آنفال حیر تلو نمده (فانی قنع) نامنده کنج و کوزل برقاده شک
روسی هر اقسام بر لحظه کافه اعضای حسیه سیله شکل ! نمرده کورینوب موسیو و مادام قرو و وق
و حاضرون ایله کوریشور و تجربه اجر اسیچون لسی و وقطوغ را فیسنک آلمی
حقدنه کی ارزویه مطاوعته بر آن سکره خفیف بر دو ماگی کی کوزدن نهان اولور
ایدی . بوشایان حیرت ظاهرات حقدنه و یلام قروقس طرفدن و بریلن ایضا حاجتی
و تفصیلاتی محتوى اولان اثر آلید طرفدن فرانز جهیه ترجمه ایدلشدیر .

۱۸۹۸ و ۱۹۰۰ سنه لرنده پارسده اجتماع ایدن قونفره طرفدن طریقه
روحیه نمک یارم عصر طرفنده استهزا و هجواره سنده ترقیاندن بر آن حالی قلمیوب
اثر خیال اولمادیی کمال شعشعه ایله میدانه چیفارلشدر . بوقونفره یه دنیانک
هر طرفدن یوزلر جه دلکه کوندرلای ، یکرمی مجموعه فیه و غنمه میک و کیلمری
اثبات وجود ایدوب سویه علمیه سی و موقی پک یوکسک طبیب ، حاکم ، معلم
ورهباندن و هر ملتک طبقات عالیه سندن تشکل ایدن بو هیئت علمیه طرفدن
ایکی اساسک موجودیته بروجه آنی اتفاق آرا ایله قرار ویرلدی :

۱ شیخصیت معنویه انسان اولان روحک بعد الملوت باقی ولایوت اولندیفی

۲ اموات ایله ذی حیات اولانلر بیتندک مناسباتک دائم بولندیفی [۱]

[۱] بو قونفره ده اتحاد آرا ایله بروجه آنی حقائیک اعلاسه قرار ویرلدی :
وجود بارینک تصدیق ، جناب فیاش مطلق حضرتلریشک سمعیع العالیم ادوبل کافه مخلوقاتی
یوقدن وارایتدیکی ، عالم مسکونه نمک کثیرت بی تهایه سی . ابدیت روحیه ، حیات جسمانیه
بشرک کرک ارضنده کرک کرمه اوزرنده مکرراً تجسی ، صاحب خدامک قوه
هیولای ارواحه سریان و جریانی وساطتیله حیات مستقبلک بر اهین تجربیه سی ، بشرک
شرائط مسعود و مشتملة حیاتیه سی ایجادنندن اوله رق کسب ایتدیکی لیاقته کوره جزادیده
اوله جنی ، تکمل و ترقینک غیر محدود بولندیفی ، نوع بشرک یکدیگریه که دات متسلاه
ایله مربوط اوله رق هیئت مجموعه سیله صیغی برحس اخوتنه متحمس بولنسی لازمکله جکه
بو شرطه منافق حرکاتک خلقت انسانیه مه مقایر بولندیفی .

خاچیل

(مابعدی وار)

عفو

— مابعد —

اوچ کون صکره «سنی» شهری ترک ایده رک له مان کولی جوارنده اوافق بر کوبه
چکیلدم، او غلم زانده بزمله بر ابردی. بوایلک مرحله غرستک آجیلغنی اکلاهق
ایستدم. بورا-قی تهالنی بوزندن اختیار ایتندم، کیدر کیتمز بر او طه بوله جنمی
امید ایتدیکم او تلاده بوش بر او طه سیله یوقدی. باشقه بر او تل تعریف ایسیدیلر.
کویلک بر قاج کیلومتر و اوته سنده بولونان بو او تل دها ساده، دها تهنا اندی.
اللهک لعنته اوغرایه رق یرلندن، بوردلرندن آچیلان و بوتون کون کزوپ
طولا شدقدن صوکره ایرتی کون نزهه آتیله جقلری بیلهمهین اسکی انسانلر کی
بزدک ساکن و ساکن، شکسته و پریشان، آفشاره طوغزی او اوته واصل اولدق.
بوتون قیشلاق او تلار کی بوندهده اون اوون بش قدر مسافر واردی. صانک
هپ بر عائله افرادن ایش کی بربیشه تکلیفسزجه معامله ایدن بو آدملر بزم ساکن
ومعموم حملزه بروض احترام ایله باقیورلردی؛ فقط بکا اویله کلیبوردی که ناصیه مزه
محکوك اولان حکم قضایی او قویورلردی.

بوراده بر آی قدر قالدق. هر کون یا با غلر آره سنده کی بولارک برندن کوله
قدر اینز، یاخود بخرابی زیارت کیدر دک. بو تفهزل هزده بر بر مزه با شامق،
نظرلر منک شراره غیظنی کورمه مک ایچون کاه او غلمزله بر ابر او تو بیلار، کاه
یولدن کچن کویلوری طور دیره رق او نلارک کورو شور دک. بعضًا ساغتلر جه سوون
بر تزهدن هیچ برسوز سویله مدیکمز حالده دوندیکمز او لور دی.
او غلم ایچون لازم اولان مکتب کتابلندن باشقه هیچ بر شی کتیرمه مشدک،
بن ایسه هر کسله قطع مخابره ایتندم. بر طرفدن آلام واکدارم، دیکر طرفدن
وظیفام فکرمک باشیجه مشغلامی، باشیجه غداسی ایدی. بورالرک هیچ بر ره.

بکزههین علوی منظره‌سی ، کولک دائمًا تبدل ایدن صوری ، طاغلرک صاف و نشیدار ظل و ضیاری ایچنده نفسی آوتیور ، وظیفه‌مه قاتلانیوردم . الهمک عظمته بر رشاهد اولان اوقارلی بوجه طاغلرک حضور و آرامشی قابعی اوقدرم تسلی ایستدی ، عجزمه اویله دستکیر اولدی که تعریف ایدم .

بعض کونلا اقشامه قدر طیشاریده قالیردم . فقط کیجه اونجه معذب ، مضطرب قیریک دوکوک ، الله سکیردیکی هن تخته پارچه سنه یاپیشان بر قضازده کبی و یردیکم قراره مربوط ، بیتاب و عاجز دوشردم ؛ ساره فیراندیغ صدای نیاز واستمداد بر فریاد عصیانه منتهی اولوردی .

فی الحقیقه خط‌حر کتی تعین ایتمشدم : بر قاج کون ایچون پارسه کیتکدن صوکره عودت ایده‌رک بوراده قاله‌جقدم . ظلن ایدرسه سنکله با رسه اووقت کورو شمشدک . آنی به عائد فکر و قرارمه بوائیکی عائله او جانی الا ای بر ماجاء او له‌جفی مطالعه‌سی ذهنمه ایچه یرلشدی . ذاتاً چیفت‌لک قوری‌جی‌سیله ملزمنی کورمک ، تار لالری تقیش ایتك ایچون هر سنه بر هفته قدر بوراده وقت کیپرردم . بویرلر بعض ا اوقدر خوشمه کیدردي که دها چوق او طوره مدیغمه متائف اولوردم . اطرافک وحشت مناظری ، اومزک حال خرابیسی ، صانکه حال‌ایشا بیورلر من ظن ایتدیکم اجدادمک ماضی حیانی قلبی او قشایه‌رق ایچمده بورادن آیرنامق آرزولری اویاندیردی . فقط او اورقدر خراب ایدی که او طوره مق ممکن دکلدي ، آرزولرم بوبوزن عقیم قالیوردی . بر کون کلوبد بخی بوراده یرلشمک مجبور ایده‌جک احوال و قوعه کله‌جکنی کیم کسدره سیلپرده ؟

قرارمی ویردکدن صوکره بورایه بر معمار کتیردم . اوده لازم کان تعمیراتی یاپدیردم . اجدادمک طوغوب بویودیکی بویرلرده آرتق بوندن صوکره بن ده قاله‌جقدم ، بو فکر می بر قاج کویلوه سویلدیکم زمان او صاف یو دکلی آدمملک نه قدر متخير ، نه قدر مخون او لدقلىخی کور ملیدیک . . . بکا اویله کاییوردی که بیول بابارملک شود بوارلرده طولاشان ارواحی بو قرارمی اکلایچه : « ای ایدیبورست ! سن بر فلاکته او غر ادا ، فقط او موزلرک بوفلاکتی قالدیر مایه جق قدر قوتند دوشمه‌دی .

سن زم او غلامز، بزم يا رومزن سك، بزم سکامعين او لورز» دیبور کیدیلر.
لو ویهره عودت ایستدیکم زمان هرشی یولنه کیرمشدی. موسم مايس استداری
ایدی، سونن بر قیشك اور مانلرده، و ادیلرده کی آثارخی ایلک همارک ایلیق کو نشی
هنوز تیزله بهمه مشدی.

او اقسام زوجه ملک یانه کیده رک و پر دیکم قرار دن کندیسی خبردار ایتمد .
نیزین صاقلا بیمه . یان یانه ، فقط طبقه بايانجی ایکی وجود کی پک پر دیکم
بشن هفتاهق بر مدت آئیه ایچنده بن بو بد بخت قادرست نه حس طاشید یعنی ، ممکن
بدکل ، اکلا بیمه مامشدم . غرباب بر خاقدته یار ادلش اولان بوقادین ، بو محترم قادرین
کندیسدن هیچ بکلام مدیکم بر عزم خوار نیون ایله او بیله بر ردادی سکوت و سرازیر
ایچنه بور و نشیدی که بپرده نک ارقه سنه اغذا نظر ایده رک او قلبک حقیقتی اکلام
بنجه ممکن او له مادی . اکثریا اغلاد یعنی بیلوردم ، فقط بر دفعه حق اراسون کوز
یاشلر یعنی کوره مامشدم . اردصره کور و شور دک ، فقط سوزلر من هب اهمیت سریز شلره
عائد ایدی ، نظری بر دفعه اراسون نظرمه تقابل ایمه مشدی . عجبنا اعماق قلبنده
نه واردی ؟ نهلر حس ایدی سوردی ؟ عار و جحاب می ؟ عصیان و نفرت می ؟ یو قسمه
حس لاقیدی می ؟ حق دیوارک آرقه سدن اونک اغلاد یعنی طویدینم زمان بو کوز
یاشلرینک دوشیدی خطا ایچه نیون می یو قسمه آیل دینی عاشقتمی دو کول دیکنی
دو شو نشدم ده اکلا بیمه مامشدم .

یالکز محقق سیلادیکم برشی وارسه بکافارشی! سله دیکی حس نفرت ایدی . او نک
یرنده با شقه بریمی او لسه یدی بوسن نفرتی بوزمه قارشی با غیره رق ، غیظ و حدتی
کتم ایمه یه رک سویله ردی . فقط او برشی سویله میور . او وضع متوجه شیله ساده
سکوت ایدوب طور بیوردی . عبادتندن ده وا زچشم شدی : حق بورایه کلادیکمزک
اینکن جی بازاری ایدی : او غانی کایسا یه کتورو بک تورمیه جکنی صور مغه مجبور
اول شدم . خشین و عنید طور لرم قارشی قول لاندیغی ساکت بروض استحقار ایله
کیده جکنی سویله دی .

بن بوعنده قالی زیر وزیر ایده جلک بر فیرطنه نک ظهوریه منظردم ، فقط بوس

بر انتفار ایدی، انجق بن ده آرتق او ندن هیچ برشی صور مامعه قرار ویره شدم. او ایم
و شیع و قعنک چیر کنلکنی هم او ندن، هم کدمدن او زاق طوتیور. بر حس
تجسله ماضی فی قاریشدیر مقدن، او فی تذلیل و تحقیر ایمکن اجتناب ایدی سوردم؛
ذاتاً بوماضیدن، بونک استکناه حتایقندن متفرقدم... او ندن بر عفوی ده در غص
ایمکن، فقط بو، نفر تمن دکل. کندیسته فارشی بسلدیکم حس حرمتدن
ایله رکیوردی. و بونی او کا آکلا تاق ایستیوردم.

مقصدی، فکر می اکلا به بیلیور میدی؟ بن او فی ناصل اکلام میور سهم اوده
بن اکلا به میور دی وا شته بز هر بری کندی تفکر اتک داره مضيقه سی ایچنه صیقشمش
ایکی خصم کی یاشایوردق.

لوویه ره سیاحت دن مقصد نه اولدین فی آچمام شدم؛ فقط نم او راه کیتیدیکمی.
بیلیور دی، بناء علیه قرار مدن شبهه ایمکن اولدین فی فرض ایدیوردم. نهایت
قرار می کندیسته سویله دیکم زمان بکزی صار اردی. ایلک او کج، بوقاری کندیسته
بر قاج آی. نهایت بر سه قدر پار سدن او زاق بولوندیر مق مقصدیسته عطف ایمکن؛ فقط
بو ازا وایه مدت تعیین ایمکنی، مجرای حیاتی مو قت بر زمان ایچون دیکشیدیر مک دکل
بو حیاتی او زون سوره جل بر جزانک محکومی ایمک ایستدیکمی اکلا نجه بر دن
فوران ایدن بر غضبله با غیر دی:

— سز بخی بورایه قایپور و بونی آغن کزله اعتراف ایدیور سکز او بله می؟
بونی یا به جغکزمه بخ هان شورا جقهه اولدور سه کز دها ای او لور. چونکه او نده
بونک قدر اچقا تاق بولونمازدی. بن سز ده بوقدر بیانگی بوقدر، قیصانچ، بولله
ظالم و وحشی بر قلب بولندینه ایستا تازد م.

بو سوزلری سویلر کن الاری فی آرقه سنه فاو و شدیر متش، کوکسی ایله ری به
جیقمش ایدی؛ آغیر آدی علله بکا طوغ و کلیور دی:

مشتاق

ما بعدی وار

شہاب

ایکی سنہ صو کرہ برو سدھہ

در دن بھی پردہ

(کیجھ ساعت درت برو سدھہ)

(شیق برصالون . قارشیدہ دیوارہ دایاںی برماسه او زندہ صماورہ چائی فنجانلری
برداقلری ، برشیثہ قوئیاں قدخلر طباقلر و سائزہ . قارشیستہ صولہ و صاغدہ ایکی قبوہ
اوڑتھدہ شیق و ظریف صندالیہ و قوتلوغز . دیوار لودہ اتازرل اشیائی فیسہ نور خام
شیق برتوالله برمتھر ک صندالیہ ده صالحانہ ولیزادہ نیر . شہبال قیز و ظریف برخدمتھی
تووالیلہ چائی ماصہ سنک باشندہ فنجانلری طباقلری دوزل تکلہ مشغول کورونیر)

نور خام

سندن او قدر منوسم کہ شہبال ... طوغری بینی یا طالم و ارمش . هله سویلدکار می ده
بوکیجھ اجر ایدرسہ ک سکا یارین بر کوبہ الھجغم .
شہبال (معموم)

— خانہ جغم ، سایہ کزدہ قولاقلم براز دینج او لدی بی تکرار سفالہ ایکنر
نور خام

— سنک قولاغٹ دلیکدو . سندن باشقہ سنہ امنیم یوقدر . بی سودیکی کی قاج
دقعہ سویلدک . بن ده سودیکم برشی ایجون سکا برایش سویلر سہم یا یغز میسلک ؟
«شوخانہ » سوہمک ایجون سودیر مکده لازم دکلی یا ..

شہبال

— اکر سودیر مدم سہ نھر تکزی موجب اولمدن اذن ویر کزدہ کیدم
اقدم . ذاتاً بوندن صکرہ کبده جکم ایر من اردر بیلیر سکز .
* هر دور لو حقوقی محفوظدر .

آشیان

نوبر خام (صالالله هرق)

— سن بو کیجه دلی کی سویلیور سک، وقت وقت، سکاپر حال او لیور، من اردن باشقه کیده جک یر بوله مدنگی؟ کنج بر قادین سک. البته سنث ده آرزولرک، اهلارک وارد ره.

شهبال (مموم)

— کنج فقط صولش اویش بر قادین، متحرک بر جنازه.. قورو بر تابوت..

نوبر خام (یلمازه له رک)

— جنازه لرکله، تابو تلرکله، من ارکله نشمی قاجیرمه. بو کیجه اخترت سعساری عی او لدک، بکا بر قوئیاقد ویر.

شهبال (قویناغی ویره رک)

— در دلم نشم کزه فدا اویسون افندم. قره سوزارمه آرتق قرار ویردم.

پنه خولیالر کز بو آتشین قدحله کالر آچسین. محبتلر کز کلستان اویسون.

نوبر خام (قدحی الهرق)

— ایشته بن شهبالی بولیه بربلبل کی کورمک ایسترم. بکا کلرله، قدحله داستان محبت سویله، جنازه، تابوت، من ارم. بونلر نهدیکمش.. شمدی بونلر ک صره سیمی؟

شهبال

— قصور ایستدم افندم. یرک اوستده او لدی غمزی او نوتدمده اللندن بخت ایتم. صاحلر کزی طرار کن چهره کزی کوره مديکم کی نوری بر اقوب قرانقلره کيردم

نوبر خام (شو خانه)

— ینه کوزمه کيردک. هر کسک حسد ایستدیکی قدرده وار. سن یالکز شهبال دکل شپر کلام سک ده.. دون کیجه کورمکی سئ نه بکنیور لردی. یا بو بربیوک

یردن چیقمش یادوشمش بر خانه در دیسور لردی سن نهدیر سک؟

شهبال (متاثرا وله رق)

— بیوک بریردن چیقمه دم. فقط نصیبیز بر قدردن امامانسز فا کلک الله دوشدم خیر بالله، خیر بالله تربیه او لدم بیودم. هجرانلر مریبه لرم، کوزیاشلری تحصیللرم او لدم.

شہبال

نوبر خانم

— مریبیک ای تحصیل ایستدیرهش . اونک ایجون هر کون آغلایور سک

تبریکمی ایدهیم تأسفمی ..

شہبال (معموم)

— مرحمت ایدیکنز . کوز یا شلرمی موآخنده ایتیکنز . تکمیل حیاتک ماجرای

فالاکتئی صیزلایان بوقطره لر بنم اکصمیعی هدم لیلمدر . بُنی بوتلدن محروم ایتیکنزه
(بوائناهه جواد ایجری کیرن)

نوبر خانم (جواده)

— بوکیجه شہبال او قدر کوزل سوزار سویلیور که جواد .. صباحه قدر قدوشمه سپی

جانم ایسته یوره .

جواد (شہبالک چکنسی او قشایه رق)

— شہبالک کندیسی کی سوزلری ده چکلیر بیلیرم .

شہبال (سیلکنہ زک)

— لکن رجا ایده رم افندم ..

نوبر خانم (ایاغه قالقه رق)

— یو .. جواد ، شہباله دوقونه (شہباله) هایدی صیحه یه خبر ویر کلسین

چاینی ایچسکد ده يتالم .

(شہبال کوزلینی سیله رک چیقار)

نوبر خانم (براز حدتنی)

— سنک یوزندن او ده هیچ بر خدمتی چی دور میور جواد . شہبالی ده قاچیر سک

بن ده سپی او دن چیقار بیرم بیلمش اول .

جواد

— شہبالله برابر اولور سه شمیدن راضیم .

نوبر خانم

— قرده شک کلیور عیدر . قیزک پانشه او لوسون بویاه شیلری سویلمه فهم

پاشا ایله دوشوب قالقه لی ماشاءه یوزک کوزک آجلدی .

(صیحه ایله شہبال کیرل)

صیحه (آلاسته)

— شهالاک کوزلرینی طور دیر مق نمکن او لسه .. بونک ایجون بر علاج او لسه ..

تکمیل مجوهر لرمی ویرم. مجوهر لردن قمعتی فقط کریان ...

جواد (ایچی چکرک)

— هر سایشه شایان .. فقط نارام ..

نوبرخانم

— کوه زمک ایچیک، (شهاله) هایدی قیزم چایلر مزی ویر ..

«شهال جای ماصه سنک یانه کیدر فنجانلره ..

چایلر قویه رق نوبرخانم صیحه به جواده جای ..

ویر .. تکرار ماصانک یانه کیده رک طورور ..

صیحه (چای ایچه رک)

— مهتاب نقدر کوزل کاشکی بر از طیشاری چیقسیدق : مهتابده او ده

او طور مق رویاسنر اویقو او بومق کبی هیچ بر شبهه بکزه میور ..

نوبرخانم (چای ایچه رک)

— سن غالبا مهتابی چوق رویالر کوریسوسک. جوادک منور خولیالری ده ..

سنک رویالر کبی هب مهتابیل ..

جواد (قالقه رق)

— آلایها ... ایشه بن کیدیسیورم «شهاله باقه رق ایچینی چکر» خولیالرمه ..

قرار ویرمک ایجون طوانسز، آچیق منور بریره کیدیسیورم ..

نوبرخانم (مستهزی)

— چوق یوکسلمه .. قانادلانه سکره اوک یوانی شاشریرسک بوکجه ..

کلیه جکسک دیمک ..

«جواد بردها شهاله باقه رق ایچینی چکر» ..

جواد

«جواد چیقار»

— خیر کامیه چکم ..

صیحه (چای ایچه رک، شهال بکا بر از شکر ویر و میسک)

— ذاتا هفتده بش کیجه او ده یوق ..

«شهریار شکر کاسه سیله شکر ماشه سنی الورق صیحه به
طوغزی کیدر صیحه نک فوجانه بزیار جه شکر
قویعی او زده ایکن تلاشی تلاشی بر خدمتی
قیز کلارک »
خدمتی (خانلره)

— اقدم فهیم پاشانک خانلری کلیور . کوچک خانی الله جقلوشن . . .

«بوبخ اوزرینه شهریار بزدنبه ایرکله رک

النده کی شکر کاسه سی زهد و شر *

صیحه (جیرنه آ بلاسته)

— شهریار نه اولدی . . . نه عجایب قادین . بعضًا اویله حاللری اولیورکه

اکلامق قایل دکل . « شهریار » نه اولدک شهریار ؟

شهریار (کندنی طوبلا یه رق)

— برشی دکل افدم چکدی . براز کوزلرم قرار دی ده . . .

(بواسناده شیق بزیدیرمه و شیق بر باش
اور توسي اور نش تازه بر قادینه دیگر
بزیدیرمه بی ریاغه لی قادین ایری کیرول . نور
خانم صیحه استقبالرینه قیام ایدرلر شهریار
چای ماصه سنک یانه کیده رک المرنده الاریله
او قه دن دیواری طوقه رق دوشمه مک ایجون
غیرت ایدر .)

تازه قادین (نوبخانمه)

— طوغزیسی یا . . . بولیه بزیجده او وه او طور مق کناهدرو .

نوبخانم

— او طور من میسکن . بزر جای بیور من میسکن . « شهریار » شهریار ، خانم

آفندیلرک بزیدیرمه لینی آل .

تازه قادین

— خین او طور میه جفر . ایاقده بزر جای ایچدرز او قه قدر ده صیحه خانم
حاضر لافیر . مخصوص صیحه خانم المق ایچون کلداک . البتده مساعده
ایدر سکن . . .

نوبر خانم (صیحه به)

— رؤیاک ینه مهتاب آشیان . هایدی چابوق حاضر لاك «شهباله» چابوق
خانم افندیلاره بزر چای ویر .

(صیحه کوله رک سویخله چیقار شهبال شاشقین

برحالده فنجانله چای قویه رزق الاری تتره هر رک

مسافر لره چای ویر)

یاشلی قادر بن (چای ایچه رک)

— کیجه نک بوقتنه طیشاری چیقمق بر از دلی لالک، سوزه اوید یغمه ای ایتمه دم .
پاشانک دیلندن قور سیله میه جغم .

تاژه قادر بن (چای فنجاتی ویره رک)

— کم بیلیر او زه لرد . دون استانبولدن ای خبرلارالدی . آرتق یوزینی
کوره نه عشق اولسون .

(برد نبره آیاغنی فالدیره رق :)

بواسقارین ده ایاغنی او قدر صیقیور که . . . «نوبر خانه» مسـ اعدـه
ای درسه کنـ برـ ازـ باـ غـلـ نـیـ کـوشـهـ تـیـمـ .

نوبر خانم

— سوز زحمت ایمیکنـ «شهباله» شهبال، هایدی خانم افندیـنـکـ باـ غـلـ نـیـ کـوشـهـ تـیـمـ .
شهبال (تیـهـهـ رـکـ کـنـدـیـ کـنـدـیـهـ)

— یارـ بـ کـ تـحـمـلـ ..

* تازه قادر بن بـ صـنـدـاـیـهـ اوـ طـوـرـیـ اـیـاغـنـیـ

شهـ بالـ طـوـغـرـیـ اوـ زـاـتـیـهـ . شـهـ بالـ تـیـهـ هـرـ کـ

کـلـیـهـ، باـ غـلـ نـیـ کـوشـهـ تـیـمـ اـیـسـتـرـسـهـ دـمـ

«بـ حـرـ چـهـزـ»

تاـ زـهـ قادرـ بنـ (ـ شـهـ بالـ)

— نـافـلهـ سـنـ بـ حـرـ کـمـزـ بـ رـقـادـیـهـ بـ کـنـزـهـ بـ وـرـسـکـ . بـ رـاقـ بـارـیـ بـنـ یـاـهـیـمـ .

(ـ شـهـ بالـ اـیـلهـ اـیـتـهـ . شـهـ بالـ کـوـزـ یـاشـلـیـنـیـ کـیـسـهـ یـهـ

کـوـسـتـ مـکـسـنـیـنـ سـیـلـهـ رـکـ قـالـقـارـ . بـوـانـادـهـ صـیـحـهـ

یـلـدـزـهـمـهـ وـباـشـ اوـرـتوـسـلـهـ کـلـیـهـ)

صیحه

— هایدی افندم . بیورک ایشته حاضرم .

نوبر خانم (کیز لیجه ساعته باقه رق کندی کندیه)

— تمام وقت ، بر دفعه کیتسه لر ..

(حضراره) :

— جوق سچیکمه یک رجا ایده رم .

تازه قادین (کوله رک)

— ارتق او را نی بزیلر ز . صیحه خانله قونوش حق بر جوق شیلر منوار .

نوبر خانم

— فتل لکمی ؟

تازه قادین (کوله رک)

— نه دیرسه کز دیسکز ، فتل لک .. تازه لک .. کوروجیلک .. جهازلق .. الله

امات اولک .

(هپ بردن کولوشه رک چیقارلر . شهبال معموم

برحالده او لدینی برده طور ور . نوبر خانم اطرافی

بر دفعه کوزدن کپیرد که نصکره ساعته تکر ارباقار)

نوبر خانم (کندی کندیه) :

— نزدهه ایسه کلیر . (شهبال) هایدی کورمه سنی . شورالری چابوق طوبله ..

قاپونک یانشده بکله . کلن مسافره نم دائره می کوست . اکلا دکمی ؟ ایشته بن کیدی سورم

وقت قالمدی .

شهبال (مموم) :

— ایا قلر کزی او پیم افندم . بو کیجه هیچ حالم یوق . بی بو ایشن عفو اید کتر .

بلکه بر خطایدہ رم .

نوبر خانم (مسترحانه) :

— شهبال بی قیرمه . کورمه میسک سکایلوار سیورم ، سنک یورمه کا او قدر

طاشمی ؟ او قدر کوزیاشی دوکن قادینه هیچ حس یوقی ؟ هایدی یاوروم . سوز

ویر با قیم .

عبدالحق حامد

آجیق بر جهه ، موئس بر نظر ، بر فطرت محروم . . .

فضای بی تناهیله ، انجار و جباریله .
فروغ شوخ اسحاریله ، ظلمای لیالیله .
بوتون و لفانلریله ، برق و رعد بر جلالیله .
شیون رنگرنک انشراح و انفعالیله .
او فطرت بر غرائب بر تجلیکاه بر عالم .

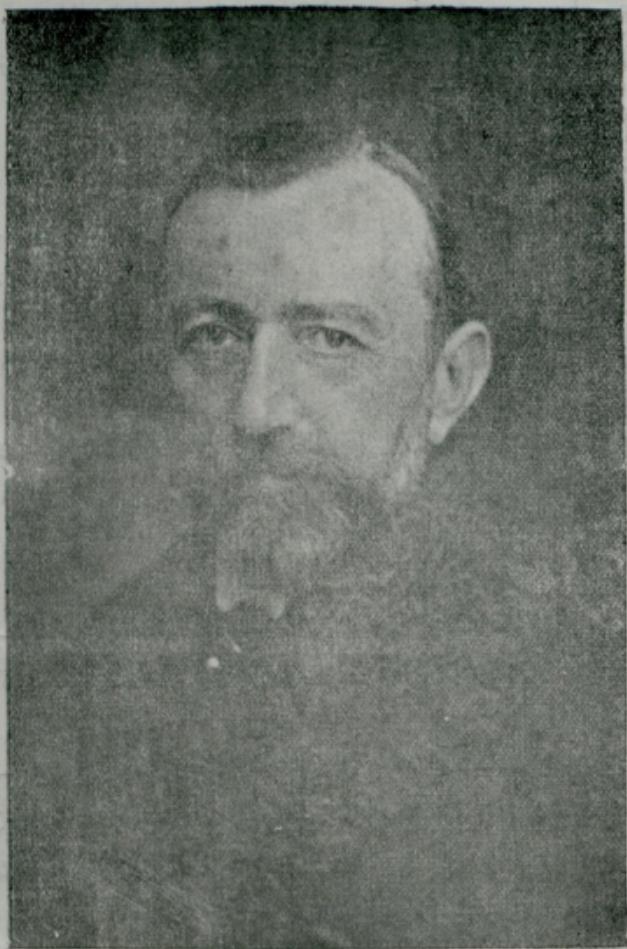
طیعتدن بیویک بر عالم کلیت اضداد :

اوچا: بال خیال آجشن حقیقتلر سعادتنده ،
او قور اشعار علوی بر لب ساكت هو استنده ،
طورر بر میت اک جلی طلعت لقا ننده ،
کزر طیف مقابر ، روحلر ظل راده سنده .
بکر هنگامه لر ، مسعود و مظلام شاطر و ناشاد ،

معلا بر درستلک شعر حامد ، شعر وجد آور . . .

دهاء ، ای نیر اسراری فسحیزار البهامت ،
سنک بیشانی حامد میدر اور نک آرامک ؟ . . .
کولر ، ای داهی اعظام ، سرک قوقنه اجرامت ؛
اولور مشهود فکرم یاده کلدنکه بیویک نامک ؛
درین برجو لاھوتی ، کنیش بر پر به شهر .

توفيق فكرت

(شهمالک یوزی کوزبی اوشقشار) :

شهمال (بیکانه)

- بکی افدم امر لکزی اجراید هرم . فقط یارین بکا اذن ویرمه کز شرطیله .

نوبرخانم (سوخنه)

- هله یارین اول سون ده قو نوشیرز . ایشته بن کیدیسیورم . قبویه اوج فسکه اورلیدینی وقت آجه جقتسک . صکره ده . . . سویلدیکم کبی اکلا یورسک آ . .
(نوبرخانم برد ها ساعت ه باقه رق کندی
داڑه سنه کیدر)

شهمال (بالکن)

- آه یاربی . . فلاكت فلاكت اوسته . . سفات سفات اوسته . . شمدی ده
روزالت وزالت اوسته . . .

(کوزلینی سیله در کجای فنجان لرنی طوبیلار ،

صندالیه لری دوزلتیر)

(تکرار کوزیا شلرینی سیله در ک)

- خاناق ، خانم افديبلک ، خدمه تجييلك . . . صکره ده آه بو غوله جغه تحمل
ایده میه جکم . . امداد . . مرحت . فقط کیمدن یاربی کیمدن . . .

(مندیبلله یوزینی قایله رق بر صندالیه به

او طور رور . آغلار آغلار)

- آرق هرشی بیتدی . بن ده بیتم . نه انسان لدن بر لقمه آنک مرحت . . .
نه حیاندن بر نجات لذت . . آرق ایسته م ، اولمک قور تولمک ایسته م .

(نه آغلار)

- بتون لعنتن ، تفر تلار ایچنده ، آجیلر ما تملر له کیمسه مزلکلار ایچنده ، سفیل
ونلان اولمک . . . بومیدی بنم نصیب یاربی . . . بومیدی امید و امللر له طول دیر دیغک
حیائملک نتیجه سی یاربی . . .

(جو شفون ، جوشفون آغلار ، بو اشتاده قبویه

اوچ دفعه فسکه الله اور ولوور)

شهمال (بر دیره صیچر ایده رق قابنی ایله طوتار)

- آه . . قالق ، وظیفه که قالق . . بدیخت سفیل مخلوق .

(يواش يواش قالقاره الارى تىتەنەرلەك قىۋى يەطۇغىرى كىدر، دوشەجات
كىپى بىر حرکت اجراسىندىن سىكىرە قىۋى آچار، بىر طرفە چىكىلىرى، قېودىن فەيم
كۆزىكۈرە ئىخىرى كىدر، اطرافى بىر دفعە تىجىسىس ايدىر، شەمالى كورەرك اوکا
طۇغىرى كىدر، شەمال باشنى قالدىرىمەرق فەيمى كورودور، يىلدىرىمەلە اوئىش كىپى
بىر حرکت اجراسىندىن سىكىرە الارى يومۇرۇنىڭ ئەقلىنىش اولدىيەن حالىدە كىدى
كىرى چىكىلىر،)

شەمال

— اپلاق سەمىدىك . . .

(فەيم (حىزىلە كىرى و چىكىلىرلەرلەك)

— خانىڭ امین خەممەتىجىسى سەدىك اوپىلەم ؟

شەمال (فەيمىك اوستەنە صالدىرىمەرق)

— خانىڭ خەممەتىجىسى . . . فقط سنك قاتىلەك . . .

(فەيمىك يەقاسىندىن بوغازىندىن ياقلاار، فەيم كىندىيى)

مندافعە ايدىرىشەمال (فەيمى بىراقىز)

شەمال (عصى)

— بوغاجىم، اولدىرىمەجىم، ازەجىم . . .

(فەيم شەمالى ئىتەركىرە آثار، بىكۈراتى اوزىزىنە نوبىرخانىم

تلاشىلە ئىخىرى كىدر)

نوبىرخانىم (حىزىلە فەيمى شەمالە باقەرق)

— نەدر بىحال . نە اولىور، تكىيل كورلتىلەكزى ايشتىدم . مەقصدكىز

بىنى وزىزىل اتىشكى ؟

(فەيم (شدتلە)

— بواپلاق قادىنى بورادە كوردىكىم اىچۇن تأسىف، ايدەرم، اىكى دفعە
خىرى سىزلىق لە برقاچ دفعە قىچەلگەنە ضېطىيە كىرىوب جىقان بىقادىنى او كىزدە .
خىصوصى مەرم بىر خەممەتىدە قوللەندىن كىزە تائىفلەر ايدەرم .

(نوبىرخانىم حىزىلە قايدىر)

شەمال (باگىرەرق)

— اللهم اللهم . . .

آشیان

نوبر خام (شهیله صوقولهرق)

— دیلک بو نجه زماندر سیائنك ایچون آغلابوردك اویله می . یاز یقسلر اواسون سکا شهیال .

شهیال (نوبر خانلک اوکننده دیز چوکرک)

— سیائنم ؛ بی کناھلغ، مظلو ملغمدر . بوملعونك سوزلریه ایشانیکنر . بو اچاق بر جانیدر . خانل بر ظالمدر . بی مخوايدن، او لدیرن، خدمتچیلک قدر سوق ایدن هب بو آدمدر .

(فهیم (خدتله)

— بواد بسز، یلانخی قادینی دیکله مک سزه نشە و بیریورسە بن تحمل ایده مم . شمدی او لدیرم .

(فهیم روولوهری الله الیه نوبر خام الاریله کنندی باشی طوتار)

نوبر خام

— امان یاربی رزیل او له جغم (فهیمه) رجا ایده رم پاشا کورلتی ایمه .
بو قادینی صوصدیر بی قور تار .

شهیال (ایاغه قالهرق)

— خیر آرتق صوصمیه جغم، باشیره جغم . او لانجنه قدرت و قوّله با غیره جغم، بی صوصدیرمچ ایسترسه کز او لدیرکنر . آرتق تحمل ایده میه جکم .

فهیم (روولوهری شهیانل کوکسله دایلهرق)

— صوس دیسورم . با غیره میو قسە شمدی . . .

نوبر خام (فهیمک اوستنه آشلەرق)

— الله عشقته برشی چیقارمه، رزیل او لورم . یاربی نهدر بو کیجه با شمه کان ؟ « شهیله » سن بکا مرحت ایت شهیال . . .

شهیال (ما یوسانه)

— مرحت او لنه جق بن . هرزمان بو اچاق حریفک سلاح ظلم و تحقیری التنده از یلمک ، او لملک . . و اسطه ذوق و نشاطی او لق . . مرحت او لنه جق بن . اندم .

(اغلار)

(فهیم روولوهری جیته قوههرق، بیقلری)

(بوکرک یوش یوش کزینی)

نوبرخانم (سرزنشکارانه)

— باشا ایله ازه کزدہ اولان ماجرایی بیلعم . فقط تکمیل بی زهرلداک شہیال . هایدی آرتق او طه که کیت . اور اده ایسته دیکٹ قدر اغلا . ایسته سه ک بتون ، بتون کیت .

شہیال (قبیوه طوغری کیدمرک)

— ایسته کیدیبورم افدم . خدمتکزه باشقه برقادین ارایکن . بوالجاق . مخلوقدن ده کندیکنی قورویکن ، الدانیکن .

فهیم (شہیاله طوغری یورویهرک)

— دها سویلیپور . شمدی . . .

(نوبرخانم فیضی طوتار ، شہیال اوکسوره رک)

(چیقار . نوبرخانم بی تابانه بر قنابه ناک)

(اوززیته دوش)

نوبرخانم (یورغون)

— اووچ ... آرتق سن ده کیت ، سق ده ایسته م . بوندن صکره برشی ایسته م . یوره کم چاریپور ، باشم دونیپور ، هر طرف ازیلپور .

فهیم (متسبانه)

— کیدیکم یردن اویله قولای ، قولای چیقمی چقمعی بیلرسک . باخصوص . سئک یانکدن هیچ کیده م . سئک ایچون هقدر شیله قاتلاندیغمی اونو تکمی :

(نوبرخانمی اویک ایچون اکیلیر . نوبرخانم)

(الربیله فیضی ایه رک ایاغه قالقار)

نوبرخانم (جدی)

— خیر ، ایسته م بوندن صکره هیچ برشی ایسته م .

فهیم (نوبرہ چاریلرق)

— حیاتم ، روح م . . .

(نوبرخانم فیضی . الربیله ایتھ ، فهیم نوبرخانمی)

(بلندن طوپه رق سوروكاک . نوبرخانم مقاومت)

(ایدر ، فهیم اصرار . ایدر)

نوبرخانم

— خیر دیسیورم کیده جکسک . . .

فهیم (نوبرخانمی سوروكاکیه رک)

— اصلا اصلا . . .

برده این

تقریر ملال

— ٧ —

کوز یاشلری

ای دیده حواده کی کوز یاشلری، ارثا
بکدی آجی حسلله زهرلر بزه سندن.

بزدن دهن اخفاذه کچوب جان یاقه جقسک
کوزدن کوزه بر نالش حسلله آقه جقسک.

طوغمق، یاشامق، اویلک، ازملک، هله سومک
هپ کوز یاشیدر. بعضی قورو بردیلیم امک

اوستنده ده واردینه بر قاطره زاری
هر شکل حیات، ایشته اویلک مهدو من اری.

یوزلرده کی ساخته کولشی، ماسکینی قالدیر،
کوز یاشلرینک باق نه آجی ایز لری و اردر.

بر والدہ مهجور او لنجه بسکنندن
روحی ناصل اغلا درایسه تا کوز بسکنندن

شعر مده کی یاشلرده او حسلله دو کومل
هر رشتة نالانیه بر قاطره مغیر.

هر قافیه بر کوز یاقیجی قطره بولنجه
بر کل اجار آفاق ملوانده کی غنچه.

بر کل فقط اوستنده کی شبم کبی شیلر
کوز یاشلریدر دیده شعر ک مستبلر.

آغلا رسق اکر - بن و شعر - اون سنه اول
روحله او پوب قوقا دینگ بر کوچوجک اول

در حال اوزانیر صوکره‌ده برمندیل، اوت سن
هر قطره هیرانی سیلرست کوزمندن .

سیلدکه زهرلر آفیتیر بندن او مندیل،
کوزیا شلمی طوق ایجین روحی کل سیل .

— ٦ کانون اول ٣٢٤ —

حسین سعاد

مبعوث‌ری استقبال

وطنك پاختته کلديکر . ميليون لرجه افراد امتك امناسي ، وطن عنيزك حجت
حربي ، شهد معنویاتي ، مدافع شان و شرق ، شاهد عهد و پیمانی ، حمله اميد آيسی
اوله رق طوپلانديکر .

سرزی درين بر اشیاق ، بیویک بر صعیمتله قارشیلارز .
اشیاق ! چونکه سز او توز سنه اولندن کاه جگدیکر ! . . .
ضعیمت ! چونکه سز ، بزکر . اک یقین ، اک خالص افریمانز ، حق
قارده شلمز ، ببالار مز سکر . . .

سز کاه جگکردن قور قولادياني زمان مظلمه‌ده ، بوكورديکر شن و شوخ
ملکت ، بوقرون وسطی ایه اعصار اخیره نک حدفاصلی اولان تاریخ فتوح و عظمت ،
سس سز صدارز ، امسز ، روح‌سز ، بمحبس فلاکت ، بخرابه ظلم و ذلت ایدی .
شمشدی ایسه ظاهري بزمده ، فقط سنه‌سی فيض حریتله دلو شو کورديکر
لابالی هیدئیله سرزی استقبال ایده جک قدر قوت بولی : و قورمین اولدی . . .
بو شهر بلندک سوق‌قلری ، صوک زمان‌لرده دیلسز مظلوم‌لره قانلی ظالم‌لره

معرض دردو جفا ایدی . بورادن سرک دیار شتر مکزه هر کون هر کچه ، ناموستدن
با شقه بر کنایه اولیان باش و مبارک کنجهل . فلانک باش امکه مش اختیارلر .
آقین آقین تبعید ایدیلیر ؛ ابا ، واولادندن قوباریه ، قربارجه ، امکنه . محتاج بر حالده
اورادن اورایه آسیلیر ، سور و کله نیز ، پاشار کن دهن اولنورلر دی . مملکتتلر یکرده
بوتلری هب کوردیکز ، طانیدیکز ، هب بر ابر درد اور ناغی اولدیکز . و حقی
بر بیوک قسمکز او فلاکتلری ، او سور و کانمه لری کندیکز چکدیکز . . .

تاریخ عالم قرون حاضره سنه بر هیکل یکتا و بر کتابه علیا اولان بواستبول ،
بر زمانلر پاخت دکل صانکه بتوون دنیا ایدی . فقط او هیکلک مستند معنویاتی اولان
ستونی اووقتلر ملائکه عدالت طویلوردی ! صوکره بوسیقلدی . . افراضندن
سرایلر ، آصیلی باعجهلر ، محبلو بنا ایدلداری ؛ او زرنده کی یالدیزلر قازی سعرق
آت عرب به تزیانته ، او نیفورما صیرمه لریه قوندی . آدانجی سرابلر ، کولونج
عظمتلره (پیزانس) رجاله غایت ظرفی و دلخراش اظفیره لر یابلدي . . .
ملت دیدیکمز عالم خلق ایشته او وقت بیکس قلاماغه باشладی . او عالم که
تمام او تووز سنه کوز یاشی دوکدی ؛ جو جو هنک اخنیار لاماگه ، کنج ایکن
صاجلری آغار ماغه باشладی . . .

۱۲

صفا کلدیکز ! .

بوقایش ، بومظفرانه کیربیش ، آرق حاکیت مانی ، وتاریخون فتح قسطنطیپه .
فصلنک ایکنیجی بر خانمه موافقیقی اعلان ایدیور !
بوقایشده ، ما کدو نیا نه لرندن بقدادک ، ینک ، عمان دکزلریه قدر توج
ایدن عثمانی با راغنک طاغلره ، سحر الره اعلان ایتدیکی بر شمشه نصرت وار .
اویله بر نصرت که بار لا قالغندن چشم عالم قاماشدی ؛ تاریخنلر تزهدی ، قلوب ام
خلیجانلره دوشدی ، دنیا دکشدی ... فقط بوتلر هبی سوزدر . بومظفرانه
کیربیش ، حلق همان ماضی به منقلب یارم ساعتیک بر حشمتی ، ایرانی کونه کچمه مین
بر شهر آینیدر . اوت ، هبی سوز ، هبی کچمش حکایه در ؛ سزی استقبال ،

و سیزه عرض سلام و احترامدر . یونلردن نظر لر کزی آییر آییرماز ارفه کرده او تو ز میلیون وطن داشله او کرده او جی بو جانی بولونماز بر آینک سیزه با قید یغئی کورورسکر ! ایشته بو آتی او تو ز میلیونک عمر بدره .

زمان شکلنده کی بو اقليمک ایچنده او میلیون تارک مادی و معنوی وجود لری یاشایا جق ، حیاتک ای کوتوره دور ندن چمچک ، هر تورلو غرائبی کوره جکدره . فقط بونلرک هیسنده ، هر تصادف نده کی یارد بھی ، مالنک ، جاننک ، عرضنک محافظی سز سکر . بو اقليمک اک امین یری سزک و جدانکر ، اک معمور جھی سزک جمیع عرفانکرده . سزک بو کونکی عنم و غیر تکردن یارین دنیانک الک مسعود و بختیار انسانلری دو غاجق ، سزک خلوص نیتکردن صوسز محراز یشه ره جک ، سزک اتحاد کردن دنیانک اک قوی دواز اور کچک ، اک او زاق دیاری آوازه تبریکنی بورالره قدر ایشیدیره جکدر . ایشته سزدن بکله نن ماٹر بویله بیویک بروظیغه ، بوقدر عالی برو طبیور لکدر . سز بومقصد یولنده طوبالاندیکر ؛ اویله برمقصد که هم موقیتندہ ، هم محروم تینده مشترک سکر .

سز اویله بر خزینه دار سکر که صاف لایه جگنک شی وطن دیدکاری جوهر جهان قیمتدر . او ندن دها دکرلی بر شیئک امکان وجود سه قائل اول میان عثمانی قلب لریکن داعماً کعبه عدالته توجه ایتدیکه سزه تسلیم نفس ایدن افراد مات ده هیچ شبهه نیز بختیار اولور .

علی سعاد

مصر

حروف

کوچوک حکایه

ایکی مبیعوٹ

او تو ز سنه صوکره :

مائی و سرین بر صوک بهار کیجه سیدی . جسم افاجلریله حقیقتدن بعد بر بری اور مانسه بکزهین مختصم باخجنه نک اور ته سندہ کی محفل ادباده بر هفتہ اول اولن شاعر پرویز ک حیات و خصوصیتنه ، صنعت و موقیتنه دائز بر قو نفرانس ویریلیور دی . منور بر خیابان رؤیا کی او زایان واوزاد چه خیال لیله شن ، منتظم

یولک نهایت‌ده مخلفک قابوسی اوزاق و سرابی برسرای مدخلانی آندریسیور،
 بیاض وجسم پهرونک با صاماقلری، یانلرنده صره ایله یوکسلن مر مردن مصنوع
 اس-اطیری قادینلرک الارنده طوندقلری نام و مضی الکتریک کره‌لرندن یاغان
 دونوق و طاتلی ضیالر آلتنده کوز قاماشدیری محی بروضوح ایله یارلیوردی. اختیار
 و بیکانه قر سیرک واخنه بولو طلرک اراسدن، لاقید و عجول کیبور؛ دیشاردن
 جاده‌نک کورو و لولوری، اکانجه‌لی برشهرک، مش-حون سرازبر ذوق ملکتک
 موسیقی عنانی کبی مهیمه‌لله عکس ایدیسور بیوک و کیف آغاجلرک آیدی‌لله
 منزج اولان ذی حیات و نور آلد ظلمت‌نده نامرئی او ریزمه‌لر حصوله کتیریسیوردی.
 کنیش و بیاض مستندلری اوزرنده صانک از لیق دوشونن بیاض هیکلر؛
 بوشیدمی یاشامیان مشاهیرک مؤثر و موت آمیز نمثال خاطرآتی، اوزرلرینه
 دوداقدز و غیرناسوت بوسه‌لر حالتده دوشن باراق کولکلری آلتنده،
 نامحسوس روزکارک کتوم نغماتیله صانک جانلانیسور، صانک قیمیلی‌لی‌سیورلرددی...
 قوفرانس یاریم ساعت اول باشلامشده. منوریولک تنهائی مخزوئی اینچنده،
 بر ظل متحرک کبی، نارین برکنج، الاری جینده، اوکنه باقارق ایلارلیوردی.
 غالبا، شیمدمی قوغولری او بیوان بیوک و خالی حوضک کنارینه، باخنه‌نک
 بوک صیق و خوابیده یرینه کیتمک ایستدی؛ نیم مظالم یوله، یکدیگرینی
 دارغوش ایتش مهیب اغاجلرک الته صابه‌جقدی؛ یانشن برمسن کلدی:
 - نزهیه اولاد، بوله... .

دوندی. بو، تیز و هنوز یک یکی بر-تاتونک مصنع و منقوش مستندیه
 دایانش یتشلک بر اختیارده. طانیدی.

- نه او، عزیز استاد، دیدی، بوراده یا ب بالکز نهایپیور سک؟
 اختیار، دایاندینی ستاتویی کوسته‌رک:
 - ارقداشمه، رفیق شباهله قونو شیورم.

دیه جواب ویردی. بیاض و چوق صاحلریله، یتش سنه‌نک چوکدیره‌مدیکی
 قوى و دیک وجودیله حالا دیسچ و معارض دوران و کنجلرک، بوتون استانیولک،

بلکه بوتون ترکیه نک «فیلسوف» دیدیکی بوذانده بک غرب بر مناج، بک تحالف بر طبیعت واردی . شدید برأوغوتینم اوونک بوتون موجودیته حاکم ایدی . هر یهندن بحث ایدرسه کندی سویلور، مخاطبی بیزار ایدیسوردی .

«اولاد !» دیه تکلیفسزجه خطاب ایتدیکی کنج، و دید استانبولک آک آتشین، آک علم؛ آک محترم بر مبعونی ایدی . طبله لکی زماننده عمومی باعجلدرد، با اختیار فیلسوف دیکله مکدن آسیجه خوشالاندی . فقط شیمدی ... آک زیاده اوونک ادعالرندن، ادبیاتندن یقمعشـدی . یاریم عصر اولکی قوف وابتدائی حرکات ادبیه ارتق دیکله مزدی . ذاتاً بوتون بومعناسز کوه زده لکلری بش الق سنه اول بلکه یوز دفعه بالذات فیلسو فدن دیکله مش، آزبرله شدی . ینه بوضرب اختیاره یقالانامق، اوونک بر کتبخانه قاتالوغی کپی بالکز لایتاهی و مجھول محرر اسلامنندن، اوون تویلش کتاب سرلوحدلرندن متسلک طاقتفرسا معلومات و مصاجباتی التنده مضطرب اول ماق ایچون :

— کزینیوردم، دیدی، شیمدی یمک بیدم . بوکیجه یازیله حق یازم،
تریب اولنے حق نظام وار . کچ قلیله جنم .
اختیار فیلسوف حیرتله صوردي .

— دیمک پرویز ایچون ویریلن قونفرانسدن خبرک یوق؟ و دید او موژنی سلکدرک جواب ویردی :

— وار . فقط دیکله مک تحمل یوق . ارتق ادبیات بنی صقیور ...
فیلسوف یاقلاشمـش، قالین عضلی قولـی کـنـجـک اوـموـزـینـه آـنـشـدـی .
— زوالـی وـدـید! دـیدـی، آـجـیدـمـ سـکـا . اوـحالـدـهـ اـختـیـارـ لـامـشـلـ
نه وقت که انسان ادبیـاتـدن نـفـرـتـ حـسـ اـیـمـکـ، قـافـیـهـلـ مـصـسـرـاعـلـ نـظـرـنـدـهـ
بوـشـ، واـهـیـ معـجزـ کـوـرـنـمـکـ باـشـلـارـ، اـخـتـیـارـلـغـتـ صـوـئـقـ وـکـیـکـنـ اـسـکـلـ
آلـلـرـیـ اوـنـکـ قـلـبـهـ اوـزـانـشـ دـیـکـدـرـ .

— وـسـتـاتـوـیـ کـوـسـتـرـهـ رـکـ عـلـاـوـهـ اـیـدـیـ :
— اوـتـ بـودـ .. بـوزـوالـیـ توـقـیـقـ فـکـرـتـدـهـ تـعبـ تـحـسـلـهـ اـخـتـیـارـلـاـیـجـهـ
ادـبـیـاتـدنـ نـفـرـتـهـ باـشـلـامـشـ، شـبـاـنـدـهـکـیـ بوـتوـنـ هـوـسـاتـ وـتـخـیـلـاتـیـ غـائبـ اـیـشـ ،

بر بدیان اولمشدی . صوکره هب آلم ترم ایتدی ، دوکمدىکی کوزیاشلری .
بسته‌لادی و ماتالریخی ابدیتله بزم روحجزه برآقدي . . .
و دید آنسزین عصیله‌شمشدی :

- رجا ایدرم : استاد ، ادبیاتدن بحث ایمیکن ؟

فیلسوف مخاطبینک کوره‌مدیکی صرخ بر اشمئاز ناخوشنودی ایله ، صانک
ایکلر کی :
- نیچون ؟
دیدی .

- نیچونی ؟ چونکه طورکن ، پاک‌اسکی ... پاک قیلاسیق ! مثلا شمدىکی
سوزیکنی ، حق الکزله شوهیکلی کوسترمکنی کنه و قیلاسیق بولیورم .
قارشیکنی کندیمی ادبیات معلم‌لرینک غیر طیعیل‌لکلرینه محکوم تحمل بر مکتب
طلبه‌سی ظن ایدیورم .

و دید بوتون صنفلارده برنجی اولمش ، علوم اقتصادیه و اجتماعیه‌دن برنجی
اوله‌رق دیپلوما آلدقدن‌صوکره ایمک نشر ایتدیکی مقاله اجتماعیه‌سی دکل
ترکیاده ، حق بوتون اوروباده و امریقاده آنی بر شهرت قازانش ، همان بین الملل
مائی لسانه ترجمه ایدیلرک ، بینه بین الملل « بشریت متحده و علوم » جمعیتی
ظرف‌دن اُك بیوک مکافانه لایق کورولمشدی لکن بوتون بوموقیتلار اوی
ده کیشیدیرمه‌مشدی ، متواضع اولمدىغی کی اصلا مغورو و متکبرده دکلادی .
شیعده ، حسنده نهقدر ضعیف برأوغویست اولدیغی ایجه سلدىکی فیلسوفی ،
یوزواللی اختیاری کوچندریدیکندن بردنبه پشیان اولدی واونک دارغیان
برلسان ایله :

- اوحالده هیچ قونوشمیلم . . .
دیمه‌سنه ، کوله‌رک :

- خایر ، قونوشلم ، سوکیلی استاد ! دیه مقابلله ایتدی ، قونوشلم ، فقط
بیلورسلکه بن‌مبعوثم . دائمًا مسلکم‌دن بحث ایمک ، اوکا دائز قونوشمق ،
اوی دوشونک ایسترم ؛ سویلیکن ، سزده اولدن بر مبعوث دکلیدیکن ؟

کوکلنى بوتون بوتون الم و کندىنى تامىلە عفو ايتديرمك ايجون فيلسوفك
قولە كىردى . يورومكە باشلادىلر . كىنيشچە يولك اظرافىدە صىرەلان قدىم
ومتأخر شاعرلارك ، مشاهير ادبانڭ مېھوت هيكللىرى درين بىر سکون منجىمد اىچنده ،
مضطرب و متجمس اونلار باقىور كىيىدى . فيلسوف ميرلاداندى :
— أوت ، حتى ايلك مجلس مبعوثاندە اعضا ايدم .
ودىد ، رفيقىنەك حالا قانى دوران بازوئى صىقىدى :
— اوحالىدە مسلكىمىزدىن بىحث ايدەم . بن دە استفادە ايدەرم !

بو «استفادە ايدەرم !» سوزى اختيارك بوتون ضعفلارىنى اوقداشدى . لافك
دىكىلەنسى اوونك صباوتنىبىرى ياكام سعادتىدى . برجوجق كې سويندى .
اورادە ، يولك كىناراندە كىشىف آغاچلارك مېذول و منور ياباقلارك آلتىدە
بولنان بر قامىش قنابىي كۆستەرەك :
— بورايە او طورىمدد
دیدى .

— او طورالىم . . .

او طوردىلر . ودىد براز او زاۋىدە قالان لامبەلرك طاتىللا شان خىالارى
اىچنده اختيار رفiqته باقىوردى ؟ بو طبى بىلاقىردى ماكىنسى كىيىدى : مكمالاً
دوقوز لسان بىلىور ، بىر مىليونه قىرب كەتاب او قودىغى روایت او لوئىسوردى .
شىعدى يانشىدە بلىغ وروان بىر افادە ايلە مشرۇطىتك اعلان ناكەنائىسى ، ايلك
مجلس مبعوثانك ناصل مشكلات ايلە آچىلدىغىنى ، و كندىاسنەك يولك قوقراسلارىنى
نطفىلەرنى ، موفقىتلەرنى ، حصۇلە كىتىرىدىكى هيچانلىق القىشلىرى ، باختىك
محافظة اسايشنە ناصل مأمور او لەدигىنى ، او وقتىقى سلطانك قارشىسە ناصل
چىقىدىغى اكلاتىوركىن ، ودىد اوونك يېش سەنلەك حىاتى دوشۇنپۇر ، خىالاً
سەنلەرە ، آيلە هفتەلەر تقىيم ايدىپۇر ، بىر مىليون كىتاب او قومق اىچون لااقل
ھەر كون اوچ كىتاب اوچ و يوب بىتىرمى لازىكە جىكى حساب ايدىپۇردى .
فيلسوف اوقة در شىدت و محبتە عطف اهمىت اىتىدىكى ماضىنىڭ خروش
خاطر آتىلە :

— آه سز ، دیسوردی ، مز يك مسعود-سکن . یورولمەدن ، اوزولمەدن قازانیورسکن . منتظم و مستريح چالیشیور ، صحیح و مطمئن موفق اولیورسکن حالبۇد بزا حیاتىزك اڭ كوزل دورەسقى ، معزز و عودى محال اولان كنجلەكمىزى ، ارتق سزك ، نسل اخىرك مىكن دكلى تخييل وتصور ايدەمەجىكى براسارت مطلاقە ئېچىنده سېرىمدەك . علم وفضيلت اڭ بىوپك حنایتدى . ناموسلى اولانلار محىسىلدە چورودىليوردى . وطن جان چىكىشىور ، سوک ئاقسلىنى وييرىسوردى . اوت بوكون ، يقينىدە اش-كل ايدەجىك اولان ^پ اوروپا دول متىجىدەسى « هيٺىستە كېرىمىسى ئىچىون بوتون دىپلوماقلارك ، پارقى دېسلرىنىڭ پايانىتىنە قوشوش-دقلىرى قوى ومهىب تۈرىكە ؛ بومعجم و مختشم حكومتىز ، قومشۇلىغىزە دائىي هيچانلار وىرەن هونانڭ وەدەش اردومن ، دىنادەما و وقت نشر اولنان نەقدەر مناح غەزەتسى وارسە ھېسە سرمایيە اشتىرا اولمىشدى . بوكون اوروپانك اڭ نىھىب ، اڭ ذىكى ، اڭ زىكىن وفعال برقۇمى اولقى اوزىرە طانىلان ئەمانلىلر ، بالاتردد « اوروپا بادە چىركەسى قورۇش بىر جىتە ! » دىه تەحقيقى اولىيور ، موجودىت مەدىنەلرلى قطۇغا انكار ايدىليوردى .

و دىد او كىنه باقاراق :

— مبالغە ايدىليورسکن .

دېدى . فقط فيلسوف شيخوخىتك ويردىكى عنە غير اختيارى ايلە فوران اىستى :

— مبالغەمى ؟ عظمت و موقيقى ئېچىنده بويودىكىكىر بۇ معظم حكومتىڭ تقسيم يالانى يابىلەش . حق خەریطە مقاسەمى بىلە جىزىلەرك طىع ايدىلەشدى . جەھالت ، يشىل وسیاه بىر ئۆلمەت ؛ يالكىز نىشە مايىسى ايلە مىزى مىت و دۇقىاب ايدىن بويارلاق افقلىرى اور ئەشىدى . هەركىس بىر بىرىنە غرض ، دشمن ، خاشندى ! يالكىز كىين ، تعصب ، تىنzel ، اعتساف واردى . چالىش-انلار آج قالىور ، او كەننەر تەحقيقى اولىيور ، سەبىح علوم اولانلارە ھۇمۇمى بىر ئەفرەت بىس-لەنىور ، وقوف عفو اولۇنماز بىر كەفر عد ايدىليوردى ... و دىد يەنە فيلسوفك لافنى كىسى :

— مبالغه ، مبالغه ... استاد! سرگز اسکی ادیتاتکزده بر صنعت وارمش !
ایشته شیمیدی اوئى يابەرق مەلەندە اولیورسکىز ، يعنى غلو ... مەكىنى بوقدر
مضمحل اولان بىرملەت اوتوز سەنە اچىنەدە بۇتون مەلتەرە تفوق اىتىسىن ؟
فلسوف باشقىن ، سالادىي و كولومسىدى :

— اوت مکن ، اولاد ! بزم افق‌لامبز بلک تحف اولمشدی .
معاصر لریزدن برجو قاری استعانه واستفاضه‌ی ، تقلید قانونی انکار ایدیور ؛
« کندی محیط‌مزده ، کندی محیط ملیتمزده محصور و محفوظه کار اعتلا ایدم ». دیبورلردی . اکر اکثریت جهالتک کثافتندن استفاده ایده رک فکر لری بی قول
ایستدیره بیسلمردی ، حقیقت بودن تعالی و تکامل مکن اول‌مازدی . فقط بز ،
او وقشی کنجلر غلبه جالدق ، استفاده و تقلیدی قول ایستدیردک . اوروفا
مدینیتی ، غربیک ترقیاتی تیتره‌هدن ، چیخه‌دن قول ایدبوردک . ناصل تعیین
ایده‌یم ؟ مرض خرابی نداوی ایچون بوتون اجزالری بالذات یاعق ایله ،
بالذات کیمیاخانه‌لر انشا و عصر لرجه چالیشمقله اشتغال ایندک . دوالر ایجاد و
ترقبینه قالقدمق . علابجی مستحضر بولدق . ایشته بخارجی و مستحضر حی
شببه‌لردن ، تیکنه‌دن بیوندق و شغایاب اولدق ، اوت ، غربیه بطنلرک
حاضر لایه‌رق ، متواالی دهالرک وجوده کیمه‌رک تورات ایستدیردیکی ترقیاتی بز
بر حمله‌ده کندیزه مال ایندک . مردیونک اک اوسته صیراقد . ذاتا بوده بلک
طیبی بر حاده‌هه اجتماعیه ، بحالات معاشریه ایدی . چیکمش قوملر بنای تکامله
یواش یواش چیقمغه راضی اولمازلر ، فیلارلر ، عصرلرک مترامک قوت اعتلا‌سیله
یوکسکه‌لرلو . ایشته زایونیسا ... فی الحقيقة بیکون بزدن کیری‌ددر ، فقط دها
اوتوز قرق‌سنه اول آنی دیسه بیله‌جک بر سرعت بر قیه ایله اوده اختیار غربیک
ثمرات مساعییف الدی ، کندیسنه مال ایندی . بزدها هیئت دولیه‌دن عدادیله‌جک
قدره بر لاقیدی معرفه معروض ایکن او ، موجودیت ملی‌سی اثبات ایندی .
آه اوت ، سن مشروطیت‌ندن صوکره دوغدک ، سربستی و حریت اینچنده
بیویودک . اکر اون یاش دها کوچک اولاًیدک بوکوزل مخلفک ، بو بیوک و
بدیدن باعجنه‌نک یرنده ویرانلر ، بیهیق کابلر ، خراب اولر ، سفیل و صیصقه

کویکارله مالی تهها ، دار ، مائیوس سوقاقلر بولندیغى درخاطر ایده جىككىدك . . .
اختيار فيلسوف اكلاندېچە متىج اوایور ، متىج اولدېچە اڭ كوجىڭ تفرعاتى
جانلى برافاده ايله تفصىل ايدىسۇر ؛ المىنچى قالدىرىسىور ؛ بعضًا اياغا قالقىوره تکرار
قاباپ يە ئىتاب دوشىور، حكايىتىنە حرارت و حر كتله دوام ايدىسۇردى . و دىد
دىكەمكىن يورولاشدى . ذهناً يارىتىكى نطقى ترتيب ايدىسۇر ، بوهزىيان يېرى يە
طوتولىش آسىكى مبۇونك يانىندا . يارىن يېرى بىر مبۇوت صفتىلە كېرىم جىكى مجلسى
دوشۇنۇر ؛ او تۈزىنەلەك بىر فرق حيائى بونېتسىز لەك قىاس ايدىك بشىرىتىك
او كىندەكى تكامل عصرلىرىنى تخىل ايدىسۇردى .

فيلسوفك بىستە جوشان كلامنى اوذاق وطنين انداز بىر نطق كېي ايشدىسۇر ؛
كەفته معنایه بىكانە قالبىردى . حالبۇك زواللى اختيار ايلك مجلس مبۇۋانك
رئىسى كىم اولدېغى ، ولايتلەرن كەنلەرك درجه اقتدارلىرىنى ، كىندى نىقلىرىنى ،
ايلك فرقىلىرى ، مىلت مناقىشمەلىنى ، عدم تفھىملەرى ، اهالىنىڭ طرزىغىب تاقىسىنى ،
كۆزل از بىر لەنىش بىر مدافعا نامەنى تىددىمەدن سوپىلەن سەرباست واوصاغاز بىر
اووقات مەصومىتىلە اكلاتىردى ، و دىد باشقە شىلە مشغۇل اولەرق معانىندىن
قورتىلدىغى بوسۇزلىك صداسىندىن دە مضطرب اولىغە باشلادى . صىقىلۇر و خېقىف
برحرارت ، صىحاق و محسوس بىر نفس كېي شقاقلارىنى يوكسلىر ، كوجىڭ سېرىپوشنىڭ
التىنەكى چوق صاجلى باشى قاشنىوردى . آسىكى واختيار مبۇوت حالا ، قارشىسىندى .
كېلىرىنىڭ وقوفسىزلىقلىرىنى ناصل ھۇمم اىستىككى ، طرفدارلىرىنىڭ آزىزلىرىنى رەغا
صاحب اولدېقلىرى نفوذى نقل ايدىسۇر ، حتى معارضىلەرن آدەتىنى جوابلىرى عىتىلە
تکرار ايدىسۇردى . و دىد صاجلىنى قارشىران نازىن آنلى يىكىنلىك جىئىنە صوقدى
ارتق بوغولا جىقدى . . . كوجىڭ ورادىيەم مىنەلى ظريف بىر ساعت چىقاردى .
شىدید وبالذات بىرىضا ايله اشەنئار رقلى ، بارلاق يلقوان ، ايدىسلەق كىجهنەك مور
و منور قراڭلىرى اىچىنە نصف لىلى كۆستەرپىردى . دايانەمدى .

— ارتق كېتسەك ، دىدى . زىرا اوشىورم .

فيلسوف ، مشھور اولان حافظەسىنک شدت فوق الطبيعەتىنە فدا اولان ضعيف
سرعت انتقالىلە ، هر ساعتى كىندىسىنە بىش لىرا كېتىرەن بومقىتىر و محترم كىنجى
صىقىدېغى اكلادى .

ایکی مبوعوث

— اوست، اوست کیدم، دیسیور دی، حقیقته متوافق. لافه دالدق، قوئنر انس ده
بیتمک اوزره در... ایستر سه ک بر بارچه ده او راه کیره رز.

ودیدینه رد ایستدی:

— خاير، بن کیده جکم.

فیلسوف:

— اوبله ایسه بنده کیده رم. یالکنر صقیلیورم.

دیدی. قالقدیلر. روزکار بوقنی. قر غیب اولش باعشدی. بولک اطر افده کی
یوکسک و معظم اغاجلر ک اوستنده سیاه سما، مانی و مبذول الماسلری آندران
لا یاعد ولا یاتاهی بیلدریز لریله، بر نهر مطلسم نجم آود کبی ابدیتک مجھه ولیته دوغر و
او زایور؛ هیکالر مخوف و سیاض هیوالر حالتند جامد وابکم نظر لریله، او کارندن
کچون بو ایکی مغفل و خسته اشمار فانی به، نهایت برکون یانلر به مرصدن وجود
نمثایلریله مطلاقا کاوب دیکیله جک اولان بو ایکی ذی حیات مشهوره، مشهوری
ومتبسم، باقیورلر دی.

ایکیسی ده صوصیور دی. ارتق مخفله یاقلاشیور لر دی. زواللی برویزک او فول
ابدیی ایچون بسته لان هواي مام، لا هو تی و مبهم بر هیجان احسان ایدرک
او زاقرلن بر آه مترشم صمیعیتیله فیلسوفک او غولدایان قولاق لریته عکس ایدیسیوره
اکتربیک کرده لری ظلمتند نوردن جیم ایخیلر، متکائف و مهیب کوزیاشلری کی
بارلیور دی.

فیلسوف دور دی؛ بونکسر، آغیر، موت آمین ترندن، بوتون حیائنده غیر
اختیاری برعناد ایله وارلغنی انکار ایستدیکی غیر موجود؛ روحی، شیمدی بردن
متا نز اولشندی. الارینی قراکقده غریب بر غلط روئیله دها بیاض کورون
صاچلرینه کتور دی. « زواللی عنزیز ٹولولر! » دیدی. کنج مبوعوث حالا دوشذیور
اصلا بر شی دوییور دی. نطقی یازه جنی بو کیجهی، بو قیمدار و قی اختیار بر
کوزه ایله کچیردیکنه؛ زمانی تلافی ایچون عصیله شیور، ور فیتنک قولنه کیره رک
« هایدی استاد، چابوق یوریسکز! سامعین چیقمدند محله ایدم، بو ش بور
دیریز ابل بولام، صکره او تومو بیلاره قالیرس-ق کیجه دن قرق دقیقه غیب
ایدرم... » دیسیور دی.

عمر سیف الدین

پرومیلە تلری

— حیات یولاندہ —

دیئك نصیبی دمادم بوم عمر مخزونك
بکایوش ، متألم و خاسر معلول .

دیئك سعادته کو سکون بو بخت ملعونك
الى الابد بوبول اوستنده کیتمسی مأمول ...

غمین برینجه افکار تاره مستغرق ،
کوزوم یولك صیرستان چهره سندہ ، بر هیجان ،
آغیر آغیر کیدی سورکن : - افندی کوبیری ..
براق ،
خياله دالمش ايدم ، آل . - اولور اوت انسان ...

وبروبده اون پارى آيرینجه یولاه دیئك ،
دیئکلر مله یوریرکن ، ایلدده برسائل ،
اونك یاننده جوشان بر بورگى : - تازه بورک .
برا زدها اوتهده مشیکز ایچین خائل

برا زدخام بشعر ، بر مراق . شمدی او فاق ،
او فاق فقیر چوجقلر افندی اون پاره ! طور .
اوزون ، عبوس ، جزايرلى بر عرب : - ياحق .
تفیل یوكلرک آلتىدە بر حامال : - دستور .

قادین ، چو جق ، عرب ، آلمان ، فرانس ، ارمەنی ، روم ،
صارقلى ، فسىلى ، نفر ، ضابط ، احتیار ، کويا
بتوں قیافت مليمسیلە ایشته عموم .
وابورلرک بو کامن خشم فغانی .. هب آرا با ؟ ..

یروم س پیله تلری

وحار بر کونشک سلسیل حاری . . . دیمک ،
بومشی عاطل و حسرانه بوله پر خاجان ،
سراب عمر می اکال اینجنتی بونجه امک .
یبانجی ذوق یبانجی ، سعادتک ختدان

لقای پاکنه ، حق یبانجی عمره بیله .
بوهای هوی حیانک اینجنده صانکه یتم ،
یتملر کی قوش ، قوش و دامنا ایکله .
نه بر نکاه تسلى ، نه بر خیال بسیم !

دیمک . . . لوط اریا لو طاریا سیله تلری بوراده .
دیمک بوراه حیانی آدیلار ، او پچه رکن ،
ادیم باشنده سوال و جواب ساده : پارا !
— بیلات ، بیلات ، وقت آزقالدی . . .
آه ، اوت ای سن !

سکز ، دوقوز غروشك عنون اقتدار بیله
یغین ، یغین پاره رل وعد ایدهن سوئیلی بیله !
سن ، ای یکانه دواستی ضرورتک ! سویله
نفلر ، نه پارلاق املر له او بیله پر عظمت ،

ومژده جبله کیردیگه بر بهار کزین
چیچکلر بیله ، تبسملر بیله وجد آور ،
کلیر دونان ، او شوین ، روحمی ایده رتسخین .
موقت او سده مسعود امیدلر . . . و در ، و در

شو باقه نک بیله تندن . — سکز غروش — آل ، آه
کل ای لیال تخیل ! کل ای برید نجات !
کیت ای ظلام ، کیت ارتیق ظلام عمر تباہ !
سکز غروشه سعادت ، سکز غروشه حیات .

ا . جودتی

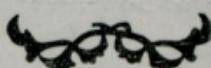

صوغوق کيجهلر . . .

-- سکا --

یوقارده صوك قريزاتمـلـ ارتق اوـلـشـدـرـ .
 بوـتونـ صـوغـوقـدنـ اوـلـورـ ،
 شـكـتـهـ دـالـلـرـكـ اوـسـتـنـدـهـ تـتـهـشـنـ قـوـشـلـرـ .
 دـيـشـارـدـهـ هـرـيرـ ،ـ قـارـ . . .
 بوـقـيشـ سـماـسـنـكـ اوـسـتـنـدـهـ آـيـ دـهـ بـوزـ طـوـئـشـ .
 اوـزـاقـدـهـ بـرـايـقـوشـ . . .
 بيـاضـ مـسـافـهـ يـهـ مـشـئـومـ وـتـاكـهـانـ اوـلـودـيـ . . .
 زـيـادـهـ لـاشـدـيـ بـوـغـوـ
 شـوـ اـنجـهـ جـامـلـرـكـ اوـسـتـنـدـهـ . . . ايـ قـادـينـ كـلـهـ ..
 خـاـيرـ . . . صـاقـينـ كـلـهـ . . .
 باـقـ اـقـشـامـ اوـلـدـيـ ،ـ اوـجـاقـ سـونـدـيـ .ـ لـامـبـهـ يـوـقـ ،ـ يـوشـ اوـدـاـ؛
 دـيـشـارـدـهـ يـوـللـرـدـهـ
 قالـانـ كـوـيـكـلـرـيـ رـوـزـكـارـلـرـ اـشـتـهـ دـونـدـورـيـسـيـورـ . . .
 بـرـسـاعـتـ وـوـرـيـسـيـورـ
 اوـزـاقـدـهـ . . . باـقـ . . . كـيـجـهـ كـيـجـ ،ـ شـمـدـيـ نـصـفـ لـيلـ اوـلـيـورـ ؛
 بـوـيـولـهـ كـلـكـ زـورـ
 اـيـاقـلـرـكـ يـوـزـوـلـورـ ،ـ دـيـزـلـرـكـ اوـشـورـ ،ـ كـلـهـ
 شـوـ بـوشـ قالـانـ أـوـمـهـ . . .

امـينـ بلـندـ

فَادِيْرُوْي

- پشنچی نسخه دن بری مابعد -

امحایل سری بک بیق آتندن کولیوردی . بوشاده مردیوهندن بریسی
چیقوردی . نزیهه ایچری یه کیره رک :
— آغابکم کایور . . . دیدی .
اوپوتون بومحاوارانی دیکراوطهده بررسملک ایشلرکن دویمشدی . اوونک
بو اخباری اوژزینه لاقیردی بی کسدیلر . . .

داد، اوکون مکتبده، جیندن دفترک آشیاش اولدیغه دقت ایدنجه بردن
قابی چار پیشدی. او نک بریستنک الله سکمش اولسی احتمالی، وداد ایچون اک بیویک
برتلهکه ایدی. بومره الا زیاده والده سیله بدویستنک و اتفق اولمندن قورقارادی.
بالخاصه پدرینه فارشی اویله مفرطانه بر اطاعت هم لوکانه سی واردیکه او نک سرت
بر باقیشی، ودادی، بوتون متناظری او آنده کسر ایدن بر تائیره تدهیش ایچک
ایچون کفایت ایده ردی. ایشته شمدى بوقمه نک پدری طرفندن کشف ایدلش
اولسی قورقوسیله دامارلردن چیکلن قانلر، قلبنه هیجوم ایده رک اوی عظیم بر
خاجان ایچنده بوغوردی. اوست، یاپدرینک الله سکدیسه... وداد، آرتق بوتدن
اوته سی دوش-ونگه قوت بولایه رق دهشتندن تیتریسور و نهیا چاغنی شاشه ارق
بر سمر سری پریشانیله قورید و درده اوته یه برسی یه دولاشیوردی. او اشناوه عقلنه
کلن بر چاره ایله هان مدیرک اوداـنـه تو شدی. و راحتسزاغندن بخت ایده رک
مساعده ایسته دی. بدکه افشارمن یاز یخانه سنک او زرنه اون توئش و احتمال هنوز

کیمسه‌نک آنه بکمه‌مش او لا بیلیردی... .

أوه کلديكى زمان ايلك ايشى، قاپى يى آجان خدمتىجي يە پدرىنىڭ كلوب كىلدىكىنى صورمۇق اولدى. او، هنوز يارم ساعت اول كلاشدى. شەمىي بوسېتون زىيادەلەشن بىرخلىغانە دوغۇر و او داسنە چىقدى. ابىدا ياز بخانە يە قوشدى. كىتابلىرى، غزىتەلىرى الـ اوست اىستى. چىكمىھلىرى بىر بىر معائىنە اىستى. أىلىسـە لرىنىڭ جىيلرىنى ارادى، قارى يولانك انتە باقدى. كىتبخانە يە قارىشىدىرىدى. قانەپەنې بىر طرف چىكدى. بوتون بىعملەياتى بر عصىيت مەتلاشىيانا ايلە برايىكىنجى دفعە تىكراز ايدەر كىن كىتىجە ضۇف پىداايدىن بىرامىدە مايىس اولىوردى. او اشناۋە ئىندە بىصراسىي ايلە اىچرى يە كىرەن خدمتىجي قادىسە :

— مارى، بورادە كۈچۈك بىر دفتر، واردى؟ قالدىرىدكى؟ ... دىدى.

او، باشقى صالحەرق :

— خىر... دىبوردى. بوكۇن او داكىزە هيچ كىرمەم. يالكىز صباخلىن ياتاغىكى دوزەلتەك اىچۇن كلدىكىم زمان ماساڭزىك اوستى خامى افندى طوبايوردى... اوزمان وداد، يېتىن دەن وورولىشە دونەرك قوتىز باجاقلرى او زىرنە برايى دفعە صالحەرق كىي اولدى. آرتق ئامىلە أمىدىنە كىسمىشى. احتمالك شو دقىقەدە دفتر، پدرىنىڭ ئىندە بولۇنىوردى. او، ياربى! شەمىي نەياپە چىقدى؟ پدرىنىڭ يانسە ناصل كىدە جىكدى؟ بى آرالق كۆزلىنى كورۇنەكى دوشۇندى. فقط بۇ، قابلىمى ايدى؟ بى آز سو كرا مەطلقا صوفرا دە بولوشاجىقلاردى. ھەم بلە بىصورتە پدرىنى دە زىيادە خەتنەنلىرىمىش اولوردى. نەيات هەرشىشى كۆزە آلدەر ارق كىتىمكە قرار وىردى. قاپىدىن اىچرى يە كىرەر كىن امتحانلىرى دە يولان بىر رۇشە ايلە تىرىپىوردى.

اسماعىل سرى بك، هيچ بىرىشى؟ بىللى ايمەن طورىلە :

— اووه، كل باقىلم آغا... دىدى.

و داد بېجىت، كىنىش بىر نىس آلدەقدەن سو كرا، ابىدا پدرىنىڭ سو كرا والدەسىنڭ المرىنى او بىر ك قاينىڭ يانسەن دە سەندالىيە او طوردى. كىزىدە خامى، او كىنە باقىوردى. نزىھە كولمەك اىچۇن دىشارى يە چىقدى. بىر مەت ھېسى سكوت

ایستدیلر. صوکرا اسماعیل سری بک، هیچ بر شی اولماش کبی داورانه رق او کا مکتیده او قودقلری صور دی. وداد به جت، سؤال تعین ایستدکدن صوکرا اقبالنده درین بر انتراح ایله معلومانی صرف ایمکدن بوبوک بر ذوق آلان بر طلبه اطمئنانیله اکلاهه باشладی. بر آز صوکرا ماری ایچری کیره رک:

— کوچوک بک، جمال افندی کلدی... دیدی.

بو، اسکیدن بری عالهه به منسوب بر ضابط ایدیکه کیجه لری وداد به جت ایله درس مذاکره ایدر لردی. همان قالقی، اودادن چیقدی. آرتق تمایله مستریج ایدی ...

ییکدن صوکرا، جمال افندی ایله بر لکده یوقاری به اوداری به چیقدیلر. ایرتسی کون ایچون ریاضیدن، حل اولنه حق وظیفه لر واردی. جمال افندی، کتابی الارق مسوده دفتری وداده اوزاندی. شمدى فارشی قارشی به بر معادله حل ایدیور لردی وداد به جت، بیشتر ایچنه بو، زورله صوقملق آرزو ایدیلن مشکل مشله لری بر تورلو احاطه ایده میهن بر یشان مفکره سیله، بر دستور تنظیمنه چالشیر کن جمال افندی بوسک سله:

— جامن بیچون بولیه بایسیور سک؟ دیور دی. او تو ز درت میم، زائد قرق بش قاف ...

وداد، نه دیلک ایستدیکنه انتقال ایده میه رک:

— اوت، ایشته بنده اویله یازدم یا ... دیور.

و صوکرا معادله بی تکرار باشدن یازیور دی: ۴۳ + ۵۴ = ...

او زمان جمال افندی، اونک او تو ز دردی قرق اوچ، قرق بشی الی درت یاز مقدمه کی دالغین لغی، استطاق ایچون کوزل برو سیله عد ایدر ک کتابی قباعش و ودادی دوام ایمکدن منع ایدن بر اشاره له:

— دور، وداد بک .. دیشدی. بو آقسام سنده بر دالغین لق وار .. نافله

نه سن یوروول، نده بن ...

اسماعیل سری بک، بر آرتق، ودادک طیشاری به چیقمه سندن بالاستفاده مسئله بی مختصر آواکا اکلامش و بو اقسام اونک آغز ندن حیات قلیه سنه عائد قصیلات

آلمسنی او ندن رجا ایتمشدى .

شمدى ودادی یواش یواش استنطاق ایده رکن او ، حیرتندن بر دنبه دو کشدى .
دیگر اونك حالتى آرتق هر کس شبهه ایدیوردى . جمال افدى . دوام ایتدى :
— اوت ، دیبوردى . مطلقا برسب وار . بن سنت خواجه لە اولقىدى زىاده
بر بويوك برادرم . بىندن هيچ برشىنىڭ ساڭلامە . اکراوبىلە برشى " وارسە امین .
اولكە مو قىتىك ايجون الەمن كەلدىكى قدر غېرت ایده رم . . .

وداد ، بۇندن هيچ برشى ئاكلا ماش كېيىكى كورونوڭ حيرتاه دىكلىوردى . جمال
افدى ، اونك بوسکوتى ؛ اعترافه دوغۇپ بىر ضعف كېيىكى تاقى ایده رك ناطقە سنت
بوتون طلاقت افادە سىلە اونك آغۇن ندن بىرىرىشىتە آلمق ايجون اڭ سوک غېرتى
صرف ایدیبوردى .

— امین اولكە . . دیبوردى . بوخصوصىدە اىخاب ایده رسە پدركە بالذات بن
يالوازىر و مسعودىتكى ايجون ھىرچارە يە توسل ایده رم . تاقاھە انكارە قالقىشىمە ، بن
ھېسىپلىورم . حتى كېن كون . . .

بوراده لاقدىيى كىمشى و كىندىستە بىر آزىزه امىراراڭىز لىك سوھى ويرمىك
ايستەمشدى . وداد ، آرتق ئامىلە قاعەت ایدیبوردىكە كەتم ائمككە هيچ برشى ؟
استحصلال مىكن او لمىا ياجق . ھەم پدرىنىڭ ، ھەرشى " او كاڭلا ئەتىن او لە يەنە امین ايدى
مادامكە بودرجه يە كىشدى . او حالدە اعتراف ائمككە نە باس واردى ؟ بلکە او نلىرى
حسـ ياتىندن خىردار ائمككە بۇ ، حىياتى درىن بىر يائىس خىمران ايجىن دە آزىز
امكانلىقلەرە نهايت ويرمىش او لا جىقدى . ھەم دانابىد بخت دكىيدى ؟ . . . بىر دن قرار
ويردى . ھەرشى " سوھى يە جىكدى :

اوـت . زولىدەيى سەھىوردى . اوـندن باشقە هيچ برشى " دوشـ وـئىوردى .
نه حىيات .. نه استقبال .. نەدە اولوم . . .

جىمپىرىخانە

(مابعدى وار)

دلبر نهان پیکر

آه، ای سن که دل شکار کدر ،
آه، ای سن که جان فکار کدر ،
آه، ای نور دیده مهیجور ،
که کوکل سمتی رهگذار کدر ؛
آه، ای شوق خاطر مکسور ،
که یم عشق برگزار کدر .

ای سن، آه ای مخاطب زبان ،
ای سن، آه ای ندیمه وجدان ،
که دو چشم سر شبکار کدر ،
ای سن، ای نجم زاهر درخواب ،
که نظیرك فلکده هم نایاب ،
که شفق نقطه قرار کدر .

آه، ای هدم نهان پیکر ،
ای سن، ای نازین شوق آور ،
آه، ای نشود دل و جان که
کورورم یال وبالکی صانکه .
مغرب شمس، موجهدار کدر
مطعم فکر جلهزار کدر .

ای سن ، ای کابین چون پیرا ،
که دینور : « خنده سحر کویا
مادر رنگ و بونشار کدر . »
سنگ اول دلرباکل نوخیز ،
رنگ پر فیخه ، نور رنگ آمین ،
که لطافت دم بهار کدر ،
که روایع ده روزگار کدر .

ای سن ، ای روح دلنشین احصال ،
ای سن ، آه ای ایس تنهای ،
آه ای همنشین هرجایی ،
که یوزم ، بیدریغ ایکن و صلاح ،
عرض حسرتله شرمدار کدر .

ای سن ، ای سن که زیر وبالاده ،
آه ای سن که نزد مولاده ،
صانرم هر طرف منزار کدر ،
کور دیکم وجه تابدار کدر .

غرب ، معنای پذیر انوار لک ؟
شرق ، مجموعه بند آثار لک ؟
صبح ، تصویرساز افکار لک ؟
شب ، تحملی نمای دیدار لک ؟
روح ، ای بیز یادکار کدر .

عبدالحق حامد

نمی بسود

تجه بر جفر حس اولان بو کیجه
صدمالک سیر شوخ و چالاکی
سکا بر حظ و نشه ویردکه ،
بنده برنشه ایستیوردم که :

آسمانک ، مذکلرک ، قدرک
صانکه انفاس احتسابی اولان
بومعطر نسیم خنده وزان
بزی بر باشقه افقه سوق ایتسین ...

نه اولور بویله داش کیتسهک ،
ستی رنجیده - روح ایدن خاکی ه
بو غم آباد هجری تولک ایده رک
اویله روشن بر افقه کیتسهک که :

او بالاندن ، ریادن آزاده
ونها یتسز افق شفافک
نزهت آباد سرمه دیشنده

کریه یوق ، دردو غم یوق ، انسان یوق ؛
بو غریب انقلاب یکسان یوق ؛
آبریل ق یوق ... و ساده سن وارسل .

فائق عالی

موت ایله خبیت قارددشدادر

بو نام آلتند، چکمشده او قودیغم بـر حکایـهـجـكـ بـیـلـمـمـ نـهـدـنـهـ بـنـیـ پـاـكـ مـتـأـثـرـ اـیـتـشـدـیـ. مـحـرـرـینـکـ اـسـمـنـیـ خـاطـرـلـیـهـمـیـوـرـمـ. ذـهـنـمـدـهـ قـالـانـ اـسـ حـکـایـهـ یـهـ کـوـرـدـ؛ مـحـرـرـ، بـرـیـازـ هـوـسـمـنـدـهـ «نـورـمـانـدـیـاـ» سـاحـلـنـکـ کـوـچـوـلـکـ بـرـ بالـقـبـیـ کـوـیـسـهـ کـیـتـمـشـ. آـنـاـ اـیـلـهـ قـیـزـدـنـ عـبـارـتـ فـقـیرـ بـرـ عـائـلـهـنـاـکـ اـوـجـکـزـنـدـهـ اوـطـهـ کـرـاـیـهـرـقـ، اـوـرـادـهـ بـیـلـمـمـ قـاـچـ هـفـتـهـ قـالـمـشـ. بـحـرـمـحـیـطـهـ کـوـکـسـ وـیـرـهـنـ بـوـ کـوـیـکـ قـایـالـقـلـرـیـ؛ چـلـاقـ وـسـیـلـیـ سـاحـلـارـیـ دـوـکـنـ دـالـفـلـلـیـ، فـقـیرـ وـحـزـینـ جـوـارـیـ کـوـرـمـشـ، کـزـمـشـ، حـسـ اـیـشـ.... مـدـهـشـ وـآـنـیـ فـورـظـنـهـلـرـکـ هـرـسـهـ آـلـوـبـ کـوـتـورـدـیـکـیـ بـیـحـارـکـانـ قـضـایـهـ، بـوـ عـائـلـهـ بـاـسـنـکـ دـهـ التـحـاـقـیـهـ سـیـاهـلـرـ کـیـیـنـ اوـ آـنـاـ قـیـزـهـ مـاسـافـرـ اـوـلـمـشـ؛ هـیـچـ بـرـشـیدـنـ، وـبـلـکـهـ، مـشـامـ رـوـحـ اـوـلـانـ مـحـبـتـدـنـ بـیـلـهـ بـیـ خـبـرـ، اوـ یـاتـیـمـهـ جـفـاـ قـیـزـجـغـزـلـهـ بـرـمـدـ تـجـبـکـ آـرـقـادـاشـ اـوـلـمـشـ .

بر آقشام، مغروقلىك استراحت روحى اينچون اورايى خخصوص آيىندە
کوپلولرلە برابر دكزە چىقىمش ؛ بولۇندىنى قايدىدە بوقىزى بىرىدىقانلى ايلە يان
يانە ويڭ مختىز بىر عشق خىفىنگ رذاقت ماڭاكا زىستىدە كورماش، صوڭرىدە شانالىسى
اولدوغۇنى اوڭرۇنىش ! .. آردەصرە اطىقە اولهرق او صاف و معصوم قىلە :
« دقت ايت، چوق سومە ! چۈنكە موت ايلە محبت قارددەشدەرلە » دىر ايشىش ؟
زمان چىملىش. ايرتى سنه نك ياز موسىمندە يىنە او كويە كىيدەزلىك استعجال
ايلە اوغرادىنى أوچكىزك قېوستىدە قىزىك والدەسە راست كاش، مادمازىل . . .
ئىرددە دىه صورار كىن زوالىي آنا آغاڭلايدەرق : « شانالىسى بوشۇلدى، قىزمىدە.

تورم ایندی، اولدی، آدموسیو! سزی هیچ اونوتادی؛ سزک برسوزکزی
نه چوق تکرار ایدردی! دیر ایدی که: «موت ایله محبت قاردهشدتلر» ...

﴿

قاردهشدتلر،

بربرینک خرمی، عاشق، اک چارده سز دقنه‌لرده مددرسی، حامیسی،
یکدیگرینک اک صاف و پاک برحس فداکاری ایله سهویشن قاردهشی، الی البد
شريک آلام واضطرابی، ونهایت! ..

آرده‌لنده‌کی عشق سرمدی، اک خسته روحله بردوای عاجل حاضر لامق
ایچون خلاق اولو نمش ظن ایدیلیر! .. بونلر اک لزومی بر نقطه توقف، بر،
وقفه مدهشده بربرینک امدادینه یتیشیرلر، موت، بعضًا محبتک اکسیدواهی،
محبت، اکثريا موتک معین دل آشنازیدر. (آرمان)، (مارغزیت) اک عاشق ایسه
موت ده قاردهشی ایدی! اونک سینه‌سی بازی‌الایان علت محبت، موت ایله
شفایاب اولدی! ..

(قنه اوپاترا) نک ییلانلری، (قارمن) اک عاشقی (دون ژوزه) نک خنچری،
هپ موت ایله محبتک بر ریاد اخوئی، بر ر شانه وفا و صمیمیتیدر. حتی اوقدر
دیه سیلیرم که، (ماسن) نک (ژونفلور دو نوتردام) ده کی بوتون فریادلری،
او قالدیر ملرده سورونن خسته روحت، سفیل و عاجز کنجک جنازه‌سنه مخصوص
بر آهنگ ندم، بر شیهده شده‌در! او زوالی، معین بر شیهدی، بر شخصی سوده‌مدیکی
ایچون روحنده قاپالی قالان عشق مأیوسیله محو الووب کیتیدی!
اویله ایسه محبتک اولدوردیکی روحله بعضاً موت یاشاتیور! ..

﴿

موت ایله محبتک قاردهشلکی، بونسله قلیلور. هیچ بریره صیغاماایان بر
الخوت، چهره‌لدن، قلب‌لدن، روح‌لدن صیری‌لووب چیقارق اعلای علیین
انسانیته دوغش و شویله کلیدشی کوزل طیران ایدیسور!

حد و پایان اولمایان افلاک معنویاته آلا بیلار کنه صعود ایدنیز و دیور که :
 « بن، سفی سودرم ! » بوسودیگشی بعضاً برهیئت ، بر جمعیت ، بر مجموعه اححاد
 معنویت او لیور . او کا بر عنوان شخیل ، بروجود مفرد غرام ویریور : و « وطن ! »
 دیور .

بوکله نک این خنده بر قیش صباح نک زمین طبیعته فرش ایتدیکی قایین قار
 طبیعته لری او زرنده او فاجع آیا قلری کوموله رک مکتبه کیدن چو جو قار ، « صای
 سالدیده سنه دایله هرق تدارک معيشته شتابان اولان اختیارلر ، تاز لازرده ترد و که رک
 چالیشان کنجلر ، اولردہ تی سویلهین و آتشامه رزق مفصولی بکاهین آنالردن
 ترک ایش برهیئت غربیه خلاقت تمثا ایدیور . کوزینک او کنده بی غلمش
 بر چوق کتابلرک حقایق مخزو نه کاله دوغری ال او زا هرق اونلردن استعانه
 . فکر و وجدان ایدر کن حسی غیجقا لیان بر محبتله بونلهه ، بونلرک اهتزاج الوان
 و حرکاتندن یوغورلش بو آهنگ الهی « خلقته ؛ بوتون رو حیله عاشق او لیور !
 بو یولدشاید - لزوم کورولوبده - موتی اختیار ایده جلک اولورسه ؛ بو کیمه سر
 حکایه جلک اوزمان ، موت ایله محبت قارده شدرلر ، سوزینک بر هان جلیلی
 او لیور . او ت ؛ موت ایله محبت - هیچ شبهه سر - قارده شدرلر ...

علی سعاد

مصر

خنده

نه کوزل باق ، دیدیکنر ؛ بر چیچک ابراز ایدرک .
بو چیچک صولاسده میر کون ، ینه معناً صولا ماز ،
نه قدر اولسده رنکین و منور ، اصلا
خنده وعدو ذاکنر کبی دلبر او لاما ز .

خنده وعدو ذاکنر ، مالکم شمدی سزان
بر چیچک صورته ایتسه تمثیل ، فلورا
خیره چشم وله و حیرت اولوب پیشنده
ایبل از هارینی ، حقی جانی بخش و فدا .

هپ او خنده ، بنم افقمه نکائف ایتش ،
ظلمت هائله بی ایلین امحایه شتاب .
هپ او خنده ، لمعات امل آراسیله ،
صفحه روح ملوانده آچان بن مهتاب .

ایدم بن ، او خنده بی توصیف ؟
خنده کل یاننده کریه آنان .
اویله بر شعر وار او خنده که
رقص ایدر روح عشقی آکلا یانک .

او قدر روحه نشوه بخش او لاما ز ،
و دنوس اوضاع رو حداریله ؟
او قدر یاسکه صید قلب ایده من ،
کوپیدون تیر داشکاریله .

یاد ایدنجه او خنده‌یی ، کیلیر
پایش چشممه هر طرف خنده .
کوروردم کائنانی سرتاسر ،
هورشوق و طربله تائینده .

خنده‌در هرنه کورسه شمدی کوزم ،
روضه دلبر طبیعتده .
خنده‌در طویدیغ صداره هپ ،
جله بیکران خلقتدہ .

سز وعدوغا کزده ثبات ایلیک-زده
کوستردیک-کز ، سودیک-کز مانی چیچکدن
بیک کره کوژل ، اشک محبتله یاشمش
ازهار نوانو دوکرم پایکزه ین .

سز وعدوغا کزده ثبات ایلیک-زده
کوکام ابدیا سزی سومکنه شن اواسون .
هر لحظه خیابان پر آهنگ شبابم ،
آنوار ایله الحان ایله اشعار ایله طواسون .

محی الدین

آلتون قفس

پا یند ایکن فسده کی معصوم قوش کی
بر ثقات کرالله او بیو شمش قادرم ..
بر واژه پلتیر سه فقط روح طاًرم ..
آوازه سر دوشیز ایدی مظلوم قوش کی ..

معضوف اولوردی ، خواهش جولانله محترز ،
بیکانه بر نظرله میخطه کوزلرم ..
لکن حزین و تیک من ارمده مشمیز ..
بیک چهره عبوس ایله آورزده بال ایدم ..

کاهی کایردی بر قوشک الحانی پاک بعید ،
محروم بر این کی مالتده سرور ..
عکس ایله دکجه روحه آوازی نا امید ..
تسخیز ایدردی قلبی بر نشنه صعود ..

بر حیله هوسا سر آزاده سیلکنوب ..
بیو کلامک ایستدکجه جناح خیال ایله ،
بر ضربه سیله پای خشین حقیقتک ..
خایالرم بخرا ایدر انحال ایله ..

جولانکهم بنم هله کاشانه ذهب
 کرچه قنادر مده کی ثقلات ده سیم وزر ؛
 کاشانه کوزلر مده فقط سوسلی بر قفس ،
 آلتون قنادر مده بور آهین سپر ...

بن کنج ایدم ، شباب ایسه بفر دلنواز .
 کلار تسم ایلیور ، آزاده سر بتون ..
 بلبلار آشیان بهاریده لانه ساز ..
 سیگاره بن ده سوسلی قفسلر ده سرنکون ..

بر کون نصله قور توله رق اول سراچه دن
 آحمد جناح شوقی مشکین صبالوه ..
 همراه اولوب قوافل مرغان موسمه
 بوکسلیدم اوچ .. بولله جه باکر سمالره ...
 ۳۲۴ تیرین ثانی سنه

ایساق فرهادا

حیات حقیقیه صحنه‌لری

«ایله انسکار خیال»

والده

زانو ۷ یاشنده

بلی ۱۰ یاشنده

والده دیکیش دیکیور . جوجقلیرده او مطورمیش ، او تهده بزیده داغنیق دوران
بریمهین او بونجا قالره اکلیتیورلر . صباح وقی ، طمامدن اول .

زانو ، (آنی برتفکرله) — دیتک ، آنه ، بتون بو شیلری کتیرن ینه
کوچولک عیسی میدر ؟

والده — ینه اودر .

زانو — بوكیجه‌می کتیردی ؟

والده — اوست .

زانو — ساعت قاجده ؟

والده — کیچه پاریسنہ دوغزی .

زانو — دو غمش او لداینی بر زمانده ، او یاه‌می ؟

والده — شبهم سز .

زانو — کوچولک عیسی بک ناز کدر . هله ما کینه‌لی شمندوفری کتیر می ...

والده — خوشکمی کیدیور ؟

زانو — چوق . تشکر ایچون او کامکتوب یازه جنم . کوچولک بر مکتوب ،
رسمی کاغدمه .

والده — پکی . او زون او ملق لازم کلکز .

زانو — هانکی قوطویه آتهیم اوئی ، سویله آنه جکم ؟

والده — قوطو بک او زاقده در . بکا ویرسه ک ، زان ایله کوندرز .

زانو — خیر ، بابام دیسورکه او ، مکمتو بلری دائم او نوتیر . آیسته یورم که
سن کوتوره سک .

والده — بن کوتوررم .

زانو — قاج پاره لق بول یا پیشدیره جتسک ؟ بش فرانقلق می ؟
والده — اوت ، تام .

زانو — اوح ! سایه مکتوب یازمق بهالی او لیور ! بول باره سفی سنی
ویره جکسک آنه ؟

والده — اوت . سن اوینا .

زانو — قاج سنده کیده جلک ، مکتوبم ؟

والده — همان شیمی کیده جلک .

زانو — بردعادن دها چابوق می ؟

والده — دها چابوق .

زانو — سفی چوق سودرم ، آنه جکم .

والده — بن ده سفی ، جیجیم . فقط ایستر میسک ؟ او قدر قونوشمه
چونکه آنه جکسک بازی چوق آغزیور .

زانو — دیمک که راحتسز سک ، او یله می ؟

والده — چوق .

زانو — او یله ایسه ، کوجولک عیسایی آرتق او قدر چسوق
سو میورم .

والده — او نیخون او یله ؟

زانو — چونکه راحتسز لغی یوق . بو حقلى دکل .

والده — فقط او ده اضطراب چکدی ، یاوروم .

زانو — نه وقت باقیم ؟ لطفاً سویلر میسک ؟

والده — آدم او لدینی ، ارضه کالدیکی و صلیب او زرنده او لدیکی
زمان .

زانو — دها بتز . او نک یا به جنی شی او ندن قلدانامق ایدی .

والده — آغز که یاقشمیه جق حیر کین سوزلر سویلیور سک .

ژانو — نصل اولیور که شمندوفرمک اوزرنده « چوچقلار جنگی »
معازه سنگ بر یافته‌سی بولونیور ؟ بونی کتیرن کوچوک عیسی دکبی ؟
والده — های های ، او در . جنگدن آمسونده یا نزددن آلسون
ایسته بیورسک ؟

ژانو — دوغزی . فقط « بوری » م بر « بون مارشه » قوطوستک ایچنده
ایدی . کوچوک عیسی بون مارشه به کیتمز .

والده — های های . چونکه اوراده بشقه یزلدن دها او جوزدر .

ژانو — هم ده ویریله جلت دها نه قدر لازم ! حقک وار ، اوئی کورمک
ایستردم .

والده — او غیر مریدر .

ژانو — شکای نصلدر ؟

والده — تصویرلر اوزرنده اویلینی کی ...

ژانو — صاریشین می ؟

والده — اوست ، مائی کوزلله برابر .

ژانو — مادام که غیر مریدر ، سن اوئی نصل بیلیورسک ؟

والده — بن ، هیچ . لکن اوئی کورن آدمیل وار .

ژانو — کیم او آدمیل ؟

والده — عنیزل .

ژانو — او نلر نزدده بولونورلر ؟

والده — معلوم دکلدر .

ژانو — بشقه یره طاشینمشلر ؟

والده — خیر ، اویلیلر .

ژانو — جان صیقه‌جق ایش .

والده — جانم ، بوشیلری دوشونمه ، لیلی ایله کوزل کوزل ایکان .

همشیره ک سندن دها اوصلودر ؛ هیچ برشی سویله میور .

ژانو — سویله یه جلت برشی دیوق ده اونک ایچون . (همشیره سنه) سن ده
توندره لرک ایچنده کوزل اویونجاقلر آلدک ... فقط اونلر خوشکه کیتیمور
کی ... اونلرله اوینامیورسک .

لیلی — های های .

زانو — هیچ‌ده اویله دکل .

والده — زانونک حق وار . جانک می صیقیلیور ؟

لیلی — پک زیاده منونم .

والده — بونی ، آغلایه جغلک زمان یا بدیغله کی ، صورتک آصه رق سویلیورسک .

زانو — بخی کنندی اکانجه‌لرمه براقلک . بخله او غر اشمهمیک .

لیلی — براق اوی ، آنه جکم . او دامنا اویله‌در .

والده — اوست . شیمدی سن تربیه‌لی ، اما یاک تربیه‌لی او لسه ایدک ، بیلیرمیسک نه یا پاردک تم کوچک آدم ؟

زانو — نه ؟ بکابویله نازکانه سویله‌دیکک زمان ظن ایدیسورم که جان صیقیجی برشی وار .

والده — خیر . سوکلی برجوچق او لسه ایدک بردیقه قدر ، تو وات او طمه‌مه کیدر ، او راده باب‌یالکز ، تعمیرات ایله مشغول اولان زوالی والده لوئیه رفاقت ایلر و میلاد عیسی مناسبیله آمش او لدیغله کوزل او بونجاقلارکی اوکا نقل ایدردنک .

زانو — یکی . ایسته‌یورسک که کیده‌یم اویله‌می ؟ پک اعلا ! ایشته کیدیسورم .

والده — اون دقیقه صوکره ینه کایرسک .

زانو — اوح ! بلکه کلام . بردفعه والده لوئینک ینه کیتکدن صوکره ...

والده — کیت ، یاوروم . ایسته‌دیکک کی یاپ . (چوچق حاضر لاینر) ایشته بویله ، کوتور شمندوفرکی . (قپوی آچار) سن کوزل چوچسک . آفرین . سنه باشی هدیه‌لری ده آله‌جقسک ! .. بو قدر سویلرم سکا !

(زانو قپوی قلبار . والده ایله لیلی یالکز قایلرل .)

لیلی — (هونکور هونکور آغلایه‌رق) اوح !

والده — نه یاک وار ! لیلی ! جواب ویر .

لیلی — اوح !

والده — لکن نه اولدی سکا ؟ بر یزکمی آغزیور ؟
لیلی — آغزی دکل .

والده — یا نه ؟

لیلی — صیندری .

والده — جانکی می صیندیلار ؟ کیمدر ؟
لیلی — هر کس .

والده — بن دکمک یا ؟

لیلی — های های ! سن ، بایام ، کوچوک عیسی ، هر کس .

والده — بو نصل شی ؟ کوچوک عیسامی ؟

لیلی — میلاد عیسی ؟ زواللی میلاد عیسی !

والده — ای ، پکی ؟

لیلی — پکی بیلیورم که بوشیلری کتیرن کوچوک عیسی دکل . بیلیورم که
سنگ ... آنجق سن !

والده — (یالان سویله مکه حاضر لانه رق) آه ! مثلا :

لیلی — بن سق کوردم .

والده — دوغزی دکل . سن اویویوردک .

لیلی — بونی نصل بیلیورسک ؟ ای اکلایورسک که سنگ ! بن سق
کوردم .

والده — (مشفقاته) زواللی یاوروم !

لیلی — ایشته بونک ایچون منون دکام . اویونجساقلرم جانی صیقیور ،
نی راحتسز ایدیبور .

والده — اوچ ! اوتلر نه قدر بهالی یه مال اولدی .

لیلی — کوریبورسک یا ! ای کوریبورسک یا ! بن شیمدی یه قدر جلن
ایدیبورم کد ... اوچ کوچوک عیسی بخله اکلندی ... حدت ایدیبورم ... یملکی
(اویونجاق) قیردجهنم .

والده — آرتق افردی یی کس . (اوشا یه رق) کل باقلم سوکلی قیزم .
سق نه صورتله آسلی ایده بیلیورم عجب ؟

لیلی — يالکن بىچاره وار ، ایسترسەنگ ایشته .
والدە — نە ؟

لیلی — میلاد عیسی او یونجا قلرمى كوچوك عیسانىڭ زیارتلىرىنىڭ حالا ایننان
زوالاي چوجقلارك والدەسىنە ويرمك . بوصورتله متىلى اوپۇرم . نصل بوقىرىم
دوغىرىمى ؟

والدە — اوت ... لەن كىچە ؟

لیلی — والدە لوئى يە ! اونك ايىك تىزى واركە الآن قوندرەلر . فارشى
امنیت واعتمادلىرى اوملىيدىر ... او یونجا قلرمى بى صبورتله اونلاره ويرلرلر .
اكلاشىدىي ؟ ..

والدە — (رقتله) كەل بۇنى او كەندىك سوپىلە . سەن كەركىدىن بىردەنەسلىك ..
(محىمانە) قىداشىك بىرىشى دىيە . اونى يېنە اعتقادىندە بىراققۇ لازىمدىر ...

لیلی . — قورقە . اوچ ! ياربى ! مع ما فيه ، كىم بىساير ؟ ايشك فرقە
واردىنى كۈن احتىال كە بواو كا ھېچ الم ويرمن ... ارکىكلەر بىم كېي دىكىدىلر .
اونلار قىلىك اينجەشىلىرىنى حس ايمىزلىر .

والدە — هايدى ، والدە لوئى يى كورەم .

هازى لاؤدان — خليل نەما

الهام فراق

سندن آرملق احتمالی بن
برزمانلر تخييل ايلرده
كىندم اور كردم هې خىلمدن.
وفراق احتمالی قابىمده

بر تخييل جريجە ھېران
قاتانىزدى ! او ياد مختعلى
ترك ايچىن اوغراشىر، هراس افشار
اوغراشىردم ! مكرسه بن ابدي

افرا فكله بىكس و معاول
بر حيات فلاكته محاکوم
ايشىم : او ووخ صمر محروم

بر عذابك زبوني ! شعدي ملول
حسن مدفوننىك خيالىله
ياشارم بر منزار ملا الله

٢٤ - توز ٣٢٤ - ادونه -

حفظ صحت اجتماعی

شو صوک زمانلارده فیزیولوژیستلر اویله درین ، او درجه‌نه کزین شيلر دوشونوپورلر که انسان ، بو مساعي ، بو مېجل وعالى مساعي " انسانپېرو را نېمى حرمتله تقدیره بىجبور اولوپور . بونلر ، بو بويوك انسانلر ، بو حقاھەكۈيان باشىر ، سىنە جرييەدار جمعيي قانادان مفاسد اخلاقىقەنك ، بو سرطان اجھەيىنك ئاشـا اصـاـيـقـىـ ، سـبـبـ تـشـرـخـ مـرـضـىـسـىـ آـرـايـورـ ، بـرـ تـدقـيقـ موـشـكاـفـانـهـ اـيلـهـ آـرـايـوبـ بـولـوـپـورـلـ . روـحـ بشـرـىـ كـيـرـەـنـ ، كـيـرـەـكـ اـولـدـورـنـ بوـ دـوـدـقـاضـىـ اـتـافـ آـيـدـەـبـىـلـەـجـكـ دـارـوـىـ شـفـاسـازـكـ دـهـ تـخـرىـسـنـهـ قالـقـىـشـيـورـلـ وـ بـولـوـپـورـلـ . بوـ عـصـرـ بـراـحتـشـامـ وـداـرـاتـكـ خـورـاقـ خـرـدـفـرـسـايـ تـرـقـايـسـلـهـ ، بوـ اعتـلـاـيـ حـيرـتـ اـفـرـايـ مـدـنـيـاـيـسـلـهـ . . . مـدـنـيـاتـ حـقـيقـيـدـىـنـ بـكـلـنـ غـايـهـ اـمـلـاـ ، غـيرـ مـتوـازـنـ بـرـ صـورـتـهـ حـكـمـرـانـ اـولـقـدـهـ اـولـانـ ذـمـائـمـ اـخـلـاقـىـيـهـيـ روـحـ بشـرـدـنـ نـصـلـ رـفعـ وـ اـسـتـيـصـالـ اـيـمـلـىـ ؟ . . . اـيـشـتـهـ بوـ اـجـمـاءـيـوـنـ كـيـ فـيـزـيـوـلـوـزـيـونـ ، اوـ مـتـبـحـرـنـ اـطـبـاـيـ اـنـدـرـ دـرـينـ دـرـينـ دـوشـونـدـورـپـورـ . بوـ حـقـيقـيـ اـنـسـانـلـ ، مـسـتـقـبـلـ مـشـئـومـ جـعـمـيـقـىـ درـپـيشـ تـأـمـلـ آـيـدـەـرـ بـوـسـيـلاـبـةـ خـونـىـنـ سـيـئـانـىـ مجرـايـ طـوـفـانـماـنـدـهـ دـورـدـورـمـقـ چـارـهـلـرـ آـرـايـوبـ بـولـقـ اوـزـرـهـ وـادـىـ وـسـيـعـ اـجـهـادـ آـيـدـىـورـلـ . . . بـونـىـ كـنـدىـلـرـىـنـ فـرـيـضـةـ ذـمـتـ بـىـلـەـرـكـ آـيـلـىـورـلـ وـ نـهـاـيـتـ بوـ اـسـانـدـ عـرـقـالـ بـونـكـ : « حـفـظـ حـختـ بـدـنـكـ لـاـيـقـيـلـهـ بشـرـىـتـهـ تـطـبـيـقـ آـيـدـەـلـهـ مـسـنـدـنـ » اـولـدـيـغـيـ بـولـوـپـورـلـ . وـقـتـيـلـهـ يـاشـاـ : « اـنـسانـ ، حـيـاتـ حـيـوانـىـ فـقـطـ ئـفـارـنـدـنـ بـوـبـوكـدرـ ، سـرـفـارـزـدـرـ » دـيـورـدـىـ . وـهـلـهـ بـوـسـوـزـكـ غـوـامـضـىـ ، بـونـدـهـ منـدـجـ مـعـنـاـيـ عـلـوـىـ حـكـيـاـنـىـ اـسـكـنـاهـ بـكـ كـوـجـ درـ ؛ زـيـرـاـ اـنـسانـكـ جـيـوـانـيـتـيـلـهـ دـكـ ، مـعـنـوـيـاـيـلـهـ بـوـبـوكـ اوـلـدـوـغـنـهـ هـرـكـسـ قـالـعـ دـرـ . حالـ بـوـكـ اوـ دـاهـ ئـعـظـمـ ، شـوـ جـمـلـهـ سـيـلـهـ بـوـفـكـرـىـ زـيـرـوـزـ بـرـ اـيـشـ اوـلـوـپـورـ . آـنـىـ الـدـرـجـ حـقـيقـتـلـهـ اـجـهـ دـقـتـ اـيـدـنـلـ آـكـلـارـلـرـكـ ظـاـهـرـآـ اـنـانـيـ بـونـكـ كـوـسـتـونـ

قوای معنویه، قوای مادیه به تابع و عادتاً اونک اسیریدر.

مادستك عدم تکلی، معنوی کاملاً سای اندیورور، عادتاً عقیم برآور.

بر کره دقت ایدلسون: صاغلام ذکارک اکثراً صاغلام وجود لیلرده اولدینی
کوئیلزی؟ مادیات سزمونیات ظلمتمند، بر لیل ظلمت انکیزدره. بسله غنی بر دماغ،
قورو بر آگاج در. بولاه بر دماغدن احتساست بدیعه بکلهه ک قورو بر آگاجدن
بیوه امید آنکه بکیزد. حاصلی دماغ، که فقاره حائز نصاب احتساستدر . . .
ای تدبیه ایدلیوسه تحجیمات فوق العاده تحسساته وولد اوله بیلیر، بو غیر قابل انکار
بر قضیه ناست در .

فیزیولوژی و حفظ صحبت فلرینک، بوایکی مشتملهٔ فیض انوارک محراق تابدارندن تمام ایدن شعشهه معرفت بو کون ادبیات و فلسفیات حاضرده بکی برخننه نورانور بداع کوستربور، بررهنای هدایاتما اولوبور . ادبیات و فلسفیات سایه-نده بشریت اخلاقاً و روحًا بدایمه تحملاته ، غایه تکملاته ، او ذروهه بالاترین مسـمـده پـرـکـسـای اعتلا اوله جق ! بوایکی مـسـلـاـکـ مـبـجـلـ وـعـالـیـهـ فـیـزـیـوـلـوـژـیـنـکـ هـبـلـقـهـ بـرـطـرـزـدـهـ ، بـرـطـرـزـ مـکـلـمـهـ تـائـیـرـ حـکـمـ وـنـفوـذـیـ اـولـدـوـغـیـ مـدـقـ بـرـنـظرـ اـعـیـنـ دـاعـاـ بـدـدـارـدـ . . . آـشـکـارـدـ .

متجران الطباوي ودهاesar انسانية بوران في مستغرق انوار مرور ايده جك

برشی و ارسه اوده اوته: بن بری دور و دراز موقع بحث و مطالعه به قویدقلری مساعی مبرورانه لریست، اوتب آور دماغ اولان غیر تلریست نتایج مستحصلای اولان: « اتفاقات و طهاره به تلقینات فنیه دائره سنه دقت ایتمک ، اکل و شربده طریق اعتدالدن آیرلماق ، پرهیز کار اولمق ، ریاضات عضلیه ده قطعیاً تکاس اکل کوسته؛ نک خلاصه تربیه جسمانیه به بحق چالیش معق بیهوده برسی دکادر » و صلایستک کوش دقته آندیغی کورمک در .

انسانیتک بر غایه حسن، بر بدیعه کماله ، بر آهنگ دلفریب سعادتیه خلاصه حیات پاکیزه وصولی معقول و فنی بصورتده بدئ تمهیه ایمکله برابر حواسده اصولی وجه ایله تعلیم و تربیه ویرسلکله مکندره زیرا بوطرز تربیه ده کوستریله جلک عنز وشدت هم قوای عضلاتی آرتیبره رق بدن چالاکی تام ویریز ، همده دماغ و نخاعده کی مرآکر عصیه نک تنووتکملی انتاج ایله وظایف عقلیه و حسیه دده رونق وجودت حاصل ایلر .

دیمک که قوانین حفظ صحنه رعایت سایه سنه من کل الوجه صحبت آرتار . بوده قوه حیاتیه نک تزايدنی، قوه حیاتیه نک مکملیتی ده عضویتک اسراس و آقامه مقاومتی و بلکده اوندن معاویتی داعی اولور .

صحبت ، روح نوشین سعادتدر . صحبتک محافظه وادامه سی مرآکر عصیه نک فعالیت مکمله اوزره آهنکساز اولمنه متوقفدر .

صحبت ، ارتأ انتقال ایدن بر تروت عظیمه به بکزرکه بو ، فن و حکمت ایله تزايد ، جهل و ظلمت ایله تنانص ایدر .

برده عضویت زده حاصل ایندیره جکه که حالات بیویه که کوره احناد من ایی ویا کوتو بر صحبت صاحبی اولور .

لغدی به اهمیت ویرکن ، بوصوصدء انتخاب ایدیله جک اطممه نک کمیه ،
کیفیه خواص غدائیه لری بزه ارباب فن کوستریور . تکامل ایله عرق تحولات
اوغر ادیقه او متبصرین حکمداده ترکیب غراءه ایفایی لازم کان تعذیلاتی پی دربی
مطالعه ایدرلر .

غدامک تخلیل کیمیویی ، قابل تئل ارکانیک تعین مقادیری ! ایشته بوده
برمهمه تجیدر . چونکه غدا بر طق فضله انفاض هضره ایله قانی املا اتمکسزین
انجیی تعییر و ترمیمه خام اردايدر . تئل و مضاد تئل فملاری آرا نده
بر آهنگ تام حکمفرما اولیی فیزیولوژی نک مقصد اسا-یسی تشکیل ایدر !
بوده آنچه بـ اصول تخلیل سایه نـه مـکن الحـصـولـدـر .

بودن باشقا مساعی^۱ عتلیه کزده حفظ بخت دماغیه قواعدیه اتباع اینه کفر
الزمرد. بیلملیسکر^۲ که جوق محصول آلمق ایچین، جوق چالیشمغ شرط دکادر.
بالکر منتظاماً چالیشمی در.

بوجالده اطباکز نخت معلملى اوپور ، خستاق معلملى اوبلقدن
قورتولور . . . فیلسوفلرکز اینن ونمیدى دكىل ، سرور و سعادت تلقين
ایدر . . . شاعىلرگىرده رباب ذوق وحيات ترمى ايدره، يائى عشق وحياتدىن
نوحه شار تامل اومازالى ! . . .

عرقکز ایسه تربیه و اصولهای مهادی ایله لایستقطع تکمله او غرار، سزیتون
بونله برآر عالی بداعمنونه، عادتاً تراشیده بر نفس رنگینه، برآور نفیس
صنعته انقلاب ایدرسکر؛ اویله بر بدیعه صنعت که اجزای مختلفه دن مشکل فقط
توتون بو عناد مر مختلفه بر مجموعده هم آهنگ افعال . . .

اکر اولاد و احفاده کرده سو آنها کاک ظهورینی کوردور سه کر ، او نلری جزا اندر مغه قالقیش مایکن . زیرا سو آنماک ، مرا کتر عصیه نه بر تغیر ندن وا تعلم و تربیه جهت نده بر خطا دن ، داها دوغز و سی فقصانی تربیه دن و یاخود ده رسوه و راستدن نشست ایده بیلیر . بوتون بونلری ، بوجهتلاری حاده تدقیق دن بکیر ملی . بو سو آنها کاک محو و تعديلی نه ایله ممکن دن ؟ بونک عرقه و رانه بکمه سنه مانع اولمک نه کی و سائله قابل دن ؟ .. بوتون بونلری ، بوجاره لری تخری و تطبيق ایدکن . نه جزا اندر کر و نده عفو ایدکن ! . تداوی و تشذیه ایدکن . بوجرکت ، بوجرکت خیر خواهانه سزی ارباب فنک پایه بلندیه اصماد ایدر . بو طرز هوشیاری اجرا آنکره ماده - ی بحق طانیق و او کا کالیه

حاکم او له بیلهمت ایجین او نی تدقیق و مطالعه ایتمش اولور سکر .

لاکن فن ، بوبابده برگایه ، بر مقصد او لاماز . بر وامسطه ، بر هادی^{*} حقیقتتمنون اولاً سایر . مقصد غایه حسنه ، بدایمه آهنگی ، علاوه حیاتی تعقیب ایتمکله حصوله کلیر .

عرق بشمرک اصطفای فنی قوانینه ، بوجوددان ربا اصوله توفیقاً اسلامی مسئله‌سی خارق العاده هیجانانی برشی در ! . . فقط بخصوصه اتخاذ و تعقیب ایدیله جک طریق پک کوچ در . بوبله بدایمبرست بر هیئت کزینه بشمرک ساحه‌نای ظهور اولمی برحیال ، بلکده محال در ! . چونکه او قوانین مهمه‌نک باشیمجه . لرندن مثل شوکا : «ضعفای بشر محروم ازدواج اولمی ، بونلر ذریت یشدپرمد . ملی در . » فنک بواونک ایقانیه کیم اتباع ایده جک ؟ . . . فقط هر حالده بوكی تلقینات مهمه فنیه بی حکمای حاضره انتظار بشمره عرض ایمکدن توق ایندوirlر . کیم سایر بلکه بوایقاظات هیچ اولمازسه بعضلرنده بر طاقم تایلات حاصل ایده سایر . . . و بلکده تدریجاً افکار عمومیه ده بر انباه و تیقظ حصول بوله بوله ، حشین اولمه به برابر حقیقت اولان بوتلقینات فنیه اتبع سایه‌سنده بوبداع خیاله‌دن برجز ، اولسون ساحه فروز اولنگه باشلار ، و مستقبلاً بشر بر اصنافای اجتماعی کامله مظاهر مسئله کاچین سعادت اولور .

دوغور: سعد الدین وداد

تحمیل ادبی

«ادبیات» کلامی اکثريا بر معنای مهمی افاده، ایدن طرزده استعمال ایدیلیبور .

بومهمی بر طرف ایمک ایجین اولا :

— بر از ادبی ندر ؟ مسئله‌سی حل ایمک لازم در .

از ادبی شویله تعریف ایدیله سایر : لسان تحریر و یاتکلامک : «او نیله حسیانی ،

احتساساتی، افکاری، تابیلات، متعادلی، آمال مخیله‌ی بیان و تلقین‌ایله حفظ وظای روحیه‌ی تولید ایدن بر از در. حفظ وظای روحیه‌ی تولید ایدن بر از ... بو سوزلر تعزیف از اینجین اساسدر.

هندسه مباحثتک، مصالح تجارتی و سائره مکتوبلرینک، طباخته عائد کتابلرک ادبیاته اسلام‌اعلاقه‌لری یوقدز. معماقیه کوزل یازیلهش، وضوح وظرافتله پیرایه‌دار اولش برسیله، علمیه‌نک، بر-مکتبک باعضاً جه‌ترجمه «ادبی» اولماشی ده ممکندر. بو فونک اثارنی، مادام درسه‌وینه‌نک مکتوبلری حددود ادبیاتدن خارجه کیم چیقاره بی‌ایرا؟

منقبه‌لر، وقوعات خارق العاده ایله ملو رومانلر، هضحاکلر، آلان ظاهره‌ایله منین نطقلر کی ابعض اثرلر وارد رکه محرب و خطیلرینک مقصد اصلی و یکانه‌لری بونزلره استخدحه‌ال ذوق و محفوظیتیدر. بر قسم اثارده اینه مثلاً برموعظه، بر-بجزوه، صفت ادبیه‌ایله سوسلنمش بر نظریه علمی‌ده استخدحه‌ال ذوق و محفوظیت درجه نانیه‌ده حائز اهمیتدر، دها دوغزی‌یی بونزلده ذوق و محفوظیتک خدمتی؛ حس قابی و جمل مسلسله صنعتکارانه اعنه‌سیله حقایق و بدیهیاتک فکر و القائمه وساطت ایامکدر. لکن بر ازی «ادبی» صفتیله توصیف اینک اینجین؛ او از هر نه اولوره او-ون «ذوق بدیهی» تسمیه او-ونه بیلن مستندا و معتنا بر-خط درونی انتاج ایده بیلمه‌لی و بیک شکای، بیک درجه‌سی او-لان بر-حسک، حسن و بدایه‌دن دوییلان بر-حسک شدید و یاخفیف صورتده حریم قلیده اهتزاز اینه‌سن، موفق اولماشی. بو کابنه بر از ایکی نقطه‌دن مطالعه ایدیله لیدر:

توصیف او-ون ماده‌لر، توصیف اینجین و اسطدلر، واکلاشیلیورکه بر از ادبی‌یی مکمل اکلام‌ق؛ داخلی و خارجی یعنی اسامی و شکای اعمت-باریله بر-تحلیل، مضاءف اجراسنه و ایسته‌در.

بزبوراده اصل شایان اهمیت او-لان تحلیل داخلیدن بحث ایده‌لم.

تحلیل داخلی، تمامآ طبیعت انسانه تقابیل اینک او-زره حیات طبیعیه‌یه، احوال روحیه‌یه، تابیلات و امزجه‌یه، مافوق الحس بر بدیهیه خیالیه‌یه عائد او-غایه نظر آ-

اجرا از لوگو ر.

۱ — مؤثرات خارجی‌دان متأثر اولان هر آسانک بو تأثراً نی بهم سز حواسی
واسطه‌یله حاصل او لور. بحالده او لابر از ک هائی حسک دلایله وجود بولدینی
ونه کی بر احتساب افاده و ترجمه‌ی اولدینی اکلام ق لازم در . مثلاً بر محرر ک الواح
تصویر دیه ، تزیدنات شکلیه مرافق واقعه‌تکاهنک برم شهر نفایس . بر معرض الواح
او لدینه دقت ایمـ سـهـ کـزـ بـلـازـرـ دـدـ اوـ مـحرـرـ کـ اـنـارـ نـهـ حـسـ بـصـرـ کـ غـالـیـتـهـ حـکـمـ
ایدرـ سـکـزـ . لـکـنـ بـوـقـدـرـیـ کـافـ دـکـاـدـرـ . بـوـحـسـ کـنـدـیـ اـنوـاعـیـ مـیـانـدـهـ مـدـقـنـانـهـ
تصـیـفـ وـ مـحرـرـ کـ نـاـصـلـ کـوـرـدـیـکـیـ تـدـقـیـقـ اـیـمـلـیـ :ـ الـاـنـدـنـ مـتـحـسـمـیـدـرـ؟ـ .ـ الـچـوـقـ
اوـنـیـ جـلـلـوـبـ اـیـدـنـهـاـنـکـ رـنـکـدـرـ ؟ـ پـارـلـاـقـ رـنـکـلـرـ کـکـنـ جـارـبـشـمـهـلـیـنـیـ ،ـ نـورـوـضـیـانـکـ
طـاشـفـینـ انـعـکـاسـلـرـیـنـیـ سـوـبـیـورـ ؟ـ یـوـقـسـهـ بـرـکـوـ کـرـجـینـثـ بـیـوـنـدـهـکـیـ خـارـهـلـرـیـ آـنـدـرـانـ
لـطـیـفـ وـ نـوـازـشـکـارـ اـنـجـهـ لـکـلـکـارـیـ ،ـ زـمـینـ اـمـتـاـجـلـرـیـ مـیـ تـرـجـعـ اـیـدـیـیـورـ ؟ـ
لـکـنـ رـنـکـ بـرـخـاصـدـرـکـ نـظـرـاـنـیـ اـنـجـقـ اـشـیـاـ اـرـهـسـنـدـهـ ضـبـطـ اـیـدـهـبـیـلـیـرـ .ـ بـونـکـ
ایـجـینـ شـکـلـ اـشـیـادـهـ ؛ـ زـنـکـ کـبـیـ نـظـرـ قـتـیـشـهـ آـنـلـایـدـرـ .ـ مـحـرـرـ ،ـ حـطـلـوـتـ وـ مـحـیـطـانـیـ
ناـصـلـ تـرـسـیـمـ اـیـدـیـیـورـ ؟ـ نـازـلـیـ اـعـوـجـاـجـلـهـ ،ـ نـسـوـیـ اـنـخـنـالـهـمـیـ مـسـخـورـدـرـ؟ـ
یـوـقـسـهـ صـرـبـ قـیـارـلـکـ ،ـ مـخـوـفـ اوـ جـوـرـوـمـلـرـکـ مـهـبـ وـ درـشـتـ اـرـتـسـامـلـیـسـمـیـ
مـجـذـوـبـدـرـ؟ـ یـاـخـوـدـ بـوـتـونـ بـدـایـعـ تـصـادـفـ ،ـ قـارـیـشـیـقـ ،ـ آـنـکـمـ اـمـتـاـجـنـدـنـ
مـتـشـکـلـ بـرـلـوـحـ طـبـیـعـتـ عـرـضـ اـیـلـدـیـکـیـ لـطـافـتـ باـکـرـهـدـنـمـیـ مـتـأـثـرـدـرـ؟ـ اـشـیـانـیـ دـوـغـیـیـهـمـیـ کـوـرـیـیـورـ ؟ـ یـوـقـسـهـ مـنـقـوشـ حـافـظـهـسـیـ اـولـانـ الواـحـتـ بـقـیـةـ یـادـیـ مـیـ نـظرـ
خـیـالـنـدـهـ تـجـسـمـ اـیـدـیـیـورـ؟ـ اـیـشـتـهـ بـرـجـوـقـ مـسـائلـ !ـ وـ بـوـنـلـهـ دـهـاـ بـرـجـوـقـ مـسـائلـ سـائـهـنـکـ دـهـ
علـاـوـهـ مـسـیـعـکـنـ .

نظر، بزده حس امتدادی تولید ایدر. بوحالده بر اثر ک بزه؛ کوچک و یا بیوک، خرد بینی و یانا قابل مساحه و یاخود هر ایکی در لوویا یا الکزمتو سط منظر دلاری کوست دیگنه دقت ایتمه لیدر. مثلا بر محترر، بوتون قدرتی اخبار و جـ بالاک عظمت وجسامتی احسـ اس اچین صرف اپدر، دیگری ده، بوتون صفتی بر حیـ کک

قمر لرنده کی اینجہ اویالری ، برقادیسٹ - جاماندہ کی کیزی بدمیه لری ، برنه-اٹ ،
برجویبارک ، کونشک کوچلکله نفرذ ایده بیلدیکی کوچک براورمان کوشہ-سنک ،
صارماشیقلره اور تولمن بر آشیانہ جکک کوزللکاری خی کوس-ترمکه حصر ایده .
بر ناردهن دوسن بیبر ، بر چیلک فدانشک تصویرندہ الا کوچک نفس-یلانه قدر
کیروشیر . تهاویل غوتیه ، ممنون و محظوظ ، سیرانود و بر زر را قلک بر ونی ترسیمه
اوغر اشیر .

زان زاق روسو ، کندی خولیانه کوره بر باخچہ تصویر ایده جکی زمان ، جمال
مجاوردہ نک شاهقه ندن آتیلان نظرلرک او زاقلر اینجندہ شاپیر مامسی اینجین ،
او باخچہ بی منتظم و محتمم افراحتلرک تھايد ایده . صانکه او طاغلردن عطف ایده یان
ذکا حیدانی ، بوکتله حضارت و طراوت اینجندہ حس اینکله خولیانه بر محیط
محظوظیت چیزدر . بوندن باش-قہ بر ازک عرض ایتدیکی تحول و تنوع اهانیکی
نوعدن بولندیغنه ؟ یعنی : جو جفلر ، سیلار ، وحشی قوشلر کی لطیف ، مواج ، سریع :
یاخود بر نهر عظیم ، بر موکب سلطنت ، بر قافله دیانت کی و قور ، مدبدب : محتمم
او لدیغنه دقت ایتایدیر . و محربک بنسخه الترام ایتدیکی اطوار واوضاعیت ده تدقیق
اینک فائدہ لیدر . جو نک بونلر اکثریا احوال روخته نک نشانه لریدر .

بر صحیفہ ادبیه با فیکر ! بوعینیله بر لوحه یه بعضاده قبارته رسملره بکزر ،
ته او فیل غوتیه : « بن او یله بر آدم که بنم اینجون جهان مرئی وجوددر ! » دیبوردی .
بو سوزلرله بوندن کائنات مرئیه هم آتوزل کورور هم ده کوزل ترسم ایدرم .
دیمک ایستیوردی . او ذاتاً مصور و نقاش بر محرب طانیلیوردی : کویا قویو مجیلر ،
او یه اجیلرله قرابت صفتت کارانه سی واردی . غونقولر ، طبیعتی موزم لرد کی
تابلویلرک اراسندن تماشا ایله مألف ایدیلر . و بر منظره طبیعیه فلان و فلاںک
تابلویسنه تشییه ایدرلرددی . بو نادرد : هوغو و غوتیه کی هرشیدن اول نافذالبغیر
ایدیلر . بر ازده حواس سائزه نک تائیر اسندن بخت ایده لم .

حس سامعه لری رقيق اولان محرب لرک از لری آهن کدار و هنرمندر ، اونلریالکنر

قوه- المردکی، بهم او غولیلری، الارک او زرنده او جوشان روز کارک ایصالی قدر بینی آندریان ملایم، نوازشکار و برآز معلاد و منوم آهنگلر؛ لامارینک اش-مارنده بولونور . و یقتوور هوغونک منفاومالری ایسه بعضاً مهترز، ولوله ار؛ بعضاً ده مختوقدر. روزمه دوهه دیبا کبی بر شاعر بر فانفار طافقنک هو والری کبی بک مسوس وزنلر، طنان کلمه آرار. پول ورلن کبی خوایا کارلردد؛ ش-هر لرینی توجات و سیقه ایله اهتزاز ایتدیرمکه مشتاقدرلر. یونلرک نظملری سرباست، متموج و کاه و سیکاه سیال نفعملره بکنزر. بو شعرلره عادتا «کفه» ستر استدلر» دیئک پاقدیشمر. عینی تحابیلات. شامه و داشنه ایچین ده پایسله بیلیر.

بو لهوک، «الم جیچکاری» غریب، صنی، نازک، بایلیتیجی رایخه لرله دولودر. هر دورک ادبای حتی قیوئی ایسه، انسانده اکتبا، اک بهیجی حاللهه مجذوب اولدقلرندن با خاصه قوقو و لذت کی «الات فکریه و ظرافت و نجابت» مربوط اولمایان حواله مشغولدرلر. مثلا هر کس بیلیرکه امیل زولا، «بارسل فارنی» نام رومانی کدکین بینیر و قصاب قوقولری استهشام ایدیلان بر. لوب منینله یازم شدر. و بوندن ایکی عمر اول، سنت — آمان ده بر-سلوب اشما آورانه ایله بینیر واوبورلاق شرقیلری تنظیم ایتشدر. اندر توریه نک یازدیغی صحیفه لردن؛ جیلک، نانه، کاله ایرمش میوه‌ر، بیجلش اوتن قوقولری انتشار ایدر. کوستاو دروزک کیلرده پودره، مسلک، لوبن کی عطر یاتله معطردر.

۲ - مردگان حسیات درونیه به عائد توصیفات تحلیلی، لری دهاز نزکین، دها
محصولدار در، بوراده پسیه ولوژینک معاونته انجا اینتلی و برانز ادینک توصیف
و تحلیل ایندیکی حسیات درونیه بی تغییر اینک ایچین بوتون انساینت کائنات
حسیه نده تزه راین هر حالی تصویف و تدقیق ایده بیلمه لیدو. بو حسیات،
محبت و فرنک صفحات مختلفه نده مشهود اولان حالات درونیه نک شانه سیدر
ذوق، حساد، اشتاق، دوستاق، سودکار من، نفسمز و فنفر مزدی او قشایان اشیا

محیطه من ایچین ابراز ایستدیکمز محبت و علاقه نک اشکال متحسنی؛ و، حدت،
فورقو، ارزوی استقام، نفرت و خهومت، زی جلب ایدن جانلی جانسز هر بر
موجود حقنده اظهار ایستدیکمز علامت قلیه نک صورت شد.

متلاهان ایلک عطف نظرده آکلاشیلرکه؛ راسین، قلوب انسانک على الخصوص
قالب انسانک اڭدرىن يېلىرىنەن مخنى عشق محترسەك، عشق خېيمك موته،
اتخارە قدر كوتورمەن بۇتون ظالم و قىصاناع المارىنى ارامقىدىن متلىذىدەر، مارىيۇو ايسە
قىيىسى، جو وظرافتىرىدا زانە بىر محبىتك كورۇغىئەن، اکلاشىمايان و يېك كوجىلەكە
براحتراس حالە كەلبىلەن شو خلقلىرىنى، دىسلەرنى، مەحجوپىتلەرنى تصویر ايدىر،
قورغەنەن، بىزە بىراىل قاطمىنىڭ قلب مردانەن يە بىخىش اىستىدىكى عزىم و مەتانت غالباڭەنەن،
علويت و عىضەت، تېجىسىانەنک بىكىدرالو صەھاتى كۆستەر، «قولان دارلۇوپىل!»^۱
ھەزىزىنى كۈزدەن كېرىگىز؛ خېيىف بىر بىخ-ئار خولىسا ايلە مەستور
طاتلى تائىزلىرىدەن؛ مشقى تەھسىلىرىدىن باشته بىرىشى بولامازكىز. مەريەنەنک حكایە

ورومانلرینی آلکنر : بالعکس او نلارده وقایع شیوه آردند: آنی، شدید، خونین
هیجانلر بولور سکنر .

لکن يالکنر بر نوع احتساسات آماتی قتل و بیان ایدن محروم نادر در؛ ترجیح
ایستدکاری حال حسی نه ارلور-ه او-لوون؛ آزجوی احتساسات ساره دن ده
محبت ایدرلر . بالزاقده همان هر درلو آواز احتراص دویلور : او ند فوران
طیعت ، سودای عالم ، خست معنده دن متولد افادات معنویه ، فدای نفس
درجه سنه محبت پدرانه ، جنته منجر اولان عشق شهوانی ، حس ناموس تجارت ،
جنایته قدر واران حرص نروت وقدرت کی حسیات دولودر .

راسین ؛ فهدر ، نرموزین کی بوبوک سوداکارلره مقابل؛ آند و ماق کی
شایان پرستش والده لر ، زواد کی متعصب آدم لر ، آغزین کی حریص
قادسینلرده تصویر ایدر .

ویقتور هوغو ، بلاغت متهوره سیاسیه سنه بوتون ، المدیده لر ، ضعیفلار ایچین ،
جمعیت بشریه نک ا-اول ناسندن اور و بحکله ره ، قور باخده لر ، ایصیر غانلره قادر بوتون
بو-اول حیوانیه و نباتیه ایچین دویدینی مرحمت محمودی قاری شدیرر ، چو جفلر
ایچین نهایتیز بر شفقت بر بوبوک پدر و بالکه بر بوبوک والده شفقتی بسلر . لا فونت ،
طغولیت دن « بو عمر بی مرحمت »: ن متنفردر . بو نکله بر ابر حیوانلره بک مشفقدر ،
شاتور بیانده ، اندیشه نفس اک بیوک موئی اشغال ایدر . حال بوكه میدشه له وزور ز
سانک اثرلری سودای انسانیته ، هر کوریان شیئک محبتیله مسیخور ، او نلاره
ذی حیاندر . زان زاق رو سوایله لاما رینک اثرلر نده ، بر تهییج شمری ایله قصیده
و مناجات شکنکه کیر بوردن بر نقیخه دیه محسودر .

آلفره د دو و بی امال شکسته قلیسی بوغوق فریادلر ، آجی کلام لر ،
مرد مکریز انه حکمتلر له افسا ایدر . غونقور لر له زولانک بعض رومانلر نده
صناعع نقیسه به محبت ؟ علت و ابتلاحالله منجر اولور .

اکر غریب ، نادر ، مستثنا حسلر آرایور سه کنر بودله ر . هویشان ،
ورده لنه مراجعت ایدیکنر : او اثرلر ؟ نه قدر مخلوطه غرائب اتدر ؟ .. او نلارده

حای شهوتله محروم بر حرص ایله فردای حیانک الغایتیکی خوف درونینک اختلاطی ، احتساسات سرسریانه نمک داء الاعصاب ایله معلول بر تدشه سوق و تنظیمی کی اجتماع اضداد پاک مبذولدر . حسیات بشریه عصردن عصره تعالی و کب نزاکت ایتمش و دانش تکامل ایدن بومعلق ترکباتی شرح و تفسیر اینکله او غر اشانلره دها پاک چوچ غیرمکشوف منبلعر قالمشدر . بونک ایچوندزک بر اثر ادینک تحليل حسیمی ، کیتندگه نافذ و عميق اولقدده در .

خلاصه کوریلیورک ، محترلرک اظهار ایتدکاری تحسسات ؛ برجوق متوع امزاجانک مخصوصیدر . لکن بوتون بومزوچه حسیاتی تعداد ایتمک نهودر . شکادر .

۳ - تحليل داخلینک اوچنجی نوعی تحليل فکر بدرو :

بوراده ساحه جولان جیمه در . بعض محترلرچوچ باشامش وازرلری برجوق جلدراه بالغ اولشددر . بونلرده هان بربارام عصرک هرشیمه عادبوتون افکاری موجوددر . بونلری جمع و تصنیف ایتمک لازمدر : محروک عالم خارجیدن ، جمیع بشریه دن ، حیاندن ، صنعتدن . بوتون اشیای موجوده دن ابدنیکی افکاری تدقیق ایتمه لی . ياخودشویله سوپایام : علوم حکمیه و طبیعیه نمث شمور . اسطه سده بولونان امکاری : اخلاقی ، سیاسی و اجتماعی ، بدبی ، فلسفی و دینی و الماعیه آلمانی . ایشته املایدیله جلت باشیجه حدود افکار بونلردن عباره بونده لازمکلن مساعی کوچ ارلماقدن زیاده اوژوندر . محترلرک مذهب ، سیاست ، مقدرات ایتمر تمنده دوشوندکاری علاماً اظهار ایدولر :

ومونته بی بونلردندر . دیکرلری ده احتیاطله ياخود بردوق احتتفا کارانه ایله و تلمیح کی سایه صنعته یاری بورونیش اولدقلری حالمده آکلاشمالری ایسترل : رابه و فوتنده بونلردندر .

دهابشته لری ده ؟ بعضار وشن ، بعضار مظلماً در . متناقض سوزله اکله زیر ، مع ما فیه تیجه یه وصولی ده دانماً محافظه ایدر : رهنان ، بوطر زک استادیدر . بوکی احوالی تعقیباً پایسله حق تحليلده ، شبه میز آزچوچ ذکاوت و خزم و احتیاط لازمدر . مع ما نیه بونلیل ؛ بردگاه معنیل هیچ برمیان کچمز و تیجه ده مکمل بر ساله . و تائیدن باشقه برشی دکلدر .

بر از ک تحملیل و با ترکیبی اولدینه یا خود هر ایکی حالت ده سیانه وجود بولوندینه مطالعه ایمک لازم در : مثلا بر محترم اک کوچوک شیلر ک تفصیلاتی ، بر کوشة طبیعتک اک اهمیت سر نقطعه لرنی مدققا نه بر صورت ده ترسیم ایدر ، تغییر معروف قیچه « قبلى قرق یارار » . دیگری مسائل معظمه اجتماعیه یی ، ملاحظات فلسفیه یی بوبوک بر نظرله ، بوتون علمی محیط بر اصوله تدقیقی ترجیح ایدر . بر او چنجدی ایسه هر ایکی خاصه یی حائز اوله رق و قایع خصوصیه یی مطالعه ایله آز شیلر آره سنه بر جوچ مژه و داته موفق اولور .

فکر بشر ، ایکی خاصه یه مالکدر : بری خاصه ایجاد کارانه در که ، بر طاقم انفاس افکاره ایکی شیلر ایجاده موفق اولور ، بوقوه خیالیدر . دیگری خاصه مد برانه در که ، اولنکن طاشقین صولت لرنی ، لاقدا نخر افلرنی ضبط و تنظیم ایدر . بوده قوه عقلیه در . خصائص مذکوره بعضاً بر از ده بر لکده بولونور ؛ لکن اکثر با بری دیگریه غالب و ایکی از ک بر برندن تفریق نه بلک زیاده خادم اولور . بو خصوص ده ذکا بشرک اعمال ^{می} فی تصنیف و تقسیم ایدن فیزیولوژیک ترقیات خاصه و سندن ده است جدا . بر : بوندن آثار ادبیه ایجون اجرا ایدیان تدقیقات علمیه یه س الده ایدیلور .

دلیل داخلینک در دنیجی نوعی دها مهم در . بوراده آثار ادبیه نک ههام ایده بیلدیکی تمایلات اخلاقیه یی ، مقاصدی ، مرامی تدقیق ایمک ایدر . شه سر بعض از لر وارد رکه ، مناظر طبیعیه و اخلاق و عادات جتماعیه یی غیر متاثر و بی طرف بر آینه یه عکس ایتدیر مکدن با شقه بر مقصده و مراملری اولدینه ادعا ایدر لر . لکن بالذات بودعا بیله ، هر زمان مرتبه شبوهه واره میان ، بر مقصده هو سکارانه دن عبارت در .

و غیر شخصی نامی و بیلن تصویر انده بر طرف مکیر لک ، بر مربوطیت مسلک تمایلی کورمک ایجین او نلره بر کرمه بافق بیله کافیدر . اکثر حد نات و سیدنات آره سنه لایید قالمش از لر و ارسه بیله ، بونلر بلک آزدر . فکر لری بر مقصده تهیت ایتدیر مک ایستین بر جوچ آثارک بولنما نه مانع دکالدر .

برابر ادینک اتحصال ذوق ایامکدن باشته مقصداری ده او لایه جکی اکنیا
او نو دولیور . حال بکه روح و قابک اوزرینه اجرا ایتدیکی تأثیرات و اطهیله
اخلاق و قوانین تعديل ایتدیکی بلک چرق و افعدر . مثلاً بر موضعه دینه بر خطبه
سیاسیه حتی بر هجوئیه ظریفه نک مقصداری بالکن خطواطات قلیه بی تحصیل
ایلمک دکادر . بونار ارزو و هو - آنی تعديل و افعالی تنظیم ایمک ایجین حسن
و ظرافت ماونده النجا ایدرلر . یعنی بونار ایجین حسن : آنچق غایه و مقصداریست
دها امین برو - اطه حصولیدر .

تیازو ، وولتر کرسی وعظ و نصیحتی ایدی . رقیلرینه اورادن هجوم
ایدر . و فکر لریست نشر و تلقینی ایجین اورادن خطاب ایاردی . او کاکوره ؟
فاجمه نویس شاعرلر حکومتک الشمئز واعظلریدر . بعضاً برشرقی ، برداستان بیله
بر اردونک مخلفیته سبب رفکر لرک تهیجه وسیله اولور . مسائل اجتماعیه
و اخلاقیه ایحتوا ایدن رو - الم ، ووازایله زورز - امک اللرندہ بلک شدتی برو
سلاح اولدیلر . بوراده برانک نه کپی بر تأثیر اجرا ایمک مقصداریه یازلدنی تدقیق
ایمک لازمدر .

بومقصد ، بعضًا آنکار او له بیلور سده بعضاً دختر و کصنعت و مهارتیله اور تولمش
بولندیغندن اکلامق کوچ او لور . معماقیه ماهرانه بایه - لان بر تحایل ایله هر
صعوبت آسان او لور . بر مؤانک مرام و تایلاتی : کاه بر اسهزرا آمیز کلام ایله .
کاه بر مقدمه ایله ، بعضًا اثرندن استخراج ایدیلهن نتیجه - ایله اکثر باده ترسیم
ایتدیکی او صاف و اخلاق ایله و دها تعدادی مشکل بیک در لو علامتلره آ کلاشیلر .
بر قسم مؤلفلر ، ایستدکلر بیچاره آجیقه - ویله مک زحمتی اختیار ایدرلر .
ولتر : «اغلامیان بر پیس نه به یارار ؟ » دیه فرباد ایدر ؛ و خیع فاجمه لر تریبی
ایجین فوق العاده آجیقلی احوال تحری ایلر . و فی الحقیقه ، او غلی ختجر له مک
ایسته بن بروالده . باینی اولدیره ن بر اولاد ، همشیره سنی تزوج ایده ن بر برادر کپی
و قعلری بزه کو ترهه کرزل مندن یاشلر بوشاندیر . اکثریته عنوان اثر ،
متقد - ازی ارجله افهام ایدر : و یعنور هوغونک «مجازات» - ای ازیست

عنوانندن ده اکلاشیلرکه ؛ شاعر بونی دشمنی قاچیلا، مق ایچین یازمشدر .
امضاده مقصد مؤاف ، تحابیل فکریده اولدیفی کی ، بالعکس نیم مرئیدر .
ایهام و تلمیحه مستوردر . بوده احوال مجبره سیاسیه و دینه نک حکم
سوردیکی عصرلرده واقع اولور .

اوافق بر علامت ، برگاه ، بر پارچه بر آرک بوتون مقاصدته نشانه اولور .
بر رومان یاخود بربیه-مدن بحث اولونیورس؛ بونلرک یالکز اشخاص مهمه سنه ،
دها دوغربیکی مؤلفک - و دیکی ، آجیدیفی مدانمه ایتدیکی شخصله با فکر :
بو نلر مرام مؤاف ایچین بربرا و اعلاندرو .

برآز لک نیکین و بایدین فکرلره یازیلدیفی اکتریا قولایجه منفهم اولور :
مخیل بر حیات مس-عودهی تصویر ایدن یاخود بالذات یاش آنان حیات حقیقیه یی
بر سعادت کوسترن و یاهیج او مازسه اکدار موجوده نک صفاوشواق ایله مشحون
بر عمر ایله نهایته جکنه ایتلریان انزلنیکین ؛ وبالعکس بوتون آمال واذکاری
تسعیم ایدن بر امیدسازکله حیاتی ناقابل الیتم جریحه لره مجروح و بر آلام ارائه
ایدن انزلر بدیندر . و یقتور هو غونک Contemplation میزدگی Mélancolie
منظومه سیله ظلمه . قارشی آوازه کین و نفرت و مظلوملر ایچین اخوتکارانه سخت
و شفت اظهار و طاب ایدر . فلوبر ، مدامام بوار بیانده قباو عادی بورزو و ازی به
احساس عداوت ایلر ، بو از لر جمعیتک بدینانه یازلش شعر و حکایه لریدر .

ه — تخلیل داخلینک بشنجی و ضوکنجیسی «ایدآل» خیاله عائدر .

برآز ، دانما حقیقی تصویر و افاده ایمکله قلماز ؛ افکاری جهان محسوسک
خارجنه کوتورور . مافق اتصویر شیلر کو-ستر ، عقل و فک ایریشه مدیکی
فضالرده اجنبه خولیا ایله برواز ایتدیرر . بونلر ، بوتون ادبیات مخیله و متصرفه یه
محصول احوالدر . ج-وجقلری حیرتده برآقان ، قورقوتان پری ماص-الاری ،
جادی حکایه لری ، استقبال انسانیتی ترسیمه جالیشان مخیلات اجتماعیه ، سرآز
عقبایی نقل ایدن قصائد دینه ، بدایت و عاقبت اشیا حقنده مه تأثیزیک تفکرات ،
حیات بہشتیدن دم اور ازان شعرلر ؛ «ایدآل» آثار دندر . بونلر کا اصحاب مخصوصه سی
شونلردر : پاچه وسیع امکانده خیالک بروازیله عدم امکان اولان شیلری
بیله کورملک ، مالکانه فرضیات و مخیلاتده حکم فرمایلیق ! محمد نور الدین

شمال

لشنجی بردہ

(رسویہ : قادیتل خستہ خانہ سندھ براوٹھ، ایک یتاق ، ایچنڈہ ایک خستہ
قادین ، باش او جلنندہ تابہ لاری آصیلی ، برندہ شہباز بنت اسماعیل ، سل الرہمہ
حادہ دیکرنندہ کریمہ بنت احمد ، سل الرہمہ منہ . یازیلی . اور تہدہ بر کوچک
ماصہ ، او زرنندہ بربیاض اور تو بربایکی علاج شیشہ سی کاغذ قلم ، ایک خدمت جی
قادین ما صہ نک یا نندہ قارشی قارشی یہ او طور میں کورونور . یا ن طرف دہ بر
پنجرہ ، شہبالمک یتاغی پنجرہ طرف دہ بولنور . خدمت جینک بری الندہ براور کو
ایله مشغول . خستہ لر او یقودہ وقت صباح ..)

خدمت جینک بری دیکرینہ شہبالمی کو سترہ رک :

— شو خستہ نک حالی بکا پک چوق تائیر ایدیبور . یکر می کوندن بری
چکدیکنی اللہ دشمن نہ چکدی بر مہسین . زوالی قادین نہ بور کار پار چہ لہ بیجی شیلر
صایقہ بیور بیلسہ ک ..

دیکری

— دون کیجھ آز قالدی طیقانیور دی . اه آجیسین پلک دہ تازہ ..

« خستہ لر او کسور ور لر »

او ک سور وک ، ہپ او ک سور وک ..

«خدمتچینک برى خسته‌لرك يانسە كىدر
يورغانلىرىنى، ياصدقلىرىنى دوزاين . تىكرازىرىنى
كايرو اوطورور»

خدمتچينك برى

— نەقدىر دە تۈرىپ يۈزلىر . صباحە قدر تر، او كسورولك، آتش . نەقدىر عذاب
چكىورلار .

دېكىرى

— بن دايالىم بىجىم . يارىن بورادن چىقوب كىدە جىكم . آخر عمر مىدە
عزرائىلاك هەركون كاوب كىتدىكى بىرىدە آرتق دوردىم بىجىم .

« شەمال ضعيف ضعيف او كسورور، بىحرك
دوريه اجرالايدىر . خدمتچينك برى يتساغك
يانسە كىدر»

— بىشىجى اىستە بورسڭ يازۇرمۇم .

شەمال (صايقلەرق)

— او .. او .. جمال .. امداد مىحەت .. فقط كىمە دن ياربى كىمدەن ..
او طوران خدمتچى دېكىرىنى :

— كل يرىنىه او طور، زوالايىنى راحت براق .

شەمال (الارىنى قالى-يرەرق صايقلار)

— آه آچاق سەنمىدىك .. سەن سەن بورادە ها .. بوغە جىم ، ازە جىكم ،
بۇغىلىورم ...

شەمالك يانسە كى خدمتچى دېكىرىنى :

— عىبا حكىمە خېر وىرسە كى ؟ حالى يك فناشىبور،
دېكىرى

— حكىم نەياپە جىق . هەركون بىرىنى دفعە كايمۇر . بىچوق علاجىلر، روحلۇ ..
ھېسى فالىدە سىز .. شەمى نزەددە ايسە كايىر، دولاشىر چىقار كىدر .

شەمال (صايقلەرق)

— چیق ، چیق .. بورا دن چیق .. ایستمیک الدانیمیک ...
دیکر خدمتچی

— نادیمک ایسته بور آ کلاشیامیور که ...
دیکری

— هر نهایه پک آجیقلی برقادین ، حکیم کاییور باش اور تولینی ویر .
« دیکری دیوارده اصلی ایکی باش اور تو سفی

الهوق برینی کندینک دیکرینی دیکر خدمتچینک

باشه قویار . حکیم خسته خانه قیافیله کیرر »

حکیم (خدمتچیلره)

— بوکون اور تالنی تمیز طوتک . اجنیملر خسته خانه بی کرم جگکار .
اکلا دیکر می ؟ خسته لر نصل ..

خدمتچینک بڑی

— فنا ... هله شوتازه پک فنا .. هر ساعت صایقه یور . آتشلار ایخنده ، ترلو
ایخنده .. ھیچ باشی قالدیر میور .

« حکیم شہبالک یتاغنک یانٹه کیدر . انی طوتار

باشی طوتار . بوائنا ده شہبال کوزلرینی اچھر ق

حکیمی کورور »

شہبال (غایت بی تابانه)

— امان بوغلیورم . بکا براز نفس ، براز هوا .. براز راحت ویر بھی

عالاج ..

« اوکسورور اوکسورور حکیم شہبالی معاینه

ایدر متاثر بر سیا کوستر . شہبال تکرار دالار .

حکیم دیکر خسته بی ده معاینه ایدر »

دیکر خسته حکیمه :

— آمان شو غیچینه بر چاره بولک . بنی ھیچ راحت بر اقیوره .

حکیم (خسته‌یه)

— بی کی سکا شمدی بر غیجق علاجی ویریم. راحت ایدرسک هایدی
یات

« خسته یاتار. حکیم خدمتچی‌لری بر طرفه
چکه‌رک یواش یواش بر شیلر سویلر. بو اشاده
شہبال شدته وعصبی بر تهورله طوغز‌لور
کوزلری طوانه مركوز، الماری او نقطعه‌یه متوجه
اولهرق : »

— کایور کایور. طوتک اولدورک ... خرسنها ... قجهه‌ها ...
« تکرار یتاغنه دوشر صایقلار : »

— سیثام، بی کناهلم، مظلوم‌غمدر، اینانیمک. بو اچاق مخلوقه‌ایتائیک..
خی محو ایدن، بی اولدیرن هب اودر ..

حکیم (خدمتچیلره)

— پک آز عمری‌قالدی. دقت ایدک یزه دوشمه‌سین، دها آغیر لشیرسه بکا
خبر ویرک. پنجره‌لری ده آچک. هوا بر ازد کیشین. دون قرده‌شنه بر تاگراف
چکدک ظان ایدرسه یتشه‌میه جک.

« حکیم خسته‌لری بر دها کوزدن سکرده‌رک چیقار»
خدمتچینک بری دیکرینه :

— بو کون ینه جنازه من وار دیمک. بو آی بونکله الی اولدی.
دیکری

— شمدی کوه زه‌لک صیبرد سی دکل. او رتانی طوبایله‌م. باق حکیم
نه دیدی. بی‌سخیلر کله‌جکمش، صکره بزی عیبلارلر.

شہبال(صایقلیه‌رق)

— ایشته کیدیبورم افندم. خدمتکزه باشنه‌سی آرایکز. بی تکرار
سفاته آتیکز. آجیلم نشئه کزه ... کملر آجسین ...

« خدمتچیلر اطرافی طولارلار ماصه بی دوزلتیرلر.
خسته‌لرک او رتو ویا صدقه قلیرینی تنظیم ایدرلر.
خسته‌لر او کسورور، الیرینی یورغان‌لدن طیشاری
چیقادیرلر »

خدمتچینلک برى

— زوالای کیده جکنی سویله یور . بازی قرددشی کوره بىرا سه ...

دیگری

— کورمه دها این ...

شربال (صایقىلەرق)

— ائنه جكم ، ائنه جكم ... نې كناهم واردی .. او ، او .. جمال ...
امداد ، مىز جىت ...

خدمتچینلک برى

— امان بن دايىنه مىھجم فنا او لىورم . سچىلرده فەيم پاشانك كوندردىكى
قادىن ده بويله يولە يولە اولدى . عجبا بونلار ايکىن درد او راتاغىمى ؟
« بواشنادە حكيم رەدنغۇت كىمش او لىدينى حالدە
كلىرىر »

حكيم (خدمتچىلاره)

— خسته‌لرک باشلىرىنى او رتکىز ؛ كايپوللار .

« خدمتچىلر خسته‌لرک باشلىرىنى بىر باش
اور تو سىلە او رتلر . بواشنادە ايکى مادام ، ايکى
موسىو كاير ؛ موسىو لرک شابقەلری الىرنىدە بولۇر .
بونلارك ارقەلرندەن فەيم دە كاير »

فەيم (زواره)

— ظن ايدرسەم خسته‌خانەدەن مىنون او لىدىكىز . زيارت‌كىزدىن طولايى
خسته‌خانە هيئى دە كىندىلەرىنى يك مفتىخ بولۇرلار .

ماداملردن برى:

— پك كوزل، تىزبرخستهخانه . هله قادينلار داڭەسى هر دىلو ستايىشك
فوقدە مکمل . خستەخانە هيئىتە باخصوص دوقۇرە پك بىيوك تېرىكلىرى اىتىك
لازم .

« دىكىر زوار خستەخانە اوطنەسنى دولاشىرل «
دوقۇر

— المزدى كان شىئى درىغىن اىتمەيورز . اكىر بودجەمن براز دها مساعد
اواسە ..

شەبىال (صايقلەرق)

— خېزانلار مىرىھلرم ... كوزياشلىرى تحصىلارم اولدى ... كىمسە سىزم ...
كىيدە جىكم ير ... تجاوز ايدىيورىك ... آه آچاق ... آچاق ...

« زوارە بىر سكوت كاپىر . جىلمەسى بىر حزىن
ايچىنده شەبىالە نصب نىكاھ ايدىلر . شەبىال
يواش ، يواش طوغۇرۇلەرق اطرافى وزوارى
غىربىپ غىربىپ سوزىر كوزلىرى فەيمە نصادىف
ايدىر ، خوف وهراس ايلە الارىنى يواش يواش
قالدىزىرق و كوزلىنى حىدىدىن زىيادە آچارق :»

— او ... او ... طوتك اولدىرىك ... بو آچاغە ايشانىك .. خىرسىز
ها ... قىچەها ...

« آغلا يەرق تىكرا زىتاغنە دوشىر ، او كىورور ،
او كىورور »

ۋەيم (شەبىالى كوروب طانىقدەن سىكىرە)

زوارە :

— آرتق بورادىن چىقەم . فنا خستەلر ، سارى خسەنلىقلار وار « شەبىالى
اىأە ئىدەزىك » هله شو قادىن نىرددە ايسە اولەجىك .

« ماداملىر الارىلە كۆز ياشلىرىنى سىلەلر
موسىلۇر دوقۇرە طوغرى كىدرلى »

هوسیولردن برى (دوقوره)

— خدمتکىز شایان قىدىرىدد . تېرىك ايدىرەز مىعادىدە كىزلاه .

چىقەلم .

« دوقور قۇونك يانسە كلهڭك زوار
چىقاركىن بىر بىر الارنى صيقەرق و باشىلە
سلامىيەرق آرتەلەندىن چىقار . خدمتچىلىر
خستەلرك باش او رتولىنى آلىرلە . شېبالە
فناق كاپىر . بىر درلو يىتابىندا دورە من
ايىكى طرفە دونز »

شہبال (غايت ضعيف بر سله)

— اولىورم . بوغلىورم .. هوا .. براز هوا .. براز

نفس ..

خدمتچىلىردن برى :

— عجىبا يىتاغى پىخرەنك يانسە چىكىمكى . بىلكە براز هوا آلىر يك
فالىشدى . بوغلىور . دىكىرى
— فا اولمىز كىن ياردىم ايت .

« خدمتچىلىر يواش يواش يىتاغى پىخرەنك يانسە
چىكىرلە . شېبالىك باشنى براز يوقارى قالدىرلە .
يلىپازىدلەرلە ، شېبال ئايتلە بى تابانە صيق صيق
نفس آلىر . »

شہبال (محضر)

— هوا .. هوا .. بوغلىورم ، اولىورم .. مرحمت ، امداد ..

« تىكراز يىتاغە دوشىر . خدمتچىلىر بويونلىنى
بوكىرك شېبالى حزىن حزىن سوزىلە . بوانىدە
طىشىارىدە او زاقلىردىن بىرسى ، او كەلە اذانى
ايىشىدىلە . »

الله اكبير .. الله اكبير ..

آشیان

طیشاریده اوزارلاردن دیکر بر سس :

— علاوه ... علاوه ... مجلس مبعوثان .. علاوه ...

طیشارده سسلر :

— یاشاسون حریت .. یاشاسون وطن ..

اولکی سس :

— لا الله الا الله ..

ایکنچی سس :

— مجلس مبعوثان کشادی .. علاوه .. علاوه ...

طیشاریده کی سسلر :

— یاشاسون عدالت .. یاشاسون مات .. یاشاسون حریت ...

(بوکورولاق اوزرینه خدمتچیلر حیرتله بربیرینه باقارلار)

خدمتچینلک بری :

— نه اولیور نهوار ، بوکورولاق نه ...

دیکری سوقانی معاینه ایدرک :

— بر چوق خاق ... بر چوق بايراقلار ..

طیشاریده سسلر :

— یاشاسون وطن .. یاشاسون عسکر ... یاشاسون حریت ..

« شهبال عصبي بر اخلاق جله طوغزولق ایستر ،

موفق اوله من الاریله کوکسنى پارچه لر کېی بر

حرکت يپار »

شهبال (صوک قدرتیله)

— قاجیور قاجیور ... طوتک ، اولدورك ... آه ... اللهم ...

« دوشز آسایم روح ایدر »

خدمتیجیلر حیرتله بىرىلىئىنە :

— كىتدى ...

طىشارىدە سىلر :

— قاچىور، طوتىك، طوتىك، اولدىرىم، طوتىك ...

دېكىر سىلر :

— ياشاسون عدالت .. ياشاسون وطن ، ياشا .. ياشا ..

« بوائىناده اوطة قۇسى شىتلە آچىلەرق النە

برقىمىزى بايراق ، كۆكىنده بىياض ورقىمىزى

قوردهلار اولدىنى حالىدە بىرىسىه طلبىسى،

شەباللەك قىدەشى كورۇنور . مراق و خاجانلە

خدمتىجىلرە طوغۇرۇكىدەرك :

— قىددەشم نىرددە ... چابوق كۆستىرك ...

« خدمتىجىلر المرىيە كۆز ياشلىنى سىلەرك

باشلىيە شەباللەك يىتاغى كۆستىرلى »

طلبە (شەباللەك ئىنى باشقى طوتەرق)

— نە اولدى ... نە وار ؟

خدمتىجىلردىن بىرى كىرييەنالىك :

— سىزلىم عمر، شىمى تىلىم روح ايتىدى ..

طلبە (صوڭ درجه مەتىيچ)

— آه ... اولدى ها ... « شەباللەك اوستە قاپانەرق » قىددەشم اولدكەها.

« اغلاار اغلاار »

طىشارىدە سىلر :

— طوتىك قاچىور، اولدىرك، وورك، ياشاسون حىرىت .. ياشاسون

عدالت .. بىرە بانسون ظلم واستبداد ..

طلبە (شەباللەك اوزرىنە آغلايەرق)

— ياشاسون وطن .. ياشاسون عدالت .. زواللى قىددەشم، قەر اولسون

سنى اولدورن انسانلار .. قهر اولسون ظالملىر .. سن ، اولدك ها .. بردفعه دها كورمهدن اولدك ها ..

« آغلار آغلار »

طیشا ریدن سسلر :

— ياشاسون وطن .. ياشاسون وطن ..

« طلبە مندىليلە كوز ياشلىرى سىلهارك آچىق پخېرىم يەكىدر بىرالىلە الندەكى بايرانىيصالالايەرق دىكەرالىلە يۈزىنى قاپايدەرق وھونكۈر ھونكۈر آغا لايەرق طېشا رىدى يە باغرىق اىستە موقۇق اوھەماز ، پخېرىم طایانىز ، بىر طغىان بىكا اىچىندە قالىر . صىكە تىكرار شەبىالڭ باش اوچىنە كاپىر »

— ياشاسون وطن .. ياشاسون ملت ..

كىريئەنالك ومؤۋىز بىرسەلە :

— آل ... آل بونلەر سكا صوک يادكارم اولسون ،

« الندەكى بايرانىي ، كوكىسىنەكى قوردهلارى

شەبىالڭ اوزىزىنە آتار »

— بونلەرنىن قىمتلى سكا ويرەجىك ھېچ بىرىشىم يوقۇر . بونلەرنىنى تىقىدىس

ايتسىن . زوالى قىرداشم ...

« شەبىالڭ اوزىزىنە تىكرار قىانىز ، جوشۇنۇن

جوشغۇن آغلار . ياواش ياواش بىزىدە اينزىكىن »

طېشا ریدن سسلر :

— ياشاسون ملت نە ياشاسون وطن ، عدالت .. حربىت بىكىلە ياشا ..

حسين سعاد

صوک

مقطوط و تیام

- نتاب شهاب الدینه -

تتر ایسکای هاله‌سی آلتنده کیز ایجه
بر شمعه سحرکه نکهبان بوسه‌در ،

بر حوض پر فسون اولان آشته بر سدیر
کرداب احتراص ایله یورغون بوتون کیجه .

پروانه ضیا کبی مسحوف شعله‌یم .
عربیانی وصال ایله افسرده روح ایکن
بن اونلرک دودا قلری اوستنده شعله‌دن
صهیای احتراص ایله کلکون پیاله‌یم .

باقدم خیال ایچنده او زاقدن شبابیه
پیز مرده سینه‌لرده صارامش شکونه‌در ،
قلبم قادین النده بوروشمش ایسکای بر
مندیل که آغلایبور بوتون عشق خرابیه .

روجم ایدر تمنی ماتم که آگلامیم ؟
آه، آغلاسم کولرمی براز رنک عصمتم ؟
بر جوی منی‌حمد کبی در معنویم ،
آشتفکان النده قریق بر پیاله‌یم .

قوشلر بتون ترانه عصمتله نغمه‌ساز ؟
یا پتش سهار تازه جداداته بردوکون .
ایلک دوره شبابی تقدیس ایچون بوکون
صافیت سایه باقوب آغلادم براز !

عدامت افکار

مصاحبه ادیه: ۶

قامه آلق ایسته دیکمز موضوعه دائیر بعضاً هیچ بر فکر بوله دیده رق او کمزده کی بیاض کاغذک قارشینده مدهش بر پیچ و تاب دماغی حس ایدر. اوزمان اکر مطاقاً یازمغه مجبور ایسه کن کاغذکنی رطب ویا بس سوزله طول دور مقده مضطر قاله جقکنر.

بو عجزک سبی دائماً جهالت یاخود یوست خایله دکلدر. پاک چوق شیلر او قومش، مهمجه بر سرمایه عرفان تدارکنه موفق اولش؛ دوشونمک، دوشوندیکنی بازه سیلمکه مقتدر آدملد، بعضاً روحلرنده کی منابع بیانی قورومش کی حس ایدر؛ قعر دماغلرندن بر قطره افاده اخراجنه نائل او لاماژلر. بو حال، فکر منزک بر دور خدری میدر؟ ملکات عقلیده صوّق قانلی بعض حیوانلر کی آرده صرمه اویشور قالیرمی؛ حیات ذکائیه نک ایام تعطیلی وارمیدر؟ خایر، پارماقلر آرده سنندکی قلمک فاج حرکته طوتولاسی؛ یازه جحق بر سوز بوله ما یشمز یازه چغمزی آرامادیغمز ایچوندز. حیات و افکار منزی فعالیته دعوت، سرمایه خیال و حافظه منزی تحریک وايقاظ ایدم. ما کنه ارادیه منزی ایشانه رک بضایع قلب و دماغمنزی موضوع اطرافنده طوبایلهم. اوزمان کوره جکنر که بر چول کی حیانسز صاندیغمز رو چن در حال آثار انسات کوسته مکه باشایه حق، هر ملکه من بر حدیقه ریان فیوضاتی اظهار ایده جکدر. بضاعه معروفدن محروم اولمایانلرک دوچار اولدقلری عقامت فکریه نک اوچ سب احالمی وارددر؛ اولاً موضوعه دائیر تجربه قلیه سی اولماق و بتعبیر آخر موضوعی هنوز حس ایتمهش اولق؛ ثانیاً رخاوت ارادیه سانقه سیله موضوعی ذهننده پاشاتامق، اوزرینه اعمال افکار ایتمهملک؛ ثانیاً موضوعه متعلق بر شی طویلماش، بر شی اوقو ما مش اولق، حافظه دهه موضوعه راجع بر سرمایه دماغی بوله مامق ...

بناءً عليه عقامت انكاراتن قول تولق ایچون اول امرده موضوعی مکن
اولدینی قدر قلیمزره یاتلاشیدیره رق حس ایتمکه چالیشماليز. حس پاک زنکین
بر منبع بیاندر . روحک افاده به انکاری یاللکر شدت و صمیمیت دکل غریب
بر وسعت ده کتیر ؟ صانکه هضره قاب حدود انکاری براز دها ایلری
سورهه. حس ایتدکه ساحة موضوعدن یکی بر پارچه فتح ایتش کی اولوزه؛
قالمه و دماغمز هم نور و آهنه آلیر، هم کنیشهه . ساحة هیجان ایله بعض
اذهان عقیمه به اویله بر کشايش بلاغت کلیکه خاطره اعصاره حک ایدنکه
شایان بدايع جسمیه ایجاد ایدرلر . حس بتون عناصر ذکایه هزی اویاندیره،
بتون استعداد هزی قامچیلار. فقط حیل تلقیناتی ترجمه ایچون فیکر لازم در،
فکردن محروم اولانلرک حسی ، اکر ابکم قلامازسه ، یا بر صیحة نی معنی
یاخود بر جمله عادیه ایله ترجمه اوئنور . حق ارباب ذکا بیله هضاً پاک
غیف بر هیجانه هدف اوونجه غلوب سکوت قالیلر . بیوک الملل ابکم در ،
قول مشهودینک سب ایرادی بودو . . . فکرک اغانه سی اومازسه بر حسی
تحالیل ایده هیز ؛ آنات و در جاتی کوسته دین. الا عمیق تأثیر مظاهرت دماغدن
خیروم فالتجه قورو بر جملدن باشقه واسطه تبلیغ بولاماز . هنلا بر حرکتندن
طولایی پاک شدته کندیشه مغبر اولدیغکز آدمه آنحق : « مزک شومعامه کردن
پاک زیاده منکسر اولدم ! » دیبه بیا رسکز ؛ بو جمله یابسه نه انکسار و غیر اکثرک
درجه حقیقیه سی کوسترر، نه ه مخاطبی متاثر ایدر . بر کرده بوسی انکار کنک
و سعی موجوده سی امسیتده بس-ج ایدکز ؛ سزی طاریان معامله نک بنای
انتظار کنکی نصل یقدیمی ، تصور آتیه کن اوزرینه نه قدر خیرب بر ضریه کی
اینديکی ، آلامتش اولقدن متولد المکرك چاشنی مرارنی اکلاتیکز ؛ سزک
طويديغکزی مخاطبکزده براز طویسون ؛ قلبکزی پر دمع و دم فارشکزده کنک
روحنه عرض ایدکز ؛ فناکنکز اونک کنکرہ احتسانده ایکله سین . ایشه آنحق
او زمان انکسار کری سویله مشن اولورسکز . هر کون ، هر طرفده یوزلرجه
اشخاصک زوجه محبوبه هی و ذات ایدیسور، بتون بوبدهخت قوچه لرک قابی قان
آغلار ؛ هپسی ده خرمبه تقدیه دن شکایت ایدرلر . فقط ترجمه مائهنے مساعده بر
بالاغت روشنکاف بوله ییلمک، بر « مقبره » بتون جهور قاریانی شریک آلامی

ایتمک ایچون عیدالحق حامدک عنایت دماغیه‌سی ، نور افکاری لازم‌در . حست علویتی بالکنر قابک دکل قاب ایله فکرک علویت مشترک‌سیله میدانه کاپر .
 یازمق ایچون دوشونگکمزین حس ایتمک گفتایت ایتمدیکی کبی حس ایتمک‌سزین دوشونگکنده کفایت ایتمز . باصمه قالب اضافتلر ، هیچ برشی افاده ایتمهین صفتلر ، عصرلردنبری یان یانه یاشامقدن اووصامتش کلک‌لردن منتسلک ترکیلر هپ حس ایتمک‌سزین دوشونن ؛ حس ایتمدیرمک ایسته .
 مکمزین یازان منت‌سیلرک یادکاریدر . کاتبلرک چوغری ؛ دقت ایدکنر ؛ اقلام اسلافک حاضرلادنی بر قاج ترکیب وصفی ایله هرشیدی تصویر ایده‌بیله جکلرینی خن ایدرلر ؛ اسکی صفتلری حاضر الیه کبی فکرلری اوسته سکریرلر . آخزدن آخزه کز مکدن پیرامش ترکیلری تکرارده نه صنعت ؟ نه مهارت ؟ نه منفعت ؟ هیچ برشی یوقدر . هر حسه ؛ هر فکره مناسب برکسوهه بیان تدارک ایتمک ایچون مساعی دماغیه صرف ایمه‌لی ؛ دوشونمه‌لی ؛ آرا مالی ؛ یوروولالی ؛ آنجق بو فدا کارلرلری کوزه الدیره بیله جک قدر متین الاراده اولانلر صنعتکار قلم اوله .
 بیایرلر . بر عزم جدی اله اوژون مدت بر فکری دماغکنرده بسیله‌رک ، یاشاهه رق نای مطلوبی ویردکدن صوکره اونی تغییر ایتمک‌سزین کاغد او . سنه کپرمه‌نک چاره‌سی آوایه‌جق‌سکنر . بعضی‌لری : « دوشوندیکمی افاده ایده‌میورم ! » دیرلر ، بو ارض اوژرنده منتشر یالانلردن بریدر ؛ زیرا محقق درک کمک‌سز دوشونلماز ، بر موضوع اوزرنیه اعمال افکار ایدرلرک بعض ملاحظات جدیده کشف ایمیش ایسه‌کنر اونلره خاند کلک‌لر دماغکنرده موجود ایدی ؛ بناءً علیه پاک اعلی افاده ایده‌بیله‌سکنر .

اسلوپک سرمایه‌سی اعمال افکاردر . انقطاع‌مسز مساعی دماغیه سایه‌سنده انقطاع‌مسز برتق ادبی تأمین ایده‌بیله‌ز . فعالیت عقلیه نتیجه‌سی اوله رق افکار من آره‌سنده تلاحقلر ، تصادملر ، تناخللر و طولا بی‌سیله تکشتل تتحقق ایدن . بونلرک آره‌سنده یکی بر حس کانجه هپسی اطرافی آهرق داد وسته باشلارلر ، احتیاجات بیانیه‌سی تدارک ایدرلر ؛ اسبابی ، آثاری ، آناتی آوارلر . دها طوغروسوی آرامق وظیفلریدر . دماغ بروظائفی ایفا ایده‌بیلمک ایچون بضاعة کافیه ایدمش

اولماییدر، بوجهته معلومات عمومیه دن باشته موضوعه متعلق تبعات خصوصیه یه احتیاج حس اولنور. جیمناستیقده اکثر حرکاتی اجرا ایدن. برآدم یکی بر حرکتی پایه بیلملک ایچون آیریجه ادماهه محتاج اولدینی کی هر تازه موضوع حقنده تازه تبلعرده بولنق بر طرفدن محفوظاتیزی تازه لندیر و بر طرفدن ده عناصر فکریه مزی زنگیناشدیر؛ مسئله دها واسع، دها اینجه؛ دها درین دوشنوب یازه بیلملک قدرتی قازانیز . بعضیاری مطالعه خصوصیت حس و فکری اخلاق ایدر؛ دیرلر ؛ مثلاً یمه رلوتی کی بعض محترلر اسلوب ذاتیلرینی دیکشیدیرر قورقوسیله هیچ برشی او قومدقلىنی اعتراف ایدرلر . اعتقاد مجھه بو بربعت اندیشه در . فرض ایدهم که شیوه مزی بوزمامق ایچون او قومیورز؛ فقط هردیقه اقوال جهانی ایشتمکه مجبور دکلیز؟ اکر قولانمزه ایشتدیکمز سوزلرک طرز افاده من اوزرنده برتأثیری اولمیورسه کوزمنه اکوردیکمز جمله ر نصل اولوب ده ادای بیانزی تغییر ایده سیله جک؟ حقیقته مطالعات و مسموعات متساویاً اسلوب افاده مزی تعديل ایدر، بوجهته آثار مقبوله یی او قویه رق لسانزه بر استقامت مقبوله و بر مکنن البته دها عاقلانه بر تدیردر ... ای حس ایدکز ، طوغر و دوشونیکز؛ چوق تبع، چوق دقت، چوق تعیق ایدکز؛ کندی بولدیغکن کله لره بالذات حس ایستدیککن کی یازیکن : اسلوبکزده خصوصیت حاصل اولور . رساله سنی مطالعه ایمکله قویی بلک کی یازمازسکز، یازمق ایسته مش اولسه کرده یازمازسکز. او قومق باشته، تقليید باشنه در . تقليید قوتیله انسان بر مؤلفک اسلوبی آژچوق بخسیه بسایر . فقط يالکن مطالعه بو کا کافی اولاماز . مقبول اولمامقله بر ابر مقلد لکده موتفقیت یك چوق صرف قوته محتاجدر . یوندن باشته مطالعه مطلقاً لسان مادرزاد من ده یازلش آثاره حصر ایدلک ایحاب ایمز : بر توحید یازمق ایچون تابعه کیر بشدیکمز صرده ده سنان پاشایی، نابی یی او قودیغمز کی ویقتوه هونگویی، لامار یافی ده او قویه بیلرز. بو کونکی محترلر آره سنده هیچ اولمازسه بر اسان اجنبيه آشنا اولمایان یوق کی در .

اسکلینز ، فرانسز ، آلمان ، روس ، اسقاندیناوی ادبیاتی نظر تبعمعزه کشاده بزر ساحةً ذکار . سویلتنهمش فنگر قلمدادی‌ی کی توشیع و تفصیل اندله‌مش موضوع ده بولونماز ، هر یازه جغمزه‌دار بر قاج مؤلفک یازدیغی ، اگر آزاده‌سق بولورز ؛ اسکی یازلشتری او قورکن یکی یازه جق شیلر خاطر منه تبارد ایدر ؛ بوتلارچ افکار بعضاً اوقدر منمر او لورکه بخنی پتیوه‌دن کتابی بر اقوب قامی المزه آلق احتیاجی حس ایده‌رز . . . تتبیع قصدیله او قورکن مؤلفک افکاری کندی افکار منه کاه مطابق ، کاه مجاور ، کاه مخالف اولور . فنگر مزی مطابقله تقویه ، مجاورلر توسعه ، مخالفلر یکی محاکمه سوق ایدر . بعضاً اوبله کندی بولدیغمنز بر فنگری بالآخره اوقدیمه‌ز بر اثرده بولورز : بوتصادف هم عزت نفسمنزی اوتشار ، هم دوشوندیکمزمی یکی بر طرزه افاده‌یه مجبور ایلر . اوقدیغمنز مؤلف نه قدر بیوک او لورسه او لسون اونک افکار و حسیاته کندی فنگر و حسمزی فدا ایتمه‌ملیز که اثر من کندیمزلک اولسون . یازدیغمنزلک نوہ مرس کزیه‌یی بزم اولمالی ؛ مضـ افاقی تدارک ایتمه‌ییز ، بونی ده اتحال و یا توارد صورتیله دکل تحجید و اصلاح ، تکمیل و تزیین صورتیله .

جناب شهاب الدین

احتساسات غالبه

— فائز غالبه —

سن ای یوقلق ایچنده وارلاني اصرار ایدن ذره ،
درین بر حس و یأس وارکه جوشمق استیور ، ایکن
براق یوکسلین ، آچالسین ، دارالسین ، انبساط ایتسین ؛
توکورسون قهقهاتیله شو مظلوم چهره دهره ! ...

نهدر ماهیت و معنا ، نه سک سن ، بن نهیم ؟ . بامکه
بیاض بر هیچ ، سیاه بر هپ ، قیزل بر فیرطنه : انسان ..
چوزولنر بر دوکوم وار ، قاوریبور هستی " تاریکی
چوزولنر، یوق آچیق بر نهر واویلای پر خسran .

هیچی بر فضیلت زیر حکم واحتیاندہ
سوروکان توزلرک ، طوپراقلرک عمق کلاندہ ،
تمی سقلیت بالا .. تمی علویت خاکی !

نهیم بن ، سن نهسک ، کوک ، یر ، آگاج ، هرشی اوت هرشی ؟ ...
بوتون اضداد و عنديات فکريه ، نه لر حاکی ..
بو ؛ بر موسم که هیچ اوبلکسزین دوغمقدمه پیدربی .

اینس عونی

مهدی

نظم سر آزاد

یار کیجه می

اسنا هز زم توفیق فکرت بک اندیمه:

ساکن و درین بر کیجه .. الماسی نظرلر
نوریله نجوم ایشته او زاقدن با قیورلر ! ..
سن یوق ؟ و بو سسیز لکلک اوستندگی نعمه
تأثیر ایدیور ؟ حسه ، خیالاته ، غرامه ..
بر صفحه زحاحر دورلش و او زانش ،
امواج صدف قوهری او پیکدن او صائمش ! ..

یورغون ، متفسکر ، بوسیه صفحه یه حیران
بر کوز کی آفاق سوزدن شعله لر زان

بیلمم که نه در ؛ بلکه فنر ، بلکه خایر بر
متروک قادین ؛ بلکه بو عاشوق شعردر ..

آنچمه مشاذه صانیرم ؛ شمدی بو شعله ،
بر نقطه رویتده کولر شعر محیطه ..

اژهار سها ؛ هیسی بو الماسی نظرلر
بر شعله شفقتله بنم آلمی او قشار ..

بن ، بنسه پریشان ، متأثر ، متألم ،
بن بلکه بو شب شاعر الهم خنی دم ! ..

بر تازه قادین ، بر أبدی شعر هنور
طرزندہ قر شمدى ده کيزلرده کولومسر ۰۰۰
افاقه اينهن کولىکه خيالات ايله مسکون ؛
ساكن صول اوستدہ قر ، شمری ضيا کون

بر صفحه رؤيا آچیبور اورده نظرلر ،
بر شعر اوقویور ، بر أبدی شعر ضیادار ۰۰

یورغون نظارم ، افقك او بی حد و نهایه
سیسلرله دولان بلده خولیاری ایچنده
مستقبل ماضیله هم آغوش محبت ۰
آرزولری بر قافله نور ،
آیلری همرور ،

هپ شعر محیطانی ظریف ، اینجeh و غایت
پازلاق کورویوردی ۰۰۰
لکن بو کوزل شعر محیطات
بر سیده پریشان اولویوردی ۰۰۰

شمدى یورغون نظرلرم بو بیاض
تولار آلتده تترهین افقك
آجدینی بلده خيالیده
بر بزی ۰ بر ملیکه سحور
کورویور ،
صوکره تتردیور ۰

اولویور هپ خطوط و اشکالی
بو بر الهمه تمثیل حس و خولیا که
أبديت قدر درینله شیبور ۰۰

سیسله نوب نظره محبتده ...
 شمدى سن : اى اوzacق افقلدن
 تتردین بوسه خیال نهان
 هانکى بر بلده خیالیده ،
 کولیورسک جهان امیده ؟ ! .

* *

قر بر صفحه سوداده شمدى
 یوروش ، کیمسه سز ، بیتاب و میکى
 اوzacق آنکینلرک فوقنده ساکن
 آچار بر صفحه شعر و محسن .
 بوتون کوزلر ، بوتون ابعاد اویورکن
 اویامش بر پری حسینله زهره
 اووقور شعر قردن بر ترانه ۰۰۰

* *

سسز دولاشیر افق خیالاتی پریلر ؛
 سیسلر داغیلیر صوکره اوچان تول کبی تتردرو .
 برغشی هؤبده ده کیز صانکه صرارمش ،
 امسارای شبک سطح صفاتنده قرارمش ..
 لکن قرق عکس ضیافتنه معکس
 اولدخه میرلدار کیدر کریملی برس
 برس که درینلکلارک اعماقه ایکلار - .
 یورغون قر آسوده وساکن اونى دیکلار ...
 برس که - اونك شعر بیاننده کی ناش - .
 ایلر قورولقفرده قالان ظلمتی تدهیش ! ..
 ظلمتلره مدفون اولان اك کیزلى اعلار
 هپ صانکه اونك ناش بى صوتى دیکلار ! ..
 جفال اغلى : تشرین ناى ۱۴۲۴

محبین ناهید .

مینی مینی ینکه

ایکی باخچه‌ی آیران کنیش ، دمیر پارمقلى قابوی ایتدی . کوفلمنش
ایکی قاد برندن زورله آیریله رق اقشامک سرین سکونته قارشی هدید بر
غیجیرتی ایله ایلریاهدی . حرم باخچه‌سنک کنده‌یه کولهن یا بشقانلری اراسنده ،
ایلک آدیه‌ی آتدی . قابو ، آرقه‌سندن یاوش یاوش ، یورغون برپاتیردی
ایله قلابندی . قنادری بربرینه تماس ایدنجه اسه‌یه رک یرلینه او توردیلر .
سـلامق باخچه‌سی طرفه باقدی . صیواسی دوکمش دیوارلرک طاشلری
آراسنده کنديلرینه بر مسکن تعیش آرایان وحشی اوتلر ، روزکارک رخاوتنی
نفسـلویله صافلانان یا بشقانلر آرقهـسنده بطی اهتزازلرینی ترنم ایدبیورلرددی .
حرم باخچهـسنک آیاقلری آتشده ازیان یوصوئی طوبراقلرینه ، جاجحا آتش ،
توزلی طاشلرینه کوز کنـدیردی . کوزـینه کوزـوکن طوبراقله ، طاشلرله ، کاغـد
سوپروـنـتـلـرـی ، بـزـقـبـرـیـنـتـلـرـی ، یـاـرـاقـ دـوـکـوـنـیـلـرـیـ اـیـلـهـ دـوـبـاشـ مـحـیـطـلـکـ چـتـولـرـیـ
چـانـلامـشـ ، فـسـقـیـهـ یـرـیـ بـسـبـتوـنـ قـوـیـشـ اوـفـاقـ لـاقـ ، بـوـبـاخـچـهـلـرـکـ مـاضـیـسـنـ کـنـدـیـنـهـ
حاضـرـ لـاتـدـیـ .

اوچـ سـنـهـ اـوـلـ . حـمـدـیـ پـاشـاـ وـقـاتـ اـیـتـهـدـنـ . آـغـبـکـیـسـنـکـ . بـوقـنـاغـهـ یـکـیـ
کـوـکـیـ کـیـردـیـکـیـ زـمانـلـرـ کـوـزـیـنـکـ اوـکـنـهـ کـلـدـیـ . اـسـکـیدـنـ اـنـظـالـمـیـلـهـ شـہـرـتـ آـلـانـ
بـوـبـاخـچـهـ شـمـدـیـ بـرـخـراـبـیـهـ دـوـنـشـیدـیـ . آـغـبـکـیـسـیـ بـوـنـلـرـهـ اوـغـرـاشـمـازـدـیـ . اوـ
بـالـکـ اـوـدـاسـنـدـهـ مـتـوـعـ حـقـوقـ مـجـلـدـاتـیـ آـرـاسـنـدـهـ تـدـقـیـقـاتـهـ بـوـغـولـشـ اـیـدـیـ .
ینـکـهـنـکـ اـیـسـهـ پـیـانـوـسـیـ ، زـوـجـنـکـ مشـغـوـلـیـلـرـیـ آـرـاسـوـنـدـهـ اوـکـاـ بـرـدـقـقـهـ تـنـفسـ
وـرـمـکـ اـیـجـینـ اـیـتـدـیـکـیـ زـوـزـکـلـکـلـرـیـ اـیـلـهـ بـورـاـیـهـ چـیـقـمـقـ هـیـچـ خـاطـرـیـنـهـ بـیـلـهـ
کـلـزـدـیـ .

پـاشـاـ مرـحـومـ اـیـسـهـ بـوـبـاخـچـهـ بـهـ نـهـ قـدـرـ اـمـکـ صـرـفـ اـیـثـیـدـیـ . . . بـاـخـچـوـانـلـرـکـ
اوـدـاسـنـدـنـ چـیـقـمـازـ ، اوـنـلـرـلـهـ بـرـلـکـدـهـ چـالـیـشـیـرـ ، الـرـنـدـنـ طـوـبـرـاقـلـیـ مـقـاـصـلـرـ ،

کېلىچاپەلر دوشىزدى . تفاعد اولدقىن صوڭرىه ايسه اوستىدە براسىكى كومىك .
باخچەدن اىچرى كېرىمن اولىشىدى .
ياناغە دوشىدىكى زمانلار ، بعض بىخرا نىز دقىقەلرنىدە اوشاقلىرىنى
كېرىدەك بومفلوج اختيارى سوروكلىرىدى . چىقەمايمەجق قدر راحتىز اولىيلىنى
كۈنلەددە ، باخچوانلىرى تېبىتىدە بولۇق اىچىن يانىندىن آيىرمازدى . بو ائنـ الردـه
اغا بىكىسى ايله (بىدىدە) ناك دو كۈنلەر اجرا ايدىلش و بودە برادرىنى زىارت
ايچىن كالدىكى دقىقەلر دە بوباخچەنك كۆزلەكلىرىنندن استفادە اىتشىدى . نەسـاـيتـ
اختىارك خـسـتـهـ لـنـىـ آـغـىـرـلاـشـدـىـ . قـىـزـىـ اـيلـهـ دـامـادـىـ باـخـچـەـنـكـ اـنـظـامـاـنـىـ غـائـبـ
اـيـتـىـرـمـكـ چـالـىـشـىـورـلـرـدىـ .

پاشانك وفاتى باخچەلرك حيات انتظامىمىسى سوندىردى .. باخچوانلىرى صاووغە ،
اوشاقلەك برقىمنە اذن ويرلىككە ، خالايقلەك فضله كورىلەنلىرى آزاد ايدىلوب
چراق چىقارلغە باشلاadiيى دقىقەدن اعتباراً چىچكەر صولغە ، لاقل قوروغە
اـغـاـجلـرـ صـاـرـاـرـمـغـهـ يـوـزـطـوـتـدـىـ . شـوـ اـولـهـنـ حـيـاتـلـرـ ، بـوـكـنـجـ زـوـجـ وـزـوـجـيـهـ يـهـ هـىـچـ
تـائـىـرـاـيـتـهـ يـورـدـىـ . اوـنـلـەـمـشـغـوـلـىـتـ خـصـوصـىـلـرـىـ هـىـچـرـشـىـ دـوـشـونـدـىـ يـرـهـمـيـوـرـدـىـ .
نـهـاـيـتـ قـوـنـاغـكـ بـوـيـالـرـىـ ، دـيـوارـلـرـكـ صـيـوـهـلـرـىـ دـوـكـنـكـ ، يـرـلـنـدـىـ يـوـصـوـنـلـارـ ،
ياـشـقـانـلـارـ كـوـزـوـكـكـ ، چـىـچـكـكـارـ چـالـىـلـرـهـ تـناـخـ اـيـتـكـ باـشـلاـدـىـ .

قوـنـاغـكـ قـاـپـوـسـنـدـىـكـ چـاـكـهـ الـىـ اوـزـاتـدـىـ . هـىـچـ بـرـسـىـ چـىـقـمـادـىـ .
باـسـتوـنـىـنـكـ اوـجـىـلـهـ قـوـتـلىـ بـرـايـكـ ضـرـبـهـ اـيـنـدـىـرـدـىـ .. بـرـ آـزـدـورـدـىـ .. مـرـدـيـوـنـلـدـنـ
ياـشـ يـاـشـ دـوـكـوـلـنـ بـرـ تـرـكـ شـىـپـرـتـىـسـىـ كـنـدـىـسـنـكـ دـوـيـوـلـدـيـغـىـ آـكـلـاتـدـىـ .
بـرـخـالـايـقـ يـاـشـجـهـ قـاـپـوـيـ آـچـدىـ .. مـسـافـرـىـ اـسـقـبـالـ اـيـدـرـكـ چـىـكـلـىـرـكـ يـوـقـارـىـدـىـ .
قيـورـاقـ بـرـسـىـ :

— قـىـزـ ، كـىـمـ كـالـدـىـ .. دـىـدـىـ

— (مـجـىـ) بـكـ ، اـفـنـدـمـ

— آـ ، يـورـسـوـنـلـ ..

بـرـ چـفتـ مـىـنـىـ مـىـنـىـ آـيـاغـكـ مـرـدـيـوـنـلـرـ دـوـغـرىـ اـيـلـرـيـهـ دـىـكـىـ دـوـيـوـلـدـىـ .
كـنـىـشـ ، سـيـاهـرـنـكـ مـرـدـيـوـنـلـرـ آـهـسـتـهـ آـهـسـتـهـ چـىـقـدىـ . مـرـدـيـوـنـ باـشـنـدـهـ
قاـرـشـوـسـنـهـ چـيـقـانـ مـىـنـىـ مـىـنـىـ يـنـكـهـنـكـ .. اوـوـخـ ، آـنـىـ بـوـيـالـهـ تـلـقـىـبـ اـيلـهـ مـشـىـدىـ .

کندیسته او زاتدینی او فاجع بیاض الماری ، بردن بره او پدی ۰ ۰ بدیده تین
بر قهقهه قوی ویردک :
— چوق یشا ..
دیدی . سیاه کوزلرینی شدتله آچه رق :
— چوقدندر کوزوکدیک یوق .. بزری اونو تدک غالبا .. بن نه ای ..
بیانجی ، ایل قیزی . فقط او ، قاردهشک ، آغا بکش ...
— یوق استغفاراه ، تابلسکمی سیاه سکنر . هیچ مینی مینکه خانمک
اونو تیایرمی ؟
— حقیقتیز او زیجه ..

— یووق ! بن ده اصل بو کی ستملرکن ایچین کلک ایسته میورم یا بویله
قوتوشه قونوشه یورو یورلردى . بردن بره سرت و دیک بر سمس ایشیدله دی :
— اوت ، قانونک ۴۲ نجی ماده سنت ذقره اخیر دسته نظر آ ... (بدیده)
کولدی :
— بوسفرده بیلمم نه قانونته — اسمولینه ده عقلم ایرمنزکه — شرح یاز مقابله
اوغر اشیور

قوریدورده بر ایکی ادیم دهـا ایلریله دیلر .. بر اوادا قاپو سنک ایری ، سیاه
طوبیوزی بدیده نک اوافق ، بیاض الماری اراسنده دوندی .. او دانک پریشانلی
کندیپی کوستردی بر یازیخانه نک اوزرینی دولدیران بر ییغین کتابلر اراسنده
اکیامش کومولش ایری بر باش بردن بره یزندن اوینادی قاپویه توجه ایتدی
قاردهشی کورد کور من :

— وای سنمیسلک (محیب) صفا کلده .
دیه آیاغه قالقدی . ایکی برادر قوچاقلاشدیلر و بیوکی :
— هادی سن ، دیبوردی ، یشکه کله ایچریکی او داده او تور ، بن ده کایورم .
شو یازدیغ ماده پی بایتیره یم ده ...
(محیب) قانپه لر او زرینه آتیلمش ، یرلره دوکش ، یازیخانه نک او زرینه
کومه لئش کتابلره ، یازیخانه نک کنارنده اوافق بر جیغاره اسکعله سقی دولدیران

یازمیش مسوده‌لره بر کوز کزدیرد رک ، ینکه سنگ کندیه او زاندیه قوه کیدر دک
او دادن چیقدی . ینکه سی :
— مشغولیت پک زیاده
دیبور و (مجیب) ده کو امور دی .

قارشوکی او دانک لوش سکونته داخل اولدیلر. کنیش ویوکسک پختره لردن
برینک یاننده کی اسکی قنابه یه آتیلیدی. ینکه کسی ده اتکلکنی طوبلا یه رق یانشه
او توردی. تخته لری دوکمک باشلامش، کنیش آرتالنی قفس-دن، او نلری
قوچاقلایان، اسکیدن رنکی یشیل اولدینی زورله سچیان دمیر پار مقلاقدن،
پختره قدر او زانان وختی، دیگنلی چالیره واونلرک آراسندن باخچه یه
باقدی. برایکی دقیقه دوشوندیلر.. ینکه کسی او نک الرنندن طوتدي:
— نه دیسوردی. بدر بک، والده خانم ایسدرلر انشاء اه

— نهارله مشغول سکن ، ... یوقسه ینه مسیره لردن ، تیاتر و لردن ، چالغیلاردن باش آلمیور میسکن .

— اویله یا ، بزم کبی ایشیز ، کوجسز لرک یا په جنی نه در که ... دیسیور کولوردی .

(بديده) اوفق بحركتدن صوکره يرندن فيرلادي . (مجيب) كاللريني
بيراقهرق و دوداقلاري آراسنه ياوش ياوش بر قانتو ترنم ايده يده پيانوسنك
باشهه كيتدى . . نوطهلى قارشدير يوردى ويردانهسى سچدك :
— ايشە، ديسوردى . . يكى، كوزمل برسق وار . . چالەيمدە ديكەلەيىزكىز
دە كاللرينى طاشلار اوزرىنى دوقەندىرمەدن :

— یوقو، او دورسون، شوچن کون پک بکندی یک کزی سویله دی یک کزی
فانتو سویله تیم ..

پارماقلر طاشلر اوزرنده هنوز کرمکه باشلامشدى قاپو بىردى بىر دەن بىرە آچىلدى.
قارمە قارىشىق، صاچلىرى آلتىن دوكلىش، انتارىستك ياقمىسىدەكى دوكمە جۈزلىش،
كوشەين قوشاغى بىلنىڭ اوزرنده آشاغى يوقارى صالحانە صالالانە، اياڭىدەكى
سەرلىكار ھە آدىيىنده تىخى اوزرنده ئىخېرىتىلى صىحەلر چىقارته چىقارته حقوقىناس
ئىخېرى كىرىدى.

— سنگ پیانو کدن ده بیقدم ، دیبوردی ، شمدى فارده شمشک ده جانی
حیله جقش ..

— بنده سنگ ماده لریکی ، بیلمم مختلف موافلرینگ فکر لرینی دیکلیه
دیکلیه پاتلا یورم ... هم صنایع نفیسه ندر اکلایه مازسک که
(محب) سکوتله ، بعضاً تبسیم ایده رک ، بعضاً فضله جه کوله رک بونلری
دیکله یوردی .

— صنایع نفیسه دیدیکل بر طاقم اکلاشمماز ، طاتسر طوز سز کورلیله
قفا پاتلا تقمی در ؟

— یا سنگ حقوق دیدیکل ده قادیتلری تحقیر ، اکلایه مادیغک اینجه حسلره
استه زامی در

(بدیده) نک بوجوابه زوجی دایانه مدنی . تبسیم ایده رک :

— آه ، بنم ، ذکی شارلاتان ملکم ، نهایت بخی ماط ایتدک ها !

دیبور و فارده شه دونغری یورو و یه رک :

— بزم بو غوال منزه ، یووق آتیشمال منزه کولرسک ، ها .. عالمه لذتی
نه او لدیغی طاتمیغک ایچین بونلرک قدرینی بله منسک .. هم بزم کوچک خانی
پاشا بابامی پاک نازلی ، براز شمارچه بیوئش ..

بوکا (بدیده) تحمل ایده مدنی . ایاغه قالقدی پیانو سنه طو توندی . الیری
زانغیر زانغیر یاتره یه یاتره یه :

— پاک افندی ، دیبوردی ، سز شماریق بیومه مش ، جدی بر تربیه
کورمشکنرده نه اولمش ... آناسن بر چو جق بوقدر تربیه ایدیله بسیلر .

دها زیاده سویله یه مدنی . لکن بوصوک جله زوجنده تائیه ایتشیدی .
شاقه لرندن (بدیده) نک بوله متألم او له جق بر جهت چیقاره جغفی در شونه مامشدی .

— داریله ، دیدی . او لیله دیدم ایسه ، سقی ذم ایتمک مقصده لیه دکل مدح
ایتمک ، بولنلز ، اماثنیش بر ملک او لدیغی ، شلشکی زور کلکی اکلا تمق ایچین
سویله دم .. کل باقهیم ، شویله یانمه ..

(بدیده) قیریته قیریته زوجی ایله (محب) ک اراسنه او توردی . هتبسم
کوزلرینی (محب) ه چویره رک :

— برا در بک، هر کون بخی بولیله متاثر اینه دن راحت ایده من . . . بخ حقیقته سویله دیکته قانع اول ماسه م، یوققی، شاقه لرندن دولایی کندیسته داریله جنم کلیور .

— آغا بکمک اسکی خویی در، دیبوردی، شاقه لرنده دائم انسانی انجیمه جک نقطه لر بواندیرر . ذاتاً مکتب رفیقلرندن، فلان، ایشیتیدیکمه کوره بونک لطیفه لری (صیحی) بک شاقه لری دیه ضرب مثل ایدلش .

— ضرب مثل ایده جلک ده باشهه بر شی بوله ما مشلر .
صیحی :

— هه آرتق (بیدیده) سن ده پاک او زاتدک .
دیبور والریله اونک پارلاق، سیاه صاچلری اوقشا بوردی . لاقدی دی دیکشیدیرمک، زوجه سنه تأثیری اونوت دیرمک ایچین قارده شنه دوندی .
— والده نک نوازلی ناصل، سکجهی، کچن کون کادیکمده شکایت ایدوب دوری بوردی .

— شکن سکبیر دی اما صفووق الیم دیه هیچ سو قاغه چیقما بور .
— چیقما سون چیقما سون، پدر نصل .
— بیلدیک کی .

(صیحی) زوجه سنه تبسملی بر آغزله :

— (بیدیده)، بزه بر آز پیانو چالایه جمهی سک دیدی .

— سزی راحتسز ایتمک ایسته م .

— آقوزوم، سن ده هیچ شاقه دن آکلام بیور سک که .

(محب) ده سوزه قازی شهرق :

— ذاتاً بنده کزده و عد ایشیدیکز . هر حالده او شرف دن محروم بی راقاز سکن .

(بیدیده) اصرار ایده مددی . اتکنی طو ترق یرندن صیچ رادی . وقارله پیانو اسکله سنه او توردی پارماقلری طاشرل او زرنده قوشمه، او چنجه اونلری سویله تک باشلا دی . چالیور، چالدیجه پارماقلرینک حرکتی سرعت لی سور، سرعت لند کجه (بیدیده) کندن دن سکیور، سیاه صاچلری آچیق پنه او مو زلری

اوزرینه دوکمیش، باشی صاغه یاتمش، پارماقلرینک اختیار سز حر کتلتی نی اداره دن عاجز بر وضعیته چالیور ایدی . زوجنک، قاین برادرینک کندی نی تعذیرله دیگاهه کاری نی اونو تمش، او کندی، يالکز کندی ذوق صنعتی ایجین چالیسوردی . او کنده دور و ب جانتی صیقان، حدتلندیرن نوطه لره بردن بره بر فیسکه ایندیردی .

خزانک آغاجلر او جنده طوپلا داینی صاری با پراقلر حر صلی برزو زکار ل سرت تماسیله یره دوکیلیور کبی برر برر پیانونک اوزرنندن خالی یه یامدیلر . خدمتی جی کلوب او دانک او ره سندکی آصمہ غازی یاقشیدی . (بدیده) نک پارماقلری کولکلی طاشلر آراسنده ، اوزرننده صانکه اونلاره دوقون نایورمش کبی آقیور، او چیور ، اونلاری با غیرتیور، فریاد ایندیریور دی .. بردن بره قولاری پیانونک اوزرینه دوشی . طاشلر او بیاض پارماقلردن آیرلد قارینی حس ایدرک فریاد ایدیورلر ، اغلایورلر کبی مدید ، یور غون بر صیحه ایله صوصدیلر (بدیده) نک باشی قولاری اراسنه دوشمش اغلایور دی (صحی) یرنندن قالقدی . بو پیانو مفتونه سی زوجه نک صاحجلر اوزرینه اوافق و نارین بر بوسه قوندیردی (محیب) ساکت بر تلاشه ینکه سنه با قیور دی بش اون دقیقه چندی قاپو آجلدی . . . یمک حاضر اولدینی خبر ویرلدی (صحی) :

— (بدیده) دیبور دی ، قالق یاوروم ، یمک کمک یوزیکی ییقاده سفردیه اینه لم .

باشی قالدیردی . داغینق صاحجلر قیز ارمش آتننده دولاشیورلر ، بر برینه قاریشمیش ایصالاق کیر پیکلر یاشلی سیاه کوزلرینه با شقه بر لطفت ویریور دی .

صاللانه صالحانه یرنندن قالقدی . حیزله او دادن چیندی . ایکی فارد دش ده یاوش یاوش یمک او طه سنه ایندیلر ، (صحی) :

— کوردک یا دیبور دی ، پیانو سفی نه قدر چیلغنجه سنه سوییور .

— حقیقته پک تحف ، بن بو درجه سفی هیچ کو دمه مشیدم .

(بدیده) نک او بیناق آیاق سلری ایشیدلدی . صوصدیلر .

ینک ساکت بر صورتده ینندی • آراده بر (بديده) نك طاتی سی
سکوتی اخلاق ايدیور، متفکر بر صورتده ینکلرینی ین بو ايکی کنج قاردهشی
نشئه لندیربور ايدي •

سفره دن قالقدی • یاوش یاوش یوقاری چیقدیلر (بديده) نك پیانو
اوطممه کبردیلر (صیحی) :

— سن ینکنک ایله قویاش بورسک ده کلی (محیب) بن بر آز دها یازی
یازه یمده ها ! بنم قهوه می اوطممه کوندویرسکز •
دیه رک چکیلدی •

(بديده) ایله (محیب) پنچره نك یانسنه کی قاناپه لردن برینه او زاندیلر •
(بديده) پارماقلرینی کوملکنک باسته لری آراسنده کردیز بوردی :

— آغا بکنکزده ینکدن صوکره همان ینه یازی یه باشلا یه حق ، نه قدر
فنا ، سویله سه کده دیکله من کده •
وجودی آیشمشدر •

— نه قدر او لسه ینه دوقونیو ها ، ای خاطرمه کلده هانی بکا بر کتاب
کتیره جگدیکز •

— آه ، عفو ایت . ینکه جکم . او نوتدم . اما سویله عفو ایدیبور میسک ؟

— بو نه قیدسز لک ، عقلم ایر من کده هر کس قردهش اولور اما بودر
مشابهت کوردم •

— قصور می اعتراض ایدیبورم ، عفو ایدرسکز دکلی ؟

— هایدی او لیه او لسون ، انشاءه بردها کلیشکنکزده او نو تماز سکز •

— طبیعی ینکه جکم •

دیه رک جیندن برا او فاجق دفتر چیقاردی • کنار نده کی قلمه دفترک بوس

• صحنه لردن برینه بر قاج کله یازدی •

— نه یازیبور سکز ؟

— کتابی او نو تماق ایچون اشارت ایدیبورم •

سعید حکمت

(مابعدی وار)

فَارِسِهِ رُوگِي

وداد بهجهت، او زمانه قدر زهرلرینی دوکمه مکدن بونالان رو خنک بو
بر آن ایخنده طاشان، طاشدجه اکتساب خفت ایدن تأثیرلرینی بویله بر جلهه
جرأت کارانه ایله بو شاتتدقدن صوکرا اعطا او لب حق حکمه انتقاد ایدن بر مجرم
تسليمه تنهجه یی انتظاره قرار ویرمش واونلر، چکیلو بدہ او داسنده یا لکن
قالدیغی زمان بو مسئله او زرنده ذهناً بر سلسهٔ محاکمات یورومشیدی. پدرینک
بوئی اکلامق ایسته یشندن الیه بر مقصد واردی. بوئی تعین ایده مکله بر ابر
اویله اکلا یوردیکه علینه توجه ایده جک احتمالار، اطرافه دون احواله
نسبتاً يك ضعیفدر. هم نه اولا بایریدی؟.. بر قیزی سو مک، بر کنج ایخون
موجب اتهام بر شمیدی؟.. حتی پدرینکده باشندن بویله بر وقعته چکیدکنی
ایشمشیدی. شو حالده اونی مو آخذه ایده جک باشقه بر سبب یوقدی ذاتاً
پدرینک حالتده مه مو آخذه دلالت ایدن بر اماره موجود دکلدي. او،
بالمکس کولیور و بوتون طورلرنده بو مسئله یه قارشی تمامیله لا قید قلمق جهتی
التزام ایدی یوردی.

احتمال، او نک حسیاته بو صوتله واقف او لدقدن صوکرا یکانه او لادینک
سلامق ایخون بر چاره تحری ایده جکدی . . .

وداد بهجهت، کلیاً استیعاد ایدیمهین بو امکانلره ذهنته یاوش یاوش
برو شکل حقیقت ویرمکه باش لادجه بوتون بو آمال محرومہ شباینک بر کون
بر دنبه تحقیق ایدی یوره جکی احتمالیه قلبنده عظیم بر سعادت دویارق متسلی
او لیوردی. ژولیدنهنک پدریله اسماعیل سری يك، بر بولرینه قارشی او در جهده
صحیحی ایدیلار که وداد بهجهت، ژولیدنهنک طلب دست ازدواجنده يك او قدر

مشکلات تصور اینبوردی. حتی نعیم بک - ژولیدنک پدری - بر کون او کا
بر لطفه آراسنده: — اینی بردو قتور چیقده سکا مدیمه‌ی ویره ۰۰۰ دیمشدی.
بو، ژولیدنک اک کوچوك همشیردی ایدی. دیمک اونک بو عاله‌یه بر داماد
صفتله اتساب اینه‌سنه برمانع یوقدی. صوکرا بر دوقتور اولا بی‌سامک ایچون
یدی سکز سنه تحصیل اینک لازم کلدیکنی دوشونه رک مایوس اولدی. باقیم
ژولیده اوزمانه قدر بکله‌یه جکمیدی؟... بونکر، دماگزدہ امیدلرینی کسر ایدن بر ضربه
سقوطیه دوشز دوشز بوتون تصویرلرینی او آنده زیر وزیر ایتشدی. اساساً
ژولیده نکده بوکا موافقت ایده جکی معلوم دکلدي. وداد به جت، شمدی کند کجه زیاده
له شن بر امیدسز لک اینجنده عشقنک نتیجه خسارتی دوشونه رک متألم او لیوردی.
اوی، اک زیاده مایوس ایدن، ژولیدنک قیدسز انجی ایدی. اکر او، ایستسه
هر شی قولایله اس‌تحصال ایدیاه بی‌لیردی. فقط بو، او درجه اوزاق بر
احتمال ایدیکه وصولی ایچون پک چوق مشکلاتی اقتحامه احتیاج واردی هنوز
آرالرنده بر کله بیله تعاطی ایدیله‌مشدی. دائماً وداددن اوزاق دورور و اونک
بوتون بوضفلرینه، تأثیرلرینه قیدسز بر تماش‌اکر صفتله اوزاقدن اشتراک
ایدردی. کیم بی‌اییر، باکده اونک بوخانی کولوچ بولارق دوداقلرنده برخنده
استیخانه‌انه:

— چو جوق!.. دیردی. ایشیتم، بنی سویورمشک!.. فقط او
قدر آلدانیور سککه...

وبونی مسـهـزـی بر قـهـقهـه تعـقـیـبـ اـیدـرـدـیـ. وـدادـ، بـرـدنـ، بو قـهـقهـهـیـ
ایـشـیدـرـ کـیـ اـولـدـیـ. دـهـاـ زـیـادـهـ سـنـیـ دـوـشـونـکـ اـیـسـتـهـهـ بـهـرـکـ قـالـدـیـ. قـارـیـوـلاـیـهـ
دوـغـرـ وـ اـیـلـرـیـلـهـدـیـ. سـاعـتـ سـکـزـهـ کـلـیـورـدـیـ. آـرـقـ یـاتـجـقـدـیـ. الـبـسـهـسـنـیـ
دـهـ کـیـشـدـیـرـدـیـ لـامـایـ سـونـدـورـدـکـنـ صـوـکـراـ بـرـدـهـلـرـیـ قـالـدـیـ، دـیـشـارـیدـهـ
خـفـیـفـ خـفـیـفـ یـانـمـورـ یـاغـیـورـدـیـ. کـوـزـلـرـیـ بـورـوـینـ کـشـیـفـ بـرـظـلـمـتـ طـبـقـهـسـیـ
اـرـاسـنـدـهـ اـطـرـافـ کـوـرـهـ بـیـلـمـکـ اـیـچـونـ بـخـرـدـیـهـ یـاقـلاـشـدـیـ. جـامـلـرـکـ سـطـحـ مـجـلـاسـیـ اوـزـرـنـدـهـ
بـرـبرـیـ اـرـقـهـ سـهـ صـیرـ الـانـانـ یـانـمـورـ قـطـرـهـلـرـنـدـنـ دـیـشـارـیـسـنـیـ تـامـیـلـهـ کـوـرـمـکـ قـابـلـ دـکـلـدـیـ.
یـاـکـزـ جـادـهـنـکـ اـیـصـلـاقـ قـالـدـیـرـیـلـرـیـ اوـزـرـنـدـهـ، بـرـ آـزـ اوـتـهـدـهـ، هـانـ سـوـنـهـ جـلـکـ خـنـ

شمدی کندی کندهسته، عشقیله اونک بیکانه‌ایکی آراسدنه قطع اوله‌جق
مساوه‌هناک نامتاهیت ابعادی خ دوشوندکه امیدلری کسب ضعف ایدیور
واحتمالکه بوسبوتون غقیم قالاجق اولان بوأملدن، شمیدین فراغت ایمکدن
پاشقه چاره اولمادیغنه قناعت ایده‌درک مأیوس اویوردی. ذاًا بو بر سنه‌دن بری
دوام ایدن حیات سوداسی، هپ، نتیجه‌ده بر مأیوسیته منجر اولان امیدلره
مالی ایدی. بونلردن هیچ بریستنک، قرین موقيت اولدیغنه تحطر ایمیوردی.
قاج کرمه‌لر اونی، حسیاتندن خبردار ایده‌بیملک ایچون چاره‌لر دوشونمش
وصوکرا اونک بی انصاف بر قهقهه ایله بو ضعیف امیدلریده جریمه‌دار ایده.
جگنندن ياخود اونک بو حرکتی، بر تجاوز کی تلقی ایده‌زک والده‌نه شکلت
ایقی احتمالدن قورقشـدی. حقی بر کون حاضر لادینی بر مکتبونی، یانسدن
پکر کن آرابه‌ستنک ایچونه آتنی قرارلاشدیردیغی حالده اونک، بر آز اوزاددن،
کوزلرینک ایچنده بر معنای استهزا ایله کولومسه‌ین بر شی "فرق ایده‌درک بردن
چساری قیریلیور مشدی. و بولیه بر برعیتی تعقیب ایدن موقيتیزلکلار، اوونده،
تقویه‌سی غیر قابل بر انکسار معنوی حاصل ایمشدی. فقط مادامکه شمدی،
بوتون بو قورقولان شیلر، اعتراف ایدلشده وباخصوص اک زیاده چکیندیکی
بدریله والده‌سی، هر شیئه تمامیه واقف ایدی. او حالده ته‌لکنک بولیوك بر

قسى بى طرف ايدلش دىمكدى. بو درجه يى بولقدن صوڭرا اونى حىياتىندن خىدار ايمەمك اىچون بى سب وارمىدى ؟ احمالك بى آنه قدر، اونى، اظهار حىياتىندن منع ايدن اسپا، بىر وەمدن عبارتىدى . درحال قرار فىرىدى . او كا اوزۇن بى مكتوب يازاجىدى . بۇنى نصل ويرەجكىنى دە دوشوندى . مەدئىخە، او كا بى أىياسىك يايپاردى . او نىكلە دوستلىقلرى پك ايلرىدە يىدى . هەزمان، او كاپاكت پاك چىقولاتا كېرىر وَا كىثىا آبلاستە عائىد معلوماتى، او نىڭ آغىزىندن پك قولايقلە آلمۇھە موقۇق اولوردى . ھم او نىك، ودادك ايشنە يازايان بى عادى واردىكە تودىع ايدىلەن بى سرى . بى دىكىرينى سوپاھە مندى . وداد، بۇنى، پك چوق دفعە تىخىرىه اىتىشدى . بوقىكىرى بولدىلغە بىردىنگە سوينەرلە قاربولادىن فيرلادى . ھان بى كىچە، مكتوبى حاضرلا يەجىدى . لامباني ياقدى . يازىخانەنەك او كەنە او طوردى . مكتوبە باشلامادن اول بى سىغارە ياقدى . او، بى يازى يازە جىنى زمان صيق صيق سىغارە اىچىرىدى . شەمىي تىرەن باشلامق لازم كەدىكىنى دوشۇنوركىن متىصل سىغارە سەنى چكىور وۇدھەنَا حىات عشقىنگ مخائىف وقوعاڭى بىر بىر تعقىب ايدىسيوردى . اىستىوردىكە او كا، بىتون سر كەنەت حىياتى، اك كوجوك تفرعاتىنە وارنجىدە قدر تشرىخ و تخليل اىتىسىن . او صورتە كە مكتوبى او قوقدەن صوڭرا او دە بىتون بى تأملات روچىي، خىالا ياشامش او سۈن .

جىل سليمان

(مابعدى وار)

مرحوم ضیا پاشا

ضیا ، ساعیسی بر قوم غربک
سن اولدک عرش رب ذو الجلاله .
نه اولدی درک حقدن نصیلک ،
نه دیرلر آهانیلر بو حالة .
دو شوب آمالی قیلمقده تجدید
نکاهک نزد باریدن زمینه ؛
اولور تیغ زبانک ظالمینه
حقیقت برله برق اشکنی تهدید .
طولا ر صحن وطن اول دم ضیادن ،
آکارلو نامکی بردن ، سعادن .

جهانده خود پرستان کبارک
آلوردک عجزی تشہیردن ذوق ؛
فقط انبات ایدردک اقدارک
دیلرسهک کوستروب مادونی مافق .
همیشه عادتک شوق و شطارت ،
کولردک جله اشایه دمنده .
نه افتک بوحکه ، عالنده
بتوں آفانه قارشو پر حقارت .
کدرله اکنور ، شادان اولوردک
بوکون دانا ، یارین نادان اولوردک

اولاً ناردن بری سنسک مسیب
جهان شعرده بر انقلابه .
 تمام اسبای شرح ایلک نه موجب
ظفر نامه ک مخلد بر کتابه .
 ظفر نامه ک ، که بر طاق ظفر در ،
 که قبح ملک معنایه اشارت ،
 ویرودی اهل معنایه بشارت ،
 که آتی ادب پر زیب و فرد ر .

طلوع فکر حریشه روشن
حقیقت منکشف ، بزم سخن شن .
 بو خلقه ترجان اولقد سک سن ،
 کیروب هراه صیتک آسمانه .
 حضور حاکم مطلقده سک سن ،
 کاور نالشلرک بو خاکدانه .
 فضای لامکانی ملکدن ،
 ایدرلر انتظار حکم اعلام .
 اکر دیر سک که مظلوم اولدی اسلام ،
 سکا شاهد چیقار بردن ، ملکدن .
 ضیا سنسک بوجعینده معصوم ،
 قالانلر جمله مسئول و محکوم .

عبدالحق حامد

لیال زاهره

اودم که لیله با کیزه برقع مهتاب
اولور کشاده بیاض سحر له هریوده ،
اودم که عکس ضیانقش ایدر دکنلوده ،
بیوک بر آیه روشنای سیم و سراب ،

اودم که ساحل جوی رشانه کسترده
یومار دوجشمی مستانه بابل بناب ،
اودم که عالی بازوی نرم راحت و خواب
ایدر شکوفه لی دؤیالریله برورده ...

اودم زمینه ایتر رضای بالوری
تماس لین غشی آوریله اطرافی
ایدر غریق بخیرات پاک مخوردی !

صانیر ، بولوچه برآق ایله بن رویت ،
لیال زاهره نانی دست صاف و شفاق
یاقار سماده بر آویزه قمر هیئت !

جناب شهاب الدین

کندیم ایچون

ندر بوفرطنه دن صوکره کی سکون خراب ،
بیلیر میسک بوکیجه بک زیاده رنگ اوجوق .
نظر لر کده کی خولیدن اور کیور مهتاب .
ندر بوباس و ملالک زوالی خسته چو جق .

ایشانه بر قادینات کریمه محبتنه ،
شفقده کالرک اوستدہ زالهانک اشیدر .
ایشانه غنیمه بکرک حباب عصمتنه ،
اور نک آل جهنم قادیناق آشیدر .

اونوت ملالکی چکین بورعشه عصی .
سکون ایچنده طبیعت غنوده خسته کی
چکن او ذیر طنه نک صدمه سبله درمانسز .

قادینلر ، آه قادینلار دیکنلی کالردر
صاقین دوقوغا یکز او نار ایختیر ، قاتیر ؛
بانار دیکنلری ، مجروح اولور نوازشکن .

حسین سیرت

حس ندوی

«صاحبہ نک مدلول عایی اولان بو «حس تدقیق» ده دیکر تکملات کې علم و معرفت نه ایلری يه کیدرک الده ایدیان قدرت فلسے-فیه وادیبیه نک یار دیمیله حصوله کله جکدر. مطالعه ده درستاشمېل، ثابت و متفسک نظرلره اوقدو غنی دماغته هضم استدیرمک، و بریشیئ ویا راڑی بوتون فکر و حیله اساطه ایمک، اوئی عادتاً کافه خفایا سیله طانیه رق دائرة محرومیتہ کېرمک سورتىله حس تدقیق وجود نېرمه سەن حکم ایدیا بیور. بىزۇنەنالىلدە ایلریدە بودوجه يه کله جکز. اولا «حس تدقیق» ئى حس ایده جکز؛ صوکره بولارزو و حتی احیاجى تىسکىن اىچون تدقیق آثاره میل و تشبیت ایلیه جکز. اسکى وېکی آثار مشهورەنی کال داتىلە مطالعه باشلايەجەز. فقط بوارزو و تشبیت ابتدای امردە حى اوله رق باشلايەجەزدن بىزى بالآخرە آداتاچق؛ جۈنکە بونىكە بونىكە بونىكە بونىكە بونىكە بونىكە حسلى، ذوق سايىلار، حسن نىتلەر كىفایت ایتىھە جىك. طبقات آثارك ھىسىنە نظرلىرىمىزك نۇزى ایدبىلمسى اىچون آلات و ادوا نە لزوم بۇرولە جىك. بودە مدققىك مەكتەپات علميەسى، معلومات فنيەسى اولاچق... شوقدىركە، چالىش-لەدېچە، جىدى سورىندە غىرت ايدىلەجە، - ودھا دوغۇرمى و آچىچەسى - سطاحىيات ايلە ادارە مصاھىت و اصطیاد شەرەتە تىزىل ایدبىلەرک حقبىقى بىر تکمەلە عنزىم اولوندۇچە «حس تدقیق» بىزە كىنديلىكىنەن كاھرەك، هەنوقت مشغۇل اولىق اىس-ترىسەك حىجرە مسامىعىزك ئىوسىنى يواشىجە آچوب، (مو-۴) نىكلىال اشعارىنى تۈزىن ايدن بىرلەر كې يالىڭ خىالمىزى دىك بالفترض «تن» ك، «صنت بۇو» ك، «رەننان» ك حقاييق صىنت و دقاييق حكمة روحلۇنى اعلا ايدن علم و معرفت ھاتفلۇرى كېيى كافە معنو باڭزى تىقىيم ايدرەك، اىچىنده غايتى آيدىستاق بىر عالم فيض و اطلاع كۆستە جىك

وبزی یالکز آکلاماغه دکل ، آجیق سورتنه آکلاماغه ده موفق ایله جگدر .

و دیه جکم که :
 « رهنان » ی بوسن تدقیق تعبیرینه شوراچقده بر مثال اوله رق آله حنم ،

— ادبای عربدن (حریری) دیه شهرت بولش اولان « ابو محمد القاسم » که « مقامات » نی زمانگزده هیچ برعرب یاخود شرق محرر و بادی (رهنان) قدر ای و آکلامارق تدقیق اینه مشدر . « مقامات » حقنده یازدیه بر مقاله سندم بوائزک نزهه لرینه قدر نفوذ ایتدیکی یک اعلا کورولیور ؛ اثر حقنده یک منتعه واضح بر فکر نام ایدندیکی سوزلرندن در حال آکلاماشیور ؛ چونکه ای اکلامشیان برشی ، الته قولای و کوزل آکلامشیور .
 مثلا ، اثرک موضوعی حقنده دبور که :

« مقامات حریری بر اوروپالی یک زیاده دوچار استغраб ایدن ، و بر متخصصک تدقیقندن یکمده که حقنده بر فکر مخصوص اتحصالی یک مشکل اولان آثار ادبیه عربیک بونخیارندند . بر از حقنده اک اول صوراچغمز-ؤان : موضوعی نهدر ؟ سؤالیدر . شرقده ایه بالکس بوموضع خصوصی آنچق بر بهانه ، بر افسانه در ، او راجه بر از ک ماهیتی مؤلفک تلقین ایتدیکی شیخض مجموعک کورونوشنده در . » سوزلریاه بونی اثبات ایچون حریرینک مقدمه سندن بر قاج سطیری ده ذکر ایتدکدن صوکره :

« حریرینک بوعجیب و غریب اش-کالی او زرینه ترسیم ایتدیکی قاماوا ، ظاهرده الشعبت کورون شیلدند . بومرسمات اسا-آ (ابوزید) نامنده متعلم بر دینجینک سلسه استحالاتیدر . هر شکل و قیافنده کوروان بور نوع مخیله ، تقریبا ایتالیاتیخیصانده موجود ، مثلا «فلورانه نک سینته رللو » نام (قومیک) نه شدیه بر شیدر . اصل حکایه ، توسعی معلومات و تسویه مصالحی ایچون سیاحت ایدن (حادرت بن هام) اسمنده ک دوغرو و عقلایی بر آدمک لسانندند . بودم (ابوزید) . هر کنیدیکی برده یکی بر هیئت و قیافنده تصـادفه بر آرالق هر کسله بر ابر آلمانارق (ابوزید) ی جدی تاقی ایدرکن نهاینده ینه او حیله کار دیلمجی

اولاً وغنى آکلار . بعضًا من هیچ برواغط کورون (ابوزید) ، سامعینه کو کوزلرندن سر شک ندامت ایتدير تیر؛ فقط ینه او کونک اقشامی (حارت بن هان) بو کا سفلی بر قهوه کوشمه سنه، و عظنه قایلان ارباب خيردن طوبيلادياني صدقات ايله سفاهت و عشر تده پويان بر حالده تصادف ايدر . بو ابوزید بعضًا حاکمی و کندي طرفني آللادا تارق خصميه کيزلى اتفاق ايدن بلغ بر آوقات اولور : آرتق صره سيله طوبال ، کور ، مكتب خواجهسي ، قصبيده کو ، سوقاق واعظي ، ساخته درويش ، طيب ، زاهد ، چاهين حاللر نده ده کورلور ، چهره سني ماتسو دکشدير رکبی دکشديرر، اي آدم لرک صافيتندن بالاستفاده جر منفعت واستحفاف ايجون ايجون هر عالمه کير ، هر يرى دولاشير .

.....
..... مقاماتده کي رقيق و محبب شيلري آکلامق ايجون
حريرىنىك بوديانجىسىنى نەقدو شايابن حيرت بىتنۇع ايمجاد ، ونصل بىر مطالعه
اخلاق رقتىله سوق ایتدىكىي کورما لىيدر . اوون طقوز ئىنجى عصرك احوال
اجتىاعىيەمىي ايجون حس او لوبىدە شايابن قبول بىخىنە، بىر جىروم ايجون آلينه مايان
بو « مضحكە بشر » يى حريرى اوون اىكىنجى عصردە ئىملاكىي ايجون مىدانە
كتىرىدى . دبور . (بالزاق) ايجون (ابوزيد) دن بىزمىن شخصى يائىق
ايستركن هيئت اجتىاعىيە حاضرەتك مناظر و اشخاص مختلفەسەنك فوق اىلد
قارىشىقلانىن و تنوعدن طولايى قابل تطبيق او لاما يەجىنى مطالعەسنى درميان
ايىدبور .

(رمانى) يى برقاچ سطر دها او قويمى :

— « ھم دولاندىرىخياق ھم ده رقت كلامده مكتسبات ادبىيەسنى استخدام ،
و آنجق برىيڭ يېڭى وياصدقە الدەيمىنگىدە صرف ايدن بولىه تحف بىر جاسزە، بىر آرتق
بىزى كولدورسە بىلە دوامى حالنده استكرا هدن باشقە بىر حس ويرمن .
عىر بىلە عنىندىن ، ايسە بالعکس ، ابوزيد ھېچ ده تتحقىرىه شايابن دىكىندر . حريرى
اوئنڭ حقنده بىر كەلمە ذم و تقييچ ايراد ايتىز ، ابوزيدك حىاتىنە ، دوغۇر و بىر آدم
اولارق نهایت ويردىر . اوئنده بعض لحظەلر بىلە نازك حىسىلى ئاصوپىر ايدر ؟

وطنتک برخاطره رقت آوریله اوکا اشعار لطیفه سویلندیکی اولور

بوندن صوکره (حریری) نک دورنده، یافی عرب شوکتک دوره انخطاذهن، او زمانک علل اخلاقیه سدن، و نحو بوندن بحث ایلهینه « مقامات » ک معرض تدقیقتده بر جویق مطالعات عمیقه سرد ایدیسور؛ (حربری) بی مکملانه تقدیمی حقایق علمیه و احکام حسیه ایله یورتیبور.

مادامکه « حریری » دن بحث ایتدک . برآزده - بنه بوزمین کلامده —

« عنتر » رومانه دائز مصاحبه ایدهمل :

بو حکایه هجرتک ایکنجهی عصر نده ادبای عربدن « اصمی » طرفدن یاز بشدر.

مستشر قندهن (فلمان هوار Cl.huart) عنتردن بحث ایتدیکی صرهده شو تفصیلائی نقل ایدر :

— « قوسن دوپرسه وال » [*] دیرکه (عنتر) رومانشده تأثیر زمان ایله عادات و اخلاقی هیچ تبدله او غراماش او جول عربانی حیاتنک دوغه و وصیمی برون و تعریفی کورو لور . او نارک مسافر پرورلکی ، حسن انتقامی ، عشق و سودامی ، حریتی ، یغماسکرلکی ، شمرده کی ذوق طبیعتی : بوکت-ابده حقیقی او لارق تصویر ایدلشدر ، عربلرک ازمنه قدیمه دکی محارباتنک « هوس » واری حکایتی ، زمان جاهلیتده و قوع بولان حادثات مهمه لری ، واس-کی قهرمانلرینک تصویر و قایی ، بعضًا اسلوب عالیه قدر یوکسلن و قوت و صنعت اظهار ایدن ظریف و متتنوع اسلوبیله نوازه شـ ایان دقت بر علوم مقام ویره دک عربلرک (ایلیاد) سی دیدیر تشدیر

نصرک عادی محله قهوه نده او قوان بوقیش ماصالی حقیقۀ غریبدر .

بونک مخصوص بر او قویوجیسی وارد، اثنای قراشده (عنتر) دنیان قهرمانک نصل سل سیف ایتدیکنی متعظمانه حرکتلره بر اقدور کی تعریف ایدر : سسی دکشیدرر ، صره منه کوره مهیب بر طور آیر : یانشده رباب چالان بریستک بعض یرلرده بوناقله رفاقتی قاعده دندر . حکایتی متعدد کیجه لر استماع و وقایی اهیتله و منتظمانه تعقیب ایدن قهوه مداومینی اکنیا ایکی طرف او لارق بر قسمی عنتره

(*) عنتردن ترجمه ایدن و بواتری فرانسلزره (۱۸۴۱) ده طاینستان ذات

و دیکری او نک خصمته طرفدار اولدفلوردن از قدهه میاخننه کیریشه رک . بعضی
قهوهه دن داغیلیرکن کال صدق ایله بربولیسنه کوجنیر وینفلورنده منازعه سیله
چیقارارلر !

بوائز ، الاول انکلایزجه دن باشلاجارد فرانسز و آمان اسانلرنه ترجمه
ایدلشدر . حال بوكه بزو (عنتر) حقنده - احتمال - هیچ برشی بیلمیورز .
ویاخدود پک آژشی بیلمیورز .

مقصد « مقامات حیری ویا خود بو (عنتر) روماتی تدقیق ایدم ویا یتیمه لم دیک
دکلدر . فقط على الاطلاق بوبوله جالیشارق ، آثار ملیه من دن غایت شمولی صورتده
بخت ایدم ، مختلف نقاط نظر دن معاینه و تشریخ لریسنه آلیشلم ، اسانزی تدقیق
واکال ایله اساسلاندیرم دیکدر . او حالده ، فکر فلسفی ، قیمت ادبیه
و صفت بدایه سفی ، تاریخی و مؤلف محترمنک معنویاتی ، الفاظ و معانی سفی تدقیق
صورتیله « مشتوی » شریاف « حقنده نیچون بروحی بر قاج از یازمامالی ؛ اسکی
ویکی آثار ملیه من حقنده نه دن بختلر آچیلاماما لیدر ؟ ..

حکایات قسمندن متلا « بطال غازی » « عاشق کرم » « کوراوغلى » .. الخ
آثار ملیه من تدقیقات ادبیه و تاریخیه دن نیچون محروم ایدله لیدر ؟

فی الحقيقة اولاً صرف ملی اثریزدэн باشلامق یاقیشیق آلر صانیز . بونلردن
صوکره ویا خود بونلرله برا بر ، فردوسیلر ، سعدیلر ، حافظلر ، منتبی لر ، معربلر ،
ابن القارضلرده بربرمیدانه چیقارارلر . ذاتاً بوعرب و عجم ادبیاتی و آثار مخلده سی
حقنده او روپیاللر بوکون قوله بر کتبخانه عرقان یاعتلر ، و بوبختلرده عجبا
نه لر یازما مشادر در . هر حالده بوکی تدقیقاته باشلامق و آیشمق البته دور تتجدد
و اعتلامزک مأثر ادبیه سندن عدا لوئنه لا یقدر .

علی سعاد

مصر

اسکی دفترلر

بیچ شبهه یوچ که بوکون غایت مهم برچید باشنده بیز ؛ بوسیتون
بیکی بردو ره کیریسیورز . فقط بوبیکلارک نه قدر پارلاق ، نه قدر
برکت بخش ، نه قدر فیض آور اوپرسه اولسون ، ینه بزی
اسکی لره ، اسکیلکلار منه نظر دقت و عبرت ایله باقی‌گدن آلی
قویاماز و قویاما ملیدر .

هر شیده هر نقطه‌ده کوزه چاربار بریکلک کوستره بیلیرز .
هر ترقيده باش دوندوریمچی برسرعته قوشوب کیتمکده باس
کورمه بیلیرز ؛ فقط هر شیدن اول براسم مهی ، او باش-لاندینی کوندن بری
بردقیقه اولسون ^{ای} ای موافق برخط حرکت تعقب ایتمش اولان «تدربیسات»
برقاچ کونده یوانه قویمه جقمرزدن امین اولمی بیز .

بزده تدبیسات نه مایه به ، نه سیاسته ، نه کوسروکه ، نه آسایشه ، هیچ
برشیده بکنده من ، اساس اعتبار ایله بونلرک هیستندن ده مهمدر : تدبیسات ، خلق
و عملکترک دماغی ، روحی ، آنیسیدر ، بونده ایدیله جک عجنه و طرفکنک اولیه
اهمال و اهمال ایله تاقی به کنز .

امس تدبیسه ویره جکمز پک مستنا پک بیطرف براهمیق حقیله آکلامق
ایخون اوقارا کاق و قورقونج ماضی به ارجاع فکر و نظره مجبورز : ^{بن} بوراده
اسکیدن بری مکتبه‌من ده تدبیساتک آلدینی اوشايان مرحت طرزی اوژون
اوزادی به توصیف ایده جک دکام ؛ يالکن بوکون درین برغرت ایله تحفظ
ایندیکم بعضی آلام تحصیلک مینی مینی برو طاسلا غنی چیزمک ایسته بورم .

امان ياربي ، نه ھولارك ، نه خواجهلرك ييش تدریسندن چىدك : جوق دفعه صنفك باشندە ، ايلك صرهەدە او طوردىيغ خالدە خواجهنك ناطق و قىرىندەكى لۇشكىلك ، اعتماد سزلاق ، قاعده سزلاڭ ، ھېچلاڭ كۈز قاباقلىرى شەدتلى و غيرقابل مقاومت بىر خاوا ئە مەكتوم ايدر و بىلا اختيار كۈزلىم آقار كىدردى ؛ آرتق آرقە صرهەلدەكى قىدىسىلىكى ، آلدەر ماما زانلىق مىز كىنىدىكىز تصور ايدە يىلىرىسىكىز .. بۇنىڭلە بوابىر ، بىتون صنف سىزىوب اوپوسە يىنه دىلىلىسىز ، دعوا منز افادە مىرا مە دوام ايدىن اوپىكظرز ، او صاندۇر بىجى تقرير قۇرسىز ، تىكا سىلىز ، طېرمالا يىچى بر چىلاقلقا، كېرىرىجى ، تىخرىش ايدىجى بىر خايىدە اكىله ، جەلمەلرلەك بىتون ارتبا سزلىقنى كەلەلرك ، تۈكۈلەلرك بىتون قاعده سزلاڭى ، طور افادەنك بىتون طاتىسىلىكى ايلە كىنىدى كىنىشى سىزىوب آققىدىن ھىچ دە تەخانى ايتىزدى ..

ناصل او له يىلىرىدى : دەها تەنگىزلىك ئەلدىكى كەلەلەك اشقا قاقدىن ، ماھىتىدىن خېدار او مىيان ، بۇندىن او تۈز قرق سە اول نشر ايدىش براجنى متىندىن شىكتە بىستە ترجمە اىستىرىدىكى جەلمەلرلەك تقرىرى ساڭقىسىلە سېك و ربطة دە ، لسانىدە ، بىانىدە ، افادەدە ، بىلا غىنە ، تۆتىدە ، هەشىمە ... آجىدېجى بىر وقوفسىزلاق واقتدار سزلاق كۈستۈن ، سىسى ، تالقىلى ، لەن وشىوهمى انسانىدە او بۇ شىرىجى بىر حزىن و مىلالدىن باشقە ھىچ بىر تائىز حصولە كىتىرىمە يىن بىر مەلمەدىن استفادە اىتىك ئاو او اوسا يە مەقىد شىلەر او كەنەرلەك مەسلىك و صنعتىدە تسابق و ترقىدىن ائر كۈستۈمك ناسىل مەمكىن او لور و كەمە مىسر او له يىلىرىدى ؟ چوق دفعە بىتون بىر صنف باشدىن باشە ، بىر ئىخىدىن سو-كەنەجى يە قدر كۈزلىمن آجىق ويا قابالى او بوردق ؛ او ، يىنه وقارا و اسلۇبى بوزمۇقسىزىن ، ھىچ بىر طرز و طورىسىن خال كىتىرىمە دەك ، بى فتۇر و بى مەبابا - و يەنەن وھى بىر دەن بىست و تىز ، شاطىر و حزىن اىكلەر طور وردى ...

كۈنلەر چىدېجە ھىچ بىر شى او كەنەمە مەكىن مەتولد بىر عصىان ، بىر فوران بىزى بىجى بىر خەستەلەق كې كېرىر ، أللار مەندەكى خواجهنك تەقىيىب ايدر كې كۆرۈندەكى فرافەنسىز جە كىتابلاردىن ساعتىدە بىر ايڭى سەھىفە قدر بىرىشى ئەقاموس بىدست او له رق او قويە يىلىرىكىمۇز بىختىلاردىن دە ئابات و مەحسوس بىر تىچە ئەمە ايدىلە مندى ؛ او وقىت

آشیان

بزدهه کی او شدید و متوجه شوق تحصیلک او غرایی شومانه لر ، صنفلو ده ساعتلر جه آسنه مکن متحصل او صانحول بزی یا لکن بر غایه یه ، او زمانلر بتون شو ملتک بالای مقدراتنده بر طاٹر مشئوم کی طولا شوب طوران بر ساخته منفیه یه ایردیر بردی ؟ یا س و کسل ! .

اوست ، یا س و کسل ، بواکی بیله شامت انکن بتون تخلیات تحصیلیه من اک ایکی پاسند الیه اولش ایدی . . بیاسه کن ، در سخانه لره نقدر صمیمی تأملار له ، عادتا بر قو زوجه ک اطرافده کی قان لکلری و هم جنسندن برینک متقاصل و محتاج فیجه سفی کوره رک ینه ساخنخانه یه کیدیشی کی ، سورونه س ورونه ، ایکله یه ایکله یه کیدر ، صوکره او بایدوس بوروسنی بر فحة رها ، بر صفير خلاص ، بر سور امر اغیل کی تعریف او لخاز بر شوق و آرزو ایله قارشولاردق ! اود قیمه لرده خواجه من ده بزم کی جزئی بر ناساره یه مقابله یک سمجھیجه . اوینه ادینی بورولدن مفتور و بریشان چیهار و قابایتمز لکنک دوش غبز ینه یو کلادیکی شو آغیر حواله دن بر مدت ایچون او لسون قور تولدیغه سویه رک کرسی " تدریس دن او زاقلا شمعه جان آناردی . .

بتون نصیبه تحصیلمز سنه لر دن بری در جیب طور مقله فرس و ده لشمش کیدی برد فتده ، بر کوچولک نوط کتابنده مندرج ایدی . . اولا ، او سیاه قابی شجله فنیه رحله نک او زرینه بر اعنتای مخصوص ایله قوتولور ، صوکره برایکی دقیقه قدر ملکات ادرا کیه نک بتون تقاض و منفیاتی افاده ایدن بر جفت طالهین کوز بتون صره لری طولا شیر و آرالق آلیشقان بر اول دفترک صحائف معتمده سفی چو بوره دوک چک در سده قو نولان اشارتی بولور واوندن صوکره کاه فلاکت آور بر قارچینی قدر مو و وق و از بیجی ، کاه سامعه خراش بر فالصو قدر طراقه پرداز واوزو جی بر هرج و مرج بیان باش لار دی . آرتق کله لر ایله جله لر ، فکر لر ایله نظریه لر و بتون مشتملات افاده آرم سنده مغکر سوز بر جدال قیامت مثال قویار ، یا و اش یا و اش او بیوشوب قالان فکر و نظر سکوت و سکوتی دروازه اتخاره هایق باصمش بر مأیوس خزن و ضجر تیله آرام قده مضططر قالور دی ! ایکی اوچ کونده برد فمه نوبت بیان بزه کایردی : او زمان بتون در سخانه ین

رجت میات قایلار ، هر جهوده برا اثر تردد برآفاده یا اس بیلیردی ... خواجه منک آرده صره دفتره طوغری قایان نظر لرنده آجی بر طوغروق ، خراب آباد ویریشان بر کوبیده بقايا تحصیله مأمور پر ضبطه من حمسز لکی ، دعوا بی دیکله یوب آکلامادن حکمی کند بجه او لدن ویرلش بر فراره با غلامق ایچون صبر سزا لanan بر حاکم مستبد قید سزا لکی حس او لوردی ... قورباناق قویون کبی بکله بین بستون طایله نک کوزلری کیم سیلر نه قدر بنه لردن بری بربوئه استتساخ ایدیله ایدیله ، نه فکر و افاده سنه ، نه لفظ و معنا سنه ، نه ده قالب و سیاسته بر طوتار یری قلمایان دفترله طوغری سوزلور و در سخانه نک جو نیمه ییسنده سیمیه و مقدر برمؤکله فلا کنک درین درین صولوکن بردن بره اقطاع شفسه او غرایینی آندران بر سکون هول انکن حکم فرما او لوردی ... ججهل و عصمنک ، شوق و صفو تک امتزاجندن مشکل بر لقای شباب ارانه ایدن بستون رفقای تحصیلم خزاندیده یاراقلر کی تیتره شیرکن رحله تدریسک ابد کریز بر عنوانیلی تائیری خ ویرن او قوجان معلم او رته یه اولا برشا کردا سی ، صوکرده بر سر نامه مباحث آتی ویرردى ... چوچ دفعه واقع او لدینی کبی بستون صفات معینه سیله سویله ن بواسم در سخانه ده کندیسنه برمسمی بوله ما بجه او ، ایری الارینک بستون افادات اشاره به صره یه اضافه ایدیان بر عدد علاوه ایدیه رک قربان قهر و عذابی بالذات تحصیص و تعبین ایدر واوندن صوکره عذا بدیده سنت دیکله داری خ فرش و فحور دیکله مک دفتردن کوزلری آییرمامق او زوجه صو صاردی ! ... آرتق ، سکته دماغی یه او غرامش کبی سندله یه سندله یه آیاغه قالقان زوالی آرقاد اشمنز ایچون یالکز بر طریق نجات واردی : او بجه دادر معهود دفترده نه واره عیناً حرفي حرفه ، معلمک کندی افاده سی وجهمه « کله بکلمه mot à mot » سویله مک ... بوطح تقریر خارجه قطعیاً چیزیله مازدی ...

خواجه منک بواسرار و قراری قارشو سنه بستون داهیلکلر ، بستون بخر لر ، بستون آعمیق و تدقیقلر هیچ برایش کوره منزدی ... دفتر ، او بله دستور لا یتغیر ، بر نصیصة فرمانبز ، بر قانون فنی ، بر برهان معتبر ایدی ، اونک خارجنده قاله حق بستون فقضیيات و محلات علوم هیچ لکه مکوم ایدی ... ایستادیکنر قدر

آه ، سویله مکه بیله دیلم وارمایور : دوره شبانزک اک معزز والک نمره دار
بر قاج سنه سی غصب و ایطالی ایدن ، یادی بیله سمیم رو حمدہ عمیق و مؤید بر حس
قرفت واستکراه اویندیران اودفتر ، او خواجه ، موتفقاً خبر آایورم که ، حلا
بوکون ده موجود و مطاعدر .. تعالی نک ، ترقی نک ، اک بیویک و المهیکل انکلارندن
بری اولان اودفتر صاحب بلاحت کستریله بر لکده فا کوله لرده رحله نشین
عن و اقیال اولدیجه و بزده بتون تجدید و اصلاح شکله ، قیافته ، طنطنه و نمایشه
منحصر قاله رق ماهیات و حقایق اموریته او اولکی جریان ضر رانکزنده مستمر
وبردوام بولندیجه بتون سو بخیل ، بتون آلقیشور بو شدر ؛ چونکه دفتر ،
او مؤید ، اولا یهیل ، او لا یتغیر ، او فلاسق و فرسوده دفتر حالا دهشت افزای
در سخانه قتون اولدیجه ، ایلریلک و یو کسلمک ایچون ابراز ایدیان بتون خیری
ونافع تشبیله رغماً ، بزم کبی تدریس جندره سی آلتنه یک آز زمان اول
یک آجی وا لدور بمحی ساعتلر ، کونلر ، سنه لر کیرمش لر جه بتون بو انقلاب
و تحول ولوله لری غنوده ارتیاب و ظنون اول مقدم قور توله میه جقدر .
بزجه جدی بر اصلاح و نسیق « دفتر » لردن باش املایدر ، مکتبه لرده خواجه .
لرک او کنندن اواسکی پوسکی و سالدیده دفتر لرک قاله لردی یعنی کون ، مجلس مبعوثانک

یوم کشادی کبی ، تاریخ ملیم زده پک مسعودوشایان قید و تذکار بردوره اقبال
و ترق آجنه جقدر . دماغ شباب، سرمایه سز ، لیاقتسز ، شبه سز، و سوس سز بر طاقم
بدلامک رقم تخته سی حالف آلمقدن و کنجل منک ذکاسی ، مشیمه دها او له بیان
بر سودای سی و ترجی کوستره سنه رغماً ، ینه بازیچه جهل و تحریف اول مقدم
قورتوله میه حق ایسه حکمه اجرا آنده بر چوق بلیغ و مؤثر نشایدشان و ظفر
او قویانلرک هنوز بیوک و مفید برایش کو مردکلری ادعا ایدیله بیلیر .

ای مشیمه مستقبلدن یکی طوغه حق وطنداشلم ، یهوده کچمش و یکن
بر عمرک اک آجی تلهفاتی افاده ایدن شو سطرلری آنی نک او برآق و آسوده
کو فلرنده ، صمیمه نه ایتنا نه میرق ، بر دیو حکایه سی کبی درین بر استغراپ و تدهش
ایله اوقومکزی نه قدر آرزو و تمنی ایلرم

کلیسلی رفتت

بیروت: کانون اول

آونک لیل

— احمد هاشمہ —

بر آن اولور ، که پیش تحریرده آسمان ،

بر برک ماهتاب مطلسم اولور ، ضا

اوستنده زاله زاله تلامُلو ایدر ، جهان

بر کلین بلند و مجوهر زهور اولور ..

اولدیچه بوسه بوسه سمن باد شب وزان

لرز شنمون دنک توبیجات نور اولور ..

تحریمک شاهبال تزهله زرفشان

بر وانه لر کبی کوا کب بر غرور اولور ..

بر آن اولور ، که بحر سمنفام و پرفسون
و حشنده معاکس انوار اولور ؛ سما
اوستنده کولکه کولکه ترسم ایدر ؛ سکون
صالالار جناح نازینی خمور خواب اولور ..
زمرد سواحلنده کی اظلال نیلکون
رؤایا که پری طربکار آب اولور ..
آفاق او زاقلاشیر کی ، ابعاد بولور فزون ؛
لب تشکان روحه بعد بر سراب اولور ...

بر آن اولور ، که باد پریشان و بی قرار
لرزنده بر سرود مناجات اولور ؛ اسر ..
اھسته بر نفس آلیر از هار خلدزار ؛
بر خطایه سه از مهتاب لال اولور ..
ایلر سکون صاف طیعتنده انکسار ؛
بر موجه ، بر تلاطم سیل ظلال اولور ..
اشکسته بر ققاد کی رعشان و بی مدار ؛
فالنده بر صدا کی لحن ملال اولور ..

قاضی کوی ۱۲۲۲ — سلیمان بحری

برازدۀ فن و سیاست

جسم ذی حیات ، بوماده حیاتیه مجموعه‌سی بر کتلۀ غیر متجلانه در که اس الایاسی بروتوبلازمار . برو توبلازما دیگر ماده حیاتیه دیگر . « بروتوبلازما » لفظی فکرده حیاتی ، ماده حیاتیه‌ی تجلی ایندیرن اصطلاحی برگلهدار .

شکل‌ا ، عضو‌ا بروتوبلازمال معدد و مختلف در . چونکه صحنه طبیعته مشهود اولان اجسام ذی حیات ده شکل‌ا ، عضو‌ا باشقه باشقه در . تعبیر صحیح‌له مایه‌العضویات اولان ماده حیاتیه مختلف محصولات بروتوبلازمائیه‌ی احتوا اینک صورتیله باشقه باشقه قالبلرد ، باشقه باشقه کسوه‌لرده متظاهر در . ماده حیاتیه‌نک اک‌کوچوك و اسفل شکلی بر حجره بسیطه ، « آمیب » دنیان حیوان سفلی ، دم حیواناندکی کریوات بیضاده .

ماده حیاتیه‌نک اک‌کوچوك واکل شکلی ده جسم انسانی در که بوعادتا برملته ، بر قومه شبهدره ، حیرات مختلفه حیاتیه‌دن مشکل بر جماعتدر . بوجاعتک ، بوملتک منشأ ابتدائیسی بر حجره بسیطه در ... بیض دنیان حجره در . فقط بوبیض عمق باساطتنده . آنیا کیبره‌جکی ادوار تهووت‌کاملدن صوکره‌ظاهر ایده‌جک اولان اویله اشغال و افعال حیاتیه‌ی جامعدرکه اصل حیرت افزای عقول اولان ده انسالی تأمین‌ایدن بوبیض تعبیر ایتدیکمز بومورطه بدایه یک بسیط و بلک عادی کو دون بوجرمه بالآخره انقسام ایده ایده چوغاله‌رق متعدد حجره‌لردن مشکل بر کتله‌یه و صوکره بوجرمه کتلهمی ده متعدد یارنی !... لره ، شعبه‌لره ایریله‌رق متعدد صنوف و مسالک حجره‌یه تأسیس ایدر ، بوسیله‌درک افعال حیاتیه حیوانه‌ده — حیوانات عالیه — تخلفات عدید کوزوکور . حیوانات عالیه‌نک وظائف و افعالنده بر جامعیت مشهوددرک بوجیوانات سفلی‌ده مفقوددر . بونارک وظائی درجه سفلی‌لریله متناسبآ سفلی در ، بسیط

ویامددور . اکن انسان آف‌الیان صنوف حجر و یهی . - بمحنت اف پاری ! لری حاوی . - بولدق سایه‌سنده مختلف و متمدد افعال و وظائف حیاتیه دن جلوه نشاندرو بفعال مختلفه دخی نه شدید علاقه‌لره یکدیگریه من بو طدر ! بواسحاد افعال و اعمال نه رنکین ، نهدیع نمرات ویری . . . افعال حیاتیه‌کی بوموازنه . . . بو آهنگ نره‌دن نشت ایدیبور ؟ بیلیرمیس سر ؟ . . .

بو صنوف متعدده حجراتدن هر بر صنف باشقه بر تجلى ؟ حیانه مظهر در . فیز بولوزی فتنه هر بر صنف حجره « نسج » نامی تختنده مذکور در . دیمک صنوف تغیرمند « انسجه » مراد ایدلی . مستقل بروظیقه ایله موظف نسجه‌لدن ایکی ویا دها زیاده‌ستک اجتماعیله یکدیگره دست مع‌اوتنی او زانقه بر عضو شکل ایدر . عضول بر لشنجه بر مجموعه ، بر هیئت وجوده کلیر که هر بری یکدیگریه خدمتله موظفردر . بور نظام خلقت در که لایتغیردر . دیمک که حیات اعضای مختلفه‌نک مسامی مشترک‌لریله صور تنوون در . متعدد و مختلف اعضادن مشکل بو هیئت ، بوجلس نه بکزد ؟ بیلیرمیسکز ؟
بر مجلس مشورته دلکی ؟

عضویت دینیان بوحیره‌لر مجلس مشورت‌نده‌کی اعضای حیاتدارک وظائف و مسامی‌سی اشکلات نسجیه و نشریجیه لرینه کوره منقسدر . هیچ بری حدود مسلکیستی تجاوز ایده من . قانون خلقت بونظام بدیعی بوبله‌جه قورمش ، بواسس مبجل او زرینه بنا ایلش در . باشقه در لویی امر محال در .
عضویل برو خدمتله مکلف در . بومتعدد خدمت‌لرده عضویت ایچوندر ، او نک ادامه و محافظه حیانی ایچون در .

عضویت بر قوم در که او نک افراد و خاقی حجراندر . بوافاد بر طاق قبائله آیلشدـدر که هر قبیله برعضو در . بر عصوک ، بر قبیله‌نک عدی عضـویتک ، قومک سقطلقنی ویا محونی استلزم ایدر .

بوجلس حیات مشورته بر رئیس ، بر ناظم لازم ! بوده دماغک عهده کفایته مودوددر . سیکیلر لک مرکزی او لان دماغک هم حاکم هم ده مکوم ، هم افندی هم شه او شـاق او لدینی اوقاف بر تدقیق ایله آکلاشیله بیلیر . بالفرض

جمله عصیه مأمور بولندیفی ایشده جزئی بر عطالت کوسترسه اک اول کندي ضرر دیده اولور . سیکلارک بوعطا لی تأثیریله اعضا و انسجه فعالیتی غبایدر بوزوق بر هیئت‌دن نیغان ایدن عصاره حیات‌ده ناکاف و بلکه بوزوق اوله جفت‌دن دماغه اس-اسلى بر عصاره حی-اتدن محروم قالیر ، محروم قالدقجه‌ده ضعیفلار و نهایت جوروره بحوالده هم کندي و هم‌ده افراد دینیان حجرات‌ده محو اولور کیدر . دیلک عناصر فطرت قوانین مشورته نابع اذرات حیانیه بوجبل متین ایله یکره مربوط ؟ تجذبات حیات بولیله بر آهنه دافریب سایه‌سنده سورخون ! . بزه اکیاقین و - بز - اولان بدیغز بیله شروطیت اداره ایله فرمانبر بر حکومت ! ..

دوقلور: سعد الدین وداد

مبئی دینی ینکه

— مابعد —

بسم ایده رک !

— بونی او بجه اشارت ایش-ایدکن ، نه اولوردی که . . کولوشت-دیلر ،
(بدیده) حاسم فالقدی . اتکلکنک آرقهستده کی قوچجه یعنی چوزه رک بر آذینوقاری
قالدبردی ینه ایاکله‌دی . برایکی ادیم یورودکدن صوکره ینه یریه او توردی !
— اوخ ، دیسوردی ، برمسافرما اولدیه نهایه جغمی شایریبور ، جو جق
کی سوینبورم . اوست ، امینم که سز نم مسافرمسکز . . آغابکنک ایخری ده . .
سز او نججه پیانجی بریسی اینشکنک کی ایشلریه مشغول . . صانک بریجه
بیراق ویرسه نه اولورمش . . فارده شندن این می که . . سنک جانسی صیقاماق ایچین
نه بایه سویله ، اشته . . آقادرهش سن ده هیچ سویله میورست . پیانوی کوستره رک :
— بی سویلتکه چالیشه جفکنکه لطفا شو اغلامفه ، در درلینی دوکنک
محاج آلتی سویلتکه کن . .

— آ ، امر ایدرسکز . . بوقدر ایستادیکم برشئی امر ایده جککنکی
عقلمه سیله کتیر مندم .

پیانوسته قوشدی . . یاقدینی بر کبریتی مومنک او جنه دوفندن بر قدمن صوکره :

— هایدی باشلا یورم ، دیدی ، فقط رجا ایدرم دقتله دیکله یکن .
أللر ، ینه اوچغه ، طاشلری او تدیر مک ، جانلاندیر مغه باشладی . . بدن برده
کسی :

— (مجیب) بک . . یکن کون برادرله ده قونوشیوردق . نزمان اولنه-
چککنک . اوده ، تعجبیله سزک بوبکار لقدمه قالمغه اصرارکزه س-بب بوله مديغنى
سویله بوردی . . چوق ارزو ایدیورم : کوریجی کزمک ، برچوق مینی میف
خانملری کوره رک ، شویله (مجیب) بکمزه مناسب برash بولق . . ینکه کاک حسن
انتخابدن سن ده منون اوله جقسک . . هم کوزل ، هم تربیه-علی ، هم نازک ،

هم اصیل، هم زنگین... دهانه ایسترست ... برآز لسان فلانده بیلیور
موسیقی دنده بهره‌سی وار. ضرر یوق موسیقی به وقوف یوچه سکا و عد
ایدیورم که اوکا پیانوی بن او کره تیرم؛ ایسترسه ک بربارجه ادبیانه فلانده مراقی
اولسون سویله باقهیم... بویله برمیخی مینی حام بولهیم ایسترمهیسک نکن بونلرک
هدیی نصل برانه جک، دیه جکسک. مراقی ایته، ینکاک بولور. فقط سویله اولنه.
حکمدهیک؟ بوبله سنی، بولور سه طبیعی دکی؟

(بدده) اسکمله سندن قالقه رق :

— نه ، اکلایه میورم ، آ ، قاردهش نسل چو جقسل بیلعم که ... سویله
قوزوم یوقسه بریسنه می طوتفو نسل
بنی محیجوب ایدیور-کنر بنکه جکم .

— اکلاپورم ، سویلک ایسته میور-سک ، یا اویله دکلدرده بودرجه عناد
یجین ؟ بلک چن کون سوبله یوردی ، سز اوندن ایکی یاش کوچک ایشکن . او ،
یکرمی طقوزیشه کاردی دیلک سزده یکرمی یدی یاشنده سکن ، جو جق صایلارسکن .
او نهمه ک ایچون نه کی بر معذرت بوله جقسکن . الحمدah برقادین چکدیر مکدن
عاجز دکلساکن ، شبهه سز امثال لکزه فائق بر طرزده باقه بیاور-سکن . . . یا تارک
دنیالله قرار ویردیکن : اویله بر حال لکزده کورلیوو ، کزمه لردن ، اکنمه لردن
بالولردن ، نیازولردن آبرما یور-سکن . . . ياخود بربیتی سویور-م-سکزده اوی
او نونع ایچین او راهه کیدیور-سکز

— پوچجی فلر لزی ھیول ایمسه لئز یا ٹاراسکلز ۰۰۰۰
— یا، یا، بُنی چو جو چو بُری سه می قوییورسک ، او میںی مینی سنکم دیدیک
یوقی ؟ سنک کی اوں دانسی جینبدن چیقاریر . سویله باقیم ، کیھی سوییورسک .
اکر سوکلیلی کی طانیورسہم ؛ ھیچ قورقه ، ایکی هفتے یہ قالماز . نکاحکن قیلور .
اکر طانیابورسہم : قولانی بولور کور و شورم ؛ قیز جغڑک اغنی آرار ، ایشی
ایچھے اکلا ر ، انسانی بابانی ارض ایدرم . دها اوملازہ قاھیرر ، کیزلى نکاح
قیدرررر ، آتول بن صویی صویی دوشونورم . او ویرمسون ، باشریتھے کافنلر

سویله یورلر کوکل حالی یک قاباشیمش . او عشقنه - ویله باهیم کیمی سویوردست ،
— آمان ننکه جکم ، صوص اویله شیلر یوق .. اوستمه بردە اویله لاقدیلر
چقارمه ، هم اولسە بن هیچ سندن صافلارمی ایدم . اوئلمە من لکم ، اوچھەت
عقلمنه کلدىکىتشن دولايی ایدى .. هم نه او له حق ك ..

— یک اویله اولسون ، سویله باقەم .. کوزل بر قىز بولە جەنم ، دىدم . کوزەلک
انواعى وار . نەدرلۇ کوزل ایسترسك . قاشنى ، کوزبى ، رنگىنى ، وجودىنى
ھېسى بىر بىر اكلات باقەم . يارىندن تىزى یوق . تۆر ئىجى كىزمەك باشلاپە جەنم ،
آنەكىدن اول بن كىزەم ذاناً حاضر محلە من دە اىكى قىز وار ، اىكىسى دە حقىقە
اىنجى .. او آنالىرىنە بابالرىنە باغشلاسون .. سویله باقەم .. نەبولە رکوزل
ایسترسك دوشون .. ھايدى ، سكا بش دقىقە مساعده ..

(محىب) نه جواب وېرىجىكىدى : تكميل ايم حيانى او دقيقىدە کوزلۇستك
او كىندن كىممەك باشلادى . او ، کوجىكلەكىندە ، کوزل سچەمكىدى مىشكلاپسىنىڭى ،
ھر کوزلە برقصور بولۇنى عادت ايدىنىشى ، ھېچ برقادىنى بىكىنەمىشى بىر بىر
کوزلىنىڭ او كىنە كەلدى . نهاتى ، او كاڭ زەددە تصادف اخشدى . او کوزل او فى
ناصل اسىر اىتىشىدى . او ووح ، اىي حس ايدى یوردى كە او نەددە بعض قصورلر
ھم دىكىر کوزلارك آتىلمالرىنە ، تۈرك ايدىلەلىرىنە ، استىخافە دوچار اولمالىرىنە
سبب اولان قصـورلەن دەها بىوجىك اكسىكلاكلىرى واردى . فقط ، روھى ،
او سىدان اىرلەق ، او کوزلارك ساحە تائىنەندن او زاق بولۇق ، او نارى كورەمەمك ،
او نەرسىز ياشامق اىستەمبور ، او نەرايمجۇن ايدىتىنى فدايە حاضر بولۇسۇردى . آام ،
لكن او کوزلر : عشقنى سزمش ، او كا مرحمت اىتىشى اىدى . خاير ، وقت
او لمامشىدى (محىب) او سىياھ وجودىنى حس اىتىدىرمەن او ازاد دواج ايتىش ،
(محىب) ابدى صورتىدە سومە من لىكە مەحکوم ايدىلش ، نهاتى كىمسەنى سوەمەمە
جىكىنى ، كىمسە يىچىن ياشامىيە جىنى حس ايدىن (محىب) اوئلمەمك ، كىندىلۇ ،
كىندى ھېچلىكى ، كىندى يىكانەلىكى يىچىن ياشامقە قرار وېرىمىشىدى .. عجىبا
او سوکىلىسى ازدواجىندن صوکرەدە سوەمن ، او خالىيا ايلە ياشامەماز ، او يەلە يارىم
بر عشق ايلە اولسون متىلى او له ما زىمى اىدى . خاير ، زىرا او ، مېرىم بىن نىكىسى اىدى .

جواب بکلهین (بدیده) بردن بره دوندی :

— هایدی ، دیبوردی ، نصل اولسون مانی کوزلیمی اولسون ، قاره
کوزلیمی یوقسه ساری الامی .. صاجلری ساریعی ، قاره‌می آجیق فرمایی ..
سمیزی اولسون ، بالق آشده‌می اولسون .. بوبی بک اوژوئنی اولسون ، قیصه‌جه‌می
اولسون یارین کوریجی کیدیبورم صوکره قاریشمام .. شهدی سویله کبکندیکاک
کبی چیقمازه کیری المام ها ..

بوناری سویلرکن قهقهه ایله کولیوردی .. بوارالق (بدیده) نک کوزلرینه
اینه‌یه عکس ایدن خیانه ، (محب) لک متفسک بروضه‌تله‌هاقدایی ایلشدی . بردن
بره قاشلری جاتلدي ، برندن قالقدی .. (محب) لک الارندن طوته رق اسکله‌سنند
قالدیرمچ ایسته‌دی .. (محب) لک باشی اکلش دوشونیبور ایدی .

— (محب) ، چو جقسک کرچک ..

دیه درک الارینی پراقدی .. (محب) لک باشی دیزلری ارا-نه دوشمش اغلا بور ..
(بدیده) ایاقده دورمش ، سرت ، اریتیجی برنظرله اوئی-وزیبوردی .. بو آرالق
ایچریده دیک برسن :

— معاملات مذکوره دن متحدث منازعاتک صورت حل و فصله کانجه ..
دیه سویله نیوردی ..

سعید حکمت

حکومت و افراد حقوق و وظائف متقابله سی

ادوار ک تکاملیله بشریت حاضره بی وجوده کثیره ن ازمنه قبل التاریخیه ده کی اوایلک وحشی انسانلر آرده سنه روابط و مناسبات خود رجه لرد بولوندینه دار بر فکر صحیح و قطعی ایدنک قابل دکلدر . فقط شیمدى دنیاده موجود اولان عشار وحشیه به باقه رق تکامل بشریت بوایلک قدما لرینه عائد حقیقت دوغر و جه بر طاق فرضیات ایله میدانه چیقه سیلر . اوکمزده مثال اولسه بیله محاذات منطقیه ایله عیینی نتایجہ دسترس اولورز . ایلک انسانلر ، مدهش جانوارلر آرده سنه مبارزة حیات ایچون آلت مدافعه اوله رق طاش و دکنک کی شیلدن باشقة برشی بیلمه دکلری زمانلرده پاک سفیلانه بر عمر سکیرمشار و آجلق تھلکلرینه ، آکال لاحم حیوانات جیسمه نک مهاجانته معروض قالش لردو . آرتق بو شرائط داره سنه یاشایان انسانلرک خود بینلکی وحشت درجه سنه قدر ایلریله تھجکلری آشکار ایدی . جمعیت اووزرہ یاشامق حس طیعیتک مفهود دینه جگ قدر آز بر درجه ده کور ولدیکی بوزمانلرده بریسنک آولادینی شکار ایچون دیکریسنک هیچ برحق طانیمه یه جنی طبیعی ایدی . ایشته بر جوق زمانلر ، اسلاف فزک اک بویوک مشغله سی ، حیوانات و همجنسلریله مخاربه اینک اولشدر . نهایت برلمه ذکا ، دها دوغر و سی بر حس تشکیل عالله اونلری هیئات مجتمعه طرز نده یاشامق فکر لریسه دوغری سوق ایتشدر که ترقیات بشریه نک ، مهد معنویسی بوفکر اولشدر .

بو و قدن اعتباراً وضعیت اخلاقیه دکشمک و حسیات جدیده نمایان اولنله باشلامشدر . ویسے بوقت ، منافع متضاده خود بینانه ، جمعیتک منافع مشترک سیله تجدید اوونه رق اداره او لو نمغه باشلامشدر . مع ما فيه تشكل ایدن جمعیتلر ،

قیلەلر، يىنە بىر بىرىيە قارشى عداوات بىللەر، مخاربە ايدىلردى . فقط ياواش ياواش ، بىرقىلە آرەسندەكى افراد — كىندى منعفترلى اقتصامى — دىكىرىنىڭ شىكارىنى قابىغە غىرت اينشىلدرد . شېھەمىز بوغىرت و توقى ، تىكار افرا دا بىتدىئىنك منازىنە دوشەمك اىچوندى . دانما بىر طاقىم مەھالكە معروض اولان شرائط ابتدائىيە حىيانىيەن سىرىنىڭ غىري اوئلىرى ، آرەرنە مقاولات ضمنىيە عقدىسىنە مجبور قىامىشدر . جۇنكە بۇناراولەمەن اتحاد غير قابلدى . هەر فەركىندى قىلەنىڭ حىايەسىنە مظھر اولق اىچۈن داتىما اونك حقوقى مخاھىفەيە آمادە بولۇنمەلى ايدى . و بويىلە جمعيات و قبائل تشكىل ايدىنجە مسامىي " مجتمعەن سوق وادارە اىتك ، بىرىرە طوبلاقم اىچۈن طېبىي ساسەلە " مراتب وجودە كەلدى . بوجالىدە ، ياك قوتلى ، ياك شىجىع ياك ذكى اولان معلوم و معین بىر ئەن و زە مطاوعت مجبورى اولدى . بونىڭكم ، يالكىز مخاربە ايشلىرىنى منحصر قىلمادى . قىلەلر ، نقوسىجە قاباردىقىجە بىرىنىڭ منافىنى ، حىاتى ، دىكىرىنىڭ شەدتلىرىنى ، خودىنلىكلارىنى قارشى مخاھىفە اىتك مقصىدە كۈندىن كۆنه دها مېتىت ئظامات و شرائطە لزوم حس ايدىلدى . جمعىت بىر كەرشە تشكىل ايدىنجە طېبىي داخل و خارجىدىن كاھىچەك مەھالكە قارشى افرادىنى مخاھىفە اىتك اىچۈن بىر طاقىم قوانىن و مؤسسان وجودە كېتىلدى .

انسانلار ، داتىما كىندىلەرنى اوزون بىمدەت آغۇشىنە صاقلايان مىخيطانه رېاط قلب ايدىلر . بويىلە جمعىت او زىزمىاشامق عادت حكىمنە كېر ئىنجە ، بوطەز معيشتىك ئىيلكلىرى آكلاشامغە باشلا ئىنجە ، بوحس ، اسکى حالە عودت قورقۇلرى آرە سندە تکامل ايتىدى . حضور و راختلىرىنى تامىن ايدىن ، اوئلەر ياشامق اىچۈن آو قوشلىرى ، مىوه ويرن يېلرە بىر محىت مخصوصە حس اىتكە باشلا دىلر . حس و ئىپپورى ، اخوت و تعاون ، بلدىنى وجودە كېتىلدى . واىشته تکمل ايدىن بۇ خىمەلردىن ، بوقىلەلردىن ، فىكىر بىشىك تکامل طېبىي و منطقىسى سايەسندە بۇتون سنایىنى ، بۇتون تصورات وادرات كەتىلە مدニت دوغىدى .

كورولويوركە اىلك ھىئات بىشىعەنى وجودە كېتىرەن و معقول و مقبول اسباپە مستند اولان سائق ، فىكىر منفتىدر . دها سو كەلەرى بۇندىن تولدايدىن

حسبات ، فضائل اجتماعیه بی وجوده کتیردی . فقط اصل جمیعتلرک قطعیاً نشکل
وادامه سنه خادم اولان اک بویوک قوت احتیاج حایه اولمشدر . فکر مشارکت
ابله فکر مقابله توأم اولدفلری کبی اخلاق سیاسیه نک دستور حرکتی ده خارج
وداخلن کله جگ تهلیکلره قارشی ، افراد شرکتندن هر بر بی قوه مشترکه ایله
مدافعه ایتمک . اونک حایه سی هر کمه تأمین ایمکدر . وینه بولسله
محکمه بی تعقیب ایده رک احوال مانله قارشو سنده هر فرد قوتی ، جمعیتک امریه
آماده اوله رق ساقلامه لیدر . ایشته بوتون افکار جعیپر و رانه نک اصلی ،
رووحی ، نخمنی بودر .

ایندکاری تدفق ایدلیک باشایجه ایشلر دیکشدی . بر برلینک حقوقی محافظه و اسایشی تأمین ، مقصود خیریله آشکل ایتمش اولان جمیتلرک بوجوظیفه خیریه نده موفق اوله مدفلری ورؤ-انک مقاصد خود بینانه تعقیبله جمیتك نتعمانی کنديلرینه جلبه توسل ایتسکاری کوردولی . صوکره آکلاشیدی که احتیاج حایهiden مقصد ، بر آدمک ویا بر زمرة قیلهنک ، دیکلرینک حیاتی ، اموالی ، سراسری اوزرینه وضع یدایته سی دیمک دکادر . بر کره بوصورته ، فکر تحابیل و تحسن باشایجه ، اس-تیدادک بوتون روحی میدانه چیقویردی . اش-کل اجتماعیدن مقصد ، اصل حمایه متقابله اولوب هر فردک تمامیله شخص و هویتی فدا ایتمه سی لازم اولدینی آکلاشیدی . و هر کون دها زیاده ترقی ایدلیدرک حال اجتماعیک . شخصیتلرک توسع و ترقی-یله مکتع الامتزاج اوله یوب بلکه اک مساعد بر زمین اولدینی نتیجه سنه دسترس اوئندی . انسانی بوتون نهالنکلاره ، بوتون درجات عجزه دوشوره رک حکوم وضعیف دیلان سبب ، افراد دائمی قورقوسیدر .

مابعدی وار

سرورجمال

فلمو بلو، جمعیتلو

«آشیان» اداره خانه‌سازی

اشتیان بازیلور —

اشتیاده ایلک وادی برمؤسسه عظیمه عامیه اوله رق ناآسیدی ایچ ون خیلی زماند استحضرارات و تدارکانده بولنیلان شوق مسامع قلوبیک ردم کشادی تشریز مثاینیک اون در دنگی جمه کوئی تبرکا صلاجهه دن سوکرا قلوبیک اتحاد فرانگانه سنده ویرین مؤثره می برقو نفرانی متعاقب بلک مشمع و مطنطن بر صورته اجرا ایدلهی . قلوب مملکت زده یکی ناآسیدیس اولسان قلوب لرک اک رنکین واک منظم واک مفیدیده دیده بیلیز . چونکه احتیاجات حاضره محله نظر دنه آله رق عادی بر کوبینیک بیله استفاده هی دوشوندمش و اتحاد و ترق ایچون هر دارلو ذدا کاراق اختیار ایدلشدتر .

فلاوب : معارف اسلامیه ، ترقیات عسکریه ، تاریخ ، اسان ، اخلاق ، ادبیات ، موسیقی ، نجارت و زراعت شعبه لری محظوظ . و شباهات کافه سنده عمومه عالیه کیجه درس لری و هر جمه کوئی ده تاریخ مایم زده کی و قائم فاخرانه ده دا ئیغ غایت آجیق ترکجه قولونه انسلور و بریلور .

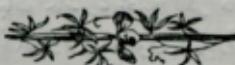
شاپاچلر زک فضائل جلیلیتی ری جهان مدیات و تاریخ انسانیته ایدی و مذهب برخاطر شان و شرف برآفشن اولدینگدن شوتشبات ترق پرورانیه بوراده کی حمینی شاپاطلر منده متها لکنه اشتراک واجله تشکیل و تأسیس ایتش اولدقلری قلوب لرک شوق مساعی قلوب لرک توحدتیه مسارت و بودجه ده طالی مرغونه مکرمه امتنان اولشان در.

قویک نظامنامه داخلی مدید و دقیق نتیجات نتیجه می اوله رق سظام ایدلشدیر. قلوب
الیوم یوم و اسپوی اون سکن غریبه ابونه ایس-ده قرار آکارا ایله بالاموم م-الک
عنایه واجنبیه دهندر اولان دیکر غریبه دهه آبونه اوله جندهن ابونه شرائطی کلامق
اووزره بهر غرفه ناک برد نسخه سناک اداره خانه لری طرف-دن قلوب-زه کوندر لاسنی رجا
آبدز .

بناء عليه ، برقلاب فوق المادة مدینتکارانه و برغیرت مایتصور حیثیت و رانه ایله دشمنی کریه مهلکاً دن کنج سلام ، متین و قهرمان فوریه لان عظمتی عیانی حکومتک سطوت و جلاٰت ابدیه سنه جالیشان غیرتلی حر و عالیجناب ملتعزه توفیق الہی البته رهبردر . ایشہ مات و عنم قوم ایله جالیشیورز . وابدیا جالیشه جفرن . اوکی تمهد آفرده ناصیل ثبات ایتش ایس-مک بودفعه اویله بات ایده جکز . منافع وطن و حملکت ، تأمین سعادت ماه بذل مساعی ایدن عموم وطنداشان رینه ، معارف پرورانه منع فیضی هسائل موجودتی « لیس للانسان الاما-می » قانون ازیز زدنی ای اولان

شوق مساعی و قلوبی

سزه عرض سلام و احترامات ایل. ودها عالی اولان مؤسسات علمیه و قول بیلرک مقدرات ترقیبی و راه لریته و صاحب فضل و کمال اولان اعظم ملت و انسانیتک ارشاداته انتظار ایدر.

اولو مدن صوره

هیولا یاخود جسم سیال

ماتریالیس-ترک ابدیت روحیه‌ی اسکار اینکده بولنیری، هستی^{*} بشرک شکلدن عاری اوله رق بقاسی فهم اینکده دوچار اولدقلاری مشکلات تیجه‌سیدره حتی هقای روحه قائل او نلر سیله تصدیق اینکله برابر، غیر مادی اولان روحک اساساً ماهیته مختلف بولنان جسم مادی ایله اختلاط ایدرک افیه صورتنه تخت اداره سنده بولندر دیغنه عقل ایدرمه میور لرسه ده خدام صاحبیاری بومسئله‌ی حل ایتشلر دره مباحث متقدمه‌ده کوردیکمز وجهله روح کرک بعدالموت و کرک عالم جسمایتده سیالی واپری، رقیق بر ظرف ایله محاط اولوب جسمه الفا ایستدیکی آرزو و تحسیات بوظرف سیالک توسطیله اعضا به سریان ایدر، حالت نزعده ماده‌نک اعمماً دن صیریله رق جسمی حال نفسیه ترک ایدوب رو حدن افسکاک اینکه رک شیخیت معنویه سنت شکل خارجی‌سی تشکیل ایدر.

ایمی هیولا بر عضویت سیالیه اولوب حیات ماسبقه دخی بر جال رقت و انس-اطده آز چوق ماده‌نک ماهیت طبیعه‌سی حائز بولندری جهنه طرف عضلی^{*} بشر بو تکل سیالی به مطابق بر صورتنه تشکل ایدرک یه روحک بخش ایستدیکی بر قوتنه جسمک هر نقطه‌سی بوسیالک تخت تأثیر و فقوذنه بولنور. ماده عضویه دوران دمه با لامقطع تجدد اینکدها اولوب اعضای عضله‌نک اقام عمومیه‌سی بر طرفدن تحمل اینکده و عناصر غدانیه‌نک تبلیله چیزرات عض-و-نک یکیدن تشکل اینسی صرف هیولانک تأثیرندن نشأت اینکدهدر، بولیه بر مأثر اولماش اوشه چهره و بدنه شکلاً تغیراته قابع بولنور ایدی.

مع هذا بوجسم سیال بردوجهه قالیوب روحله بر لکده کسب صفوت ایدرک تحسیات متواشه ایله بالتدريج ترقی ایده ایده صاف و نورانی بر حاله کله رکنهایت دبدبه کال و شعشهه جمالی بتون کائناهی احاطه ایدن حضرت خلاق عالیانه واصل اولور.

اعضاء عضليات عینی حائز اولان هیولانک دماغنده وقوف و مکتبات
ذیویه تماماً محفوظ و حفظ شعاعیه ایله منطبع و منقوشد . نوزاد حیات
ما بقده اکتساب استدیکی افطبات و منقوشاتی حاوی اولان عضو هیولانیه
مطابق بردماغه مالک اوله رق دوغار ، روح بوجله مکتبات ذکائیه و اخلاقیه سی .
ضایع ایته و ک موجودیت متتابعه سنه دامن ترقی ایدر . بعض اطفاله مشاهده
اولان موهبة فطریه خارقه حیات ما بقده هیولایه منطبع اولان تربیه و مکتباتیک
دماغ جسمانی به انگکاسدن عبارتدر .

اعمالی حسینیات ، صفت حیات ، میل خیر خواهی ، آلام و اضطرابه
صبر و تحمل ، بر معامله کمیونیک اجسام معدنیه ببالتصفیه رقيق رحاله تحويل
ایتشی کی ، معامله و تربیه حسینیه هبولانک بالاص طفا اهتزازات سیالیه سنک
ترزايدیله ترفع و توسمی بادی اولور .

بشرط عاصر مختلطه ثانیه یکدیگر به صیغه برعلاقه ایله من بو طبول دینی
جهتله روح نه درجه معنالی اولوره هیولا او نسبته رقيق ، حفيف و ضيادار
اولور ، جسمک احتراسات و هوسات ^{عادی} مدن مصویاتی نسبته روحک نجابت
و شرافتی هیولا یه عکس انداز اوله رق شکل مادی ایله شکل سیال بینته اتحاد
و آهنگ آرمه رق هیولا لک ضای جسم عضلي یه قدر نفوذ یکتسيله جباء ارباب
فضیلت درونی بر نورک عکسیله لمعان ایدر .

هیولا، مقاطلیسی جریانلاره روحه مى بوط بولندىنې کى سىالە عىسىيە ايد.

جسم‌ده نافذ اولوب باشکیل ایدن عناصر ژئیم‌نک ارتباط و امتزاج حیرت آوری کوژدن نهان اولان سیالاتک از بیدرکه ، اذواق فسایه اعضاء جسم‌یاه‌نک انحصارانه قدر نصل دام ایسه قواه غیر مرئیه دخی مهددن خده قدر ماده‌یه صربیط اولوب حالت تزعده هیولا‌مک جسم مادین قورتولق ایچون دوچار اولدینی اضطراب بزم ایچون عبرت آمیز برگونه‌در .

هیولا حسایت بشریه‌ی تشکیل ایدن سیاله عصیه‌نک منبی اولوب اداره بدنیه‌ده جمله عصیه‌نک اجرا ایندیکی رول علم تشریح و امراض نظرنده حل لو لخزبر معادر ، جهاز عصی فنا بالقياس خطوط تغفاریه کی حسیات خارجیه‌نک انتقاله خادم بولندینی کی بره طرفدن ده ملکات عقلیه و احتساسات درونیه‌نک مصدریدر دینلیور ، جمله عصیه‌ده افعال مضاعفه نمایان او لیور .

هیولا‌نک موجودی عnda القدما مصدق اولوب یونان قدیم و شرق فیلوسوفری بوکا Achema (اوکاما) Ferouer (فرونه) نامی ویره‌رک منور ، معطر ، اثیری برحالده شکل بشری حائزدر ، دیشـلـر ایدی . ایران قدیم علامـهـنـهـ کوره : زمان تجسد حلول ایستـکـدهـ (فرونه) جسمـکـ تشکـانـیـ مستلزم اولان اجزاء فردیه مادیه‌ی اطرافدن جذب و تکثیف ایدر و دیگر برجـمـ عـصـیـهـ طوغـقـ ایـچـونـ لـبـاسـ نـاسـوتـ اـولـانـ جـسـمـیـ تـرـکـاـتـکـلهـ بـوـاجـزـاءـ فـرـدـیـهـ مـتـکـانـهـیـیـ حال ابتدائیـهـ اـعـادـهـ اـیدـرـ ، دـیـلـرـ اـیدـیـ .

من القديم تصـديـقـ اـولـهـ کـلـکـدـهـ بـولـانـ هـيـولاـ حقـنـدـهـ بـوـکـونـ علمـ الروـحـ مشـاهـدـاتـ کـافـیـهـ مـالـکـدـرـ ، سـیـرـ وـیـلـیـامـ قـرـوـقـ وـسـاـرـ عـلـامـکـ تـجـارـیـهـ هـیـولاـمـکـ مـانـیـسـاتـیـزـمـهـ عـلـاـنـدـهـ وـخـدـاـمـلـقـدـهـ تـظـاهـرـاتـ وـتـأـثـیرـاتـ مـرـتـبـةـ بدـاهـتـهـ وـاصـلـ اوـلـشـدـرـ .

هـیـولاـرـوـحـ الـقـالـاـتـدـیـکـیـ قـوـامـسـیـالـیـهـنـکـینـهـ شـکـلـ بـشـرـدـهـ اـعـضـاـیـ خـاـثـرـ بـحـفـظـهـ مـیـ وـمنـبـیـ اـولـوبـ اـفـعـالـ وـحـیـاتـ جـمـانـیـهـ آـنـدـنـ مـسـتـنـسـخـهـ درـ ، بـوـجـمـ سـیـالـ کـرـکـ نـومـ طـبـیـعـیـ کـرـکـ نـومـ صـنـیـ دـهـ جـسـمـدـنـ صـیرـیـلـوـبـ چـیـقـارـ ، اـیدـیـنـاـقـدـهـ نـصـلـ کـوـرـیـرـهـ ظـلـمـتـ لـیـلـهـ دـخـیـ کـوـرـهـ رـکـ مـسـافـتـ بـعـیدـهـ قـطـعـ اـیدـرـ ، جـسـمـ هـیـچـ بـرـ

شیدن خبردار اولدینی حالده ایشیدر و تکلم ایدر ، او حالده بوجسم کشیف
کندندن عالی ورقیق ، حس ورؤیتی بشقه دولو برجسم لطیفک مماتلیدر .
ارواحک ابدی ولایوت اولدینی علامت وظاهرات متوعه ایله یاخود
روحک ظرف سیالی اولان هیولانک نیم مادیت کسب ایدرک کورنمسیله ثابت
اولیور . هیولا حیات سریستیده اعضاء بشرک کافه خواصی بالقوه حائز اولوب
فقط مادتاً موقع فعله وضع ایمز ، انجق شرائط مطالوبه تحتنده بولورسیعف ،
ماده ایله تعلق و رابطه سی باقی اولان خدام صاحبیله علی طریق الاستعاره
مناسبت پیدا وساحة جریان مستعارده تمثیل ایدرک استدا بخار حالنه یوش
یوش تماماماً شکل بشرده منظور اولور ، استعاره سیالیه واسطه سیله اجزاء فردیه
حکمیه نک تکافی جریان سیالیه منطبع اوله رق هیولا کورینور . تجسم ایدرک
کورین بواشکالک او آنده النان فطوغ رافیلری بوکون المزده اولوب بروقت
یریوزنده زمان کچیرمش اولان بوجود دک عیف و شخصیت روحیه سی اولدینی
تحقیق ایتشدر ، فقط ارواحک بوصورته کورنی موقت اولوب عناصر مادیه نک
سیاله هیولا شیه ایله اختلاطی تمادی ایده هیه رک بر آنده اصله رجعته منظره
تابدید اولور .

خلیل

کرید ایچون

پایختنک صنوف و عنابر مختلفه سه منسوب بیوک ، کوچوک ، ارک ،
قادین بیکلر جه و بیکلر جه خلق الارزنه رنکارنک پاراقلر اوولدینی حالده پرهیجان ،
وطن نشیده لری او قویه درق اردو اردو ، جله جله چیورلر . جابجا داول زورنا
سلری ، یاشاسون اتحاد ، یاشاسون دونما ، یاشاسون عسکر ، یاشاسون عدالت ...
ندالری ، ال شاقیردیلری طبقات هوایه یی چاک چاک ایدیبور . پیغمبر
توکنمز قافله لر ، برو سیل خروشان کبی شهرک هر طرفدن تهالکله ، شوق ایله
سراب و متوا ، آقوب کلیور ، یکدیگرینه اتحاق ایده رک مهیب ، مغلظم ،
محتشم بر کتله واحده حاست صورت نده یوریبور ، سلطان احمد میدانه
دوغری کیدیبور ..

عجیا نصل بر حسن مشترک بتون قابلی بر اشیدیزه رک بو حرکت پرمیا به
سب اویاش ؟ - هیچ بر حسن ایله قابل قیاس اولیان حسن علوی " وطن پورانه !
اویت ، ایکی بحق عصردن زیاده بر زماندنبه وطن عثمانیت اک معزز ، اک
قیمتدار بر جزوی اولان کریدک یوانانسته الحاق اولونه جغنه داڑر شوکونلرده
دوزان ایتمکه باشلايان شایعه لره قارشی نهایت بر فوران غیظ و تهورله عصیان ایدن
حیات عمومیه ملت ! ایشته خاق ، بویله بر سائق مقدسه تودع نفس ایده رک
حقه ، عداته ، مدنیته قطعیاً مغایر اولان بو تجاوز منفوره بتون موجودیت
هایله لریله اعتراض ایتمک ، هر قبضه خاکی اجداد عظامک ، حتی با بالرینک ،
قرداشلرینک خون شهادتلریله خنجر بو سوکلی آطعمی قانلرینک اک صوک
دامنه سئی صرف ایدنچه یه قدر او غراشمده دن ، پنجه اشمده دشمنلره ترک ایده .
میه چکنی بر عهد و پیمان عمومی ایله اعلان ایله مک ایچون بومیدانده طویلانیور .
طیعت بیله بواسطه عالی تقدیس ایتش ، قیش اور ته سنده ایلک بہاردن
نهونه نه اوله حق بر هوای صاف و بر ارق ایله عرض احلافت ایده رک پارلاق

کونشنک پر زیب و فر ابتساماتی قطره قطره بوکتیه رخشان مفخر تک او زرینه
ریزان ایلیور،

کونش، فر، بیلدیز لر؛ آنی آی او لنه کانجه یه قدر بچاره، صاحب سر،
حامیسز وطنمیز ساکت، لاقدید محروم مظلومیتی؛ زوالی ملت، هر کون،
هر کیجه آلام واکدار بی حسابی بونلردن بشقمه نه افشا ایده منزده؛ بونلرک
رشحات انواریخ بتون استعداد صدری ایله ایچمکه چالیشمک انجق بوصورته
روح عطشان و نلانی بر درجه یه قدر تکینه چاره ساز اوله بیلردى!
ای کونش، ای مایکه سما، صاج؛ سینه حرور کده قایشان بتون نور لر کی
بر شلاله شفقت صورتنده، ملک معزز لرینک بر جزء مهمنی تخلیصه شتابان
اویلچ آرزوی مقاومت نایدیری ایله حواق چوچق سوقا قله دوکولش اولان
بوشانی ملتک او زرینه عاطله، سماحتله صاج؛ او، بومکافته الک زیاده بوکون
لایقدر.

الهی! شو سیل جوشان حسیات قارشیستنده هاشکی تو ت دور ابیاير؟ بو،
طاغلری، قلعه لری خاک ایله یکسان ایده جلک بر قوه دهاشه آهنین دکل دنه در؟
بومنظرة هیبت کوستریبورکه شوشانی مات، هیچ بر تفسی، طوبی، زرهایی
اولماسه، هر درلو معاونت و مظاهر تدن محروم بولونسه بیله، بتون بو توای
مادیه دن دها مؤثر اولان حیت وطنیه لرینک سو قیله، ایجاد ایدرسه، دکترلر
اوزرندن یوزه یوزه، دالغه لری یاره یاره کیدرلر، او سوکیلی اطمینانی زور بازوی
شجاعتلریله بوغوشه بوغوشه، اوله اوله استداد ایدرلر، دشمنلریخی
قهر ایلولر!

ایشته، ایشته بونی عالمه قارشی بی بروا اعلان ایدیبورلر؛ «کریدعه نایلر کدر!»
نقراتی بر عنزم و جزم دایرانه ایله سمالره رفع ایلیورلر. و ایشته، نه خوش
تصادف، هزاره ده اوکله اذانتی او قومه باشلايان مؤذن ده بوصاف و حار نقراته:
«اه اکبر!» نداسیله جواب ویریبور. او ت، اه بیو کدر، عدالت ریانیه سفی
کوسه تره جگکدر!

بوب قانله ناس دکل، عادتا بر دریای معظم؛ جوشان و خروشان، مواج

و بی قرار ، بوعظیم میدانی ترک ایدیبور ، شکایات مختهستی و کلای ملت ، باب
عالی به تهاینه کیدیبور .

ای اطه ! ای حاکمه مظلومه ایخار ! شو قهرمان ملت ، سفی دشمنلرک
پنجه غصبندن قورتارمق اهلیه پرهیجان ، چیرینوب دوررکن ، بخرسفیدک
بی پایان امواجی ایله عصرلردنبری یقانماسن رغماً حالا خون آلد اولان باشکی
قالد روپ ده اوکا برسلام تشكیر کوندریبورمی ایدك ؟
۲۹ - کانون اول ۳۲۴ -

خلیل نهاد

دفع کدر

بر محنت مؤبده اولش بکاندیم ؛
بر جوی تاخ کریه روآنده چاغلایور ؛
کوکامده برکدورت جانسوز و مستدیم ؛
بر ایلی بی صباح غم و شیون آغلایور ؛

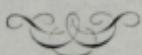
روحمدہ بر شیعه مأیوسه یاش دوکر ؛
بر خسته نک ایاقی دلمن روان اولور .
الک صاف بوسه لردکی الک صاف نشوهدل
آنلار دودا قارمده بکا زهر جان اولور .

آهنگ بخرموجه نما ، نفحه سها ،
آوازه طیور سراینده سحر ،
اصوات دلواز شب و صلات و صفا
ایصال ایدر صمامه بر نوحه کدر .

ای باده ، ای پنا که پر زهر و پر لهیب
زهر کدن استعانه یه کلدم بوش بینه !
ای غمکسار مغل ، ای آشوب دافریب
ای چدکه کریه بار اولورم بن نیچون ینه ؟ !

بر سخت مؤبده او ملش بکاندیم ؛
بر جوی تابع کریه رو آنده چاشلا یور ؛
کو کلامده بر کدورت جانسوز و مستدیم
بر لیل بی صباح غم و شیون آشلا یور .

جناب شهاب الدین

خیالله سویلشیر کن :

نه دن مهالک بختک النده بویله تباوه ؟
کو کلامده بر متهدی الم ، درین بر آه !
صورار نظر لری نکر تردد بشرك :
نه در بوکیمه یه افشا ایدله مین کدرک
ایخنده کونلری تهدید ایدن خیال سیاه !!.

نه لر ، نه تورلو املار دوغار دماغنده ،
مسیح هربیط امید او یور قوجاغنده
خیال روح بشر اویله بر جهان درک ،
او اویله صاعقه پیرا بر آشاندر که ،
وجود فیضه اولماز دها بیوک بر هان .

فقط بو فیضه بدل سن ، نه دنسه کریانست

نه دنسه، روحه بکندر خفی بر انسانست?
سن ای خیال مکدر، مصاب عمر هدر!
بیاید میاگه که بکای مدنیه جنس بشر
سنگله سویاشه منزه خضیض یاسه دوشتر!

دو قوندی قابکه ظنم، بوجسم بحال و سؤال،
بواضطراب ناثر، بوسن اضمحلال!

سنگ او خنده طفلانه دنده خوشن، چهره دک
دیگشیدی، من فعل اولدی الملى سوزلردن؛
کوروندی روحه کویا خیال اینچنده خیال!

سن ای ندینه عمرم، حیات بی روح!
بری شپر حسم، خیال مجروم!
ایشیتمه، آکلامه، بیامه.. بوکیزی کریه لری؛
حقیقتک متذب، سرور و خنددلری
جال صانکه البت دها موافقدر..

ایشانه! سویلدیکم هب مبالغات بشر!
جنون دورالمدر، او زوله شمدی بکر!!
بو بر اطیفه در آن حق: سنگ کوزالاسک
ظلال حزتی وجه ترکده کورمک ایجین.
زمان زمان بو تغیر خیال یولداشیدر:
صفای عمر بشر بعض کره کوزیا شیدر...

علی سعاد

مصر

روح مغدور

صونوق وقارلى بولوطرلە چوکدى حزن مسا...
اودام قرارى .. طوان كوكىلرلە آچالدى ..
صوبام ، ماصم .. بومحيطىمده كوردىكىم أشيا
يواش يواش ارييوب ساده بردومان قالدى .

وبن ده كىندىمى حزن لىالە ترك ايتدىم
بو كوكىلرلە او مزغىج ، او خستە حسلرى
كېنلە يوركىييم ...
بو كوكىلر بى كويى مزارلى بر حسە
يواش يواش كومىسۈر ...
واباشىسۈر يىه برنوم اىچىنده آلام .

كىچە يە دولدى اودام ،
كىچە يە دولدى بوتون شىدى خستە اعضايم .

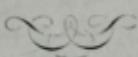
او كوكىلرلە مناظر يواش يواش اولدى ..
بوتون محيطى ظلمتى بردومان سىلدى ...
داغىدى حسلرم اظلال پر رخاوتلە ..
واولدى روحى برمۇت بى امل طارى .
ايىكاي صاچلىرى روح شبىك جىينىمده
بر ارعاش ايلە سوپىلدى خستە بىنایى .

کوزم یاشاردى ؛ اما سر و بى اميد او لدم ..

جیع حقیقته اشلاردى روح مغدورم .

چمال او نلی : ۱۴ کانون او ل ۳۲۳

تحسین ناهید

غقول دورا دور

ایچمده ، هر کیجه ، اظلام شهلهل او بیوتور ؛
اظلار مده کولر : دپ قرون ماضیه
چیده طالمه لنان بر امید واهی یه .
الی الابد قالیرم بویله خاسر و مفتور .

ذقط ، او زاقده وبعد و مسافه فو قنده
طونامیان ، یتشلمز کوا کیک نتر
سو نوک شداع تسلیمی ساکت و مغبر .
طوغاز تجلی صافک ملوں و کرینده .

دوداقلم یاریاير ایتدیکم دعالدن ،
یانا قلار مده کوررسک یووارلامان یاشلر .
بو قاب بیکس ایچمده بویک سما باشلار

صف نائز و خز نیله خسته خایجان
یاوش یاوش و دریندن بخله آتلادمه یه .
سقوط ایدر شب نسیانه قور دین خلیا .
— ۳۱ کانون او ل ۳۲۳ —

مصطفی نامق

امام غزالی

حیاتی

غزالی دینی‌دانیکی زمان شرقده دکل غربده بیله بر شکل ذکا تجسم ایدر. جو شکل ذکا حدة تدقیق‌دن کچیریاه رک تحملیل ایدیله جک اولورسه انوار زرینی کیاست، وقوف، معلومات، میل معالی کبی بداع فطريه دن عبارت خصائص عالیه تشکیل ایتدیکی کوریاير.

آثار غزالی، بر محفظه عرفاندر، آچلدیکی زمان اینچندن دررو جواهر صاچیلیر. بزده فاسفه‌ی اک کوزل دوشون بوقوجه داهی غربده بیله مظہر تقدیر او ماشدر. شبعت علومک هر قسم‌نده باخصوص جهت اخلاقیه و فلسفیه‌سنده آثار واقدمی ظاهر اولان بوبویوک ذاتک ترجمه حالی حق‌دنه شمده به قدر بر مقاله او سون یازلما مسی بزجه شین و عاردر.

موسی‌بارون فارادو و le Baron carra de vaux طرفدن «غزالی» نامی آلت‌ده یازیلان بیوک بر اثری مؤلفک بو با بدنه کی تعییقاتی بز حیرته کوریورز.

Hustherق دیرده چکرز، اسمعی بیله طویعه‌ی غمز حکماء اسلامیه نک اثر لرینی او نلر بزدن ای تدقیق، بزدن ای تقدیر ایدیبورلر. کتبخانه‌لرینک اک محترم موقعی غزالیلر، ابن رشدلر، الح کبی آثار اسلامیه ایله تزین ایدیبورلر؛ مع اتأسف بوکون بزم کتبخانه‌لر من فاریش‌دیر بله‌حق اولور ایسه پاک چوغنده غزالینک احیاء العلومی بیله بولنماز. بو بزم ایجعون بر نقیصه‌در دیر سهم البته اظهار حقیقت ایتش اولورم.

بو داهی^۱ معظم ۴۵۰ سنه‌سند طوس شهر نده تولد ایتش‌در. پدر لری شهر مذکورده صوف تجارتی مدار انتعاش اتحاذ ایتش ایدی. وفات‌دن

اول هنوز حال صباویه بولنان غزالی ایله برادری احمدی، پک زیاده سودیکی ارباب خیردن بر ذاته وصیت ایمتش و « دنیاده اک بیوک اعلم، تعلیم علوم ایکن بوكا نائل او له مدیغمدن دولایی عظیم تأسیل را چندیدم . اولادلمی سن او وقت، تربیه لرینه اعتنا ایت » دیشدر . بر مدت صکره بومحترم پدر ترك حیات ایمکله غزالی و برادرینک تعلیم و تربیه لرینه وصیلری اقدام وغیرت ایتشدر . فقط اوده فقر ومسکنت ایچنده بولندیغىندن بونلرک دها زیاده تعلیم واعاشه لرینه وقت ونقدی مساعد دکلدي . بر کون بونلری يانسنه چاشیریدی « اولادلم ! بوقته قدر وسع وظاقتم داخلنده سزه معاونتده بولندم ، بیلارسکر که بن ذیرم ، دها زیاده اعاسیه قدر تم یوق . بر مدرسه يه التجا ایدکر ، بوراده هم تحصیل معارف ايلر وهمده معيشتکزی تأمين ايلرسکر ». اونلر شو نصیحتی قبول ایله بر مدرسة عر فانک جناح عاطفته دخالت ایلدیلر . حتى سبب سعادتلری ، ارتقاء درجه لری بوندانصرکره باشلار .

ایشته بو کون السنة غربیه کمال احترامله یاداولنان بو بیوک معاملک پدره لری صوف طوقيوب صفاتقله بعنی کسب یدیله تعیش ایدر و دامنها بحال فقہاده بونهرق ممکن او لدینی قدر علامه معاونتده بونوردى . حتى مناقشات فقهای و نصائح علمای استماع ایله آشلار وجناب حتندن بر نقیه، برده واعظ اولاده مالک اولمسنی تمنی ايلردى .

حق تعالی بود ذات محترمک دعا سی قبول بیورمشدر : ایشته امام غزالی ، نادر الامثال بر خطیب اولان احمد حضرتلری .

غزالی ، حال صباویتنده علم فقہی ، طوسیده ، علی احمد بن محمد الراز کاتیدن او قومش و مؤخرآ جرجاhe کیدرلک امام ابی نصرالاسعائیلی ایله بر مدت بولنمشدرا . صوکره ينه طوسه دونه رک اوچ سنه طورمش بعده نیسا بوره کیدرلک اوراده امام الحرمینه ملازمت ایشدر . تحصیل معارف خصوصنده فوق العاده غیرت ایشدر . جدل ، اصول ، علم منطق ، فلسفه ، حکمت ، فقهده ید طولا

صاحبی اولدینی کبی حکما و فلاسفه‌نک آثاری دخی با تدقیق آرای مبطله‌یی ردده بربیویک اثر ذکا کوسترشدر. یوقسه مساتشر قیندن موسیو پول رالیسک دیدنیکی کبی بالکن علم کلام تحصیل ایتمه‌شدر.

امام اسعد الجھفی امام غز‌الیمن سماء، مستدأ دیورک، مشارالیه جرجاندن طوسمه عودت ایدرکن اثباتی راهده اطیاع طرق طرفدن دوچار تعرض اوله‌رق اشیاسیله برابر کتابلریله نصب اولنه درحال اثباتیه قویسایر. رئیس شقاوت بو تعقیبی کورنجه «کیت یوقسه سفی هلاک ایدرم» تهدیدنده بونور. مشارالیه اسان مظلومانه ایله «سزه هیچ برتفهی اولیان کتابلری اعاده ایدک، آنکه ایخون سنه لرجه اختیار غربت ایدرک چالمش و آندری یازمشم» دیکله شقی مرقوم کوله‌رک «سن ناصل عالمک؟ علمک کتابلرکله می مقید؟ واه واه واه!! دیمک کتابلرک کیدنجه ینه مرتبه جهالتده بولینیورسک.» سوزیله اعوانه مخلاتی تسلیم ایتلری امر ایدر. مشارالیه بوفلا کستنی برمستطع الھی اولمک اووزره تلقی ایدرک طوس شهرینه واردینه اوچ سنه متادیا چالیشه‌رق کتابلری ازبر ایتش و آرنق هیچ برقطع طریقدن خوفی بولندیغی بیان ایشد.

وقة مذکوره‌یی وزیر نظام الملک دخی عیناً نقل ایتش و موسیو بارون قارادوو دخی اثر مذکورینک ۲۴ نجی صحیه‌سنه il fut, raconte-t-on, arrêté par des voleurs, qui lui prirent, ainsi qu'à ses compagnons tout ce qu'ils possédaient. یول رالیس دیورک، «آز زمانه مباحثات فاسمه دینه‌ده کندوسنی طائمش وابن خلدونک روایته کوره ایملک دفعه منطق انتهاداته تلطیق ایدن غز‌الی اولشدر.» فی الحقيقة « محل النظر ». نامیله یازدینی اثرنده دخی آکلاشدانی اووزره منطق فلسفه‌یه تلطیق ایدن غز‌الی اولشدر. ابن رشده بوصو صده کیرو قلاماشدر. [۱]

[۱] ابن رشدک حیات و مسلک فلسفی حفظنده ایرنجه یازده جق مقاله‌ده تفصیلات بوربله جکندر.

بولزالیس دوام ایدرک دیبورک، «ساجوقیلرک وزیر مشهوری نظام الملک بر حوق قونفرانسلرنده بولندینی جهته احیاء العلومی اکال ایمک خصوصنده تشویشاتنده بولنمش وغزالی به فوق العاده اتفاقات ایدرک ۱۰۵۷ تاریخ میلادی سنده کندیسی طرفندن تأسیس ایدبیلان نظام الملک مدرسه سنه معلم تعین ایا شدر ۱۰۹۱ تاریختنده نشر ایتدیکی برائرنده اوچیوز کشی حضو-رنده درس وردیکنی سوپایور. ایشته او زمان بعض اسما به مبنی کندیسی طرفندن تخریب ایدبیلان اعتقادات باطله اسلامیه لهنده اوچ اثر میدانه کتیر-مشدر: احیاء العلوم، تخریب فلاسفه، تابلات فلاسفه. فی الواقع امام الحرمین ۴۷۸ سنه سنده وقوع وذی سبیله نظام الملک، غزالی جاپ ایله بجالیس علماده مباحثات علمیه ده بولندیردق اقتدار علمیه و مزیت اخلاقیه رینه معاصرین علمائیکده انکشت بردhan حیرت قالقلری کوره رک حق عالیلرنده پلک زیاده ارائه حرمت و روی اتفاقات کوست مشدر. و بغدادده تأسیس ایلدیکی مدرسه نظامیه نک جهت تدریسیه سفی عهده سنه تفواض ایدلدیکنندن ۴۸۴ جمادی الاولی سنده مدرسه مذکوره ده تدریسنه باشلامش وحائز اولدقلری کالات علمیه و فصاحت اساییه سی اهل عراق دوچار حیرت ایدرک علو متزلتی و قدر و رفعتی درجه نهایه هه ایصال ایشدر. حق درسه باشلادانی کون فقهای بغداددن بر جماعت درسنه کیدرک «استاد! بغدادده تدریس قولای دکلدر. هر کیم درسه چیقارسه فقهای درسنه دعوت ایدن آنلرده حاضر بولندرق استماع ایدرلر. سندن بر ضـافت ایستاز» دیلمیزی او زرینه «پلک اعلا! ضیافت واقعیه ایکی شرطله قبول ایدم جکم، حق تقدیر سزک، حق تعین بزم اواسون و یاخود حق تعین سزه حق تقدیر بزه عائد اواسون» دیش. علمای بغداد، «حق تقدیر سزک، حق تعین بزم اواسون. بناءً علیه دعوتی بوكون ایستاز.» دیله مبنی مشاراالیه «کوزل! فقط بوكونکی دعوتمن شونلاردن عبارتدر» دیله بسیط بر طعام تقدیریله استعمال حق ایشکله «لا والله» حق تعین سزک حق تقدیر بزم اواسون بناءً علیه بز..... کی نفیس بر طعام ایسته سی ذکر ایتماریله مشاراالیه قبول ایتش. فقط حق تعین

کندیسته عائد اولدیندن ایکن سنه صکره به تعلیق ضیافت اچکله علمای موجوده شدت ذکا وفضل وعرفاتی تسلیم ایدرک بز سنگله مناظره دائره سنه هنافشه ایدرسهک « حلت بیننا و بین الغفر من هذه الدّعوة بتضاه الوطّر » دیه رک ملاطفه بیورمشلدر.

موسیو پول رالیس احیاء المعلوم اعتقدات باطله اسلامیه لهنده اولدینی ادعا ایتسی جر اسکارانه بر حتسن لقدر. چونکه مشارالیک اثرلرنده اتخاذ ایتدیکی رهبر، افضل وذکار ندن زیاده حیث دینیه وعفت حقیقه ایدوکی ینه ایلووده کله جک کندی سوزلریه ثابت ایکن بو ادعا طبیعی غزالیه بر لکه ایرات ایده من. مشارالیه بوکی نقیصه دن بریدر. غربدرکه، بویله بر معلم ادبه، بر حکیم روشن ضمیره اسناد تده بولحق سکره بونی عامیانه بر طرزده اثرندن استدلاله عطف ایدیورمک کوانچ اویاقدن باشته نه یه یارار؟ پول رالیسک مطالعه کردسی اولان احیاء العلوم بزم بیلدیکمنزک غیریسی ایسه او بشنه! حالبوکه احیاء المعلوم اعتقدات باطله اسلامیه لهنده بر اثر دکلدر. او بر مجله نورایدرکه ضیانه اقتدا ایدنلری سمت حقیقته، سوی شعادته ایصال ایدر. نه کم ایلویده بعض نلاشفه مالکیه قارشو ویریله جک جوابله حقیقت آکلاشیلور.

موسیو پول رالیس دوامله دیبورکه، « غزالی بوجادله » دائمین او صانوب تصویفیل ایله اون آی قدر بر تردد نکرده نامن اسلا ایدن بو مکتبی ترک ایتشدر. او مکتبیده کی شهرتندن دولانی *oment de l'Islam* زین الدین تسمیه اولدینی کی حجه الاسلام دخن دینلور.

اوست! مشارالیه صورت دائمده دوام ایدن هنافشات قولیدن فراغت و طریق صوفیه دخالت ایله دائم انظرلری نقطه حقیقته معطوف وهر درلو شائبه قیل و قالدن عاری مسالک صوفیه تعمیمه باشلامشدتر. بو با بدھ بر حیلی تدویشات عالمیده بولنش علوم شرعیه و علوم حقیقه ده متزله قصوای ترقیه صعود ایده رک آثاریه علم انسانیه پک بیوک خدمتلر ایتشدر. بو استاد معظم، محاکمه دقیقه، اصابت فکر، متنانت طبع کی سجایی

اخلاقیه به صاحب اولنگله بین العلما «حجۃ الاسلام» نامی آتشدر. انوار عرفانلرندن بر خیلی مسائل دینیه و فلسفیه تلقی ایدن اعظم ایسه «ذین الدین» اسمیلهده توسمیم ایشلردر. دیه سیلورمکه تعمیرات مذکوره مشارا لیه بر اثر توجه اولق اوزره ویرلیسوب بلکه بحق ویرماش والقب مذکوره او وجود کالاتپروری به مقارنه همراهی بولنشد.

حتی استاد محترمی امام حرمین، انوار عرفانلرندن اقتباس فیض ایدن تلامیذی وصف ایتدکاری صردهه غزالیسک بخر علوم اولدقدرنی بیان ایدولردی. بواسطاد کالاتپروردک علم باطنی بوداهی^۱ معمظمند تمعض ایتدیکی کالات غزالی^۲ بربرهان جایید.

موسیو رالیس دیبور : «غزالی ثروتی و دنیانک هر درلو بیویوکلکلری^۳ ندا ایده رک صوفیه ماسکنی تدقیق و تعمیق ایله او غراشدی. او، اون بر سه متادی بر سیاحتله شهردن شهره طولا شرق شامه ، قدسہ ، اسکندر وریه یه ، مکه یه واک نهایت ینه مولدی اولان طوسه کلدی. ظن او شوردیکه غزالی بر حقیقت مطلقه پیشنه طولا شوردی. شامده بولندی^۴ صردهه مقاره غریبه ده ساعتلر جه خیالاته طالارق دوشونوردی. بو نقکری ایکی سنه دوام ایتدی. غزالی ، (۱۱۰۵) میلادنده دها بدمین فکر لره شامی برآمدی. »

او ! . غزالی نظام الملوك مدرسه سندن آیرلدي ، تدریستی قارده شنه ترک ایده رک ۴۷۸ ده جوازه عنیته رسانیتنه افندمزک مرقدارنده حیاتک بوتون آلام واضطراجی بر اسان ایم وحزین ایله آغلادی . و تکرار شامه کلدی . (۴۸۹)

غزالی آرزوی سیاحتله شامدن قدسہ واورادن ده دمشقه کیتمشد دمشقده دوام ایدن اون سنه لک حیاتی پک معتکفانه و منزویانه چکمش ایسه ده غزالیسک بر چوق اثرلری بولالکز لاغلک اخلاقه قیمتدار یادکارلریدر ، حتی دیبور کرله احیاء العلومی ده اوراده اکمال ایتدی .

موسیو رالیسک پک یا کاش تدقیقاته با قوبده غزالیسک ایکی سنه خیالاته

دالدیغی ظن ایقیم . اوایکی سنه ؛ خیالات ایله دکل تذکرات عجیمه ایله ،
غزالینک بوتون حیاتنک بزر فیق دائمی اولان دوشونجه لره سکدی .
« بدین فکر لره شامی ترک » ایتمی قصیمه سنه کانیجه ؛ بعض طبقات شافعیه
دیبورلر : غزالینک شامی ترکنده بر قاج سبب وارد .

اولاً ، غزالی . بر کون دمشقده مدرسه امیده برمعلمک « قال الغزالی »
دیه رک کندی اثربی اساس اتخاذ ایله تقریر ایتدیکنی کوردیکی زمان عجب
نفسدن قورقش وهان اورادن آیرلشد .

مانیا . بر کون فرسوده بر لباسه جامع اموینک صحنه او طوری رکن ارباب
فتوادن برجاعت مداوله افکار ایدیبورلر دی . بوصرده بر کویلی مراجعته
بول سور . اونلر جوابده اظهار عجز ایدرلر . بونی کوردن غزالی مستنقی
چاغیره رق جوابی ویرمکله کویلی : « مفتیلر بکا جواب ویره مذکاری حالده
بو فقیر آدم ناصل جواب ویرسیور » دیه رک برفriad سرور قوپاریز . بونک
اوزرینه جماعت افتاد سائی جلب ایله جوابی آکلاملریاه غزالینک یانه قوشارلر ،
اطرافی آلیرلر ، اثار مهما نتوانیده کی مسامحه کارلقدملرندن متاثر بولندقلاری
بیان ایدرلر و کنده یستیند برمجلس مناقشه عقدی استرحام ایدرلر . فقط غزالی
بونی فردایه بالتعليق او کیجه دمشق ترک ایله اسکندریه کیدر .
بناءً علیه هانکی صورتله تدقیق اولور سه غزالینک عزیمتده برجهت
بدینانه یه تصادف اولنه ماز .

(مابعدی وار)

ابن حازم :

فرید

قلوب‌لر • جمعیت‌لر

اشیانی تأسیس ایشیدیکمزر زمان هرشیدن اول هر خصوصده زوالای
قالان میاکتمزک ، او تو بوقدرسته دنبیری بر محرومیت صرفه آیه ایندنه مکوم
عطالت قالان بوسوکیلی وطنمزک ترقی و تعالیسنه خادم اولنق ، تشنگ کان معروفتک
رو حارخنی تطمین ایده بیلملک ، ملتک مقصود آیسی اولان گنج دماغله ،
انکشانه مستعد ذکالره بوصورتله برمعاونت معنویه ده بولحق .. واشته بونکله
بزجه عمر بشردن بکاهدیکمزر نصیبه بختیاری ای قطباف ایمک .. غزه‌لر ،
رساله‌لر بومساکی تعقیب ایدرلر ، غزه‌جیلر بومسلاک داخلنده چالیشیرلر سه
میاکتمزه بوبوک بر خدمت ایتمش اولورلر . کرچه مطابوعات ، هر کیتدیکی
کوشده مساعی ایستنده بر اثر معرفت بر اقیر ، بر فکر ترق اویاندیر رسه‌ده
بونلرک مساعی " دائیسنه برشکل مادیت ویردجلک و سائط قلوب‌لر ، علمی و نئی
جمعیت‌لر در .

قلوب‌لر و جمعیت‌لر بواندقفری میاکتک خاقنی بالفعل معطوف به سوق
وایصال ایدرلر . خاقنمه ، اتحاد و اجتماعک قوتی واستحصال متصد ایچون
یک وجود اولمنک لزومی دها کوزل و دها جلی کوستیرلر .

تعیم معارف و ترقی وطن ایچون مطبوعات بر حقوق تمنیاتده بونور
 فقط اونلرک اجراسی حکومته قاییر . بوکون ایسه هرشی " حکومتدن ایسته مکی
کندی حب نفلریله قابل تأییف کورمیان حر عنانلیلر ، مطبوعاتک تمنیات
محقه و مطالعات حقیرستانه سفی کندی ثابت شخصیلریله ، قلوب‌لری و جمعیت‌لریله
استحصال ایده جکلر در . ایشته بونقطه نظردن دوشوندیکمزر قلوب‌لرک و جمیعت‌لر
علمیه‌نک متصد تأسیسلرنده کی منافع بی نهاهی تسریل ایلک ، یکدیگرینه

رساله مزده واسطه سلغ وتبیغ اولمک ، مقررات مفیده لرنی نشر ایچک ایچون آشیانزده (قلوبلر و جمعیتلر) ه صحنه هار تخصیص ایدیبورز .

بوتشمزک سبی بالاده کی معروضات اولدینی کبی ر سائقه ده ومنسوپیتله مفتخر اولدینغمز (طلبه حقوق جعیتی) نک التفاتنامه سی اولمشدر .

آشیان بوکوندن اعتباراً بالعموم جمیعیات علمیه و فنیه نک و بوتون قلوبلرک - بر خدمت مفتخره اولمک اوزره - واسطه نشر افکاری اولمنی قبول ایتمشد .
بونک نتیجه سی اوله رق آشیان طشرده ده کی قلوبلرک هر درلو کتاب سپارشاتی قبول ایدر .

آشیان ، سائر قلوبلرک انتظار دقت و قبوله وضع اولنق اوزره بر قلوبک مقرراتنی نشر ایله سائر قلوبلرک مطالعاتنی ده درج و قبول ایدر .

آشیان ، قلوبلره اعوانات نقدی به ده و معاونات انسانیتکارانه ده بولنانلری قلوبلرک اشعاری اوزرینه درج ستون انتخخار ایده جکدر .

آشیان ، قلوبلرک اصلاح و تکاملی حقنده هر درلو مطالعات و اقفاره نی ایچون صحیفه لرنی کمال انتخخار ایله کشاد ایتمشد .

کچن نسخه منی تزیین ایدن ضیا پاشا عنوانی منظومة بدیعه نک در دنجی قسم نک بشنجی سطری « فضای لامکان محشر ملکدن » اوله جقدر . عرض اعتذار ایدر ز .

حکومت و افرادک حقوق و وظائف متقابله سی

یالکز یاشایان انسان ، یالکز جمعیت او زره یاشامه دن متولد تریه فکریه واخلاقیه نک ثمرات فائدہ بخشاندن مهیجور دکل ، فقط صوّوغه و آجائغه تحمل ایچون بوتون قوای وجودیه سفی بر نقطه یه حصره مجبور اولور : بقا و ادامه سی اسبابیک احصاری . جمعیته ایلک داخل اولدینی کون اوئی ترق' حقيق یه دوغری کوتوره جک یوله آیاق باصمش اولور . حیات معنویه سنه صاحب اولورلر . آسایش عمومی یی تأمین ایچون سرباستیسنه عارض اوله حق تحدیدات اوکا افرادک تحملی ایتدیکی یوکاردن پل خپندر .

بوحقیقت عیان اولونجه ، امن و آسایش ملی یی تأمین ایده جک ، افراد ملتک سعادتنه باعث اوله حق خواصک سرعت انکشافه چالیشاپیر . بونلرک قوتانمه سبب اوله حق فعالیت و حرکت واسطه لاری آرائی ، بونلر دوشونولمک باشلائیر . بوسعادت بهمه حال ایکی شرطک وجود و اتحادینه وابسته در : حظوظات جسمانیه ، حظوظات نکریه واخلاقیه . آسایش ملی یی تأمین ایچون هر کسک محاربه ایده جک برحالده بولونه سی لازمدر . مکلفیت عسکریه هر کس ایچون مجبوری اوله ایدر . برملتندن بر قسم محدودک دیکرلری ایچون محاربه ایتمسی چاڑ اوله ماز . بولیله اولور ایسه ، دیکرلری ایچون دیدینن بوقسم ، بر زمرة استثنایه تشکیل ایدر که مالکتنه قوتک یکانه حاکمی اولور . و کونک برندہ بوقتی سوه استعمال ایتکدن چکنمز . اکر قوہ مسایحه اجرتلى عسکردن مرکب اولور سه او نلر ایچون محاربه یالکز بر تجارت دیکدرک بوده بر کون حربیص جاه بر آدم النده بر آلات مشؤمه اوله بیاپیر . فقط مکلفیت عسکریه نک مدنی ، افراد ماقی مدافعة وطنیه صالح بر حاله کتیرمکه کافی بر زمان ایچون اوله ایدر . مع ماقیه چوق ده سورمه ملیدر . حرب ، غیر اجتماعی اولدینی ایچون .

افرادی ، اونک تعابیات و تیربیناتی النه فضلده بولندزم ملیدر . شدت ، تریه عسکریه ، اطاعت عامیانه افراد مانی جانلاندیران استقلال انکار و رعایت حقوق نظریه لزیله قطمهایا قابل توفیق دکلدر .

عسکر ، دائم ذکر مدنی و سیاسی مخافظه ایمه لیدر . وظیفسنی آنام ایتدکدن صوکره حیات مدنیه سنه عودته صالح و مسلمتی آرزو ایدن بروطنپور حیاتنه مالک اولمی ، فقط دشمن ، وطنی تهدید ایتدیکی زمان بوتون وظیفسنی بحق ایفایه آماده اولمه لیدر . اردو صغارندن دیشاریه چیقدینی وقت ، اخلاق سیاسیه دن یعنی منفعت عمومیه دن آکلا یه جنی در جهده حصه سنی آلمه لیدر . ایشته اک زیاده بورالرده اخلاق ایله تمو فکرینک روابط صمیمه سی کورونویور .

بو تمو فکری یه هرمات ، یک زیاده محتج اجدر . بو کون اداره مطلقه ایله اداره مشروطه آرده سنده کی فرق عظیمی ، اوتصاد حیرت بخشانی ایجه آکلام مق ایچون سیاست ایشلرنه ایجه واقف اولاق ویاخود غایت هتین برقوه مفسکریه مالک بولنق لازمدر . بومع اثناسف ، دها انسانلرک اکثر سنده اولمایان برشیدر . وبو فندان الحکم تیجه سیدر که اداره مشروطه نک لوازم ضروریه - ندن اولان انتخابات و سازه - کی ایشلرده برمات آرده سنده بر طاقم انکار متضاده وجوده کتیریبور و اصلاحاته سد چکیبور .

فقط بونی تصدیق دها ساده نه اوله بیایر : برمات ، حریته ، مساواته ، اخنوکه ، اتفاق و اتحاده دوغزی و قوبه بوله حق آوان سی و نکاملی آرده سنده کوچلک کورمه ملی ، صیغه چکمه ملیدر . بو تون چپه دلرک ، قوتلرک ، ذکارلرک آخحادینه مالک اولاق قدر ، منفعت عمومیه یه خادم برشی تصور اولونه ماز . مشروطیت اداره نک نائیستندن در حال اقایم علیه اخلاقیه نک وضی و جوب قطعی تختددر . بو یاه اولز ایسه فایولاره صایله بنیایر .

بر حکومت تبعه سی ، ریسلرندن بولیوک برشی بکله مدکاری ایچون عصر لره صبر ایده بیایرلر . ذاتاً انکار او انه ماز حقایقدندر که قوه مطاقه نک منفعت داعماً تبعه سنی حقوق دن بی خبر و قرالرک ، ایپرا طور لرک دیکر انسانلردن

دها عالی و دها مـستـنـتا بـرـمـعـوـتـعـدـه بـولـونـدقـلـرـی حـسـنـی وـیـمـکـنـدـدر . تـبـه ، دـائـماـ .
کـنـدـیـلـرـیـه اـجـراـ اـیدـلـسـیـ مـلـحـوظـ اوـلـانـ وـاجـراـ اـیدـلـهـینـ مـظـالـمـدـنـ مـتـشـکـرـ قـالـیـلـرـ .
چـونـکـهـ اوـپـکـ عـالـیـ وـمـسـتـنـتاـ آـدـمـلـ هـرـشـیـیـ یـاـپـهـیـلـرـ . بـوـتـونـ بـوـتـاقـینـ اوـلـونـانـ
آـکـلـارـهـ رـغـمـاـ بـرـکـونـ اوـکـتـلهـ ، بـرـدـنـ ، بـوـعـلـوـیـتـدـنـ ، بـوـمـسـتـشـالـقـدـنـ بـرـشـیـ
آـکـلـیـهـیـرـقـ شـبـهـیـهـ دـوـشـیـوـرـرـلـ وـاقـلـابـ ظـهـورـهـ کـلـهـرـکـ هـرـشـیـیـ ، هـرـ آـدـمـیـ
یـرـلـیـ یـرـیـشـ قـوـیـوـرـزـ .

بـرـحـکـومـتـ مـطـلـقـهـدـ اـنـقـلـابـاتـ وـفـوـرـانـ حـسـیـاتـ نـاقـابـلـ اـجـتـابـ بـرـقـورـقـوـ
اوـلـدـیـنـ کـبـیـ بـوـقـورـقـوـ ، وـظـیـفـهـ مـقـدـسـسـنـیـ اـیـجـهـ اـیـفـاـ اـیـدـهـیـنـ ، کـنـدـیـلـیـنـ اـیـجـهـ
طـانـیـتـامـیـانـ حـکـومـتـ مـشـرـوـطـهـدـدـهـ عـیـنـیـلـهـ وـارـدـرـ . طـاشـیدـقـلـرـیـ وـطـنـدـاشـ اـنـجـیـ؛
حـقـ اـتـخـابـکـ اـسـتـعـمـالـیـ ، حـرـکـاتـ وـاجـراـ آـتـ عـمـومـیـیـ دـائـماـ تـنـیـدـ وـتـقـتـیـشـ .
ایـدـنـ غـنـیـلـرـکـ مـطـالـعـهـسـیـ ، هـرـکـسـکـ سـوـزـ سـوـیـلـکـهـ حـقـ اوـلـانـ عـمـومـیـ اـجـتـاعـلـرـ ،
ایـشـتـهـ بـوـتـونـ بـوـنـلـرـ اـفـرـادـعـلـهـ بـرـتـرـیـةـ سـیـاسـیـهـ دـائـرـدـسـنـدـ حـاـکـمـ اوـلـدـقـلـرـیـیـ ،
سـیـاسـیـاتـکـ اـدـارـهـیـ یـدـلـرـیـهـ مـوـدـعـ اوـلـدـیـغـنـیـ حـسـ اـیـتـدـیرـمـشـلـدـرـ . کـنـدـیـلـیـلـیـهـ
وـبـرـیـلـانـ مـعـلـومـاتـ ، اوـنـلـرـیـ حـتـلـرـیـهـ هـرـکـونـ دـهـ زـیـادـهـ مـشـکـلـسـنـدـ اـیـدـرـ . اـسـالـلـرـ نـهـ قـدـرـ
حـکـومـقـیـ درـعـهـدـهـ اـیـدـنـلـهـ قـارـشـیـ دـهـ زـیـادـهـ مـشـکـلـسـنـدـ اـیـدـرـ . اـسـالـلـرـ نـهـ قـدـرـ
ذـکـیـ وـمـعـلـومـاتـلـیـ اوـلـوـرـلـرـ اـیـسـهـ عـدـالـتـ وـتـعـاـونـ اـجـتـاعـیـ حـسـلـرـیـ دـهـ اوـنـلـدـمـ
اوـدـرـجـهـ مـتـرـاـیـدـ وـمـتـقـ اـلوـرـ . بـدـایـتـ عـالـمـدـنـ بـرـیـ قـوـیـلـرـکـ ، حـاـکـلـرـکـ حـرـصـلـرـیـ ،
آـرـزـوـلـرـیـ ، طـمـعـلـرـیـ اـیـلـهـ اـدـارـهـ اوـلـوـنـوبـ بـرـدـرـلـوـ صـیرـنـهـ قـرـنـیـلـهـمـیـانـ اـیـشـلـرـکـ
دوـزـمـلـهـسـنـدـهـ تـرـدـ اـیـدـرـلـرـسـهـ اـیـشـتـهـ اوـزـمـانـ بـرـیـلـرـیـهـ ، عـصـوـلـرـدـنـ بـرـیـ بـیـجـارـدـلـرـکـ
بـکـلـهـدـدـکـارـیـ ، حـقـ تـامـکـ ، مـساـوـاتـ اـجـتـاعـیـهـ دـوـرـیـنـکـ نـهـوقـتـ حلـولـ اـیـدـهـ جـکـنـیـ .
صـورـمـغـهـ باـشـلـاـرـلـرـ .

شـبـهـسـزـ بـرـدـرـجـهـیـ قـدـرـ رـعـایـتـ اوـلـنـهـسـیـ لـازـمـ کـانـ بـعـضـ حـقـوقـ مـکـتبـهـ
وارـدـرـ : عـدـالـتـ مـطـلـقـهـ اـیـجـابـیـ دـکـلـسـهـدـهـ بـرـچـوـقـ زـمـانـلـرـ . قـوـانـینـکـ . ضـمـانـ وـکـفـالـیـ
آـلتـدـهـ یـاشـامـشـ اوـلـانـ بـعـضـ مـنـافـیـ هـاـنـ حـقـ تـامـهـ تـوـقـیـقـ حـرـکـتـ اـیـمـکـ اـیـچـونـ
کـسـرـ وـاـحـاـ اـیـدـیـوـرـهـ اـفـرـاطـدـرـ . بـوـنـلـرـیـ بـاـیـقـ دـوـغـرـیـ دـکـلـدـرـ . فـقـطـ آـرـقـیـ
عـیـانـاـ ضـعـیـفـلـرـیـ قـوـنـیـلـرـهـ اـزـدـیرـهـکـ ، بـرـصـنـفـ آـمـالـ حـرـبـصـانـهـسـیـ تـامـینـ اـیـچـونـ .

دیکر صنفک سفالنی آرتدیر مقدن باشـه بر قادهـی کورونیان مؤسسات وقوایی مخافظهـه نه کـی بر احاطـه غـیریـه حقوقـه بـولـونـه بـیـلـرـ.

آهنـک منافعـک اسـاس هـنـیـ اولـان وـمـاـوـات حقوقـهـنـک اـمرـ اـیـتـدـیـکـیـ وـقـوـلـایـجـهـ قـانـونـهـ ، شـرـعـهـ توـفـیـقاـ پـایـسـلـهـ جـلـکـ بـرـزـمانـدـهـ پـایـسـلـهـینـ بـوـاصـلاـحـاتـ یـهـ مـعـطـلـقـ بـرـکـونـ ، صـبـرـکـ توـکـنـدـیـکـیـ ، اـنتـظـارـ عـدـالـتـدنـ بـیـزـارـ قـالـدـیـگـیـ ، فـرـطـ اـضـطـرـابـ وـسـوـهـ استـعـمـالـاتـکـ وـیـرـجـکـیـ کـیـنـ وـغـرـضـدنـ اـحـتـراـصـاتـکـ درـجـهـ تـهـیـجـهـ کـلـدـیـکـیـ ، طـوـتوـشـدـیـگـیـ بـرـزـمانـدـهـ یـهـ پـایـسـلـهـ جـقـدرـ . فـقـطـ اوـوقـتـ شـدـتـهـ ، بـلـکـ وـحـشـتـهـ ، غـلـیـانـهـ کـاـشـ آـدـلـرـکـ الـرـیـلـهـ ، دـوـغـرـ وـجـهـ مـقـصـدـهـ کـیدـنـ قـابـاـ بـرـمـنـطقـ نـامـهـ ، وـقـیـلـهـ اـدـارـهـ اـیـتـهـسـیـ پـکـ قـوـلـایـ اـولـانـ شـرـائـطـ اـدـبـ وـتـرـیـهـیـ قـطـلـیـاـ دـوـشـوـنـمـهـدـنـ اـجـرـاـ اـولـونـهـ جـقـدرـ . اـیـشـتـهـ اوـوقـتـ ، کـنـدـیـلـرـیـ مـخـافـظـهـ کـارـ فـرـضـ اـیـدـنـلـرـکـ عنـودـ خـودـ بـیـلـمـکـلـکـارـیـ اـتـهـامـ اـیـدـیـلـهـ جـلـکـ بـرـدـهـ یـهـ عـوـامـکـ غـلـیـانـ وـخـشـیـانـهـ سـهـ قـبـاحـتـ بـولـونـورـ . بـرـحـکـومـتـ عـادـلـهـ مـشـرـوـطـهـنـکـ مـتـصـدـیـکـانـهـ عـلـوـیـیـ ، اـخـلـاقـهـ کـمـعـلـقـ اـولـانـیـ ، بـرـزـمـرـدـنـکـ ، بـرـصـنـفـکـ تـحرـیـ ' هـنـفـتـهـ دـکـلـ ، اـفـرـادـ مـلـتـکـ هـیـئـتـ عـمـومـیـهـنـکـ تـحرـیـ ' هـنـفـتـهـ چـالـشـمـقـدـرـ . طـبـیـعـیـ اـفـرـادـکـدـهـ بـوـکـاـ قـارـشـیـ بـرـطـافـ وـظـیـفـلـرـیـ وـارـدـرـ . حـکـومـتـکـ صـفتـ اـخـلـاقـیـسـیـ مـتـینـ وـمـکـمـلـ اوـلوـنـجـهـ اـهـالـیـ دـهـ اـخـلـاقـ سـیـاسـیـهـ رـعـایـتـ اـیـتـهـلـیدـرـ . بـونـکـ اـیـچـونـ اـنسـانـلـرـکـ هـنـوزـ اوـرـتـوـلـهـمـینـ بـرـچـوـقـ بـارـهـلـرـیـ کـنـدـیـلـرـیـهـ کـوـسـتـهـلـیـ ، اوـنـلـهـ مـرـهـمـسـازـ اوـلـهـلـیدـرـ : عـظـمـتـ ، شـدتـ ، عـطـالـاتـ ، هـنـوزـ بـرـچـوـقـ فـلـاـکـتـلـهـ مـهـدـ ظـهـورـ اوـلـقـدـدـرـ . حـیـوـانـیـتـیـ قـیـرـدـرـقـ ، نـفـسـیـ کـوـزـلـهـ تـرـیـهـ اـیـدـرـکـ ، عـزـمـ وـثـابـتـلـرـیـ تـقـدـیرـ اـیـدـنـلـرـ اـیـ بـرـ آـدـمـ اوـلـهـبـیـلـرـ . حـیـاتـ اـجـتمـاعـیـهـیـ اـدـارـهـ اـیـدـهـ جـلـکـ اـقـوـمـ «ـاـنـتـقـامـ»ـ یـعـنـیـ «ـقـانـونـهـ مـطاـوـعـتـ اـخـتـیـارـیـهـ»ـ اوـلـهـلـیدـرـ . قـوـانـینـ عـمـومـیـهـیـ اـطـاعـتـ آـسـایـشـ مـسـتـقـبـلـهـیـ تـأـمـینـ اـیدـرـ . قـانـونـهـ اـطـاعـتـ ، تـوارـثـ اـیـتـدـیـکـمـزـ وـایـچـمـزـهـ اوـبـوـیـانـ اـسـلـاـمـزـکـ وـحـشـتـهـ قـارـشـیـ بـرـسـدـ آـهـنـینـ اوـلـهـجـقـدرـ . غـلـیـانـ زـمـانـلـرـنـهـ بـوـزـائلـ اوـلـوـرـسـهـ مـدـنـیـتـدـنـ اـثـرـ قـالـاـزـ . جـهـاـلتـ ، کـیـنـ وـغـرـضـ ، حـسـدـ باـشـ کـوـسـتـرـ .

قـانـونـهـ الدـنـ کـلـدـیـکـیـ قـدـرـ اـطـاعـتـ اـیـتـهـلـیـ ؛ اوـکـاـ کـوـچـکـ بـرـخـنـهـ بـیـلـهـ

قانون نهقدر محتاج اصلاح اولورسه اواسون اوکا اطاعت مجبوریدر .
چونکه افکار عمومیه یی اونک تبدیله سوق ایتمک ایچون الده واسطه لرا کسیک
دکلدر . قانونه نهقدر ناقص اواسه ینه هر انسانک روحنده او بیوان حسن
شتد و منفعته سد چکر . حالا هر چیزکتنه حریتند قول قانلر واردر :
قانونه رعایت ایچهین اوونلدر . قوّه قانونیه یه یاردم ایتمکده بیویک ،
بروظیفه در . حکومات مطابه و مستبددهه قوانین کیفیه نک قوتنه خدمت
ومعاونت پک بیویک قصور ایسه ده حکومات مشروطه ده بر شان ، برشـف ،
بروظیفه در . و وظیفه اجتماعیه ایها ایچون پاییله حق هر شی شایان تجیيلدر .
 فقط بومعاونت نه درجه یه قدر اوله لیدر . بونی سوء تفهمه میدان ویرمه جک
قدر ایچه توسيع ایچه لیدر . قانونه رعایت ایتینلری خبر ویرملک مشروع
بر حرکتمندیر ؟ بونی تعیین ایتمک اولدیچه کوچ برمـلهدر . اخبار اکثـریا
تعیب ایدیلور . فقط بونک بعض اسباب معتبره سی واردر . حکومت مستبدده
قوّه قانونیه یی بر چوّق زمانلر تبعه نک فناگنه و کندی منفعته اوله ورق
استعمال ایتشدر . او ، هر دوغر و سربستانه دوشون آدمی دائم ازمشدر .
طیبی بولیه بزمـانه بولیسـه معاونت ، آرقـداشه قارشی بر اخانت اولورـدی .
دیکـر جهـتن ، برـنـی کـنـاهـی اـخـبـارـ اـیـمـکـ ، اوـنـی قـاـنـونـکـ آـلـهـ تـسـایـمـ اـیدـیـوـرـمـکـ ،
چـکـهـ جـکـیـ اـضـطـرـابـکـ ، آـلـامـکـ مـسـنـوـیـتـیـ آـلـقـ دـیـکـدـیـ . طـیـبـیـ بـوـ ، مـتـحـسـسـ
روـحـلـرـکـ قـبـولـ اـیدـمـیـهـجـکـیـ بـرـشـیدـرـ . مـخـبـرـ ، ذـانـاـ اـکـثـرـیـاـ فـعـلـ اـخـبـارـیـ ، آـمـالـ
وـمـنـافـعـ خـیـسـنـیـ کـوـزـدـدـرـکـ اـجـراـ اـیـدـرـ . اـنـسـانـلـ اوـنـدـهـ دـائـماـ کـیـرـلـیـ بـرـدـوـحـ
کـوـرـمـکـ آـلـیـشـمـلـرـدـرـ . مـخـبـرـلـکـ صـنـعـیـ ، اـلـکـ زـیـادـهـ مـکـتـبـلـرـ آـرـهـسـنـهـ نـفـرـتـهـ

یاد ایدیلیر . آرقداشلرندن بینک قصوریخی ، قباحتی خبر ویرهندک وجودانی پاک ، امین عد اوئنگز . بونک ، اتحادی ، اخوی ای حس ایدوب آکلایمه ما . مش اووله سندن ایلری کالدیکی سویله نیز .

بوتون بوتاقیلر پاک دوغری اوله بیایر . و فعل اخباری برهنفعت مقابلنده ، کین وحشه تبعاً پاپانلر طیبی شایان تعییدرلر . هیچ برهنفعت حسیسه کوزه دله دیکی حالده یله دوستک ، حق همچو سنک قصوریخی ، استیاداً خبر ویرمک ای تلقی اولونه من . چونکه مناسبات مودتکارانه ده برقوق منافع اجتماعیه موجوددر .

مع مائیه اخبار حقنده کی بوتون بونکر لرک صحیله برابر بعض کره بو ، بربورج ، بروظیفه اولور . کوز اوکنده ارتکاب جرم ایدن بریسته : « هایدی کیت ، کوزدن نهان اول » دیمک دوغری اوله ماز . فی الحقیقہ بوالک بسیط ، الا همیتلی بزچاره در . فقط بعضًا ساده لک واصلو لق ، آچاق لغت نازک و سوسلی اسلاملری دکلیدر ؟ برقاحتیلک ، برجرمک قاحمه سنه مانع اولماق ، اونک آتیده یا به جنی فناقلرک مسُؤلینی درعېدە ایتک دیکدر .

وحشته قارشی بزی مدافعه ایدن قانونه معاونت دائماً بروظیفه مهمه در . مالکسوزدە کوروله جلک حقسر اقلره ، خرسز اقلره ، جنایتلره دائماً قانون ایله برابر دقت و نظارتاه مکلفز . اخبار ، شدتلى برحس عدالتمن ، وظیفه اجتماعیه تک علوی برا حاطه سندن مینیعث ایسه شایان قبول کورلمه لیدر . قانونه دائماً رعایت لازمدر . فقط اونى فنا استعمال ایتدىزە مەملى ، دائماً دقت ایتە لیدر . هنلا حریت انکاره تعرض هیچ بروقت قانونی اوله ماز . یومى غزنه لرک حوادث یېغىنلری ایچىنده برقاج حقیقت کشف اولونه بیایرسە ، بويوك بختیار لقدر . سیاسات کورولتولرندن او زاق برحالدە بولونوب ، کىن دىسته عامى برقوقرام چىزمش اولان رسائل موقوتەدە دها زیاده دوغرولق کوروله بیایر .

غزنه لر ، انسانلر طرفىدن ترتیب و تحریر اولوندینى ایچون ، اونلرده موجود اولان خططا ری ، قصورلری ، ضعفلری بولنر دددە آرامە لیدر : طرفنکىر لاك ، حرص ، حقسز الق ، حسد ، شدت .

محررلر ، فوق العاده شیردن ، مهیج حواسین خوشانیلر . قوجه بربک کی اولان اشکار عمومیه ده بونلره رئبتله محزالرک بوئیل و محبتلرینی تقویه ایدر . غزنه جیلک انکر نی به قطعیاً غیر موافقدر . حقیقت ، استحصال بدلیله بیلملک ایچون ، صبر و متنه و سکوتھ احتیاج واردز . انسانیتھ خلاصکار حدیله لر تقديم ایدن بویوک پاستور انسیتوسندھ تو شمه لر ، پاطیردیلر ، تلفون سسلری ایمیندە چالیشامه يور ! بوتون بونلرله برا برزو لانک دیدلیکی کی : « مطابعاتده ، حیات ، حرکت واردز . انسانلری سرمست ایدن و دائماً مظفر اولان اودر . او ترک ایدلیکی زمان ، کندیسە بردھا عودت ایدلەمک او زرە یمین ایدلەم من . چونک او ، وسعت وقوتی اوچىدکدن صوکرە ، دائم احس ایدیاین بر احتیاجدر . او بزى فنا يوللره سوق ایدر ، اکتربا بوش وبالانجى او له بیلیر . فقط يىھ عصرك اڭ مؤثر ، اڭ شافى ، اڭ فعال و سائلە فکری يەسندن برى بولۇق منیتە غائب ایتىز . و بوعصرك احتیاجاتى درك ایدن هر شخص ، او كا غرضکار اولق شویله طورسون ، لزوم جدائى هر حس ایدىشده او ندن سلاح آلمە قوشار . »

غزنه لری دائم بىنگىر مقدانه ایله او قومە لیدر . هیچ بىنگىرك اسیرى او ماھ ملیدر . هیچ بىنگىرك فکر مخصوصە قابامغە كاڭز . چونک بىکون او قود بىغىز شىلر ، يارىن بىزدە باشته بىشكىلدە ئىمایان اولورلر وبعضاً ياكاش حرکتلىرده سوق ایده بىلیرلر .

سرسىتى^{*} كلامە كانچە : آتىندن دوغان بونعمتك ده انزاد ملت او زرینە بىر چوق ایسا سکلری اولدېنى کېي بىض ئىنانلىرى ده ماخۇظدر ؛ مىكىن اولدېنى قدر فرقە كىنلىرىنه ، فرقە فکرلىرىنه قاپاماملى ؛ هر شىئى دوغىرى و منقد بىر نظرلە كۈزىمە لیدر . هېرىرده آز چوق اولدېنى کېي بىزدەد خاقانك اڭ بویوک قصورلارندن بىسى بىر آدم قوت ذكاسى ، استعدادى ، فکر تېشكىلارنى بىلە اور طەيە چىقىدى ، بىر آز يو كىملىدى ؛ ها اونى دوشۇرمەك غېرت اېتك ، او كا حسد اېتكىدۇر . بوكىلە قارشى دائم سلاح او له رق انترا استعمال او لو نوز . فقط دقت لازىمىدەك دىنیادە اڭ حسودا ولاقلر ئىتابىل او لانلردر ، بىر چالىشقا ئان

آدمک قوت و آشیانی ، موفق اوله می‌انلره دائماً بروزمن اعتراف حاضرلار .
 فقط بویله اولنله کورکورینده قواتوق ویرمک لازم دکلدر . برملات افرادی ،
 سویلان ، یازیلان سوزلری ، بیلمیهرک ، آکلامیهرق ، علی‌العمیا قبول‌اید رسه ،
 اختاباهه دقت ایمزره اوئنلرک حریقی ، مشروطیقی سوزده قالیر . جهل ولاقدی ،
 صحت مشروطیقی اخلاق ایدر . هر کسده ، هر وقت ایچون سربستی تیمیز
 و تنقید اوله‌لیدر . صوکره و رطمه‌لره دوشلور ، اسم دیکیشمکله برشی اولنر .
 بونك ایچون عمومک سرباستیسی قطعیاً تحت تأمینه آلنلی . سربستی
 حرکت ، منفعت عمومیه به مغایر اوله‌یانجه هیچ بروقت تعطیله اوغر ادلما ملیدر .
 هیأت مطالقہ اجتماعیه‌ده حکومت ، بوتون روحلرک مدیری ، ناظمی وظیفه‌سی
 در عهده‌هه ایدر . اعتقادات و افکار وادیلرینه تدر ملتک ایشه نظارت ایمکی
 کنندی‌لئک حق وظیفه‌سی بیلیر . بر حکومت مطالقہ‌ده قرال ویا ایپراطورک
 مأموریتی هر کس ایچون دوشونوب حرکت ایمککدر . فقط اداره‌سی بدهالی‌هه
 مودوع هیأت اجتماعیه‌ده اک بویوک وظیفه ، افرادک عمومه تعلق ایده . قوتلی
 بر حکومتك وظیفه‌سی تعین ، تحديد اولویته‌لیدر . حکومت کیزی برشی یا به‌ماز .
 فرانسه ، ایکنیجی ایپراطورانی متعاقب کیردبکی دوره‌نک ایلاک سندلرند
 تذبذب ایخنده ایدی . اسکی عادات و مؤسساتی ممکن مرتبه بومامق رأس .
 کارده بوانانلرک اک مهم مشغله‌سی اولمشدی . ۱۸۷۰ فلاکتی بولزک کوزنی
 آچه‌مامشدی . کندی ایشلرینک جاهلی اولان برملاتک اوغر ادینی فلاکتلى
 کوردکلری حالده ینه برجوق زمانلر ، احوال مملکتی بر قاج آدمک‌الله بر اقوب
 ملتک دیکر بویوک بر قسمی بی خبر بر اقان مر کیزیت اصولنی تقویه و مدانعه‌ده
 اصرار ایتشادر . عظیم بروقو قسراً قله ویا پروردە ایدیلن بر طاقم آمال
 سائنسیله قوه حاکمک هیچ برجز نی فدا ایمیرک یکی اداره‌یه ، ایپراطورانی .
 خرابی‌یه کوتوردن عیق میخانیر معنی تاطیق ایمک ایسته مشاردر . ریاست نام
 و برده‌سی آلتنه قراللگل برجوق سیدناتی کیزه مشاردر .
 بونلردن بحث ایدرکن اکثریت اهالینک حوصله ادوا کنندن خارج شیلری
 دوشونه‌نک حکومت دوشن بروظیفه اولدیغی سویله‌می . ملتک افکار عمومیه‌سنه ،

بعض شیلرک مضرتی ، بوبوک آدمدرک ، براهین قطعیه ایله اثبات ایتمه‌لری لازم‌در . فقط برقرار گاه ایله دکل . ریاضی اصول‌لرله کوسترماید . هر مالکتک احتیاجاتی ، حال و موقعی متخارفدر . بوكون آمریقاده تطبیق اوپنیش ویاوانه کان طرز اداره ، فرانسه‌یه ، فرانس‌ده تطبیق ایدیلیین اصولارده ترکیه‌یه موافق کایه‌بیایر .

آمریقاده افراد ملتک حقوق اصلیه‌سی دیکر قوانینک بیله فوقه اصعاد ایدلمشد . اوراده هرشیئک حریت تامه‌سی وارد . عدم مرکزیت سیاسیه دینه‌بیله‌جک قدر واسع بر عدم مرکزیت اداره ، اوراده بوتون اشکالیه تماياندر . فرانس‌ده او زمانلر هیچ بوطرافه میل ایلیوردی . رأس کارده بولونانلر - فرصنت بولونجه هان وضع ید ایتمک ایچون کی - مرکزی الارینه آملشلر ، صیقیجه طومانلردر . بواسوی بعض مملکتلر ایچون ای او له‌بیله‌جکی حالده او وقتلر وحالا شیحدی بیله فرانسه ایچون فنا اولدینی سویله‌نورد . وحدت ماینه‌نک محکم وقوی اولدینی مالکتله‌رده ، آمریقادایلرک تعقیب ایتدکاری اصول ، پک زیاده موجب منویت نتیجه‌لر تولید ایدر . فقط بعض ملتلر عناصر مختلفه‌سنک وحدتی اوافق بر تضییق ایله بخواره منقلب او لیورد . بوكی ملتله‌رده ، بوكی اصول‌لردن توق ایتمه‌لیدر . او لکی صورته ، نهندن قورقهلی ؟ دینیر . وحدت مایه حقیقتاً موجود ایسه ناصل چابوچه بخواره منقلب او لیور ؟ یوقسه ، بوتون دیناید وحدت مایه نظریه‌سی برخی‌الدن می عبارت قاله‌حق ! احتراسات سیاسیه‌نک سرنامه‌سنده دائم « ملیت وقومیت » کلهمی‌یازیلی بولونه‌حق ! هر حالده بوكا داڑ اولان قطعی حکمی ، بر مالکتله‌کی عناصر مختلفه‌یی پک ای ، پک درین ، پک مکمل تدقیق ایده‌رک ، او نلرک بوتون رو حلرینی پک امنیتی واسطه‌لرله تحکیل ایده‌رک ویرمه‌لیدر . پک دوغزی وقطعی دوشونه‌لیدر . بوكی شیلدده‌کی خط‌الر ، تعمیر اولونور جنسدن دکلادر .

* * *

اخلاق سیاسیه‌نک خطوط اساسیه‌سی چیز رکن ، حکومات مشروطه‌ده

مختلف فکرلردن ، یوقاری ده بحث ایتدیکمز متفرق اصولاردن زیاده ، دها دوغروسی سراسقی جولان بولان و ترقی تأمین ایدن حیات و حرکتدن بحث ایمه لیدر .

حکومت مشروطه کوریلان بوکورولتلوردن ، عدم استظامدن هان چابوچه قورقوب اور کمه ملیدر . آرزو و مرامی ضعیف اولانلره حکومت مطاله نک سکوتی ، استظام اسرار آلودی ای کایر . اوزلر کوربوز وطن اولاد نک یادقلری کورولتلره ، پاطیردیله تحمل ایده منزه . واژه موجودیت و حیث اولان بوجانی منظره یه ، چوق اوصلی و قاسز لقدن صوغون بکزی چو جفلرک ساکن تفسلرینی ترجیح ایدرلر . مباحثات شدیده اوونلری پک صیفار : هان سکوت و سکوتی توصیه ایدرلر ، اوئی دعوت ایده جئت بر بیوک قوت آراولر .

بر بیوک قوت ! بونه در ؟ مباحثات عمومیه ی چکمین ، قارانغه احتیاجی اولان بر قوت ناصل بوبیوک اولور ؟ ضعیفلرک او زرینه اجرای حکم ایدن قوته بوبیوک دینه بیایرمی ؟ بولله بر قوتک النده ایکلدن بر ملکته باقمه . اوراده حکمدار ، کندی کوزیله ھیچ برشی کورمن . مطبوعاتک سرباست اوله مامنندن دولایی کندیسی ، بوتون و قواعات عالمدن مقریانی خبردار ایدرلر . بولله بر حکومتده ندرجه لرده سوه استعمالات و قوته کله جگی طیبیه محتاج ایضاخ دکلدر . زواللی نملکتمز بونی آجی بر مثال ایله آکلامش و کنیش نفس الالی دها بر قاج آی اوبلشدر . حکومتک صورت منظمده آسایش تأمین ایمه سی لازم اوولدیغى ، افراد ماتنک حقوقى دائما مخافظه ایمه سی اک باشلى وظیفلردن بولندیغى آکلامش ایدك . فقط حکومتدن چوق شی ایستیمزلک او کا پلک زیاده باشلاقق ای دکلدر . تأمین ترق ایچيون قوه سیاسیه یه احتیاج حس ایتمک بوشدر .

ھپ بیایز که انسائیتك بوتون فتوحات ذکریه سی مثبت آدمار طرفندن پایسالمشدر : مختار ، فیاسوف ، عالم ... بوملردن یتیشیور . « بوبیوک قوتلر » دینیان قوای حکومت دائما اک ضعیفلردن ، اک قیصنا بخلردن ترک ایدرلک

نیاجه تشبیثات انسانیه یه انکل اولمشادر ! اوحالده بونلاره نهدن احتیاج حس ایچه لی ؟

برده حال حاضرده ، بزم کبی حکومتی یکی دیکیش ملتلرده بر اعتقاد ، برافسانه وار : اوده هر ذالق حکومتدن کلدیکی ، بوتون قوتک اونده بولوندینی فکریدر . اونلار ، بويوک برخطوڑ ترقینک همان بردقیقه‌ده آسیلویره جکنه قائلدر . صانکه اونلارجه یکی حکومت دنیادن خسته‌انی ، سفالی ، اختیارانی ، اولومی ، اضطرابانی ، قوای معنویه‌نک عدم مساواتنی قالدیره جقدر . بو ، بر سایغ رسمی ایله بوتون آبداللرک ذکی او ایلویره جکنه اینا هنق کیدر . صانکه حکومت ، انسانیتک بوتون اخلاقی ضعنلرینی ، برقوت فوق العاده ایله تقویه ایده جکدر . صانکه انسانلارده اویویان جانوار بردن محو اوله جقدر . هیهات ! نه اولورسه اولسون ، انسانلارک بوتون قصورلری هروقت نمایان اوله جق ؟ بالک عصرلر ، تدریجی و صبرلی چالیشمدلر بونلاری سوروکله بوب کوتوره بیله جکدر ! بر مأموری ، بر ناظری تبدیل ایتدیرمکدن زیاده پایه‌له جق بويوک ایشلر واردر : قوتلی و متخد جمعیات فکریه تشکیل ایتمک ، متشبث ناموسکار چو جقلر یتشدیرلرک بويوک ، وطنه آدم حاضر لامق ایخون ایشه قویولق لازم . زراعته ، تجارتی باشلایه رق ، افراده کینه جک امک بولق و خفظ محته دقت ایده‌رک شیمیدی یه قدر افکار عتیقه قربانی اوله کلان چو جقلری هلا کدن خلاصن ایله مملکته آدم قازاندیرمی . چونکه بويوک زولانک دیدیکی کی : « هر فضله آدم ، بر فضله قوتدر . » واستقبال تشبیث . وقوتدهدر . مشهور انکلایز علامائیند راسکین کبی ، بر میاگستک اک بويوک ، اک محصولدار صنعتی ، صنعت تربیه‌در ، دیه‌رک بوكا اینا هملی . بوبویوک آدم دیرکه ، « بر کون حقیقی ثروت دامارلرینک طاش ، طوپراق آتسده اوله بوب وجود بشرده اولدینغی کشف ایده جکلر . آکلا یه جقلرکه ثروتک اک بويوک واسطه‌سی و غایه‌سی قوی کوکسلی ، پارلاق نظرلی ، مسرور قابلی موجودات انسانیه یتشدیرمکدهدر . عجیبا صنایع ملیه ایچنده ، ای جنشدن روحلر یتشدیرمه‌نک اک نافع صنایعدن معدود اوله جنی ادعا اونه مرمی ؟ نه بويوک بر حقیقت !

موجد بردهانک استقباله نه درجه لرده اهیتی بر خدمتی او له جنفی آکلا تاق
ایچون آور و پایی بر مدب قانلره بولایان ناپولئونک حرکاتیه بخاری کشف
ایدن سسز بچاره پایه نک خدمتی مقایسه کافیدر . انکلتاره ، عظمت و قوت نک
بر قسمی بویوک مرتبی آرنولدہ مدیوندر ، دیبورلر .

اوحالده چو جقلر منک تربیه سنه دقت ایده لم . هتشبت ، غیور آدمه
یا تشیدر دک او نری هر درلو قیوددن آزاده بر اقنه چالیشمہ لیدر .
بروطن آدمه نک وظائف بلده سی ده اک مهم ، و مقدس وظیفه لرندن بریدر .
بزده اولدینی کی ، یکیدن ، کوکنندن یا پسله جنگ شهر لرده ، کوبلرده ،
خرابه لرده ، بلده ریسی ، اعضا سی اک بویوک آدمه دن دها زیاده خدمت
ایده سیلرلر . بالکن حس تعالی و حرص جاهی بر اقدار ق ظاهر ده کوچک فقط
حقیقت ده پل بویوک اولان بو وظیفه به ، بویوک بر احتمام ایله باشلا یارق
چالیشمہ لیدر .

استقبل اجتماعی ، بر مسلمه اخلاقیه در . ترق و سعادت بشریه نک دشمنی ،
اسلاف زدن قلمه عادتلر ، منشادن کان خطالردر . انکار اجتماعیه بخاف اولان
حسله مزدر . اک بویوک زهر من ، هندی و مایمون کی حیوان لرله بر چوق
انسان لرده موجود اولان کبر و عظمت در . کولونج اولق قور تو سی ، عجیانه دیرلر
نظریه سی زمانیزک اک صاف بر چوق نشباتی عقیم بر اقیور . حال بوکه بر حر
و منور آدمک ایلک جساری ، ایلک وظیفه سی ، تکمل ایتش وجود نک هر
صد اسی دیکله بدرک حرکت ایته سیدر .

جمعیاتی بشیکلر ندن سن رشد لرینه قدر کتیر دک و بوتون ضعفلرینی آزی محق
کوستردک ضعیفلرک تعالی سنه خدمت ایتمک ، اخلاق سیاسیه بخامی
رعایته از له اولنه بیله جکنی تکراره حاجت یو قدر صانیز .

کلام جنگ مثالده ، حکومت نظریه سندن و بونک نتایج اخلاقیه سندن ،
وظائف بلده دن ، انتخابه متعاق اساسی اجتماعیه دن بحث ایتمکه چالیشه جنر .
چنکل کوی ، ۲۴ تشرین اول سنه ۱۲۲۴

عفو

- مابعد -

— سزی اولدیرمکه حقم یوق، دیدم، فقط جز الاندیرمغه حقم وار ...
در حال سوزمی کسdi :

— یا نیم حقوق، حر بر قادینک نائل اولدینی حقوق! بونزدهه قالیور؟
بوني نه پایپر سکن باقهیم؟

بر آز تو قفنن صکره علاوه ایتدی :

— بن مزده کی حس انتقامه قارشی بوندن بوجنلار مدن، هپسندن،
هپسندن واژگدم؛ یالکن بردانه سنی، عمرم اولدیقمه سزدن نفرت ایتمک حقنی
محافظه ایده جکم ...

بر زمانلر بی پایان بر دریای عشق و غرام کوزلرده شیمدی اویله درین بر کین
و غرض واردی که کوزلری چویرمکه مجبور اویشدم. کندیمی طوبلا یه رق
صوک بر قوتله :

— سزدن ایستدیکم شی بني سومه کثر دکل، دیدم، خایر بودکل؛ ایکمزایده
حیاتی خراب ایتدیکن، بن یالکن سزه جزا ویرمکله قلامایه جغم، کنسمده
اوجزایی چکه جکم؛ ایشه بن بونی آکلامه کتری ایسته یورم ...
آزق محافظه که جکدم؛ صوردي .

— نه وقت کیدیبورز؟

— لو و یه زده کی او من الحق الی هفتنه به قدر او طوریه حق حاله کله بیایر؟
ایسته کر او وقته قدر بر آز سیاحت ایدر ز .

دوداقلرنده محقر بر تاسم بایرمشدی :

— سیاحت می؟ دقت ایدیکن، یالکه قاچارم، بر محافظ آلسه کر ذرا
او ماز ...

آرتق بن دها زیاده تحمل ایده میه جکمی اکلا یه رق او طه دن چیقدم . او کیجه مجنونانه تصورات ایله قایسایان قایمه براز سکون ویرمکه او غراشدم . ذو جم بولوندیتی دوره بخaran ایچزده وجودتی صارصان تپیچلره شدتی بر حایه طوتولشدی . صباحلین او یانجنه او طه سدن صایقالامه یه بکزر بررس ایشتم . قایی فی چالدم ، جواب ویرمدی . اندیشنگ برحاله ایچری یه کیردم . نگ کوچ حلاله طانیه سیلدی . همان دوقتوری چاشر تدم . صایقالامه دوره سی ایکی کون دوام ایتدی ؛ نهایت حرارت ده کسیلدی ؛ فقط اوقدر صارصلمشدی که دوقتور اون سکن کون استراحت توصیه ایتدی . رهن کنارنده فوره نوار طرفلرینه کیده رک او راده بر قاج هفته قالدقدن ضکره حزیران نهایت ده لوویه ره کاکد .

هنوز انشا آت ختم بولامشده . شو قله ایله ایکی باصیق صالحونه بر اشمکه مجبور اولدق . زوجه مه بو او طور دیغمز او طه فی شخصیص ایتم . بن ده اوستنده کی او طه ده ، عادتا انباره بکزدین کنه بر زده یا پیوردم . بستانک یانزده کی قسمنده حالا عمله چالیشیوردی . بالآخره پک چوق ذوقه کیدن راسه هنوز ناتمام ، چیچک با چه می قارمه ڈاریشیق بولونیوردی . هر طرفه براتظا مسز لق ، جان صیقیجی بر قسوت واردی . او کابر (اولق او زرده محبس) یا پدیر دیغم بوبناده حرارت حیاتی بوتون شدیله حس ایتديرمک ایچون بوندن مناسب زمان اوله مازدی ، ذاتاً بحوال بنم بیله نظر دقتحی جلب ایتشدی . حاطرینه برشی کلمسین دیه اعتذار ایتم . او ، بحوالدن متعجب اولماش کی کورندي حق آغزی آچوب بر کله شکایت بیله سویله مددی . هرشیشی عینی لاقدی محضرانه ایله قبول ایدیبورمک کی بحوال سکوتی واردی . کیم بیلیر بالکده بن بوطنمده الدانیوردم . بو احتمال دها غالب ایدی ؛ چونکه حالفه مأیوس اولدیغه شبهه یوقدی . فقط عظمت نفس مانع شکایت اولدیتی ایچون سس چیقمار ما یه رق قاتلانیور . بالکن بونده کوردیکی آجی فی قادریاغلک الا مؤثر سلاحی اولان صبر و سکونتله بکا هردیتنه احساس اینکه اولانجنه قوتیله چالیشیوردی . بورایه کانجنه او طه سی صورمشدی : کو ستردم . اوک باشه هیچ

بربرینی کیز مدی ؟ دکل عمله یه ، حتی خدمتچیلره بیله بر اس ویرمیور ، بورایه کندی اوی انظریله باقعدن تھاشی ایده رک بی کوردگه زندانی بیه تصادف ایدن محبولر کی روپع احتراز آلیوردی . او طهمستک طرز تفریش و تنظیمی حقنده هیچ برشی سویله مدی . بن باعجه ایچون بر جوق چیچکلر کتیر نشدم . منکله لری چوق سودیکنی بیلیوردم ؛ چیچک باعجه سی هب منکله ایله طول دیردم . فقط اویله حس ایده بیوردم که بودن اوازانه معامله لر او کاعنت و شدتمن دها آغیر و آجی کلیوردی .

زوجه می اوه آیشدری مرق ، او قادینانی و ظاہنی یاوش یاوش در شهده ایشدر مک ایچون نهقدر او غر اشدنی غمی ، نه قدر صبر و تحمل کوست دیکمی ، نه خاطر و خیاله کلز حیله لره مراجعت ایشدری نصور ایده من سک ... بر قادین نهقدر او لسه ینه قادیندر ؟ قلی جریمه دار او لدیتی التدن ناصل کایرسه نفسی اویله مدافعه ایدر ! . بزر ارکلر بونی تقدیر ایده بیورز .

زوجه مدن هیچ بکله مدیکم حالده کوردیکم بوچو چوچه و فقط حاسناه عناد و مقاومت قارشیستنده بعضاً اویله حدتلنه نیز ، اویله حدتلنه نیزدم که انسانانی اونو ته رق هان بر جمله ده ، بر سوزله لاهونک قابنی تیرمک استردم : غیظ وحدت بکا بولیه بر حرکتک انسانیته یا تشیعادی غمی اونو تدیرردم .

او ، بولیه حدتلی زمانلردن صوکره دها معنده ، دها مقاوم او لوردی . آه نه مدهش کونلر سکیردم بیاسه ک ! حالا دوشوندگه بوقادین قابنده کی عزم و متنانه ، فوران غضبله ناقابل تعییر برخطایه دوشمه مک ایچون جناب حقنک او زمانلر بکا ویردیکی صبر و تحمله تعجب ایدرم .

هوب ر آیاغه قالقدی . بر زمانلر قابنده فنا حسلر سکیردک او آرزو لرک خاطرات الیه سی صانکه او زرندن آتیق ایستیورمش کی او طهمنک ایچون جناب حقنک او زمانلر آدیملره کز نکه باشладی .

« بی سرت ، حتی بر آزده وحشی بولیورسک دکلی ؟ اسکاره نه حاجت ! بن ده کنندیتی اویله بو ایورم . ماصمه مک اوستنده طوران بورسی کوری بیوره میاسک ؛ بولیک والده مک رسمی . زوالی قادینک بر خاطره او له رق بکا بر اقدیانی شو

تصویر عیسی قارشیستنده دفعه کندیمی سرتاسکله، و حشیاکله اتهام
ایتشدم! بوشکن وقتلری اشغال ایجون اجدادمن ایکی کیشینک سرکندشتی
یازمعه باشلام . اوون یدنخی عصرک حسیات اصیلانهنه اشتراک ایتمش اولان
بو آدملرک احوال و خاطراتی بن اولانجه عزم و متنامی صارصبوردی . او نلرک
متانت رو خیه لری قدسیته بن کندی عجز وضعفمن ، کندی کوشکلکمدن
او تانیوردم .

دیدیکم سرکندشتی یازمقدن اصل مقصد زوجهه قارشی آخناز ایتدیکم
خط حرکته و قابع ماضیه آرد-نده بر جت برائت ، برمثال بولق ، کندی
کندیه باق ایشه اوایکی ناموسی آدمده سنک یرکده اوسلهاردی بویله یا پارلر
و شیعده بوراده بولونسلر سنک شوحر کنکی تصویب ایدرلردى « دیه
بیلمک ایدی .

مع ما فیه زوجهه هیچ بر تضییق معنوی آلتنه بولوندیریمیور ، تحت
ترصدده اولدینغی بیله حس ایتدیرمهمک ایجون المدن کافی یاپیوردم . بورایه
کلدیکمز کوندن بری نهیازدینغی ، نده یازدینغی مکتوبلرک هیچ بری بنم آلمه
چکمه مشدی . یالکنر معناً شدتی بر تأثیر آلتنه بولوندیریمیوردم .
(مانعده وار)

اسماعیل مشتاق

ایکی بیت

بر لحظه خوابه وارده کور ای عشق فته خیر ،
خوابه واره سنگله اودم جمله کائنان ؛
ایلر وداع ساحه هستی یه اشکریز ؛
مهر ومه وثوابت وانجمله کائنان .

عبدالحق حامد

مایسدن پنجره مزدن ...

مایسدن پنجره مزدن صبای نازو نیاز ،
اسردی او قشا یه درق نازنین کاستانی .
یا و اشجه خواب سحرده اولوردی چهره نواز
دو کردی لانه مزنه ننکهت خیابانی .

شفقده قمر مزی قندیل ضیالی کلمرده
آچارده دست صبا آل قانادلی یلپازه .
قانادلانوب یووالردن اوچان کوکلرده
جیویل جیویل او تو شوردی محبت تازه .

اویانهادن دها قوشلر اویاندیردی بخی
سحرده شوق ایله بابلشن کل شغفک

کونش کوروئه‌دن اول ویرردی نشم‌ستی
حریر شعشه‌ه آفتاب اولان زلفک.

آچیق صاچیق یا تیورکن فراش ناز کده
طوروردی حالکه حیران اووضع خوشکامک.
ایپکلی کوملکلک ناز اهتزازنده
«قوچاقله اوپ» دیمک ایستردنی صانکه اندامک.

ادالی قو مرولرک وضع عشووه کاری کبی
ایدردی نازوکر شمه لب محتمز ؛
ویرردی کلله بر طاتلی رعشة عصی
بر آشیان اهلده هدیر و صاتمز .

حسین سیرت

بونلر کیملدر ؟

سنده برقاچ دفعه ایش ایچون « منصوره » شهرينه کیدردم .
 مملکتک تئیزجه ویکی قسمی تشکیل ایدن ، نیل بوینده کی جاده ده ، و تمامآ
 نهره ناظر قهودلرک برنده غروب زمانی او طور و بده او کونسکی یاقیجی کونشک
 یورغونلغی تحفیضدن باشنه اوراده پایه حق برشی بولو هازدی . جاده دن کاوب
 چکلر ، یازین صویی پک آزان نه زده کی اوافق فایقلر ، متصل نهرک مجراسنه
 اینوب صودولدوران فلاحلر ، اوراده متهدی بحرکت ، جمعیتی بروحه طبیعت
 وجوده کتیرلردى . بن ده اکثراً تصادف ایستدیکم وطنداشم دوقتورسیمونه
 برکناره چکلرک مصاحبیه دالار ، برطریقند ده بولو حیه باقاردم . اوراده
 نادرآ کوزمه ایلشن غریب بر منظره ، حزین بر ظل متھرک ، ویاخودذی روح
 بر شعر حقیقی ایسته میرک آزار ، اضطراب قلب ایله کورملک ازو ایدرم .
 او حقیقت بخی تعذیب ایدرک ، کندینه باقدیر ردی : بن اونی کورمه مک ایستدیکم
 حالده تعقیب ایدرم ! .

هر کسک بر از هوا آلق ، یملک زمانه قدر استراحت ایمک ایچون
 طوپلاندینی اویرلرده ، بربنی آز فاصله لرله تعقیب ایدن دیلانجیلردن بیزار
 اولدینم دقیقلر ، ایکی قات اولشن بر اختیار ، ارقمه نده کی صودولو قیرنه نک
 باز طاقتسوزی الشده ازیله ازیله نهرک یوقوشی چیقماهه جالیشیردی .
 عمومیتک احوال روحیه سیله آچیق بر اضداد یاپان بونیم مرده نک کوزلری ده
 کورمدیکی ایچون ، صاغ اتی او موژیه قویدینی ضعیف بر قیز چو جوغنک
 دائم دلاتنه محتاجدی . او قدید چو جوق بعض تائیله رده اونک بالکن دلیلی
 دکل ، بر ده عصای اتکاسی ایدی ! چو جوغنک اته کیدیکی مائی کوملاک الشده کی
 او چیقیق او موژ کیکنی بعضاً صیفارچه سنده طو تارق سنده لر ، چو حق ده اوچ درت
 تائیه قدر طورور ، نهایت اعاده موازنه ایدیله رک ینه بر ابر یورومک جالیشیرلردى .
 نصل یاشامشدى ؟ بالکسکسان ته لک بر عمر ، ته لری کورو نیز بر مدهش طاغ

کبی تصور ایتدیکم بوربری او زرینه ییقیلماش سین حیات، نصل کچمشدی؟ ! .
رنگی و منظره سیله ، شدت حرارتندن چاتلاقلر ، چیکتمنگدن يول يول
چیز کیلر بیدا ایتمش بر طوپراق کنله سنی آندران او چهره دن ، او ناصیه سر
نکون قدر او زرندن ، هیچ برا آن دیگلکنمه رک چکن سین عمر ، بوادعک
حیاتنده نه بورالر ، نه فورطنلر ایجاد ایتمشدی . قیصه مائی کوملکنک ،
قیربه نک آسیل دیغی طرفه کلن هان پاریسی ایصالاق بو هیکل ادب ، او یانشده کی
عصای غریب ! . بونلر کیملر در ؟ ! .

دیز قاپاقلریستک براز اشاغیسنه قدر کوروان او یانیق او دون رنگلی قوب
قورو بالدیرلر ، او طاش کی فاتیلاشمش چامورلی آیاقلر عجیا سکسان ییلدیر
بیتیرمک ایستدکاری شو مسافة حیاتک منتهای اقباله نه وقت واصل او له جقلر در؟ .
اولره قیربه سی صو طاشیان بو بیرامش وجودک استراحت اخرو یه دن
باشقه برچاره خلاصی او سه ایدی . . .

* * *

ایکی قات او لیوردی . ایانی قایوب دوشمک ، ایچنک قوفاغنی کوردیکم
او کیلکلر کیبلق احتمالی واردی . او تزمک عصای ذی روح ، او قدر شایان
استناد بر قوت دکلداری . . .

جاده نک بر کوشنه او طورو بده کلن چندن . . . حایر ، حایر . . .
فیقدر؛ فقط بویله ال زهرلی بر تحقیره مستحق کوروله جک قدر ذلیل دکل ! .
او ، دیله نه من . قیربه سی قالدیره بیلدیگه ، ایاقلری حرکت ایتدیگه ، سکسان
سنه در یا به مدینی بوشیئی ، بواسعی کنده سنتکده سویاک ایسته مدینکی شیئی
یا به ماز . یا یعنی ایسته سه ایدی مانع ایدن بر نظام ، بر اصول یوقدی . فقط
باشقه بر کتاب قانون ، او عصای ذی روحی قاور ایان الک کلوب چکلره دوغه و
آچیلماسنی امر ایدیور ! او یدذلله ، آوجینه قونه حق برمعدن پاره نک
تکمیله بلک یانار ، پار الاینردی . قوه دماغیه سی بوفکری بسله دیگه وجودی
ایکی قات او لور ، فقط باشی هر صدقه آیشده تکرر ایده جک او لان ضربه
ذاتی ییه من ؟ او ینه سقا او لارق او لور . فقط دیلنجی او لارق یاشایم مازدی ! . . .

فلسفی بر مناقشه

(اولانگی بازار مکتب ملکیه ده علمای بنامدن زهادی زاده جمیل صدقی افندی
ظرفندن ویریلن خطبه فلسفیه)

انسان اک اول موجودیت مادیه منه قناعت حاصل ایدر ، ایشته علمک
باشلانغجی بودر . مدرکه نک پیدا ایتدیکی اووقوف ، بالتدیج حواس خس ایله
توسع ایدرک انسان موجودات خارجیه حقنده دخی قناعت کسب ایدر .
ازمان کنندی کنیش ، پک کنیش بر عالمده جزء لا تجزی قدر حقیر بولور .
کنندی اولومنی هیچ بروقت کوره مین انسان ، باشقه لرینک اولومنی کورد رک
بر کون کنندیست ده حیاته وداع ایده جکنی دوشونور . بودوشونجه دی عمیق
بر اس و نومیدی تعقیب ایدر . او تلر کبی بروقت یریوزنده نشوونتا بولقدن صکره
نهایت قورو و هرق قاره طویر اقلره قارشمیق ، ابدیاً محو و تابود اولم طوغروسوی
انسانک خوشه کیدر بر حادثه دکادر .

فقط ایستر خوشه کیتسون ، ایستر کیتمسون انسانک اوله جکی محقققدر .
او حقیقت نظرده قطعیت کسب ایتدکدن صکره بردها دیر بلوب دیر بلعیه جکنی
تدقیق ایتمک احتیاجی پاش کوستیر . ایشته بونقطعه اوتهدن بری بر ج سوق
عقلانی دوشوندیروب طوریبور .

بز اکر طیعتک صنی ایسه ک قورو و قدن صکره عودت ایجین نباتات کبی
بزده بعد الموت سوکیلی حیاتمزره رجوع ایده میز . فقط اکر اعاده منزی وعد
بیوران فوق الطیعه بر خالق محترک اثر خاقی ایسه ک حیاتمزرک عودتی شبه سیزد
اثبات واجبک دلائلی چوقدر .

وفی کل شیئی له آیة تدل على انه واحد

انجق بز بودلائلک بر قاج دانه سی حقنده ایشی طبیعته اسناد ایدن مادیون
ایله بعض مناقشه کیرشمک ایستارز .

۱ - وجود من بر چوq مختلف اعضا در مرکبدر که بواسطه اعضا هر بری وظیفه
سخن غایت منظم بر صورت ده ایفا ایدر ، حیاتمزک بر جزء متممی ، آلت فعله سیدر ،
علم و ادرا کدن کلیاً عاری بولنان طبیعت بزی بود رجه مکمل یارا ته جق اتفاقی
نرهدن بوایسور ؟ بود لیلی شویله جه سرد و ایشان ایتدیکمز وقت مادیون بزه
جو اباً طبیعت بزی میدانه کتیر مدعی بز طبیعته کوره وجود بولدق ، دیرلر .
بزده دیرز که طبیعته کوره اولق بزم المزده او اسه هروقت طبیعته موافقی خیری
بوله رق هیچ بروقت پیر ناتوان حالی آلمق ، موته کردان داده اطاعت بولنلق
کپی ایم کوردیکمز احوالی قبول ایدر می بز ؟

ینه مادیون دیرلر که بز طبیعته کوره وجود بولدق » افاده سند اختیار مزاه
طبیعته او بذیغمزی قصد ایمیز . بونکله افاده ایتمک ایستدیکمز جهت ،
جیران جسد مزک دامعاً دکیشمکده او لان محیطه کوره تغیر ایتمکده بولندا گیدر .
محیطه کوره دکشمین حیوانات انفراض بوله رق دکیشندرک ایقای تسل
ایستدکلری تحقق ایتشدر .

بزده جو اباً دیرز که خارج دن بر فاعل اراده سی اولزسه حیواناتک بر قسمی
محیطه کوره تغیر ایتدیکی وقت دیگر قسم نه دن تغیری قبول ایتمک رک انفراض
بولور .

۲ - حیاتک قوای طبیعته دن رأساً حاصل اولما مسی فوق الطیعه بر صافعک
اثر قدرتی اولدنه دلالت ادر . پاستورک تجارتی اثبات ایتدی که حیات رأساً
مجاددن حاصل اوله ماز .

یک بر حیاتک حصولی اسکی بر حیات دن اقباسده بولنقمه قائمدر . مادامکه
کرده من شمسدن بر کنله آشیشان صورت نده آیر مشدر ، بالطبع ایلک دوره سند
تخدم حیات دن کلیاً عاری بولنور دی . صکره دن وجه ارضده حیاتک بوقدر
تنوعات ایله برابر ظهور ایتی برحاله اداره کلام ایدر که دیرلر که : پاستورک با شقه
مادیون بومشکله قارشی شویله اداره کلام ایدر که دیرلر که : پاستورک با شقه .

حیاتندن اقباسه متوقف اولدیغی اثبات ایتدیکی حیات ، میقروبلرک حیاتیدر . میقروبلر ، بدرجه ترق ایتش حویتندن اولمک حسیله رأساً جداددن حصول بولسی مامول دکلدر . فقط حیاتک اجسام آلیه نک باشی " حیراتی اولان بروتو پلاسادن دها بسیط برسورتی وارکه اوصورتك نظر و آلاته جداددن تفریق غیر قابلدر .

جاددن رأساً حاصل اولان بوحیات بسیطه برجوق عصرلر ترق ایتلی که میقروب درجه نه واصل اولسون . حیاتک باشقه حیاتندن مقتبس اولمک مجبوریتنده بولنسی حیاتک قوای طبیعیدن بشقه برشی اولدیغنه دلات ایتز . شوحال سون برمومک یانق ایچون یانا نباشقه برمومه عرض احتیاج ایتمسه بکزر . اشتعال ایچون بشقه واسطه اولدیغی فرض ایتسه ک داعماً موم یانق ایچون برینک دیکرندن اقباس ضیا ایتمسی شرطدر . بوصورته وقوع اشتعال طبیعیلکه منافی دکلدر .

بر بونلرک شوواهی اعتذارلرینه قارشی دیرزکه حیاتک جداددن غیر قابل تفریق برسورتنده بسیط برقسمنک موجود اولدیغی نهایله اثبات ایدرسکز ؟ باخصوص بولیله برموجودی اثبات ایتدکدن صوکره جداددن رأساً حاصل اولدیغی نهایله استدلل ایدیبورسکز ؟ تجارت به قارشی ضعیف بروهمک قوتی نه اوله سیلر ؟

انکلیز حکما سندن ویلایم طومسون ، ارضمزه تخم حیاتک اک اول شهابلر واسطه سیله سهادن کلدیگنی سویشدر . حال بوكه اجرام سماویده حیات اک اول نصل ظهور ایتدی دیمه عینی سوال وارد اولور .

مادیون دیرلرکه بزاکر حیاتک جداددن تولدیغی قبول ایتمه جلت اولور سعف بر خالقک صنی اولدیغی تصدیق ایتمه من لازم کلیر . بدایتنده حیاتی جداددن یارادن خالق بوكون بر نظیره سفی وجوده کتیرمکدن نیچون عاجز قالمیلدر ؟ بر بوكا جواباً دیرزکه بر محنتار ایچون سن بوایشی نهایچون دون یا بدشده بوكون پایتیورسک دیمک معقول دکلدر .

— مادهایله قوتی قدیم بیان مادیون ، اشیانک شکل و صورت تاریخی ده قدیم

بیله جک ایسلر بونلرک یکدیگرینی تعقیب ایقی ، برینک وجودی دیگرینک زواله وابسته بولنی قدمه منافید . بونلری حادث بیله جک ایسلر ماده نک بوصورتلردن هیچ بروقت عاری اولندینی محقق بولندیندن قدیمک محل حوادث اولسی لازم کلیر . محل حوادث ایسه حادثدر .

عادیون دیرل که «زده برماده وار ، بردہ قوت . بونلرک ایکیسی ده قدیمدر . اشکال وصور قوتک تبداندن عبارتدر . تبدل بشفه ، حدوث بشفه در .»

تر جوابا دیرز که «اشانک اشکال وصوری یکدیگر ندن متیز اولدیندن موجوددر . بوموجود بشفه برموجودک تبداندنی ایلزی کلش ، یوقمه حادثمیدر ؟ بز حادثدر دیرز . ذیرا یوق ایکن وار اوایور . صور ایچون قوتک تبداندن ایلری کلشدرا ، دیمک حدوثی اسکاره سبب اوله ماز . حدوثنک سبیق آکلادر . بز بمحتصر مقاله مزده دلائل واجبی ایراد صددنه دکاز . وجود اولک

دلائل اولان موجودات حقنده بر قاج سوز سویلک ایسترز :

نظر عقل وتأمل ایله باقیلینی وقت هر بری خالق اعظمک بربرهان جدیل وجودی اولان اصول کائنات درتدر : بونلرده فضا ، زمان ، ماده ، قوتدر . جناب خالق بودرت اصل اصیل او درجه یکدیگرینه غیر قابل افسکاک بر صورتده مربوط یاراً مشدر که بعض فیلسوفلرجه درتنک ده بر اصله راجع اولدینی ظن اوئور .

بونلردن بعضاً ماده دن خالی بولندینی تصور اولنان فضا ، ماده نک ایسیطی اولان ائیر ایله مملو بولندیندن ینه حال افراده دکلدر . زمان که شون و حرکاتک صحنه توایسیدر ، فضا و فضا ایچنده بواسان بتون ماده ایله توئی شاملدر .

ماده قواتسز ، قوت ماده سرز وجود بولندینی کپی هر ایکیسی ده فضا و زمانه احتاجدن وارسته دکلدر . برماسafe معنیه قطع ایدن بر جسمک ماده سی حرکته مالک اولدینی کپی حرکت ده قوت دن عبارتدر . بوقوت ماده یه زمان ایچنده فضادن مقدار معین بر بعدی قطع ایستیرز .

آلتش متراهق برماسafe آلتیش ثانیه ده قطع ایدن بر جسم متخر کل سرعانی

بر ضعف دها از تدیری بلرسه ثانیه ده ایکی مترو حرکته باشایه رق مسافه‌ی اوتوز
ثانیه ده قطع ایدر . جسم متحرک مذکوره حرکتی بر برینه ایکی ضعف
از تدیری بلرسه صورت ظاهر دده مسافة مذکوره نك زمان سر قطع ایدلیسی لازم
کایه . حالیو که چشم مذکور بوسرتانه ثانیه ده انجقا اوچ مترو حرکت ایندیکندن
مسافه‌ی یکرمی ثانیه ده قطع ایدر . سرعت درت مثل آرتارسه زمان آلمش
ثانیه دن اون بشه اینتر .

غزییده که زمان ایله حرکتک یکدیگر ندن بتون بتون افسکاکلری غیرقابل اولقله برابر بری نهقدر آرتارسه دیگری اوقدر آزاير . زمان آرتارسه حرکت آزاير . حرکت آرتارسه زمان آزاير . بوندن شو ایکی موجود آراسندم بر تضاد حکمفرما اولدینی آکلاشیلر .

اصول اربعة موجودات که اک مهمنی قوتدرک فضاده ماده ی پنجه سندہ بازی بجهه
کجی تحریک ایدن، شکلدن شکله تبدیل ایلین، چهره لره رنک لطافت ویرن،
چیچکلره، کله بکلاره نظر فریب مختلف الوان بخش ایدن، کره ارضمزی
شمس جهانتابک خیا و حز ارتبه معروض قیلان، اطراف احتمامده دلاشدیران
هپ او در . قوت او دست و پای طبیعت، که اشیانک اشکال و صوری مجرد
او شکله حصول بولیور، کائناتک قسم فعالیدر .

بز اجسامی روئیت ایدر ز؛ فقط کوردیکمز آنک قسم مادیسی دکلدر .
اجسامده کوز ایله کوردیکمز رنکدر . رنک ده ضیادر ، ضیا ایسه قوتدر .
بز اصواتی اشدیرز، فقط ایشتديکمز اهتزاز هوادر، اهتزاز هواده حرکتدر.
حرکت ایسه ینه قوتدر . ال ایله ملس ایلدیکمز شی جسمک ذاتی دکل ، حراری
ویا خود خشونت و نعومتیدر . حرارت ، خشونت ، اعومت هب قوتک اقیامندندر .
الز ایله قالدیردیگمز برطاشده ثقلات حس ایدر ز . بوغللت اثر جاذبه در .
جادبه ایسه قوتدر . المزی برجسمه طوغزی او زاسه سق جسم المزک حرکته
مانع کلیر . شومانع دافعه دن منبعندر ؛ دافعه ایسه قوتدر . خلاصه اجسامده
هانکی حاسه ایله اولورسه او سون حس ایتدیکمز بشون احوال قوتهدرا جعدر .

قوت اولمه بز هیچ برشیئک وجودنی حس ایده میز . حرکتمز ، حیا تمز ، ادر اکمز هب قوت اینیدر .

بو کیجه بوراده اجتماع ایدن ذواتک سیهالری ، شکلری حقیقتده تابان اولان ضیالرک اثر شعاعاتیدر . صحبتلری ، مکالمه لری هوانک تموجاتیدر که بونی ظهوزه کتیرمن آلات صوته مزدر . آلات صوته مزی تحریک ایدن یدیکمز غذالرک بخشن ایندیکی قوتدر .

ماده نک محسوسیتی ، حرکتی هب قوت سایه سنده اولدینی کبی بوكون اصل منشأی ده قوت طن او نیور .

اوت ، اساسا وحدت وجوده قائل اولان فاسفه ، ماده نک فی الاصل قوت اولدینی بیلدیریور . و کندیی ساکن کورندیکی حالده ماده لره جولانکاه اولان فضای وسعت غیر محدوده سایه برا بر قوتدن باشقه برشی اولق او زرمه قبول اینیور .

بو فلسفه ابعاد فضای غایت بسیط بر قوت و بتون محسوسات ایجون یکانه منشأ ، و تغیر آخر له ، ام الکائنات طانیور . بورایه کوره فضا ، نامتاهی بر قوه بسیطه در که ابعادی حصوله کتیرمش و بونلرک نتیجه تفاعلی اوله رق جواهر ماده وجود بولشددر .

جواهر ماده نی وجوده کتیرن قوای اولیه فضاییه ، دائمی صورتده جواهرک برندن دیگرینه انتقال اینکدددر که جواهر بیننده موجود محاذبه ، بوار تباطط نتیجه سیدر .

مادامکه جواهر ماده نی فضا حصوله کتیریور . شوحالده جواهر ماده ، فض اسر و وجود پذیر اولیور دیگدر . بتون ابعاد ، فضایه راجع اولدینگدن اجسامک ابعادی دخی فضائیدر . بر جسم حرکت ایندیکی وقت حائز اولدینی ابعادی فضایه ترک ایله یکیدن فضادن اکتساب ابعاد ایدر .

ابعاد اجسام ، فضانک مالی اولدینی تحقق ایدنجه جسمک فی الاصل فضادن حاصل اولمش بر قوت اولدینی تظاهر اینزمی ؟ جسمک ابعادی کندی مالی او لسه فضاده بر مسافت محدوده به تحریک و وضع اولدینی وقت تداخل بعدین

ویا او آنده بعد فضاینک انعدامی لازم کلیر . فبحصت بطورنکون فحصاً
فلم اجد سوی حرکات فيه لما در ماهیا .

ماده نک فی الاصل قوت اولدیغتی هر کسدن اول بز اثبات ایندک دیمه حکمای
غرضک بواد عالی واهیدر . بوفکر تقریباً بیک سنه اول علمای معقوله دن
(التحمار) ایله (ضرار) طرفندن در میان ایدلشدر . (التحمار) ایله (ضرار)
شرقو ندن اولملقه بوکشف مهمک شرقه عالدر . التحمار ایله ضرار
تابیک سنه اول اجسام ، اعراضدن بشقہ برشی دکلدر ، دیمش . و او وقت شو
دعوالری علمانک خنده استهزا سنه دعوت ایتش ایدی .

صدده رجوع ایدم : بتون کائناتک مایه الوجودی اولمک او زره یارادیلان
قوت ، افعال انسانیه و حیواناتک دخی سبب حضوریدر . اجسام آلیده مشهود
اولان کافه اعمال ، ترکیب آلینک احتوا ایتدیکی حیبراتک اثر قوتیدر . بر جسم
آلی حیبراتنک تقسیم اعمال قاعده سنه رعایتی درجه سنه ترقی ایدر . انسانه
تقسیم اعمال سائر اجسام آیه یه نسبه مکمل بر صورتده جاری اولدیغدن
انسان سائر حیواناتدن اکمکدر . تقسیم اعمال ، نباتات ایله حیوانات مدنیه ده
ناقص بر صورتده جریان ایتدیکنندن اونبات و حیوانک برعضوی قطع ایدلیکی
تقدیرده عضو مذکور مرور زمانله یرینه کلیر . بو تقسیم انسان و انسان کی
مترقی یارادلش طبقات حیواناتیه ده منتظم بر صورتده جریان ایتدیکی جهنه بر
عضوک وظیفسنی بالکن اوعضو کوره بیلیر باشته اعضا اوایشی کورمک
مقتدر دکلدر . مثلًا معده ، دماغ وظیفسنی کوره من . معده نک ایشی بشقہ ،
دماغک ایشی بشقہ در .

انسانک ترکیف تشکیل ایدن حیرات ، ازه لرنده اعمال و وظائی حسن
تقسیم ایتدکار ندن وجود انسانی بر حکومت عادله به بکزر که اونک حاکمی ،
قرآن عظیمده امر الهیدن اولدیگی تصریح بیوریلان ، رو خودر .

ایشته مناقشه فاسفیه من شو نقطه ده خاتمه ایریور . فقط روح وجود انسانی
حقنده در میان ایتدیکمز حکومت تشیبی مناسبیله احوال حاضر دمنه دادرده
برایکی سوز سویلک ایسترز . کائناتده اساس موجودیت قوت اولدیگی واوقوت

حیرتک فعالیتند کورنده کی بـ حکومت ایچر اسندده شوحال عین صورتـه مشاهده ایدیلیور .

برـ حکومتـ ک تقسیم اعمال قاعدهـ سنه رعایـتـ نسبـتـ دهـ ترقـی ایـتمـی مـحـقـقـدـرـ . افرادـ حـکـومـتـ زـرـاعـیـ ، اـصـحـابـ صـنـائـعـیـ ، طـبـیـلـرـیـ ، مـهـنـدـسـلـرـیـ رـجـالـ سـیـاسـیـسـیـ ، شـاعـرـلـرـیـ ، مـحرـرـلـرـیـ وـدـهـ باـشـقـهـ اـرـبـابـ اـخـصـاصـیـ آـیـرـیـلـوبـدـهـ هـرـکـسـ یـاـكـزـ اـخـصـاصـ اـیـتـدـیـکـیـ صـنـعـتـهـ صـارـیـلـرـهـ اوـحـکـومـتـ تـرقـیـ اـیدـرـ . وـظـانـیـ پـارـهـ وـالـتـاـسـ اـیـلـهـ توـزـیـعـ اـیدـنـ حـکـومـتـ هـرـوقـتـ پـایـسـتـهـ تـدـنـیـدـرـ . دـورـ منـحـوسـ استـبدـادـهـ وـظـانـفـ هـبـ نـاـهـلـلـرـهـ وـیـرـلـدـیـکـیـ جـهـتـهـ سـوـکـیـلـیـ مـالـکـتـمـزـکـ درـکـاتـ سـفلـیـ تـدـنـیـهـ وـصـوـلـهـ رـمـقـ قـلـمـشـ اـیـدـیـ . بـوـحـالـ اـسـفـ اـشـتـالـ بـرـنـثـ عـصـرـ قـدـرـ دـوـامـ اـیـدـهـرـکـ هـرـکـیـ بـأـسـ وـتـوـمـیـدـیـ یـهـ القـاـ اـیـلـدـیـکـیـ بـرـاعـتـهـ شـمـسـ حـرـیـتـ تـوـارـیـ اـیـمـشـ بـولـنـدـیـنـیـ جـبـ ظـلـمـانـیـ اـیـچـنـدـنـ طـلـوـعـهـ باـشـلـاـ بـرـقـ مـدـیدـ اـولـانـ لـیـلـ مـظـلـمـ اـسـتـبـدـادـیـ نـهـایـتـ بـرـ خـبـرـهـ ، بـرـ خـبـرـ صـادـقـهـ مـقـرـونـ اـیـتـدـیـ . بـرـ اـشـمـدـیـ حـرـیـتـ اـوـانـ خـبـرـنـدـهـ بـولـنـدـیـغـمـزـ جـهـتـهـ آـفـقـزـ هـنـوزـ درـجـهـ مـطـلـوـبـهـدـهـ ضـادـارـدـکـلـدـرـ . نـوـقـتـ کـامـوـرـ وـوـظـانـفـ مـهـمـهـ دـوـاتـ تـامـیـلـهـ اـهـلـلـرـهـ توـدـیـعـ اـیـدـیـلـیـ ، اـوـوـقـتـ شـمـسـ حـرـیـتـ بـتـوـنـ اـحـشـاءـیـهـ عـرـضـ دـیدـارـ اـیـدـهـرـکـ مـالـکـتـمـزـکـ درـ وـدـیـوارـیـ ، صـحـارـیـ ، دـرـیـاسـیـ ، دـرـیـاسـیـ مـسـتـرـقـ اـنـوـارـ اـیـدـرـ . وـظـانـهـ اـهـلـلـرـهـ توـدـیـعـ مـسـأـلـهـسـیـ اـیـسـهـ یـاـكـزـ حـسـنـ تـقـسـیـمـهـ مـتـوـقـفـ اوـلـیـوـبـاـکـ زـیـادـهـ اـهـلـلـرـیـ یـاـشـدـرـمـکـ مـتـوـقـدـرـ . هـرـکـارـ اـیـچـوـنـ درـجـهـ مـطـلـوـبـهـدـهـ اـهـلـلـرـ اـوـلـانـلـوـ مـوـجـودـ اوـلـماـزـهـ وـظـانـفـ بالـطـبعـ اـهـلـ اوـلـانـلـرـهـ قـرـبـ کـیـمـسـهـلـرـهـ وـیـرـیـلـیـ . اـقـدارـیـهـ مـتـنـاسـ اوـلـیـانـ عـالـیـ بـرـوـظـیـفـهـنـکـ غـاصـبـیـ ، دـمـاغـ حـیـرـلـرـیـنـکـ وـظـانـفـنـدـنـ اوـلـانـ دـوـشـوـنـکـ وـظـیـفـهـسـنـیـ کـوـرـمـکـ چـالـیـانـ بـرـحـیـرـهـ جـلـدـیـهـ یـهـ بـکـزـرـ .

اهـلـلـرـ یـتـیـشـدـرـمـکـ اـیـچـوـنـ جـاـجـاـ مـکـتـبـلـرـ تـأسـیـسـهـ چـالـیـشـمـلـیـیـزـ . بـزـدـهـ اـهـلـ اوـلـانـلـرـ مـعـدـومـ دـکـ ، فـقـطـ نـادـرـرـ . اـهـلـ مـوـجـودـ اوـلـمـادـیـنـیـ تـقـدـیرـدـهـ وـظـیـفـهـیـ نـاـهـلـهـ وـیـرـمـکـدـنـ اـیـسـهـ کـیـمـسـهـیـهـ وـیـرـمـهـمـکـ اوـلـادـرـ . نـاـهـلـ وـظـیـفـهـیـ سـؤـاستـعـمالـ اـیـدـیـکـنـدـنـ ضـرـرـیـ اـهـمـالـ وـظـیـفـهـدـمـکـ ضـرـرـدـنـ اـفـزوـنـ اوـلـهـیـلـیـ . بـرـوـظـیـفـهـنـکـ اـهـلـ اوـلـمـادـیـنـیـ تـقـدـیرـدـهـ وـظـیـفـهـنـکـ اـهـمـالـیـ تـرجـیـحـ اـیـمـکـ اـحـرـیـ اـیـکـنـ اـهـلـکـ

وجودیله برابر وظیفه نک یدنا اهله تودیعی حکومت ایچون نه درجه مضری او لدینی
وارسته ایضاً حدر .

هرشی قوت ایله قائم او لدیندن بزده قوت جمع و احضار ایدم که حکومتیز
اوروبا حکوماتی قدر صاحب شکیمه او لسون . قوی بروکدیرد کدن صکره حسن
توزیع ایدم ؟ عالم ، نافع انسانلری ایش باشنه کتیرم . جاهم ، مضر انسانلری
ایش باشندن دور طوته لم که حکومتیز عصر حاضره لایق درجهده تعالی
ایتسون . زمان استبدادده بالعكس نافع انسانلر ، تبعید ، مضر آدمهر تقریب
ایلدیکنندن حیات اجتماعیه من مخوف تهلهکلر ایله تهدید او لندده ایدی . قوئنک
توزیعندن مقصد هر کی اهل او لدینی ایشده قولانقدر . بین الافراد اعمالی
حسن توزیعه موفق اولان حکومت ، معضلات امورك حلنده هیچ بزمان
دوچار عجز و فتور او لماز . حالی ، استقبالی امین او لور .

عشق

ضیای شمسه قائمش بتون در یخه لری
بر او بله حجره یه بکزر که عمر مک کدری

غبار یأس و فنا سینمش اورده الوانه
امل، هوس بر اقلمش سکوت و نسیانه،

بتون حدائق حسدن او طویلانان ازهار،
او یور مقابر میتاده بی امید بهار؛

بو پابه کل، بو قرفیل آغر آغر صولتش
اوزر لرنده دکشد کجه هر مکدر قیش.

او جاق خراب و تمی ... لامبه؛ کیمسه سر، اعمی.
بو صمت خسته ایدو حزن و عنانی اینما ...

صلووق جداره آصلمش دورور غربیق ملال
او چهره لرکه او یور کوزلرنده اسکی خیال ...

او اسکی حجره یه بکزر که عمر مک کدری
چکلامش افق تسلي یه قارشی پرده لری؛

او ت بو حجره یه بکزر شباب مختضرم
دو زانه جلک الله هگران ایخنده منتظرم.

احمد هاشم

امام غزالی

— مابعد —

غزالی، شامده اون سنه اقامت ایتمش و بونک اکثر مدتها شیخ نصر المقدسینک زاویه سندۀ پیرمشد.

طبقات شافعیه دن بعضیلری غزالینک شیخ مقدس ایله ملاقات ایده مدیکنی وزاویه مذکوره يه ورودي يوم وفاته تصادف ایتدیکنی سوپلرلر. کويا غزالی زاویه مذکوره يه کالدیکنده طایبه علومدن بر جماعت در حال یدمقدسی تقیلله باشلارلر؛ هنوز کندیسی طانیهان بویله بر جماعتک تعظیمند حیرت ایده رک سبیقی سؤال ایدر. آنلرده: شیخمز بوکون وفات ایتدی . بزه، بخی دفن ایندکدن صکره زاویه يه عودتگرده بر اعجمی يه تصادف ایده جکسکر، سلامی تبلیغ ایدکر، بوندن صوکره اوندن تعلیم علوم ایلیکز . دیمشلردر . فقط وقعة مذکوره يه بروشیقة معتبره اولق اوزره قبول ایده میز . چونکه شیخلک وفاتی ۴۹۰ وغزالینک قدسدن شامه عودی ۴۸۹ بولنسه کوره ملاقاتلری آشکاردر. از جمله؛ شیخ امام الذھبی ده بونی تأیید ایدیور.

موسیوبول راییس دیبورکه: « ذکای حازق العاده سی هیچ بر مسلک فلسفی نی قبوله میل ایتیوردی . » حکیم ابن رشد و بعض مستشر قلرده اویله سوپلیور. ابن رشد، « فصل المقال فیما یعنی الشريعة والحكمة من الاتصال » رساله سندۀ بنابرندۀ موجب مناقشه اولان مسائلی توضیح و بر طاقم تقدیمات سرد ایدیور. « غزالی کتابلرندۀ بر مذهبی اتزام ایتمدی . اشاره ایله اشعری، صوفیه ایله صوفی، فلاسفه ایله فیلسوف اولدی . » دیبور. ابن رشدک « یوما یعنان اذا لاقت ذیعن . وان لقت معدیاً فعدنائی . » بیتفی ایرادی ده بونی تأیید ایدر . فی الحقيقة آثار غزالی تدقیق ایدیله جک اولورسه دهاسی بر مسلک فلسفی نی

قبوله متایل اولمده بکی کوریلور . و بوندن غزالیت مسلکستارکی آکلاشمز .
چونکه غزالی کوریبوردی که فلسفه دیه او رویه آتیلان شیلر ، دائمًا تبدله
معروض دائمًا یکدیگرینی ناقض ! حالموکه شدید بر ذکا ، سدید بر نظر ،
حارق العاده بر فطرت ، مفرط بر قوه ادرالک ، قوى بر حافظه ، خلاصه حریت
فکر صاحبی اولان غزالی ، اویله هر کوردیکی شیئی بر صورت عامیانه ده قبول
ایده منزدی . اینجه الکدن چیز ، قبوله شایان کوررسه آیر ، خلافی تقدیر نده
تنقید ایدوردی .

واقعاً موسیو بارون فارادوو و امشالی مستشرقین بونی تربیه عالمه تک
تأثیرینه عطف ایدیورلسده بوکی تحکمک هیچ بروقت علت اوله میه جغنی ده
اعتراف ایدیورلر . طبیعدرکه انسان وجدانان بر شیدن امین اولق ایچون اوشیدی
اساندن تخلیل ویکیدن ترکیب ایتمک ایست . غزالی ده بویله بر لزوم حس
ایدیوردی . عقل بوندن دائمًا منون و متشکر قالیر و دائمًا اتی محافظه ایتمک
ایست . ایشته غزالی ، بر غایه خیال کی کندیسندن او زاقلاشان بر تایجه امنیت
بخشانی الده ایتمک ایچون قواعد فلسفه بی قبول ایتمکدن ایسه او کا بر نظر
تنقید ایله باقی ترجیح ایتدی . مثلاً بوکون اشیاتک تبدلات و تحولات دائمه
ومتعاقبیه معروض بولندیگی غیرقابل انکار بر نظریه ده . و بونی بزه ترقیات
و تدقیقات قیمه و عالیه اثبات ایدیور . «حقائق الاشیاء ثابتة» نظریه فلسفیه سی
بو حکمدهن خارج طوتوللیدر . بز دیمک ایسترزکه برنجی قوه محاکمه بی ایکنجه
قوه محاکمه رد و جرح ایدر . بو اسبابه بناءً غزالی ده تحری حقیقت ایچون
مسالک فلسفیه بسلاخ تنقیدی تشهیردن چکیشمده دی .
بارون فارادوو اثرنده :

En abordant gazalis, nous arrivons devant une figure notamment
différente de celle que nous avons rencontrées jusqu'ici; et ce ci
encouragera peut-être le lecteur. Je crois que cette figure nous paraî-
tra plus familière et moins éloignée de nous. Elle est sans doute
encore très orientale et entourée de l'auréole d'un mysticisme in-
tense, capable d'imposer avec modernes amateurs de mystique
comme l'illumination.

دیهورک فاسفه غزالی حکمدن استقطاب ایده‌میور . دیهورک « غزالی‌نده شمدى به قدر تصادف ایتدیکمز ... چهره‌لردن باشنه بر سینا کورسیورز . بوزرد، عمومیتله، دها صمیمی و دیگر چهره‌لردن دها مونس کایورز . » بالعکس، صرف حقیقی تعقیب واوغایه پیشنه طولاشان بومعلم اخلاقات سیای علوی‌سنده کی نباشت نورانیه بزر قلیله دها مونس، دها صمیمیدر . بوی مؤلف تقدیر ایتش اولملی که « مع‌هذا شرقه مخصوص طورلر، ینه یاقیدر . » دیور . فقط بوطورلر بزم مدار افتخار من ، اعصاردن اعصاره نقل ایدیلن بقیه اجداد ، مخصوصات ملنه من در .

غزیبدرک وجودلری بولندقلری عالمه بروزینت کرانشها اولان بوکی ذوات عالیه‌ی غربیلر المزدن المق ایستدکلری حالده بز ایچمزدن آتمق ایسترز . حتى ابوعبدالله المازری به امام غزالی ایله احیاء العلومدن سؤال ایدیلزیجه « بن، امام غزالی‌نک کتابی او قویمدم، فقط تامیلزیشی کوردم . هر برندن صور متوعه ایله الدین معلوماته کوره غزالی اثرنده موحدین، فلاسفه، متصوفه، اصحاب اشاراتک سوزلری جع ایتش و کتابی مذاهب مذ کوره ینته متردد بولنخشد . علم فقه و اصوله ید طولاسی واردی . علم کلامده آثاری موجوددر . فقط متبحر اولمایوب حقایقه چیومی تسلیم ایجون فلسفه‌ی تبع ایتشدر . فلاسفه ایسه خواطرله تمثیلت امور ایدرلر، بناء عالیه سوزلری مدار احتجاج و حکم شرعیه مقیس اوله‌ماز . فلاسفه غزالی ایسه ابن سینانک تدوینشده کوریلور . احیاده‌کی احادیث ایسه موضوعدر . الح.» دیور . ابوالولید الطرطوشی ابن مظفره اتحاف ایتدیکی رساله‌سنده عین طرزده تنقیداتده بولنوب « تصوفدن بی خبر بولندیفی حالده احیاسنی یازه رق قوردینی بسا کندی اوسته دو مشهد . طریق علمادن آیریله‌رک زی علماده کوریان بر کروهه قارشمشد . تصوفه تمایل ایتمکله علمایی تخطیه ایده‌رک بو بابده کی جرأتی فقها و متکلمینی طعن درجه‌لرینه قدر یوکسلتمش و دیندن انسلاخنه رمق‌المشدر . » دیور . تعریضات واقعه عمومیتله مصالح مرسله مبئله‌سیله مقایسه مذاهده

بولندیغی صرده ده بعض مسائل مالکیتی تضعیفندن متولد نفرته مستنددر .
بوکا اسباب سائره ده انضمام ایتشدر .

مسلت غزالی، حقایقی تعمیق؛ مسلک مازری، ظاهره معطوف اولدیغندن
شوتباین افکار وجوده کلشدتر .

تعاریضات واقعه تحلیل ایدیله جک اولورسه غرضه مستند اولدیغی آظاهر
ایدر . اولاً، احیاء الملوی کورمیگنی ادعا ایندیگی حالده بوراده کی احادیثک
موضوعیتی بیان ایتمی یکدیگریغ منافقدر . ثانیاً، برشیده یقین حصولندن
سوکره تنقید ایمک ایجاد کن فلان و فلاندن ایشتمد کی مطالعه سطحیه
زینین تنقیده مساعد اوله ماز . ثالثاً، مجرد ساع ایله برشحصت عقیده و مسائی
حقنده حکم قطعی ویریله من . اثارتیه برموقع مهم ومتاز اشغال ایدن بولند
جنت عرفانک ساعه مستندآ اتهامی جائز اوله ماز . رابعاً، معارضک موحدیندن
مرادی توحیدالهیده بولانلر ایسه اسلاملر او داره توحیدک ایلک طبقهستی
تشکیل ایدولو . خامساً، متصوفهی موحدینه عطف معناشده در . چونکه عطفدن
مقصد، صوفیه نک مسلم اولمقداری ایهام ایسه بو، قبول ایدیله من . مقصد، اهل
توکل ایسه بوده مسلمینک اک خیرلی فرقه لرنندندر . (بوراده توکل، مدارانتعاش
اوله حق اسبابه ایشتدر . یوقسه عطالت دکلدر .) طائفه الحاد و حلوله منسوب
بر وحدت مطلقه مقصود ایسه اثار غزالیده بو شرذمه الحادک آثارندن برشی
یوقدر .

«علم کلامده متبحر دکلدر .» فقره سنه کانیجه : بونی تسلیم اینکله برابر
دیرزکه بوعلمده کی رسونخی غیرقابل اسکاردر . متبحر دکل، سوزی علوم سائره
ده کی کالاتنه اسبیادر .

«فن کلامده استبحارندن مقدم» دیبور . بوده شایان قبول دکلدر . چونکه
«النقذ من الضلال» نده فلسفه دن مقدم علم کلامله توغلی مصر حدر .
خصوصیله علم کلامده متبحر اولدیغی سویلدکدن سوکره قبل الاستبحار
فلسفه ایله مشغولیتی ادعایی متناقض دکلیدر ؟

فلسفه غزالی به « ابن سينا فلسفه سی » دینخی ده ساعه مستند بر خطای

دیکردر. ابن سینا، فلسفه‌ده مشارالیہک شیخی دکادر. المتقذ من الضلاله ایسه بوکا شاهدر. بوفلسفه‌نک معقی او لیه یدی «تھافت» نده سلاح تقدی دیکردر. ابن سینایه چویر مرزدی. معتبرض ناصل او لیورده اثاریخی او قومدینی بر ذاتک فلسفه‌سی ابن سیناک تدوین‌شده بولیور؛ یوشه اثار غزالیی او قودم دیکر فضیلته، کلاط اجتهادیه لرینه بر تفیصه‌می ایراث ایده جکدر.

هله طرطوشینک کتلہ «تفوهاتی» صفت علمایه پاقشیدر همن.

مازرى، اندلسیلرک احیاء‌العلومی یا قدقدن صوکره‌اوئی البرندن را قدقلریخی

بیلیموری. حتی:

ابا حامد انت المخصوص بالحمد
وانت الذى علمتنا سن الرشد
وضعت لنا الا حجا تحى نفوسنا
ويقذنا من رقة المارد المردى

ترانه مدحیه‌سی انشاد ایدنلر اونلر دکلیدر؟

واقع احیاء‌العلومده اسنادی اولیان احادیث واردر. امام ابن سبک طبقاتنده بونلری جمع ایتدیکی کی دها بر چوق مدار اعتراض مسائل ایله امام مشارالیہک فتووالریخی بیان ایتمشدر.

موسیو یول رالیس دیبور: «غزالی، عن لشنه اولدینی قدر مسعود بر زمان چکیر مدیکنی سویلر، و عن اقی سور. اسلامیتک اخلاقه تعلق ایدن قسملرینی تهدیی صوک درجه‌ده تھیل!! ایدیوردی. نیسابور دارالفنونه معلم تعین ایدملک ایستلمش ایسه‌ده او زون مدت عدم قبوله اصرار ایلمعشدر. فقط نظام الملک زاده اسلامیتک ذکاستدن استفاده ایتھی الزم اولدینی و بوده بروظیفه بوندینی سویلمسی قبوله و سیله اولمshedr. غزالی، افکار عالیه اصحابیندن، مشهور بر ادب، سخن و حمیپرور بر کیمسه ایدی. فرق اسلامیه آردستنده «رابطه عمومیه و صمیمه تأسیسنه چالیشدی.» فی الحقيقة غزالی پارلاق بر فکر مالکدی، فرق اسلامیه آردستنده کی تشت آرایی قالدیرمک و بوصورتکه اسلامیقی بر شاهقة علویته

یوکسلتمک، ادیان سائره یه تقویتی ایمک، او نک یکانه غایه آمالی ایدی .
فقط غزالی ارباب نفاقدن قورقورق ایلری کیده مدعی . بونکله برابر نه کبی
تعرضله هدف اول دینی میدانده در .

احیاء العلومده « الفت و عنات حقنده کی مطالعاته نظرآ طرفکار ازدوا
بولندیغئی صورت قطعیه ده ادعا ایده میز . چونکه بو بایده آرای فلاسفه
والدهش بیاندن صوکره غزالی دیورکه : بو، مسلمدرکه بشریت مصالح دینیه
و ذنوبیه سی یکدیگرینک استعانه سیله اقامه ایدر. بوده ناس ایله الفت و انسیته
و هر حالده تعلیم و تعلم، نفع و انتفاع، تأدیب و تأدب، تواضع و تجارت کی حصائل
نمدوحة معاشرته متوقفدر . مثلا بر کیمه حکیم، فاضل او اسون. کوشنه نشین
عنات اولورسه بونک نه علمندن ، نه فضلندن استفاده ایدیلور؛ ولوکه صالح
ومتفق او اسون، چونکه علم باشقه، عمل باشقه .

علمده منفعت عامه وارددر ، باشقه بزینک استفاده سی لازمدر. عملده فائدہ
ایسه عمومه تعدی ایمک، شخصیدر. دیور، عنات و الفتنه اعتدالی توصیه
ایدیورکن موسیو رالیسک غزالی بی عنانه مائل کورمنه تعجب ایدیورز .

حقلت عدم تعددی مسئله سنده متصوفه ایله تئیل و تنویر مدعا یه کیرشمی
جهتیعی غزالینک عنانه تمایلی اراهه ایدیور ؟

موسیو رالیسک « اسلامیتک اخلاقه تعلق ایدن جهتلری خی » سوزی
ایسه یک غریبدر. اسلامیت ذاتاً بر اخلاق مجسمدر. اخلاقه منافی نقطه سی
یوقدر. اسلامیت نامی آتشده کوستملک ایستن اعجوبه لری غزالی، رد ایمکش
و اخلاق اسلامیه تدوین ایلمشدر . بوجهت، موسیو رالیسک ده تحت
اعتراضه در .

احکام شرعیه من هر دورلو تقیصه دن وارسته در. خلافکیرانک بیان ایمه کاری
بر طاق مناسبتیز حکایات، تفوهات، صرف غرضه مستندر. نظرلری تعیق
حقایقه معطوف بولنیانلر بوکی سلطنه شیری اعتراضلریه مدار اتخاذ ایمکشدر.
بونلرک ایسه احکام شرعیه و اخلاق اسلامیه ایله مناسبی یوقدر .

غزالی ایسه زماننده اخلاق نامی تختنده کی هر لیسانی رد ایمکش و یازدینی

اژرلر نده پك متبين بر اساس اتخاذ اين شدر. يوقسه اسلاميتك اخلاقه متعلق محاج
تهذيب جهتاري يوقدركه بونك اصلاحی موضوع يبحث او لسوون.

بالعكس موسیو رالیس
غزالی بی مظہر اخلاق اولم
اوژرہ کو سترمش او سے یدی
حقہ مقرون بر سوز سویلمش
اولورڈی. حالبو کو مصلح اولہ رق
کو سترمسی بزی بوم عالمیہ
ایتدی.

موسيو راليس دبور :
مخاصلريينك فكريني حسن
صورته تلقى وداعاً لسان نزاهته
تُقيّد، غرزَيْنك وظيفه أساسيه مسى
ایدی .

او، معارضه و مناقشه لرنده
اصول مناظر مدنی اخلاق اینز،
اساس مقصدی جسن صورته
تعقیب و حل ایدردی . ذاتاً هندا
قشنه نک دم بولیه اولسی ایحباب ایدر.
(ما بعدی وار)
ابن حازم :

فہد

مثال حات

- فکرت وریشه نه -
- بکاتمال عمری یاز ..

اوستی پژوهشده، مست لایعقل
بر حریف، ایشته بیک مشقتله
بورو بور، هر نظر جه مستثقل

بر قیافت که بعض خنده کنان
دوشیور، قالیور، خوردانیور؛
بعض اطرافه چاربارق کریان
چهره زردی متصل قالبیور ...

ایستادم بن بولوح پامالی .
بکا تمثال عمری یازسن . . .

کل دم باق، سیری پک فناده دکل،

چوچ: دقتی باقه، شویله چکیل
اوستی پر مسدہ مست لا یعقل
بر حربیف، عمرک ایشته تعالیٰ !
سلانیک - پالیل ۲۰ جزیران ۴۲

علی جانب

بایراق

صانکه : مجرای سنک اعصاری

عصبی موجملله پارچه لایان

موجات دماء پرهیجان . . .

حن منسی^{*} روح ادواری

یادامنده ایلهین اشہاد

صیحات مدیده اجداد . . .

صانکه : بروزن بلند بقا ؛

پردهدار حرم‌سرای وطن ؛

صیرمه‌دن خاره‌لی ردای وطن . . .

جامه خواب مزین شهدا !

پیش عبرتنده بر کتاب فصیح ؛

نقش خونین صفحه تاریخ . . .

صانکه : برهاله^{*} هلال سحر

ابدیت کشاده برشپال ؛

جهه سلطنتنده بر قع آل . . .

قائلی برخنده الماع ایلر :

آتی عصرک شوتنی خاکی ؛

قلب ملت بوچیر بینان صانکه !

فاضی کوی

سلیمان بحری

شوبه نہائودر

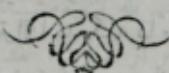
او کنده پیس و ملوث ، سفیل و مستحقر ،
سیاه ، کیلنی ، مذبذب یه یعنی یه یعن آمال ؛
پینده اسکی و قانله متنی اشکال ،
او هب حیاتی قارا کلک کورور واویله باقار .

فقط جینی هیچ بربری موسيقار
زيارت آيله ممش ، او بعدهمش ، شعر و خيال
سماي فكري خي بر لحظه ايتممش اشغال ..
وبر دهای فنادر که کائناي باقار

آنده اولسه . اونک عمری فن و فلسفه در چرچک ، ملک او کامجهول اولان املاک دارد . اونک شقاقلیری آلتیده هانکی رفوفدر . سلکر ککیعی ؟ هیبات ! . . . سعلی تملردر و توون ربایی اونک . اونده نفرت اکسیلمز ؛ ور اولوم چاکیدر ، باشقا موسيقى بیلمز . سلانیک ، ۸ کاتون اول . ۳۲۴

عاقل قویو نجو

[*] باشیه: نویسندگان ۲۱ صفحه ۱۴

قادین روحی

- مابعد -

شمدی بوبرسنەلک حیات سودانک ، کنندی دماغەندەکی داڑە شمولی آشامایان احتساست مكتومە خسرانى بىر بىر اوکاتودىع ايتىش اولقىدىن بىرخەزىمىنى آلارق كىتىدكە كسب كشايش ايدن بىرسانخە حىيە ايله بوتون اوسلەھ تأثرات روحىيە، افادەلرنەھ هېچ بىرتىكلىكە رعايت ايتىك جەھتەھ حصر فىكىر ايتىكىزىن اوکنەدە دوران كاڭمەدە نقل ايدىپور و بوبىيەاض زەين اوزرىنەد قوشان قىلمۇك اوچىنە كەملەر؛ او زايارق، قىورىلارق بىر شىك مخصوص آلدەن سوکرا بىر بىرني تعقىب ايدن كوچوك خىشەلەر كې توالى ايدىركەن بىضا بىر يە ايليشەرك بىر مەت قايلىر و اۋاققى بىرتوقىدىن سوکرا تكرار قوت آلارق حر كتە كلىپور و بويلاھە صحىفەلر كىتىدكە تعدد ايدىپوردى . . .

اونى ايلك كوردىيە كوندىن اعتباراً اوذقىقىيە قدر كىدران ايدن بوتون او آنات حىيائى بىضا اجىال ايدەرك بعض جەھتلەرىنى تعميق و تحليل ايدەرك تشرىح ايتىدى. و سوکنەدە، اوئىدىن اوافق بىراطىف مىرىتىنى ايدن سوزش استرخام ايله مكتوبىسە نەسایت ويردى. كىم بىلىرى؟ بونى اوقدىيە زمان نە قدر متائىر او لاچىدى ! . . . شمدى ذەننەد بونى دوشۇنور كىن؛ اونك، قاپىسىنى سورمه لىيەرك بىرىسىنك كورە بىلەسندەن احترازاً بىجلە ايله قويىنە صوقىدىيە بومكتوبى ؛ خاچانشىن نىزەين اللىرىلە اوزادىن، تاقلىكى اوزرىنە تەخسيص ايدىلىن موقعىدىن چىقاۋىدىن سوکرا كۆزلىرنە بىرلمە تەخسىلە نصل قابىچاپارق اوقدىيەنى، و آياقلرىنىك آتىتە سەرىلىن بوتون بو نوحات روحىيە قارشىسىنىدە، قادىنلۇغۇنىك او آنده غلىيان ايدن رقتلىيە مغلوب او لارق تأثرىنىڭ اغلادىيەنى تصور ايتىدى. سوکرا، حىيائىتە تىمايمەلە اشتراك ايتىدىكە داڑا ئىكى سطرلەق بىر جواب ايله مقابله ايتىدىكەن دوشۇندى . اىشته اوزمان وصولە امكان تصور ايدىلەمەين

امیدلر؛ بر آن ایچزده تحقیق اینش اولاجق.. واودقتهدن اعتباراً بر رابطه قویه
ایله بر اشن بو ایکی قلب سوداکار آرهسته، حرارتی بر معاشه نک احتسات
متقابله" روحیه سی ایله ابدی بر هنابت معنویه باشلایاجقدی . . .

ایزرسی کونی مکتبده، هې اوئى دوشوندی. بوتون کون، مدید بىرخاچان اىخىنەدە سچىدى. نهایت مکتبىدن چىقوبدە اووه كىلدىكى زمان مىدىھەن ئىورادە بولادى . اوئى ڪورىزىن بىردى قابى چارىش و كويابا بوناتىجەنلەك او آندا حضۇلەندىن دوپۇللان بىرمىرتە تىزەمشىدى . هان اواداسەنە چىقارق مكتوبى تىپىضە باشلاadi . . . بر آز سو كىرا مىدىھە ، ئىچىرى يە كىرەزك ھەزمانلىكى شاقىر افاغلە اوکا بىرى آرقاسىنە سو أللار ايراد ايدىر كەن او قىصە جوابىلە

یاز بسنه دوام ایدیبوردی . نهایت مکتبی بینیرنجه، او فی یانه چاغیرارق اطرافدن ایشیدلکدن احتراز ایدن خفیف بر صدا ایله :

— سکا بر شی سویله سهم، کیمسه یه سویله من میسک؟ ... دیدی .

او، کندیسه تودیع ایدلک ایسته ن بوسرک نه اولدیغئی اکلامق ایجون قولاق قبار تارق دیکلیوردی . وداد به جتنک سوالی او زرینه :

— خیر، سویله هم ... دیدی .

داد به جتنک، لاقردی یه باشلامادن اول او فی استعطاق ایتدی :

— آبالاک او ده می؟ ... دیدی .

او، بلا ترد : ایشیدلک ایسته ن بوسرک نه اولدیغئی اکلامق ایجون

— او ده ... دیدی .

صوکرا علاوه ایتدی :

— مادمازه الله فرانززجه او قویورل ...

— سکا بومکتبی ویریسم کیمسه کورمه دن آبالا که ویریرمیسک؟ ...

— ویریرم ... دیدی .

صوکرا ماصانک او زرنده، کوزی رسملی برساله یه ایلیشه رک :

بو فی بکا ویریرمیسکز؟ ... دیدی .

داد به جتنک، تردد ایتمه دن رساله یی او کا ویردی . مدیحه مسیر تندن، دها زیاده دور امایارق قوشدی کیتندی . شمدی وداد به جتنک ایلیشه رک ایلیشه رک حاصل ایده جگنی دوشونور کن قابی چاریبوردی . مکتب بنش دقیقه صوکرا اونک آللنده بولنا جقدی . بر مدت عصی ، او دانک ایخنده دولاشدی . صوکرا ذهناً او نک او ه کیتیدیکنی حساب ایتدی . بلکه شود دقیقه ده مکتبی آتشدی . او فی، مدیحه نک آللنده کورونجه بر حسن تجسس له صورا جق و صوکرا وداد دن کل دیکنی اکلامیجه قابی لطیف بر تجسس له چارپارق او دانه چکیله جک و هیجانله ظرف آچارق کیز لیجه او قویا جقدی . کیم بیلیر؟ بالکده یاریم ساعت صوکرا جوانی کوندره جگدی . صوکرا بونک عکسی دوشوندی . احتمال مکتبی مدیحه نک آللنده کورونجه حد تله نه رک او کا بر دها وداد که یانه کیتمه مسی ایجون

تائیه‌اند بولون‌قدن صوکرا اوئی مینی شمارلره تأدیب ایده‌جکدی . ایشته اوزمان وداد بیخت ایچون بردوره یأس و نومیدی باشلامش اولاجقدی ... شمدى پچردهه مدیحه‌ی بکلیوردی . ایچه زمان کچدیکی حالده مدیحه الاآن کوروئنه‌مشدی . اونك بودرجه تأخری احتمال، آلتنه اوقاق بر مکتبه‌له کله‌جکنه دلیل ایدی . برآز صوکرا مدیحه‌ی قایپنک اوکنده آراباجی ایله قونوشورکن کوردی . مکتبی ویرمش اولدیغنه آرتق شبهه‌سی قالمامشدی . حالتنه تکدیر ایدل‌دیکنه داڑ بر اماره‌ده کورولیوردی . قلبنده عظیم بر اشر احله قالقدی . صوکرا پنخورلری برآز آچاراق مدیحه‌یه سسله‌ندی . او، ابستدا ایشیتمه‌مشدی . صوکرا پنخربنک آلتنه کلدرک وایکی اُلنى اغزیسنه سپر ایده‌رک :

— ویردم ... دیدی .

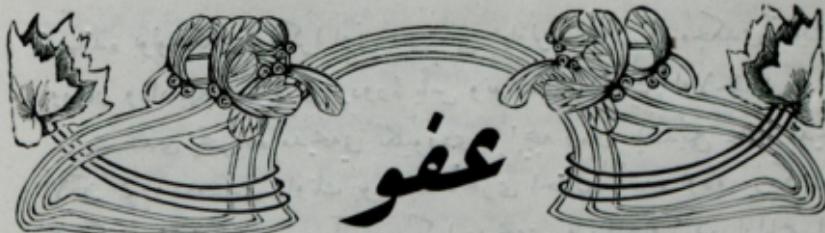
— وداد آرتق تماهمیله مستریخ ایدی . . .

— ما بعدی وار —

جمیل سلیمان

عفو

— ما بعد —

بوتون موجودیتندن چیقان بر فریاد، او کا آرتق بوندن عصیان ایتمه جکست،
کنندیخی ذاته قویه جقسک، جزا کی چکچکسک « دیبور کیدی ». بن شو
حالمله حیوانات و حشیه بی تعلیم ایدن بر آدمه بکزر کیدم ، که هم بر باقیشه
کوزینک او کنده حیواناتی اطاعتنه بجبور ایدبور ، هم او حیوانک تکرار
عصیان ایمسندن قورقیوردم . حقیقته زوجه مه دهشت ویرمشدم . بوقاب
او زرنده کی قوت و نفوذمی سوه استعمال ایدوب ایتمدیکمی بیلعم ، او فی جانب
حق تقدیر ایتسون !

هوبر براز کنندیخی طوبلامق ایستیورمش کبی طور دقدن صکره سوزه
باشладای :

شوون ده سو بله یم که بوقدر سرتلکمه برابر او دقيقه دن اعتباراً قابعده
حدتندن ، غیض و غضبدن ، مجازات ایمک آوز و سندن باشنه بر حسن دهاواردی :
عفو ایمک . عفوا یمک فکری ذاتاً ای بجه یراشمتدی . انجق اذواق ولذا ندندن
محروم قالمش بروجودک مغلوبیت و تسلیمیت دیمک اولان قورقاچه ، قولا بجه
عقول بجه حیثیت انسانیه بی محل ایدی . حضور رب عن تده انسانلر
یکدیگرینی نصل صفوته عفو ایدرسه بن ده بوصیفه فلاکتی اویله صاف و پلک
بر عفو ایله قمامق ایستیوردم .

ایشته بواسناده حد ذاتندما اهمیتندن عاری بر وقعته حیاتم زک بوکدارش طاق تفرسانه
نهایت ویردی . خاطر مده قالدیغنه کوره لوویه ره عود تمزدن درت بش آی
صکره تشرین اول ایخنده ایدی ؛ بریمک صالحی ، بر او طه ایله زوجه مه مخصوص
آیری بر صالحوند عبارت اولان یکی بنانک انشا آتی ختم بولشدی . دمین ده

سویله مشدم ؛ زوجهم کندی او طه‌لرینک تنظیم و تفرشی بکا برآشدمی . « سنلی » ده قالان اشیالریخی کتیرتمد . زوجهمک اک چوق سودیکی او واو فاجق صالونه بر شکل صمعیت ویرمک ایچون بوراسی کندیسنه مخصوص دوشمه‌لره ، او فاق تفک شیارله طولدیردم ، رسملری او تهدم ناصل آصلمش ایسه بورادهده اویله آصدردم . مرارت غربی آزاله‌رق منویتی جلب ایتك ایچون نه لازمه‌هپ کندم یا پدم . نهایت هپسی حاضر اولوب او طه‌یه بر لکده کردیکمز زمان سیاستنده شدتی بر تأثر علاّمی بیلیدیکنی کوردم ، نظراری بوتون باشیانی بر دفعه طولاشدى ؛ هر کوشده خاطر اتندن ، اعتیاد اتندن برشی کوریسوردی . دیرکن باشنى اللى آرمته آله‌رق هیچقره هیچقره اغلامه باشладی . وجودی بو هیجری قارله صارصیلرکن « آه سز يك ظالم ایتشکیز ! » سوزی بکا قدر کلیوردی . بویله بر تئیجه‌ی هیچچ بکله میوردم . ایلک دفعه اوله‌رق بنم یانده دو کوان بو کوزیا شلندن بن ده متعجب اولدم . بونک نه دیمهک اولدیغى ذهناً اراشد برمغه باشladم . عجا ماضی بی تکرار کوزی او کنه کتیر مکله ایستمیره رک قابقی یکیدن یاره‌لدم می ، یوقسے بو حركتمله ینه بر فکر ظلمانیه بخدمت ایتدیکممه می ذاھب اولدی ؟ یاخوددھا طوغروسى بو کوز یاشلری چوقدن بری قاتیلاشان بر قابک او فاجق بر معامله رفق و نوازشەقارشی بر دنبه مغلوبیت‌لدن متولد بر اثر ضعفمیدر ؟ فقط او تھقیری بردھا تکرار ایتدی . . .

— سز حقیقة بر جلااد ایشکیز !

لکن بودفعه کی خطاب قلبی بک انصاف سزجه صیزلات‌شده . بن ده آرتق ضبط ایده مدیکم بر صدای کریه نالک ایله سوزه باشladم . — آئیس رجا ایدرم ، مقصدی اکلایکز . . . سوزمی بتیره مدم ، باشنى قالدیره رق بکا باقدی . شمدی یه قدر مانع رویت اولان ردای کین و غریضی ایلک دفعه اولق او زرمه بیره رق باقیجه یوزمدن بنمده کندیسی کې مضطرب اولدیغى اکلا دی . حیرت‌لدن تردد ایتدی ، فقط مغلوب کورنمک ایستمیدیکی ایچون باشنى چویره رک قبویه طوغزی قوشدی ، چیقدی کیتدى . بوعقده ، نه قدر غریب اولورسە اولسون ، بنده آرمە مزدەکی سوه تفہمک

آرتق زائل اولدینه و بوندن صوکره دوره سکوت باشلایه جنی حسني حاصل
ایتدی . آلدانیورمهم ، ایرتی کوندن اعتباراً زوجم اووقته قدر مغورو
براسیر حالدن چیقرق اوک اداره سفی الله آمشدی . فقط بکارشی زبون
اولدینه خلقی ایجا نججه قلبنده برکین واردی . آنجق بن ، برکون بوکین
و غرضه غایبه چاله جغمه امین ایدم . هر شی ، آرتق بوقادینک تاعمق قلبنده
برخول وقوعه کلديکنه ذاهب ايدیوردی . بن ایسه اوکا قارشی اتفاد
ومغلوبیتمن طولای حس تفاخر دکل بالعكس منتدار لق کوسترمکه المدن کلديکی
قدر چالیشیوردم .

مع مافیه بوقدر مساعداته ، بودرجه حسن معامله به بن ینه کوونه میوردم .
زوجم حالاً آچلیمیور ، حالاً کنده ی هیچ قباحتی اولمسزین خقیزیره ،
ظالمانه ، وحشیانه برصورتند بدخت اولش برقادین طن ایدیوردی . برطر فدن
کنده خلقتک ، برطر فدن ده طیعتک یاردمیله یاوش یاوش سکون بولمه باشلامشده .
شور راچ کون ایچنده قصه منک بعض مناظرینی باکه سن ده کورذک بونلرده کی
رنک عظمت وشدتی آکلامش سکدر . چوق دفعه لر بوراده طیعت موثر
برشکه کیر ، اوت ، موثر دیبورم ، چونکه برسیما قارشو سنده اصل متاثر
اولور سق برمنظره طیعت ده بزی اویله متاثر ایدیبلور . زوجم قیر حیاته
پک آزماؤف اولمله برابر روحی تأثیرات طیعنه قارشی متحسس اوله حق قابلیتده
اولدینه ایچوندرک اقشارلری کونش غروب ایدر کن شواوفاق شرانه دن افاقی
تماشا ایمک اک برخی مدار تسليی ، حتی دیه بیلورم که بواقلر ایلک محروم
قای اولدی . کویزک صوک بهازنده اویله مستانتا بر اضافت وارکه تعريف
ایدم . بوکوزل صوک بهار ، بوشه هروقدن زیاده اوژون سوردی . چیقتلک
دیوارینک آرقمه دیکلمش متزوك برکل آغاجی بزه کانون اوله قدر کل
ویردی . بونلر زوجه می حقیقته متحسس ومتاثر ایتشدی . هر کون صباح
آشام ساعتلر جه کمزردی . بوتنز هلر هان دائم سکوت ایچنده سکمکله برابر
هر دفعه سنده بر تأثیر سکون بخش ایله نتیجه نمیردی . آیلردن بری ایمک دفعه
اولق اوزره اطرافنده اشیدن متلذذ اولمه باشلامشده . دها اطیف و خبدان

منظمه لردن بلکه بوقدر متأثر اولمازدی؛ حابوکه بوراده اوومارک ملال غریبانه سی، درملرک حزن وحشت آلودی، اورمانلری یالدیز لایان کونشک رنک حزین توکلی، خلاصه بوتون طیعت اونک روحنه کی حانه مطابقدي. بعضاً کوزلری یاشله طولاردي . بن بوسنر صدامز طوران یاشلرک هانزک منبعدن قوبوب کلديکنی بيلير، بونلرک آجی دکل بالعكس طاتلی یاشلر اولديغى حس ايدردم . هیچ برشى سوپله مزدم . چونكه طیعتك اسان رازى بنم سوزلرمند زياده قلبئه ملايم کايدى .

آنه يېنمكى يك ايي بيليردى . صباحلری تزهلمده بكارفاقت ايدە بىلەك ايچون بر آت كتيرتىمى تكليف ايتدىم . بوتكليفىم ايتكى دفعه تكرار ايتدىكىم حالده هر دفعه سنه آرزوسى اولدىغى سوپلەدى . ديركىن بر كون صباحلار بن حيوانه يېنمك اوزره ايكن يانعه کلدى و كندىسى ايچون آت المنى بن آرزو ايدىسۈرەم اوده راضى اولەجىنى سوپلە بىردى . سېاسىنده کى حالدىن، بىندن صاقلايدە مدېلىنى حىرت حجايدن آكلادم كه اوده آنه يېنمكى قىلماً ايستەبور. درحال آرزو سى يېرەنە كتيردەم ، بىلگىدە برقاج دفعه كىز مك چىقدىن صو كە بىلە كون بوندىن بويلاه يالكىز كىز منىھ مساعده ايستدى . نە يالان سوپلەيم، بوطلب بىبارچە حىرتىمى موجب اولىشدە . هنۇز قصبه يىي طانىمدىغى، اورمانلرک يوللرى انسانى شاشىرە جىق قدر قارىشىق اولدىغى، يېندىكى حيوانك باشى سىرت و بر قضا چىقىمى محتمل بولنىدىغى سوپلەدم؛ هىچ جواب ويرمىدی. آكلادم كه حد ذاتنده يك صريح و معقول اولان بواسبابى قبول ايدە جىك يerde بالعكس يك متأثر اولدى . ايرتسى هفتە حانە دها زيادە بى طور غونلۇق کلدى . شېھە سىز بىندن ايلك دفعه اولەرق طلب ايتدىكى بىشىئىك رد اوئلىدىغى كورمك عظمت نفسە طوقىمشىدى . فقط اضطرابى ساده عنزت نفسى جرىيىمەدار ايدىلدىكىندىن دکلدى، چونكە سكون اىچىنده كچن برقاج هفتەدن صو كە يىي بىر دورە بىحرانە اوغرادىغى آكلايوردم . بوجال اندىشەمى موجب اولدى .
(مابعدى وار)

هدیه لورمن - هدیه لورمن - هدیه لورمن
 هر آبونه بیان رأیدن محروم فلاماق ایچون شمدي يه قدر جوابلوسنه انتظار
 استدك . بر چوق جوابلار آدق . بوندن ماعدا هر هفته رساله همزی مظہر
 اتفات ایلين فارتلر هز دن ده مکتوبه کلدی . استانبول فارتلری اکثیریتمه تزیید
 مخالق جهتی توصیه ایدیسورلور . طشره فارتلر من - که آبونه لورمن در - چو غنی
 کتاب ایسته یورلور واونلرک بو خصوصده حق تسلیم او لمکلیدر . چونکه کتاب
 باشلی باشه بر هدیه او اقلمه برابر دفعه ده المنش اولور . اساساً اکثیریده کتاب
 آرزو ایستکلارندن بزدم بونی مع المعنونیه قبول استدك .
 اکثیریه اعتبار اینمیوه کنندی فکر همزی ده بیان ائمک لازمکایرسه بزی
 تلطیف ایدن فارتلر هز ک ایدی " مطالعه لاریته بر کتاب تقدیمی آرزو ایدیسوردق .
 بو آرزو هز سوکیلی مطالعه لاریه آرزو لریله کوافقی بزجه آیریج به موجب
 منویست و مباهاهادر .

مع ماقيه شوئی ده عرض ایدم که تزیید مخالق فکر نده بولنان فارتلر هز دده
 بر تخفه شکران او زره ایلرده صحیقه لورمنی تزیید ایده جکنر . هر حالده بزم آرزو
 و املز خاقمیزک تنور افکاریه الدن کلدیکی قدر خدمت ایچکدر .

اصحاحی و آنی

درت پرده لاث ملی اویون
مئرانی : سیدا. حکمت

اشخاص

حسین بک افندی مایین اکابر مستخدمیند
جعفر اغا مصاجبند
حق بک رجالن بر ذات
رفیق بک حق بک قاین برا رسیده کی رُونلار ن
صلاح الدین بک حق بک خذومی سلطانیه طلبه ستدن
احمد بک	
سلای بک	
رشاد بک	
رفیق بک ارقداشلرندن	
فخری بک	
گمال الدین بک	
ادیب بک	صلاح الدین تک آرقداشلرندن
رشید بک	
صیحه خاتم حق بک حرمی
بدیهه خاتم صلاح الدین بک حرمی
بر حرم اغاسی	و کیلخراج حسن اغا، بر قبوچی، بر خدمتچی، او شاقلر و اهالی

ایلک دفعه اول در ق کانون اولک ۱۲ نجی جمعه کوئی تپه باشی قىتللى تى ارسوسند
« طبله حوق جعيتى » مصارف تأسیسیه سنہ قارشولن اولان او زره موقع تماشایه قولىشدر.

— برنجی پرده —

« منتظم برصالون .. صاغده مسولده
بررقاپو .. صول طرفه بیوک بر پنجه ..
پنجه نک یاشنده بر بارسهر .. بارسarde
حق بلک او مطورمتش سیگاره ایچر، قارشو.
سنده و کیلخراج ال پنجه دیوان دورر ..»

برنجی مجلس

— حق بلک — و کیا خرج حسن آغا —

حق بلک

ای، او دونی نه قدر آالدیکزدی؟.

حسن آغا

اون سکز چکی .. افندم

حق بلک

نصل، آی باشه یتیشه بیله جلک کبی می؟

حسن آغا

بلک ظن ایتم، بلک افندی .. آشجی چوق مسرف داورانیور .. حرم
ایچون او قدر کیتمیور اما ..

حق بلک

« الی بر طرز لاقیدی ایله صالحیه رق »

اهمیت ویردیکاک شیده باق .. بن اونلری دوشونه جلک او لسم .. آی،
ات نصل، یتیشیورمی؟

حسن آغا

سکن آی باشنده ایکی بوز قرق او قه ایچون قونطورات ایتمش ایدک اما ...
معتهد کله جلک آیه او قدر ذیانله ویره م دیه افدم من دن استرحامده بولنه جقدی
حق بلک

حریفکده حق وار .. الم آش بهاسه چیندی .. نصل با غچوان آیانی
ایچون ینه میرین قیرین ایدیبورمی؟

ایکنجه مجلس

- حقی بک ، حسین بک ، جعفر اغا -

بر حرم اغاسی

« تلاشه اینجی کیره زک »

بک افندی . . . بک افندی . . . حسین بک افندی ، جعفر اغا حضرت ناصریه
اشراف ایدیبورل . . .

حقی بک

« مرندن صیجرایه رق »

چابوق یه قاری یه ایکنجز . . . حسن ، او غلم ، سندہ کیت . . . رعایت ده قصور
ایدله سون . . . اطرافه دقت ایدک . . . صائین بنی محجوب اینه بک . . .
« دولاشرق » بو قیاقله ده نصل قارلاشولایه جنم بیامم که . . .

« حسین بک ، جعفر اغا او کسوره او کسوره اینجوری کیدرلار . حقی بک
قاپونک دیشاری سندن استقبال ایدر . . . بک ایاهه اغایی اتکلار . . . او ش اتلر
چیقار . . . حق بک حسین بک ما غنرلانی ، جعفر انانک بار دسومنی آور ،
او شاقلره او زاتور . »

حسین بک

بز بویاه بعضاً آدمی تعجیزده ایدر ز .

جعفر اغا

یا ، یا . . . اوراسی اویاه .

حقی بک

« اتکلیدرک »

استغفاره افندم ، بو کوله کزی احیا بیور دیکنجز . . . بندہ کز بولعلی او لو نجہ یه
قدر او نه ته مام . . .

جعفر اغا

« اطرافه با قیمارق »

اویله فی ، اویله . . . اوراسی اویاه . . . بک افندی خی کندی سانک بند کانلرینی
اون تو مو مازل . . .

« مسافر لر او تور ور . . . حق بک بر صندالی سانک کناریه بو زو لور »

حسین بک

یوق استغفاره ، شوکتمناب بوطرفلره آفا حضرتلىرى ايله بزى مەم بىر ايش ايچون كوندرەمش ايدى دە ، سزىكىدە بر آجى قەھۋە كىزى اىچەمك خاطر منە كىلدى

حقى بک

« يىردىن سلا ، لا يارق »

اھ عمرلر وىرسون ، ولۇ نعمت .

جعفر اغا

لەكەن اونى فى دككى .. ايشكىدارىنى برى بزى يازدى اىسە دىھ تورقىورم حقى بک

بۇ يىل شىلەر اندىيلەرنى كېيى ذوات ايچون دككى ... ايتىھلەر بىلە زەاهىرىتى وار . سزىلرى ژورنال اينكەن ھەم كىيمك حەديئە دوشىش كە ..

حسین بک

يوق ، بن آرابىدن اينزىكەن اطراوه باقدم .. كىمسە يوقدى .. ھەم بىكى دە طايپلر .

« براوشاق قەھۋە كېير .. حقى بک ما فەرلىشە سىغارە اگرام ايدى »

حسین بک

« دوام ايلە »

« اـ حقى بک ، سزىلرى كىيم ژورنال ايدەجىك دىسوردىكىز .. شىيطان قوللاڭە تورشۇن .. اـ شىزلىك برى اش چىنارماق اىستەمسۇن .. واقعا
ھېچ اھمىيىت يوق اما ، ولۇ نەممىتىجە ترددى موجب حالار سـ بىت وىردىرلەور .
انسان اسکى توجىھى قازانمۇق ايچون بر آزىزۈرۈلۈر .

جعفر اغا

امان ، بىك مىيىت كېن كون ئالىبا او يىلە بر قضانى صاووشىدىردم اىتى كون قدر چانىزىلەم سكوت ها يىن اولدى .

حسین بک

آقا ، بۇنلەر ھەپ او لاغان شىلەردىر .. « حقى بکە ئى ، حقى بک ، دائىرەدە لە وار ، زالىر يوق باقلام »

حقی بک

صاغانکنر بکم .. هر کس ایشنه کو جنده .. علی بک ، محمود بک ، صادق
بک ، حسنی بک ، احسان افندی ، بتون صادق بنده لرکن دعای دولتکناره
مشغول .. شمدیلک عرض آیدیله جلک مهمن برایش یوق افندم .
حسین بک

سرزک ناظرده پاک اهمابلچی جانم ، مابینده قاج دفعه سرزک بالا فکنر ای چون
سویالم ..

حقی بک « اسکلیدرک »

اه عمرلر ویرسون ، هیچ خبرمده یوقدی ولی نعمت .
حسین بک

هی .. بنم خویمدر آقوزوم . ایده جکم ایساکی او لمدن سویالم ..
اکلاشیلان پاشا بر آز صارصلاحی ایسته یور .

حقی بک

طیبیه ، سز دها این بیایرسکز انندم
حسین بک

یهق ، او آدمی ده قیرمق ایسته یم ، اونک الی ایله اپی ایشلر من او یور ؛ یالکن
او فرق بر درس دیمهک ایسترم .. کوچک بر یو صله یه اس-مکی ، مأموریتکی
یازده یارین قوانغه او غر ادغکنده بزم اهناهه بر اتیرسک . آقشه اهه نو تجی یم ..
قریحه دن بر ، بر نجی بحیدی عرض ایده یم ده او ده اکلاسون سزی نادرجه
التزام ایده یورم . یا په جنفی برایاق اول یاسون

حقی بک

اه عمرلر ویرسون اما ، بر نجی بحیدی یی یکن دوچاده لطف ایتشدیکز

عنانی م هیچ یه قدر

حسین بک

آدم نه اهمیقی وار ، عنانی او لیویرسون ، پو صله یه او نی ده یازار سات ده
محمده بیرا قیرسک ..

حقی بک « یرندن قالقه رق »

امر بیور ورسه کز . شمدى یازوب تقدم ایده م
حسین بک

بوق دورسون ، شمدى قونوشیورز ، هم اوئی یارین چیسمده کی اوقدر
اوراق ایچنده کیم بوله حق که ... محمد بکا او نوتدیر مازده ...
حقی بک

امر سر زک . « جعفر اخایه » اغا حضرت لری ، هیچ برشی سویاه میور سکر
چعفر اغا

ن سویله جکم که ... ایشه دیکلایورم ... هاسنی فی براؤنافی . واردی او نصل
بیودیهی ... چوقدن در کوردم ، هانی اسکیدن بعض یوقاری کتیردک ، نم
شکر له لارمی بیتردی .

حقی بک

مکتبه کیدیبور افندی ... او کوله کز ایچون ده « ایکیسنک ده یوزنه
باقه رق » یقینده باش آغزیته جنم
حسین بک ، جعفر اغا

استغفاراه

جعفر اغا

هم او نصل لاقردي ، باش آغزیتیق زدیمک ... بربر منه خدمت وظیفه من .
مکتبه کیدیبور دیدک ایدی دکای ... نه زمان بیتره جلت ؟
حسین بک

غالبا بوسنه بیتیریور ، آرنق یازه پولار کزی اونک ایچون ده آشیندیر .
معلوم احسان کز چو چنلر بیودکه در دلری ده بر ایکده بیور .

چعفر اغا

آمان ، بومکتبلر ده زوالای چو جتلرک ذهنی ، اخلاقنی بوزمه دن باشقه برشیده
یار امیورلر ... او قویوب ده نه اوله حق صانکه . هم صیصنه ، جیايز قالیورلر .
کنجالکاری خی اوراده چوروتیورلر ، هم ده بر قسمی جون اولوب اورتیه
چیقیورلر ... « کوله رک » جون می ایمش ، جوف می ایمش نه ایمش او ؟ .. امان
یار بی نه لردہ کوریورز .

حقی باک

اویله، اندم، اویله بیوردیگر کی .

جعفر اغا

قاج دفعه مکتبه قاپادلی ایچون ولی عتمدن استرحام ده بولنه جقدم
ارقداشلردن بر بسی مانع اولدی . ایشته یه کن کون صادق بند کاندن برینک او غلوسی ،
حليم بک چوچق ، جون اویش . . استطاق ایدیلور کن کوردم . چوچق
قورتلزجه یه قدر زوالی باباسی نه لر چکدی . بریاشمش اولاددن اوله جقدی .
هم کندی ده کوزدن دوش چکدی . . . هم ده جام ، بوپیس مکتبه ایچون
خزینه دن نه قدر پاره چیقوریا !

حسین باک

یوق ، آقا حضرت لری . اویله دیمه ، هرشی کی برآزده مکتبه لازم ! ایشته
بن شو اوراقه نه یه دار اولدینه اکلا نجیه یه قدر آق ایله قاره بی سچیورم
آیروجه ، کانب پاره سی ده ویری سورم . . . اونلر ده هرایش اهندیت ایدلزیا !
چوغنی بزم کوچک خانم افندی یه او قوتورم ، آه ! . . شوکتاب قاج دفعه
سویله مشیدی . اکر بر آز او قومام ، یازمام او سه ایش بنی صدر اعظم یا به جمهمش .
جعفر اغا

اونک کی ده تحف . . شمدی نه یه او له میمه سک صانکه . . عتمالک باشنده . .
او قومه بیلمه دن اوله ماز می که ؟ ..

حقی باک

صدر اعظمک افندمن یانشده نه اهمیتی وار .

حسین باک

هر نه ایسه ! . سرک خدوم هانکی مکتبه کید بوردی ؟

حقی باک

سلطانیه یه اندم

حسین باک

یا ! . او راسنی فنا دی بورل . . . اما او قدر درس ایله چوچقلر اپی

صیقه لیرل را !

حقی بک

طیبی افندم ، ذاناً اوده ملتزم دکای ؟

حسین بک

لیک ! . افندم . . ظن ایتم . . اورادن ملازمتی چیته حق دیدیکن ،
اور اسی سیویل دکلیدر .

حقی بک

اوٹ اندم دیک ایستیوردم که

حسین بک « کسہ رک »

اوراده ، بر آز فرانسرجه فلان ده او قوو ورلر غالبا ؟

حقی بک

تدریسات فرانسرجه در .

حسین بک

یا ، یا ، چالیشون ، چالیشون . . او زوالی نک رتبه می ده یه تدریس . بر عنایت
زمانده خاطره کاور سه او کا بر متمایز می او اور ، او لی ثانیتی می یابی و رسک . .
او قدر جا شمش

حقی بک

اد عمر واقع لکزی من داد بیورسون . . ایسترسه کن چا خیر دیم ده کاسون
انگلیکزی او بسون

حسین بک

کاش ایکن کورسک فنا اولیاز

« حقی بک صول طرفة حرمه طوغري کیدر »

اوچنجی مجلس

— حسین بک ، جعفر اطا —

جعفر اطا

شو حقی بک ، او ایمیون چوق نازک ، کار بر ذات در

- مابعدی وار -

سعید حکمت

(مصالحه ایله : ۶) مدحت پاشا

کنج و بیوک شاعر من فائق عالی یوزه قریب ایات فیاسه دن مرکب یکی
بر بدیمه نمینه ایله کتابخانه صنعتزک قیمتی تزید ایتدی . مریه ایله قصیده
آردسنه ، صبحه حاسته کریه تله فدن مشکل ، بروزن غافله دارک امواج آهنه
ایچنده کاه متور و عاصی ، کاه ناندۀ اسف ، و کاه پر امید ظفر حایه ران ،
آشایان ، ترمیم ایدن بونظومة تریان شاعرک طبقات ادبیه تزده فتح ایتدیکی
حصار بلندی تکمیم ایتدکدن باشه اثلام وطنک مدحت پاشایه ، اومنجی مات
دهای مظلومه مدین اولدینی فاحمه شکرانی ادا ایلدیکی جهته نظر مندہ قیمت
بدیعه می بهای تاریخی ایله اضاءف ایدیور .

مدحت پاشابتون وطنی سون عثمانیلرک عزیم شکر و شناسیدر . همین
خاطره مبارکه سنه بر مقاله " تحمد و تمجید بورجلو ایدک . اطرافه شیرین خذاق
اولدیغمز سماط حریته فائق عالی آیاغه قالقه رق قاب ادبیه ترجان اولدی .
واعتراف ایدم که دها بلیغ بترجمان بولامازدق . جزیره العربک برشاهقة
سنکلاخنده متزوك یاتان اوروح اعظمه ارسال سلام ایدن صدای بیان اسلوب
اهتزازی دجله کنارنده ایکله بن ریاح بادیه دن طویلامش اولمایدی ! بزم آنحق
کندی قبه قحفمزده انکاس ایده بیان صوت ناچیز من اجرای مقصده کفایت
ایده من دی . بوهفان عظیم ایچون فائق عالینک صدر دهائندگی و سعت و قوت
لازمی ؛ بونی صرف ایتدیکی ایچون بزده شاعرء محبور شکرانز .

مدحت پاشا مملکتی بیوک کورمک ایستهینلرک اک بیوکی در . هر چکدیکی
یرده اعجاز کارانه فتوحات اداریه کوستردی ؟ اوج آی والیک ایتدیکی موقعده
او تو زسته ده وجوده کله بیله جک آثار عمران احداث ایتدی . عصای دهایه
اک قورو قایا بر چشمہ سار برکت اولوردی . ساسله موافقیاتی قصص هند
وایران کی و له فرمای عقولدر . بو نادره ذکا تاریخمزک قان و آلتونله آلوه
صحیفه لری آردسنه نصل نشوونما بوله بیلمشدی ؟ صوکره محیطاتک تأثیر انساندن

نصل و قایه و جدانه موفق اولمشدی؟ نهایت نصل اولمشدی ده هیچ بر تربیه وطن پرورانه آلامش اولدینی حالده ملکتنی بر عشق جان سپارانه ایله سومشدی؟ مرحوم معظم شایان قدیس براز خلقتدر. کلمه حریقی صمیمیت عینه ایله ایلک تلفظ ایدن، عدسه محبتی ایچندن تماشا ایستادیکی وطنداری نسبت طبیعیدن دها بیوک، دها آماده اعتلا کوردرک دماغنده خولیای مشروطیت ایلک یاشتان، کردن ملته کی پاصلی زنجیری ضربه حیقی ایله پارالایان او در، او زانوی مهین جنایت آلتنه از یامه لپیدی؟ بتون هاتک سینه اتفاقی او وجود معزز او کنده بر سپر فدا کار اولمالی دگلیدی؟ مدحت پاشانک نفی و تلی او توزنه اولکی نسل عثمانی ایچون آجی برجای ندامته استغافا ایدلک ایحباب ایدن برجم اجتماعی در، نسل حاضره بیهوده نأسفدن باشه برشی دوشیبور؛ مرحوم معززی آنبع اریکه خیالمزده یاشته قله، وجدانه زک حاکم مظلومی طایقنه آکتفایه محبورز.

ذائق عالی دیبور که :

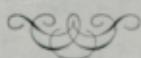
سن هیچ اوله من سک .. و چوغالدجه عصر لر
هپ یو کسله جلک، یو کسله جکسک

سن اولمک اصلا .. قوجه بر قوم یاتیمی
برمود مخفقدن آلوب قور تاران اولمز؛
تاعرش الـی یه چیقان خاطر دک اولمز؛
اولماز وطنک روح رها کار عظیمی ..

حیسک، ینه حامی و نکهبان وطن سک ..
فطرت، بشریت، مدنیت سکا، مظلوم،
جانیلرک آچاچه روا کور دیکی مشئوم
اشکنجه لرک فکر کناهیله او طانسین!

بوناله عصیانه هیمز اشتراك و سویله مک ایستادیکمزری بوقدر بایغ و پر جذبه
بر شیوه غلیانله یازان شاعر وطنه تشرک ایتمکی اقدم وظائف عد ایده رز ..

جناب شهاب الدین

حکایت

استکناه ظلام

- ایداق فرهدا اندییه -

کیجهیدی .. صیتمه لی .. ملعون لیال قاضمه دن
بریشی .. کوکده نه بیلدیز لرک تبسم ایدن
بر انعامی، نه بریلدیرم، نه برشمشك.

سکون ظامقی، صمت محیطی دیکله یه رک ،
خرابه لرله قارا کانلارک درین، کاتم
سر اُریاه تعاطی فکن و حسن ایتمد .
وبویله باش باشه جدی، پاک اسکی، پاک صادق
برر محب کبی برچوق قونوشدق، آکلاشدق .

صوکنده باشладی روحده بر تلاطم زار ...
وکنده کنده (اوغ غفو ایدک، اگر بوراز
مزای خنده و طفلانه بر تمدحسه)
اوْت دیدم که :

« خرابیله ظلمتک، کیمسه
لسان رازینی بندن زیاده آکلا یه ماز » .

لقای خلاقته حدتها بر اشمئزاز
ویرن بوجله مغوروه نک جوابی کی ،
او آنده بر قاره فریاد ای صیردی روح شبی .

بوسنس ، لیالک اوراز آشای منفردی ،
خطیب روحی اولان بایقوشك صفیریدی .

فائق عالی

کریه

آشناسی بتون سراز مرملک؛
غمکساری دل ام ورملک.

سورم بن بکایی، چونکه او در:
دایا می زاده طیعتک،
روح معناسی عمر فاترملک،
حزن سیاسی شاعریتک.

کریه، فرتوته "شتاتک هب
چینان آواز سرد سازندن.
کریه در برف، کریه وضع سما،
کریه در، هب ریاح پرشیون.

کریه در در طیستک نجف
بنون الواح رقت آثاری؛
بحیر هستی سری غمک
موجات بیانی زاری.

موسیقی نامه حیاتند
مندرج هر حزین هو کریه.
کفته لر کریه .. بسته لر کریه ..
قرات المفزا کریه ..

مرک دهشتدر، عشق سر لاق درد،
یاشامق محنت، اینلا کریه.
این و آن منظر مده کریه بنم،
خاکدان کریه در، سما کریه.

کریه بر شعر در، که آهنگی
وزن مظلومه غرامیدر.
کریه بر سحر در، که نانی روی
محو احزان ایتسامیدر.

کریه در، نجف بر قوشک او تو شی؛
کریه در، نجف با رش بازان؛
کریه در، خنده انشاط ببار؛
کریه در، شعر حزن قلب حزان.

کوزی یاشلی بری "المهائم،
دست عشقنده بر شکسته ستا
چیقار ابر سحر ایچندن کاه
ایلر اتحاف در کریه بکا.

او در ارایی سلاک نظمه نهدم
چکمک با شلاسم تهالک ایله
کسیلیر وزن و قافیم کریه،
خاطردم کریه .. سوزلم کریه.

کریه در، هب مآل شعر ترم؛
کریه در، اک باغع اولان اترم؛
کریه در، بخششم صباحته هب؛
کریه در، کنتر سینه ده کهارم.

سورم بن بکایی، چونکه او در:
محرمی اک رقیق حسلملک؛

محی الدین

کوچوك حکایه

عائمه وقادین

اوکون رضوانک اوونده طوبلا: شلردى . اوئلر بىرىندن اوزاق ومنعچ، يكىنق اشتغالاتە كېڭىن هفتەلردىن صوکره جىمەلرى بىراشىلار ، كىندىلارىنى علاقەدار ايدىن دها بازك، دها شوخ موضۇعىلار اوزىزىندقۇ توپلىرىق بواتىپ آور كونلۇك روحلۇندا توپلىد ايتىدىكى خصيانلارى بوشىرىن مصاحبەتك لەذات شۇ خىلە شفایاب ايدىلردى .

شادان سىرسىز بىرچو جىرق اشتىاقىلە :

-- صەيم، دىدى ؟ عائمه حيا: زى نصل بولىورسەك ؟ .. بىتون نەصالارى بىتون قصورلىلە برابر انسانلۇك آلامنى دىكەلەرىدەن، يالكىز لەنلىق حس ايتىدىرەين، اوئلرلىق مىشقۇق و خمايدەكارلىلە بىوتوب ياشىدىرەن قادىنلۇك صاف، ئىداكار ورقيق، فقط اھمال ايدىلش، ناتowan، بىز مىرددە اھصالارى اولان ھېشىرەلەرنىزك حال اجتىاعىلارى حقىندە نەدوشىئورسەك ؟ ..

صەيم جواب ويردى :

-- آه عزىزم، بىنچى چوق اسىكى زمانلۇرنىزى آجىنديران، قابىمى صىزلا تان بىرىشىدىن بىحىت ايدىبىرسەك .. اوته دىنلىرى قوجەلرینك احتراصاتى تىكىنە مخصوص برواسطە، كىندىسىندن چوجوق طوغۇرمۇقدىن بشقە بىرىشىنى بىلەنلىز بىرقولۇچقە تاقي ايدىللان، سەنەلردىنى كوكاش بىر فىكىر تىشكىلمەشك اوۋاق آرزولىرى بىلە اسعاپ اوْلغەين يىچارە قادىنلەنمىزك موقۇي اوقدىرمشىكلە، اطرافى اوپىلە اسکەرلە محاط كە ...

اوئلرلىق يۈكسلتمك، دوشىدكارى خىضىن سفالىدىن تىخلىص، آتىلىنى، حال و ماضىلارىق قاپلايان ئاظامت و بىرىشانىدىن تېرىيد ايتىك... بوبىم غايىه خىالىمدىر . فقط حيات عائمه يى تىضىقىتىلە صىقان بەپس قىودانك رفۇندا دوچار اوولدېنلىق مانعىتلىرى كورىيورمەدە بۇ بىدېعە فىكىرى يە تىكى ايجىون آنانەمچى

اوچوروملرک، قیریاهجق زنجیرلرک ساسله مشکازتی بتون امیدلری صولدیریبور، اوتدن شفیق سوزه قارشدی :

بتون بوزینتلی سوزلر آلتده کیزله دیكك تمنیات، قادیناق ایچون برترقی، اونلرک عصرلرک ازایته قارشان اشکای زبونانه سنہ برمکافات اولهرق مدافعه ایله دیكك طرز حیات، ظن ایدرمیسک که اونلری دها مسعود ایده جک ! . قادینلر منک واقعا سویه نکریه لری دون، اودهکی موقعلری چوق مطیع و فدا کاردر . بونکله برا بر قادینلر، فقط سزک او مشقتلرینی دیو آینه نده کورده کو سعادلرینه کوز یومدینکیز اسکی قفالی قادینلر، امین اول که، سنک اشتیاقله تحیل ایله دیكك ظاهر آ شعشه دار، احتشام آور؛ فقط تفصیلات شُونی ملوث، سفیل بر حیاتی یاشایان غرب قادینلرندن دها مسعود و بختیاردر ! . اونده اوغر اشهرق، یورولان، مادی صیفتلریه اوغر ایان نسویچن بو اشته الاتک نعب وزحمتی زوجارینک محبتله مالو نظرلری قارشو سنه هامیله اونوتور، اونک نفسلرینک حرارتی، کوزلرینک پارلاقانی آلتده، مشقت و اضطرابنک ایزلری ایرر، غیب اولور. روحلری دامن براق، اونلره پارلایان نور سعادت ابدی و شفافدر .

صیم متوجه، جواب ویردی :

نه سعادت!.. اوقدرفدا کار و مشفق قادیناغه طوغریسی نه بیوک حرمت!.. المللینی، کدرلرینی اونو تمق ایچون زوجلرینک نظرلرندن محبت دیله نن قادینلرک بومیتی، اکثریتله، ارکلارک ساسله اشتغالاتی مشتکی بر اسانله نقل امدن سوزلری آردسته غیب اولور. برکونلک محرومی^۱ موانتک تلافیسی امید معنویسیله یاشایان و سیله لر ایجاد ایدرک، همان دامن، حیات دامن، سروروغملری اوزرنده حسب بحال ایتمک احتجاجیله تیتره یهن قادینلرک بو آرزولری، دامن باشکه، عقیم قالیر .

زوااللیلرک آتیتی باری امین، کندیلری ایچون سعادت نامن ویردیککز بو آلدانیش دامن مکن او سله ... بوده یوق. زوجلری، چو جقلرینک مناس بتیز لکنه تهور ایدرک، شرط ایدر. زوجه لرینک اوافق عصیانلری قارشو سنه متنانقی محافظه ایتمیرک، اونلرک بتون حیاتنی اولدیرن مهین بر سوزی، بلا پروا، سویلرلر ... صوکرا اوقادینلر حسنلری ییپرامش ،

شفاگیتاری کیشیف اشمش مجادله^۱ حیاتده، بولیه هیچ بربنادسز و حامیسز، نصل تأمین موجودیت ایده جکار . . نه فلاکت چکچکلر فقط بودوشونولورمی؟ آکلامیورم، بر لکدہ برچوق بھارلر یاشامش . کەمکشانلى کىچەردە سیرانلار یاپىش، عین حسلرلە متھس، عین آلامدن حصەمند برقىقتك بتون بوقىعتدار و درين روابط مناسباتى، نصل يله تك بركەنك ئۇنىشنى ساحرى آلتىدە محو اوپور، بتون اونسکات مسعودەنك ايزلىرى، بولیه، ناكھان صولار، غىب اوپور!.. شادان:

— براوو صىميم دىدى. نەقدر طوغىر و سويلىدك . . قادين حياتك بوشقاڭلىنى طولىرلار برقىرە شفتت، دىكىنلىرىنى يەوشتان بىردىت عنایت، ظلامنى آچان بىر نور تزاحت؛ قادين قىر قدر صاف، يىلىز قدر اىچە: بىر كىل قدر شفاف و نزەن بىدېعە خالقىدر. فقط بتون بومزىتلىرى حاڙز اولان قادىنقا دە اك نارىن قەدانلار كىيىتتىنلىرىمك چوق لازىدر . «قادين، برماتك درجه ترقىسىنك مىزايىدر» چو جقلارى ياشىدىرەجك، استقبالى خاپىرلا يەجق اوئنلاردر. لەن عالم نسىچىزى بىو وظىفة نىكەپانىدە مظاھر موفقيت ايدەجك، يو كىشك برسویە ئىتكىرى يە ئىصال اىچيون نەياپىمىشدر؟ هىچچە . . دىكلى؟ نە بىر مكتاب، نە بىر كتاب . هىچچە، هىچچە . . بىر شى ئىوق . .

اوته دن بەها آتلدى:

— عرفان، دىدى، بوصوك تائماڭتىكە بىكا دوقۇر صىبىي خاطراتىيور سك. بىم فيلوسوف دوقۇر قادىنلەغمىزى اوقدر بىياغى، آوروپايلارك يانىندە اوقدر قىمتىز بولورك بونك تىخترى بىلە، اونى عصيان ايتدىرر. داڭما مزىتىز قادىنلار اىچىنە حياتى اسراف ايدن كىنديسى، بونصىبىسىز لىكك روخدە حاصل ايتدىكى، افراطىله باشلار . سزە فرنك قادىنلىرىنىڭ معىشتىنە، حيات عائمه دەكى هەمتلىرىنە داڭ اىضاحات وىردى بىتون سوزلرى، داڭما عزىزىم، بىزىركار كىلارى بوقادىنلارك مەتمادى اشکىنجەلرى آلتىدە علويت فطرىيەلرىنى، تزاحت فىكىرىيەلرىنى غىب ايدن پاك بدېخت ادمىرلار. اشتىكاسىلە نهایت بولور، شوسوزلر تامىلە دكاسە بىلە، يىنه طوغروفدر. بىم قادىنلەغمىز سطاجى و يكىنسق بىر عالم، تفکرأتى

اوندن طیشاری چنایان بروودر . نسویترز ، اصالت نوعیه سدن حصه دار
 فقط تزیینات فکریه دن بی نصیب ، و تمامیله قابی در . بی قید الارک ذیرتسامنده
 بقیم ، محروم حیات چولارد . یاشایان و کزیله روح نیکرآ مع التاسف پک دوندر
 شفیق ، مستهزیانه ، جواب ویردی :

— غرب قادیناری ایچون باعث رجحان کنیدیارینی صالحوند آقیشلاته بحق
 ملوم تزیینیه اتسابلری ایسه بونی بن هیچ بر زمان بزم حیات عالیه منده کی
 صنوت و فدا کاری به دیکشم . فقط سرک او اوروبا عالم حیاتی شمشه ظاهرینه
 از ریقه اوله رق آقیشلایان خسته دماشلر کیز ، شرتک کو ایکلی شیر لرنده مستریخان .
 یاشایان قادینلرک سادتی ، صوکره حیات عالیه ده کی اشتراکندا کار بسی قدری ایده من ..
 شادان ، آتلدی :

— سن ده بیامه ایسلک که ، قادینلر بولیه معلومات بشریه بیانجی ، وظائف
 مدینه لرینه نیز واقع اولاد بجهه دائم بولیه مخصوص ، دائم بولیه پژمرده قاپلرلر .
 تو والثارینی کیزله ده بی مکوم ، زوجلرینه رفتگدن منوع ، حقوق منی ،
 فعالیت حیاته مداخله ده محترز ، حقیقتدن اوزاق بولندجه جنسیتلرینک تکامل
 نیزاهت دن بی نصیب ، ساده بیکانه ، سفایته مألف یاشایاجنلر .. بواشه .. اونار
 ایچون برذلر .

صمیم :

— اعتراف ایدرم که ، دیدی ؟ غرب بیکون صمیمیتندن بر آز نیب ایتشدر .
 زرانه بیه با تکنر اوراده عالیه نک تاریخ عشقی ، بیانجی سیمالرک التحاقیه ،
 حریمیتندن جریمه داردو . انکلتنه ... بوراده ایسه عشق ، انسانلرک قلبند
 پک آز بر طوقار . شرقه یاقلاشدیه آشین کوشان آتشده یاشایان اقوامده
 بمحض بر استله استقبال اولندیغی کوریرسکز .. ایتالیا .. بوراده عشق بکانه
 حاکمدر . قلب ، ثروته ، اصالته دکل فقط شیرین ، جاذبه دار چهره لره ،
 روحناز سسلره رام اولور . ترکیده ایسه دائم براق واسوده مائی سما من
 آتشده ، قوشلرک آهنگ ترتماتی ایله سرمست برهوای صاف و سرور تنفس
 ایده رک یاشایان چو جقلر من ایچون سومک براحتیا جدر . والده لرینک تقدیمات
 مشفیقه سی آتشده کرکفارینی ایشایین قیزلر ، نادر سیرانلرده تصادف ایدیان

مختلاف چهره‌لردن کندیسنه بربدیعه غرام یاراییر ، روح رفق صفویله ترسیم ایلدیکی بوخیالی پیش فکر نده یاشاتیر . بر تیزهده اوکا توجیه ایدیلهن بر ترسم ، بیوک والدمستی زیارتہ کیتکلاری زمان یولاده کندیسنه انعطاف ایدن سوزکون برغلر اونی ساعتلرجه دوشوندیرر . فقط بو ، صاف و معصومدر .

برکون قابو چالینیر .. تلاشه اوطهنه کیرهن دادیسی طیشاری چیقمقدن اونی تلاشلی بر لسانه منع ایده‌لرک توانانی یامنگه باشلار . کوچوک خام زائرلی استفسار ایدن ، سؤالارینی قارشو لايان « شدی » لردن آکلارک او مذهب خویالاری بوكون برحقیقت اولاق او زرددار . بتون رونق و انجلاسی آهرق او طهیه کیردیکی زمان اونی سوزدن نظرلرک بارتضیقی آتنه کوزلری اکیلر .

فقط بتون استه بالنه حاکم اولان بومهم وقوع ایله اونک علاقه‌دار او لمسنه مساعده ایا ماز . نهایت برکون اوکا بررسم ویرایر . والده‌سنک تنسیب ایتدیکنی سویارلر ، ایش اولوب بیتمشدیر .. اعتراضی دیکلنمز ، باکه آغلار . فقط طویوماز ..

صوکره برکون اونی موسله‌رلر ، صاچارینی قیمتدار طاشلرله تتویج ، اونی شوق آمیز سوزلرله احاطه ایدرلر . او زمان شاشریر ، کندیسنه ایدیلهن غبطه‌لر اوکا براز امنیت ویرر . بومختلف جریانلرک تائیریله بعضاً کولر ، بر آز دوشونور .. تدریجیا ، اونی احاطه ایدن ، بوهوای ریاسمز اولور . بومغفل سوزلرک اعاده ایتدیکی جسار‌تدن محروم قالان روحی ، شعدي خاجانلرله او زولور . صباحلین اونی قول‌وغنه آهرق ، متین مغورو آدیملرله یورویهن ، شخصیت

معنویه‌سی هنوز اوکا مستور بوجبه‌نک احتیاج وقوف اونی تیزه‌تیر ، اونک چهره‌سنده کی مآل غرور ، لا قیردیلرندکی شیوه تحکم ، بدیعه خیالیه بوشکل مادی آرمنده کی اوچوروم اونی بر آز اوشو تور . کزیده فکریسنه بر آزدها تمک ایمک ، اونک اطرافنده اوچان هوای سعادتی بر آز دها قو قلامق ایچون بتون امیدلرینک او زرنده طویلاندینی او قوممال بیقلی ، مغورو باقیشلی سیمانک هویت معنویه‌سی آجاچق آنات وصولک ممکن مرتبه تأثیری ایسته . فقط بر آز صوکره حولیدن یوقاری به طوغروکسله‌ن بر سس ، خاجانلی موجه‌لرله اونی تیزه‌تیر ، مردیوه‌لدن تلاشه قوشان برایکی قادرین خبردار ایدرلر : کلدي ... برقوت اونی مردیوه‌نه طوغروکله‌ر . اوته‌کی کورونور ، بونی مشتاق

و محترض انظرارله احاطه ایده رک قوانه آییر . کیدرلر ...
 ایسی صباح او قینک بر آذشارارمش چهره سیله ، اطرافی بر هاله ایله
 چوریلهن کوزلرینی تدقیق ایدرسه کمز ، اوراده اسکی انجلا به بدل برسونوکلک
 حس ایدرسکز .. افول ایدن بدیعه حسک قلبنده حاصل ایدیکی اینجه بر
 المک ، او نظرلرده یری واردر ...

بو بر قیز ایچون بویله اولدیفی کبی ، ارک ایچون دها خفیف اولمک او زره ،
 ینه بویله در . معلوماتی ، اونک تحسسات رقيقة سنه علاقه دار ، نزیه و حساس
 بر ملک بکلر کن دها ایلک نظرده اونک کینیشیله ، بر از صوکره ، عادی
 سوزلریله جریمه دار اولان بتون او تخلاته وداع ایتمک ، او ناری اسفراریله
 کفله یه رک کومک مجبوریتی حس ایدن ارک کلرده ، قیز لردن آز دکلدر .
 بوتون بونلر ندن ؟ قواعد اجتماعیه هرگز یا کاشلندن دکلی ... ؟

او صاحدن صوکره هرایکیستنک ده امیدی آرتق چو جقلرینه انعطاف ایدر ،
 او نی آرزو سنه کوره بیوتک ، استقبالده کنندی او غرایدی فلاتک حیه دن
 او نی صیانت امید معنوی سیله یا شارلز ، اونک اک اوفاق سروری ، بونلر ایچون ده
 محسوسدر ؛ وقادیتلر عالم حارجیدن زیاده حیات خصوصیه لریله مشغول اولور .
 بو ، او نارک یک شایان تقدیس بر منیتیدر . ارک کلر ایسه او نارک بوفدا کار لغنه
 حرمت اینلیدر .

غرب ، بو کون یک منور و معمور در . اوراده بزی مسعود ایده جلک یاک
 چوق شیلر بولا بیلر ز . قادیتلر مزی یو کسلتمک ، او نارک حقوق لرینی تأمین
 و ارک کاره معاونت ایده بیله جلک واسطه لرله تجهیز ایتمک مجبوریتلرینی اورادن
 استعاره ایتمک بزم ایچون نصل موجب مخونی سنه ، امین اولام که ، قادیتلر ک
 یا نجیلردن زیاده کنندی حریملریله علاقه دار اولیسی ده حضور مادی و معنوی زه
 او درجه الزم و نافذدر : ایشه بنم فکرم ...

۱۲ کاتون ثانی سنه ۳۲۴

ع . مظفر

نیرنگ نسویت

- محمد علی توفیقہ -

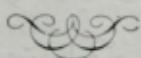
قادین ، ریاض خیال‌ده ژاله بلور ،
که ، اک نهفته نواز رنگ و نفحه دن تبر .
 فقط ! دوشونجہ لب خاکه محترز ، مفترور
 بر انطراف مصادمه انسکار ایلر ...

قادین ، لیال حیات‌ده رنگ رنگ منظور
 اوچان آچار کی ، بر شبچراغ کاپور ...
 فقط ! تماس تحسسده : مضطرب ، مفهور
 بلا فرب حیات بر حوینه بی فر ...

قادین ، نکاد شتابمده بر سراب کهر !
 فقط ! او غاییده برافق بی حقیقت و دود :
 سرر فتوره بزر یکزار نامحدود ...

قادین ، یوصونی ، یشیل بر بخیره هنن !
 تموجنده بوغیایی اسفل اهل
 سها نجوم بلندیله اهتزاز ایلر ...

سلیمان بحری

ممالک عثمانیه دمیر یولاری تاریخچه‌سی

و

آلمان پولتیتسی

۱۲۵۷ — ۱۳۲۴

مقدمه

منفعتیرستان ، یارم عصر دنبری ، برلین حکومتک نظر دققی بر کون ممالک عثمانیه ده و بالاخصه اناطولی " شاهانه ده تأمین ایده جکی هنانه جلب ایده بورلر دی . مأموریت مخصوصه ایله در سعادت ده بولنان فون مولتکه ۱۲۵۷ تاریخندن اعتباراً آ اوغس بورغ غز ته سنه کوندردیکی مقاله لردن رنده شو وججه به بیان حال ایده بور : « بتون ممالک عثمانیه ، آلمانلر مستتا اوله رق ، روسیا ، فرانسه و انگلتره نک تخت نفوذ نده بولنیور . شایان دقت در که عثمانی مالک نده دائماً بواج حکومت دن بحث ایده بیلور ، فقط هیچ بزمان اوسترايدن سوز اولماز . [۱] » حابوک ، اوراده ، هپسندن زیاده بوجکومه حرمت و رعایت ایده لایدر ، زیر ارکچ موازنہ دولیه ده داخل اوله رق ، حال و موقعي تقریز ایده جلک اوسترايانک صیف صارمیدر . ممالک عثمانیه نک تقسیمی ، دیانک بتون فیلولری نهایقاً و نده منع ایده بیلور برخی دکاسه محقق اوله رق ایکنیجی وظیفه نی ایفا ایده جلک اوسترايا اردوسیدر . »

فون مولتکه قدس شریف حوالی سنه بر امارت تأسیسی طایله سوزیه نهایت ویریور . ۱۲۶۴ تاریخنده اقتصادیون دن رویشہر ، ترکیا غنائم ده اناطولی یی آلمانیانک حصه مستقبله سی اولق اوزره ارائه ایده بور . روته دبیر توں دها ایلری کیده رک « ترکیانک آلمانیانه دوشیدیکنی و آلمان عسکرینک

[۱] او تاریخ خلرده اوسترايا حکومت معظمه جرمانیه دن محدود ایدی .

بوغاز ایجھی سوا جاندہ کز دیکنی کورمک ایچون پک چوق وقت یاشامق « امیدینی اظہار ایدیور .

اوتوز سنہ اولی ، آلمانلرک استانبولہ ہیچ برموجود یتلری یہ قدمی ؟ مع ھذا ڈاٹ تیصہ اولان بومدت ، ممالک عثمانیہ ده ، کندیلرینہ یانظیر برموضع احداث ایچک ایچون کافی کادی .

آلمانیانک حکومت سنیہ نزدندہ حائز اولدابنی اعتبار و نفوذی ایلک دفعہ اولہرق رسمماً اظہار ایدن ۱۲۸۹ سنہ ندہ مأموریت مخصوصہ ایله کوندران آلمان ھیئت عسکریہ اولہدی .

اساساً ، حریبہ نظارتک ارادہ سنہ تودیع قنان بوھیئت ضابطان ، قریم محار باسیلہ ۱۲۸۶ سنہ سی آردے ندہ فرانسز ھیئت مخصوصہ سی طرفدن بالشائش اردوی ھایون تائیتھے دوام ایده گکدی . آلمان ھیئت عسکریہ سی کندیسنه عطف اولنچ ایستیان نفوذی نعلاء ، باخصوص ایلک سنہ لردہ ، حائز اولہمدی . بوھیئت علی الائکثر نرض و قبول ایدلدیکی وجہلہ ، اردو منزک زمام ادارہ سنی الدہ ایدہ مدیلر . ذاناً ، ھیئت تشکیل ایدن اون ایکی ضابطدن اوپرینک اقدارلری متوسط ، جدی بر تائیر اجراسنہ غیر مساعد ایدی ؛ آنچق بوكون جنزاً اولان اون ایکنچیسی ، بارون قولمان اون در غواچج ، حتیٰ تھے پک دکر ایدر . حریبہ مکتبیلہ طوپخانہ یہ تسبیق و مستعد تھل اولان آلمان اصول عسکری سنی اردو منہ ادخال ایده رک ممالک عثمانیہ ده آلمانیا یہ یول آچان یا لکن بوارلدی . آرقدا شلرینہ کاچجہ : بونلرک مهارتی حکومت سنیہ یہ لوازمات حریبہ سنی منحہ مرآ آلمانیا دن اشترا یہ سوق ایتکدن عبارت فالدی . بولمر اشنبلنلر ندہ تامیلہ مونق اولہرق وظیفہ حقیقتیہ لرینی حسن صورتھ نتیجہ اندیزدیلر : اساحہ ، مہمات ، ہر نوع تجربیات ایچون آلمان تجارتی ممالک تمزدہ مہم بر ھی خرج بولدی .

بسماں قلک « شرق مسئلہ سی بر آلمان عسکرینک کیکلرینہ دکم » سوزیلہ در سعادت حوالتھ اصلاً اوقوما دیغی، بلا صمیمیت، کمال تفخیر لہ بیان ایتدیکی زمانلر مع التائف چو قدن کچمش بوانیوردی .

بواپلک موافقیتلر آلمان غزنه لرینک مطعم انطاراتی عثمانی اولکه‌سنده اجراسی هشتگی اولان خصوصاته نصب و تعینه و سیله اولدی . هستشر قیندن دو قتور اشپهرون نهر ۱۳۰۶ ده «ماضینک اک زنگین اراضی وحاتک اک کارلی مستعمرات صحرا اسی بابل» عنوانی تختنده طبع ایدیردیکی رساله‌ده شو وجہله سورنیور : «کرۂ آرضه، تأسیس مستعمرات ایچون سوریه یا خود آبوریادن دها مناسب ارض اوله‌هیا . اوراده تولا حانه قونه‌حق ، بالطه کورماماش ، ورمانلر یوق ؛ خابه چانه‌حق مشکلات طبیعیه مفقود ؛ فقط یاکز طوبرانی فازیه ، زرع ایتمک ، محصول آلمق وار . شرق یوک بر دولت طرفدن هنوز کنده‌یه حصر ایلاماش یکتای جهان بر اراضی‌یدر . بحالده ، تأسیس مستعمرات ایچون اک موائق یردر . اکر آلمانیا نرصی قاچرمه‌ماز و قازاقلر بو طرفه ال آتمادن اول آنی یاقالار ایسه دنیانک تفسیزنده اک ای حصه‌سی آتش اوله‌جقدر .» براز صکره دوقتور قاچرمه‌رهر : «آلمان مستعمرات اراضیی اسیای صغرا» نامنده‌کی رساله‌سنده عین افکاری قویه ایتمک اوژره ، او وقت در دست انشا بولنان اناطولی دمیر یولاری جوارنده بیوک هیئت اجتماعیه‌لر اشکیلله اسیای صغرا ده مستعمرات تأسیس ایدلی لزومنی اخطار و با خصوص حکومت عثمانیه ایله آلمانیا آرسنده برمیاهده عقد ایدلیسفی طلب ایدیبور : بونکله باب عالی بالجمله اجنی تجاوزات‌ندن مصون قاله‌حق ! مقابله حکومت ، او اکه منک محصولدار اقالیمه طوغری آلمان جریان مهاجرتک تو جهنه وبالآخره بونزله برکمرک اتحادینک تأسیسنه مساعد اوژون برساسله امتیازات بخش ایده‌جک : بوصورته المانیانک استقبال اقصادی و سیاستی فوق العاده و سعت و قوته مؤسس براساس اوژرینه موضوع اوله‌جقدی .

اناطولی دمیر یولاری امتیازینک [۱] بر آلمان شرکتنه ویرلسی حقیقت حالی تبین ایده‌رک اقبال پرستانی بر قتدها تحریریک و تخریص ایلدی . خارجه متعلق ایشلره مشغول ، وعددي المانیاده پک کشیر اولان ، آدمملر ممالک شاهانه حقنده تعقیب اوئنه‌حق بکی بر بولاقه‌نک عین زمانده متعدد ارائی اولدیلر .

بونظریه در حال آمان دوائر رسمیه سنک قواعد اساسیه سی حکمی اکتساب ایتدی. اتحاد جرمانه کانیجه، شکل اینک باشلاخیجند وایلک سی وغیرتلرینک حانو بتند بوتدریخی پاک طبیعی وساده بولدیلر؛ هرحاله نتیجه سی کورمک یعنی قطبیاً وضع ید اینک استدیلر: «آمان منفعی اسیای عثمانینک، هیچ اولمازسه، آمان حایه سی آته وضع ایدلسی ایست. بزم ایچون اک فائده ایسی الجزره ایله سوریه متصرف اولاق و عثمانیلر طرفندن اسکان اولنان اسیای صغرا نک حاییا کمن استحصال اینک، سکنه سی ایچون اک مکمل بر مختاریت اداره تأمینله آمان داره نفوذنده بونه حق اراضیدن بر اطاق تشکیل ایمکدر.

بوکی افکار مسخره متربه: «ترکیا و راهنمه متعلق آمان مدعیاتی» عنوانیله نشر اولنان بررسالهده تقویه ایدلدی. صحائف عجیبه سی: آمانیانک شرقده کی وظیفسنه متعلق اتحاد جرمان مؤسسینک افکار اساسیه لرینی اجمال ایدیور.

آمان ایپراطورینک تایلات شخصیه سی ده بولیه مبالغه ای مدعیاتی تعديل و تخفیفه مساعد دکلدي: مالکتک تجارتنه خنجرلر تأمینندن عبارت اولان مشاغل ذهنیه سی مبدأ سلطنتندن اعتباراً مالک عثمانیه به متعلق کافه خصوصاته فوق العاده اهتمام ویرمسنی متوجه اولدی. متعاقباً ذات شاهانه دن استیحصال ایمددیکی مساعدات ایسه اک بیروا ارزولرینی تذکریه هدار اولدی.

برلینده، کیتندکه اسیای صغرا یه زیاده کوزدیکمکه باشلادیلر. آمانیادن متعدد هیئتله کوندرلادی. بونلردن طوبیجی ملازممھ قارل قانون به رغ خلاصه مشاهداتی طبع ایتديردی. بواستكشافاتک ختامندن اعتباراً آمانلرک کیدوب بواقالیده اجرای تجارت ایتسی برلینده مصرانه بر صورتده تشویق اولندی، و بونلره ابراز سهوت اولق اوزره مفید، اقتصادی خرابه هر ترسیم وطبع ایدلدی. لکن کرمی تامه ایله تعقیب ایتدکلری مقصد بصره کور فزیه منتهی اوله حق بگداد خط کیرینک امتیازینی استحصال ایمکدی.

آمانیا ایپراطورینک ۱۳۱۴ سنه سی تشرین اولنده قدس شریف واستانبولی زیارت ایتسی هرشیدی زیاده سیله تعجیل و تسریع ایتدی. ایپراطور

۱۳۰ سنه سندنبری يانه و حیناده ير اشن آلمان ههاجر لريينك حسيات ملکه لري
اويانديره بيمكله برابر ذات شاهانه يي ده تسيخيره هونق او ماشدی .

ايپراطور ۸ شرين ثانی ۱۳۱۴ ده بلديه دايره سنده شرقه ويران اقشار
طعمانده باده نوش اولدنه ائتماده « ذات شاهانه وکندسته خانقه اوافق او زره ،
تعظيم و تجلده بونان ۳۰۰ مایون اهل اسلام کنديلريينك صورت دايه ده
دوست و محبي اولدېغىه امين اوله بيلورلر » دىكىدە تردد ايتدى .

سنه لاردنبرى بتون اوروپا وبلاخاصه كنج تركلار مطبوعاتى طرفندن « خصم
جان مات » دىه ياد ايديله كىكده بونان شوكتىپ افدىمن خضرلىرى بو ياه
آچىقدن آچىنه اسلاملاره حرمت و کنديلريينه دوستم دىه خطاب ايدين آلمان
ايپراطوريينك نمايشنە قارشو يىھىن طوره بيلورمیدى ؟

ذات شاهانه ايپراطورك بوئاش اخوتكاران سنه قارشو ابراز سماحتده
تأخر ايتدى . ايپراطورك رفاقتىدە بونان موسيي و دوبولوو ايده صدراعظم
پاشا آرسنده متعدد ملاقاتلىر و قووه كىلدى . دها ايپراطور استانبولده ايكن
حيدرپاشا رىختى امتيازى اناطولى عثمانلى دميريوللىرى شركتە ويراشدى .
ايپراطورك عودتىندىن كىر آلمان باقىسى مدیرى دوقۇر سىمهنس اوڭىزىدىن
زياده نافذ و آلمان ضابطلىرىنىك موقۇي اوڭىزىدىن دها اعتبارلى اولدى : بونلۇ
اور دومزك كانهسى مته اقا قىتىش و بىلوك مانورەلرى ترتىب ايتىدىلر . لاهى
مذاكراتىنده ذات شاهانه آلمان ياه اولان اشتراكمى كال جسارتلە اعلان
و تحديد تسليات خصوصىي رد ايلدى .

ايشه بوزماندىن اعتباراً عثمانلى - آلمان مخادرى تفاهر و كسب تقويت
ايلدى :

آسياى شرقىدە بونان عثمانلى تبعه سنه حقوق و مانعى آمانلارك تخت
حایيەسته ويرلدى ؟ آلمان سياحرلى حضوره قدر چىھەرق حرمت مخصوصىيە
نائل اولىدىلر ؟ اجىدىلر طرفىدن صاتون آنهجى احوال غير منقوله ايچۈن
ماڏونىت مخصوصىيە اولىدىغىه دواز عائىدەستىجه معاملات رسىمە يە ابتدار ايلىماستى
داير اولان قراردىن آمانلار استشا ايلدى .

هر کون بر صورتله کورولوب ایشیدیان بو و امثالی امتیازلره مظاہر مساعده
اولان آمانلار مملکتمنزدہ سرعاتله
تکمیر ایتدیلر .

هنانع ملاک و مات نقصه نظرندن ،
حکومت مستبدہ منزک آمانلاره بخش
ایتدیکی موقع استادی شبه سوز جدی
تھاکلر احضار ایدیبوردی : بونلر ،
معالاب متواالیلری حصو بولدیجہ
ممالک عثمانیه بی دهازیادہ بنسه دکلرندن ،
صورت تطیعیه ده نحرف ایتک احتیاج
مفرطی حس ایتکه باشلادیلر . آمان
طبع عاتنک ممالک عثمانیه داڑ اولان
بتوں مقنالاتی هپ بواسطه ایشیانی اظهار
ایدیبوردی .

ما بعدی وار
اسکی شهر شنندو فر قومیسری

محمد امین

شعر لرم ایچون

ایشته باق ساختات حسیمه
بوبله برقاچ قریق دوکوك نغمه .
بوبله برقاچ ناطم مبهم
اشتکای حیات مفهومه .
او قومق شبه سوز یورو شندر ،
هم بورار هم ده مستفید اینز ..
آه لکن بنم قدر بیکس
قارتم وارسه - بلکه چوق وارگر -

او قوسون حسماک خاچتی .
شق ایچون اغلايان کوزله کورور ،
شق ایچون اغلايان امین که

ساده کوزیاشرلیه ایشله دیکم
بوسطرلله اشتیاق ایله پر
خو اولان برووالی خست کورور .

جغال اوغلی : ۸ تیرین شافی ۳۲۳

تحسین ناهید

فَارِسْ‌هَرْ‌وَجِي

— مابعد —

اینک تصادف ایتدیکی کوندن بری ، بوتون طورلرند، کندسته قارشی لاقید کورون بوقزک ، شمده بومکتوب اوزرینه کیم بیایر ، نصل برآیله متحسن بولوندغئی دوشونورکن قلباً قاعات ایدیبوردیکه بوجسه پکده اوقدر بیکانه قالامیه حق.. مکتوبته برجوا بهمه ابله ایچه سه بیله ظواهر اطوارندن هایلات روحبه سی کشف واستخراج ایچک هکن اولا جندی . ایشته آنجق اوزمان نایجه اصوراتی حقدنه برذکر استحصل ایده بیله جگدی . . .

شمده پنجره منک اوکنده ، اطرافندن برمارا موافتیت آگرایان نظرلریله اوونلرک پنجره لرینی تحسین ایدیبور و شودقیقه ده کندستی ایچون چارپان بر قلبه حس خاچانیله عظیم بر سعادت دویوری . بر آراق ، پانجورلرک آراسنده بر کونلک نرق ایده رک قابی چارپادی . صورکرا بونک بروهمدن عبارت اولدیغئی اکلا نیمه تکرار فکر آته عودت ایتدی . مدیحه ، اوکا : « آلام ، مادمازه الله فراسزجه او قویورلر . . . » دیمشدی . شوحالده مکتوبی ، هنوز او قوماش اولسی احتالی واردی . کیم بیایردی شمده ، اونلری قارشی قارشی یه ، مکتوبی ، او قویورل فرض اینجنه قابنده ، اسانلرده تردد ایده کاری شیدله قارشی شبیه لرینی تزید ایدن بر عدم اطمئنانه اونک ، مکتوب او قورکن کوزلرینک اینجنه دب او ، اطرافنده کیله استهزا ایدیبور ظن ایده ان بر شراره ایله کولومسهدیکنی حس ایده رک مأیوس اوایور و صوکرا بود رجه لره قدر لاقید قالا بن بر قابه ماک اولق ایچون اسانک زقدر حسیز اولسی لازمکل دیکن دوشونارک شبه لرینی ازاله یه جایشیوردی . بو اثنا ده پانجورلرک

آراستنده او خیال ، ینه کوزلینه ایایشدى . بودفعه اونك بروهمدن عبارت او ملاديقنه قناعت حاصل ايچل ايچون دیوارده آصيلي دوران دور بیانی آلارق باقى . پانجورلرک آراستنده قسمآ کورونن سیماسيله ، بر آرانق ودادك بخېرسنه انعطاف ايدن کوزلرندن او ، اولدىغى آكلادى . برثانيه قدر کوزلرینه ایایشىدكىن صوکرا تىكرار آيرىلان بو نظرلرک قارشىسىنده بىردى تىزەددى . شمىدى اونلارده باشقە برقوتك تائىر جاذبى . ودادى هر زمانكىن زىادە رعشهدار ايدن بىر مقناطيسىت ساخىر واردىكە او آندە بىتون معنوياتنى ، دامارلىرىنىڭ ايجىمنىڭچىن بىرسىالە " آشىن ايلە طوتۇشىرىارق كېمىشدى . اونلارده ، آرانق اوشارارە يىرىنە بىتون روحى ، لطيف بىرالجذاب اىچىنده احاطە ايدن بىرلە ئور شفقلەم اوکا وعد محبت ايدن بىرمىنلى ترجم واردى . وداد بېجت ، روحلىك آجيلىرىنى بىر ئانىيەلەك سعادتك حظ غفلتى اىچىنده او يوتان بىرھواى اميد وصلتە مست او لارق بىحظاك دوام نشودسى ئامىن ايدن بولۇظە غشى آور سودانك بىدقىقە دها امتدادى ايچون هرشىئى فدايە حاضردى ؛ فقط او ، آرانق او رايە باشىوردى . احتىل ودادك اورادە بولۇندىغىندىن سىلەخېرىداردىكىلىدى اسکن هر حالىدە ذەنلىك بىركوشىسىنده ودادك خىالىلە مشغول بىر نقطە واردىكە اونك دوشۇنجىھىلە نېسان ايدىيوردى . حق كىم بىلەر ، احتمال شودقىقەدە ودادى دوشۇنىوردى . وداد بېجت ، بواحتمال قارشىسىنده ، قلى لطيف بى هيچانلە ضربان ايدەرلەك معنوياتنده آشىن بى حسلك لىزەلرینى دويىدى . اونك طرفدىن دوشۇنولك . . اونك خولىلارى آراستنده بىرموقع اشغال ايچك . . . يارىنى ، بىو ، نې بويوك بىرسعادتى ! . . . شودقىقەدە ، بوكا تامىلە ئامىن ايدى . هيچ شىھە اىچىوردىكە ابتدالرى ، بىدوشۇنجە ايلە حلول ايدەپىلن بىرسى ؛ بويىكى يىتىشەن كۈنچ تۈزك ، تازە وحساس دىماڭىنده كونىن كونە درىن بىرايز بىراقارق يىاشەجىك . . ويواش يواش دائرة انعىماتى توسيع ايدەرلەك بىرکون بىردىنېرە ، بىتون دىكىر حىلىرە غلبە ايچىش بولۇناجق . . . وداد بېجت ، اىشته او زمان ، اىشىق او زمان مسعود او لاپىلەجىك . . واحتمالك بىرمەت صوکرا او نىكلە ازدواج ايدەرلەك بىختىار ياشىياجىقدى . . . بو اىشادە کوزلرى ، تىكرار اونك کوزلرینه ایایشدى . واوزمان حس

ایتدی که بوکوزلرده براستی کورمه احتیاجیله پارلایان برشعله واو... آرنق
نایجه موقیتمن تمايله امین ایاری ...
کیجه، ذهنند، هپ او خولیا ایله بوکوندن اعتباراً بدأ ایدن استقبال
سودانک آنات شعر و بختیار سن دوشنندی .

ایرسی کونی ، مکتبین چیندتن صوکرا ولو سپدیله صالحیه جاده سند
دولاشیرکن برکیرا آرابه سیله اوکا راست کلدی. او، یازنده همشیره سیله شردن
عودت ایدیبوردی . اونلر اولدیغنى آراباجینک یازنده کی او شاقدن اکلاینجه
قابلنده آنی برخایجانله آرامنه ایچنه باقدی . و برنازیه سورن بر تدقیق نظرله
اونک، پیچه سنت آلتنده کوچالکله فرق ایدیان سیاسی آراشدیردی. او ، احتمال
ودادی کورمه مشدی ، وداده اونی لایقیله کورمه مشدی . بالکن آرابه نک
یازنده چکرکن مدیحه نک « وداد بک ، وداد بک ! » دین سسی اشیدی ...
اوکا بالکن ، آراده صیراده سو قاده تصادف ایده سایور ، و دماننده ، انجق
بر دو قیمه ایچنده تدقیق ایدیله بیان بر چهره نک خاطره مشکو کسیله اکتیغا مجبور
قالب اوردی. آرادن بو تدر کونلر سکدیکی حالمه مکتبونک جوابسز بر اقلیماسی
اونی هدید بر بکران حسیات ایچنده مأیوس ایدیبوردی . اونک، آلان کندن سنه
قارشی لاقد قایشندن متاثر اولدیغى زمانلار ، اکثرا بونک تأولی جیته
کیدر و بر کنچ تزلک ، کندیسنه اعتراف حسیات ایدن بر دلیفانی « همان ایاک
مکتبوند عرض سایمیت ایده همکده معذور اولدنه تو شونزه که ژولیس نک
بو احتیاطن پک حقلی بولور واونی بو خصوصده کی جدیتی ایچون دها زیاده
قدیر ایدردی . احتیل بومکتبونه اودتیه ده جواب ویرسه ایای شسدی
اوکا ڈارشی حس ایتدیکی بوجرم دوام ایته یه بایردی . ژولیده اونک
سودین اک زیاده ، حیات خارجیه سندہ کی جدیتی ایای . اونی بولیه دنور
واحتیاطکار کوردیکه اونک حقنده کی استهاد و محبتی بر قات دها آریبوردی . فقط
دین زمانده ، قابلنده ، تطمیان ایدلک ایچاب ایدن اویاه شدید بر احتیاج
غرام واردی که اونی محل آرزولرک تمنی « حصوله سوق ایدیبوردی .
و بولیه به کسب اشتداد ایدن بو احتیاجله حتیتمن آریلارق کندیسنه وند
محبت ایدن بر خیل سودانک امید و صاتیله هپ اونی تعقیب ایدیبور و حیته

یالکن اونی دوشونیوردی . اوکوندن صوکرا ، پدریله والدنسی اوکا هیچ
برشی آچامشدی . یالکن آراده صیراده ، والدنسنک ، بوزمینه تماس ایدن
مسه لارده ، برسان اعتراضله بویله براحتی رد ایدیشلری واردی که ودادی ،
اک زیاده بو ، مأیوس ایدردی . فقط صوکرا نصل اویسه اونکده رضا
کوسته جکنی دوشونارک مطمئن اولوردی . شمدی او ، یالکن ژولیدنه نک
مواننتی بکلیوردی . والدنسی نصل اویسه اقنان ایده بیلرددی . فقط اونی
حالا کندیسنه قارشی لاقد کورمکدن نومید او لیوردی . بوتون قیش ، بویله
عظامیم بر تردد حسیات اینجنه سکدی . بومدت ظرفنه ، هپ بویله قارشیدن ،
آنچق بر دقته دوام ایدن بر مشاغله ووجه اینجنه ، کوروشه بیلرددی . بو
اوقدر او زون مسانه لره وقوعه کایردی که وداد برجت ، ذهننده اونک چهره سی
آزادانی زمان کوچلکله تفریق ایده بیلرددی ایشته بو ، اوندن او زاق بولونق
محرومیق ، اونی بوسبوتون چیلدیرتیوردی . . .

برکون صباحلین ، پنجره سـنک اوکنده او طوررکن اونی ، ایلاک دفعه ،
وضوحله کوره بیامشدی . او ، او داسـنده ، آیننه نک قارشیسـنده صاچلرینی
دو زد ایـرکن وداد بو پنجره لـری آـچـق اوـدادـه اـونـی صباحـلـقـ حـالـیـهـ کـورـرـ
کـورـمـشـ اوـآنـهـ قـدـرـ ضـبـطـ اوـلـانـ تـأـثـلـرـ شـمـدـیـ بوـخـیـالـ بدـبـعـ قـارـشـیـسـنـدـهـ ،
اوـکـاـ مـالـاـقـ اوـلامـاـقـ آـجـیـلـیـهـ طـاشـهـشـ ، فـورـانـ اـیـشـدـیـ . اـونـیـ بوـحـالـیـهـ
کـورـمـشـ اوـاـقـ بوـتوـنـ خـسـرـانـلـرـیـ اوـآنـهـ غـلـیـانـهـ کـتـیـونـ برـحـیـقـتـکـ پـیـشـ
تجـایـسـنـدـهـ بـولـونـقـ دـیـکـدـیـ . اوـکـونـدـنـ صـوـکـراـ حـرـارـتـیـ بـرـعـشـقـ شـکـافـ آـلـانـ
بوـحـسـ ، اوـنـیـ تـاـمـیـلـهـ زـیرـ دـسـتـ نـغـایـنـهـ سـکـیـرـهـشـ وـکـونـلـرـ سـکـدـکـجـهـ دـمـاغـنـدـهـ درـینـ
براـیـزـ بـرـاقـارـقـ اوـنـیـ ضـعـیـفـ ، حـسـاسـ بـرـخـسـتـهـ یـهـ بـکـمزـهـ تـهـشـدـیـ . . .

— مابعدی وار —

جمیل سليمان

عفو

— ما بعد —

کندی کندیه بونک اسبابی آرشدیرمغه باشلادم . کوکافی اکلندریرم ایدیله آرزوسته موافقت ایتدیکمی سویلدم . بونی سویالدیکم زمان بکا طوغری چویردیکی یوزنده اویله برحال واردی که آرتق بوندن صکر مسندن کله جلک هرنه اولورسه اواسون قبول ایتمک تنزانده بولنمیه چغی پک آجیق آکلاتیوردی . دیرکن ایرتسی کون آتنی حاضر لاماری ایچون او شاقلهه امر ویردیکنی بالتصادف ایشیدنجه دوچار او لدینم حیرتی تعریف ایده تم . بو سفر ویردیکم مساعدده دن بن پرشان اولمشدم ... موافقته استحصال ایدر ایتمز، هم بکا خبر ویرمکسین، اجرایه شتاب ایتمکدن عجیا مقصدی نه ؟ ایلک اویکه ذهنمه کان اختمال بوطر فلرده برجوق ته ایکلی او چوروملر بولنمی وزوجه مک بویله یرلرده بالخاصه کندیخی ته ایکدیه آرتق مه سدیله کزمکه کیتمسی اولدی ... حاننده کی طور غونلاق، اخلاقه رغمابودفعه بکا قارشی قوللاندیفی خیله بو احتمال تقویه ایدیوردی . بو احتمال بخی بردنبره دل کی ایتدی . دیمک بن انصاف سرجزجه حرکتمله اویی بود رجه یه کتیر مشدم . بن او کا قارشی انسانجه ، عقل و حکمت دائره سنه حرکت ایدیبورم ظننده ایدم ، حالبوکه اویی قور تاره حق یرده محو ایدیبورمشم ... شمدی نایابه بیایرم ! آرقسنده کیدوب اویی بواق، اندیشه لرمک در جهنسی آکلامق ، اوه عودت ایده جکنه دادر اغز ندن سوز آلمق ؟ بو کا جسارت ایده میوردم . همایت کیدوب او غلم زانی اویقوسندن اویاندیردم . بر یورغانه صاردرق قو جاغمه آلدم . اشانی یه این دیکم زمان زوجه هنوز اوزنکی یه آیاغنی باصمشدی .

— بوصباح چوجنی کور مدکر غالبا !

دیدم . و چوجنی کوریر ایسه بوصار ایشین یار و جغزک خیال معصومی کوزی او کذن آیرلماز دیه چوجنی اکرک اوک طرفه او طوردم . براز سوکره

کیتدى . او ، چقتلەك حولىسىندن چىقار چىقماز بىكا خطاپاً بىر مىكتوب براقوب
براقدىنەن آكلامق اىچون درحال اوطةسەنە قوشدىغى سويمىكە لزوم يوق
دېكلى ؟ اوطةده بىرى يوق ... اوكون اوكلەيە قدر پك اليم بروقت كېيردم .
زوجهم اىچون نەياپىدم ايسە اي يايپورم ئەنلىك يايپىغى اوكون قاباً جناب حقه
قارشى قاج دفعە تىكار اىتىم بىلسەك ... نهایت ساعت اوئىن طوغىزى زوجم
كىلدى . كىنديسى دە، حىوانى دە يورغۇنلەقىن بىتاب وتوان ايدى . نزەلە
كىتدىكى صوردم، تەيان موقع ايدەمدى . تصادفاً تىغاً كزوب طوردىغى سويمىدلى .
بو آرهالق بن، بعض اوافق تىڭى چايلىك مجراسى اورمانك بىر طرفە طوبلاـ
ـق اىچون باشلاـتىيەن عملىاتە نظارت اىتىك اوزەھر صباح ايش محلە كىدىپوردم .
زوجهم اورايدە قدر بىكار فاقەت ايدى، اوندن سوگەرە يالكزجە كىمكە كىدردى .
بعضاً يوانى شاشىرەرق اوھ كچى وقت دونزدى . بىر كون يورۋىھرەك اوتوز كىلو
ـمترو اوھەسىندەكى قىرلەرن طوبلاـتىيە بىدەت قاطر طرناـغى النە اوـلـدىـنىـ حالـدـه
ـكـلـدـى ؛ دـىـكـسـنـلـرـ الـبـسـسـنـىـ يـىـرـتـمـشـ ، بـطـاقـقـلـرـكـ صـوـيـ فـسـتـانـكـ اـتـكـنـىـ اـيـصـاـلـاـ .
ـتـمـشـدـىـ . آـشـ اـضـطـرـابـ اـيـچـنـدـهـ دـفـعـ غـ اـيـتـكـ اـحـتـيـاجـىـ ، مـهـالـكـ آـرـقـەـسـنـدـهـ
ـقـوشـمـقـ آـرـزـوـسـىـ اوـنـىـ اوـيـلـهـ يـىـرـلـهـ قـوشـدـىـرـيـسـوـرـدـىـ كـهـ ... مـعـ مـافـيـهـ بـوـصـارـصـىـجـىـ
ـتـوـشـمـەـرـدـنـ سـكـرـەـ سـيـاسـنـهـ بـرـسـكـونـ ، حـقـ بـرـمـنـوـنـىـتـ كـلـدـىـكـىـ تـجـبـرـبـهـ اـيـتـىـكـمـ
ـاـيـچـونـ يـاـپـقـلـرـىـنـ هـىـچـ سـسـ چـىـقاـرـمـىـوـرـدـمـ . شـېـھـسـرـ بـوـنـدـنـ طـوـيـدـاـيـ ذـوقـ
ـجـسـمـانـىـ بـرـقـاجـ سـاعـتـ اـيـچـونـ اوـلـسـونـ اوـزـنـدـنـ بـارـ اـسـارـتـىـ آـتـىـيـلـمـسـنـهـ مـدارـ
ـاوـلـيـورـدـىـ . مـعـ مـانـيـهـ بـنـ اـرـدـصـرـهـ بـوـتـزـھـلـرـىـ حـقـفـدـهـ بـىـلـتـونـ بـاشـقـهـ يـوـلـادـهـ
ـاسـتـيـضـاحـدـهـ بـولـقـىـنـدـنـ كـىـنـدـىـتـىـ آـلـهـمـيـوـرـدـمـ . يـاـ بـرـزـمـانـ عـاشـقـىـلـهـ بـرـلـكـدـهـ يـاـپـدـاـيـغـىـ
ـتـزـھـلـرـكـ خـاطـرـاتـىـ اـحـيـاـ اـيـتـكـ اـمـىـدـىـلـهـ شـمـدـىـ كـرـيـبـورـسـهـ، يـاـ بـوـتـزـھـلـرـدـهـ اـسـكـىـ
ـخـيـانـتـكـ تـائـيـرـىـ آـتـتـدـهـ يـاـپـلـيـلـورـ اـيـسـهـ ... اوـوقـتـ بـنـ بـوـاـكـنـجـەـلـرـدـنـ مـنـونـ
ـاـوـلـهـ جـقـ يـرـدـهـ مـتـفـرـ اوـلـامـاـلـىـ مـىـيـمـ ؟ـ ...ـ

ـوـبـ، شـوـسـرـ كـىـنـشـتـىـ نـقـلـ اـيـدـرـكـ كـنـ مـوـضـوعـ بـحـثـ اـتـمـكـدـنـ چـكـنـدـىـكـىـ اـرـكـكـ
ـسـيـاسـنـكـ شـمـدـىـ شـوـصـورـتـلـهـ اـيـسـتـەـمـيـزـلـكـ اوـرـتـهـ يـهـ چـىـقـمـسـنـهـ قـىـزـمـشـ كـيـ طـورـدـىـ .
ـسـيـاسـنـهـ خـفـيـفـ بـرـاـئـرـ تـقـاـصـ كـمـشـدـىـ . بـرـاـزـ سـكـرـەـ جـبـرـ نفسـ اـيـلـهـ مـالـلـ دـرـونـهـ
ـغـابـهـ چـالـهـ رـقـ سـوـزـيـنـهـ دـوـامـ اـيـتـىـدـىـ :

— مادام که سکا شوراده هر شیئی کمال صمیمه میله اعتراف ایدی بورم . او حالده ضعیف جهتارمی صفاتلامنه هیچ لزوم کوردم . او زمانه قدر قابمده هب ارک کیجه قرارلر ، بیوکلکه یاقیشه حق فکرلر طاشیرکن بر مدتندن بری قیصقاتنجاق ده اجرای تائیمه باشلامشدی . اوست ، تعجب ایمه قیصقاتنجاق ! ذاتاً بوملعون تخدمدن هانکی قلبده بربارچه یوقدره که ... بنم قابمده باشنه آندیشه لر آلتنده کین لهرک یاوش یاوش دال بوداق صالحیه میله ... بن بو تهمک ایچه مده نشوونمایه باشلا دیغی حس ایتدیکم زمان او ، قوتلی کوکاریله بتون موجودیتی زیر حکمنه آمش بولنیوردی . ذاتاً بن ده بونش ونمایه قابمده بر محیط مس اسد حاضر لامق ایچون المدن کافی یاپیوردم . هم زوجه مدن هرنه یولده اولورسه او اسون استیضاحده بولنجه دن چکنمش ، هم کندیلکنندن اعتراف درونه اولان میل وجسارتی قیرمشدم . نفسی تا اساندن دوچار ذلت ایده رک بوسن ایله بیهوده یره او غر اشدم . ایچمده یر اشیدیکی کوندن اعتباراً موجودیم او کارام اولمشدی . حاضر موجود بر شیده قارشی حس ایدیان قیصقاتنجاق واقعاً آجیدر ؛ فقط ماضینک اعماقنده طولاشان چکمش خاطرات آرقه سدن قوشان ، خیالاتی اویا دیران قیصقاتخلق بوندن بیک قات الیم و مدهشدر . زوجهم عجباً حالاً عاشقی دوشو - نیورمی ؟ هرشی بخی بوكا اینه اندیرمه سبب ایدی . ایلک او نججه اوئی بورایه قابایارق نفسیله ، خاطراتیله بالکن بر اقدیم ایچون عاشقی دوشونمیه بن یاردم ایتمشدم . او وقت سیاسنده افکاری خی آکلامه چالیشیدم . عجیانه دوشنوردی ؟ قاج دفعه مکتبه لری دها اوکا ویرلدن آلوپ آچق ایچون ایچمند قوبوب کلن آرزولره ترک نفس ایدر کبی اولدم . زوجه مک عاشق اولان آدم ، پارس کبی کار اکانجه لرنده ، ذوقدن زیاده شهرت و عروفت آرایانلاردن اولدینی ایچون اسمی آره همه غزنه لرده کورولوردی . او نک اسمی یازیلی بولنان غزنه تی او قورکن بالکه سیاسنده حاصل اولان تأثرا تی کورورم امیدیله او غزنه لری بنم کوزم او کنده او قومسی ایچون نهقدر حیله لر یا بدم بیاسدک ! بوحیله لرک هیسنسی سویله . مک ایسته مم .

(ما بعدی وار)

امهاعیل مشتاق

ساخته و آنی

حسین بک

ای، ایشهده یارار، یازدقیری هب اساسی تختینات اوزرینه یازار
جعفر اغا

اویله اولمالی که یازدبی شی دن بر تایجه چیقسوون
حسین بک

صادقدر، صادق. جداً جانیله، باشیله چالیشور. ای دها او توره جتھیز؟
جعفر اغا

شو چو جنی ده کوردمده... کیده رز
حسین بک

بوکونکی ایشارمن، یا پدقلرم من ایجه خاطر کددیا؟
جعفر اغا

مراق ایجه، او نو تمام

دردنجی مجلس

— حسین بک، جعفر اغا، حق بک، صالح الدین بک —

حق بک

«بروض احترامکارانه ایله»

مخدوم کوله کز، صالح الدین قولکز.

حسین بک

ماشاءاه بیو مشلر.. کل باقهیم، بک او غلم

«صلاح‌الدین او زاقدن خفیت بر سلام و بر دکدن صکره صغوق بر وضعیتله صندالیه
او تورر. مسافر لر تعجبله، حق بک حدتله باقارلر.»
جعفر اغا

های کیدی های، قوجه‌مان آدم او لمش، نصل ینه سرکه‌جیده صوجق
شکری ایستیه‌جکمیسک «صلاح‌الدین او کذ» باقار «هیچ اون‌تو تمام بر رمضانی
کوئی اوروج کیفی، سرکیده کزیروردم. صیقلدم یول یوق. دستور دیدم
آل‌دیران او لمدی. صکره بوکا راست کلدم. بک بابانک الیسندن طویشیدی،
های کیدی، یاراماز، کلخانی

حسین بک

مکتبی نه‌زمان بایزیبور سک او غلم؟

صلاح‌الدین

باقالوریامی، افندم، یازه ویره جکم.

حسین بک

یوق، اوئی صورمیورم او غلم! مکتبی نه‌زمان اکال ایدیبور سکر؟

صلاح‌الدین

عرض ایتمد. افندم، باقالوریامی بویاز ویریبورم. معلوم عالیکز باشه‌لیه
او ماق ایچون باقالوریا صوک امتحاندر.

حسین بک

اوراسی اویله، اوی مکتبی بایزدیله‌ن نرمه‌سی آرزو ایدیبور سکر. شهر
اماٹی مجاسیمی او اسون جمعیت رسومیه‌می؟ بکا قالورسه شهر اماٹی ده‌مان‌اسب.
اوراده بزدن کیمسه‌ده یوق. چابوق گیپن ایدرسک.

صلاح‌الدین

شی انددم...

حسین بک «کوله‌رک»

او غلم اعتراض ایته، مطلاقاً شورای دولت اوله‌حق دکلیا! هم اوراده
معاش‌ده چیقماز... مکتبده‌غایلابا بر قاجار قدashکه امر ندک. امامی، بوکوره‌نکد،
بزده اپی ترقی‌یه سبب او لیورو.. اونلر باشنه.. باق ابوالهدی افندی حضرت‌لرینش
مخدومی بیله جمعیت رسومیه‌دد.. ابوالهدی افندی که..

جعفر اغا

اویله ، اویله . بک افندی چوق طوغری بیوریبورلر . چالیشنجه هر شی اولنور هپسی بردن اولماز یا ؟ یاوروم
حق بک حدتلە اطرافنە باقینور »

صلاح الدین

« جسارتلە طوبلاندرق »

یوق افندم ، بندە کىز قطعیاً مأمور اولمۇ نىتىدە دىگەدد...

جعفر اغا

« قەتىھە اویله كولەرك »

بو چوجق عقانى مى بوزمىش نەدرىك ؟ ، توبە ، توبە .. مأمور اولىيوب دە نە يابىھە جىسىك ؟

صلاح الدین

تجار او له جەنم ..

حسین بک « تېسىمە »

یوق ، یوق دها بک طوى ، عقللى ايرسە سویاھمن .. برآز وقت كېسون اوده عقايانور « صلاح الدینە » پىكى یاوروم ، پىكى اشادە سنك دە كوزل بریرە قايرلەقاشىكە الدن كىلدىكى قدر چالىشىز .

صلاح الدین

بندە كىر اویله ..

حق بک شىلتلى بر نظرى اوزىزىنە اوطة دن فيرلار .. حق بک حدت وعصبىت اویله اطرافە كۆز كىزدىرىر »

بسنجى مجلس

— حسین بک ، جعفر اغا ، حق بک —

حسین بک

حق بک ! تەفسىكىز كىچك .. سىزدە بوجوجغۇ لەردىيارىنە بىچ اهمىت دىريوز ئان ايدىورددەمىي صىقلىيورسکز . آيول بىز ، اویله لىرندن قاچ دانەلىرىنىڭ

بن بولیله یاپارم بن شویله ایدرم دیه تو حصقو صارندن صوکره دورولدقلرینی ،
بالواردقلىرینی کوردک . چو جغه صاقین بونک ایچون چیقىشەيم ئالان دیه
کوجەنیزم باه .

حقی بک

امان افندم . باش اوستە افندم .

حسین بک

یوق اما ، بکلا سوزویر .

حقی بک

آرق ، ولی نعمتک بوقدر برسوزىخى دە طۇمازمىي ؟ !

جعفر اغا

چو جق ، چو جق اولسە اویله ديرمىدى ؟ « ساعتى چىقارتوب باقهرق »
بک اىندى ! وقىنە كېكىيور نە زمان كىدە جڭز .

حسین بک

اوٹ ، اوٹ ، قالقەلم .

حقی بک

برزقەوە يە دەها اقبال بیورلمازمى ؟

جعفر اغا

یوق ، دورسون ، باشقە زمان ایچەرز .

« حقی بک ذىلە دوقۇنور ، برقاج اوشاق كىرر ، قاپولرى آچارلر ، مسافرلرك بالطۇلۇرى
كىدىرىلەر ، چىقارلر . براوشاق اوئرەلنى طوبىلار »

حقی بک

« دىشارىدەن دوغۇر سىي ايشيدىلور »

احيا بوردىكىز ، بوراسى فېرىك دكىل ! اندىيارمك . اه عمرلر وىرسون .

التنجى مجلس

— حقی بک ، صلاح الدین —

حقی بک

« كۈزىشەرك »

اوف ، بو دیوانه اوغلان بى حدەمەن چىلىدىرىنەجق .. بىرىرىمە بىرىشى اولهجق دىئورقىورم .. بىك افندى ، اياخىزە قدر كاسون ، كىنىسىنىڭ ئالتفات ايتىسوندە جيowan ، يىزىد ، لعىن قدرىنى بىلىمسۇن .. بوجالارنى كورىپورمە اوغۇلم دىكل دىيەجىم كايىور .. شو اوغلانى كېرىمەن بىردىلەن بىلدەمەجىم .. افندىم ، اوئە درلۇ جواب ويرىش لاقدىرىي آدمىغۇزك آغۇزىنىڭ طېقاپىوردى .. بىرتىرىھە سىزلاڭ اىتە دىيە بن اوکا اوقدەر تىيەدە ايمشىم .. دها شەمىدى اوطەيە كېتىرگەن .. « باغىرەرق » صلاح الدین ! اوغلان كەن بورا يە ! نە تىرىھە سىزلاڭ ، نە تىرىھە سىزلاڭ .. آدمىغۇزيا كوجىندى اىسە بن نە يەلارم .. بوادىسىز اوغلان ؟ ھەم بىن مخويىھ ، ھەم دە كىنىدى مخويىھ يوروپەجىك .. صلاح الدین ! صلاح الدین ! نە اىسە كەبىك افندى كبار نازك بىرذاتدر . « يېچ اھىمەت ويرەمدى . ھەم دە كىنىسىنى بىرىلەمە كاسىكمى تىيە نزاكتىدە بولاندى ، اما ، تىخىم قابامى ؟ ..

صلاح الدین

« بىرەرك

نجى مى چائىرىپەردىكىز بىك بابا ؟ .

حق بىك

« اوزىزىنە يوروپەرك

سەن چائىرىپەجەنە كىچىدە كىچى چائىرىپەجەن ؟ ايکى ساعتەر باغىرەپورم نزەددىسىك ؟ اوغلان ، خىزىر ، لعىن اوایتىدىكەن ادىسىزلاڭ ، نەيدى ، تىرىھە سىز ؟ او كىنىسىنى حيوانچىھە معامىلەدە بولاندىغۇك ذات كىمىدر بىباپورمىسىك ؟ بىز سېب حىاتىز ، ئائىلە منزك باعث سعادتى ، دىكل يالكىز بىز بىرچوق كشىلرلەك ولۇ نعمتى بىرلەك بىرذاتدر .

صلاح الدین

« صغوق قانلىڭلە

ا كلاپەمپورم ، نادىيەك اىستەپورسکن ؟ .

حق بىك

يازىق امكارمە ! سەن اولادم اولهجىتكەر كۆپك ياوروسى اوغۇلم اولهيدى ... هېچ بىرلەك آدمىلە قارشى اوپىلە حرمتىدە ، رعايتىدە قىصۇر ايدىپاپمى ؟ باق بن نىصل داۋارانپورم .

صلاح الدین

بر قصور می یا پدم ،

حق بک

برده صوریبور ، دها نهایه جهت سلت ؟ خنزیر ، هیچ بک افندی حضرت امیرنک
یانه او یاه می کیویلور ؟ !

صلاح الدین

او طه یه کیدیکمده سلامی ویردمد ؟ او تور دیتم زمان آرقه می دوندم ؟
بک لاقیردی سویلر کن دیکله مه من لکمی ایتمد ؟ ادب معاشرته مغایر نه کبی بر
حرکتند بولندم ! ظن ایدرسه ایستاده بر قصورم یوقدی . . .

حق بک

« آیاغنی یره اوره رق »

بودیوانه بخی ده کندیسی کبی چیلدرت هجق ، یوق اونلاری ده یا پمیوب او بیوک
ذالمره ، او ممالک شاهانه نک ، دولت علیه نک اک معظم ، اک اساسی ارکانه برو
طوقات آتوب قایودن دیشاری نیلات یو ره ایدک ؟

صلاح الدین

پکی اکلا تکز قصور لرم او قدر بیو کمی ؟ . . . نه ایسه سویله یک ده اتصحیح
ایدهم ، بردها یا نایمه میم . . .

حق بک

هر شی اولوب بیتند کدن ، بخی محو ایتد کدن حسکر دمی ؟ بر کره ایچری کیروپ
اصول و آداب ایله ال ، اتلک او بیه رک دیوان دور مق نزه ده ؟ آز قالدی ، آدمک
الی صیقه جقدک . کوچک بک کندیسی آدم حسابنے قویبورده او تور بیله دینه دن
بر قواتونه قورولو ویریبور .

صلاح الدین

بک بابا ! دو غرسنی ایستره میسکن ؟ سرک بو حریفلره نیچون بو قدر اهمیت
ویردیکنر بر درلو عقلم ایرمیبور .

حق بک

باق ، شو سرسملک سویله یکن ؟ اونلار بزی المزدن طوتوب چاموردن

چیقار تماسه ایدیلر بز همزر دیله نیردک ، یدیکمز ، ایچدیکمز او نلرک سایه -
سنده در . کافر نعمت !

صلاح الدین

نیچون دیله جکمیش ؟ چالیشور چبالار اککمیزی چیقاریردق . باسکه
معیاشتمز بود رجه متقطم او ملازدی . . فقط دیلمزدک . . هم بن بویله آدنی
یاز ماسنی بیلمیان حسین اغا ، جعفر اظا کرو هندن خذله به تسبص ایده جکم برده
دیلمکی ترجیح ایدرم سزکی عادتاً تعبد .

حقی باک

باق بدلا ، حدیثی بیلمه دن ولی نعمت باک اندیلر من حقنده نه درلو اطاله *
نسانده بولیور ؟ دها حاضر بیور سک ده کچمک نه او لاینی بیامیور سک .

صلاح الدین

فضلمه سه عقلم ایرمیور . بن بویله مونده ن بر تربیه کوردم . هر کسه بویله
معامله ایدرم . بخی بوقدر تعزیر کته سباب ، هپ بو اتك او پیمیرک ، بر سلام
ویرشم ، کندی کندیه بر کوشیه بوزولو شمیدر ؟

حقی باک

یا ، او آخا حضر نلرینک التفانلاری ؛ باک افندی حضر نلرینک توجه هاری او زرینه
ویردیک اوصغفوق قورو جوابلر ؟ دله او مأمور اولیه جنم دیمک کی
بر کستاخاقده بولونو شک ؟ بونلار ، بونلار یوهقی بخی چیلدير ته حق

صلاح الدین

پکی ، او شایان احترام دیاریکنکر آدماره قارشی یالاهی سویلیهيم ؟

حقی باک

واي مأمور اولیوب ده نه خط ایده جکسک ؟ کوچک بکم ، باک افندی
دها مکتبین چینار چیقماز سکا جعيت رسوميه اعضائی ، شهر اماتی مجاهی
اعضائی کی دواتک مهم ، معننا مأموریت اسکریپت تکلیف ایتدی . و کلازاده لر
او مأموریت اسکریپت بیکارجه ال اتك او پیوب بوله میور لر ، بو توجهه ، بو اطفه قارشی
آیاق بیله او پک آز ایکن رد ایمک کستاخاقده بولندک .

صلاح الدین

یوق ، بر آزدها ، ایلری کیدکده او سزک جکری بش پاره ایقز آغازیکزی
بکا معبد اخاذ ایندیرک .

حقی بک

او سنک بکنمدیک مأموریتاردہ قازانچەفت پاره بی عجبا تھارتله . . .

صلاح الدین

یوق بکنمه مک دکل . . . او یله برمأموریته چکمک ایچون بندہ اقتدار
ولیاقت نرددہ ؟

حقی بک

باق بدلا یه ! . . . قوجه بر مالکتده هیچ کیسنه نک دوشوندیکی ایاققی
وچک بکم آرایور . اولوملی دنیاده نه کلاه تا په بیاپرایسک کاردر دیبوردہ . . .
هم او ولی نعمت سکا یکدن او لی ثانیاسی رتبه سی ده یا پدیره جق . کوکسک قوللارک
بتوں صره لر کینه جکسک .

صلاح الدین

دلہ او ، بکا رتبه دیدیکنکز عادیسکلاری اور تکدن باشنه برشیڈہ یارامیان
دو زکوندہ لزوم یوق ، او صبر مہلرده سزک او لسوں .

حقی بک

هله شو نانکوره باق « او تور درق » بوقدر استئنا ایله کنندیکی نہ طن
ایدیبورسک ؟ آ سرسم ،

صلاح الدین

افدم ، سوزک قیصه سی ، بن حکومت مأموریتی دنیلان او چیرکین کردابه
کنندیکی آهق ایسته میورم .. آلتک تریاہ ، ناموسمله امکمکی قازانچق ایستیورم

حقی بک

مأمور او لانلر ، آلتک تریاہ امکنکنی چیقار میورمی ؟

صلاح الدین

بر چوق آچلرک کوزی دیکلامش ، ملتک کیسنه الی او ز آهق ایسته میورم .
بوقدر زماندر ماتک ، وطنک پاره سیلہ بساندک یتیشیر . کندی پاره مله ،
کندی سعیمک محسو ایله چکنہ رک ، یاشایه جفم . چاله رق ، چیر برق ماتک تروتی

تستیص دکل، اوکا ولوکوچک برجزو علاوه اینک ایسته یورم، سزی، هیمزی
بوقدر سنده در ماتلک بسله دیکی یاتیشیر.

حقی باک

ملت، وطن دیدیک کیم او لیور . بزی مات، نلان دکل ولی نعمتمن
پادشاهمز بسایور.

صلاح الدین

بابا! سنده چوجق کی او لیور سک . بوکون خزینه دن بر چوق مأمورین
دو بیور و لیور اما نصل بیلیور میسک؟ کویاردہ فقرانک تارلاسی، اوکوزی،
تیرپانی، صبانی، تجربه سی، قازانی صاتیلارق طوبیلانیلان، غصب ایدیلان
پاردلر، او زواللیلرک قانندن امیان، چالینان، ویرکو نامیله قوبارتیلان پار چهلر
مالیه دنیلان بیوک بر سکنده یوغور و لیور. صوکره اوکا کوزینی دیکمش بر
چوق کیمسه لره پارچه پارچه داغیدیلیور . بو پارچه لرک اک بیوکاری اک زیاده
طوق اولیسی لازم کلندره، بر قاج کشی یه ویر بیلیور. او فاق پارچه لرده بر چوق
آدمدار طرفندن قا شیلیور - بو سوک پارچه لرک کوچک پارچه لری آلانلر کیمادر در
بیلیور میسکز؛ بیوکاری و کلا دنیلان، سرای خلقنی تشکیل ایدن بر سورو آج
حیدودله ما کل او لیور. کوچک پارچه لرده، آله جنی اوچ، بش یوز غروشه
کوزینی دیکمش، فضلہ سندن امیدنی کشمیش بر طاق محجزه مأمورینک امکنی
اور ته یه کتیر بیلیور. ایشته بن نه او ملتی صویان اشقيادن، ندهد بر قاج غروشه
آغزینی آچش ضعفادن اولق ایسترم، چالیشنه جنم، چبالا یه جنم، امکنی
طاشدن چیقاره جنم.

حقی باک

شونک زورینه باق، مأمور اولا نلر چالیشنه یور می؟

صلاح الدین

اوست چالیشیور، بر برینک آیاغنه قارپوز قابو غنی قویعق ایچون، من محل
وقوعنی بکلیه رک، نه زمان او له جکلارینی استفسار ایدر کی یکدیگرینک کوزلرینک
ایچونه باقه رق چالیشیور لر .. کونده اوچ درت ساعتلرینی تم او طه سنده کیمرمکی
یاخود دها بیوک مقیاسده طوتهم، نظارت ماصه سنده، مجلس خاصده او تورمه

قهوه ، سیغاره ، شربت ایچمکی ایشدن ضاییورلر ، بر چفتیجینک ، بر فابریقد طورک ، اک عادی بر تجارت کاتبند چالیش مسیله بونلر بر او له بیلورمی ؟ بزده نشبست شخصی هیچ دوشو نایور .

حقی بک

دور ، دور ، بن بواعییری ...

صلاح الدین

هاتک سفالته سبب ، هپ هر کسک مأمور اولوب هیچ کندي کندينه ايش کورمکي دوشونه ماملري هپ بر حمايه هه محتاج اولملري دلکلي ؟ بن کندي حسابه هلتئ يوك اوليه جنم . ملق هیچ او ملازمه کندي يوکمن ، بن او کا ويره جكم زحتمدن ، اذيتمن ، قورتاره جنم . هر کس کي دولتك ذاتاً پورصومش قولنه برسولوك کي آصلامق ايسته میورم . هیچ کيمسه دیمیورکه کیدهيم بر دکان آچيم . . . انکلتاره نک اسبابی ترقیسی بر کرده دوشونیلیورمی ؟

حقی بک

هاد ، تمام شمدى بولدم ، بن بولافارى داییکدن ده دیکلردم . یوقسه کنديني بويله اساسلىر تصورلره محو ایتش ، اوروپاده شمدى قوندره بو یاجیلیله می ، قهوه جي چراقلیله می کيم بیلیر نه ایله مشغول اولان اویزید ایله مخباره دده می بولنیورسل ؟ . . . ایش شمدى پاتلاق ویردى .

صلاح الدین

اونلری استانبولدن ، منفالردن قاچقە مجبور ایدن حیت هیچ بر زمان قوندره بو یاجیلنه ، قهوه جي چراقلانه ایتلارینه مساعده ایجز . اوراده اویله صاحب ثروت ارباب حیت وارکه تروتلرلنه بويولده محو ، محو دکل ملتھ وطنپرور ، حیتلى عنصر ، اجزا یاشدیرمک کي اک خيرلى ، اک هشمر برايسده استعمال ایدیورلر . بوكون جدى بر زون طاوان ارەسندە او تورور ، چالیشیر ، چبالار باشكه اوکله یېكىنى يېز . فقط ، دیانمز .

حقی بک

زوالاي ! سنى ده قاندیرمشلار ، ديمک او خنزىرلە ظن ايندىكىم کي ، ظن دکل

کشتم کبی مخـ ابردهه بولیورـات ، او جامـی آله ایدـی ده او غامـی بونـیـکـرـدـه
کورـمـیـهـ اـیدـمـ .

صلاح الدین

الـتـهـ صـوـیـیـ صـوـیـیـ اوـنـوـتـهـ جـقـ دـکـامـیـ ، اوـنـدـنـ کـانـ مـکـتـوـبـلـیـ حـرـصـ
ایـلهـ ، اوـقـوـیـورـ ، یـوـلـاـدـیـنـیـ ، شـوـرـایـ اـمـتـ ، تـرـقـ ، مـشـورـتـ نـسـخـهـ لـرـیـ عـادـتـاـ
ازـ بـرـلـیـورـ

حق بک

بنـ دـهـ بـرـدـرـلوـ دـوـشـوـنـوـبـدـهـ ، سـنـکـ بـوـقـدـرـ صـاـچـهـلـامـهـ کـهـ سـبـبـ بـوـلـیـورـدـمـ .
مـکـرـ سـنـ دـهـ زـهـ لـهـشـلـکـ . زـوـالـایـ ! زـوـنـاـکـلـهـ ، اوـپـیـسـ خـسـتـهـ اـلـهـ آـشـیـلـهـشـلـکـ !

صلاح الدین

بابا ! بابا !

حق بک

حدـقـیـ تـرـکـ اـبـدـیـسـوـرـمـ ، نـصـیـحـتـ صـرـدـسـیـ کـلـدـیـکـنـیـ اـکـلـیـوـرـمـ . بـارـیـ سـنـیـ
اوـپـیـسـ عـاتـدـنـ قـوـرـتـارـهـبـیـاسـهـ اـیدـمـ «ـمـتـأـثـرـانـهـ»ـ نـهـ تـدرـ اوـلـهـ اوـلـادـمـکـ ،
وـجـوـدـمـکـ بـرـجـزـؤـیـسـکـ . دـایـکـ اوـلـهـجـقـ بـدـلاـ ، بـرـکـرـهـ بـرـچـوـجـقـاـقـدـرـ اـیـتـدـیـ .
طـراـبـاـسـهـ سـوـرـوـلـمـشـیـدـیـ . . . بـنـ اوـنـیـ اوـرـادـنـ الـدـیرـهـقـ اـیـجـوـنـ اوـغـرـاـشـیـوـرـدـمـ . . .
بـرـدـهـ اـیـشـیـلـدـلـیـ کـهـپـارـسـهـ قـاـچـشـ . اوـنـیـ اوـصـلـانـدـیـرـمـقـ ، بـوـلـهـ کـتـیرـمـکـ اـیـجـوـنـ آـزـمـیـ
اوـغـرـاـشـدـقـ ، پـارـهـ کـوـنـدـرـدـکـ . . . بـدـلاـ قـبـولـ اـیـجـدـیـ . شـوـرـایـ دـوـلـتـ مـلـکـهـ
دـاـئـرـهـسـیـ اـعـضـاـنـیـ کـبـیـ مـهـمـ بـرـمـأـمـوـرـیـتـیـ دـهـ رـدـ اـیـتـدـیـ . صـوـکـرـهـ اوـرـادـهـ سـفـالـهـ
عـمـرـ سـوـرـوـیـورـ . یـشـیـانـ اوـلـشـدـرـ اـمـاـ ، اـیـشـ اـیـشـدـنـ سـکـدـیـ .

صلاح الدین

اصـلاـ !

حق بک

بارـیـ ، بـرـایـشـ کـوـرـسـهـلـرـ ، اـیـلـکـ مـعـصـومـ ، کـنـاهـسـرـ چـوـجـقـلـرـیـ باـشـدـنـ
چـیـقاـرـمـقـ ، کـنـدـیـلـرـیـ کـبـیـ بـدـلاـ یـاتـشـدـرـمـکـ . آـجـ ، سـفـیـلـ سـوـرـوـنـدـیـرـمـکـ .

صلاح الدین

بابـاـ ! بـابـاـ ! آـغـنـکـ طـوـبـلاـ ! . اوـنـلـرـ وـطـنـیـ ، هـاـقـ بـیـوـكـ بـرـمـهـلـکـدـنـ ، عـظـیـمـ

بر بیله دن قور تار مق ایچون حیات لری خی، نامو سلیخی بر لشید ره رک چالا شیورلر ..
سرزک کبی ، حتی هر کس کبی ، بتون بوراده کیلر کبی ، نه چکر لرسه کاردر دیه
ماقی صویغه او غراشمایورلر . نه قدر عادی او لدینگنری باقل ، غایت بسیط بر
مثالله ا کلا تهیم ..

حقی بک
« حد تله »

اد بسزک ایدیبور سک !

صلاح الدین

آدینی سویله مکدن است کراه ایتدیکم بعض جهتلر دن آلدینگل خصوصی
محخصاتله «عاشت ایکی بور ایوای بولدینی حالده بنی مکتب سلطانیه یه فقرا
تریاپندن ، بورس اصولیه ، اراده سفی استحصال ایتدیره رک مجاناً قید ایتدیردک ،
بنی اوراده بادهوا او قوت دیردک . بونی یا پنهله بر کره بنم یزیمه کیره جک ، حقینه »
فقرا بر چو جغلخ تحصیله مانع اولدک . . . بر کردهه بنم تحصیله ویره جک
پاره یی کیم بیایر نه کبی خصوصاتده استعمال ایتدک . . . یالانجیق ده جابا . . .
نه چاره که بیا همسک ..

حقی بک

بر فقرا یتھی دید کده خاطره کلدى . . . سن دایسکدن کان غزنه لری
مکتبه کوتور بور میسک .

صلاح الدین

اوست ، مکتبه کوتور بور میم ؟ کیمله وی بیورم ؟ اسماری نه در ؟
با بالاری کیم لردر ؟ دکلی ؟ صوکره اونلری ژورنال ایدوب شمدی یه
قدر سوندوره سوندوره هر بزنده بر درجه ترفیع ایتدیکنر ، معاشرنگی
آرتیردینگنر ، عاله لرک عددیته بونلری ده علاوه ایده جکسکنر دکلی ؟ خایر
بن دها مکتبه کوتور مدم . امکن کوتور جکم ، هیضی علناً او قریه جنم ، هر کی
ارشاد ایده جکم .. ماقی یولنده فدای حیات ایتمکه حاضر لانش حیتی کنجلرک
عددی خی آرتیردینگنر .

حقی بک

تمام ، بردە ، اوئى يابدە ، يورە كەمە اىستىز .. اللهم ! نە كۈنلەر كۆستەركە ئەلا دىكەدە كۆتۈسى هەشىدىن بىرىادەمش . بىن شەمىدى اوغۇز تەلرى دە ، سەنى دە مەھو ايدىرم .

« اوزرىشە يورور ، دوڭر ، باغىرەرق »

سەن دوات خاڭى ؟ پادشاھ دىشمەن كۆپك سەن ؟ ...

صلاح الدین

اوت ، مأمور اولىيەجىنم ، هاتى صوئىيەجىنم ، آلمەنگ تىريلە كېچەجىكم ، تىجارەت ايدەچىكم ...

حق باك

كىت كۆپك ، دفع اول ، بىپارە بىلە ويىم ، نزەدن سەرمایە بولۇب نەايەلە تىجارەت ايدەچىكسەت .

صلاح الدین

تىجارەت اىچۇن مطانقا سەرمایە لازىم دىكىل ؟ اصل تىجارەت دە ھنز سەرمایە يىدى يوقىدىن حاصل اىتىكىدر . كىدر بىتىجار يانسە كاتب اولورم اوْفق بىراش پورەطە بولۇر كېرىت صارارم .

يىننجى مجلس

--- حق باك ، صلاح الدین ، صىيىحە خانىم ---

حق باك

كىت كۆزۈم كۆرمىسۇن ، ايت ؟ جەنەمە قدر يۈلەت وار .

صىيىحە خانىم

« كېرەزك »

نە او لىور سكىز . اەعشقەنە ؟ اىچىرىدە پا طىيرە يىدىز يوركەم اوينادى . قىزلى سلاماقدە قىامت قويپىور ، دىيە خېر ويردىلەر ...

صلاح الدین

اوت ، ايشتە كىدىيپورم ، آلچاقاقدەن ، الجىق اكىكى يەكىن قور تېق اىچۇن

كىدىيپورم .

صدیحه خانم

صلاح الدین ! او نصل لاقردى ؟ بابايه آغز آچق ... « حقى بکه » نهوار اه
عشقئه ؟ بوکا بوکون نه اولدى ؟ سزه قارشى بولله بحر ماتسز لکىق ...

حقى بک

بیامم ، چیلدرمشمی نه در ؟ بونلر برشى دکل ، مأمورىتى ده تختیپر ایدیور .
باب عالىدە مأمور او باق ، تېمالك ، آچخاقدور دیور .

صدیحه خانم

تجارت ، کندى کندىنە اش كورملک ، بىزدە نه او باق بىرخى ... هم بن
اولورمەد او غامى اصناف كورملک اىستەم .. رزق ، تفیض تكميل مأمورىتىدە ..
مادام باب عاليي بىكىنيور ، مأمورىت يالكز باب عالىدە كان و مدیر او باقلە
او باز يا ... نه قدر خصوصى خدمتلر واركە هم راحت ، هم استفادەلى ... بونك
ایچون بابايه قارشى كاڭ ! ..

حقى بک

بى بک اىندى حەنەتلرىنىڭ يانىددە محبوب اىتدى

صدیحه خانم

نه ! بک افندى يە قارشى ده محبوب اىچك .. ياتىشدىرمازدم .. اكلاشىلان
الماس اىستەمیور . چالىشىمىسىنە كۈونىور . عجىبا تىجار او اسىه بىلە بىرە
انتسابىز برايش يايىلە بىسايرمى كە ..

حقى بک

های او راضى او لوسون ، ايشتە (...) زادەنلک مالىەدن شوقدر بىك ايرا
آلەجىنى وار .. بىرىش يايىلە . اكىر بر آز يازىچىيانى او اسىه هم ناظرى عنز
اىتدىرمەك ، هم پاردسىنى الماق اىشدى بىلە دکل

حقى بک

بن اصل او خفييەلەك لوئىنە صاپلا تماق ايچون مأمور او لماق اىستۇرمىيا .

صلاح الدین

واى خفييەلەكى ده تختیپر ایدیور . نانكۈر كۈزكە ، دىزكە دورسون .
يدىرىدىكەم اكىكە حرام او لوسون . الحق اكىر خفييەلەك او لىسە مەلکەت اىكى كوندە
سەنلک كېي خائىنلار الندە محو اولوردى .

سکننجی مجلس

— حق بک، صلاح الدین، صدیحه خانم، برحمر اغاسی —

حرم اغاسی

« بر دنبه کیدرک »

ادیب بک کلش، کوچک بکی کوره جلک .

حق بک

کوچک بک ده، ادیب بک ده، یرک ...

صدیحه خانم

هایدی بز چیقلمده ... مسافری بورایه آسو نله « یاواشجه حق بک »

سرزده هر نه او لور سه بویله او شاق متوله سی آدم لارک یائنده ... هم باقل

نم سزمه سویله جکم نه لروار

« حق بک حیله، حد تله چیقار . صدیحه خانم ده آرقه سندن کیدر »

طقوزنجی مجلس

صلاح الدین، ادیب

— صلاح الدین —

« دولاش درق، کنندی کنندیه »

قاماده قارمه قاریشیق .. او نکله ده شمدی قو نوشہ جغز بیامم که ..

« حرم اغاسی ادیب بکی او طه بیه کتیز .. چیقار »

ادیب

بونژور صلاح !

صلاح الدین

صفا کلداک، ادیب !

« بر آز دولاشور لر »

ادیب « او تور درق »

نه او، بر دور غونا غلک وار.

صلاح الدین

هوادن اولملی .

ادیب

یوق، هر حالده برشی وار کی ...

صلاح الدین

شی ... موفق او له بیله جکمی یز، دیه قورقیورم

ادیب

او لکی نیکر کده مه سرست یا ..

صلاح الدین

البت !

ادیب

پک اعلا، او لیه ایسه، دیکله .. بنمده مهم هوادنلرم وار . ایشمزرد موفق
اولق ایچون اک مهم جهت افرادک تکشیری، برده احتیاطه حرکت دکای ..
بوکا تشیشی بر کره نیت ایتدک دونامز

صلاح الدین

طیعی !

ادیب

اولا نیکر منزی برادره آحمد . او کا بیله امنیتسز لک ایدرک ، اصولم ز
وجوشه رهبر او له رق یالکز کندیهی کوستردم [آرقداشلردن بری ایله ده
کورو شدک، دیدم . با قیورز . شو پارسده کی، مصمرده کی، جنوراده کی بتون
قومیمه لر بوقدر سنه در معطل قالدیلر . . برشی یا به مدیلر . . باشک یورولدیلر . .
بونکیچون بز، بوراده کندیه زه بر فرقه تشکیل ایدوب حریت همکنی
استداد ایتمک ایسته یورز . . بومتصدۀ نائیت ایچون اساس پروغرامز بر مناسب
کونده استبداده اوک آیاق اولان باشلو جه وکلایی ، استبدادک ارکان اساسیه سفی
بر برینه ظیت یقین زمانده، همان عین ساعته او لدیرمک . . بو قاریشلاقق
اثناسنده ملتک محق مطالبی پادشاهه عرض ایتمک .]

صلاح الدین

کوزل !

ادیب

دوشوندی .. [پاک اعلا اما .. مهم و تهائیلی ، دیدی ، بویله برمسله می
قورتار مق ایچون غایت دقت و احتیاطه حرکت ایتلی . بن بوبابده المدن کلان
خدمتنه قصور ایتم . بویولده قانی دوکمکدن چکننم . سرمه لازم اولدینی قدر
ناموسی ، امنیتی آرقداش ده بولورم] دیدی . المدن اوپدی .. بونک اوزرینه
اودامه چکلدم . تعقیب ایدملک اوزره اوافق برپروغرام قلمه آدم

» جیبنی آراشدیرر «

صلاح الدین

اللهم ! سن بزی موفق ایله .. کتیر شو پروغرامکی ده تدقیق ایدم

ادیب

» النده کی کاغدلی آزاده بر فارشدیره رق «

باق ، بن نصل برچاره دوشونیورم . برکون برخنازه وار ایمش کبی برچوق
کشی کیزیلدن سلاحلی اوله رق ، بریزک اوینک اوکنده طوباینیز . هیچ
ندهن شبهه لیله جلت .. تابوت تکیرلر ایچنده قالقار .. تام باب عالی طریقیله
سرکه جی یه اینکن ، .. باب عالی اوکنده دوریلور .. تابوتده کی اولو قالقار ..
بو ، يا سن اولورسک يا ، بن ... سلاحلیه آرقداشلر ینه جسارت ویره رک
[بودورک مظالمندن ، بو هیئت اداره نک تبدیلی لزومندن] بحث ایدرک شدتی
مؤثر ، برانطق ایراد ایدر . بونک ایچون طبیعی مجلس خاص کونلارندن برینی انتخاب
ایدر .. باب عالی یه بازارز . اسان بو ... تفرغاتی ده ایست ایسه کبرر بر او قویام .

» صلاح الدین اطرافه عصی نظر لره باقینور «

ادیب

نه او ، نه باقینیورسک ، برشیمی وار ؟

صلاح الدین

برایی کاور ، لا قیدیلر منی ایشیدیر دیه قورقیورمده .. - ایدی کل ،
بن اودامه کیدمده راحتجه قونوشم
» چیقارلر «

فرقتده

سنسر ای التزام فرقت ایدن
راه فردایی بوش بولور نظرم .
راه آتیده کندی کندیه بن
نصل ایام عمری قارشیلام ؟

پیش چشمده داها لرzan .
داها خلل مبهمک قاچیور ؟
آره من زدن کذار ایدن هر آن
یکی بربعد اندراف آچیور .

بکا ذوق حیاتی زهر ایتدک :
اتخار ایتدی صانکه قابمده
قالدی الا کنچ املارم مرده .

دها بن درد عمر ایچنده ایکن
نزع و مرک فراق ایله بکا سن
اختضار و مماتی او کرتدک .

جناب شهاب الدین

امام غزالی

— ما بعد —

موسیو پول رالیس دیبور : « ایک جلد من عبارت اول ملک او زرہ ۱۸۵۲ء
بولاق مطبوعہ سنده طبع اولان ان احیاء العلومی بر محیط المعارف در . بوائز نہ ذکر
بر دیندار، درین بر علم اخلاق کوریلور . »

احیاء العلوم درت قسمہ آرٹیشدر : ۱ — علم و اقسامی، معلم و متعلمه عائد
وظائف، اصول تدریس ؛ عقائد و عبادات . ۲ — عادات بشریہ ۳۰۰ مہالکات
۴ — وجدانیات . بورادہ هیئت اجتماعیہ دوچار تزلزل ایدھجک تمکن کلردن
وقایہ ایله ترقیات مادیہ و معنویہ سائق و سائطدن بحث ایتشدر . احیاء عبادات ک
و نائق فلسفیہ لیلے بین الناس جاری معاملات ک حقیقتلری، تذکرہ نفوس بشریہ
ایله اخلاق مددوحہ و حصالیں مرغوبیہ جامع برائیر کمزیتندرو . دیہیلیرم کا احیاء
تفویم معارف بشریہ اولوب معاملات نام بوجملہ ” نفیسه ایچنڈہ هند مجدر .

حتی متأخرین علمادن مدقق شہیر هصر فیضی مرحوم شیخ محمد عبدہ
« الاسلام والنظریہ » اثر نہ : « عن الینک آثاری غر ناطیہ قتل اولنہرق بر
مدت اورالری لمحہ نیوضاتی لہ تنور ایتشدر . فقط مرض جھلک انداسہ سرایت
واسیلامی غزالیک تفسیق و تضییلہ بادی اولمش و کتابلری وباحاصہ احیاء العلومی
کنیش بر میداندہ احراق بالنار ایدناشدرو . » دیہرک او بارد تعصیلری بر اسان
تأثر لہ ذکر ایتشدر .

بوائز نفیس موخر آ ۱۳۱۸ء مطبعة بحریہ ده طبع ایدناشدرو .
« کتاب المغازی والفلسفہ » مسائل فلسفیہ نک توضیحیدر . بورادہ مسائل
مذکورہ نک بالکنز ضعیف نقطہ لریخی کو ستر مشدر . لاتجہیہ ترجمہ سی ۱۵۰۴ء
جنوہ ده طبع اولنشدر . بز مع التأسف بوائزی کورہ مذک . شوقدر کہ سبق ایدن
تمایلات فلسفہ بودر . چونکہ موسیو قارہ بوائزی tendances des philoseohes

دیه ترجمه ایدیور . ذاتاً حکمای اسلامیه نک آثارندن مستفید اولان بزدن چو حق زیاده غربیلدر . اکثر بدایعنیت ممالک غربیه کتبخانه لرینی ترین ایتسی بوکا اک بویوک وقاطع بر دلایلدر . حتی « قسطاس المستقیم » که معرفه طبعنه نشبث اولندیلی صرده الدیه کتبخانه نسخه نک دیگریله مقابله نه لزوم کوریلیر ، بر خیلی تحریات اجرا ایدیلور ، نهایت برلین خزانه الکتبنده بوانه رق تصحیحی پاییلر . آثار فلسفه اسلامیه نک تدقیق و تنبی خصوصنده غربیک کوستردیکی تمایلات معارف پرورانه جدآشیان تقدیردر . مع التأسف بزم کتبخانه لر منزده نه قدر نفائی آثار توز طوبراق ایچنده محو و هدر اولیور . بویاده مصر علم طبوعات نه قدر تشکر ایتسهک آزدر . حالبوکه دورمندوم استبداده دکل حکما منک کتابلرینی طبع ایتمک صورتیله احیا ، حتی الده بوانانلرینی ده چنبرلی طاش حامی کلخاننده یاقق دنائنده بواندقلرینی دوشوندکجه محیت معارف اولان بواسطه کیمسه لره قارشی لعنت خوان اولماق قابل اوله مایه ر .

* * *

موسیو رالیس دیبور : « تهافت فلسفه » سنده غزالی هیچ بر مسلک فاسفینیک مدافی اولندیغی ، و مسلک فلسفیه نک بعضی دیگرینی جرح ایتدیکنی سویلر . بواثرک فرانسه کتبخانه عمومی سنده یازمه برقطعه سی موجود اولندیلی کی برده اسان موسویه ترجمه سی وارد .

موسیو رالیس اوبله غزالینک « تخریب فلسفه » نامنده بر اثری اولندیغی سویلشده . بداینده تخریب فلسفه نک نیه داڑ بواندیغی دوشونهش و مؤخرآ موسیو قارانک غزالی نامنده کی اثیرنک اللذی صحیه سنده تهافت فلسفه نی destructio des philosophes اولدیغنه حکم ایتدک .

بوراده غزالی ؛ ابن سينا ، افلاطون ، ارساطا طالیس ، بقراط ، سقراط کی فلاسفه نک فرط ذکا ورزانت عقایلہ لرینی تسامیم ایله برابر مسلکلرینک بر اساس هتنه مبتکن اولندیغی بیان ایدر .

تهافت ، درت مقدمه ایله بعض اقسامی جاویدر . مقدمه اولاده فلاسفه نک آرای منتشره سیله اختلافاً ندن ، ایکنیجی سنده بوتلره فلاسفه سائره بیننده مخالفتند ؛

اوچیجیستنده اثبات مدعای خصوصنده سرد ایدیان دلائل فاسفیه نک تناقضندن دردنجیستنده تنویر هدعا خصوصنده اقامه براهیندن اظهار عجز ایتدکلری زمان استدرج ایچون اراهه ایلدکلری حیله لردن باحدتر. غزالی نلاسنه ایله کندی بیننده موجب هناقشه اولان مسائلی یکرمیه ارجاع ایده رک اکاکوره زمین مدافعه ای احضار ایشدر. او مسائلدن بعضیلری ازیت وابدیت عالم مسلک فاسفیسی، تعدد وحدایت امرنده اقامه اولان دلیلک ضعفی، جزئیه جناب حقک عامی لاحق اویله جغی، نفس انسانیک جسم و عرض اویلیوب بنفسه قائم بر جوهر اویلیغی، تلذذ ایله حشر اجسامی انکار حننده فکرک بعلالی بیونلرک اعوجاج و امزاءه ادله مقنه ایله اثبات ورد ایدر.

ابن رشد بو اثری تنقید ایتش ایسهده جوابنر قلامخدر. ارنست رهنان، «غزالی، مسائل فاسفیه بی بر شیرازه ازظام داخانده کورمیدیکنندن تهافتی صرف بوساسله' فلسفیه بی تنقیده حصر ایشدر». دیارک تهانی renversement des philosophes تسمیه ایشدر.

حکیم ذوقون!!! احمد مدحت افندی، موسیودرا پاره یازد بی مدافعه نامه نسنده معلم محترم موسی کاظم افندی بی پادیرد بی ترجمه لری بعض تغیرات ایله مقام استدلاله ذکر ایتش و بونکله در اپارهه ماشات ایده بی جگنی اکلایارق ابن رشدک ساسله' تنتادینی بر معتاد سفسطه قامیه سنه ظهیر قیامش و بوصورتله بعض مسائل همهه دینیه تک اندلانه خدمت ایشدر. نزع علم و دینک تنیه راتنه دادر یازیله جق مقالاتده بوابده تفصیلات ویریله جکدر.

بول رایس دیور : «اک کوزل اثری preservatie de l'erreurs یافی المتفق من اضلال درکه بالآخره ابن رشد طرفدن. رد و تنقید اویشدر. و بزهده «شوہولدر» طرفدن ترجمه ایدلشدر. ابن رشدک تنقیدی کورمدم. فقط تنقیدات سائره سی بوکاده تشميل ایدیله بیایر».

وینه مستشرق دیورکه: «عرب مسائل فاسفیه بی و مسلک غزالی» اثری پارسده ۱۸۴۲ ده طبع اویشدر. بو اثرده وجدان اخلاقیتک تنقیدی بمحبتده زماننده کی افکار فاسفیه بی یازار و کندی بی ده بونکرلر حقنده بدینامه مطالعاتده بولنور. «مع التأسف بو اثرده واصل دست تعظیمیه م اولمی.

«ایاالولد» بویوک بر اخلاق کتابیدر . المانجیه به ترجمه و ۱۸۳۸ ده ویانده طبع او نشدر . بوائر بر طاقم نصایح حکیمانه بی محتویار . ترجمه به ترجمه سی وارد . موسیو رالیس دوام ایده رک «ابراهام ابن خطای طرفندن اخلاقی میزان الاعمال نام اثری اسان موسویه و بعده لاتجه به ترجمه ایدیلوب ۱۸۳۶ ده المانیاده طبع او نشدر .

کتاب الوازید، حقوقه متعلق بر اثردر .

مشکات الانوار، معراج الصالحين اثرلنده صوفیه مساکنک تاریخنی کوریلور ۰ دیور .

فی الحقيقة بوائرلدن بعضیسی کورمهمش ایسمده صوك زمانلرده مصرده طبع ایدیلان مشکات الانواری دقایق فلسفیه بی محتوی بر اثردر . موسیو رالیس «الجام العوام و کیمیای سعادت» ک استانبولده طبع ایدلدیکنی بیان اینکدد در . کیمیای سعادت فارسی اولوب بازیزد کتبخانه عمومیسنده یازمه اولهرق موجوددر . الجام العوامی بومبایده هیرزا محمد شیرازی طرفندن و مؤخرآ مصرده طبع او نشدر .

الجام العوام، اعتقادات اسلامیه نک فاسقه سندن ، کیمیای سعادت بالخاصه الہیاندن بحث ایدر . بوائزک موافق شرع اولمذیغی بیان ایده رک طعن ایتلرسده بونده اثبات مدعی خصوصنده سرد ایدلیکی براهین عقلیه و رموزات سائمه شرعه موافقدر . موسیو رالیس ، «ایاالولد» ی صوك زمانلرده مطبوعه بخریده طبع اولنان «احیاءالعلوم» ی آثار مذکوره میاننده کوسترش او ایسه یدی دها زیاده حته مترون عدد ایدیلردى .

موسیو رالیس دیور: «بوتدن باشه مع التأسف کوره مدیکم پاک چوق اثرلری وارد .» مستشر قلک نأسفه بزده اشتراك ایدرز . بالکز مغروانه دکل تحدیث نعمت قیلندن اولق اوزره موسیو رالیسک تعداد ایدلیکی آثاردن دها پاک چوقلرینی دور استبدادک محیط زهرناکی اینچنده . بولنديغمز زمانلرده مطالعه ایتیشیدم . «تب المسبوك فی نصیحة الملوک» ملکشاهه خطاباً اجرای عدالت ایتیشی آمر اولهرق یازلشد . بوراده خلیفه نک او صافدن بحث ایدلیکی کبی بالخاصه وزارت حقنده عمیق برمطالعه دده بوائز .

غزالی بونی ، اسان فارسی او زینه یازمش و مؤخرآ تلمیذلرندن بری طرفندن عربی یه ترجمه ایدلشدر. عاشق جای بونی اسامیزه نقل ایتش ایسهده وقتله علماءزک هنریت قلمیهدن محرومیتلری بونلری هر که او قوت دیر مامشد. « وجیز » ی حکمت حقوق اسلامیه یه « بدایت الہدایه » اخلاقه متعلق در. رنکین بر اسلوبی حائزدر . « الاقتصاد في الاعتداد » فاسفه المیه یه دائزدر. « محل النظر » منطقه متعلق در. نهایتند نفس ، روح کی مسائل فلسفه دن بحث ایدلشدر .

« جواهر القرآن » هندستانده طبع ایسلش تصوفه متعلق برادر. « تأثیر الغافلين ، فاتحة العلوم ، قسطاس المستقيم »؛ رویای حقیقی ایله فاسفة معجز اتند، روح ایله بوباده کی آرای فلاسفه ، منطق ، الهیات ، سیاست ، طبیعت ، اخلاقدن باحث « مضمون » لری باحثاصه مطالعه یه شایان آثارند. « رسالت الطیر » یسوعیون طرفندن « مقالات فلسفیه » نامی آلتند بروتده نشر ایدلشدر . بو، هیأت اجتماعیه نک ، روح بشرک ترق و تصفیه ندن بحث ایدر. ابن سینانک رسالت الطیری ده بوزمینی تعقیب ایتش ایسهده هیولات فلسفیه دن چیقاما مشد. هستشرق Mehren بونی ابن سینانک ۱۸۹۱ رسائل سائره سیله برابر نشر ایتشدر .

غزالیک بو اثری لوندره کتبخانه سنده موجوددر . فلاسفه دن عمر ابن سهلان الساوجی لسان فارسی یه ترجمه ایتش و بو ترجمه الان مذکور کتبخانه نک بر موقع ابجالی اشغال ایلکده بولنشد. بونلردن باشه (۸۶) رساله سی دها موجود ایسهده هنوز طبع ایدلیکنی مع انتأسف کوره مدلک.

* * *

غزالیک نحو ایله اشتغالی یوقدی؛ حق آثارنده بعض نواقص نحویه یه تصادف اولنور. مع مافیه ادبای عربی دمبسته عجز حیرت برآقه حق درجه ده فصاحت اسافی واردی. اونک مطمع انقاری الفاظدن زیاده معنا و تمیق نکات ایدی. موسیو قاررا دیورکه : « بر کتبخانه اسلامده قرآنده صوکره احیاء العلوم کمالیدر ».

غرباً يلزمه للاستفادة و آثاره إسلامية هي عطف استدكارى نظر أهمية بوكوچوك
جهله، بوتون معنى اىله اىادىدە كافىدەر . مستشار قىزە تقديم شكرات اىله براجر
اسلام كتبخانەلرندە احياء يرىنە ايكىنجى درجىدە بخارى شراف كالمىكى سوپىلەم .
اكثر كتبخانەلر مزدە احياء المعلومى مع التأسف بولامەيز .

غزالىنىڭ ، ابن تيمىئىن ، جوزپىن ، ابن رشدك ، محي الدين عزىزلىك ودها
بر چوق ئالا-فة إسلامك آثارينە مع التأسف بزدە اوقدار اهمىت ويرلمەمش ،
پك چوقلار مز بونفياس اثرلە رغبت كوستەمىشدر .

مدرسەلر مزدە علم آلىه او قونور . كىنجى دماڭلار توانىد «سرف ونحو
اىله بى رحمت بېزادىلۇر .

فاسىفە ومنعاق دوشۇنىيەرك دائىماً عەمردىدە مەلارلە اھاب ذىكىر ايدىلۇر .
ازمانىڭ ئېرىيەلە احکام معالىم بىلە ئېرىي اىتدىكى حالىدە بۇنىرى-ودە طرز تدراس
سەھىلچە دوام ايدىرك بر چوق ھوسكاران معرفت بادىيە پىجاي جى-التە قايلى .
علوم عالىيە وقوف اىچۈن بىر مفتاح اولان تدراسات آلىه عادتا بازىجە
اختصاصات اوپلور والك نهایت حىيات تدقىق و تابعه داخل اوپلە جەتلەرى زمان
«اکمال نسخ» اىتدىكز دىيەلارينە اجازتنامە ويرىلەرك هەشاشى تمام اوىنى
ظن ايدىلەي .

ھېرات ! اصل وظيفە او كوندن باشلار ، اصل تحصىل و تخرىج حقىقت
او كوندن صوڭىددە . اشتە بزدەكى حيات تدریس وتدرس بولىلە مشوش ونا
منتظم اولدىنى اىچۈن علوم عرىيە اىلە توغل ايدىلرلەك اكتىرسى غزبىلەرلى ،
محي الدين عرىيلىرى بىلدەكلىرى كېيىرلىنى دە كورمەشلەردر . غربلىلەر ايسە
بواولرى تابع اىلە تۈر اىتكارە ئىرىت اتىكىدىن بىر زمان حالى قاماڭىشلاردر .
شۇنىدە سوپىلەنلىك استبداد بوكى انانسى آثارە اوراق مفترە دىھشەمەرددە
طبع اوئسان بىكلەرچە كەتلىرى مەلكىتە ادخالىدە مىانت ايتىش ، مەلکەتمىزدە
بۇلانلىرىدا او قوتەمەق اىچۈن بىك درلو تىدا يېز جزىيە اجراسىندىن جىكىنەمشىر .
بىخەزە نهایت ويرمەدن اول موسيو قارانك شو سوزىنجى دە ذىكىر ايدەم .
«فرانسزجە اسانىڭ وسعت نزاكتىه رغمًا اۋادات غزالىي اصلنەكى

حالات اسلوبی اضاءه اینکه سرین ترجمه‌یه موفق اوله مدم. اثر لرندن مأله
اقتباس ایتمد.»

محترم قارئلم! غزالینک آثاری خی او قویکتر. بر اسلوب بلغ ایله نزاهت
بیانی اوراده تمامیله بولورسکن.

غزالی موسیو پول رایسک دیدیکی کی نیسابورده آز برمدت بولندی و
صوکره طوسی شهرینه کلادی.

بونجبه تأثیراتیله عرقان اسلامی کنده‌یه دائمی بر مدینون شکران بر اقان غزالی
ایکیده بنا یا بدیرمشدر. بر اسی تدریسات علمیه‌یه مخصوص دیگریده ارباب
تقوی ایچوز.

غزالی بتون حیاتی تلاوت قرآن، مطالعه احادیث، تأثیر و تدریس ایله
امرار ایتشدر. او، ذوق حیاتی دائم‌ها نقاشات علمیه ایچونه بواشدر.

شو قدر تفصیلاتیله صفحات حیات و آثاری خی بر دراو یازمه مونق
اوله مدینه‌ی غزالی ۵۰۵ سنه‌نده ترك حیات مستعار ایشد.

غزالینک انواع ابدیی ایچون شاعرک شو بیتلاری هقدر معنیداردر.

یک حجۃ الاسلام حین توی

من کل حی عظیم الفدر اشرفه

فاما من تحتری فی الله عبّرته

تلى ابی حامد لاح يعنیه

مضی واعظم متفقد سمعت به

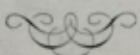
من لاظرله فی الناس يخافه

ابن حازم :

فرید

ذیل : موسیو قارانک غزالی حقنده بیان ایلدیکی بعض نقاط مهمه احمد
اسعد بک طرفه‌ندن اسمازه ترجمه ایدیله رک نشر او نه بقدر.

ا. ف

حَمْرَةِ

افقلرم

- ۱ -

لیال الہام

بایم ینار آشان ایچنده غرق لیل ،
جیمه مده کهکشان عم آلد و من فعل .

هرشی اویور سکوت ایله پوشیده ظلام ،
حق ستاره لر بیله پیوسته هنام . . .

بایم ینار غربیولر ایچنده نم ایسه ،
— موقف صماخ جان شهادن کان سسه ! —

الاظار پر ترددم افقلردہ کشده . . .
تائیت ایچون اونفحه یی الواح صunte

منزج ایلم صریرمه شهذات سعیحی ؛
از عاج ایدر فغانلرم ارواح نامی ؛

ترصیع ایچون خیلی انجمله ، ایکلرم ؛
تخدیش ایدرسکو تی او لکون نفس لرم :

بر شعر نانوشته ، بر آهنت زار زار ،
بر ننمه سنوح ایله بروزن کریه دار . . .

بر عشق اعتلا ایله هپ ایلم سوط
نور سیام لیله یه ، غمگین و بی حدود :

بر عشق سرمدی که بو، حاکم حیاته
مشوقة و صالحدر ادوار آتیه .

محروم برخواهی تأیید ایچون بوکون
دفن ایلم شباهی ماضی یه بن بتون ؟

آنده اون سکن سنه بر مقبر شون ،
اوستده وارغم اوکا بر سرک غمنون :

جهه مده هنطبع بتون ادوار مندم
« موقوف انتظار قیام قیامت ! »

ای کائنات زارمه مادر اولان سما
باق زاده خرابکه ! .

- اطحان سرمدیت حضور نده زار زار
کریان اولان بوجاله دکزیمی بر انغار ؟

برهه تبر ضیا کی مفموم که کشان
آنلار بوجال زارمه کوکارده بی کان !

ایلر بکا طلوع دیه بر پفر صحت
هپ بکارم منارمی بی نور آسلیت ؛

بعضاً کولر جینجه سفر تخيلات :
برخنده نهان ایله بر خلل بی ثبات !

داشم بیور ، بیور بتون انقض مامنه
اوستده هپ کشاده بر شپر تضا ؟

آنده بر من ار ایله قارشمه که کشان
بن بکارم طلو تکی ای حسن آسمان ا

لکن دوشر جینجه بر خلل شبه دار :
« کون دوغه دن مشیمه شبدن نهار دوخار »

کیجهلر

کیجهلر ... جو حیاتم کی ایصیز و تھی
برسیاھاق ایله ظلمتلره بولان کیجهلر ،
کیجهلر ... چشم زرانشان کواکله کھی
غم واکدارمه شفائله نکبان کیجهلر .

کیجهلر ... دهشت و نفرتله همان قمر ایده جلک
کی هر ثانیه آمادہ هیجا کیجهلر ،
کیجهلر ... دیده کریانی کاهی سیله ردک
روح مشغوفه یاد آور سودا کیجهلر ،

دل رنجیده مه پیغام آسلی کیجهلر ،
چشم عطشانه مشبوع تجلی کیجهلر .
کیجهلر ... حسرت خواب ایله یانان دیده لرک

اشک نیران خروشانی سیلمز کیجهلر .
کیجهلر ... ای ابدی سالله تار غمین !
آشلازلرله دخنی بیتمه بی بیلمز کیجهلر .

۱. جودتی .

نخفهٔ محمدت

بوتون محایسن خلقتی شمدی طوپلاندی ،
مکونات بدایعی غازهٔ مینا
ایچنده بولیه بوزوندی ، شباب پررؤیا
اوکده یوقسه تمنی ایتدی ، برآبدی

کوشی طوغندی ، که فیضی بوروح مشتاقه
یاشاندی باشقه سهالرله ، اعتلالرله
— هنارن ازایت ، مدید و پر شعله —
بوفانیلکده بو آقشام براز حیات بقا .

سهامی ایندی ؟ براولدی ، خایز ، باشمه سما .
سنکله بن اوهدبدب قرون اولانک ؛
او صاف ، اوایلک بشرك ، آدمک و حوانک
کال صفوئی طویدم ایشته روحنه .

— ۳۲۴ نیسان ۵ —

مصطفی نامق

عفو

- مابعد -

چونکه اینانیه جقسک ... هم بونل اخطرابی تشدیددن باشقة بر شدیه
یار آمیوردی که ... هم بر دلیل بني اقاع ایده من . هیچ بر حقیقت بني بوندیفم
حالدن قور تار امازدی . چونکه اخطراب چکن قام ایدی ؛ عقلات ، دوشونه نک
قلب ایله هیچ بر علاقه سی یوق ایکن بنم قام مضطرب امواق ایجون دوشونه رک
اسباب بولیوردی .

بودوره بحرانک نقدر سورد یکنی طوغزی اوله رق تعین ایده مهم . یالکن
شوقدر دیه بایرم که چوق سورمدي . یالکن لغمه نهایت ویرمک ، او زون کیجه لرک
بار ثقاتی دها آز حس ایده بیلمک متصدیله زوجه می ایتالیا یه کوتورمشادم .
پاروز ، سین ، فلورانسه شهر لرنده اوچ آی قدر فالدق . بو تبدل حیات بکاده
ای کاشدی . او عیری حوالیستک اطیف ، نازک ، مشحون افکار اولان من اظر
پدیده سی ، انسانه صاف و پاک بر حس تجبرد ایچنده نفسی ده او نو تدیران صنمک
تماشای بداهی ، او نلم ژانک هنوز پاک کذیج و فقط تحسس و تحسسه میال قابنی
ایلک تأثیرات محسنه قارشی او باندیغی کورمک ذوق ، خلاصه بوتون بوشیلر
برمدت ایجون او وسوسه لری ، محاکمه لری ، نفسی معذب ایچنک ایجون کندی
کندیهه تضع و نقل ایتدیکم بایانی و قوعانی ایچم دن آلدی کوتوردی . فقط
هیهات که بوده چوق سورمین بر متار کدن بشته بر شی دکلادی . ماس ایچنده
عودت ایتدیکمز زمان ایمال اضطرابه مؤکل اولان بوزوار مشؤمه نی دها
قدورمش بر حالده بولدم .

فقط بویک بحرانک شدتی زواله ددب اولشده . آرتق بن قیصان بخاغمی
زوجه مدن صاقلا یه مدیغه حس ایدیوردم . بوحالدن متولد محجویات سو قیله
ینه بر کورولتو چیقار مغه و سیله جو ایدم . و ذات ایدن قیزم فرانس و ازک صوك
رسمنی بیایرسک دکلی ؟ بورسم ، بیچاره نک و فائزندن بر آی اول چیقار لشده .

زوجهم باحصه بورسجي پاک چوق سور؛ صالونده، او طهستنده دائمًا بوني کوزي اوکنده بوتديرردي . بورسهه باقدجه - بوجوچق ياشاسه يدي والدهستنک کريوه خطايه دوشمنانع اولوردي - مطاعمهسي ده باشك فکرمند چکمشدي . والدهستنک زياده بکر زين بوجوچغلک بکا همان هيج مشابهی یوقدی . ايشهه بحال ، برکون بردنبره ذهنمند دهشتلي ، فنا بر شبهه چکرمهه سبب اولدي . بن ده بيليواردم که غير معق اولان بوشهه روحتم خال مر ايضانه سندين ايبلري کايموزدي . ايلاک اوکجه کنديسني تکدير ايتد . بوجوچغلک خاطر دسته اقدار طلمسني ايسته مدیکمی سويديکم زمان ناصل عادي برحسب سوقيله بوسوزی سویامش اولدیغی آکلايه میدرق متوجب اولدي . بونك اوزرینه رسمي اورادن قالديردم . برجاج کون صوکره زوجهی دیکيش چکمجه سنک ايچنه قویش اولدیني بورسجي تکرار تماشا ايچکله مشغول کورتجه یاواش یاواش ايبلريه هرك رسمي التدن قايدم و درحال آشه آتم ، دوداقلرملک اوچنه قدر کلن فرياد تحقيری کوج ضبط ايده بيليواردم :

— سڀني سز پاک اي بيبلرسکنز . ديدم .

بوسوزك واقعا برعناسی یوقدی . فقط باقيشمده اویله برآفده حقارت واردی که زوجهم . صاراره رق

— بوكا ، بومعامله يه لايق دکم . تخاير خاير ، بو معامله يي ياخاهاليد کز ، بشدن نفترت ايده بيلرسکنز ، فقط فرانسوازدن اصلا ! اصلا ! آکلايوه ميدسکنز . سزی بوندن منع ايدرم . ديدی .

ذاتاً بن اوھيج برمعنای افاده ایتیان سوزی سویلر سویلمز نادم اولمشد .

ش بهمهک طوغری اولمديغی بن ده بيليواردم . درحال سوزه آتىدم :

— بني عفو ايکر . او زرمه برحال کلدی ؟ فقط ، هاولدیغی بن ده اکلا يامدم . دهين ذهنمه کان ش بهه دن سرک قدر بن ده متفرم . فقط امين او لکر بوكا قلم هيج بروقت اينا همدي . رجا ايدرم ، يالواريرم بوعدهي او نویکن . بن اوندن زياده متھيي جدم . بر طرفدن چياغيچه بر حرکتله ايشله دیکم شوناقابل تغيير خطا ، ديکر طرفدن حدغايه سنه واران بر بحران مديددن متحصل درمان اسرا لق بني ازدي ، آرنق دها زياده تحمل ايده میدرك هيققره هيققره

آشامده باشلادم . او ده آغلایور دی ، و بوقاپالی صالحونک صمت و سکونی اینچنده
ایکیمز بردن ، او او فاقع دیکیش ماصه سنگ یاننده ، بن شمعینه یه قارشی ، بر قاج
دقیقه بر لکده آغلادق . کوزیا شل من بر برینه قارشمدی ، فقط تقابل ایتدی .
ایلک او کجه او باشنى قالدیر درق بکا باقدی ؛ واوطه یی ترک اینهدن اول او کمده
طور درق ، نظر لری یره متوجه اولدینی حالده :
— اونوتدم . . . دیدی .

هان یوزمی دوندم و منو نیتمدن الارینی الارم ایچنه آله رق :

— تشنکر ایدرم ، آنیس . . . دیدم .

بر دقیقه قدر باقی شدق . بونظر لرله قارشی یه بالکده یان یانه بر بر منه
بر دقیقه قدر تقریر بد بخنی اینشدک .

هوبر صوصدی . طیشار یده ، صانکه دیکلمکده اولدینم شو سر کذشت الیک
دم زان نوحانی اولاق ایسته یورمش کبی ، بر چاریک ساعت دن بری چیقان روز کارک
صدای اشکاسی کی تدکجه یو کسایور دی . دقت ایتمد ، هوبر بشی دیکله یور کی
ایدی . صوکره آکلا دم ، آفشم دعا سنه دعوت ایدن چاک سسنه دقت ایدیبور .
مش ! فی الحقیقه بو اثنا ده ساده و حقیر بر صدای ناقوس ، طانیدق بر انسان
سی کبی ، او زاقدن ایشیدیا یور دی . هوبر آیا شه قالقدی .
— کایسا یه کلک ایستر می سک . دیدی . تام و قدر .

کایسادیدیکی بر اینه نک تامه مه اسنه کائن ساده بر کابه دن عبارت دی . (هار رور)
و (دیر کتوار) دور لرنده بر قاج سنه قدر کایسا لاک اینش ایکن بور ، چوق
زمان دن بری خصوصی بر عبادتخانه حالت ده تو ملانیا یور دی . دیوار لری بولی ،
طاوانی عادی تخته قابلی ایدی . محرابک بولندینی یره بر عصر دنبیری حالیله اوج
دانه اسکی تخته هیکل قو نامشیدی . هوبر ، بومحرابک تام آرقه طرف ده دیواره
بر دلیک آجدیر درق جوار کایسا لردن برینک اتفاقی آرد سنه بولندینی اون
اشنجی عصره مخصوص بولیک بر جامی اورایه طاقدیر مشدی . چیفتک خاق
کاملاً کانجه کایسانک پایاسی یو کسل سسله دعا یه باشلادی . بر از صوکره دعا
بنتوب دده :

اسماعیل مشتاق

(مابعدی وار)

مَاضِي وَآتِي

ایکنچی پرده

پارسده... متوسط درجه دوشه‌نش برو اوشه... رفیق بک جره مساعده...
رفیق بک برو باشنده او تورمش، کمال الدین بک ایله کوروشور.

برنجی مجلس

— رفیق بک — کمال الدین بک —

رفیق

یوو، عفو ایدرسکز بکم، بن اوایغاتیف حقنده کی مطالعاتکریه اشتراك
ایدهم، نیجون او فی تحقیر ایدرسکز؟ بزه فناق ایتدیکی، او زمانکی ضعفمنزی
اکلا یه رق، فرصت قولایه رق او خعنده استفاده ایتدیکی ایچونی؟ حق الانصاف
دوشونیلورسه بوباده کی اذ بیوک صور، قصور دکل جنایت کیه عائد اولمی
لازم کلیر؟ ینه او، استانبولک سرسم هیئت و کلاسه، آچلقلهه قانلری یوغورولش
رؤسای اموره دکلی؟ بخه ایغاتیف بالعکس شایان تقدیر، وظینه شناس، ملتک

آشیان

« عثمانی اتحاد و ترقی » فرقه سنک مجلس مبعوثاند بحق

کوردیکی موافقیت واکثریت عظیمه‌ی تبریک ایدر.

سعادتی دوشونور ، و بلکه او یولده حیاتی محو ایدر ، فداکار ، صادق بر ذاتدر . اونک خدماتی سایه سنددر که متبعی اولان حکومت ، روییه ، شرقده نفوذی آرتدیردی . بو ، اونک ایچون بیوک بر موافقیتدر . دیپلوماسینک اساسی ذاتاً دساسق ویلانخیلق اولدینی هر زمان تسامیم ایدلش حقایقدن دیکیدر ؟ او ، آدم ، نهایدیسه وظیفسی اوله رق یائشددر . نه دیرسه کنز دیسکر بنم نظر مده ایغاتیف وظیفه شناس ، حیتیلی بر دیپلوماتدر . خادم وطن ، وظیفه پرور آدمدر فالق آیتدکاری ملت افرادی نظر نددده تقدیر اولنور . بوکون فرانسلز لر بسمارق ایچون عادی بر آدم دیه بیلور لرمی ؟ بن ده ایغاتیف بیوک کوریم .

کمال الدین

اویله اما ، او زمانک مسئولیتی ، دولت عاینه نک انقرضه حاضر لانمی فلا کتتک مجازاتلرینی کیمه تحمل ایده جگکز ؟

رفیق

او مسئولیتی ، او جزای بن دکل ، تاریخ یوکله تیر ، تازیخ ویر . او زمان واوندن صوکره کوزیمه چارپان الا بیوک مجرم سیاسی محمود ندیم در .

کمال الدین

ندیعوف ، دیکی ؟

رفیق

اویلهایا ، تا کندهی ، او عصرک استراحتنه ، او بولیز ، معن اسرع فلره سلفلری قطعیاً کوز یوما مادقلری حالده عالیلرک ، فوأدلك و فاتیله ، مقام مستقلان کندهینه قالنجه ، او مساعده ، مسامحه دن افضله ... قو اتو قلا دی ، آرتیزدی . دیون عمومیه حدی ، حسابی آشدي . روییه سفارتنک حکومتک اجرا آته مداخله سی ، امور رسمیده سفارتك مر جمع عالی حانه کلیسی بونک جنرالدن آلدینی صاری صاری لیوالر ، معاشلر او زریسہ باشладی . شمدی بوراده ایغاتیف می معائب اولور ندیعوفی ؟

کمال الدین

طیبی ، طیبی در که ندیم پاشا ..

رفیق

بری وظیفسنه فرط صداقتله صاریلیور ، دیکری وظیفسی ایله بر لکده

ناموسنی، حیثیتنی آیاقلر آلتنه آلیور، ذاتاً اندراسه، اضمحلاله مائل وطننه، او مقدس ولی نعمته بر تکمه دها آیندیره رک محونی تعجیل ایدیبوردی. زیرا سفارتدن، دویماز کوزی دویورلئ ایسته نیوردی. ندیموفک دوکدیکی، صاچدینی دنائت تخمی ذاتاً ذوق و شادی یه میال اولان سلطان عزیزک سفاھتلری برقات دها آرتدیردی. اونی مات نظر نده برد رجه دها صفوتدی. خامع و قعده سنک تحدتنه الا بیوک سبب ندیم اولدی. او آدم وزیر اولمقدن زیاده اسمنك مسماسی اولمغه شیرت ایتدی. ماشات و تبصص ایله حکم داری نه اولدینگی او تو تدیره جق، وظیفه سنی اکانجه دن عبارت ظن ایتدیره جک حاله کتیردی .. اونک اخلاقی بوزدی.

کمال الدین

اما آرق سلطان مرادک خلعنی، مدحت پاشالک نقی و تغیریانی ده محمود ندیهه اسناد ایده من سکریا!

رفیق

ساطحان مرادک خسته لغی بر دوقبور واسطه سی ایله اکلا یه ررق ایغنا تیف اشاعه ایتدی . سرا یاده کی فنوذی و حرمندن بریسنه یدیردیکی پاره لر سایه سنده مدحت پاشایی ینه او آتدیردی . واقعاً او زمان ندیم بر حیات دکلدی . فقط ایغنا تیفه بونفوذی ایلک ویرن، اونی بوکا ایش دیران کیم ایدی . بونلر هپ ندیموفک صاچدینی تخمک سوردیکی فیا یز لر دکای ایدی؟ ندیم فنالق خاقی ایچون شیطانک قاندن او قدر یارا بش که کندی یاش، امامش کی تعلقاتی، اغاسی بیله ماتی تخریب ایتدی و حالاده ایدیبورلر، تحسینلر، هاشملر، محمد علیلر هپ اونک سلاله^۱ تختیمه سنه اکتساب ایله افتخار ایتمیدیارمی؟

کمال الدین

لکن ایغنا تیفک بتون بوبایدقارینک وظائف سفارت خارجنده اولدینگی انکار ایده من سکریا؟

رفیق

بکم، پاک نظری دوشونیور سکر . او تصویر ایتدیککن وظائف بالکن کتاب کوشلر نده یه طو تشنلر ، سینا شلار در، فنایات ، فعلیاته کانجه او قدر

تبدل ایدر که... کتابلری قایاهمده و جداناً دوشونهم. هر سفیر، سفیر دکل حتیلی
اک اوافق بر مأمور بیله ملتک، دواتک سعادتی، اقبالی ایچون دیکر دوتلرک،
لازم کاورس، محوی اس-اسلریخی قورمعه معناً، و جداناً ماذون، باشکه محبور
دکلیدر؟ حتی بویله بر فرست الله چکر ویده وظیفهم خارجنددر فلان دیه اوندن
استفاده اینزسه اونی آچقلقاه تاعینه حممز یوقیدر؟ بالطهه حمید حقنده
ییچون، « دوره رق » ها بو بحث ده نردن آچلدی ایدی. ابی ده او زادی.
اوست، بن سره سر کذشت فلا بکتی، سفالنی اکلا ترق ایسته یوردمده ماضی نک
شیع خاطراتنه عائد بعض محاکمه انتقال اینشیدک.

کمال الدین

بیوروک افندم.. دیکله یورم.

رفیق

مکتب مالکیه ده ایدم. صوک صنفه یکی ترفع اینشیدم. معهود مدیرک
قرمان استبدادی اوله رق کاملاً سوروان صنفلردن بینی مکتبدن کیدرلرکن
کوزلرمله کوره لی پک چوق اولماشیدی. مستبد نظرلر، متجلس قولاقلر
مکتبک هر کوشه سپی هر دلیکنی آرار شدیرر، قوقلار دی. هیمز بور کوشیه
سینر... درسلر مزدن بیله بحث اینشکه جسارت ایده مندک. او آرالق مدیرک
ژورناله انشمام ایدن بزم انشته نک، (....) مدیری حق بک غیرتیله مشورت
او قومق جنایت عظماسیله متهماً بر اقشار توقيف او ندم.

کمال الدین

وای حق بک، انشته من می در؟

رفیق

اوست ااما، بوقدر تعجبکزه سبب... یوقسه بر شیمی وار؟

کمال الدین

اوده کیتدی ایدی ده... .

رفیق

اویله برشی ایشتم ایدی. اما تفصیلاتی او کر نمدم. مرا قدیم، صلاح،
اوغلی، ده هیچ مکتوب کوندر معدی. بیلیورسه کر قوزوم اکلا تسه کز.. نصل
اوشن؟

کمال الدین

ایشیدیشه کوره کندندن دیشلی جه بزینی زورناله قالایشیر .. اوده بونی
بیوک افندینک آدملریله کوروشیور دیه برکیجه قالدیرتیر .. استطاقدن اول بر
قاج کشی کلکشل .. قور تاره جقلرینی وعد ایتمشل .. آغزینی ارامق ایسته مدلر ..
اغلامش .. بین ایمچ .. دواته ، صداقتیدن ، سرايه حسن خدمتدن بحث
ایمچ .. درجه صداقتی اثبات ایچون سایه شاهانه ده آز آدم سور دیز مدیکی ،
آز خانمان سوندیر مدیکنی سو بش ..

رفیق

ای صوکره ، امان چابوق سویلهیک . مرافقی جلب ایدیور . اونک او
قباله کوره ..

کمال الدین

اوت .. بویله طاطلیاقله آغزندن لاقدی النمیه جغی آکلامشل . ایلاک او بکه
قره قولدہ علی سعاوی فی اولدیرن معهود سوپا میدانه چیقار بش .. صوکره
یوقاریده کوندرجه اج بر اقلمق ، صغوق صبو بانیولری یاپعق ، طرناقلرینی
سوکمک ، تو اتوق آتلرینه صیحاق یور طه قویق بونلر هب صایبله رق
تمهید اولمش ... دها غری هرزمان کندیلرینه اتساب ایله افتخار ایتدیکی ،
کوکنديکی حسین بک ایله جعفراغا استطاقه مأمور اولمش ... بو تمهید اتدن ده
بر جواب النهامش . نهایه اسکی خدمتلری نظر دقته امش ده سور و ملکله اکتفا
ایدلش .

رفیق

ای ، ترده سورو لمش عجا ؟ او فی ده بیلیور میسکن ؟
کمال الدین

اوت ، صغوق فیزانه ، بونلری اوراده هب بو خدمتلرده مستخدم برینک
اوغلندن قولاق مسافری اوله رق دیکله مشیدم . استبداده او قدر خدمت ایتشکن ..

رفیق

نه اوله حق .. صودستینی صویولنده قیریلیر .
کمال الدین

اوت افدم توفیقکزی حکایه بیور یور دیکن .

رفیق

اوست ، بخی ده پالاس پاندیراس ضبطیله یه کتوردیلر ... ضبطیله ده ، حسن پاشا قره قولنده ، بیلدیزده دوچار اولدیم او شکنجه لی انگیزبیسیون استطاقلارلی خی ناسز صورک . نه بن سویلیه یم ... بر قسمی دمین سزده صایدیکنر . دها نه لر نه لر ... انشتم کی امایالکزاز واقعند تهدید او نهندم . همان هیپی اجراده او نه لر ... هرنه ایسه یالکز شوقدر اکلاهیم که طرابلس غربده اتفی ایدی یه محاکوم ایدلیکمی ایشیدنجه جدا سویتش ایدم .. طرابلسه آزمدت بولندم . اورادن ، او اضطراب زندانلارندن اورانک والی و قوماندانی رجب پاشانک ، او عالی همت بیوک عسکرک اطفیله قور تلام . او ، نه عالی جناب ، مرد آدمدر .

کمال الدین

استانبول دده ای مدحی ایشیدیلیوردی .

رفیق

اورادن مه مرد فاچدم ... برمدت پاره سز ، سرسریانه اسکندریه ، قاهره سو قاقلرند دولا شدم .. بر قولا خی بولوب - او زمان دها وفات ایقام شیدی - والدیه برمکتوب کون دردم . بوللا دنی پاره لر برمدت دها بخی اداره ایتدی . اورادن بربیولنی بولندم . بوراده کی کنج احراره التحق ایچون مصدردن چیقدم . بوراده ، پارسده ایلک او بکلری اولدیچه صیفتی چکدم . آج قالدم . سو قاق اورته لر نده قالدم . دها ژونلار حیانکزک ایلک کوننده بو آجیلری بو جریمه لری سزه تماشه نشريج ایمک ایستم . اول امر داد احمد رضا بک ، او محترم بایامنک بازار کونلاری (قانه سو فله) ده ویردیکی و عظله ، نصیحتلره دواهه باشلادم . چالیشدم . غیرت ایتمد . ایشته بر قاچ سنه درده شورای امتك اشرنده چالیشیور ، خدمت ایدیورم ... نهای سزک استانبولن مهم حوادنلار کز وارمی .

کمال الدین

هیچ برشیلر یوق ... هر شیلر بیلدیکنر کی ... یالکز بوراده محترم جمعیته عرض خدمت ایچون کش حقیر بر جزو بولغله هفتخرم .

رفیق

خایر ، هیچ کیمه حقیر ، عاجز دکادر . او ، استانبول محیطنه مخصوص

تعییراتی او هواهه ، او عاطل ، معمم سماالتده بیراچکز . بوراده هر کس کندینه کوره بر موقعی ، جمعیت بشریه ایچنده کوچک بیوک کندینه عائد بر وظیفسی وارد . هیچ برآدم حقیر اوله ما ز . وظیفسی ایفا ایدن هر کس کندی حکومتک ، وجودینک اک عالی ، اک بیوک حاکمیدر . پک اعلا بکم ، شمدی هانکی جمعیه داخل اولق نیتدے کر ؟ اتحاد و ترقی بهمی ، تثبت شخصی و عدم مرکزیت قومیتنه می ...

کمال الدین

« کسرک »

واد ، هانکیسی ترجیح ایده جکمی بیلهم ، دو غریبجه می اونی تفریقندن عاجزم . رأیکزه بیراقیورم ... بخ نصل بولوارلر اورتسته سرسری سرسری دولاشورکن يول کوستدیکز .. المدن طوتیدیکز . تسبیب ایتدیکز جمعیته ده تقدیم ایدرسکز

رفیق

بن اتحاد و ترقی نک اعضا سندن اولگله مفتخرم . لکن او برقو میه دده طانیدقلرم وارد . آزو ایدرسه کرسزی اورایده تقدیم ایده بیلورم . مادامکه رأیه بیراقیورسکز سرزی ده جمعیتمزه کوتوریم .

کمال الدین

پک اعلا ، سز بیایرسکز .

رفیق

شیعده برآز ایشلم وار . برآزدن بن ده کیده جکم سرزی ده بوناپارت سوقاغنه کوتوریم .

کمال الدین

بوناپارت سوقاغنی ۲۵ نومر دکلای

رفیق

او، برآزده سز نصل و نه مجبوریتله بوله بر سیاحت سفیله من اخنه قا الاندیکز اکلاتک . « برندن قالقه رق » مساعده کرله ایچریلی اوله دن شوتدیق اوله حق اوراقی کتیریدم . هم سرزی دیکلارم هم ده اونلاری او قورم .

« رفق چیقار »

ایکننجی مجلس

— کمال الدین —

«کنز شرک، بالکن»

نه سویلیه جکمی بیله میورم. بورایه کالیشمده بر مقصد یوق که او فی سویلیه به
بر فلاکت یوق که او فی اکلاهیم .. یوق فلاکت واریا ... بوده بخی کندیسی کبی
ملکت ایچون چالیشمغ، اویولده حیاتنی محوایتمق مقصدهله بر سیاحت ضروریه به
چیقمش صانیورده سر کذشتمی، دیکله مک، آکلامق ایسته یور، دوشونیور که ..
بن بورجدن بور جلیلک الدن قاچدم .. آلمچقیلره ترتیب ایتدیکم یالان
سورولری بخی بیله بیقدیر یوردی. ایچه صیة شدیر مغه باشلا دیلار. بر کیجه قارده
ایچه غیب ایتمد .. بر سورو بورجده قارخانه ده پیدا اولدی . ارتق هیچ
کیمسه نک کوزینه کورونه میه جکمی اکلا دم .. ایرتی کون قونو انسیونله را کبا
دو غریجه بورایه اشریف ایتمد . ایشته بن ده ژون ترك اولدم. واقعاً بورایه
کلایشم ده پاک متصدیز دکل .. استانبولدن دویولورده قلمده کی معاشمه سکن
یوز ، بیک غروش ضم او لئور امیدیله کالمد. همان او دقیقه عودت ، پادشاهه
دعا، ژونلکه توبه ایشدن بیله دکل .. او نلرکده موده سی گردی اما .. هر نه ایسه
استانبول بولتیمه سی بو .. انسان بولیا ! .. شمدی بونی رفیقه نه یولده اویروب
چویروب اکلاتی .. ژونلک طریقه نیجون نه مجبورینله کیردیکمی ، نصل
بربر و غر املک اسیری اولدیغمی ... نصل و نه یوزله سویلی .. شی ، شواما
نصل بريالان بولسم .. اکتبدن قوغلامم دیسم .. بوبک اونک سر کذشتنی
تفید او لور .. هم هانکی مکتبدن دیه جکم ؛ بن یاشده حریف ... مکتبدن
چیته لی قاج سه لر او لیور .. بر بسیله قونوشیور دق .. سور دیلر .. قاچدم دیسم ..
اما زرده سوردیلر، نصل قاچدم ؟ بوده ایش یاصوری ویرس .. بو کونه کانجه یه
قدر استانبولدن بریره چیقمادم دیکه .

(ما بعدی وار)

سعید حکمت

عبدالحق حامد بکل غیره طبوع اشعارندن :

شناسی مرحوم

ای حضورندن زائران میهوت ،
بنه سنسک عیان مهاتکده ،
متفسر ایدک حیاتکده
دیلوور فکر پرشاتکده
ملحق اولش سکا بوملاک سکوت .
حال یأس و کدور تکمی دیسم
ظاهر اولش غبار شکانده ،
او نگری حالتکمی دیسم
متجسم مزار شکانده .

شاعربی نظیر ایدک ، حالا
منتشر متبره کدن اول معنی .

سیللار بخربی گتار کدن
اشعاب استدی خاک دنیا یاه ،
که:ونز لریه او دریا یاه .
سنک . ای ساق معرفت سایه ،
با غلر چیقدی برک و بار کدن .
نوینو جامه ایستدلر الباس
شعر و انشایه چوق مقملدار ،
سن فقط ایلدکدی وضع اساس
کلداری سندن وجوده موجدر .

اویله بر مکتب ایدک انشاد ،
چیقدی تلمذلر بتون استاد .

اوچه حق ظن ایدر آچوب شهر
ایلیانلر طواف متبرک
ابدیت خطیبی منبرکی
کوزورم مرقد کده پیکرکی

ازیل الفیام بر محضر .
 ایکی افرشته: ر جناح کشا
 جنه تینک کمال ایله اکرم :
 بوقیافنده شعر ایله الشا
 اولش آرامکا هکم حرم .

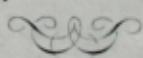
سنده: ر مبتسم شای وطن ،
 زائرانک قیلار شای وطن .

بیث ایدر کن کمال واکر مدن
 او نو دولا ز بری سزا ی ر ،
 که سکا وارت خدای ر :
 برمثال بدیعه زایی ر .
 او ده سندن ، کمال واکر مدن .
 او لدی الهام قدر تکله سنک
 متزلزل جهان حسیات :
 بولدی شیرخی شیوه که نک
 کسایة فطرت کده تازه حیات .

ادبیات او دم من ارستان .
 اف سن ایلدا ک به ارستان .

آطه شهربی که عبار تدر
 نزد من ده بوكون ضبا پاشادن
 او بله: ر متزلک دیار سخن .
 نیک و بد سربسر شیون وطن
 بردہ بر عالم سیاست در
 کیمه آتشی بوله برمستن ،
 کیمه کورمه شی بوله بر محرب .
 بوله هدم حیات بر من قند ،
 بوله معنالی بر سپهیں تواب .
 بارک الله شناسی مغفور
 داعما صیت شاعر مشهور .

عبد الحق حامد

خيال مشخص

ایشته تعلیق او لنه کرد؛ که
صولار اک برگزیده در عدن؛
آه او، ایوه او عقد پر وسیه
لائق اقتان اولان کردن!

روح عصمتقرین اشیاده
صالقی حسن و خیال پر حسک
بوقارا کاک محيط خویاده
انجلا ایلهین حقیقتیسک.

صدر نازکده عمر جاویدک
شیر قدسیسی، شعر نفسی وار؛
ابتسامکده عدن امیدک
هپ مواعید سرمدیهسی وار.

بو بیویک معبد بدایعده
حسن مراغی و مستتر هپ سن . . .
بومونور صباح پر خنده،
بومکوکب شب مذهب سن.

بنده هر بر جرام اندامک
حشر ایدر بر قیصدۀ آهنک؛
نصف اجرام و ماه اولان نامک
اوده بر باشته زبدۀ آهنک.

غیر خلنتده مطلقاً ایتش
روح از هار نویهاری، قدر
سکا بالین خواب و آرامش،
که اوچار. دائمًا نفس ایدر

سفن دویدیه، صانکه بر شمشک
جو حسینمده دالفه لانیر؛
سکا بر لحظه حصر فکر ایمک
روح الهمامه محروم اولنقدر.

صاچلر کدن شیم حس و هوی . . .
آه او صاچلرده روح آوارهه
بولور آسوده، کیزی برماؤی،
بروطن، بر پناه رفق و کرم.

عنک، اک دنیوی تایله
ویریبور باشته بر زاعت روح؛
نم اک ساده بر تخلیمه
اک درین شعر ایدر سنکله سوچ.

کائنات از لده بر خنده
افق نیسانده غیر یمساث،
وستنک جبهه تزیه کده
پنه بر لعه کشاشدر.

روح عصمتقرین اشیاده
مستتر حسن و شعر پر حسک
بوشستان خواب و خویاده
منجلی هیکل منوریسک.

لک ک رنک وا هنر از نده
لون کل وار، سرود ببل وار؛
شعرمک صفحه بیاضنده
هر نکاهکله بر مکشه آچار.

فائق عالی

حاجی حیاتندن

— قارداشم دوقتور اسد بکه —

اوی اویش کون سورن برزمزمۀ عبادت، حجت باابل قامه سفی آکدیران اوهای و هوی و سفالت و شطارتی مکه سوقاقلرینی هفتنه لرجه چیکلاتمش، آرانق بتون اوغلیان شدید طواف حزین بر نهایته ایرمش ، ناقوس عزیمت و خلاص طرف طرف چالینمغه باشلامش ، دنیانک هر طرفندن قوشوب کان بومشتاقان کبه غرب و مجری بردارالصلانک محکومی اولش ایدی : هر کون دودلر اوزرنده صالحانه صالحانه کیدن بوصاف انسانلردن مرکب پریشان پریشان قانله لرک یوللارده ، شهرک اوطار ومعوج آره لقلرنده یاتمز توکنمز چید رسمی یابدینی ، مکنه ک هر طرفنده غیرقابل توصیف بر طوفان خروشان ایاب و ذهاب حصوله کتیردیکی کورایوردی . چارشیلر ، پازارلر ، تکلار ، اولر ، سوفاق آطمیلری ، بوش قالان هریز طولش ایدی ، طرف طرف عجز و فقرک ، امداد واستعدادک ، ظلم واستبدادک ، شیون و فریادک ، غش و اضرارک ، نمات و حیاتک بربریه قاریشدینی یوکشمکش منانع آردستنده مقصد اصلی نک غائب ایدلدیکی کمال تأثبله نظر دقی تخریش ایدیبوردی .

بتون بوزوالای حاجیلر یریر جزیه کذاری اولدقلری مقدرت مخوشه وظالمه نک اوکنده بر قاج دقیقه طور درق یاشلی بر ماصه نک باشنده بکلهین متقاض و متشمش سیالی کاتبلره ، وزنده دارله کمند ، کیسه سنده ، البسه سندک دیکیشلری آرسنده ، قوشاغنک قیوریلرند ، فسنه ، کلاهند ، اوچقورنده هر نه وارسه ، کنديسني مالکته قدر کوتوره بیله حجت نقد موجودینک نه قدرینی آیروب « فدیه نجات » اوبلق اوزره تقدیم ایمک ایحاب ایدیبورسه ویریبور و صوکره اورادن آلدینی اشارتلی و پارولالی بروورقاره ایله دائرة حکومته مراجعت ایدرک اوزرینه بینوب کیده جکی بر دودنک رسماً متن اولان مسوريه ویا « تخریجیه » سفی ده آیرینجه اوده مکله بوم حاتسز و ترو تکداز پاساپورطی پاک بهالی یه صاتون آیبوردی .

برپارچه زنگین اولانلر ، کیسه‌سنه برایکی یوز آلتونی بولنانلر اوزون و کوچ بر سیاحته حاضر لامشلر دی : چو للردن شدر حل ایله مدیسته منوره‌یه قدر کیده‌رک روضه مطهره‌یه یوز سوره جکلر دی . . . یاوش یاوش دکره طوغزی آقوب کیدن شدید بر سیل هجاج سوقاقلرده حس اوته‌جق قدر بربوشاق بر اقدخه بوزنکنلر بر آز دها راحت نفس آلمغه ، برپارچه اطرافی کورمکه ، هدایا صاتان دکانلرده طوره‌جق کوره‌جات قدر بر مسافه بوماغه باشلامشلر دی . آرتق دوهار کیرالانش ، یول تدارکی کورماش ، « موکب حج » ک محمرملک ایلک کونی حرکت ایده‌جکی اعلان ایدلش و بتون یوجیلر حاضر لامش ایدی . . . سوقاقلرده پوصلالی آیاغنده ، قوشاغی بانده‌جسور و متوكل آناظولیله چالیشقان و دانه ، حجده بیله قازانچ ایله مشغول سوره‌لردن ، اطرافه بر نکاه بهت و حیرت ایله باقان ایرانیلردن باشته کمه قالماعش ایدی . حرم کعبه‌ی بر آن خالی بر اقايان او غامله » بیتال سکونت بولمش سوقاقلر بادیه پیمای سفر اوامغه مهیا مخفه‌لره طولمش ایدی .

بر قاج کون صوکره محل شریف دودسی مراسم پیرا واعصار دیده بر آلای ایله حول کبه‌ده طولاش‌دیرلش ، صوکره صوتون طنطه و بدبده‌لر نهایته ایرمش ، حاجیلر شهر خارجنده قرار کیر خیام اولمغه باشلامش ایدی . بر صبح ایکی طوب پاطلا یاشنی متعاقب اون اون ایکی بیک کیشیلک مهیب بر کاربان ، جسم بر قارغشه‌اق ایچنده بله‌للله و داع ایلمش ایدی ، . . .

آرنق چولده ، . . . مهادی ، قسوت بخش ، ملال آور بر بادیه‌ده کیده‌ایبوردی . . . آره صره شیخ سعدی نک آلتنده او بیو بوب ده کارباندن کیری قالدینی یانه یاقیله آکلات‌دینی مغیلان آغاچلرندن بری ، چوک یکظر بز بوشلغنده برانکه ، کول رنکنده بر نقطه کپی کورو نیور واونک او ته‌سنده ، ذیل آفقدمه بو اقامیک آشنای از لیسی صایبلعق لازم کلن حزین و مفتور بر سراب ، خیال‌غیریب بر معکس امید و حرمان اوزانوب کیدیبوردی . . .

بر قاج کون‌ده بر کوسکون و بریشان برواحه و حشتک چوراقله‌ی ایچنده مر حله کیر اولمغه مجبور اولیور ، کیم بیایر نهقدر قافله‌لرک و قاج بیک حاجینک قاتلی اولان ملوث و طوزلی برصوی ، ذائقه و شامه‌منزده او یاندیردینی طوفان نفترت واستکراهه رغماً ، ایچیور و کیجه‌نک ربع اخیرنده آلتنده کی زمین حزین و کلال

آوره بر نقیفه نلایی تشكیل ایدن آچیق و مکوک بر سعادن کلن سونوک و یا تم
حرز مات ضاییه نک دلات ابهام آلو دیله قایالن قوم لار ایچنده ایلر یا یوب کیدیبوردق .
هر ایکی واحد آرمه سه و حشت آباد و بر کانی برس اسله؛ جمال حیوات ایدیبور
وبو طاغلرک یاما جلرنده ، صیرتلرنده الارنده بر قاج آرشون طولنده فیتیالی
تو فکلره یه لده بر قاج کون همه بخش اولان بوصید کاهی بکله دین پارلاق کوزلی ،
با قر چهره ملی بد و یلرک خیال کریزانی بتون کاربان خلقی عمیق بر لرزش فتو ر
و هراس ایله صارصیوردی ... هر یکیده قولاق لر من دیاندن بر قاج قورشون
ویز لیسی سکر ، قور قونج و کول اکلی و ادیلدده متشتت و وحشی بر صیحه چهوم
و اعراض عکس انداز اولور . بتون طاغلر بر طراقة تیز ایله ایکلر ، صوکره
قافله محافظتک بش اون ریالی ، بر قاج آتنوی ، بر ایکی جمله "التفاسیه سی" بر آز
اول حیاتم زه قصد ایله دین بو سر باز لری بزه همراه و رهبر ایدردی ! ... سالدیده
بر قشر او ساخت چیر چیو ملديکی بوبوز شوق چه؛ بر لرده یالکز ایکی دریمه
آمالك ، عربک میراث اعصار نوردی اولان او بر چفت جlad و خونین کوزک
پارلام سندن با شقه بر اثر صنعت و افاده کورو له من و نظر تدقیق ارزاق مقسومه سی
قطع طریقده ، صید حیات بشرده آرایان بو ابتدائی طینتلرده یه اجداد زاد
بر اصالت خلقیه نک مبهم و بران ایز لرینی آرایوب بولقدن ده خالی قالامازدی .
موکب حج شریف ، ... اون ایکی عصر لق بر ماضی نک بود بدبه دیرینه سی
 جداً شایان تبع ، انتظام و ترتیب اعتبر ایله جانب حیرت بر اثر قدیم ایدی . . .
وظیمه سائمه سیله بتون شادائینه قاتلاند یاعمعز شو سیاحت ، فکر و خیال مزده نه صاف ،
نه معللا خاطرات بر اقیوردی ، انسان ماضی یه ، او هارون الرشید لرک ، زیبدله لرک
دینار نثار سخاوت و اجلال اولدقلری شرفی شانی ماضی یه طوغزی ارجاع
نظر ایتدیکه نه لر کور ویوردی . هر سه ایکی دفعه بوصارب وایز سز یوللرده
هر آدیمه ده بر چوق ته لکلر ایچنده یکه لرک محل مقصودینه طوغزی ایلر یا یه ن شو
«کاربان مقدس» ده قوجه بر عظمت تاریخیه نک زائل و مبهم بعض آثارینی
کورن فکر تدقیق بوسانه ایله و قتیله شرق لک مت حکم والک مسند پادشاه لرینی ،
دینانک لک مقدر والک متشبت اقوامی یه بوانجه و بر ایشان یوللردن کم بیاید
نه بیوک دارات و بد بد به لرله ، نه شان و شرفلرله ، مرحله بدر حله سیار شهر لر
وجوده کتیره رک ، هر قوناق یرنده شاهانه او طاق لر قوره رق ، بر ابر کتیره دیکی

موحدینه شریتلر ، نان و نعمتلر ، احسان و بخشنده توزیع ایتدیرد رک روشه
و با کعبه یه طوغری رهرو شوق و تعبد شوق و تعبد کورور کبی او لیور و بر قاج
آی صوکره بتون بوعننه قرون دیده نک زوال و تباھی تیز بر صفیر استهزا ایله مدینه
و ادیلر نده طنین انداز ایده جک اولان سوسلی لو قومو تیفلره قارشی (بیهلوتی) نک
سر که جی موقعه و بک او غلک یو کسک ، فقط ملن و محروم صفت بنالریسنه قارشی
دویداینی غیط و نفرته بکزر بر شیلر حس ایتمکدن کندنی آلامایوردی ! ..

پک مخت و مشقتلر ایچنده و یک منظر بر سوره زار بداوته چک شو بر قاج
کون بتون کاربان خلقنی صارصمش ، اک جسور لرد بیله یور غوناق علاهی
کورا لکه باشلامش اولدینی بر زمانده ایر تهسی کون (احد) طاغنک کورونه جکی
بشارتی قافله دن باشدن باشه بر غلغلهه سر و رو شادمانی او یاندیر مس و طاتلی بر تکبیر
و تصلیه صداسی طاغلره ، وادیله ره یا یله هرق کندر کاهمزرد بقاپرا طنانه لر بر اقش
ایدی . . ایر تهسی کون سیم سیاه ، یانش قایالر آردسته صیقیشان بر بوغازدن
چقیانجه او زاقده خورمالله مخاط و جنوبه طوغری بر هاله سبزین حالتده متند
دانشین بر وادی و بو وادینک اور تهسنه سر افزار بر قاج مناره آردسته بر تاج
نور انور قدر نظر نواز یم بشیل بر قبه ، مشتاق نظر لره فر بخشای تحبلی اولدی :
بو طاق سبز کون روضه مظہر ایدی . .

ایکی ساعت صوکره قانمه جسم وایکی قات بر سوزک احاطه ایلدیکی اود نواز
(پژب) ده قرار کیر فیض ور فاه او لیوردی . ایشته کون ترجمه صلات و سلام
ایله بکله نیلن بوسدۀ پرستیده یه هر کسک کندی لساندن بر نشیده مناجات
میر بله نه رق رومال او میسی پک علوی بر منظره تشکیل ایدی بوردی . او آرالق
بیندیکی دومنک او زرنده صلوات کتیره رک صالحان یوطوری بر آناظولی
حاجیسی المربخی یوز لرینه سوره رک : او وح ، ایشیغه قوربان اولدینم بشیل قبه ،
سکا قاوه شنجه بتون چکدکاری او نو تدم ! دیبور و آغزیقلی کوزلر ندن دوکولن
صف و بلورین دامله لر بیاض صفالی ایصالات قدمن صوکره کوکسنه کریشان
قیلار نده پار بله ایوب سوئیوردی ! . . .

مدینه منوره : ۳۰ کاتون اول سنه ۱۳۲۴

کلیسلی رفت

مالک عثمانیه دمیر یولاری تاریخچه‌سی

آلمان پولتیقه‌سی

۱۳۲۴ — ۱۲۵۷

آلمانیانک دمیر یولار مزی تحت تصرفه پکیر مسی

براین حکومتی، او جالب دقت فکر عاقبتیله مالک بولندی غمز طرق موصله
کیردی علی انتقام ضبط ایتدی .

مرتب اولدینی قدر ماهرا نه اولان بو تملک آلمان پولتیقه‌نک مظاهر تی
برگره دها جهانه کو ستردی . دائما بر نکره هست و مادی تعقیب ایدن آلمانیا، داخل
مالکده قالان ثروت طبیعیه نک اداره مستبدده به بناءً غیر قابل استفاده اولادی غنی،
حیات مایه واجنبیه نک محدود العدد بر راچ شهربه تکائف ایتدی کنی اکلا یه رق
بو نقاط اساسیه آرده سفی ربط ایده جل طرق موصله نادره و سریعه نک مسته بلده
متصرف ایجون تملکتک هیئت مجموعه سفی ضبطه وسیله اوله جغنه حکم ایتدی .

مالکمزر بعض جهتلرینه نظرآ اوروبا حکومتیه لیک باشیجه لری آردند
انقسامه اوغرامش وا زجله انگلیز، آلمان، آوستريا الیلر، فرانسلر تکمیل دمیر
یولار مزه صاحب بولن شدر.

آتیده کی جدول بر خلاصه دن عبارت اولغله ایشک اهمیتی کو سترمک ایجون
مذکور شرکتیه هر بروی بروجه آتی آیری آیری تدقیق ایدلشدیر.

دمیر یول شرکتیه باشیجه درت قسمه تفرق ایدلدي :

۱ — فرانسر قومپانیه لری ؛

۲ — آلمان قومپانیه لری ؛

۳ — دلائل مختلفه به نظرآ آلمان قوتیه لی آلتیه چکمک او زده بولسان
قومپانیه لری ؛

۴ — عارضی اولدرق آلمان داره نفوذی تحته کیر مسی محتمل بولسان
شرکتیلر .

مالک عثمانیه ده مؤسس دمیر یول شرکتارینک ايشتمکده او لدقلى خطرل

یکون کیلو متراه	رأیلار آره سندہ کی آچیقلق متراه	طول کیلومترو کیلومترو	آنَا خطرلیله شعبه لر
	۱۹۴۴	۱۲۷۷۳	شرق دمیر یوللاری
	—	۲۱۹	سلانیک - مناستر خطی
	—	۵۰۸	سلانیک - درسعادت التصاق خطی
۲۰۰۰			اوروباپای عثمانی یکونی
	۱۹۷۴	۵۸۷	اناطولی دمیر / حیدر پاشا - انقره خطی
	—	۴۴۲	یوللاری / اسکی شهر - قونیه —
	—	۱۹۹	بغداد دمیر / قونیه - بلغوری —
	۱۹۱۰	۴۱	مدانیه - بروسه دمیر یول
	۱۹۴۴	۵۱۶	آیدین دمیر / ازمیر - دیستان خطی
	—	۵۱۷	ازمیر قصبه / ازمیر - افیون قره حصاری خطی
		۶۷	دمیر یولی / عربستان - اطنه خطی
۲۰۳۶	۱۰۰۰	۸۶	یافه - قدس خطی
	۱۰۰۵	۲۴۷	دمیر یوللاری / بیروت - شام - حوران خطی
	۱۹۴۴	۳۲۱	ریاق - حلب خطی
۵۰۳۶			اسیای عثمانی یکونی یکون عمومی

آلمان نفوذلدن آزاده صایله بیان دمیر یوللار.

اوروباپاده :

سلانیک - درسعادت التصاق خطی . — بودمیر یول امتیازی ۲۵ ایلوں

۳۰۸ ده موسیوره ته بودی نام ذاته ویریلوب ۱۳۱۳ سنه سندہ ايشتمکد باشلامشدر .

فرانسز سرمایه سیله انشا ایدلشددر . مرکب اولدینی اقسام بروجه آتی در:

کیلو متره	
قره صولی - فیره جلک (انا خطی).	۴۳۶.۲۳۷
سلانیک - کلندر شعبه سی	۶۲.۷۲۷
بادومه - دده آغاج شعبه سی	۹.۰۹۹
مجموع طول	۵۰۸.۰۶۴

اسیده:

مدانیه - بروسه دمیر یولی. — بوخط ۱۲۸۹ ده بر عسکری قومیسیوئی
نظرارتب تختنده اوله رق حکومت طرفندن باشلانوب تسویه تراشه سی ۱۲۹۰ ده
ختام بولش، فرشیاتی اینکی فرانسز معهدینه حواله ایداشدی. لکن اداره
اجرا اوئنان بوايالك انشا آت ۱۸۵ بیک عثمانی ایراسنه مال اولغله اکالندن
کلای صرف نظر ایدلدي. حتی ۱۲۹۱ مایسنده یولی واجنبی بر چوق باقهه
حکومته مراجعت ایدرک خطک اکالی طلب ایتشلرسده موافقت ایدلدي.
۱۲۹۵ ده در سعادت تجارت خانه لرندن بری دمیر یولك امتیازینی استحصلال
ایدرسده ۱۳۰۷ سنه قدر نتیجه لذیره من.

۸ شباط ۱۳۰۶ تاریخنده بوخطک امتیازی موسیوناغمل ماق کده ویرلدی.
بونک مقامنه قائم اولق اوزره تشکیل اوئنان بر عثمانی شرکتی واسطه به
اشا اوئنوب ۸ حزیران ۱۳۰۸ ده ایشلمک باشلاadi.
بوخطک آچیقانی ۱۰۱۰ متره و طولی ۴۱۱۲ کیلو متردد.

عن استانده:

یافه قدس شریف خطی. — ایلریکی مقاله لره مراجعت اوئنه.
بو برنجی قسمک مجموع طولی ۵۴۹.۱۸۶ کیلو متردد.

۳

منحصر آمالنله عائده بونان دمیر یولار.

اور و پاده:

سلانیک - منستر دمیر یولی. — ۱۵ تشرین اول ۱۳۰۶ ده امتیازی
وورنام باد نمیشه، و در اینس باقهه سی مدیری موسیو آفرد قاؤنلایه ویرلوب
۱۳۱۴ سنه سنده ایشلمک باشلامشدر. طولی ۲۱۸.۵۶۶ کیلومتردد.

آسیده:

اناطولی عثمانی دمیر یولاری . — بوشیکه متفرق و متعدد پارچه‌لردن مر کیدر . بگداد خط کیرو شیکنک ایکنچی قولی اولان قونیه قسمنک تمدیدنند عبارت اولانله بوشیکنک تاریخچه‌سی اوکرنهک الزمدر .

اک اسکی اولان حیدر پاشا از مید خطي ۲۲ حزیران ۱۲۸۷ تاریخنده صادر اولان بر اراده سنه اوزرینه طوغریدن طوغریه حکومت طرفندن اشا ایدلای . مقصد حیدر پاشایی بصره کورفزینه ربط ایکنکدی . انشات، آمان مهندس-لرندن ویلهلم فون پرسسل طرفدن سوق واداره ۱۹ حزیران ۱۲۸۹ تاریخنده عمومه کشاد ایدلای . فقط هر ایشده اولدینی کی بونوع اداره امورده وقوع بولان آسیب، بطائی و باخصوص بونک نتیجه‌سی اولهرق تزايد ایدن مصارف واقعه‌دن خطک حکومت طرفندن ایشادلمسنک سهوانله قابل توفیق و تأویل شیلر اولدینی آکلاشلای . بر طرفدن ده اسکایلر بوخطک ایشادلمسنی الده ایمک چپالیورلردى . حق برمدت ایچون نائل ده اولدیلر .

۱۴ مارت ۱۲۹۶ تاریخنده ل. سه‌نیل ددر، و. ز. آلت، سن. س. هانصون وشرکاسی، ز. زافیرو بولو ناملرنده کی کیمسه‌لر یکرمی سنه مدت ایچون دمیر یوانی ایچاره موفق اولدیلر . مع مانیه بومدت ظرفده حکومت هر نه وقت ایستره ویریلان امتیازی اشترا ایده‌بیامک حتی حائز بولنیوردی . نته کیم چوق چکمه‌دن حکومت بوصلاحیتی استعمال ایتدی . چونکه احوال‌دن دائما ماهرانه بر صورتده استفاده ایمکی بیان آمان نفوذی اسکلتنه نفوذیه توازن حاصل ایمکه باشلامشدى .

۱۴ ایلو ۲۲ و ۱۳۰۴ ده صادر اولان ایکی اراده سنه آمان باقیه‌سی و کیلی موسیو آلفرد قاؤللایه اولا حیدر پاشا — از مید خطک ایشادلمسی و بعده از میدله اتفاق دی بر اشدمیرمک اوزره ۴۸۵ کیلومتره دمیر بول انسانی امتیازنی سنه ۹۹ مدتله احسان ایتدی . حکومته عائد اولان حیدر پاشا — از مید دمیر بول ادوات متحرکه و تابته سی و با جمله تفرعات و مشتملاتی ۶ میلیون فرانق مقابله‌ده بوش رکنه فروخت ایدلای . برنجی قسم ایچون ۱۰۳۰۰ فرانق وایکنچی قسم جدید ایچون ده ۱۵۰۰۰ فرانق کیلو متره تخصیصاتی تعین و تأمین ایدلای . شرکت

ایچون بوشرائط بالطبع پک فائدەلی ایدى؛ زیرا خطک سنوى حاصلات غير صافیهسى هرنە يە بالغ اولورسە اولسون ايشلدىلن بېر کيلو متە اىچون لازم كان بالغك اکالى درعهدە ايدلشدى .

ميداندە يالكز موسیو قانوللا كورونیورسەدە حقيقىتىدە برلين ، ودران
آلمان باقىھەلىرىنىڭ وکىلى صفتىلە حرکت ايدىپوردى . بوايىك مؤسسة مالىيە
۳ مارت ۱۳۰۵ تارىخىندە اناطولى عثمانلى دمير يوللارى شرکتىنى تشکىل ايتدىلر.
يىكى خطة انسانى مقتضى ۳۶ مليون حصە سندىلە ۱۴۰ مليون تەخوييلاقى
آلمانىدە تدارك ودرت سە سكرە خطى عمومە كشاد ايتدىلر.
اناطولى عثمانلى شرکتىك موافقىيە درحال ئاظاھر ايتدى .

۱ شباط ۱۳۰۸ دە صادر اولان بى ارادە سىنه آلمان قومپانىيەنە دىكىر
بعض امتيازات بىخش ايتدى : اولا ۶۷۷۰ فرانق كيلو متە تەخصىصاتىلە
اسكىشەردن بدأ ايدوب قونىيەنڭ جنوبىنە طوغرى واصل اولەجق يىكى بىر قىسىم
انشاسى ؛ ثانىا انفرەدن بدأ اىلە قىصرى ، سىواس ويا دبار بىكىردىن كېھرەك بىغدادە
قدر اولان خط كېرىك تأسىسى .

اناطولى عثمانلى دمير يوللارى شرکتى تبعات فئيەسى نتىجه سىندە قىصرى
خطەنگ انسانى پک مصروفلى بولدىغاندىن ۱۳۰۸ امتيازىنىڭ بوايىك بىجي قىمنىدىن
صرف نظر ويالكز ۱۳۱۸ دە ختام بولان اسكىشەر - قونىيە قىمىنى كشاد ايتدى .
اناطولى عثمانلى دمير يوللارى شرکتىك بوكۇن حال فعالىتىدە بولسان
شىكىسى اوج قىسلە اوج شعبەدن مر كىدر :

۹۱۴۶۳	حىدر پاشا - ازميد خطى
۱۰۸۰۰	فناز يولي شعبەسى
۴۸۵۰۳۷۲	۲ - ازميد - انفرە خطى
۸۰۷۳۰	حىدىيە - اطە پازارى شعبەسى
۴۳۳۰۶۸۵	۳ - اسكىشەر - قونىيە خطى
۱۰۰۱۰۵	الاينوند - كوتاھييە شعبەسى
۱۰۳۱۰۱۰۵	

بوشرکتىك مaitتە كانىچە هرنە قدر يا مقاولە عثمانلى صفتى حائز ايسەدە

آمان اولدینگه شبهه ایدیله من . بزده کی دمیر یول شرکتارینک مایتاری نه اوپرسه اوپرسن خصوصات عادیه ایچون هپ بردر . بونلر طبقی بزده ایکی تابعیتی حائز اشخاص کیدر . تحدت ایدن هر هانکی برمسئله ده شرکتک محافظه ایدملک ایستنیان حقلی حقسز مدعياتی هانکی طرفه مناجعته قابل تأمین ایسه شرکت اوراسنی مرجع رسمی عد ایدر . شرکت عثمانلیدر ، حاکم عثمانیه یه ؟ ویا سرمایه داران اجنبیدرلر ، قوൺ‌سولاٽویه مراجعت ایدلماسنی ویا ایدیله جکنی درهیان ایدر .

آمانلرک تحت اداره سنه بولنوب آمان سرمایه سی و آمان مالزمه سیله انشا ایدلش اولان اناطولی دمیر یوللاری بالطبع کاماً آمان آثاری و دامه آمان مالیدر .

اناطولی دمیر یوللاری شیکه سی حقنده بو وجهله وقوعه کان تصرف تمام آمانلر ایچون پاک بیوک بر موقیت دیگدی .

اخیراً آمانلر ایچون بوندن دها مهم اولق اوزره تاسل ایدن ایکنچی بر موقیت ده ظاهرآ ایکی و متفرق فقط حقنیتده اناطولی شرکتیه قطعیاً متخد و مشترک بر شرکته ویریان قوئیه - بغداد - بصره خطی امتیازیدر . مع ما فیه آمان اشکار مضرم سنه مظفریتی آنحق بر ساسله سی و غیرت و فدا کاری تایجه سی او له رق فعله چیقه بیلاری . چونکه اوروپایی ، هارون رشیدک او اسرار ازکیز بلده سنه ربط ایمک ایستهین دمیر یول پروژه لاری بوكا موقیت ایچون وقف ایدیلن حرص و طمع قدر کثیر و مختلفدر .

الای بش سنه اول ری ویوناش اونال نام انکلایز غزنیه سنه موسیو دوچ هوغارذ شو وجهله شکایتده بولنیور : « بصره کورفزی وهندستانه طوغری الجزیره ده تأسیس اوونه حق بر دمیر یوانی شامل اولق اوزره انکلتاره قابنده سیله عوام قاره سنه مصرانه دینه جل صورتده نهقدر پروژه لار تکلیف ایدلاری ؟ » از جمله ۱۲۵۰ - ۱۲۶۱ سنه لرننده لوندرده فرات نهری سیر سفاهنہ داڑ پاک چوق بختلر ایدلشد .

اشکار عمومیه بو وجهله اسیای عثمانی یه طوغری جلب و دعوت ایدلاری کندن اسکندریون کورفزی جوارنده سویددن حرکت ایدلارک به سره کورفز ننده کویت

لیانه و اصل اوله حق بر دمیر یول تأسی فکری ۱۲۶۷-سنه سنده بر شرکت اشکل ایدر .
بوقومپانیه نک باشنده جنرال تور فرانسنس چه من نای ایله هندستان شمندو فر لری
ریسی موسیو او دیل یهم آن درو بولنیوردی . ۱۲۷۲ ده بوقومپانیه حکومت دن
بر امتیاز فرمائیله انشا آته تحصیص اوله حق سرمایه نک تأمیناتی ایچون وعد
استحصال ایدرسه ده بو تحصیصات هیچ بروقت نامین ایدیله من . انکلتارده
ایسه تشبات واقعه نک رسماً اتزام ایدل دیکنی کوردمیانلر ته ایکه و مخاطره لی دیه
یک رغبت ایمزلر . بناء علیه چیناره جنی تحویلات ایچون مشتری بولمه هر ق
حق امتیازی خی ضابع ایدر .

۱۲۸۵ دن اعتباراً سویده کویت پروژه سی ترقیات کوسترمکه باش لار .

۱۲۸۸ اه طوغزی ، عوام قاره سانک بعض اعصاری بوبروژه دی برصورت
مساعده کارانده حسن قبول ایدرلر . مصارف محتمله ۱۰ میون انکلیز ایراسی .
اولق اوزره تخمین ایدیلور . مع مانیه بالاخره ایشلر سورون جمعه ده براقیلور .
ظهور ایدن اندیشه لرده تشبات دن قصای اوله حق صرف نظر ایدلسی موجب
اولور . سویش قنانک کشاد دن سکر ده اسماعلیه بی بر دمیر یول ایله کوویته ربط
ایمک ایچون بر چوق تسلیفات ده بولنیور سه ده بوكذركاه او وقت نظر دقی جاب
ایده جلک در جده کوریانز .

بو صرده لرده مهندس ویلهم فون پرسلاک پروژو سی قودن فعله چی حق
اوزره بولنیور دی .

۱۳۱۸ ده در سعادت ده وفات ایدن مهندس پرسیل اوروپانک بر چوق
یزلر نده دمیر یول انشا ایتدکن صکر بارون هیرش طرفندن استانبوله
جلب ایداش ویقاریده ذکر ایدل دیک وجہله بالآخره حیدر پاشا - ازمید
خطنه حکومت حسابه انشا ایمشدی . مالک عنایه نک دمیر یوللرینی انشا ایمک
فکریه خرابه ده کوستریلان پروژه لری تنظیم و تقدیم ایشدر .

(ما بعدی وار) اسکی شهر : شمندو فر قومی سری

محمد امین

— مایعده —

و داد بیجهت، او دا ننده، ایرتی کون ایچون اصول دفتریدن بر وظیفه حاضر لار کن صوقق قایستک، عصبی بر آلاک تماس ناشکیانه می آشنده مدید بر انکاسله او تن چینگرانه قولاق ویردرک دوغرولدی. بو، مدیحه نک قابی چالیشنه بکزه بوردي . بو ائناده مردیوه نلردن سرعاتله چیقان خدمتیجنک آرقا سدن، بر قاج کشینک آیاپ سیله مدیحه نک « نزیهه ایلا . . . سزه مسافر کلیسور ز...» دیه ن ایخه صداسنی ایشتدی. مسافر لرک کیم اوله قلارینه انتقال ایدر ایخزیرندن فیرلا دی . قابنده عظیم بر خاجانله قابی به طوغزی ایلریله دی . پرده نک آرالغندن او نلری تجسس ایتمک ایسته بورک آنک محترز بر تماس سیله قابی نی آچدی. نزیهه ایله والده می، جامکانک یاننده، مسافر لری استقبال ایدر کن اک او کده، ژولیده نک والده می کوزینه ایلیشدی . او نی ایلاک دفعه یقینندن کوریبوردی . قزینه او در جده بکزه بوردی که بر یرده تصادف ایسه تردد ایمه دن طانیا بیله جگدی. صوکرا مدیحه نک آرقه سنده ژولیده می کورونبه، بو تون طاقتی کسر ایدن بر خاجانله تیزه ددی. نزیهه، صوریبوردی:

— جاهده خاتم، نیچون کلمه دیلر؟...

ژولیده، رقيق و آهنگدار سیله جواب ویردی:

— بر آزباشی آغریبور افدم، مخصوص کوزلر بکزدن او پادی. بو کیجه لک نی عفو ایتسینلر، دیهور... .

بو، ژولیددنک اور تابجه همشیره سی ایدی. و داد بیجت، او نلری بویله کیزلى
کیزلى سیر ایچکدن روحنه لطیف بر هیجان دویشور واونک کوچولک الاریله
پچه سنک آغرا فنی چیقاریر کن کندیسه یار دیم ایتمکه چالیشان نزیه به زحمت
ایتش اولمقدن اعتذار ایده رک بر اسان تزاکتله مثابله ایدی شلرنی؛ بوتون او،
بر کنج قر طور کباره سفی حسن اداره ایدن آهنگ حرکاتیله چار شافک
ایچندن صیر بالارق اونی فوق اخیال بر و چوده بکرده تن طرافت اندامی یقیندن
کوره بیامش اولمغ سعادتیله محظوظ اولیوردی. اونی ایلک دفعه اولارق صحنه
تدقيق ایده بیله جکدی. فقط همشیره سنک، او اشناهه قاپی به توجه ایدن نظر لری؛
داد بیجتی، اور اده دها زیاده دور مقدن منع ایتمشده. اور اده، بردن بره
کوره لکدن تور قارق چکیلدی. لکن قابنده، اونی بوفر صندن استفاده به سوق
ایدن بر احتیاج درونه تکرار پرده نک آرقانه کیزله نه رک سیر ایتدی. او نلر
نردهه او طور اجتلری نی قرار اش دیر بیور لردی. نزیه:

— ایسترسه کز، بر آز ایچری ده او طورالم.. صوکرا باشهه اودایه کیده رز...

دیبوردی ...

ژولیده، در حال تبعیت ایده رک:

— نصل آرزو ایدرسه کز... دیدی.

والدله رینک یانه کیده کن بری، دیکری نی او که چیز مکه چالیشیور و نزیه:

— واه اولماز قاردهشم... دیبوردی.

نهایت ایچری کیده کلری زمان، آرتق اور اده دور مغه احتیاج کورمهین
داد بیجت تکرار پازیخانه سنه عودت ایده رک ذهنه اونک خیالنی تجسم
ایتدیر مکه چالیشیور و بودوشونجه دن بر حظ معنوی آللرق اونسله باشلا یا جق
اولان حیات معاشقه نی تخلی ایدیبوردی. هیچ شهه ایتموردیکه اونی، بو اقسام
بورایه سوق ایدن بر قوت واردی.

اوزمانه قدر آنچه آیده بر کره کایر کن بر مسدتن بری بو زیارتله
صیقلالشمشدی. فقط او کل دیکی زمانلر وداد، مکتبده بولونیوردی. بو کوندوز
زیارتله نی بو اقسام کیجه به تأخیر ایتدیرن احتمال کندیسی ایدی. کیم بیایر،

فصل وسیله‌لره والدنسی ، بورایه کلک ایخون آشونق ایتش حقی جا عده‌نک راحت‌سازنگی بیله بوکا برمانع تشکیل ایده‌ممشدی . دیمک او نده‌ده یاوش یاوش ، ودادی کورمک ؛ برایکی ساعت قدر اونک محبیانده یاشامق احتیاجیله دوغان املار حاصل اولمشدی .. دیمک او وه بوجسمه قارشی صراحت پیدا ایدن بر انجذاب ایله علاقه‌دار اولمه باشلامشدى ...

وداد بهجت ، بونی دوشوندکجه سعادت‌ندن هست اولارق اطیف بر نشوء غرام ایچنده استغراق ایدیبوردی ...

بودوشونجها ایله چایشامه‌جغنه قناعت ایتدکدن صوکرا کتابلرینی (دفترلرینی) یازیخانه‌نک بر طرفه برآقدی . بینک ایچنده بوبیله درین برخولیای سعادتک الواح رنکین رؤیا داری ایله پارچه پارچه انکشاف ایدن صفحات معاشره‌سی فارشیستنده ، اصول دفترینک ، انسانی عمیق برقوسot و ملال ایچنده بوناتان مسائل حسابه‌سی ایله او غراشمق قابلیدی ؟ ... او ، ذاتاً بودرسدن هیچ خوشلانگازدی . انتساب ایده‌جگی بر مسالکه مناسی اولمايان حق او ذوق بر نسبته تعاق ایدن بوتون درسلاردن صیقیاپرددی . باخصوص بر مسئله "تجباریه اووزرینه ساعتلرجه وقف ذهن ایتمک ؟ یومیه دفترلرند نظرلری درین برتعجب فتو ر ایچنده پرشان ایدن مختاط بر ساسله " ارقام آراسنده دولاشدقدن : اونلری بر بر قید او نه‌جقلری خانه‌لره یراشدیدرکدن صوکرا ایجلرندن دفترکیره نقل او نه‌جقلری آبیره رزگ کیجه‌لرینک ساعات قیمتدارینی بولزو مسز مشغولیتلره فدا ایمک قدر عبت بر شی او له‌مازدی . هم نهایت بر توقیف دکلیدی ؟ ... او کاده بر آفرین فدا ایمکله قورتولابیاپرددی ...

شمده اونک دیکر اوداده موجودیتله آزالرند کی مسافه‌نک زوال بعدیته قناعت حقی ویرن بر وهم خیالی ایچنده ، او کا مالک اولمک امیدلرینک بر درجه‌یه تدر تحقق ایتش اولدیغه حکم ایدیبور ، وشو دقیقه‌ده اونک محبیانده بولونقدن حق تنفس ایتدیکی دوای تنفس ایتمکدن عظیم بر اطمئنان حسیاتله قابی دولیوردی . احتمال ، شمدی او وه عین حسک تحت تأثیرنده ایدی . فقط بونی نصل اکلایه بیله جکدی ؟ ... اونکله

قونوشمه؛ حتی بش دقیقه بر یerde بولو شمق قابل اولیوردی . بودرجهده
 یقیننده بولوندینی حالمه اوکا، حتی بر کله سویله به ممکنه او درجهده مائیوس .
 اولیوردیکه بومحر و میتلره آرتق بر نهایت ویرمک ایچون هرسیئی کوزه
 آلدیراجقدی . بر آرالق اوکا بر ایکنیجی مکتوب کوندرمکی تصور ایتدی .
 صوکرا اونکده جوابسر قاله چغتی دوشوندرک واژ چکدی . دیمک ، اونک
 هرتشابی نایجهده بویله عقیم قالاجقدی . فقط یازبی ! بوکا نصل تحمل ایده .
 بیایردی؟... تمایله حس ایدیوردیکه اونسز یاشامق قابل دکباره . اونک بویله
 کندیستدن اوزاق ، احتمال ایلریده بر دیگریله یاشایاجغتی دوشونارک یاسندن
 چیلدریبوردی . آه ، اونی ، بر کره کورسه .. هیچ اولمازسه بش اون دقیقه
 قونوشه یاسه... او اشاده عقلنه بر چاره کلدی . اوکا بو آقشام برایکی سطر اق
 بر تذکره ایله اوفاق بر ملاقات نکلیف ایمکی دوشوندی . مادامکه بودرجه یه
 کلشده . هر حالمه اونکله بر یerde ملاقات ایمک چاره لرینه توسل ایده جکدی .
 بو اشاده اونک ، ایچریده ، کیم بیایر ، نه یه کولرکن یوکه ان قهقهه لرینی ایشیدی .
 و بو قهقهه ایله بوتون معنویاتی صارصیلارق اونک ، بو شوخ ، شاطر خافتده
 ایچه بر قادیساغک انسانی او آنده جذب ایدن سحر تراکتیله حسیانده عمیق
 بر ضعف حس ایتشدی . اونی ، اود دقیقه ده کورمک احتیاجیله دیشاری یه
 چیقدی . صوکرا بریسی طرفندن کورولمک احتماندن قورقارق عودت ایتدی .
 بالقونک جامی فایسندن دیشاریسی سیر ایتدی . بو اقشام ، اونده بر دور امام زانق
 واردی . بوتون معنویاتی بر رعشة هیجان ایچنده احاطه ایدن بوجال ؛ اوکا بر
 ملاقات موعدمنک سبر لقلرینی ویردک متنهیچ ایدیوردی . اونی ، مطافقاً
 بو اقشام کورمک و آرتق تحمل ایدیله معین بونا ترلرینی بر ایکی جمله ایله اوکا
 آکلامق ایستیوردی . مثلاً کیدرکن ... فقط بوده قابل دکلده . والدوسنک
 یاسنده بوکا نصل جرات ایدم بیایردی ؟ . . لکن اونده ، بوتون موانعه رغماً
 بو اقشام مطافقاً اونکله کورو شمک ایچون اراده لرینی کسر ایدن اویله بر حسن ،
 بر احتیاج واردیکه اوفاق بر جسارته بو آرزوسنک ممکن اولاً چغتے قناعت
 ایدیوردی . بالقونک قایسی آچدی . بر آز اطرافی سیر ایمک ؟ و قابنده

بیتون احتراز لره غلبه چالار بر عقده تصمیم ایله بودوشونجه نه بر چاره تعطیق بولق ایچون کیجه نک خفایای سکونتندن بر الهام معنوی ایله است تاج فکر ایتمک ایسته دی . هوا ، ساکن . . و بیتون کائنات ، بهار کیجه لرینه مخصوص بر صفت علوی ایچنده طبیعتک ، او زا قلدن کان کیزلى ترانه لری خی دیکلبو رکیسیدی . وداد بیجت ، اوراده حصیر صندالیلردن برینه او طور ارق کیجه نک بو سکون غشی آور خولیاسی این خنده دوشونمه که باشладی .

برایکی دقیقه چشم دیکه او دانک قایسی آچیلدی . وداد بیجت ، قایی بی آچانک کیم اولدیغی کورمک ایچون صندالیه نک او زرنده اکیلدی کی زمان نزیه بی کور دی . قالقوب ، نه ایستدیکنی صور اجدیدی . آرقانه زولیده بی کور و نجه بردن دو کدی ؛ قالدی . اونلار اوراده کیمسه نک بولو نمایدیغی کور و نجه ایچری بی کیر دیلر . نزیه :

— آگابکم سلامنه کیتمش اولا جق . کلیک بوراده او طورالم . . دیوردی . وداد بیجت ، اوراده اولدیغی بلای اینه مک ایسته بدرک بالهونک بر کوشنه چکیلدی . و قلبنده برخایجه اونلاری . ، اورادن تدقیقته باشладی . نزیه ایله یاز شخانه نک او کنده قارشی بی او طور دیلر . زولیده ، یاز شخانه نک او زرنده آنه سکن بر قارت پوستال قولله کسیوتی قارب شدیریز کن نزیه ، او کا آلیه اشارت اید درک بر شیلار اکلا تیوردی . . .

— مابعدی وار —

جمیل سلیمان

عفو

- ما بعد -

— کیجه کر خیر او سون .

سو زیله هر کی طاشنده بی وقت ، بز کایساده فالمشدق . بن فکر مدن چکن
شلری تعین ایده میوردم . معبدک او کنده ترک بر پیا نشر ایدن او فق لامه ،
ظلعتلرک مضيق هولناکی آرد سندم آلوانیور ، سو نیور ظن اولنان بو غولمش
بر قابی آندیریبوردی . طیشاریده کیتکه تهوری آرتان روزکار ، صانکه بوقابی
محبسدن قور تارمق ایچون جامی پارچه لامق ایستودمش کی عزیف و غضبناک
ضر به لرله بخره یه چاریبوردی . بر زمان اولدی که روزکار مقر آلام اولان بو
اوک دیوار لری ییقمعق ایچون اورمانک بو تون فریاد شکایتی ، کیجه نک او لانجه
دهشت و شدتی طوبلا یور ظن ایتمد ; و در حال ذهنم بو احوال طبیعتک بر زمانلر
آیلرجه ، سنه لرجه معروض مهاجاتی اولان او زوالای قادیمه ، او قلب شکسته
ورنجیده یه کیتدی .

هو بذه نمدن چکن کشف ایتش اولانی که کایسادن چی تو بده کتبخانه یه کیدن
قوریدور لردن چکدیکمزر صره ده :

— او ، بونلرک دها نده دهشتلیلرینی کوردی بیاسه ! .. کیجه لر منک بور فیق
غیضی فارشیکی وادیدن قوبوب ده اور مانلر مزی صار صحفه ، ینما یانکه کادیکی زمان
حقیقته پل دهشتایدر . بوده شتک تائیری ایله دایرسون دیه قور قومن
قاپوسنک او کنده بر سن بر نار کوبکی یا تردم . چوق دفعه لر قور قوسندن
قالقوب کوبکی او باندیردی بی او لوردی ...

صالونه کیدیکمزر زمان او جاعلک آشی ، بزم عودتزم انتظار آ او بیو بور منش
کی طور منش ، درجه حرارت خفیف اشمش ایدی . هو بله بر لکده قوچه مان
ایکی اودون پارچه سی آته رق آشی جانلاندیردق . بن سر کذشتک ما بعد نی

دیگله که او قدر خواهشکردم که بحث دیگر شما مک ایچون آغزی آچادم .
هو بر کندي ياكى ندن سوزه باشلا يورق ديدى که :

— دمین آکلا تدیلم و قمه حیات هزك سر کذشت آلینده مهم بر تاریخ، آرتق
بر بر منه یاقلا شمعه باشلا دیغمز دوره تمايله بر مبدأ اولشدی . واقعاً ساسله
اضطراب ایاته خاتمه چکلاماشدی . فقط بر طاقم اضطراب ابلده واردی که بونله
دوچار او لمقدن آرتق قور تبصدق . صانکه معاصی هزك جزاسنی چکد کدن صوکره
استعفای ذنوب ایچون کالدی یکمز بر وقفه کاهده بر ضایا امیدک رؤیت تحجلی سیله
مبشر او لغه باشلامشز کی او تاریخندن صوکره کان کونلارده غریب بر سکونت
حس ایدی يوردق .

دها باشه اسباب طولاً یاسیله ده جناب حقه متشکردم . زوجه مک قابنده کی
تهور و عصیانک آرتق مغلوب اولدینی حس ایدیوردم . مع ماشه اعضاب ایدی محی
بر طاقم بالا پروازانه معامله لر آلتنه زوالینک عنت نفسی ازمکدن تصور
درجه متحاشی ایدم چونکه ضعف و عجزم فارشی سند کنندی بندن دها آز
او زاق حس ایدیوردی . اونک ده بکا فارشی عفو ایده جلک بر شیدی واردی ؛
نم یا لکز عنت نفسی یوزندن دکل ، قابمدن ، مادی تقدن مضطرب اولدینی اوده
آکلامشده . بیلعم غریب بر تبدل حسیات وقوع بولشدی . نفرته لایق
اولدینم کوندن اعتباراً بکا فارشی اظهار نفرت ایتمکدن واژ چکمشده ،

بکا کانجه : بن او کا فارشی ابراز حرمت ایتمک باشلامشدم . سوز سویله بن
بر آدمک طرز تکلمنده بعضاً اویله حاللر واردکه انسانی اصلاً آلداتماز . مثلاً
سکنلرده کندي سندن شبهه ایتدیکم زمان آغز مدن چیقان کله تحقیریه یه اویله
بر انفعال مضطربانه ایله جواب ویرمشده یاغفتندن ، یاخود عجز و
وضعندن ، هر ناصسه ، دوچار خط او لان بوقلیک بر کریومه اصلاح و شمد بکنی
آکلامفده کوچلاک چکمدم . بوخطا نانه قابنه آجدینی یاره می او زون مدت
صاقلا دینی کوردم ، و کندي کنديه تسليت بخش محاکانه بولندقدن صوکره
ایلک دفعه اولق او زره آکلام که بوقادین قلبی ایشله مش اولدینی خطانک
خاطر مسنیه مربوط دکادر . عجیباً بو خاطره دن نفرت ایدیورمی ، عجیباً بونی
تعمیر و تلافی ایچون صرف ایتدیکم مساعی یی قبول ایده جکمی ؟ قاباً بو کامین

اویسم سیله امید وار . و بوتون قوتهله بواوغورده کنديسته معاونتدن کیری طوردم . ايشته بومقصدك سوقيله ايدی که او زمانه قدر نفسمه پاک کران کان بوفدار کارلی ده اختیار ایتمک لازم کلديکنی اکلام و او غامک تعلم و تربیه سی ینه کنديسته تودیع ایتمد . او وقه قدر چوجنی والدده سیله هیچ بالکن زرا فاش ، اجداد من توارث ایتدیکم بومقدس یادکاری نالاقی الاره تودیع ایتمکدن تحاشی ایتشدم . بوقراری ویرمک ایچون تام بر آیی دوشوندم . نهایت قرار ویروب ایشی زوجه مه آجديم زمان قابمدک حسیات فرقی تمامیله آکلام دیغی کوستن بر تأثر سیاسی قابلادی . صدقه قابندن ویریان بونطف مساعده دی رد ایتدیکنی دودا فلرینه کلن رعشدن آکلام شدم . بو تکلیفی قبول ایدرسه هم بخی منون ایده جگنی ، هم ده چوجعه خدمت او له جغی سویلدم .
— پکی ایستدیککز او لسوون ، یا پارم . دیدی .

فقط بونی سویلر کن حالتده شدتی معامله ایتدیکم زمانلردن زیاده بردات واردی . چوجنی هر کون بر نهایت ایکی ساعت یانه آله رق موسيقی ، رسم و ایتالیانجه او کرنسی قرار اشیدیر دق . فرداسی کوندن اعتباراً ایشه باشلا دی . ویردیکم سوزده یا لانجی چیق عالم شدم ؛ ارنق اوکا قارشی یا بد قلم سوق مر جتله و صدقه قبیلندن دکل ، بالعکس کندي نظر نده قدر و منزیخی یوکسلتمک ایچون یا واش یا واش بوتون حقوقی کنديسته اعاده ایتمک آرزوسنه مستند ایدی .
جناب حقه چوق شکر ، نه اعتماد مده الداندم ، نده اميد بوشه چیقدی . زانی بویله کنديسته ترک ایشكله زوالی قادین ایچون نهقدر ایی بر شی یا پیش او لدیغی یا واش یا واش آکلام . او قدر منون ایدم که بر قاج دفعه لر چوجعه قارشی آرنق اویله احتیاط سکارانه طور مامسنی و هر کون دها زیاده کسب لیاقت ایتدیکی والدده ک وظیفه سی آرنق تمامیله ایفا ایمسی ایچون کنديستی تشویق و تشجیع بیله ایتمد .

او سنه بویله چکدی . حیا نزک بویکی طرزی آرتق منتظم بر حاله کیرمش دیکدی . حی تکز دیمکدن زیاده حاتلر من دیسم دها موافق دوش . چونکه هیچ بروقت ایکیزک حیاتی یکدیکریله متزج او له مامشدی . کون دوزین مختلف زمانلرده بر اشیر ، اکثریا ساعتلر جه بر اکده وقت چکر دک . فقط هر کس

آیری یولدن و یاتنده کنه استناد ایمکسزین بالکنر باشه کیدردي . او زون بر سنه بولله دوام ایتدی . او وقته قدر او ، خسب و عصیانیله ؛ بن ، آلام وااضطراباً تله او غر اشیدق . وبوجای حیات آردستنده - اعتلر مدهش بر سرعتله پکر کیدردي . حالبوكه او و قدن صوکره ایکیمه زکده قلبیه درین بر سکوت و تعب کاش ، باز فلاکت و غربت بوتون ثفات الیه سیله چوکنه باشلامشدى .

بن کندی نفسی مشغول ایدجک ایشلر بولقده کو جلت چکمیوردم .
بوراده قوجهمان برمالکانه موار چفتلک مدیر امورینه عالم و ظاٹلک بر قسمی
یاوش یاوش کندی عهدده آلمشدم . واقعاً بونلری تمايمله کنندمده کوره
بیلیوردم . فقط هم اسکی بر امکداردن آیرلاماق ، همده بعضی ایشلر مده براز
وقت قازانه بیلملک ایچون چفتلک متباقی امورینی مدیره ترك ایتمد . تبعات
تاریخیه یه باشلا دینی دمین سویله مشدم . بونک ایچون بعض و نائیق طوبلامق
لازم ایدی که بونلری نه عامله مزک اوراق آردستنده ، نه ده ایالترک کتبخانه لرنده
بولق نمکندی . هم بومشغولیت بی باشقه صورتله اکلندیریوردم . چونکه
بو تبعات تاریخیه مناسبیله فرستدن بالاستفاده باشقه مطالعاته ده قویاً شدم .
بر زمانلر ادبیاته استغال ایچون حس ایتش اولدیغم اوسورکس آرزولر شمدى
ینه او یانیوردم ؛ طرز معايشتمک بی ایکی اوچ مسالکدن محروم ایتش اولدیغم
دوشونیور ، شمدى بومسالکلری تکرار بولنهه ذوقیاب اویوردم . ذهن
علم معنوینک آفاق مجھوله سپی کشف ایدن بر نورسیده ادب شوق معمصومان سیله
بونلرک آرقه سنده کیجه کوندوز قوشیوردم . مع ما فيه صنعتمند ، اشتیادات
فعایتکارانه مدن بولله بردنبه آیریله رق ، هر کونی ، حتی هر ساعتی بر مقصدك
ایفانه حصر ایدن بولیوك کوچوك اوس اسله و ظاٹلکن محروم قاله رق آرافق
هر شیئی کندی نفسمه کتابلر مدن بکله که مجبور اولدیغم بوزمانلرده عجزمی ،
هیچلکمی تمايمله حس ایتش ، کندی نفسمه مسکن و عاجز بر رفیق او لدیغمی .
تمايمله آکلامشدم ! حکماء قدیم مدن بر ذاتک دیدیکی کبی انسان کندی ما هیتی
بالکنر فالدینی زمان آکلار واشته اصل او وقت کندی بکنمز

حیات ایچون مادی بر قاعده متنظمه قبوله آیشمن او لدینمی دوشونه رک
بورا دده حیاتی تنظیم ایده بله جگمی ظن ایتندم . انسان ساعات حیاتک
بو شاغنی اصل بویله قیرلرده یاشادینی زمان حس ایدر ، دها طوغروسوی بورا ده
پچن ساعتلرک محوایتی بزی صیقار ، اونلر رفتار ساکن و وقوریله آغیر آغیر
پکر کن اویله برلا قیدی " عظیم ایخنده بولوز که بونلردن مستفید اولمیق
خاطر منه بیله گلزار . عینی رفتار ایله بربینی تعقیب ایدن بواسعات حیات
پکد بجه کذر کاهنده حفیف بر توز قالقار . بو ، یا بر اسف قابی یاخود بر عذاب
و جدائیدر . ایشته بو تو زی کورنجه آکلادرز که برساعت دها پکدی
ترک ایتدیکم مسلکم حقنده برشی سویله مک ایسته م . بومساکده بن پک
بو بیوک املار بروورده ایتکه حقم وار کن بن بو آمالک هیسنه هم هیچ تردد
ایتکسزین فدا ایتندم . یا لکز آیرلدقدن صوکره آکلادم که او نی بن پک چوق
سویبور مشم :

(مابعدی وار)

اسماعیل مشتاق

مَاضِي وَآتِي

— ما بعد —

اوچنجي مجلس

— رفيق ، کمال الدين —

رفيق

«کيردراك»

عفو اي در سكنز بكم ، بر آز چيگيکدم اما .. باقت سزه نه مسلى خبرلر وار
بومسرلى خبلر .. عقامى باشمدن آلدى . پاردون
کمال الدين

او خبلرى ! کلا يه بيايرمىيم افندم ؟

رفيق

البت .. اکلا يه جان سكنز .. بومسر تلر يا سكنز بزه ، شوكا ، بوکا دكى بتون
ملته ، بتون عثمانلىلاره ئائىدر . هر كىس دويلى ، هر كىس بىياملى ، هر كىس سوپىلى ..
باقت اوچنجي اردوون برا آرقداش نيز يېير «کاغدە كوز كزدىردرك» رومايلىنىڭ
يالىين طاشلار نده قيام ايدين اردوونك دلاورلى اوزىزىه حكومت دىنەتك ،
ماعون مرکزك كوندردىكى ، سوق ايتدىكى ازمير فرقە عسکرييەسى (بىز دين
قاردىشلىرىز مسلاح آتايز) ديه ، تفسىكلانى ، قانجلارىنى ، جىخانەلرىنى ، سونكولارىنى
كىندىلارىنى او رايە كوندرۇن ماعون قوتىك يوزىزە ئىرلا ئىشار . او نلارده طاغىدەكى
قىھرمانلارە التحاق ايتىشلار . وار اول ناظم ! . بوصرف سىك هەمتىك

کمال الدين

عجایب .. اما بوناظم ديدىكىنگىز كىم ..

رفيق

بردو قور ، جعيتك انساسلى اعضاستك ، اركانىدىن برقهرمان .. بورادىن

چیقوب قاج دفعه تبدیل قیامتله اناطولی نک ایچریلرینه کیردی . نفر او له رق اردویه داخل اولدی .. افکار اهالی فی آچقه خدمت ایتدی . ازهیر فرقه سنی جانلاندیردی .

کمال الدین

یا !

رفیق

شمدی بردہ ، استانبولی ، قورقاق ، جانسر باع عالی فی ، ییر تیجی خونخوار بیلدیزی بوقوعه ، بوحاده نه تلاشه دوشورمش .. اواداره رزیله یه ، او دنیله بوندن بیوک برضربه ، وطنی سون بتون حیتی عثمانلیلره ، بتون کنج ترکاره بوندن افضلہ برموفتیت او له بیلورمی ؟ بوقمه نک مایینده کی صورت ائیرینی ده اورا ارکانندن بریسی - بخ اوچه او زاقدن طائیردی - باقت نصل آکلاتیور ؟

کمال الدین

وای ، او نلاره ده مخابردده می بوانورسکر ؟

رفیق

آدینی سویله نک لازم دک .. بودات ، یاخود دها طوغر ایسی بوجریف ایشک کندی حسابلرینه موافق نتیجه ویردمیه جکنی هپسندن اول اکلا بورده بزه خوش کورنمک ، یارانق ایچرلن اخبارانده بولنیور . اسکیدن اورادن الدینی درسله او مشؤوم قوت حسابنه اجرا ایدلیکی خفیه لکی ، شمدی ده اورادن بوز چو بوردک اسکی دنترلرینی یه تلا تامق ایچون ، بزه قارشی استعمال ایتمک ایسکمیور .

کمال الدین

تحفه شی .

رفیق

اوست ، بوحال ... او راجه بک بیوک بر ائیر اجرا ایتش ، حق همان مقصد مقدس اسعاف ای ایشور ، قانون اساسی با غشایانیورمش . یره بانسونار ، وکلا دن بر الجیق ، مجلس خاصده بیوک بر آدم او ستریا یه بر قاج ولايت ترک ایدیله رک اود دو ائمک قوه عسکریه سیله بوعصیان محقق ، بو احتلال اجتماعی نک با صدیرلسنی

تکلیف ارتش .. دیگر بر رزیل روسیه نک قوت نه کوونه نش
کُل الدین

نه آدم لر ، یار ب !

رفیق

بکم ، سز او خاڭئىرى زخن ایدى ۋىرىشكىز .. اشتە بىكۈن او ما عونالار خىكار
اسكالسى مقاولەسەنە استادى ايدى قىرە بۇونە روس عسکرى دوكمى دوشۇن وزلى .
بۇقدىر سەنەدر اوغر اشىلەرق قازانىلان اختلال عسکرى يى ... دوشۇن بىر كەرە
بر قوت اونى ادارە ايدىن آل ئايىنە چويرى يايور .. حكومت بىر عصيان اولور سە
نه اىلە باصدىق عسکر لە .. عسکر اونىك ئايىنە سالاح بىدست او يايور .
اھىتى دوشۇن دە نە امكال لە قازانىدىنى او كا كورە حساب ايدىك .. صو كەرە
اوقاتلار ، وحشىلار بۇنى ، بواختاللى بىر ئىزلىرى ايلە محو و پىشان ايتىكى تىصرەر
ايدى يورلر .. بۇ قوتى ، تىكىل مەلتىك مدار استادى اولان او تىخادى اجنبى لە
پىكتىمك ... فقط روم اىلىي او قىسىر هېيم وارك
كُل الدین

استانبولە ، اىچىنە بوانور اىكىن دۇيىمادىنەن بىر چوق شىلارى .. بورادە

رفیق

اوت ، بىر دويارز .. بىرمەدە اونىك كې خىفيەلر مەن وار .. فقط وظىفەللى
باشقە و مقدس .. اونكىكىلەر ماقى ، وطنى محو و پىشان ايتىكە اوغر اشىلەرق
بىزمىكىلەر ماق او ظالمەكىلەنلىق قور تازىمە چايىش بىرلر . « كانىدلەر قارشىدە رق »
شۇنک ، بونىك ظالمەلىنە ، اعتسافلىرىنە داڭىر او ئەق قىڭى بعض اخبارات دە وار .
بۇنلىرى ھې مر كەزە تىسیم ايتلى .

كُل الدین

دوغراىى ، او اىچيون بىر كەزە ئېرىت ، بارى او موئىق اىتسە ايدى .
رفیق

اىلت موفق اولەجىنز .. جسار ئى هىيچ بىر زمان ئېرمادم . قاج سەنەدر كە
شورادە ئالىمەدن ، قارددەشىدىن ، هەشىلەمدەن او زاق ياشايىورم آنام ، بابام او لىدى
مكتوبلاخ خېرالدەم .. اغلادم .. يىنە هىيچ بىر زمان جسار ئى ، اميدى الدن بىر اقادىم

بویله ایش نتیجه یه یا قلاشدینی زمان می مایوس اوله جنم ؟ بومقدس نتیجه یی البته کوره چکز . هم دوغری ، جدی بر مقصدله چالیشیلان هانکی ایشده موفق او نخامشدر که ؟ « کوزلری او کنده کی کاغذلره ایلیشهرک » امان آزقالدی ، شو مطابع بیاننامه لری پوسته یه ویرمک ایچون حاضر لامقی ، او زرلرینی یازمنی اونو تیوردم .

کمال الدین

نه بیاننامه لری بک افندی .

رفیق

هاتی ، خاقی ارشاد ، ایهاظ ایچون اراده صردهه لزوم کورد بکه مركزده بیاننامه لر قلمه النور بز بونلری مستنسخ ایله تکشیر ایدر ز ، طبع ایدر ز ، مالکتک هر طرفه یوقلا رز ، عادتا اساله ایدر ز . سکن سنه ظهور ایدن ارضروم اختلالی هپ بو بیاننامه لر ایله حاصل اولمشدر . طانیدقلریمه یولالامق ایچون بوسفر کلردن بر قاج دانه یانه المشیدم . پوسته یه بیرا قه جنم . مساعده کرله آدره سلری یازدیمده .

کمال الدین

بو بیاننامه لر ده نه لردن بحث ایدرسکن .

رفیق

ایستر ایسه کر بوا کمده کنی او قویه یمده دیکله یک « او قویه رق » وامر هم شوری بینهم .. او بیو بیور میسکن . ای اهالی نه دور بیور سکن .. جانکزه ، مالکزه عرضکزه ، سزک واجداد کرل ناموسکزه تجاوز او بیورده سسکزی چیفار تیمور سکن . او یانکز ، کوزلریکزی آیکز . حال الله هدن قورقا یاه حق ، پیغمبر دن او تانیمه جقمیسکن ؟ اجداد کرک قاتیله آنمش ، طوبرانگلک هر ذر دسی او نلرک اجزای وجودیله بیغور لمش مالکتکزی بر آلای ظالم لر اجانبک تعرضه آچیق بیراقیور . صوصیور سکن . بر قاج کونه قدر مالکتکن تقسیم او له حق ، عثمانلیا ق آدی دنیادن سیله بجک . کوچبه لر کبی طاغلرده ، چولارده ذاتله ، مسکتلر دولاشه . جقسکن . بونی کوزه آلدیریز سه کر بک اعلا ... صوصکن ... او بیله ایسه او بیو بکز .. ای اهالی ، ای ترکلر او یانکز .. بیکون ... « قپ او ریلور »

دردنجی مجلس

— رفیق ، کمال الدین ، پوچی —
رفیق

Entrez

پوچی

Un télégramme pour vous, monsieur,

رفیق

Vous vous êtes fatigué, je vous remercie de votre peine,

پوچی

Mais il n'y a pas de peine,

« پوچی چیقار »

بشنجی مجلس

— رفیق ، کمال الدین —

رفیق

« تلغرافی آچار ، او قور ، مسرا تله با غیره رق »

آه یاریم ! اللهم بیو کانکی شمدی برقات دها ا کلا یورم . یا کلام . او غر اشدق .
چالیشدق . نهایت سنک یا لکز سنک سایه ا لفکده بو سعادتی کورمک موفق
او لدق .. اللهم سن دائماً دو غری نیتیلرک معین سک .. کمال الدین بک باقکز ،
او قویکنگز « تلغرافی او زاتور » وطن ، مقدس یووا من حریتی قازانهش ...
نه سعادت .. بزم کی کندي سنک صیحاق آغوشندن ظالم ، قانلی الار ایله آيرلش
آتبهش یاور ولریخی ینه اورایه ، رحیم ، مشق کوکسنه چاغیر یور . وطن بوکون
مسعوددر ، هات بو ساعته بختیار در . بومژدی سلانیکده کی ارقد اشار من بزه
تبشير ایدیور ، وطن قور آش ، ملت اعمالی ایدیور . عمانایلره قانون اساى

باغشلانماش . خاير باغشلانماش ، حاشا بر بیوک ماته هیچ برشی باغشلانماز . عثمانلیلر ، او ملت آخاد ایتش ... عسکرله او قانونی آمشلر ، ظالمدرک الندن قوبارمشلر ... بوکون ملت بختیاردر ، بوکون وطن اعلان شادمانی ايلر ، بوکون ظالمدر قهر اولور ، مظلوملر ، استبداده آلت اویاغه نزل ایتیان بتون افراد مات ، آه هپسى مظلوم ایدى ، بوکون سوینور .

« آغلار »

کمال الدین

« متاثراته »

بكم ، بكم ، نیجون اغلايور سکز ؟ هنئر او لیبور سکز ؟ هر کمن کې سزدە سو زىسە کور آ ، کوا سە کور آ ...

رئيق

« متنهجاڭانه »

بىندە کى هىرتە حدمى تصور ئى يبور سکز . خائىلرک اىنده پارچەلائىز ، قبورانىزكىن .. او نىزەضىمى ، عجزى ئى حس اىتىدە ئاماك اىچون اىلامىادم ، كولدم ، قەقەھلەرلە كولدم . او نىزە باڭاظم ايدىلر كىن بن يۈزلىرىنى كولدم . او يۈلدەۋاسون ، او نىزەن انتقامىي الدم . فقط بوکون بىچ ئىلامقىدىن ، مىرتە كۆز ياشى دوگىرك او جىھىز بېرىكىش بتون زەھرى آجىلرىمى آتىقىدىن منع اىدەجىك بىر قوت يوق . آغلايەجەن . او نىزە بىچ كىرلە اشلايمقى اىستە يورلۇرى . بن مىرتە اغلايەجەن .

« کمال الدین باقىنور »

رفيق

حرىت .. مشروطىت .. بونارى عثمانلیلر ، بىز ، علم اظرنەتكى بىز حقىرى ، ذليل زواللیلر قازاندق .. بوکون مسعودىز ، مغوروز . او اسکى لىكلەرى او زىزمىن آتەجەنر .. ترکلەر ، استاد ايدىيان او فصۇرلار جنايىتلەر ماتە ، او محترم خلقە دىكلى اونى ادارە ايدىن اللە ، حکومت ظالمەيە ، وحشى بىر قوتە غالىد ايدى . بىز نزىھە ، صاف ، پاك اولدىغەمىزى بتون جەھان اكلايەجق ، تقدىر ايدەجىك . بىزى عفو ايلەجىك ...

« دىئارىدىن اياق سىلىرى ايشىدىلور »

کمال الدین

رجا ایدرم . کنندیکزی ضبط ایدك .. خسته او له جق‌سکنر .. سیکیرلر کر
تکمیل آیاقده ..

رفیق

هات حریقی قازاندقدن صوکره ، نه ضرری وار؟ نه اهیقی وار؟ راحتسز
اولشم .. اولشم بیله .. بوده برسعادتدر
« قیویه شدتی ضربه‌لر ایندیریلور »

التجی مجلس

— اولکیلر ، رشاد ، احمد ، سلامی —

رفیق

« طوبانه‌رق »

Entrez

سلامی

« کیره‌زک »

قورتلدق ..

احمد

وطنی ، هاتی قازاندق ..

رشاد

بز ، بدخت عثمانلیلارده حر اولدق ، تبریک ایدرم رفیق ،

رفیق

هاتی ، تبریک ایدم ، کلک قوجاتلاشم ..

« توچانلاشوارلر »

سلامی

آد بوخبری کتیرن تاغرافی آخنجه .. آز قالدی چیلدیریوزم ..

رفیق

بن او خبری دها شمدى آدم

رشاد

واه ، واه ... « کل الدینه » بکم ، او بیله زده یه یسانجی یسانجی باقینیورسکر
عهانلى دکایسکر؟ نیجون بزم مسرتلر منزه اشتراك اینیورسکر؟

رفیق

زوالی، دها پک یکی، پک بیکانه.. دها بوکون گلشیدی.

رشاد

نے اولورسہ او لسوں... بیورک.. هایدی.. پارسلک کو بکنده محتشم بر عثمانی
ملی بایرامی یا پہلے

« بر دها هپ قوجا فلاشورلر »

احمد

آرنق وطن مزه عودت ایده جکز.. عائلہ لمنہ قاؤوشہ جغز..
سلامیاوٹ، ماتیک دوکومش یا پراقلری، بزر، تکرار یشرد جک، تکرار
جانلانہ جغز.. آدمجیا بن عائلہ می، بزم اڑی بولہ بیله جکمی؟ بورا یہ کلام کله لی
ھیچ بُر خبر آلمدم.. کیم بیا یہ نرہ ده درلر؟

احمد

بن یا کہ استانبولک سوقاقلری نی بیله اونو تمشم در..
« قبو چالیشور »

یدنجی مجلس

— اولکیلر، فخری —

رفیق

Entrez

فخری

« تلاشہ کیرد رک »

وطن قور آش... هپ...

« طیقانیلر... سوبیلہ منہ... قوجا فلاشلر، او پوشورلر »

رفیق

عثمانیلر حر او ماش، اسارت زنجیرہ با غلامیش، دکمی؟

فخری

سر هپ دویشسکز.. دیمک.. او یلہیا.. بوسرتلی اجتماع اوئی بکا اولدن
اکلاتمالی ایدی.. آه سریم قفا..

رفیق

بزی هپ، تاغر افله مژده‌لکیلر، سن نردن...

فیخری

نم هیچ طانیدایمده یوق.. هپسی محو اولدی . هیچ کیمه قالمدی. بکا
کیم خبر ویره جک.. بکا کیم اهمیت ویره جک...
سلامی

بکا مناستدن بر ارقداش یازمشیدی..

فیخری

دیده‌میا، ارقداش‌دن ده محروم.. بولده حسیبدن دویدم.. بر هژدهم وار،
نه ویرسلک دیدی.. سویله‌دی. بوهژدهی المق ایحون بن حیاتمی بیله‌فدا ایدرم.
صوکره قوشدم بورایه. رفیقه خبر

رفیق

او نرده‌یه کیدیسیوردی.

فیخری

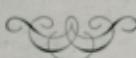
مرگره... برندن دویمش.. بوکون غالبا تکمیل ترکار او راده طوبالانه.
جقلر، بایراما لاشه جقلر، اعلان شادمانی ایده جکارمش. فرانسه اکابرندن بعض
ذوات ده تبریکه کله جکمش دیه طویمش اصلی وارمی یوچی.. آکلام‌مغه کیدیسیوردی.
بر قاصی بردن

اوست، هپ کیتملی... او مسر تنه بوله‌ملی..

پرده

(ما بعدی وار)

سعید حکمت

او نو تمالیم!

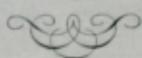
او یو یور خسته ستم قلبم ،
رحم ایت ای یادکار او یاندیرمه ؟
او یوسون اشیاق مضطربم
ای تحسر ، طوقونه خاطرمه !

کذب سودای سرمدی صاندق ،
ای کیم زده بوگون بشیمانز ؟
ای کیم ز بزرگ آلداندق ،
آیری حسلره کرچه نالانز .

شیمدی رویای بوسهدن چیقدق :
سف ای حسن بیوفا آرق
آغلایه آغلایه او نو تمالیم .

نظم ایدوب تئیلر اینمدن
زخم قابمه حس فرقی بن
آغلایه آغلایه او یو تمالیم !

جناب شهاب الدین

اوکی آنا -

خالد صالح خاتم افندی یه :

اوکی آنا .. بوسوزک سوزش سرا ازی
بر او کسوزک لب رو حیله آنیان بیلمز .
اوکی آنا بشیکنده اوکی اولور تختی ،
اوسله اوکسوزک آوازی آرتار اکسلمز .

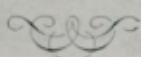
بر او کسوزک آناسزلق حیات مغبرینه ،
اوکی آنا آشیانمش دیکلی بر کادر .
اوکی آنانه قدر مهربان اولورسه ینه
او، رنک و بو ایله صنی چیچکلی سبلدر .

خيال مادر : او شفت جناح ، او کبه ، ملاک
بر او کسوزک دل زارنده انکسار ایده درک
بولور صحیفة رو خنده نقطه محراق ،

یانار اویرده اوکی اسکله آغلایان یا پرافق .
اوکی آنا نه قدر مهربان اولورسه ینه
جهاننده کعبه در او کسوز حیات ایچون آنه .

۱۵ کاتون ثانی ۳۲۴ شام

حسین سعاد

A decorative horizontal border featuring stylized, symmetrical floral or geometric patterns in black ink on a light background.

فاتول مندس

آژانسلرک اوایکی هفته برصورت چیزی داشت که خبر ویردکاری فرانسز
ادیب شهری قاتول مندی ادبیات از چوچ مشغول اولان قارئلر من آراسنده
طاتیمایان یوقدر ظن ایدرم .

یدی سکرنسه اول ثروت فونده محترم مبعوثیز حسین جاحد بک افندی
پارناس شعر اساندن بحث ایتدیکی اثناده پارناس مسلک ادبیستنک مؤسسلورندن
بری اولان قاتول هندهسدن ده طبیعی بحث ایتش ، خصوصیله مصاحبه لرینه
قاتول هندهسک پارناس مسلکنک تاریخ ظهورینه دادر وردیکی قو نفر انسلری
هآخذ اولمک او زره انتخاب ایتمشدى .

ش مدی تکرار بوم - امک دائر او زون او زادی یه تابعاتی زائد کور مکله
برابر متوفی شاعر ک من ایا سندن بحث ایده رک صنعتک عاشقی اولان واونک
ایچون هر مشقته قاتلانان بوبویوک ذاته مدیونی اولدیغمز حرمتی قسمی ایفا
ایتش اولا جفر .

موسیو قاتول هندهس ۱۸۴۲ سنه میلادیه سنده بوردووه تولد ایتمشد
علی الاکثر مشاهیر ک آن صباوتلرند مشاهده او لنان یاراما لق و تنبلاک کندي سنده
برصورت فوق العاده ایدی . هنوز اون الی یاشنده ایکن ادبیاته بویوک
برمفتونیات اظهار ایتمش و برایکی سنه ایچنده قارالادینی منظومه لریله جیلری
دولو اولادینی حالده ۱۸۶۰ سنه سنده پارسه کیتمک او زره ابویانی افتابه موفق
او باشد .

هنوز اون سکن یاشنده بوئنان شاعر پارسه واصل اولور اولماز ایلک ایشی (روووفانته زیست) نامنده بررساله ادبیه نشریه باشلامق اولمشدر. بورساله نک مدیری اولان قاتول مند-دن باشته محرر نامه اولا کندیهی کی برایکی کنج، دها دوغر وسی برایکی چو جوقدن باشته کیمسه یوتدى.. صوکره لری ته ټوپیل غوتیه، ته ټودور دوبانویل، بودلر، واکری، سوللی پرودوم، آرسن ھوسه، ویایه دولیل آدام، دوده .. الخ کبی قسمای مشهور، قسمای استنبالی پارلاق کنجلر رساله یه انتساب ایتشلر و تبصیصلن عاری برجیدت صنعتکارانه ایله چالشدتلری ایچون پاک چوق ھجرملره هروض قالمشارسده احلا مایوس اویامشلدر.

بونارک مسلکی ادبیاتدن شخصیتی قالدیرمک و ممکن مرتبه قواعد ادبیه یه دعایکار اولمقدی . مع ماقیه قاتول مندوس ادبیاتده مسلک اولمه بوب، منیستی برشاعر هانکی فکری تعقیب ایدرسه ایتسین ای اوله جنی، منیتسز برادمک هر هانکی مستحسن بر اصولی قبول ایدرسه ایتسین بر ایشه یاره میه جغفی سوپلیور .

پارناسلر - قاتول مندوس ده داخل اولدینی حالده - اولا مجہ شیرتلریله چایشوب دور رکن ۱۸۶۳ سنه نده قاتول مندوس « برکجه نک حکایه سی » نامنده کی منظوم بربردهلاک قومدی سی نشر ایچه سی اوزریته بوتون پارناسینلر فنا بر ضربه نلا کته اوغر ادیلر .

مع ماقیه اعتراف ایچه لی که بوضرې نک اڭ بویوك قسخی زوالای قاتول هندسه اصابت ایتدی . مدعی عمومی اقامه دعوا ایدیسیور ، قاتول مندوسك اخلاق افسادله اهتمام اولنه سی طاب ایدیسوردی . و بوطابندده موفق اولدی . زوالای شاعر بر آی حبس ویش بوز فرانق جزای نقدی یه محکوم ایدلەی . بوضرې پارناسینلری قسمای داغیتندنی کی (روووفانته زیست) کده حیاته خاتمه چکدی شاعر حبسدن چیقدنن صوکره ینه رساله سی چیقارمک ایچون عائله سی قاندیردرق پاره آلمانه موفق اولاما دیغدنن اسکی ارقداشی قساویه دوریشارک بو آرالق چیقا رمتده اولدینی (L'Art - لار) نامنده کی غزنه نک اسمی (پارناس قونتائپورن روکوی دوودرنووو) نامنه تبدیلله هفتنه لق ویانکز

اثار نظمیه یه منحصر برساله شکلندۀ چیقمه‌سی ارقداشنه تکلیف ایتمش واونک ده رضاسی اوزینه او صورتله انتشاره باشلاش‌شده برساله‌نک ده عمری پک تیصه اولمشدر . چونکه بويکی رساله‌یی قاتول هندس وارقداش‌لرزدن باشه کیمۀ او قومیوردی .

بوايلاک زمانلرک طاقتسوز مشقت و سفالتلرندن قاتول هندسی قورتازان ایلاک جموعه اشعاری Philomèle, livre lyrique - فیلوملا، لیور لیریک اوشادر . هله دها صوکره‌لری توالي ایدن اثار بدیعه کندیسی اوج اشتباره چیقاردی . بوائز‌لردن بور بور بحث ایمکه حاجت اولمادی کی اساساً یوز یکرمی بوقدر جلدۀ بانغ اولان کلیات اثاری حقنده اضافاته کیرشمک عدیم الامکاندر . یاکن شونقدر سویلیم که دها سنک تولید اثار خصوصنده کوستردیکی قابایت شایان حیرت و همان‌هان و ولتره مشابهدر . ادبای اخیره‌نک ، ائک چاییشنانی ، ائک چوقق اثر وجوده کتیره‌نی شبه‌سز بو ذات اولدی کی حاله صباوتنده اوقدر تبلی اولمه‌نی حیرت ایتمه‌مک قابل دیکلدر . کونده اون درت سامت هنادیا چاشمنه ، تولید نظره‌تادر اولان بوشایان حیرت شاعرک بر هفتة ظرف‌نده اوج درت پرده‌لک بر منظوم فاجعه وجوده کتیردیکنی سویلرسه‌لک حیرت ایدله‌مایدر ؟ هم اویله بر لفاظ که هناتی قدر لطائقی ، اطافق قدرده ساده‌لکی حائز ؟ .

شعرده بوقه- ارائه اقتدار ایدن قاتول هندس نثر خصوصنده‌ده عصر حاضرک برنجی صنف ناشرلری می‌اننده تعداد ایدله‌ایدر . دائماً متجدد ، دائماً یکی ، دائماً تازه قالان اثاری بوکون فرانسز ادبیاته اون جلد شعر ، یکرمی ایکی تماشا ، الی رومان و فرق جلدده تبعات و تنبیهات ادبیه هونه‌لری قزاندیریبور .

خاصه " تنقیدده کی ناقابل نغافل اقتداری کندیسنه (عالم تنقید پرانی Prince de la critique) دیدرمشدر .

مع مافیه اثار موجوده ادبیه‌سی تدقیق ایدیله‌جلک اولورسه موسیو قاتول هندس‌نک احوال روحیه ادبیه‌سی شو جله‌ده خلاصه ایدیله‌سیلر ؛ « قاتول هندس عه‌مر اخیرک ائک مخصوص‌دار بربیوک شاعریدر . » ادمون روستان دیبورکه « شعرله اشغال ایدن شباب حاضر اوزرنده قاتول هندس قدر تأثیری ظاهر

اولان هیچ بر استاد یوقدر . ، فی الحقيقة پارناسینلری تعقیب ایدن سنبو ایستار
و ادبای اخیره شکل و قواعد رعایت خصوصیه پارناسینلره بگزمه مز لرسه ده غیر
شخصیت و اینجهملاک اعتباریه فاتول مندسک تأییری التده بولانلر چوقدر .
فاتول مندسه ک اقاده می یه نهایحون قبول اولنه مدینی حقنده واقع او له حق
بر سؤاله جواباً دیبه بسایرم که اقاده اعضالری اینجنه مندسه شدتی بر ضربه
تئییدینه او غرامامش پک آز ذوات بولندیندن بوبیوک قیل وقال و مذاقته
سبییت ویره جکی قورقوسندن ایدری کاشدر .

فاتول مندسک زوجه سی ده اک مندر و حساس نراسز شاعر دلرن دندر .
بوقادین قوله نک کوچوک بر نمونه سی ، اونک اینجهمش ، قادیلاشمش بر
نماییدر . او ده شاعر و منقددر . انار تئییدیه سی (نه مینا - *femina*) رساله
نسایه منده انتشار ایدر .

حاصلی قاتول مندسک و ذقی یا - گز فرانسه اینجون دکل بوتون عالم ادبیات
ایحون حادثات مؤسفه دندر . مع مانیه فرانسه نک فیاضیت دیبه سندن فاتول
مندس کبی پک چوق ذوات یاشه جکی مامولدر .

جغال اوغلى : ۲ - شباط ۱۳۲۴

تحسین ناهید

تماثیل ابدیه

ای سن، که قراکاکنده کی عفریت نشاطی !
سنک بکا برمهشیر قدرت ،
تسریع پر عبرت !

ای سن، که ریاحک اولویان جوعی، ملایی !
ای منتبه شوم اساطیر !
ای بوم اساطیر !

سنک بکا تقریر ایدن آهنگ لیالی !...
ای والده نادم وقاتل !
ای طفل هوائل !

ای سن، که یانیق چولاری تسریع ایدن انوار !
ای واحة مدهوش و بی تاب !
ای خطبه مهتاب !

ای ماتمه شاهد اولان انجم بیدار !
ای فطر تملک غایه صافی !
آماجی ، مطافی !

سنک بوئاشیله حلول ایلهین اسرار !!

ای سن، که اکاکنده کی عفریت نشاطی !
ای قمچهه یا س مقابر !
دامان سرائر !

آهنگ تماسکله خیشیدار کی آنی !!!
ای قعنه عظم کهنسا !
ای مطرب موتا !

سندن طویارم لحن فسو نکار حیانی !

ای سن، که متابده کی ولوال سکونت !
ای زبدہ مکتبه انصار !
ای خضره تذکار !

ای نازلی ، فلاکتزرده معشوقة خذات !
ای شبیره ، ای قوب قوری بایقوش !
سنک بکا برمهجاً مأمون حقیقت !

ای سن، کده کیزلرده کی ظلمات کف آلد !
ای عمق بلندیم زخار !
ای موجه بیمار !

سلیمان بحری

۲۰ نجی نسخه هنرده کی بایراق منظومه سنک ایکنجه مصراجی « عصبی ضربه لره پارچه لایان » او له جقدر .

وهنوس

سکون یم آیینه مضریب آفاق ؛
ویوقدی محیطمند احتمال شفق .

ذات او هیکل زر استهاردی صانکه بوشب
زوالای روحک اوستده برائین ذهب .

صور خیال یاتیمه ایلینجه تماس
کوزمده سوندی هان بر کتیبه املاس ..

رکود زاهر خولیا - سرای نزهکله
سن ای او ان شب غمدار پرآم دیگله

بنم ترانه سودامی ؛ آه بن مأیوس
و من فعل صوصبوردم ؛ کولردی مائی و هنوس
— قاضی کوی : ۵ کانون اول ۳۲۴ —

م . بهجت

نشیده

بو قاب ایچنده زمانلر جه او تدی چریاندی ؛
سنکده قابکی زائری طائر مرقت ؟
تروری شعرمه تلقین ایدن او پرشفت
نظرلر کدکی علویت مآل ، ابدی ،

لیال آتیمه او لدی هبهر و رهبر .
وبن ، بومشعل نو الماع و نور نکاک
تلاطماتنه عرض ایلام ظلال آکین
شاب خاسری ای خنده شفکست .

مقر صاف محبت او حجره ساده ،
سرود عشقه مزی ساکتاه دیکاره .
هر آفشاء او سقی کایر ، بر لشیر ؛ هاکله ده

کورمهین او صدمیت تصوره
ظلام افقه ویردک تخیل شعله .
هسا ، محبتی تلقین ایدردی ، سوساره .

بو کونسہ بندن او زاقسلک ؛ کجه ، سمالدن
شعاع شوق و تسلی و بربیام آایرم .
با افتراق دوشوندکه روح اینجنه یاریم
برا خضرار ضیادار ، بر کسیک هیجان
دودا قله مده یا پار ؛ بر غرب ب نوحة یائس .
ههان بونوحة یائسی برو بجه نقش ایدرم ؛
بونقش نوایله آنجم باقار ، سر کدرم
او زاق افقلره قابع اولور ، بونوحة ککس

دین او قلبکی بن حس ایدر و چیر پایرم .
خیالکنر ، بکا پاک یاقلاشیر ؛ پاراق ، کیجه
قوشار بو خسته شعری یاوا شجه تمیجه .
أوت ؛ هما ، بکا سندن سلامه کتیرر ؛
بو کردبار تمنده محشر طارم ،
یا پار نجومی سنک نامکه بور زائر .

— ۱۷ نوز ۷۲۴ —

— ما بعد —

ممالک عثمانیه دمیر یولاری تاریخچه‌سی

آلمان پولنیه‌سی

۱۳۲۴ — ۱۲۵۷

قوت ولادی میر قاب نیست طرفدن اشکیل ایدیان هیئت صرافیه تریب
ایستدیکی بروزه‌ی بستون بشقه بر فکره پاک زیاده اتزام ایدیبوردی: طراباس
شامدن باشلیه رق شالده کربلاه بر شعبه صالح‌قدن سکره بصره کورانزینه
واصل اوله‌جقدی .

بویله ههم بردیم یوانی بیاندن سخیر دلک اولان بو نکایف بالطبع قبول
ایلاما مشدر .

آلمانه کانجه ، اول امرده آنقره خصائی قیصری ، ملاطیه ، دیاریکردن
سخیر درک بغداده قدر تمدید ایمکی تصور ایستدیلر . ایکن بامتیاز قیصریه یه
قدر مجبوری و بصره‌یه قدر اختیاری اولق اوزره استحصال ایدلیکنندن
آنقره طرفدن باشلاهه حق بر تمدیدک مشکلات عظیمه فیه و مالیه یه موجب
اوله‌جغی کوره‌رک امتیازک بوقسمندن صرف نظر ایتدیرلسنه نهایت الامر
موفق اولدیلر .

بو مختلف پروزه‌لر اوروبا حکومتلری آرسنده کیزلى اختلانلر تواید
ایدیبوردی ؛ روسیا اجنیلرک قره دکزایله فرقا سیانک جنوشه حاکم اراضیده
بر اشماری خی بالطبع ارزو ایتمدیکنندن قپیست پروزه‌سی ایچون هیچ بروقت
خواهشی طورانیوردی . انکاتره موقعی محافظه ایک ایستدیکی ، آلمانی ایسه
آنحق جمله‌سی او زاقلاشدیره رق برشی یا به‌یله‌جکی بیلدیکی ایچون درستادنده
بوانان سفرادن هر بری هاتلرینه عائد پروزه‌لری برجوق سنه‌لر دنیه‌ی بیک درلو
ماهرانه وساکتنه طولا بارله اتزام ایدیبورلردى .

آلمانیا نفوذیت دوره ترقیی ملک‌خزرد باشلا دایی وقت روس و انگلیز
نفوذ لرینک سقوطی در حال اکلاشدی .

آلمانیا ایمپراطوری ۱۳۱۴ ایلو و شرین اول آیلرند استانبولی زیارت دن
سکره اسیای صغیری ایچون خفی و تدریجی صورت ده و قوعه کله جک تصرف فک
منافع مهمه تأمین ایده جکنی آکلامش و بوانیه نک حصه ولی ایچون انطاولی
دمیر یولارینک بصره کورفرینه قدر تحدیدی خی یکانه چاره اولق او زره تاقی
ایتشدی .

بولنک او زرینه آلمان جنال قونسلی طرفدن سوق و اداره اولنچ او زره
مهندس ماکن زهن ، فون قاب ، حابیش دن مرک بر قومیسیون قوئیه دن
باشلا یه حق خطک کذر کاهنی ترتیب و در سعادت آلمان سفارتی آتابه میا تری
بیکبائی مورغون خطک سوق الجیشنه متعاق خصوصاتی تدقیق ایتمک او زره
او ضروم و بغداده و عین زمانه آلمان فیلو سدن آرقونا قرووازوری خی با تفرقی
بصره کورفری هنها سنده متصور خط ایچون اک هناسب نقطه سنک نرده سی
اوله گفته کشه اعزام ایتدی .

بو ائناده آلمان سیاسیونی ده ماینده چاله رق روس و انگلیز پروژه لرینک
رقابتی قطعیاً اورتهدن قالدیر مغه موفق اولدیلر . مخالفت ظاهری بـ طرف
ایتمک ایچون ده ظاهره مختلط و بیطرف بر شرکت تشکیلی تصور ایدلی .
ایشته بو باقه نک منافعه او له رق ۱۴ نشرین اول ۱۳۱۵ ده حکومتله
برلین آلمان باقه سـنک اسکی دیرکتوری و انطاولی دمیر یولاری مجلس اداره
ریسی دوتور سی مهنس آرد سنده بغداد خط کیرینک مواد اسایه سـنی تشکیل
ایتمک او زره قطعی بر امتیازک امضاندی خی ایشیدلی . لکن بوانیاز یالکن عنصر
اصلیه یه متعلق او لعله یا پیله حق دها چوچ شیلر قالمشده . مع مانیه یورلیق آلمانلر
ایچون اولدیغندن دوام ایدن مذاکره و صرف اولنان مساعی نتیجه سـنده ۳ کاتون ثانی
۱۳۰۷ تاریخی بر اراده سـنیه ایله خط مذکورک امتیازی صورت قطعیه ده
استحصل و بش کون سکره بوكا متعاق مقاوله و شرط نامه نسخه لری نافعه
نظاری ایله شرکت آرد سـنک امضا و تعاطی ایدلی .

احراز اولنان موقیتک اهمیت بالطبع بـ یوکدی . امتیاز فرمانی خبرینک

ورو دیله خارقه نما برخیانک فعله چیقمندن متوجه اولان ایپراطور، آتشین
بر نافر انله محظوظیتی درحال ذات شاهانه به اظهار ایتدی . با جمله آلمان
محبوعاتی پاک زیاده مکنون اولدی و بر قاج هفتنه بغداد آلمان دمیر یولی او زینه
مقاله لر یازدیلر . اتحاد جرمان رئیسی و رایشتابغ مبعوثی دو قبور هاسه نک واسطه
نشر افساری و آلمانیانک اک مهم اوراق سیاسیه ندن بولان بر غزه به بغداد آلمان
دمیر یولی عنوانی مقاله سند عیناً شو وجهه بسط مقال ایدیور : « اخیراً
سلطان طرفندن امتیازی ویریلن دمیر یولنی ، سرمایه سنک یوزده قرقه بر
فرانز هیئت مالیه سی اشتراک ایشکله برابر ، بوعنوان ایله بحق ارائه ایده بیلورز .
ایشک باشنده بولان آلمان باقہ سنک اناطولی دمیر یولاری نی امور مالیه بجه
اداره ایتدیکی و بوجمهه عثمانیلره اقتصادی و سیاسی انساط عظیم تأمین ایلدیکی
انکار او نه ماز .

« بودمیر یولی آلمان ذکاریه تصور ایدلیدی ؛ ایلاک تبعاتی آلمانلر ایفا
ابتدا ؛ اجرا آتی منع ایدن وحد ذاتنده پاک بیوک اولان موافق آلمانلر بر
طرف ایلدی . بوموقتی مزدن طولایی ، پروژه مزک قبوله مانع اولق او زره ،
در سعادتده کمال کریمه چالشیدریلن روس و اسکلیز لردن زیاده محظوظ اولی بز .
اسکلیز لر بغداد دمیر یولنی ، حکومت عثمانیه ندن هیچ بر تخصیصات طلب
ایلدیکمزین انشایه مهیا اولدقلری نی بیان ایدرک صوک تدبیرلری ده اجرا
ایتدیلرسه ده بو شباتک کربسنده انکلتاره حکومتک مکنون اولان نیات
سیاسیه سی باب عالینک نظر دقتند فاچه مدینی چون موفق اوله مدیلر .

« ذات شاهانه دمیر یولک مرور ایده جکی محلارده پاک چوق املاک
واراضیه مالکدر . ابتدالری ، شباثات واقعه یه آز مساعد کورنیور دیسده
بالآخره دمیر یولک ترک مالی قالمق شرطیه آلمانلر طرفندن انشا وداردسته
موافق ایدری . بوزمانده ایپراطور مزک نفوذ ذاتی ده صوک موافق بر طرف
ایدرک آلمانلرک شباثلرینه بی پایان وعد و تعهدده بولان بر جه رای سی و عمل
کشاد ایلدی . بوبکی دمیر یول توئیده اناطولی دمیر یوله اتصاق ایدوب
بغداد و بصره ایله ده شط العرب منصبندن تقریباً یوز کیلو هترو مسافه ده بصره
کور فزینه منتهی اوله جقدر .

« خطک ۳۴۰۰ کیلو متره طولده بر قسمی اوچه پارلاق بر تجارت و بول
بر زراعتک مرکزی اولان قطعه لردن سپر. بوخط اوروبا ایله هندستان از دستده
بر یکی طریق موصله تأسیس ایده جکدر. بودمیر یول سوریه واقطار شرقیه
مالک بعیدسی آرمه نده مقدماً اسکندر کیرک انشا ایندیکی طرق تجارتیه یعنی
تکرار احیا ایده جکدر. بوانش آت جسیمه نک باع ایده جکی ۴۰۰ میلیون
فرانقدن آمان صنایعی مبذول بر منبع استفاده بوله جنی کبی، تجارتیه عظیم
بر مخرج عرض ایده جک زنگین و واسع بر او ایکدی المزه سپرده جکدر.

« اکر دمیر یولک وجودندن مالک عثمانیه نک تأمین ایده جکی منافع سیاسیه
وعسکریه نظر اعتباره آنورسه بالکن برفائض تأمیناتی ایله ایشک ایخندن پاک
او جوز قورتلدیه اکلاشیله بیلور.

« بغداد دمیر یولی، آمانیانک آیسی ایچون، منافع انتصادیه نه صرف
نظر، بیوک بر قیمت سیاسیه یعنی حائز اوله جقدر. بو اثری هزارت وغیرتلریله
تیجه لندیرن ذواته هر صورته متدار و متشکرز. »

بومزویت بر از مبالغه اولمغله برابر بغداد دمیر یولی امی ازی دهشتاتک
نتایج حصوله مساعددر.

اسکندر : شخندوفر قویسری

(ما بعدی وار)

محمد امین

تریه اجتماعیه

آرنق ناپت بر حقیقتدر که انسانلر هر کون یکی بر احتیاج فارش و سند
بوانیور. ایلاک بفر حیاتک ایتسامندن زمانیزه قدر بو احتیاج بردنکه کیرمش،
بشریت میدید بر شهقه تحرسله هر زمان بو احتیاجلر پیشنه قوشش فقط دفع
احتیاج ایا یورم دیر لن یکی احتیاجلر اخراج ایتش، حس ایتمدن احتیاجی
اختراعمله قارشو لامشد. اوت! اختراعملک الثبیوک، الا ظائفی سائق احتیاجدر.
احتیاج اختراعمله توأمدر: احتیاج اختراعه سوق ایدر اختراع احتیاج صورتند
تجھی ایدر.

نفسنجه لزومی تقدیر لازمی استحصال ایده به جگنه قانع اولان انسانلری
احتیاج دکلی که یکدیدکرینه تقریب ایتش، حیات اجتماعیه اساسلری قورمشدر.
آرنق نفسی دکل بر برینی اداره ایچک آشان، مختلف عنوانلره منفرد محیطلرده
یشايان انسانلر اشتراك همایعی، توحید آمال، یکرنکی تفکر سایه سنده انسانیتی
اعلا ایتشلر، فضائل اشخاصی فضیلت اجتماعیه سورته تمله چایشمشردر.
ایشته تاریخنک ساسله شون و قوعانی! ایشته بشرینک مدارج تکاملی!

هپوز بیاپریز حیات اجتماعیه، حیات ضروریه و طبیعیه در. فقط صفحات
کذشته ملل تبع او نورسه کوریاپر که بو حیات ده بر تکامل تدریجی تمقیب ایتش،
مکملیت حاضریه بولق ایچیرون تاریخنک غافله لی صحائفنده ایجه مهم ایزلر
بر افسدر. احتمالکه استقبالنک دها متین و امعانی کوزلری زمانیزه بر عدسه
استخفاف ایله باقه حق، وغرومنی کوردزک بزه آجیه جندر.

ایشته بوصفات تکملات ذارقه سی تریه اجتماعیه دو. تریه اجتماعیه،
هویتک، شیخصیت معنویانک دکل اشخاصکدر. فقط هب اورایه معطوف،
هپ اورایه مضادر: بر فرانسه آدیی فرانسر آدمیلریه دائمًا متوازندر. فرانسه

کولرسه فرانسز قابلرنده متناظم امواج سرورله کولر. اغلارسه اورایه دوشن
نظرات یائمه، اوراده قوبان فورتهله، اوراده ایکلین نوحات منتظرمانه یه
ترجان اوایوردمدیه اغلار.

او! حیات اجتماعیه؛ حیات منفرد اشخاص تجایکاهیدر. اوحیات،
عنصر متکبه دیمک اولان افراده کی میل تکامل، نزاهت حس و متنان
تفکرله تعالی ایدر، قوت بولور. اکر افراد محظوظ سفات و مسکننده
اوحیاتند سفیل و مسکین اولور. دینه بیلیر که حیات اجتماعیه نک رنکی؛ عنصر
متکبه نک تقدیر قیمتی، تعین لیاقتی ایچون الا جلی بربرهاندر. تعالی برمانک
تریبیه اجتماعیه سی؛ حیات اجتماعیه نک طاق مقاخریدر.

بو تدر مهم و روحلی اولان تربیه اجتماعیه بی نصل تحصیل و تشميل ایقلي.
ظن ایدرد مکه تربیه اجتماعیه، تربیه مفکره، تربیه دماغ دیگدر. چونکه
آرنق علم حیات، علم تفکردر. ای شامق ایچون ای دوشونک، ای حل
اینک لازمدر. مانلرده بین حالددر. برمانک دماغی متین، مفکر دی زنکین
ایسه او، حیاته مقاوم اوله بیلیر. دوشونامهین، دویمهین برمات هرزمان
زواله، موته حکومدر. دیلک الا ای تربیه اجتماعیه یه مالک اولان ملت الا
حقیقی دوشونن، لک دوغری اکلایان هاتسدر. شوحالده فتحات تکاملی
مکتبلدده، آنک می فی مداؤملرند، حاله وارث اوله برق استقبال قهرمان
نلنده، کنجلرده آراماین. او کنجلرکه، سرمایه ادرا کارینی او میراثک حسن
استعمالی یولنده قولانیلر، دماغلری برمانه عائد سعادتك استکمالی ایچون
ازیلر، قبلری او سعادتك تأییر خطاو ظیله تقره. حالی، بر فردای تکامل
بسیاریکی ایچون سورلر. ماضی یه حالی یاشدردیکی ایچون پرستش ایدرلر.
استقباله بر من رعه تعالی دیه طاپارلر.

خیات شبایی؛ نزیه و متشکر اوله رق یاشدیرن ملت سعادتندن امین
اوله بیلیر. چونکه کنج دماغلر، کنج قبلر آنیک محوری، تربیه اجتماعیه
یه نک ناظمیدر. آرنق قوی بازولرک کوره مدیکن متین دماشلر کوریبور.
ایشته آمانیا!

او حیات متفکرہ شباب دکلی کہ او توزنے ایچنیدہ تیلایست دہ کی یشیل اور تولی ماصھی و رسائل سراینه نقل ایمشدیر . ھم نصلی ؟ او ماصھ آرنق بروسیا افلاضی نشہر ایتھیور . قوچه ایپراطور افک اسافی قوریور ، محتشم بر اتحاده مین زمینار حاضر لایور . محیط غاغلہ دارندہ مغلوب پروسیاک شہقات یائس و نومیدیسی یرینه غالب ، بی انصاف بیسمارقک آوازه استخفا فی چینلایوردی . قارشووده متعظم ناپولیون دکل اوچنجی اسیر ناپولیون بوائزوردی .

ایش-تھ ربع عصر لاق آذ بر زمان ایچنده سفیل ، محکوم انفرض دنیان پروسیا ملت دن شعشعیلی آلمانیا اتحادی خی طوغوران ، بیسمارقک دمانیمیدر ؟ مولشکنک سونکولریمیدر ؟ ھیچ ، ھیچ بربی دکل ! یانکز اوت یالکن فیخته نک ، او تھمالکندا مسایسلیه حیاتی ، پروسیا حیات شبانی جاماند رهده بیدران محترم عالمک شواهق عر ثانی ، محتشم پروسیا دار الفوناریدر . اور ادن چیقان لوایح عرقان و بلاغت مالکتک هر طرفندہ کندینه نانع معکسکلر بولدی . اوقدر آذ بر زمان ایچنده قوچه عالم شبانی ، سراپا جوال بر عالم تفکر حانه کتیردی .

بزه کانجه : ھیمات کہ بز یچارہ ملت : اولدیر بھجی بر جھلک ، اریا بھجی بر اس-تبدادک کابوس خرابیسی آئتدہ ابکم ابکم ایکلیوردق . کنجل من قدر یرینه ، تزیبلر ، تھقیلر ، نفیلر کوریسیوردی . بختسر هات : احتشام منون کاشانه لرک ھرای مخصوص ندہ ترہین آوازه خنداخندک فاصله لرینی قاپا تمق ایچون چیلاق طوپر اوسنده وقفہ کیر یائس و حرمان او لیور ، قاتیغندن آرتردانی بش اون پاره دی بویلک رنکلی سفیانہ آمالک چرخ دوارینه قوہ محركہ اوله رق بر اقیوزدی . فقط جاھلی . اکلامیوردی ، اکلامیوردی . کوندو ز لا یقطع کوشک طاقت شکن حرارتی قارشووندہ جیبن صاف لیه لیه قزار رکن ؛ اقسام معتکفانه ، کابه سنک تنهائی قسوت مدارندہ بی تاب و توان ایکلر کن ؛ مختفسر بر والدہ نک ویا زوالای بر طفل سفالٹک کمسه سزا لکی یوزندن بر کون ایشنه کیده من سه بیلعم او سنہ نک قاچنجی نامندہ کی قاچنجی ویر کوسنی ویا

او ما هبته کی اعانته سفی آنماق ایچون بو توقدن استفاده یه کان تحصیلدارک فخورانه
ایندودیکی قامچی ضربه لری آلتنه بر صحیحه شکایت چیقار مغه کندنده اقدار
بومز کن ؛ او بیخاره قلب شکسته - ینه بر تسايت مطاقه ایله - یا پدقلرمک
جزاسی اوله حق دیه صفحات کذشتة حیاتنده بر لکه ، کندنن صادر
بر معامله غدر و ظلم آراشدیرر ، بوله میز جمده طالع ناسازینه خزین نکران
اولوردى .

فقط شهالدن اسن صر صر حیت ، حیاتلری متوا لی بر رجاعت او لان
او قاسیز آدمه لایق اولدینی مقامه ارجاع ایتدی . سهای معزز وطنی قابلیان
سحابه استبدادی چاک چاک ایتدی . آرتق مکتبه مکتابه ایله اهمیت ویریاه چاک
زمان کلدی . طبیعی بزدهه بر چوق فیحتملر بولنور . سویه عرفان مات پك
آز زمانده یوکس ایلر . وطنک آتی " شعشعه دارینه نکهبان اوله حق عالم شباب
تکمل ایدر . بزدهه تربیه اجتماعیه منزی تهذیب ایلر ، حیات اجتماعیه منزه رو تقلل
ویریز . عالم شباب والدتر قیدر . ویقتوه هوغونک دیدیکی کی درسک اوروب
سکدیکمنز فقیر شا کرد احتمالکه بیسما رقدر .

حسن فرهاد

الوسمون صوره

- ماءعث -

وسیط Medium

بعض اشخاصه اعضاء هیولا^{یه} نک ادرک و حساسیق، جسم ما: یا ان تجربه دی هر تدریج ترقی بر حالت بوائزه^{یه} دده دوره تجدیده یعنی حیات مادی: بد بحال تتمیق حائز دکلدر، چونکه جسم ام مربوطیق مشبوعت خانده اولوب انک کثایتیه محبوب سدر، بعض شرائط شخصیه تحتجده و آوان موقعه ظرائفه جسم مدن تجربه ایده بیاین، وقوف و خاطره ماسبق کنانت جسمانیه ایله استره خفاهه قانیه هیولا حیات روحانیته چگدیکی کبی روح اکات تاماً متعارف اوله رزق درجه ادرک حال وضوح و تابناک اینچنده سیایتله اتحاد ایدرک حیات جسمانی ده حائز استعداد اولندرک اعضاء هیولا^{یه} نه اجرای تأییر ایدرکه خدامیلرک مظاهر اولدقلری اسرار بوناثیرات و ناظهر سیایه در.

ماتایزما اجرا ایدن برآدم تابی او زرنده فوق العاده بر تأییر ایقاع و حتى تابی بالکلیه تجربید ایدرک آنده حیات جسمانیت انقطعنه سبب اوله بیاین، حیات دنیویه ده بولنان بر شخصت مالک بولندیتی بوقوت نظر امعانه الندیفی تقدیرده، ارواحک مقنطیس جریانله بعض اشخاصه کورینه رک و ساطلریله بزره تبلیغاتده بولندری استبعاد ایدیله من. وساطت استعدادنده بولندرک جمله "عصیمهاری فوق العاده بر تراکت و حساسیق حائز اولوب قابلیتلری مختلف و جمعیتایدر، بونله وسیط medium دینلور.

وساطتک انواعی وارد، بعضلری حساس، بر طافی عوالم اثیریه نک

خفاپاسنی بزه ستر ایدن کشافقی نافذ بر باصره‌یه مالک اولوب ارواحی کوریر
قوانین و حقائق معنویه‌ی آنلردن تحصیل ایدر.

هر کس یک مختلف بر درجه‌ده بحواله مستعد ایسه‌ده بر چو قلری کندیلار نده
بولنان بوخاصه‌یه واقف دکادرلر، نیک و بد اوله‌رق ارواحک تأثیر و نفوذنده
ازاده هیچ بر فرد یوقدر، بز بر جمعیت غیر مرئیه اره‌سنده بولنیورز که
افرادی بر سکونت عمیقه‌ایه حرکاتمزی مشاهده و ترصد ایدیبورلر، هر درلو
تصوراتمزده، سرور واخطراباتمزده دما غزره اجرای نفوذ ایدیبورلر، بوجمعیت
ایچنده بزه اجرای تأثیر ایدنلر دنیاده برونش او لدیغمز لامس مادینک پیرانوب
داغلمسته قدر اکثریته دوشوب قالقدیغمز انسانلرک منسوب بولندینی طبقه
ودرجه‌ه ایله هم آهنگدرلر. اقرباً، دوست و دشمن بلا فرق هر کس بوافراد
غیر مرئیه‌نک تحت تأثیر و نفوذنده بولندینی جهته‌ه برانسانک بوجهانده محیطی
نه اخلاق و حسیاتله متیحسن ایسه خبری اولمقرزین بومحیطه منسوب ارواحک
احساس ایتدیکی تحسیاث و افعاله مستغرق اولور، بعضاً روح مسلط اوله‌رق
کین و انتقامیله بزی متادیا تعقیب ایدر.

ارباب قلم بوطلو عات دقیقه‌لرخی بیلیرلر، بواونده آنسزین مفکره لاعان ایده‌رک
سنوات بلیغه سیل آسا قلملنندن جریان ایدر، بعضًا اک معموم و مکدرز مانزده
اسرار انکیز بر قوه معنویه ایله کسب اشراح و قوت ایتمزیز؛ ارباب اختراع
و طریق ترقیده بیان اولان بیویک‌ذاتلر بومعاونت غیر مرئیه‌یی، بوقت مرهونی
بی‌مانزه‌رمی؛ اشته مظہر فیوضات و سانحات اولان محربلرک، مختزلرک هر برداری
بر صاحب خدامدر، بر قسمی ده اعضاء هیولاًیه نقطه نظرندن دها حساس
بولندینی جهته‌ه ارواح معاونه‌ی شکلاً بالمشاهده مکالمه ایدر، سیاله "حیاتیه‌سی
شدتلی بولنانلر پر مقلمی التصدیک ماصنه‌نک بر قوه عجیبه طرفندن حرکت‌کادرلر
ضریبانیله روح ایله مخابره‌یه موفق اوله‌رق بر اعتمادسزی اقنان ایده بیلیر. بعضی‌لری
نوم مقناطیس ده اعضای سیاله‌نک اداره‌سقی غیر مرئی مسافر لرینه ترک و تودیع
اینه‌کله آنلر اعضای مذکوره‌یی بالاستعمال حال جسمانیتده بولنورمش کبی
مکالمه ایدر. نازک بر ظرف، لطیف بر جسمده بر قادین، بر کنج قیز
کورمکدن، وفات ایدنلردن بر شخصک روحي تجسم ایدرده دنیاده موجود

ایکن نه طور و شیوه ایله متکلم ایسه عیناً او صور تله کورشمکدن دها عجیب و حیرت آور بر حال آصور اولنه من.

اکثریا انسانک سودیکی ارواح کندیلرینک باقی ولاعوت بولندیغئی اثبات و بودنیاده ترک ایتدکلاری محلرینک آلام واخطراباتی تخفیف ایمک ایچون عالم معناهه کورینورلر، کوز یاشی دوکنلری تسلیه واخطراباتی تخفیف ایچون بر اولاد آناسنه باباسنه ویاخود اناسی باباسی اولادینه عالم غیر مریذن عرض وجود ایدرک ابراز شفت ایدر.

بعض اصحاب خدام تأثیر معنوی ایله ارواحک تجسمی تسهیل ایدر، ارواح بوکیلرک هیولاسته کفايت ایده جک مقدار اعاده سیالیهده بولنرق بوساحه مستعارده کوریله سیله جک حق بعضًا لس اولنه سیله جک بر رادیه قدر تکانلهه منظور اولورلر. و سیطلرک بر قسمی ده مردانک تسکین اوچاعی وبهضا تمامیه اکتساب عافیت بالواسطه ارواحک جریان مقناطیسی ایله تأمین ایدرلر که وساطتک اک نافع بر شکلی ده بودر. والحاصل بو خاصه ده اشکال و تأثیرات مختلف اولوب هر کس از چوق بوندن حصه دارد که حس قبل الواقعه بوقیلدندر.

حساسیت سیالیه انسانک صفات اخلاقیه و فکریه سیله متناسبدر، تاریخنک بزه اخبار ایتدیکی و قایع خارقه و عجیبه صحیح اولوب ادیان موجوده مؤسسلرینک عوالماعلویه وساحه غیر مریذه ایله هنایتلری اک عالی بر درجه ده بولنسلیه اوامر الهیه بزه نقل و اخبار ایتش اولدقلری امر محققدر.

زمانه زده وساطت اکثریتله عادی بر درجه ددر، زیرا بسره مظاهر اولمک پك مستندا و صاف بر حیاتده چالشمنه متوقف اولوب بوكون بوکی شرائط دقیته تحتمده کمال صفات وزراحتله ترق ایمک پك متسردر.

و سیطلکده مخاطره Dangers du spiritisme

علام روحيه بی صرف بر مراقبه و بوقلمه مقصده به تجربه یه کیراشینلر بر چوق شرائعلک مفقودتی حسیله مواعظ عظیمه یه اتصادف ایدرک موجب مزونیت بر نتیجه یه دسترس اولماقزین تمی دست قالیرلر. مخابرات ياخود تجسمات روحيه حکمت و کیما تعطیقاتندن حصوله کان تمثلاهه

مشابه اوایلوب بومسهله بر چوچ قواعد و شرائط متنه به تابعدر ، بوشر ائط خارجنده بر نتیجه الده ایتمک غیر ممکندر ، اظاهرات روحیه انسان ده مختلف بولسان خواصه بالاچاهده متصرف اولهرق ذکای معنوینک اویانمسیله ممکن اولهپاییر ، چونکه طبیعت عالیه منسوب اولان ارواح بزم طبیعت من احانه واکیار بدخواهانه منزی فهم ایدرک عدم قابلیتمزی کوروب التفات کوسترمزله . عالم لاهوتی کورملک پک بیوک عقل و بصیره و سهلره مطالعات و مجاهداته علم حیاتی تحصیل ایتمکه متوفندر ، بوعلم ، شته بر حیاته سکمکله انسانلرک ماهیتی و مزاجی اکلامق ویر یوزینه سرپیامش اولان معايب و دسائیدن بری اولهرق سهلره اوغر اشمنله تحصیل اولنور . ارواح نیرمتنه طبقات مختلفه همه متقدمندر . یعنی : روح عالم ناسوتدن اولان بودنیاده ناحانه نادرجهده ایسه بعد الموت عالم لادوت ده دخنی عین درجهه ایحراز ایدر . بر حرص و ارزویه غایب ایتمک ، بر قباحت و ظیبی نصحیح ایتمک بهضا انسانک دها عالی بر دوردیه صعودینه سبب اولهپاییر ، بناءً علیه حیات جسمانی ده زمان صباوتدن رشداته قدر انسانلرک تابع بولند قدری درجات متقوتهه سکنه نیر مرئیه دخنی تابع بولنله عالم ارواح طبیعت مختلفه به اقسام ایدر ، عالم ناسوتوی تشکیل ایدن اباتی شردن هر فرد خانماً و حساً بولندیه درجه ایله متناسب بر حانهه بولسان ارواحلک تحت تأثیر و فوذنده قاییر ، مساعی عقایه و اخلاقیه منزه کوره ارواح علویه نک دلات و جاذبه سیله ارتقا ایتدیکمز کبی ، اکثریتله ارواح سفیه نک اخلاقلرته «دف اولهرق نفسمزی و رطه مذات و فلاکته انا ایدرزو .

ارواح علویه نک تأثیراتی نانع اولوب صلاح و صفوت اکتساب ایتسلککمزی تسیل ایدر ، انلر کورلتیلی مادیاتله مالی ، سفاھتهه مترافق یرلردن تباعد ایدوب نیت ذاته و حسیات عالیه اخوابنے قرب ایدرلر ، مجتمع مظالمه ارواح طیبه نک طبایع علویه سنه توافق ایتدیکنندن بوکبی یرلردن تباعد ایتمکله رابر محیلرینی ینه اوزاقدن حمایه و محافظه ایدولر .

ارواح شریره تعالییه غیر مفتدر اولوب محاط بولندیغمز هواه نسیعی داخلنده کندیلری کورنگکسزین حیاتازه مشترکدلر ، حیات جسمانیده آنلر نه ایله مشغول ایسه بعد الموت بومزاج ایله متناسب بر حالده قالهرق کندیلرینی

علم جسمانیتده ظن ایدرلر، بعضاً ارواح سفایه‌نک تأثیراتنه مقاومت و مخالفت ایده‌مین اشخاص ضعیفه‌ی بسبتون تحت نفوذه آله‌رق حال جنون و جنایته قدر سوق ایدرلر، بونلرک بواسطه و تصریلری اکثریته واقع اولدینی حالده بزونک نهند نشأت ایتدیکنی تفسکر ایده‌مین.

انسان بلا اختیاط خداملق تجارتیه کیریشم‌امالیدر، سالم بر قابه منور بر فکره مالک اوله‌بیلنلر ارواح طیبه‌نک تسليات و اخبارات قیمتدارندن مستفاد اوله‌سیاپلر، فقط بوحادثات ده بر منفعت مادیه یاخود بر اکانجه بولق فکر مجنونانه سیله تجربه‌یه قالقیشانلر ارواح شریره‌نک ملعوبه‌نه هدف اوله‌رق بونلرک مواعید کاذبه‌سنه بالاعتماد تیجه‌ده هیچ برشی الده ایتماکله برابر بر بازیجه اولقلمده‌هه قالمیه‌رق تجتن ایدر.

علم غیر مرئی ایله اختلاط ایچون پک بیوک بر قوت و بصیرت کر کدر. زیرا اوراده دخی ایولک کوتولک خطا و حقیقت وارد، بونی تفریق ایمک تدریجی بر تکمل و تحصیل ایله حاضر لغه متوفقدر، بوساحه‌یه الده مشعله عرفان بوندینی حالده آدمیم کیرمک لازمدر.

ارواح سفیه‌نک تأثیرات و اتفاقات مضر و مفاسدی تبعید ایچک نفسه‌ه حاکم اولمیق عجیا صحیحی کی قوتوول فکرندن آزاده بولنگله برابر فضائل اخلاقیه و خصالیل جمیله‌یه نصر نامه ممکندر، هر کیمکه مستقيمانه بر قاب صعیم ایله حقیقی شری ایدر آنک ایچون بوعالمه هیچ بر تهلهکه و رجعت یوقدر، چونکه ارواح طیه ارباب فضیلتک نیات و مقصد تلویسه مطاع اوله‌رق تقرب ایمسیله ارواح حیاته در حال تبعد ایدر. هنر، اخلاق خصوص‌نده ادنا مرتبه مسامحه بولنیوب هوسات عادیه و منفعت مادیه‌هندن ازاده قالمیه‌رق عبادت حقیقیه هه نفس ایتمکدر. موجودیتک صورت دائمده بر حیات متقدمک احوال‌الدن علاقداردر، هیچ بر وقت بر رابطه و معقب غیر مرئیک تأثیر و تعلق‌نندن وارسته قالمه‌میز، موت بزی دشمنلر مزدن تخلیص ایتمدیکی کی ایقاع ایتدیکمز قبایح و معایبک چرکین منقوشاتی خذف ایمک، غدر و اعتسافز عصر لوجه بزه عکس تأثیر کوس‌تردک هر کیمی رنجیده ایتش ایسهک، هر کیمک محویته سبب اوشاش ایسهک بعد الموت بالمقابله آتلرک دهامدهش انتقام‌لرنه هدف اولورز، بوصورتله عدالت ابدیه‌یه اجرای احکام ایدرک هر کسک افعالی ینه نفسه انعکاس ایدر.

— هیولانک تکملات حیاتیه‌سی —

تجارب روحیه، دلائل و اخبارات عصریه ایله انسانک متسلسل بر حیات لاهوت و ناسوت ده دائم و باق اولدینی تحقق ایدیبور.

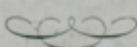
بو جسم سیال قابل تحریب اوله میوب روحک رفیق و خادم صمیمیسی و مجادلاتنده، اضطراب ایشنه ترق و تماییزنده همبز میدر. اولا وجود هیولا^{ایه} بر حال غلطت و کثافتنه تشکل ایده رک طبقه بشرینته دوره معانه داخل و روح اکتساب قدرت ایله نور فیوضاتنی آرتیردجه هیولا بونورک شمله سیله ضیادار اولور. حیاتدن حیاته پوکدکه تدریجی بصورتنه اعضای سیاله رقت پیدا ایده رک نفوذ و وقوفی آرتار. برکابک استحاله‌سی کی حشر اشر طریقیه برجستدن دیگر جسدنه انتقال ایتدجه روحک نزاحت و قدرتی درجات عالیه و اصل اولنامه سربستی^{تمامی} احراز و هیولاده بونسبتده بالاصطنا تکمل ایتش اولور.

نوع شرده مشاهده اولنان طبایع و حساسیتک اختلاف حیات ماسبقده احراز ایتش اولدینی درجه نک نشانه سیدر که جسم مادیه بورو نور بورو ناز حیات ماسبق خاطراتنی فراموش ایده رک برجسمک انگلاندنه بو خاطرات دانسیه کانه صفحات ایله دماغ هیولاده تحلی ایدر. ارواح سفلیه دنیاده ایکن سیالیات مادیه ایله مشبع کثیف بر ظرف ایله مظروف بواندقفری ایجسون بعد الموت دخنی تأثرات واحتیاجات ارضیدن خلاص اوله مزلر آچاق و صوسزاق و واکدار انلرده ینه اجرای احکام ایدر. اعضای هیولا^{ایه} هوسات خادیه ایله قرارهش بولندینی جهله اهتزازاتی ضعیف و نفوذ و وقوفی بردازه مضيق تختنه بولنور. بوکیلر عالم لاهوتک اسرارینه واقف اوله میوب بر ظلمت دائمه و عینه ایچنده قاله رق هیچ بر شی^{کوره مزلر}.

جادبه حیوانیه دن تخلیص نفس ایش اولان ارواح مصنعا عالم غیر مرئیده هیولا ایله دها زیاده رقت پیدا ایده رک اهتزازات و احتساساتی تزايد و درجه سنه کوره عوالم علویه ایله مناباتی توسع ایده رک آنک اعلافت و آهنگ دافرینه مستغرق اولور.

(مابعدی وار)

خلیل

ساخت و آن

— ما بعد —

اوچنجي پرده

بر کوشک قاپوستك اوکي . . . اوافق بر باخچه . . . بار مقام سو فاندن آيرلش . . .
برايکي تخته صره

برنجي مجلس

صلاح الدین ، رشید —

رشید

اوراسي اویله اما ، بزم کندی کندیمزر او قومیته جیاغه تشبث ایتکلکمزری
پاک تحف ، پاک کولنج بولیورم . . . بز . . . دوشون بر کره ، بز قومیته جیاق
ایده جکز . . . بز ، بوجالزله ، بوجانغینلغمزله مملکتک اصلاحه اوغر اش جغز .

صلاح الدین

یوق ، اویله دیمه . . . بن ینه او خدمتمزری . . . ولو موفق او له میهم ، ولو بزم
چالیشم امنه لزوم کورلمه دن ، وقت قالمهدن وطن حریاتی باشته بیوک الارک
غیرتیله استحصال ایتش او اسون . . . بن ینه او بیوک نیت واافق تشبثمز ایله
افتخار ایدرم ، بو ، بنم حیاتک اک پارلاق صحیفه سی کوستور . . . او کونلر بزه فکر
حیثک ایلاک کوک صالحینی دقیقه لدر .

رشید

چو جقسک به ، هله شو دوشوندیکش شیئه باق ، « بر آز دولاشور « هابن
او دایکدن ده برشی آکلامادم .

صلاح الدين

بیچون ؟

رشید

اونه جدیت، اونه کنديني بکنيش، هم اویله کیمسه يه کوزوکمهدن، استانبوله
کلديکى سزه، اقرباشه بیله حس ایتدیرمەدن بىردىرىه اراکزه کلیویرىشكەن
برشى اکلايدمەم .. چوچقمىدر نەدر ؟ .. اکر بن اوئنگ يېندە اوسمەيدم ..
بوقدر سەھىرە وطنەدن اوذاق ..

صلاح الدين

صوص او اغز کەن چيكان نەدر، ايشتمۇنلار، زورنال ايدىلرها

رشید

چىدى .. اوپولى نك پازارى، سوراشتكى نىكده يه .. نىرەدە اوقيادايى: ..
كاسون آلتى قارىشلارم اوزورنالجىلىرىك ھېسى بلاسنى بولدى .. اما خاطرك
قاللسون، سزك پدر بىك افدى او جەتىددە، دورك خفيه زەرە وکروھنە
برمساكداش سايەسەنە تقدىم ايتىشدى يا ..

صلاح الدين

صوص ، صوص

رشید

اوت، اکر بن دايىكك يېندە اوسمەيدم .. بوقدر سەھىرە وطنەدن،
ملەمدن ، غالەمەدن اوذاق، اوقدەر سفالىت، مزاجم ایچىنە كىچەيى كوندوزە
قاتوب، چالىشەرق، اوغراشەرق — بوقدر يېندە اىنمەيا — حرپىتكىنى،
كورسەيدم .. اوئنگ كېيى سكوت ايلە برکوشە يە چىكىيار .. بىلا كېيى آلقىشىردىن
قاچارمى ايدم. ھېيج او مازسە او خەدمەتلىك، او يۈرۈغۇ نەقلەرك، معنوى ذوقلىرىنى،
مکافاتلىنى آلور، سوقاقلىرى نەقلەر ايراد ايدر. آلتىشلەر، او دائىما هەركى
تەيىچىي ايدەجىك لا قىرىدىلر سوپىلە سوپىلە آرتىرىدىن ال شاقىرىدىلىرىنە تېسىمەلە مقاباھ
ايدر. نەقلەرمەدە ھې كىندى حىاتىم، حاسىخانە، مەنقا عذاپارىنە، شوڭا بوكا
عائىد فقراتى تىكرا ر تىكرا سوپىلر، او آلقىشىردىن دويەجەم حظىلە قوللارمى
حصاللاردىم ..

صلاح الدین

دیوانه، او سویلادکاری کی هب زونلکه مهندی او لانلر یا پیور . صانکه او زرلرینه ییغلمش ملوث یوکلری او صورته آنمه چالیشیورلر .

رشید

اما آرتق، داییکلک کی قدرده کنندی دوشونه ممک فضلله .

صلاح الدین

یوقاما، او نک ده یالکز او نک دکل بر چو قلرینک برمطالعه لری وار، بز برشی یا بندق .. نه یا بذیسه جمعیت یا بذی .. بز کندی کنندیزه پک عاجز بر قوتوز Union fait la force عثمانلیلر، قوجه قوم نجیب عثمانی حریتی فازاندی .. ظالمملک باشنى ازدى . افتخار او ملته او معظمه قوتھ عائددور . بزاوافق بر خدمتده بولندق دیه او کونیکه حقمنز یوقدر سائر عثمانلی اجزای وطننیدن هیچ فرقنر یوقدر هرجه تده حریتک استحصالی یونلنه کی خدمتدمیله سائر ابنيا وطنله مساوی یز دیورلر .

رشید

غريب فکر اما.. هرنھ ایسه، او نلر حقنده آغز آچلماز که .. نه دیرلر سه ایواه، ای بابا کدن نه خبر وار ؟ فرقنده سکت یا او ده نه شوم آدم ایش ... یوقسھ شمدی سن ده مساوات وار . دیه بویله بربابا ایله افتخاردن محرومی قاله بحقسک

صلاح الدین

صوص، صوس، کدرلرمی آیاغه قالدیرمه .

رشید

ها ایشتديکمھ کوره، داییکی سور دیرن ده اوایش . اما دوغربیی اقربا بیشنه بیوک خدمت .. او بیله یا داییک ده سور و لسے ایدی مصمره، پارسە قاچایه جقدی .. قاچاینجه ده، زون او له میه جق، وطنی ایچون اجرای خدمت ایده میه جکدی .. او فی بیراق پارسی کوره میه جکدی . دیمک او نک بتون او موهم خدمتلرینه باباک سبب اولدی، نصل بوقیاسی بکند کمی .

صلاح الدین

صوص ، او عشقته ، در لرمی او یاندیرمه

رشید

زوالی صحیح سن ، او کیتکدن صوکره . ابی صیقندی چکدک کنج
یاشنده عاله مزاحمی او زریسه الدک . مقصد اقصاک اولان تجارتہ سلوك
ایتدک . زوالی .. بریره اوافق بر سر ما یه ایله شریک اولدکده حکومتک تجارتی
تمهیدی ، ملتک صنایعی تحقیری ضربه لریله حیاتنک ایلک دقیقه لرنده بلک بوکلادی .
سچاره . هم امید ایتدیک کبی قازانمده .. آلیشدی گکن آشاغی بر معیشه
قاتلاندک . همده ، آی تجارتله مشغول ایش ، اصنافش دیورک هر کس
ظرفدن تحقیرله هدف اولدک .. پاردون .. پاردون . قصوره باقه ، ایسته میرک
سفن متأثر ایدیورم .. شاقه ایده جلک زمان اولمدیغی ! کلایمده .. اما اسکارده
ایده من سکیا بابک اولدخه ، کبار ، اصلزاده بر آدم ایش . هم اصل تحقی
زوالی ؛ سن او قوردیغک بنای سودایی ، کاشانه عشق . او حکایه غرامی ده
یسقدک ، پارچه لادک که چوقدن در بحث ایمیور سک دینک . او ندن ، او محبتند ده
یورغون قالدک .

صلاح الدین

اووف ، سن ده آصله حق . زمانی تام بولدک

رشید

هایدی ، هایدی بیلیر سک که سفن سورمه ، قیزدیر مقدن خوشلا تورم . اما .

صلاح الدین

سکان یاشکه کاسه ک چو جقانی بیراقمه جقسک . ذاتاً بزم او اسکی
قومیه جیلاک نیته ایلک ضربه یی اوران ، ایندیرن سنک بو خفت مشربک
اولمده یی ؟ دیوانه . سفن ده نردن ایچمزه آلدق ایدی !

رشید

نه ایسه اکلایورم که بر آز دها دور سمع عصیدتکی بر قات دها خیر بالایه جنم
اللهه اصمار لادق بر از ایشلم وار هم ادیبی کورد جکدم

صلاح الدین

اه سلامت ویرسون براز دها او تور دیم

رشید

بن ده بولاقدیکه آدیر مام بیله ..

صلاح الدین

«رشید کیدر کن آرقه سندن»

ادیبک کولرندن او پرم

ایکنچی مجلس

صلاح الدین

« بالکز »

بوده بالکز چکدکارمی او ندن عبارت ظن ایدیبور ، او اسکی نازلی
معاشتدن محروم قالمقله منازرم صانیور حابسو که چنمک ، آچ قالمسامق ، آنا جغمی
یاشتمق ، او کا آجیلمی اکلام تمامق ایچون نه لری کوزه آدیر مش ایدم ، غازه من افلاس
تهابکلری آتنده صالحانیوردی . حکومت اجنی تجارتی و قایه ایچون تجارتی مزی
برلی تجارتی ازیبور محو ایدیبوردی . حکومت ملعونه اصول حمایه و سائره
ایله تجارت و صنایعه معاونت ایده جلک یرده محوینه چالیشیوردی .. آه ، اهالی
اهالی ده حکومتک پلاندن آیرلایور اجنی مالنه رغبت ایدیبوردی . او نلده
معدوردی یا . نهایه اه ویرده شوقازاندیغمز ، یاشادیغمز دور حریسته بتون
عثمانی تجارت قارداشلر مزله چالیش هر ق او لکی آجیلمی اونو تمق بر عثمانی
تجارتی نؤیس ایچک موافقیاتی امل بی امیدلندیریبور . « براز دورر » اوف
 فقط بی بتون بومادی شیلدن ، بو پسر بدلدن زیاده او زن یوران اویله شیلد
واردی که او نک قارشیسته قولی قسادی قیرلش .. چیمه مامق .. عالملک ، عالم کی
بن ده نفرت ، لعنت ایتدیکم بربانک نسلندن دنیایه کامله که هر کسک تحفیزی
نظر لری آتنده

« محمد نک صول طرفنده بر کوشیه دوغری کیدر »

اوچنجی مجلس

—صلاح الدین ، رفیق ، صدیحه —

رفیق

« باعچه طرفدن هم شیره سیله کلیر لر کن »

شوصولش ، سونمش ، نم املارم کبی قورومش ، اختیارلامش باعچه ده .
دولاشیوردمده چو جقاق ، کنیجلاک ، دقیقه لریمه ، او حرارتی زمانه عودت
ایدیبورم صانیورم .

صدیحه

رفیق ، خاطریکه کلیبورمی ؟ اعدادیده ایکن شوراده شوکوشکده کی عی پاشانک
قیزی ایله ...

رفیق

صوص آبالا صوص .. او قیز جغز نه اولدی . شمدی او ده عائله کورولتیسى
ایچنه قاراشمش .. چو جقلری ایله ...

صدیحه

زوالای چو جق فلان نرمده .. کلین سیله او مادن کنج یاشنده متورما کیتىدى
ذاتاً ضعیف برشی ایدی . « صلاح الدینی کوره رک » واى ، صلاح الدین ده بوراده
ایش ، بردن بره قارشومه چیقىجه قورقىم .

صلاح الدین

او ت بوراده ایدم ، بوراده او توپیوردق

رفیق

ارقداشك کیتىمى ؟

صلاح الدین

شمدی کیتىدى ،

رفیق

ها ، ابالاک ، فریده ایچون اولدی ، دیدک ایدی دکای ، زوالای بک شعر
طرزلی بر قیز جغز ایدی .

صیحه

اوٽ .. او آتش ولو بر لحظه دوشده‌ی .. قای برتخفايدرمش . کیده‌لی
یش سنه قدر او لیور .

رفیق

یوق، او یله دکل بن قادین‌لرده برشی، بر روح آرام که اونی سودم بر قادین شعر در،
کوزل او لیه بیایر . کوزل درده شعر دکلدر . اوروخ یوقدر . بن کوزلی ،
کوزلا-کی دکل او شعری ، اوروخی سودم .. شواقشام سرینا-کنده قابونک
اوکنده او تورالمده بر آز هوا آلم . بنده فکرمی اکلات‌یم .

صیحه

ه ایشه او توردق ، سویله با قلم . صلاح‌الدین سن‌ده او تورمه‌ک آ ،

رفیق

اوٽ بن کوزل آرام‌ام شعری سورم ، بر قادین نصل شعر او لور . بونی
اکلات‌ه‌مام . بو بر روح‌در که انسانی جذب ایدر بر یازی، بر هناظومه نه وقت
شعر در . بونصل قولای‌لقله اکلات‌یله مازسه بر قادین بر کوزل نصل شعر او لور .
نصل او لورسه سویلور . بوده آ کلات‌یله ماز . آه بنم زوالی عشق‌لرم هپ بویله
کنديا-کنندن می سونه‌جلک .. ایشه

صیحه

اختیار زون، یاقی‌شیرده‌یا...

رفیق

نه‌دن اختیار اوله‌ج‌قسم دها او توز التی‌سندیم .. بر آز متاعب حیات ایله
ازملک ایله... آد، ایشه پارسدده ، بر قیز ، قیز دکل ملک ، ملک دکل بالکه دها
باشـة برشی .. سویوردم که .. خاطرمه کلدـکـه.. اوٽ اونی ، چیلـدـیـرسـیـیـه
سویوردم . اوـدهـ مقصـدـیـیـ، جـعـیـمـزـکـ خـدـمـلـرـیـیـ تـقـدـیرـ اـیدـرـکـ بـکـانـهـ نـواـزـشـلـرـ ..
اونی او قدر سور، او نـزـ او قـدـرـ یـاشـایـهـ مـازـدـمـ کـهـ . بر کـونـ بـرـدنـ بـرـهـاـزـدواـجـ اـیـتـدـکـلـرـیـیـ،
زـوـجـیـهـ بـرـلـکـدـهـ بـکـنـهـ کـیدـهـ جـکـلـرـیـ خـیـ کـلـدـیـ بـکـاـ سـوـیـلـدـیـ .. هـمـ بـنـیـ دـوـکـونـهـ دـعـوتـ

ایلدی.. آد، شو فرانسز قادینلری، نهقدر کوزل، نهقدر عالیجناب اولورلر
ایسه اولسو نلر، بوعشقی، اوقدرمادی تلقی ایدیبورلر، اوقدره هیچه صایورلر که.

صلیحه

آیول، بن ده آز قالدی.. اونو تیوردم. محبتدن ده بحث ایدیورز. یاتزد
بر دانه دها وار.

رفیق

کیم؟ وای، صلاح الدین می؟..

صلیحه

قیزارمه، قیزارمه

رفیق

نهایه، سزک وقتکز اما، بزه عیب آلا، حسابجه بی توپیخ ایتمک
ایسته یورسک.

صلیحه

یوق... صلاح الدینک محبی... .

صلاح الدین

امان، دایی بلک سزه برشی صوره جقدم. عقامه کلش ایکن صوره میم..

صلیحه

باق لفردی فارشیدیر یور.

رفیق

سویله یاوروم.

صلاح الدین

هر کس مراق ایدوب دوریور. او اسکی هیکل استبداد و کلا و قرنا حالا
موقع عنواحتشاملر نده دوریبورلر.. برطاوهاری دوشدیسه بهله الآن هیچ بزینه
بر جزای مؤثر تطییق کورولیور. هر کس هیجاند.

رفیق

آیول، شاشیورم، بوهالی بوقدر تهیجه مستعد ایش لردہ نیچون اوتوز
سنده در سسلرینی چیتا رمامشلر، اوقدر زمان نیچون ظلمه، قانلی استبداده

بیوینلرینی اکمیشلر . شمدی میدانی آچیق بولقدلری ایچون می پاتیردی ایدیورلر .
موجودیتلرینی بلای ایدیورلر . پاتیردی می اوzman یاپوب ده نیجون او میدانی
کندیلری آچاماشلر .. او غلم شمدی بزه هر شیدن زیاده اعتدال لازم در . بز
نه قازاندق ایسه اعتدال ایله قازاندق، یونده دوامزده ینه سکونت و اعتدال
ایله ممکن او له جقدر . بزم، بتون نیونلرک بوقدر سنه لک مساعی سیله، سکونته،
اعتداله، بوجریتی ، حریتی دکل حریتک دها اسمی قازاندق . بوکا لا یقیله
صاریله بیلمکلکمزر ، اوئی الده ایتمکلکمزر ینه اعتدال ایله ممکن او له جقدر .
بوقدر سنه لک معتدلنه مساعیمه قارشی اوئلر او الاردن نمایشدن باشقه بر شی
کلیانلر ایکی کون صبر ایده میورلرمی؟ البتة اوئلرده لا یقلری خی کوره جکلردر . بوکون
جزی اعتدالی الدن بر اتفاق .. املالر منه، مفصدار منه، او قدر سنه لک مساعی و قان
وکوز یاشی ایله الده ایدیلان حریتله او قدر بیوک ضربه لر ایندیره جکدر که ..
اوzman هم داخله بسله دیکمزر ، هم خارجده او مدیغمنز موقفیات و توجهات
اویله بر اضمحلاله ...

صلاح الدین

ها دایی بک، شمدی خاطرمه دیگر بر مسئله دها کاییور ..

رفیق

اوده نه در صلاح؟

صلاح الدین

شمدی ، بونلردن ، بوالچلردن بر قسمنک جرملىرى ، هم جرملىرىنىڭ
اڭ بیوک، اڭ مدهش قىسىمىرى يكى زمانلره، بوندن يېگىمى بش او توز
سنه او لارينه راجع اوایور . عجبا او جرأتم حقىنە مررور زمان او لاماشمى در .
رفیق

خاير ، صلاح ، خاير... واقعا جزا دعوا رىنڭ صورت روئىته دائىر اولان
قانون ده ؟ اصول محاکمات جزائىيە مزدە «مراحت يوقىدر . فقط قانون
مدىنيزدە ، بىلەدە مررور زمانلک اسباب انتقلاعىيەسى تعداد اوئلور واونلردن
برندە دىنور كەمتغابىه قورقوسىلە اجر اى محاكمە ايدىلە من ايسە مررور زمان جريان ايتىز ،
اوئلرک هېسى متغابىه ، خلەمە دكايى ايدى . او وقت يد غالبه دە ازلىپورمى

ایدک. هېمزى او أللر پارچەلامىورىمى ايدى. او زمان نه او نلرى محاكمە ايدەجىك. بىرىت وار ايدى . بىده او نلردىن عرض شكايتە بىزدەقدرت . او زمان عدالتىك يالكىز اسمى وار ايدى . بو كون الحمداء مجاس ميعونا تىز وار . او نلرى محاكمە ايدەجىك دىيوان عالىز وار. او نلر حىنده، او نلر جنايىتلرى اىچۇن شايد مۇزۇر زمان جريان اىتك لازم كاوردە بوزمانىن اعتباراً باشلايە جىڭىز .

دردنجى مجلس

— او لىكىلر ، حق بىك ، ئمايشچىلر —

اهالى

« او زاقدىن »

ياشاسون حرىت ، ياشاسون عدالت ، تەھر او اسون استبداد ، كېرسون خفييەلر « بر آز صو كىرە » ياشاسون حرىت ، ياشاسون مساوات ، ياشاسون كىنچىز تۈككىل ياساسون حق بىك

رفيق

يئە ئمايشچىلر. غالبا منفيلىرىن بىزنى كېتىرىپورلۇ.

« بالچە طرفە طوغىرى كىدرلى حق بىك بر آزابا يە بىندىرىلش ، قوقارتار ئە بايراقلىر طقش اهالى طرفىدىن احاطە او ئىتش ياشاسون صدارى آزەستىدە كېتىرىپور. »

حق بىك

« اهالى يە خطا با آ »

اي محترم وطنداشلار، عنىز قاردەشلار بوقدر سەھىر مملكتى ايصىران، يىيان پارچەلایان استبداددىن بو كون بىز، او تەفتىخرا نەسوپلىيورم، بىز وارقداشلەرنىڭ مساعى "احرارانسىلە، چوق شىركىن الامە، حرىتى فازاندۇق، ملت خلاص او لىدى. استبداددىن خفييەلر كە مظلۇم دىشلىرىنىن قورتىلدى .

اي اهالى .. بىز سەپتىپوران ملت ، بىز احرار امت ، حرىتىك استھىصالى اىچۇن ، بىلسە كىز ، بىلسە كىز نەقدىر چايدىشدق، يورولدىق ، ضرۇر يوق ، مادامكە ملت يولەدر حلال او لىسون او تەقانزى دو كەك او ماعون خفييەلر كە پىچەستىدە اىكلەدك. بو كون كى مىسرت بونلر كە هېنى او نوتىرىدى محو او اسون استبداد .

اهالی

خو او لسون استبداد، کبرسون خفیه‌لر .

Vive la constitution, à bas les espions

حق بک

اوت ، او ملعون خفیه‌لر ، او زید دیسیز لر ، مساعی احرارانه منه مانع
«ولق ایچون نه لر یامادیلر . نه جنایتلر ، نه دنائتلر ، اجرا ایتدیلر . قانی
اللریله بزی ، بتون حریپورانی عالیه منزک ، چوچقلر منزک صیحاق آغوشدن
آیردیلر . قوبار دیلر . اولاد منزی اغلات دیلر . عالیه من چرانی سوندیر دیلر .
بوکون او عالیه یوواستک او کنده قاج سنه در ضبط ایتدیکم تأثرا تله آلا بیورم .

اهالی

یشاسون احرار ، یشاسون حق بک .

«ندالریله اهالی الاربینی ، اتکارنی اوپرلر . رفیق . صلاح الدین . صیحه بالچه دن کاولر لر »

صیحه

وای بک لیش . . . بک ایش . . شکر یاری او ده کادی « آغالار . »

صلاح الدین

آی بایام ایش . « رفیق سکوتله دیکلر »

حق بک

وطنداشلر ، بزمfalرده ، زندانلرده ، زنجیرلر ، آجالقلر ، صوسزاقلر آتشده
ایکله دک . هیچ مأیوس اولدق مهادیا چالیشدق بولندیغمز یرلرده نشر افکار
احرارانه یه خدمت ایتدک ، افق وطنده آچیله حق بومبارک زهره حریق بکله دک
ایشته بوکون « قوقار دینی کوستره زک » بوملی اشارتلری طاقنه کسب استحقاق
ایتدک . « اهالی الاربینی اتکارنی اوپرلر ، قوجاتلارلر »

صلاح الدین

« کنندی کنندیه »

نهده چابوق احراردن اولش دها منناسنده والی بی ژورنال ایدوب عنزل
ایتدیره لی ایکی آی او لیور . ژونالارینک مرکبی قورومدی اختیار مهندی .

رفیق

« کنندی کنندیه »

بو آدمک ریا کار لئی ، ایکی یوز لیاسکی صرف منفعت ایچون او غرائیمی ، منفعق نه طرفده کورسه همان او رایه میلی بقی او قدر اولدیر یور که نصل آسکی دوره درت ال ایله صاریمی ما بینند آدیمی صاری ایرالر ایچون ایسه بو کون طریق هدایته دونش کوزو کمی ده صرف منفعق ایچون ... نه اخلاق یاربی .

حق بلک

قارده شلر ! ایشه اویمک ، قاج سنه در ایشکنی او به بیامک دعا سیله اغلا دیم یو وامک قاپیسنه کلاک .. چکدیکم ظالمتر ، اعتسا فلر ایله وجودم پیراندی بلک یور غونم .. استراحته احتیاج و ارماسعده کزله اویمه کیره جکم . چالیشم . اتحاد ایدم اعتقدالی الدن بر اقیمه .. البت او قاتلردن انتقامزی الهجمز ، یوق دها ایسی اونلری عدالت ایسیه یه پیراقیلم .. یشاسون حریت «اهالی ده اشتراک ایدر» یشاسون عدالت «اهالی ده سویلر» یشاسون مساوات «وکذا اهالی» یشاسون اخوت «کذا اهالی» یشاسون قانون اساسی «کذا اهالی» یشاسون اردو «کذا اهالی» یشاسون عسکر «اهالی» یشاسون اعضاء دن اول غله مفتخر اول دیم اتحاد و ترقی جمعیتی

اهالی

یشاسون جمعیت ، یشاسون حق بلک

صلاح الدین

«کندی کندیسنه»

وای بابام ، جمعیته داخل ایمش ده خبر من یوق

«صیحه خاتم ، رفیق صلاح الدین بلکار اربعدن قوجا فلا ر ایشدیرلر اهالی یشاسون صدالری اراسنده داغیلرلر»

صیحه

آه ، نهایت کله بیلدک

صلاح الدین

«متاثرانه»

بابا

رفیق

بارین ایچون کله جکم دیه یازمشدیکنر .. خبر ویرسه ایدیکنر ده استقباله کلسه

ایدک «کندی کندینه» بو آدمی کور دیگده تویلرم اور بزیور
«صیحه خاتم اغلار»

حقی بک

طریزو نه کلدم ، با قدم که اداره واپور ندن بر کون صوکره بزرگ روس واپوری وار ..
اسکی حسابیجه اداره واپورینه بینه جکدم . بر کون اوراده قالدم روس واپورینه
بیندم . کلدم .. افندم بوزم واپور لرده هیچ باقا یورلر . بر کون صوکره
قالقدق .. اداره واپوری دها حالا کله جک

صلاح الدین

«کندی کندینه»

نه چابوق ، نه چابوق اهتدا

حقی بک

با قدم ، ریختمده بر یسین خلق فارشیلامنگه کلشن . بورایه کتیر دیلر شوبزم
اهالی ده نه قدر نازک و خاطر شناس

صلاح الدین

«کندی کندینه»

بونی اوچه اکلا یه بیلسه ایدک نه اولور دی .

رفیق

بیورک ایچری کیر ملمده ، استراحت ایدک .

«صیحه خاتم ، حق بک ، صلاح الدین ایچری دوغری بورورلر»

رفیق

«حق بک آرقه سندن»

احرار امتن بیوک آدم .

پردہ

(ما بعدی وار)

سعید حکمت

شاعر مشهور اشرف بك

اعانه شناسه

کامدی قیش عـ۔ کر ایچون هرشیبی دو شرمہ ملی بز ،
طلب رافت ایچون هـ قلوبه کیرمه ملی بز ،
سـ ایدوب مـ دـ اـ قـ اـ یـ هـ چـ بـ عـ اـ رـ مـ مـ لـ بـ زـ .

المرذدن كاني عسکر ایچون و یرمه ملی بز؛
بزی حفظ ایتك ایچون آنلری کید یرمه ملی بز.

بکر دمن بشقه اعانته بو همت ایدکز .

بیونده عثمانیجه ابراز حیت ایدکز،
سرزده برگون نهالور خامه خدمت ایدکز.

المزدن کافی عسکر ایچون ویرمه‌لی بز؛
بزی حفظ ایمک ایچون آنلری کیدرمه‌لی بز.

نه۔ یکدیگر؛ دو شونک بزدهہ کی عسکر نفری ۔

بر قوماندایه اطاعتله و بر جان و سری .

وطنک هر بری سرحدده دیگامش سپری.

المزدن كلني عـكـر ايـخـون ويرـمهـليـيـز ؛
يزـي حـفـظ ايـك ايـخـون انـلـيـيـكـيـدـيـرـمـهـليـيـز .

او دخی بر آنامک. بر باباتک اولادی:

بلکه:ه کندیسی بر طول قادینک دامادی،

بوزده سز صاع اوک ، اولدیه انك اجدادی .
الله زنگنه کاره که از

بزی حفظ ایمک اینچون آنلری کیدیزمه‌لی بز .

لکه ده آن هست ک و عدیمه آلمان شدر،

آئه باش کن ام زماناً تقدیر اندیش

ای ریڈیورس اور رواہی مہودر یا مشترک ہے۔

بزني حفظ اينك آيچون آثارى كىدىرىمەلىز .

کرجه احوال محلیه عمومه معلوم !
 هپ سوروب کینه ملی عادت دور مشتمو :
 چاموری شیله، قاری یورغان ایدنیش صراقبو .
 المزدن کانی عسکر ایچون ویرمه لی بز :
 بزی حفظ ایلک ایچون آتلری کیدیرمه لی بز .

ملنک اینه ملی شمس عایا تی غروب ،
 مسلمانلر جه دکل ساده بواسطه صراغوب .
 کله جک سیله د آلیر (ساتو) ایله (یورکی) ، (آغوب) .
 المزدن کانی عسکر ایچون ویرمه لی بز :
 بزی حفظ ایلک ایچون آتلری کیدیرمه لی بز .

یوندن اعلا او له ماز موقع اعطای ذکات ،
 باقلم شکسته فتو کتیربری حشرات .
 ویرسون از باب کرم ایشته محل صدقات ،
 المزدن کانی عسکر ایچون ویرمه لی بز :
 بزی حفظ ایلک ایچون آتلری کیدیرمه لی بز .

او مجیده لری صندیقه بول بول دیزمه ،
 یوک چورابله آلام قونجی، نلاتین جیزمه
 داره ور اوبله او زاقدن طولا شوب یان چیزمه .
 المزدن کانی عسکر ایچون ویرمه لی بز :
 بزی حفظ ایلک ایچون آتلری کیدیرمه لی بز .

کورسه همجننسی آچ، آدمی و جدانی صیفار :
 نهیا بار هر کسی یومیه سی (اشرف) نه بیشار ،
 توڑی سوزله یشاؤن ارد دیگدن نه چقار .
 المزدن کانی عسکر ایچون ویرمه لی بز :
 بزی حفظ ایلک ایچون انله کیدیرمه لی بز .

اشرف

مانژل ساحلنده

ای حزین بخیر ماهتاب افسر ،
کیجه لر پاک قیصه ، او زون کو نلر .
* *

هر طرف خسته ، هر طرف صوغون ،
جهه کاشتات پاک بور غون ،

انق هیزانده ماه خولیا چین ،
صاری بر کل ناصله اویله حزین .

هر طرف پرسعال سینه خراش ،
بو کیجه کاشتات اسیر فراش ،

متورم بهار خنده نقاب ،
بو تون اشیاده احتضار شباب ،

هانی اولکی خنده لر ، کللر ،
نرده قالدی اونازلی بلبللر ،

قعر مشجرده اغلابور برسی ،
نو بهارک حیات ماضیه سی .

اوته ، ای طائر فغان مغیر ،
کیجه لر پاک قیصه ، او زون کو نلر .
* *

بر بیوک خسته خانه در بوجهان ،
بشر بت ایخنده ناله گنان ،

- شکری بکه -

ای دکر ای محیط حسیات !
ایکا بیور ایشته بر شکسته حیات ...

قوملو ساحلنده بربخولیا ،
اغلام بی سبب تک و تها .

بو کیجه پاک غریب حالک وار ،
اکلاشمماز بر انفعاک وار ،

چار بینوب چیرینان حزین مو جات ،
پارجه لامش قلوب بی هو سات ،

ابدی شهقه لر له ایکلار لر ،
تکس ساحل نوازی دیکلار لر ،

اویله کهواره لر که پرهیجان ،
طفل سودا ایچنده در نالان ،

نقل ایدوب ماجرای اعصاری ،
تقره دیر لر نجوم بیداری ،

اغلا ، ای قلب کاشتات دکر ،
یسه قادق سنکا باق ایکیم ،

آه بیلسه شوماه شیونی ،
بو کیجه غمی غمی م ، سنه ،

هر طرفه توافق افرادا ،
چار پینوپ چیرپنیر ، ایدر فریاد ،
ای دکز جوشش فغان امرک م
اوکیور دمبدم زواله قریب ،

قایالرده شکته شیمالک .
طالغه لرده فغان سیمالک .
قوشوشیرل سراب امیده ،
چالیشیرل حیاتی تسعیده ،

هر طرف خسته ، هر طرف بیتاب ،
جوکیور ارضه بر سکوت خراب ،
هیسنگ سینه سنده جوشغونلقد ،
هر شیشک انتهاسی یورغونلقد ،

باشلاپور ایشه آنفلاق سحر ،
کیجه لر پلک قیصه او زون کونلر .
آسمانه آجیق طوران قوللر ،
سانکه بو شلقدن اشتکا ایلر .

۲۲ کانون نانی ۹۰۳ فولکستوف
قاره طویراق ، یور فراش ممات ،
نقرات بشر : نجات . نجات ...
حسین سیرت

یاد بعید

بوتون ارواح و اشباح چکلمش ، ماتم - آنده ،
نیالک حال استقراره دوشمی بر زمانده ،
طوف ایلر کن انتظار ملائک طرف آفاق
دویاردم نعمه روحی سکون داستانکده !

نسیم نوبهارک ، باد که سارک وزانندن ،
کچن ادوار عشقک پیرامش فصل خزانندن ،
بوکون حالا خیالده قالان تذکار اذواق
بکا اشعار او قور کویا سنگ شیرین اسانکدن !

او کونلر شمدی بر رؤایی مظللم ، بر منار اولدی ؟
بر رئیثال ساکت ، کیمسه سز برخا کسار اولدی .
آغاردی صاحلم بخت فسو نکار غلیلمن
اویزلر بلکه بی برک و شکونه ، پرشیار اولدی . . .

کر ردک ، سو راشیردک ، اکانیردک ، دامعا خرم !
بیانمزدی کچن کونلر می ، یاخود بزمی ، یوقسه هانگیمز ؟ بیلهم !
اوایله خیالندن کان بریاد مدهوشک
بوکون تأثیری ، کویا بر طانماز اجنبی آدم ! . . .

علی سعاد

بصر

جهل مرکب

بیلمه مک ، بواوقدر عیب اولیه بیلیر ، فقط بیلمدیکنی ده بیلمه مک ، هیچ برشی بیلمدیکی حالده کندنی هرشیی^۱ بیلیر ، واقف کل فرض و تخمین ایتمک و بوسانه ایله برچوق « بی سروین » یاودلر ایلری سورمک ، بو ، اوقدر اعجو به زاد ، اوقدر خسارانکیز بر عجز ادرالک در که مسلط اولدینی دماغلرده هیچ بریکی شی ایچون محل بیراقاز .

جهل مرکب مضحك و غییع ، غریب و مؤثر برچوق مثالارینی هر کون کوروب ایشديبورز ؛ رحله^۲ تدریسدن اقلام دوازده قدرهان هر مشغالت جديده ، هر صنعت و مسائلکه بو طفره نواز خسته لغک مبتلا لرینه تصادف ايدیله بیلیر . بوزواللیلر چوق دفعه هرشیدن اول هرشیدن زیاده « او ما هیلر که دریا ایچر هدر دریابی بیلمزرلر » مصرع مشهورینک افاده ایلدیکی وجهله کندی مدار مشغو - یتلارندن ، وظیفة اصلیه لرندن خبردار دکل ایکن اهال ایلرنده هیچ برخسran و ضرر تصور ایدلهین فتلردن ، صنعتلردن ، دورلو دورلو هزار فنلکلارندن بحث ایدر و مکتبات فکریه لرینی امتزاجسز و فائدہ سز برخایطه حالته قویق ایچون شایان دقت و حیرت برغیرت و مسارت کوستیزلر .

مثال : بر کاتب ، هم ده دها سبک وربط افاده يه عائد سنه لرجه درس آلسی لازم کلان بر قلم افندیسى کورورسکنر که بیلم هانکی مقاله دن ، هانکی رساله دن شدتلى برسو هضم دماغنی يه او غراديي بردقيقة اضطرارنده ضبط ایده بیلدیکی آیيق صایيق فکر لره سزه « داروین » دن فلسفه سدن ، تشكالت عوالمدن ، اساس فوندن او زون او زادی يه برشيلر آکلاتنگه صاواشير و شکسته بسته بر ادا ایله عصر لرجه تجاريک نتایج مثبته سدن باشه برشی اوليان برچوق قوانين فيه ي

« جف الفکر » رد و افکاره قالقیشیویریر . هیچ بر دلیل و برهانه استناد اینها نیستون او مدرکات متفاصله سنت محصله « ذلیله سنه کوره » : آرسطو بر دردردر ، فلاطون بر مجنون ، غالیله بر کفر باز ، داروین بر آلیق ، هدکل بر شاشقین ، بر تلو بر بحره کسر زدر .

آز چوق ادبیانه بر شیلر یازان و بتون سرمایه سنت آثار ادبیه تتبیله الده ایدن بر محترم آره صره ، بینه من هانکی سائمه ایله ، کیمیادن ، هضمدن ، فیسیولوژیدن ، اشکلات عضویه دن بر شیلر یازمعه چالیشه ررق سلسه « بیانک هر جمله سنده ، هر کلمه سنده آجی بر عجمیلک ، بر طاسزلق ، بر صوووقلق ، حس ایتدیریر . مثلا ورمی حصوله کتیرن و مشهور (قوخ) لک تلاحق مساعدیله کشف ایدیان میقر و بلری فرانز جهمندن « قوخ دینیلن باسیلار » دیمه ترجمه ایدر ، « تقایص » و « اختلاج » و « اغتما » یه « تخدی » « توتر » و « تکمش » نامنی ویریر و بتون معاایب ادرا کیمه ایله برابر ینه نفس نفیسی کندی لظر نده بر علامه ذوفونون ، بر متفان مقدرت نهودر . ایستادیکنر قدر خیر خواهانه کوست ریکنر ، فنه دائز که کل دیکی شیلدن هیچ بر شی آکلا شلمدی غنی آجی آجی تکرار ایدیکنر ، او بتون با خاطرات خیر اندیشانه ده نفرت انکنیز بر شمه حسدن باشقه بر شی طویقندن کندیانی آلاماز .

ربع عصر الق بر زماندن بری کرسی « تدریسه النده فرسوده و پاصلی بر دفتر ایله چیقمش و دائما عینی جمله و کلمه لری تکرار ایله مش « درسخانه لر دهشتی » نه قدر خواجه لر وارد رکه کندی حسن ظنلر بجه او شعبه یه متعاق بتون فنون و معلومات بشریه بالکن او صحائف محدوده نک میان سطور ندن باشقه هیچ بر زرد ده تحملی ایده معمش واو بخنه عائد هیچ بر شی اونک کتاب بجه ادرا کنده تکائف اینکندن کندیانی قور تازه ماماش در ؟ بو کیلر لک بالای رحله » تدریس دن شایان استهزا بر غرور و ایقان ایله یووار لادقلری « خخور جهل و اضلال » ادراک ممکنی اک واهمه سوز اشکنجه لردن ، اک ایکر بجه ظلم و تعدی لردن زیاده از زوب بیقمش در ! هله دور زائلده معلومات موجوده سنت هر ساعت ایکنی بشر او ز غروشه صائمعه مجبور ایدیان « تم التدارک » خواجه لر دفتر اعمال دن مملکتک ذکا

وقایق ایچون بزر مقتول اولان او بد بخت مالکتله ده «فن» نامه بردو رلو آکلا شیله میان برشیلر از برآرد کدن صوکره حیات مأموریتنه او کرند کار ندن استقاده هوسنه دوشنلر آرمه سنه جهبل مرکبک الا آجیقلی نمونه لرینی کوروب سچعل ایچون او زون او زادی به تدقیقات و تحریرات اجراسنه هیچ ده لزوم بودقدر . اشته بونک کولونج و خیع برمنالی : بش آلتی سنه اول بیلمم ناصل بریاوری طالع بني علم ارض و معادن فقط نظر ندن بتون الجزیره و عراق قطعه سنه اجرا ایدیله جل جدی و مهم بر سیاحت فیه یه اشتراك ایندیزمش ایدی ؛ ارقاد اسلام آوروپا ارباب فنک الا نامدار لرندن صایلیور لردنی ، اینجلز نده ایکی علم ارض متخصصی ، بر مهندس ، ایکی منتتصد واردی . حاب وزور او و ملرینی چکد کدن صوکره فرات بویجه میانی «قدیمه انفاض و بقا یا می آرمه سنه کیدیبور و رهگذار منده هر ایکی اوچ کوپده بر قاج سفیل سیاه چادر دن و تک توک چفتیجی قولو به لرندن باشه هیچ بر اثر حیات و عمر آنها تصادف ایدم بیور دق اون اون ایکی کون سورن برای صیز لکدن صکره مینی هینی بر افریقا کوینی آکدیران و اسکی ذنویه و تدم سرایلرینک بقایای خزندن یک مسکینانه بر ایندیا سلکله وجوده کتیر بلن بر آضا مرکزینه کلش ، باریمه حق بربر بوله میه رق حکومت قوانغه مسافر اولمش ایدک . مکاب عالیه ماؤذونیندن اولدینگی سویلهین قضا قائم مقامی ایله قونوشلور کن شوراده خلق آیاق لری آلتنده فرات کی جوشتوں و بر فیشان بزهار آقوب کیدن او ودهه یشیل لکدن اثر کورولم دیکن بیان ناسف ایدلش ایدی . او آرمه لق قائم مقام بک «بوحاله چاره ساز اوله رق و فرانی شوتار لاره خازیل خازیل آقیمه حق بر کشیانی » اولدینگی اورته یه آنجه شو جرأتی اوروپالی یولدا شلرمه ناصل ترجمه ایده جکمی شاشیر مش ایدم ؛ او ، ینه بونک ایچون اصرار و ابرام ایدیبور ، «اوست دیبور دی مهندسلره سویلیکنر ، بن بونی کشف ایتمد ؛ ذاتاً حکمت دده او قو مشدق مثلاً بر لاستیک بورو آنهرق براویجی فراته طالدیرملی ، او ته کی او جی ده تار لاره قونولی ، در حال بورو صویی جذب ایدرک تار لاره آقیتیر . نه چاره بورالرده اویله لاستیک بورو بولناییور ، مو سیولرده او کرمه تیکنر ، بو اک قولاً بر اصول دز ».

فقط ، بن بونی موسیولره ناصل سویلر و نهیوزله آکلاته بیایردم: زوالی آد بخزی بر فریق قاعده‌سی شاسیر تمشدی ، در سخانه‌ده و یا کتابده « سیفون » دینیان حکمت آلتندن بویله ، فقط معکوس بروضیتنه صول آقدیغی و یا آقه‌جغنی کوروب او قومش واوندن بوقیمتدار « کشیاته » انتقال ایتمک درایتی کوسترش ایدی . بن محجویت و اضطرار تائیریله ترجه‌ده کی ترددی کوردیکه او ، استدلالده کی شدتی آرتدیریسور ، کاغددن بورویلر پا به رق آنده اویروب چویریسور و بردوزی به او غر اشرق اثبات کشفی نایدیه چایشیوردی . اشته بوکون اوصاف و آسوده قائم مقامک لاستیکدن بورویلر هتون الجزریه‌ی اسقا یاه تشنبنی دوشونور کن عراقده مسامعی نانعه و جدیه‌ی ابرازی ایچون دعوت ایلیکمز مشهور (ولائقکس) ک ماین انهرینده بوکی بورو جیلرک مداخلات و مانعاتنه هدف اوله جغندن قورقویورم !

قورقویورم ، چونکه اصرار و عناد جهل مرکب کلبانک نقراتیدر ، سز او کا ایستدیکنر قدر حقایقدن ، و قایعدن مثبتاتدن بحث ایدیکز ؛ هیچ بوش او کا کوره ، بیانه جک هرنکه وارسه صفحه دماگنده منقوشد و نه که او نده پوقدر و کنديسی بیلمه‌یور مغالطه‌در ، سفسطه‌در ، اثر ترهات و خرافاتدر . جهل مرکب اک مهم خاصه‌سی مبتلاستی هیچ بیامدیکی ، هیچ کلامدیگی یاخود سوه تلقی و تفهم ایلیدیکی شیلدن بحثه سوق ایتسی در ؛ مهندسی اشریخدن چیقیتعجی طبدن ، ارباب سیاستی علوم طبیعیدن ، قادرینلری علم روخدن ، حکامی ادبیاتدن ، هر کی سیاست و فلسفه‌دن دم اور دیران اودر ، بیلنمز ، او نه ساقه‌در که قابودانلری چوللرله او غر اشیدیریر ، سرسریلره حیات عالمه‌ی تدقیق ایتدیرر ، ماصالحیلره تاریخ مرافق ویریر ، اک هرجانی طبیعتلرک جریان مباحثه‌سی صدق و وفاده قرار کیر ایلر ، چیرکینلری کوزلالک کشف سرائرینه سوق ایلر ...

ینه بیله من نه دن جهل مرکب یک طاشیق بربرکت و مبنو ایتنده نصیهداردر : هیچ بر فن حقنده قرون و سلطانک معهود اسقون لاستیکی قدر مرکب صرف ایدیمه‌مشدر ؛ بوکون او اعصار دیده سـ اسله مـ مجلدات تاریخیه نک یاننده

کیمیا یه داژر یازیلانلار بروتومار ناچیز بیله تشکیل ایده من . تدقیق قلب بشر
ایله هر حالده ریاضیات و طبیعتندن زیاده اوغر اشامشدر . کتب فیه و اقتصادیه نک
سورومنی رومانلار درجه سنه کورمک بالکده بشريته نصیب او له میه حق
سعادتلدر در .

طبه ، حفظ صحنه عائد هیچ برانز او قومامش ، بالکده خسته و خسته اق
ندر کورمامش اولانلارک طبابت و تدایر صحیه بی طبیله او زون او زادی به
اکلامنگه ، توصیه اینکه و کیم بیلیر نزدندن اشیدنیکی « امنجۀ اربعه » حقنده
تو ایجاد نظریه لر صاوورمه چالشیدنی کورمک بوكون هیچ ده حیرت و تعجبی
جلب اینه یور ، چونکه چوق دفعه شارلاتاناق جهل مرکب سوت قارداشیدر .
بیامدیکندن ، اکلامدیغندن طلودیزکین و ساخته بروقرف ایله بخت
اینک ده سرلوحه منه تماس ایدن ابتلار دندر ؛ دها تحصیل اثنا سنه شونقطه
نظر دقتعی جلب اینشدی . خواجملر مندن درسلرنده اک چوق آتوب طوتان
و اونی هرشیمه مداخله ایتدیرن ، خسته اق تخلعه نی مدت عمر نده بر کردا او سون
کورمکه تنزل اینه من اولانلار ایدی !

آه ، ای ادرالک بشر ، بیلدکار کدن ده بیامدکارک قدر بخت ایسه ایدک ،
دها طوغر ایسی بر آز بیامدیککی بیلسه ایدک . نه قدر مفید و بخیار او له حق
ایدک !

کلیسلی رفت

آناطول فرانس

آناطول فرانس آثاری هیچ برشعبه‌ای دیه به ادخال ایدیله من. اورومانجی اولمقدن زیاده بر مورالیستدر. ۱۸۴۴ده پارسده تولد ایدن آناطول فرانس زمان صباوتنده کتابخی اولان پدرینک دکاننده هر کون کتابلره مناسبته بوانهرق کندیستنده ذوق تبع و مطالعه‌ی اویاندیر مشدرکه حیات فنکر راسته بونک پک بویوک تأثیری اولشدر. صوکره‌ی مطالعاتی توسع ایتدیکی زمان کوردی که فنکر بشر عدم قطعیت و تضاد ایله مالیدر. موسیو سیلووستربونارده مادمازهل پره‌فهر بونارک جبره اشتغاله کیردیکی وقت بر فریاد حیرتله دیسور که: « اوخ نقدر ، نقدر کتاب ! بونارک هبستی او قودیکرمی ؟ » او وقت اختیار عالم جواب ویریسور : « هیهات ، اوت ! » و بر ادای یائس ایله علاوه ایدیسور : « ایشته بونک ایچینکه هیچ بر شی بیامیورم. چونکه بتوون بوکتابلر اوقدر بر برینه مخالف انسکاری محتوی که انسان اونارک هبستی او قویجه دوشونمکدن بشقه بر شی یاهمیور . » دها هنوز آناطول فرانس موسیو سیلوه‌ستک سنه واصل اولمه‌دن نه حیات و نه دنیانک هیچ بر حقیقت احتوا ایتمدیکنی آکلامش ایدی . اونک بتوون فلسفه‌ی ایلک نشر ایتدیکی اشعارنده تمامیله مند بحدر . موسیو فرانسه کوره دنیاده هیچ بر شی حقیقتده موجود اولمدینی کی نظر نده مه تافیزیکده اولمدینی ایچون اخلاق دنیان شی یوقدر. فقط عصر دن عصره ده کیشنه و هر مملکتده مخالف اولان بر طاق عادات وارد. كذلك فن ده یوقدر. کوز اوکنه وضع ایدیلهن بر میقر و سقویله او کوز بر انسانه عائد اولمقدن قور توله من . بناءً علیه میقر و سقویله بوراده یاپدینی بر شی وارسه اوده تدقیق ایدیلهن موجوداتی تضعیف ایتمکدن عبارتدر . علوم ریاضیه نکده بر حقیقت اولمی او نکله آرد منده موجود روابط سبیله‌در . بناءً علیه دنیاده بز هر شیده

روحزک انعکاساتی مشاهده ایمکدیز . شو حالده بولیه بر فلسفه نک انسانی بدینک سوق ایمی بر نتیجه ضروریه دکلدر . ذاتاً اونک نیهیلزی اونی دامنی پائسدن صیانت ایدر . بناءً علیه حقیقتده بیله جک برشی اولما نجعه بیله مه مکدن نه دن مایوس اولملی ؟

آناطول فرانس هرشیدی صنعته تابع عد ایده رک اشیایی شاعر ک هو ساتی آهنگدار ایدن اشکال صافیه کی کورور، مخالف بر شیدی سویاک قورقوسیله قطعیباً موسوس اولمز؛ و تاریخی مکملًا بیلیر . حتی صفحات تاریخیه نک بر قسمی اوکا او قدر موئسدر که خرستیانلغت مبدئی، قرون وسطی ایتالیا سی و اون سکنی عصری اونک قدر هیچ کیمه بیلمز . عالم اولدینی قدر صنعتکار اولان آناطول فرانس اسکی کتابلرده ماضینک شکل ذی حیاتی تحری ایله مشغولدر . مع ما فیه بر رومانی علیق ایجین ایحاب ایدن اوصاف (ایجاد و منطق) اونده تمایله موجود دکلدر .

چونکه ایجاد کتابلر آردسنه انکشاف ایمز . ادبیاته مشبوع اولان بر روح ایجاد و اختراعه او قدر مستعد اوله من . بوسیله احتمال آناطول فرانس قدر هیچ بر رومانی بخصوصده دها آز مخترع اوله مشدر . La rotisserie de la reine Dédaueque علی اخصوص رومانلرندہ اک اهمیتلی اشخاص بولیک بر وظیفه ایفا ایمزلر . منطقه کانیجه موسیو فرانس اوکا هیچ اهمیت ویرمن . مکتبده چکن حیاتسنه دامن اطاعتہ و هر درلو انتظامه دشمن قالمش ، صنعته هپ خارجی شیله مشغول اولمشدر . از لری او قوندینی وقت کندی کندینه محظوظ اولق ایجین یازدینی آکلاشیلر . بروماني موقع ایجاله وضع ایدن شی فعلدر . حالبو که اونک رومانلرندہ فعل او قدر اهمیتین ساقطدر که بوصورته از لری وحدتند دامن او زا قادر . چونکه او دامن اشخاصی واونلرک حرکاتی لاقدانه بر تجسله نظر اعتباره آ لیور . «Le lys rouge» تدقیق اولوندینی زمان بزی هیچ متھیچ ایمز . چونکه تهرزله دشارترک آرقسنده مؤلفک کندیسی احتراساتنک بوتون مناظریه مشاهده ایدیورز . رومانک مالکانه حقیقی حقیقت حاضره اولدینی حالده

اونک اترلرینک موضوعی اکثراً اسکی زمانلرک احوال و وقایی تشکیل ایدر. بالعکس Histoire contemporaine نامی آلتنده یازدیغی اترلرده ناتورالیستدر. صنعتنده کوزدلدن باشنه هیچ برشی حقیقی دکل و حقیقی صنعت، شعر در، ناتورالیزم هیچ بروزمان ایده آیزمند زیاده حقیقی دکندر. اکر ناتورالیستدر اولدیغی کبی ایده آیستلرده متساویاً آثار خارجیه نک بر بازیچه سی ایسه، اکر طبیعتدن اخذ واقتباس ایتدیکمزر شیله احوال روحیه من منابتدار ایسه او حالمه صنعتدن حقیقی دکل کوزه لالیکی طلب ایته من ایحباب ایدر.

سیلوهستربونارک جایتنده سیجیانی تصویر ویاخدود «Ahais» دهنیل هوالیسی توصیف ایمک ایچین موسیو فرانس اورالری زیارتہ محتاج اویادینی حالده بوتصویراتی شایان حیرتدر. وبویله طبیعی رسم ایده رک بزه تمایله حقیقی راصویر پلار. حیات حاضری رسم ایتدیکی زمان بیله ناتورالیستلردن تفریق او لنه سیلرک بوصورتله صنعت حقنده ک افکاری تماماماً اونلرک فکرینه مخالفدر. اونک اشخاصی آز حرکت ایدر، فقط چوق سویلرل. وبویله مکالمه لرنده آناتول فرانسک بوتون دهاسی ومهارت صنعتکارانه سی تحملی ایدر. حق اشخاصدن اک عادیلری بیله اونک سیحار قلمیله نازک وظرف برشك اکتساب ایدر. بوتون کتابلرنده هپ باشنه ناملر آلتنده کندیسی مشهود اولور. موسیو سیلوهستربونار، راهب قوواینار وموسیو برژدره حقیقتده آناتول فرانسدر. مع مافیه بو اوج شخص منظره، قیافت، عادات و مسلک حق سیای اخلاقی اعتباریله بربرندن حس او لنه حق درجه ده فرقیلدرلر. موسیو بونار اختیار بر آکه تولوغدرکه دماغی خیالات ایله مالیدر. راهب قوواینامه اور تودو قس مذهبیه صوک درجه ده مربوط بر آدمدر. موسیو برژدره ایسه فکرینک آچیقلغیله شاکرلری آردسنده دائماً موجب قیل و قال اولور. بو اوج شخصل طرز تکلملنده لطیف، بر تزاکت و عصارملی بر صافیت، او قدر ناقابل تقاید، من هر بر ساده لک و بر صفوتو علامه واردکه بو هیچ بردھایه انصیب اوله دی. وبو شکل ظریف التنده آناتول فرانس فکر باشک عدم قطعیتی، کائنا تک هیچاگنی اثبات ایله او غر اشیر.

مورالیست فرانسک شمدی یه قدر بتوون یابدینی شیلر فلسفه اخلاق یاخود فلسفه تاریخ حقنده بر ساسله "فیکرات خصوصیه در" سیلوهسته بوناری نشر ایتدکدن صوکره آناتول فرانسک تدریجیاً کندیخی و ولترک نفوذنده تخلیص ایتدیکی ادعا اولنیورسده بودوغری دکلدر. چونکه اساساً وولتر ایله اونک آرسنده فرق وارد. وولتر او قدر نیکیندرکه آناتول فرانس ایله مقابسه اولنه من. ذاتاً فرانسده اون سکننجی عصرده حقی «۱۸۷۰» کلنجیه یه قدر هیچ کیمسه بدین دکلدر. فرانسز روحنه بدینلاک زهرینی تلقیح ایدن ۱۸۷۰ هزیق اولمشدر. او زماندن بری فرانسز افق سیاسی وادیپی خلاصه فرانسز افق فکری پی دامنا کیش ظلمتلره مستوراولمشدر. باشکه ترقیات مدنیه نکده انسانلرک بدینلاکنے چوق تائیوی وارد.

آناتول فرانسه کوره اصل فضیلت هیچ بر شیده قاریشمیه رق حیاتک بتوون انعکاساتی او زاقدن تماشا ایده بیلمکدر. چونکه، ایشه، ویرزیل، دانه، لوقونت دولیل، ارنست رهنان بزه اولنه بر ساسله "حاطرات بر اقدیلرک هر دورلو قیودن زیاده اونلره تحمل ایده بیلر. واقعاً کنیجلدن بر چو قولی اوکا بر طاف نفائص اسناد ایدیبورلر. فقط قورنه، مولیر، لوسر، ویقتور یعن ساردو کی دهاته ده عین استادات واقع اولنه مشمیدر؛ آناتول فرانس، حقنده کی اعتراضات هیچ برینه جواب ویرمهدی؛ و پک اینی یابدی. آناتول فرانس و قیله بروتیر ایله شخصیت و عدم شخصیته دادر جریان ایدن مناقشه سی ایله فیلسوف پیرونی چوق آ کدیر مقدمه ددر. «Histoire contemporaine» یازمغه ماشلاندینی زمان عادات و فضاحت حاضریه تصویره باشلامسی هر کسده عمومی بر منویت حصوله کتیردی. بز اونک انزلرینی او قومنله زمانک بر مزه هر اشوق و نشاط ایچنده چدیکنی حس ایدیبورز. حالبکه ارکلکر کوندن کونه قابالشوب چیرکنلشیورلر، قادرلار ایسه سیه نسرک دیدیکی کی مدنیتک بتوون ایجاياتی قبول ایتمکله برابر حس ابتدایسلرندن هان هیچ برشی غائب ایتیبورلر. بزه اشخاصی بولیله کوزمل کوسترهن اونلرک بنیه اخلاقیلری دکل فقط آناتول فرانسک او سحار قلمیدر.

فلسفه‌سی ایکی کله ایله خلاصه ایدیله بیلیر . ابتهزا و مرحمت . مع مافیه انسانلری صمیعیتله سهون موسیو فرانس ساعات جنتیله برایر غایت تدبریلی بر آدم اولوب بر اطمثان حسودانه ایله فیکر بشرك استقلالنی مدافعه اینشد . مقس نورداو دیبورک : « آناطول فرانس آقاده‌می اعضاستدن اولدیغنه رغمًا حیات ایله مالی بر قوہ . فکریه به مالیکدر . بوکون هیچ بر ادب . تصور اوئله من که آناطول فرانسیک اشغال ایتدیک درجه‌ی اشغاله لایق اولسون . واقعاً رهنانک رشاکردی دینیورسده بوتمامیله دوغری دکلدر . اکر قسمه اونک تلمیذی دینش اولسه ایدی تعریف تمام اولش اوله حق ایدی . چونکه رهنانک سلطنت فکریه‌سی پك واسع ایدی . علم اولمک اعتباریله پك آز رقبی وار و محتر اولمک اعتباریله کندی درجه‌ینه یاقلاشه بیله جلک هیچ کیمه یوق ایدی . اونک مدافعه ایتدیک افکار کندیستنک اولیوب بلکه او بر طاق احتلالات مکنه‌ی مدافعه ایدن بر آووقات ایدی . غاستون پاری کبی آناطول ده رهنانک تلمیذی ایسه‌ده تلمیذ ایله استاد آزه‌سنده هر نقطه‌ده عین مشارکت افکار موجود دکلدر . »

L'orme du mail » اویله بر نفیس اثردرکه زنکین ادبیاتلر اویله بر اثری حق اون سنه‌ده بیله حاصل ایده منلر . فقط اتلرنده حکایه ایتدیک بوحداتانک حیات حاضر ایله او قدر آز منابقی وارددرکه اکثریا بزی کاف درجه‌ده محظوظ ایمز . چونکه بز اوراده بوکونکی حیاتزله مناسبدار اولان شیلری تحری ایده‌رز .

منقد اولمک اعتباریله اونکله بروتیئر آزه‌سنده قضیه بر تضاد وارد . انتقاد ادبیه تانده نشر ایدوب بالا-خره حیات ادبی نامیله جمع ایتدیک مقاهمه‌لردن عبارتدر . موسیو فرانس دیزکه : « انسان هیچ بروقت کندیسی کندیس‌ندن تحرید ایده من . بناءً عایه گنتیسکه غیر شخصی اولسی امکان خارجنددر . » رهنانک تحت نفوذنده اولدیغی قدر بلکه دها زیاده موئته‌ینک تائیری آلتدد . طرز تحریری ، اطافت سحاری ، شوخلنی و بر اسلوب شخص ایله بوایکی بویوک ادمک خیالی کورونور . فقط تنقیدی سه‌مودیکی ایچین آز بر مدت صوکره اونی ترک اینشد .

آناطول فرانس صوک زمانلرده سوپیا لیزمه تمايل ایتشدر «Sur lapierre blanche» ده بشریت ایچین بر آتی سعادت تئنی ایمکدەدر. «برو آرمیا» غن تەسندەکی مقالاتی؛ قو نفرانسلری، و مختلف جلسەلرده ایراد ایتدیکی نظرلاریله حکومت مسایدە منك شدتە عالیشندە بولەرق بوتون طلاقت لاسانیه سیله ارمیلری مدافعه ایتشدر. صو کرە بوتون بونظرلاری «Vers les temps meilleurs» عنوانیله بىکتابىدە جمع اوڭىشىر. درەپھوس مئەسندەکی طور و حر كىتىلە عدالتىك نەبوبىوك عاشق اولدىيغى كۆسترن آناطول فرانس ارمىلرک حقوقى مدافعه ایتدىكى وقت فرانسەنی تۈركىدەکى ارمى قىال عمومىسىنە لاقيد دوردىيغى ایچين مۇاخىنە ايدەرلەك لوراندۇ مەئەسى كېيى بى منفعت خىسە اوغرىندە مەدىلىيە فيلو كوندرن و خادم انىكار عدالت اولدىيغى ادعا ايدىن فرانسەنك تارىخ بىشى قانىلە لەكايىن بىووحشە اوزاقدن سىرىجى قالاسى شدتە تقييچ ایتشدر. او زمان تۈركارى باربار و عالم مەدىتىدن خارىجىدە ايدىن موسىو آناطول فرانسەن بىكۈنى شىيان حىرت انقلابىزدىن صو کرە ئىكىرىنى تېدىل ايدەرلەك اونك دە هەركىس كېيى بىزى تقدىر ایتدىكىنى اميد ايدەم.

كانون اول ۱۳۲۲

آصف نفعى

ام دریا

- ایساق فرموده اندی به -

عصر لرک لب نیلوفر مکاله سی
ظلال ساحل نازنده سنده ناز آچیلیر .
سور لحاظه الوان پرمصادمه سی .
کذار صافه برهاله نیاز آچیلیر ...

جو ایندنه ضیا خفته ، رزیق ظلمات +
کزر نواز سرو دنده پای زر خلخال ..
صدا ویرر مو جاندہ یاسمن خطوات .
سکودلرنده حواری " زمردی شهال

نفیر بدست تخرس اوچار ، ترم ایدر ..
اسر نیم طرباساز سنبین خقا :
برالماع زیر جدلہ خاره لر تتر ..
تاس ایدر کبی دامان لیله" لیلا ..

طولار سکونته برآه مظلوم و مجنون ..
کیدر فیافي" آفاقه برندای ملول ..
فیصله اشیر ابدیله خوشہ زار سکون :
ایدر بوادی " شهایه برخطابه نزول ...

• •

کولر کونش لب کلکونه غروینده ..
تهر دکل او زمان صانکه برنشیده نور ..
سیبل نائز سیماهه جنوینده ..
او قور او زاقله کریشه برقصیده نور ..

براحتراز مکوکله لبل روح آشوب
سُهفته ، بورغون آذینله عمق بادیدن
آغیر ، آغیر سورونور ؛ کلشن خراب غروب
سرور حلوانه بر معبر صفير چمن ..

او ، بریلوط کبی ظلمتنه سایه‌ساز قمر
آقار معاطب ابعاده فنور و تعجب
اوکنده صانکه بیوک بریاض قناد تترر ..
آجیق شتابه آغوش لاتاهی شب ...

قمر ، کریمه کو دنفر از بادیه زار
طوغار شلاه کفوش قندهارنده ..
اسر جوانبه بریوی فلفل انوار ؛
برر صدقه کوهر کبی جوارنده

زهیرمل آچلیر ؛ سکپاره لر یاقوت
شرار لرله پریشان و منکسر باز لار ..
کلیر کنارینه وحشی غزاله مسعود ؛
اوچار شیاسته سیمین وجاربا قوغولر ..

زمائ او لور که جوشار ، عمق ساکنی ناکاه
برانفعال مصادمه قایشاير ، بوجرلور ..
ایدوب مناطق فسخته رای استکناء
میاري" از لیسته بر نیصه بولور ...

مکان او لور ، که حوالهای راهی او لور ..
ایدر شهام عنقیله مض محل وتباه ..
بو آن ، ولوه بر آن او لور فقط بورو لور ؛
قالیز بر نده پریشان و محضر بر آه !

قاضی کوی سلیمان بحری

در درنجنی پرداه

اوون، اوون ایک سوکره . . . ، اوافق بر صالون . . . وقت . صباح

برنجنی مجلس

— بدینه ، صلاح الدین —

بدینه

بک، بوکیجه هیچ اویمه مادم. بک فارشیق رویالر کورده، عادتا قورقدم
حالاددو شونجمن کندیتی الهمیورم.

صلاح الدین

الحمدله، قورونتو ایدجت ، دوشونه جک نه من وار؟ سنی بن اسکیسدن
یوز قات فضله سومیورمی يم؟ یوقسه پاره جهتندی مراق ایدیورسک؟ ایشه
باق، اللهه شکر، قاهره دده یکی بر شعبه دها احیمه موفق اولدق. باشه لر زم ایجیون
او قدر بیوک بر قرددی آجیورکه ...

بدینه

أوف سن ده بو تجارت قنای بر از بیراق دده.

صلاح الدین

اوئی بن نه قدر امکلهه قازاندم. هیچ اوی قولای، قولای براقه بیلیرمی يم؟
تجارت سلوک ایده جکم دیدیکم زمان بایام بی او دن قوغیوردی. سکره نایسه
انعم بوكا مانع اولنای. سنی ایلک بوکیجه بوشکله سودم، بومسلاک اسکی دورده
بی از سفالته می دوشوردی . شمندی بر از لذائذن دن ، لذائذ احیتندن یه تیعنون

ستفید-مولنخه، خلیالریی او نکله، کما ستدن صکره، او نکله تزینه حقم یوقی؟
بن یو تمیقی از کلفتلر نتیجه مسند دمی الدو ایندم.
«خدمتی قهود لریخی کتوربر»

بدیعه

او ف سن بوکون هرو قنکی کیم آمامی دهک بن سویه دن حس اینک
ایسته میورسک. پک ماھی دوشونیورسک. بن نه عشق مزک، نه ده یوه امنک
سعادتندن، نه ده تجارتخانه مزک اقبالدن قورقیوزم. بخی دوشوندیرن یاور و من در.
صلاح الدين

مله شونک دوشوندیکنه باق. آه سز آنا، نهایت قادین دکلیسکر. سودیکنر
شیلرک بر لحظه یانکزدن آیریانه تحمل ایده مزک. او قدر خود دین، او قدر
خود اندیش او لورسکر که... بر چو جوق لیلی مکتبه کیتکله نه او لور. بر چو جوق،
هم ارکک بر چو جوق لیلی بر مکتبه کیتکله نه دیفتهده بر اوینه کایور. مکتبه
شورا جقدده... بر چو جوق که یاشی کو جلدید مرد کل. یدی یاشنده. آه یا انکلتار دده او لسه
ایدیکنر کایا به جنده بکو؟ اینکلیز قادینلوی شاده نامه کلی؟... droit d'ainesse
اجاری اولان او کی مالکتار ده عائله سی یان نده قالان بعیه قاعلیسا شروتنلک وارث یکانه سی
اولان-ثروت اقسامه او غر اسون دایه بمال کبر او لادر. دیکر لری بر طریقه،
بزمیسلیکه انتسابه محبوب رور لاره بشهته بوجله نکله استکتاره نک، الک احیل، الک زنکین
ظاهری از اولاد لری خیتا کلکله بخی تیپنیان مقایچون او صدقی ایا به، هنده ستانه، یکی
رود لاندیزیق، قسدایها کو بقدر و بیلز. دوشون بزرگیه همه بختکله بکی بورانکزنه
او جنده کی مکتبه چو نانلری کی جهه یاری سنه ویر سکله مظاومه لولمیورل. او سله نالر
یاور و لری خی تیلانلرله، تمساح لرله کو وشنده، چیلاق قوم لرله یاقیجی کو نشد
آراس نده آلتون، الماس دیه نانچانه لاری خی آرامنه، ایشیار لان، بوڑه فونه یاخنده متادی
تپیله ره روز کار لانه روز کار لانه، بخراسته اکلیز له آیدی لانه فوق، بالینه
طیپیله بیل ملک ایشور فر کرد آیده میور لاره، اوتلر و اوتلیز دکلیه، ایلیه
مس احمد ایله،
نغم او تیله شا اشکلتاره دن، ساوز اقلز دن نهیه مثال کتیر بیوزشک. ایشته بترم قوم بیتو

حسنه خاتم او غافی ماداش سفاره کو ندرهدیتی؟ تیزه مک ایکی او غلیده هند
دیگر لرنده کمیجیلاک ایتمیور لرمی؟ بن او غلمک آیسنسی مراق ایدیسیورم.
صلاح الدین

مراق ایده جگ نهوار که «کوله رک» آدم سنده بر ایکی سنه چند کمن سکره
اقلامک برینه قاییرتی ویریز. سایه شاهانه ده کھنیز کیدر.

بداعه

آلای براق . بن یاور ومه ایله بر تریسه ویزملک استیور بک بر چوق
مکتبه لدن چیقمش ، مکمل تحصیل کورمک کنجلرک آچ تالدینی ، سوروندیکی
شو دورده او غلم تحصیل و تریسه و عرفانیه اقرانه تفوق ایتسون . پارمه نه
کوسترانسون .

صلاح الدین

پنه خود بیانک ایدیسیور سک. سنک چو جنک بزم چو جنمز اویله او لوئنده
یشکه لری نهیه او لمسون ؟ بر مأموریته قودیریز. راحت ایده کیدر.

بداعه

خود بینانک او لمسون نه او لور سه او لسیون بن بو ارزوی بر درلو ایجمدن
چیقاو هم . هم مأموری اولق ؟ او کوسترانسون ، کچدی او چاملد بار داق او لدی .
شمده کیم مأمور او لیور که ... یالواریور لر ، او قدر فضلہ معاشر ویریور لردہ
تقيید حریتند باشنه بر شیده یار امیان او پیش طریقه کیمه کیمیور . هم کچن
کون بر غزنه ده او قوشیدم . نانله بوش طور ماسون دیه یاب غالیشک یادی یه یقین
بر قسمی عمارتی ، خسته خانه می بیلمه نه یابیمیق نیتنه ایمشلر .

صلاح الدین

او راسی معلوم . راما ، چو جفانی براق . وظنک ، ملتک سعادتی هب
مأمورین رسیمه نک النده دکی؟ او ندر او لیسه حفظ آاد . مساعده ایتمده او غلمر
وطنه خدمت ایتسون . او فیضی طریقیده ترقی ایتسون .^{۱۰} حتی برا مأمور
او لمسون . بالا ریز ، بیوک بالا ریز هب اویله یتیشمرک وطنریسنه ، ملتلریسنه بیوک
رسیوك خدمتله ایتمد بلزی می؟

بداعه

^{۱۰} اینجا کلمه «ترقی» را باید «ترقیه» نوشت. این کلمه در اینجا به معنی اینکه این

ایمان سنده، وطن خدمت باشکن مأموریتند بولغله‌می اوپور . رسماً
هموزلرک ساعت رفاهی کبی کیدوب گلکیدن، اکلار اکلامن ویربان ایشلری
ماکنه کبی چیقارمقدن، بربخیر کبی چالیشمقدن بشق نه دکرلری وار ؟
شناجی برآقدمه جدی تو نوشالم . دهان کون کون سن دیمیور میدک؟ وطنی ، ماقی
نشکل ایدن هر فردک منافع خصوصیه سی حضمنده او وطن بخش ایندیک
هزاعله درک او وطن، نومات ترقی ایدر . هم انسان بابا سنک، بیوک بابا سنک کیت
کیده چدرا علاجی حضرت آدمک خدمتله افتخار ایده بیلور می ؟

صلاح الدین

ام ایچون شمده خدمتله ، وجودیله افتخار ایده جلک بر بابام واریله . ای
اما، شو حدتک خوشمه کیدیبور . بن او غامی مأمور کورمک ایسته بور لمه
والسلام . بن کبی بیس تجارت متابعنه قاتلانه روق عادی ، سفیل اوله جغه
دراحت ایتسون .

پندایعه

استلال شخخه‌ی کورله‌عن بویس طرقی، کندی ال امکنه دکل باشقه‌لرینک
مساعیه‌ی هر ض احتجاج دیتک اولان بوعادی مسایکی بوکون ، مدافعه‌ده
اصرارک بخی یک قیزدیر بور ، آلایچیانک حرمه‌سی دکل . ایچمی قوردیبور له بی
شو مرادن قوردتار .

صلاح الدین

ز مناقف ای ای وریلک ، اوی ده مغازله‌ردن بور نه آلوار ، چالیشدید بورن .

پندایعه

بی‌نه تیزدیر بور سک . بن او کا حر، همراهیست بزماعی زمی حاضر لامق ،
اوی سلطنت شخصیه‌سینک یکانه‌ی تمیری کورملش لیسترکن بمه ، و پنهان بمه
نصلیه‌است . دهست . والله صلاح الدین بمه . دهست . دهست . دهست . دهست . دهست . دهست .
واحده‌من حکومت مطابق هر طرفه‌ی دیگریست . دهست . دهست . دهست . دهست . دهست .
یا هیه هیه هیه . دهست .
اوف . بوسنک لا قبردیه‌ی ترس اکلامش کی انسانی قیزدیر منک بوقی ؟
مباحدن برسی بوش یره بکاچک چالدیردک مینه سکا بونخنی بر ازتلى ویرسون

دیه آچش ایدم . دانما چو جنسک . شمدى برده حکومت مطاته، پر قبایم
نەدیه . . .

صلاح الدین

تیزمه ملکم . . . صحیح، علیم اه نەدیتک ایستدیککی اکلا یامدم ایضاخ
ایدیبورسک نەواور ؟

بدیعه

اه مداھن آم . او ت بىم نظرمده، مادامکه حرز . هر شخصک وجودی ،
دماغی بر حکومت ، مستقل بر حکومتدر . او نک او حکومتک حاکم مطاقی
تقلدر . حکومتلر بىر طاقی طبیعی و موضوع توانين اجتماعیه و اقتصادیه تابع
اولد قلاری کی انسانلارده تماکنلرینک قانوننە تامدر . او ت تامیله مستقل
بر حکمدار، لشکر وجودینه آمر برا سکندر کۆرمک استرکن سن ھندك
بىلەم بوندن قاج بىك سە او لىکي Manou قانونلرینک اورتەیه قويىدىنى قاست
اصلانچە اونى مىلاڭ پدرە سۈلۈك ایتدىر مىكى ایستيورسک ؟ او كاشتە
برايس بوللى . . .

صلاح الدین

بۇنە درجه نىنكر حریت . بدیعه ! بوكۇنىکى مناقشە چىكەمىزى اپىزىرىدى .
يا سىنک او قىردىلىرى جىدى يە حمل ايدوب حدتك ، او عصى جوابلىك او تدر
خوشە كىتدى ك . . . اى سویلە باقىم اونى نەيپاتقى ایستيورسلىك ؟

بدیعه

امل بويا . بن اونى معدنجى كورمك ایسترم . ياورو من او بىلە معىدىن
قويولىنده، دامالىر اىجىدە آمر بىر مېندىس طورلە دولاشىۋە، او محىتىم ماكىنلەر ك
كورولتىسى آرمەننە ، طاغىلر، قىالر توپاركى مىنى ، مىنى صداسنى يۈركەتى
يۈككەتە عملەيە حکم اىتىدېكە . . .

صلاح الدین

يو، دور . . . فکرىك بونقطەمنە اعتراض ايدەم جىكم، او ئىكى مطالمائىكە اشتىراك
ایدیبور، يالكىزلىق قىزىدیرمۇق ايجون الاي ايدیسوردم . اما شەمدى بوفکرىكى قبول
ايدەم . حرقتىلى برقادىن بولىلە دوشۇنمالى . . . نەمە مىلاڭ تىخىيىص ايدیبورسلىك

مادامکه او شمیدی سردر، او نک، او باور و حفظ حریت نگریه می، استلالم
تصوراتی یوقی؟

بلدیعه

جانم او دهاتک کوچک، هم انسنه حرمت ایدر.
صلاح الدین

یوق، بن او نی بسبتون کندی نگرند سرباست برافق، حق آشوبی بهله
ایتمامک استهدم... مسلک تعیینی او قدر مهم مرمسنه که... بر مسلک کیروب کندنه
اس-تعداد سرز لق کوره رک محروم موقفت قالنجه (خ) بو طریقه آنام، بالام
صو قشیدی بر اشان اولدم، محو اولدم...) دیه بزه طعن ایتنی دایسته میم
او نی تامیله سرباست بر افقه جنم. حق او قدر لعنت ایتدیکم، هانی دمین مدافمه
ایدر کی کوزو کرد سفی قیزدیر دیغ حکومت مأموریته سلوك ایده جک اوله
بیله برشی دیهم... بالکه کندنه، او کا، او مسـاـکه استعدادوار، ترقی ایدر.

ایکننجی مجلس

— اول بکلر، صبیحه —

صبیحه

« کیره رک »

وای چو جفلن، نوزمان فالقدیکن؟

صلاح الدین.

ایچه او لیور. سر زک کلین خام افندیله غوغای دیبوردق.

صبیحه

نه غوغالی بو؟ بر برخی سوه نله، زوج زوجه دکل، عادتا عاشق
وعاشقه اولانله بونی هیچ یاقیدیردم. نه اولدی؟

بلدیعه

فرم کوچک استبالي حقنده کور بشیوردک.

صبیحه

اه، اه. عمله می نه آجامن. چو چقله سینه بی عادتا قیزدیر بیور سکن.

« او توزه رف »

ایکی کرکده قولاغنی پک جکم .

صلاح الدین

ایل آرافق بیو دی . دوشونیه جک زمان کلدی .

صلیحه

طورک . نه او ایور سکن . او دها یا بشند در یا آلتیستنده ... آرافق هر ایش

بایتمی ده .

بدیعه

خایر ، یدی ... سکن قندیله یا بداصدی باصدی .

صلیحه

او ، یک بیو کشن ، جامن نه دوریور سکن . قیزده این المد کر آج توبه ، توبه

دها ایکی کونلک شی ایچون ... یا میسنده اولور می هیچ ؟ یکی باصدی اسه

مدیسنده صایلاماز .

صلاح الدین

انه مک بلیخیه شیو بندی اکلاشیدی کرکنده سکنی کوچولمک ، انجیار لغی

او نوئک ایچون طور و نک یاشنی صاتلامغه چالیشور . هایری ریان ، ایکی یاش

فرق او سوز ، نه اولور سه او سون ینه طور و ن صاحبی سنک .

ذبل جالار

صلیحه

نه ظن ایتدک ، البت صاقلا یه جنم . اه اختار یه قسون .

صلیحه

« ایچری تکین خدمت جی به »

قاوه دمی بورایه کتیر قیزم .

صلاح الدین

نه میخی بایام نخل شی .

صلیحه

نه میخی بایام دوشونیو دشونیه ، اشتغفاره استیج .

او بیو ردیده طیشاری چیتمد . زوالی پک معذب او لیور .

بِدِیْعَه

باری او تفسیر تی عفو ایله ایدی.

صَدِيقَه

آه، کیچه لری او سور دیکی آدم لرک اسم لر لری صایه، صایه، صایقلاه،
صایقلاه، بیاقدن بر فیلایور کد.. نه بایه جفی شاشیر بیورم. طولا شیر، پختر دی
آچار، صار قار، ینه طولا شیر، سو و نمکه باشادر. (او اولدی. فلاں د کزه آتیلدی.
شوئی بو غدیلر، بیلمم اوته کینک باجاغنی کسدیلر. بویاه بایدیلر) دیه طولا شیور،
یاتیور.

صَلَاح و بِدِیْعَه

«ایکیسی بردن»

زوالی، زوالی،

صَدِيقَه

آبن، اختیار یاشنده چیلدریزه حق دیه تو رفیورم.

صَلَاح

الجزاء هن جنس العمل اما، نه قدر اولسه ینه باام، آجیورم،

بِدِیْعَه

امان نه فاتی یور کایلک

صَدِيقَه

«خدمتی خانمک قهواه سنی کتبر»

طوبیدیکرمی، رفیق قالتیمه؟

صَلَاح

خیر،

صَدِيقَه

افشام ده کیچ کلادی ایدی. راحتس اولسه ایدی باری. آدم حمزیه رغون در دده.

صَلَاح

اویله کیچه یاریسی کلائی ده براز تحفیا. سزه سور بایه جلک منهں بر شیدنی
وارمتش.

یوق جام طالغیناغی بیامز میک ؟ ساعتی طورمتش ایش . فرقنده او لئتسزین اسکله یه اینز . صوک وابوری قاچیزد . پالی به کیده منم بی آنرا به ایله یه بورایه چیقار .

صدقه

تحف فکر . تونله بینیوب کیروسو کیری بی بورایه قدر چیقمق .

صدقه

تونلدن اور کیور . سیکیده طوقویورمش . دوشونسه آقیزم ، دیله قولای . سرای بورنندن یدی دقیقه بکتووز . انسانده ناصfra قالیر . نه برشی . دورک شوکا باقیم .

« صول طرفه کی قبودن کیور »

صلاح الدین

بزده شوداغنیق شیلری طوبایه لم .

صدقه

« رفیق ایله کامه رک »

اوچوقدن قالقمش ... کتاب اوقویورمش .

بدیعه ، صلاح الدین

بیوریکن :

رفیق

« او توره رق »

صباح شریفلر خیر او سون قیزم . صباح شریفلر خیر او سون او غلم .

« سلاملاشورلر ، صلاح الدین ذبیل چالار ، خدمتچی کلبر »

صلاح الدین

« خدمتچی بی »

داییک قهقهه‌سی . غزنی‌لرده کلنجه کتیری ویر .

صیحه

خفیف شکری اویسون .. اویله ایچر .

صلاح الدین

دایی بک ... صباحلین بویله نه او قویورسکن ؟

رفیق

بزم نه اوله حق ... خواجه لاق ... مکتبده یاورولیمه درس حاضر لا یوردم
پیس مسلات دامنا او قومق ، دامنا چالایشمق ، .. لکن طاتلی درده ...

ای ، بک افندی بوقدر سنه در خواجه لقدن بیتمادیکزی ؟ دامسا عین
شیلری ، عین پروغرام داخلنده تقریز ایچک ... بکا قالیرسه جان صیفار .

رفیق

خایر قیزم ، خایر . بزم حیاتم ، ذوقم بتون اوذر ... اوئدن بیتفعی دکل
کیت کیده دها حر صه ساریلیورم . بن اوئلک سایه ستدہ یاشایورم . درسلرمده
متلا بر مناسبت کتیره رک او ، اوون طقوز تجی ، عصرک تاریخ سایسیندن بحث
ایدر کن خواجهم متوفی البر سوره لک تقریز لریخی ، ویوک آدمک جانلی ، روحل
جله لریخی دوشونه رک اوقدر یاشار ، اوقدر متلذ او لورم که کندمند کچرم .
خواجه لاق حیاتدر ، خواجه لاق محبتدر . سز حیاتدن بیقیورمیسکن ؟ سز .
بربریکزی چوچنگنکزی سومکدن وا زکیورمیسکن ؟ بخ هیچ بر مسلک بوقدر
کندیسنه ایصیته مدي . بومسلات بزم حیاتمدر . بن اوئکله یاشارم ؟ اوئکله
دوشونورم . طلبم بزم یاورولرمدر . بن اوئلری سورم اوئلرک محبتیله چالایشیورم .
او سائنه ایله یورلوم .

« خدمتچی قهقهه کتیر »

صلاح الدین

هر مسلک کندیسنه انسانی بویله ایصتمسه چالایشیله بیلورمی که ؟ بن شو
تجارتک اوقدر من احتم و متابعنه قاتلابه رق ... کیجه کوندوز شورادن مال
کتوره رک ، شورایه خام اشیا سوق ایچک ایحون دوشونورکن ... ها دایی بک ..

بوسفر کی اخبارات ایچون ده نامزد لکھکری وضع اینیه جکمی سکن؟
 سر این پنجمہ راستہ تسلیت برو فرقہ نامہ لفڑی ۷۰۰۰ میٹر
 ۲۰۰۰ شلیک اور غم سخایر لپٹا خرداں نہ لبیکو ناقی سخراہ دہ بیت نزدیک بارہا۔ بن جمیعت
 سلوکی سیعیق انتقامی میکنند مددہ کوواری قیورم۔ میجوت اولہ درق میکنند او کالی ریحیقی
 ریحیقی لوقلہ فرقی، اولمک معطیہ عنایتیہ ملک بجاں، غالیستندہ اونک سخو فرقی مذاخنه
 اینک، ملک، وطنک بتوں بومعزیز شیلر لکست عادن سویا فلا کمی، مختیان اونکی
 اونک ویرجکی فضلہ بر ڈائیہ متعلق اولمک، هونک ریسیلہ ملک تھا سکیہ
 دوسمی احتمال ہر آن موجود اولہ بیلمک، بن یونانی ایچون اقتدار لازم...
 بن جسارت ایدم .

صلاح الدین، نائلہ میتیجہ نے
 سر اور در زمان اورو پادہ بولنہیکر۔ ملک سلامی ایچون فانکرلہ،
 جانکرلہ اوغر اشیدیکر، بو کونڈہ الک نہم، والک عالی، بر مکتبہ معلم بولنیور سکن،
 نے ساویلہ اونکورشہ اولوگسویتی، بتوان جو سویلک کارلہ اولنیہ جاؤ نہ، شنی خصیغہ
 لوہنیق، وظاہری برا احمدیت، ویر تیر دبیلور ناگھلہ اورہ فکو، کھری باطیح بکنندہم،
 قومیتی جیلاں ایمکله مطلقاً میجوت اولمک لازم کڑا، اور باشقة سخالنک، اور بیتی
 باشنا، بڑی ایچون بر آز جسنا و نت، بواہز شبات لازم، اور بیتی،
 بقیوں تلق، میکنکت اشتفانیہ آمن، اولمک، مکنند مددہ اولیا فرقی کوں یونرم .
 عوامی، ایسا نہ کر شرم، قیمیتیز بعض الاملار بوندن، اولیکی اتحاد ملادہ کامیوں لکھنوری
 قوی دیکھو، رائی ادہ، قاز اندریل، بولنڈہ دو، خلعنالی قیورل، بیتی، ویتی،
 مالکو فرقی، ملک، ملک، ملک، ملک، ملک، ملک، ملک، ملک، ملک،
 اونلر قومیلہ بن، قومام لذم، کلریا، بانیلین بر آز کنی خی بیلی، اونلر
 کنندیلری جی دیو، آینہ قنندہ کوں تلر کر، مخلصہ، کو، او کی ایچہ، جو فلکور سہ
 بروکوں مملکتی نالہ کلی، برا او جزو و مہ اؤھری، کلور و کلہ بیلر لرد نے، بھنڈی
 ایہا،
 اما ستر بوصوئیہ ملٹہ ایفای سدمیں، بھکتی میہ بور میلسکر،

رفیق

خایر قیزم . چو جقا غمدن بری او بولده خدمت ایتکدن چکنیدم . بن
ماته میعوت اوله رقده خدمت ایدرم . اومات بني کندیلکندن ، کندی ارزوی
قلیسی ایله ایترسه ... یوقه اونلر بني استونارده اورتایه چینه بوب
بروغر امل نشر ایدرک ، اوته دن برویدن آهملر بولوب غزه لوله کندیه مددح
واشلان ایتدیردک ، اوتلرک حریت اسکاریه . جاله رقدک ...
« خدمتی غزه تلری کتیر »

او ، باقلم بوکون نه حواتلر وار .

صلاح الدین

بن شو اوستريا ، بخارستان اختلافی هر راق ایدیبورم ...

رفیق

« غزه تلری قاریشیدیره رق »

دها بخارستان کب استلال ایتدیکی زمان اویله بربانیدی قوه اجف اکلا .
شیلیوردی . « او قویه رق » ها ایشه بشه دن بر تلفراف .. اوستريا علیه شدنی
نمایشلر اجرا ایدلیکده در . قرال اعلان حرب نیتده در . قابنه حالا ترددده در .
قابنه تک سقوطندن قورقیلیوز .

پدیمه « غزه دن »

ویا دن خصوصی بر تلفراف . خرواتلر ، لهلر مختاریت ارزوسنی
اظهار ایتشلردر . بوباده آرای عمومیه مراجعت ایدلیسی فکری اورتایه
سوراکده ایسه ده هر ایکی قطعه ده اجتماع ایدن قوای عظیمه ملیه نظر آبوکی
اشتبه لزوم قالمه دن اوستريا نک اشبو ارزو و تمايلاته ناشات ایده جکی ظن
اولنقدده در . تقسیلاتی مفصل مکتبه به بسته به تودیع اولنشدر .

مدیمه « غزه دن »

یوقوهاما مخابر مخصوصی باقک نه دیبور . اوچ برئی صنف ، ایکی
ایکنیه صنف زرهلیلدن والقی قرووازوردن مرکب اوله رق زایونیا صوریه
مواصلت ایدن عثمانی دونخاسی شدته الفشلانشدر . بونابته دوته آمیر الی
سرزه ویریلان ضیانته زایونیاده متمکن عثمانی تبارندن اوچیوز کشی قدر حاضر

بولنچن وزابونیسا بخربه ناظری نطقنده ایبراطور حضرت‌لرینک ایکی دولت
بیشندگی مناسبات و دادایه‌دن طولانی زیاده‌سیله ممنون اولدتلریخی بیسان ایتش
و عنانی آمیرالی طرفندنده صورت لازمه و ناز کدده مشابله‌ده بولنچن واپکی
دولتک شرف و تعالیسی تمنی‌باشنده بوئیله‌رق اداره اقداح اولنچن و بوبابدیده‌اش و کیل
و خارجیه ناظری جانبلوندن دولت عالیه تمنی‌باش و کیل حاجی حبین افندی
ایله خارجیه ناظری محمد بک اشکر انقره‌اندری کشیده ایشندرو.

بدیمه « غزن‌هدن »

ایوب ریختنده بر الکترق دبوسی بوزنچن ، مامورین عامل‌رسنک نظر دتفی
جلب اولنور . امان بوبلدیه‌لر کدده دقنسز ایکی .. هر کون غزن‌هله بویله شیلره
طولیبور .

صلاح‌الدین « غزن‌هدن »

محمد بک قطبه متوجهآ حرکت ایدن قابل سوق بالونک ۸۶ تمحی عرض
شمالی درجه‌سنه واصل اولدیغی تایمیدن ترجمه ایشلار .
وفیق

بوده افضله . مدینیتک بوکوتو تقیلدری او لسوں اولماملی ایری . بازیزد
بلدیه باخچه‌سی جوارنده بربولو اویونی مکتبی آچیلمش .

صیحه

پارسدن یازیایور . علی اوسته‌نک تحت اداره‌سندگی بش یوز کشیدن مرکب
عنانی اوبرا قوم‌بانیه‌سی طرفندن ویریلان بش اویون بوراده فوق الماده
القیشلائیشدر . مذکور قوم‌بانیه بر رقاج اویون ویرمک اوزره لوندریه متوجهآ
حرکت ایشدر .

صلاح‌الدین

محی‌الدین بک انجمن دانشده‌کی نامزد ایکی اکثریت عظیمه ایله قبول ایداش
بو بازار ایرانی رسماً او ایوب نطق افتتاحیه‌سی او قویه‌جقمش . نطقنده ایسیر فیاده‌کی
تدقیق‌تی موضوع بحث ایده‌جکمش ... بمحی‌الدین بک طانیده‌کن . دکلی
مکتب سلطانی ده صنف ارقداشم ایدی . بعضاً کلوردی « والده‌سی ، دایی‌سی
باشلر ایله تصدیق ایدرلر » ممنون اولدام ، تبریک ایتلی ..

ش ایکل ایچیون المانیاداچ کان، لاون، یکر گافمنی نک پلا، اخچحال دارکھوشندن
لکروو ایشکاری عکس لکه قبوللری سفارشک، ہنکاس، ہنک اخخارمچه، آظللختندی
معارف اظللرلکه یازلشدادر، ایک، ہنک، ہنک، ہنک، ہنک، ہنک، ہنک، ہنک، ہنک، ہنک،
ہنک، ہنک، ہنک، ہنک، ہنک، ہنک، ہنک، ہنک، ہنک، ہنک، ہنک، ہنک، ہنک، ہنک، ہنک،
بو بک کوزلک، دولت، علیه نک هکامونیاکی اکتداء، ایک، بالکھان، اتحادی، ٹکلکی
ایچون اسکوبده ترکار، ارناوودول، بخادرلوا، ہصربلر، فرہ طاغیلر، او لا خلر
یوقانیلرلذن، مزکب تیوك، یومیتیغ عقدایدلمق، یوسخوارختی، لطفوللمایرلذن، ہولمشدر.
بوقاج سنه نک یاشنیدیردیکی برامل مستقبل.

حلاجیل تروست اشکانیه قرار ویرمشلر چهارمین عالم
صلاص الدین

امان بیو او تومو بیل فضالای ده .. استانبول ش ایگدار آصله کوچیسندن
کچن بر او تومو بیل بریسنه پچار یمین و تملاکتی مخواهند ه مجر والمه یا شد

دردجی مجلس

حقی بک

« طوّونه طوّونه ياواش ياواش كلير »

« اوطنمە دۇزى »

آدابن بۇ مختىار لو سەھلەردا اشتراك اىملىكىدە اىستەم . اىيچىرىدىن او تۈرمەم .

صلاح الدین

ئېمپۇن اشتراك اىتىپۇز سىكز ؟ بىزىرىڭىز .

حقى

بن اشتراك اىدەم . زىرا بىنى وجدان بىراقىبور . او نىم ايانلىرىنى كىرى ، كىرى
كوتورىبور ، مسعود او لەك سىزك سعادتىكىزىلە بىلەك بن دە مختىار او لە بىلەرم .
او تىن حىاتىدە وظىفەسىنى بىتۇمىش ، مىبولار ، قىدانلار ياشىدىرىمىش بىر كوتوكم .
فقط ظالم ، قامل ، بىر كوتوكم . دارالفاھىيم . فالق اىجىون او غەشىدم .
آد كلىيورلار . او زىرىعە طوغىرى كايىرلار . كاسونلار ... او تىن ظلمە ئىكلەسون ،
مظلومىن بختىار او لىسون . او ... تقصىراتى عفو ايت . بن عفو ئىمى سىدىن
بىكلىورم . يوق بىنى سن عفو ايتىزىك بىم جىرم يېك بىو كىدر . رەيق ، رەفق
بارى سن ، جانىتلارمك سكا ئاند او لان قىسى عفو ايت . . .

« دوشىز ، دىكىلىرى اظرافە طوبلاڭىر »

بىر دە

صوڭ

خنده عدم

ایندم ذکر کنارینه برشب ها هو اطف ،
آسوده هب چوار و اینها تابناک ایدی ؛
بریز طلام ایندنه کی بر شماش کشف
و لمشدی قارشی متساحله بروزک سرمدی .

کاهنی شیوه ایله رک بحر بر سکون
بقرهور سرتپیلار دی زدای سیاهه ؛
بر سس که کاه اولوردی ملاک آور درون
بکر ردی بربیم قیرزک کیزی آهن .

بر قاج بالقجی صاندالی کجدی او زاقله ...
بحرك سکون حزنی ینه عودت ایلدی ،
روح ملوی کندیسنه دعوت ایلدی .

داددم یم فسکره ، کوردم که قاب قارا
برشی چکر کبی بني عمانه دمبدم ؛
قاچدم ، یمده قهقهه انداز ایدی عدم .

سلیمان نسب

سرائر حسن و شعرک

منکره سعاله

هر لحظه روح عشقی من آغلا تیر کن آه

بیلعم که بردیقه عجب حسن ایدر میست

بیلعم که بردیقه عجب ای بروی - کنگاه

«مطلق بوکریه لر بکا غامدی لر» دیر میست

نیخوش فضای حسنک باقدیقه اویله بن

بر حسن کریمه دار ویزیر هر بستمک؟

دوشیخ می یوقسه ایچه، حولوچ بر منکشیدن

شیاهی سایه بچکه بر ظلن بر حزن؟

هر خنده بکارتیک روحی کوئیدور،

هر خنده بکارت اشعر یتکده آه

بر ایله مکدرک اظلالی تیندمشیر..

آخر ای بروی وقت بی لوث وی کنام

بر دللو آکلاشیلماز او شعر مکوکبک؟

بیلعم که بردیقه حزن و کدر میست...

سلاطیک - یالیلر ، ۱ شیاط ۱۴۲۵

علی اجانب

تیاترو تقدیم

عبدالحق حامدک مشهور اثری :

تزر

برهان الدین بک و رفناشی

اک بویوک آقتو من عد اولنان برهان الدین بک و رفناشی چن آقشام
تپه باشی صحنه سنه ادبیاتم زک اک پارلاق صحافتندن بری اولان عبد الحق حامد
بک تزر نی اوینادی برهان الدین بک و آرقه داشلرینک تزری ناصل وضع
صحنه ایندکلاری نی تدقیق ایندن اول تزر ک صحنه ایحیون یازلش بریمهس اولوب
اویلدیغی نظر مطالعه دن چرمک ایستهرم . بوراده ، محترم قارئلر مدن حامد
بک ازی اوزر نده بر تحلیل ادبی یا پنجه فالتیشمیه جفعه امین اویللری نی رجا
ایدرم . — یالکز صحنه اوزر نده کی تائیر آتی حقنده اوفاق بر مطالعه در میان اینک
فکر ندهم . بک ای بیلپرم که تزر اوقو نسه دویولماز بر کتابدر . حامد بک
بلکه اک کوزل بر ازیزید . ازک صحنه اوزر نده عینی تائیر لطیف کوسته مدیکنک
سبنی آراشدیره جق اولور سق بونله قطعاً اوینامق فکری به یازلماش اویلدیغی
کورورز . اولاً تزر بر تیاترو ییمه اولقدن زیاده دیلوکه برومانت قاعده سیله
یازلش بر ازیز : هیچ بر از نده effet scénique حصوله کتیره میور . چونکه
بیتلرک ترتیبی تیاترویه موافق دکلدر ، تایا اشخاص بر برینه بک او زاق
بولندرلش ، نالتا میز آن سن ایحیون بک زور لقلر تو لید ایدن تیارادر ، مونولوغلر
بوندن متولد او زون یتمز سکوتلره بونلش . رابعاً بو ایوونک باشیدیجه
وظیفه لری نی یا یق ایحیون کوکاری ، ملکلری زیارت اینش آدملر لازم اویلدیغی
یعنی اونو دلش ده بو تون بونلره دیالوغ طرز نده سویله من بیتلر تحمل او لنهش .
سوکرا ، بیلمم نده ، تزر ک بویله برقاج کیشله اوینامنے تحمل او لنه میور
کوکله کیزلى برسن ، بک لا یقی اکلاشیه میان بر آزو کوزل شعر او قویان
تک بر کیشینک مثلا برهان الدین بک بو تون کتابی یالکز باشه او قومسی

گرچه بیخ ایدیوست: او زمانی خود را که میتواند مقارنه باشد هنوز نداشت
بلوک هنوز نداشت: از آنکه بتواند میتواند مقارنه باشد هنوز نداشت
چنان آفتاب بخوبی بتواند هنوز اوله را تواند مقارنه باشد هنوز نداشت
دونشده فنا اینساندی: بخوبی از گذشتگی میتواند مقارنه باشد هنوز نداشت
برهان الدین بک رولکت آگزامیله بوکولش بازیش خود را که بودی: برهان الدین بک
بکه تر رولک هیچ (اهلی) اولیان سوزان خانم بک آماده بخوبی اینساند هنوز نداشت
خلوی ایندیه در شار رولکه برخیات بازلاق بلایی برخیات قطعیه و غیرمشدی
شعره بخون ایچون لازم اولان آهکی ویرمیک ایچون برهان الدین بک ورستلری
بک شایان هقدیر برمیمارله بورزویزدی: بعض اذیات تقدیمیه بخوبی اینساند
عد او لئورسته ده بخون اویزره ده آهک ایچون بخون همترین ایچون میملقاوی شغلی
شاغیمه ایچون ملکیان ایچون ورنی بورزق الازمه ایلکلکه زدن
که بخون برهان الدین بک که که تندیزه ایلکلکه از بخکلر بخیزده بکه متوافق
بک: غصیب دوشیوردی: حتی برخی طبله بلواده بوقه سلطنتی بدان جالسز
بیله بولکدم بوقه راعده: بدانه بخیریه است زده بده: بعد از قله ایلکلکه
ایکنی بخی فضلکه کی مو نواوغده بخراحت الدین بک: بخون: با پیش صفتگارانه سقی
کوسته بیلدی: رولک تکمیل بخی قلوبزیکی چهره سقی عکس ایستاده بخون
برهان الدین بک صوکنه قدرت داشما: عینی میهمت سلطنتی محافظه ایندی: ایشه
نهایت مشهور آرتیست برهان الدینی، سیاهه بک ستا که معرفتی برخی دفعه دیگر
صمیمی القیشرله سلاملادق: سوزان خانم برقادیه: ایدیله جک حرمندن صرف
نظره شویلک لازم کلیسه تزویز و لک بکه دوسته: قاله بک: بخون: و سیسلنر نده
بر سعادت: بخیات تعریج ایدن قاذیق بخون ایچون: دها تخفیف: ده شاطر رولکله
ساقلانمیلدر: اساسا بر قومه دین: و خوبی طایعنان: سوزان خانم ایچون: ترکجه بکی
ذاتاً بک او کر نک باشایان برقادین ایچون ترازه دی اوینامیه: با خصوص حامدک
شعری اینامعه قلتیمیق بخ آز کولوچ: ایچونه کوچ بز شبند: مثلاً احمد
حکمکه بک هنوزه بیهسته (ضریت الله: بکلکدیکمز اینه هنوزه) با خاصه شایان
ردیقیق: با مقاضه اطیفه: ایلخانه تملاشانه ادویه ایان بخ جان: او له حق سوزان خانم

حامد یک جمله‌لرینک مناسنی دها اکلا یمیور، عینی ادای متنع ایله حاضر و نه
نمایشای حسنندن باشه بر شی برافیور . واقعا سوزان خانمک براق سفی
دوینق، طبیق « او لاوایه رک » چهره‌منه یکزدین چهره‌ستی سید ایتمک بر سعادت
کافیه در. لکن انسانلر سعادت خصوصنده او قدر قناعتیز در که...
خلاصه سوزان خانم ترد دسز قومدی اوینامدی تو صیه واونده موافق
اوله سیله جکلری و عد ایده بیلیرم.

اترک اک بویوک رولنی یوکلتمش اولان کمال بک کانجه - بر مبتدی‌یی
تشجیع ایتمک بحث آخر - رولنک عظمت و حشمی یاننده ذلیل و ختیر قالمشیدی
عبدالرحمن نالت رولنی ایدرق بر آقوتور اولنقدن یاک اوزان اولان کمال بک
اوینا تمقبده بیلعم نه فکر وازدی؟ منظوم اوینامق ایچون ، ایچاندہ روی ترم
ایده‌جک بر سن لازمدو. حالبوک کمال بک سی آز و چتسالیدر . بوروک
نهشنه ذره قدر بر غرب امیرینه یاقیشه حق بر حشمت کوستره‌مدی . صحنه‌ده
آیشمامش آدمیله یودویوردی . پیراست عکسدی مرده‌قلایه ایده‌میوردی .
وزندن آیرلامق ایچون نه قدر غیرت ایندیکی نهایاندی . فقط بوغیرت انسان‌ده
غایت یاکاش بر صورتده وزنی بوزویوردی . رولک اک بویوک، اک علوی بر
پارچه‌سته ، ایکنچی فصلک علاوه‌منک ایکنچی مجلنده:

« طالم موقع نصلده یمان ؟

نیام شمده بن آمان یارب

.....

پارچه‌سته بالخاصه مونولوغده تکرر ایدن تزدم ... فقراتی اوقدار ذوقسز،
اوقدار اکلاشیلماز، روحسزا اوقداری که... نمایش‌کران کمال بکی غلیان حسیات‌دن
دکل تائیر کمولدن صالحانیور نظن ایده‌بیوردی .

صوک پارچه‌ده :

(حاضر اواسون آتیلی هب خدمه.)

اوندن صوکره وارد اولان سؤاله « عدمه » جوابی ویرگن کمال بک
قودورمش کبی آتیلمیه‌جقدی، صداسنه بر آدای کنایه، بر نوع معنای تشکی

دیره جکدی . کمال بک ده این بر قومهدی آنتوری او له سله جکدز . بالکر حسیات
عالیه اوزرینه ناسی ایدن ترازه دیلر قورقاوام که هنوز حسیانی محدود بردازه

غیانی آشماش کنجلر منزی

تعفیب ایته مکه بجسور

اولدقلری بولاره سوق

ایدیور . اکر کمال بک

قومهدین اولمه چالیشه

ایدی، بوکون ناصل کندیسی

برهان الدین بک يانشده

بک کوچوک قالیورسه

قومه دیدده برهان الدین

بک اونک يانشده کوچوک

قالیردی و بوصورتله کمال

بک ده نمره صنعتک حصه

مکافاتی طوبیلامنه موافق

اولوردی . جلال ساهرک

دیدیکی کبی شمديکی بو

آلقبتلر قدر مبتدى بر

آرتیست ایچون مضر برشی

اوله ماز .

مفید راتب

انفعال

علی جانب بکه —

براق شوسـله فاجعات ایخنده حیات ،

بوتون سفالت و بائسله انحلا ایتسین ،

بزم افلره مخصوص مائی بر دکرک

تلمعات مسائیه سله شمدی محاط

لسان شعرمه طواسون تأثرات محیط .

براق ، شوآتی مظلوم پینده بر قملک

كتاب ماته نقش ایتدیکی بویوک و درین

خطوط تاره قارشین شو آتاب قدید .

براق ، شو برک امید حیاتی ، بادمسا

شو خاک اسفل نسیانه قلب و مزرج ایتسین ،

دوشن و ریقه لرک سینه سنده بی بر وا

ملال و غم او قویان کلم میال و این

یاواش یاواش او قوسون برهوای زار و خزین .

براق ، ایچمده ینه ایکله سین او خسته سست .

۱۲ مارت ۴۲۳ آقnam

مصنفو نامق

ال وعد و صوره

آیت الله انسانک مساعی کشیده سی نتیجه سندم، نائل اوله جنی مقابلات ایمان
بشر ایله نعر فی قابل اولیان بشقه برسنه بشقه بر نزاکت و تدرته مظاہریته
ذوق سرمدی به نائل اولیسیدر . دلوسات عادیه و غایظه یم تخت افساد و احتیاطه
آهارق طرف گشیفه بر لطافت و شفافیت ویرمک نورمندوی ایله آنی ضیادار
ایتك وظیفه من در ، نفس اماده به حاکم اوله رق اما ایتدن بالایه سب شفت
واستقامی عادت، منزج ایتك انسان ایچون یکانه طرق دادیتدر .

شارل تانلک وارنکاب

طریقه روچینک ره راسته نده کی مهالک یا لکن بر طاقم بد خواهانک اهانته دن
عبارت اولیوب شارل تانلک ایله پاره قازانمه و سبله آخاذ اوله سی ، خصماتک
نشر یاسدن دها تهابکلی و دهشتیلدر . چویکه بودنیاده من الکدیم منشور اولان
ادیان مختلفه یی تخریب ایدرک تو تدن دوشیرن هب استفاده غیر مشروعه وارنکابدر ،
فساد اخلاقله بوزولش بر محیطک حاصله " مرضیی هریره آتشار ایدر ، اک
صف طریقه ایقاع ضررایلر ، جهالک اکثریت تشکیل ایمسی بوحالمه مساعددر .
ایوم کاذب خدامیلر درلو شکل و در جهه ده استفاده غیر مشروعه یه قال شهرق
مانیاتیزمه یهده صنعت شکلی ویرمکده درلو که بوحال عالمانک خیلی زمان علامم
روچیه حتنه بیکانه بولنلرینه سبب اولمشدر .

مع هذا بازار رواجده امتعه و مخصوصات مفشوشه نک بولنی مخصوصات
خالصه و طیعه نک موجودیتی انکار ایچون بزه صلاحیت بخش ایمز . حقه بازر
کننده لرینه حکمت شناس سوسی ویرلر ، کذب و خدعا جمعیت بشریه نک ایوم

اکتریت اعتباریله بز درجه سفلیته بولننسی ایجا باشندندر ، داشتا سرمه ایله ایله صافی
برادمک پاره سئی جکمک فرمتدن استفاده اینک هر ایشه کدیبور ، هر بری تلویت
ایدیک اک مقدس اساسی نه ایکیه وضع ایدیبور .

بو طریقہ یهده شکل تجارت ویرمکدن بیرونک مفتر تر تولد ایدر ، حاسه
منویه مادیا لاه اصلا منابع تنه بولنمه منز ، ارواح علویه مادیا لاه مشبع اشخاصه
قرب ایخز ، خدام لفقدم عقیده نک ادنا مرتبه بوزو قانی خادمی خطیات عظیمه یه
سوق ایدوب ارواح سفایه نک تأثیرات مشتمه میله اخبارات کاذبه یه هدف ایدر .
جهالت بیباشد اهمیتیز بر مصیت اولیوب تأثیرات هولایه و سیاله حقنده
ملومات متنیه یی حائز اولیه مرق بوایشه کدیشنله و قوع بولان نظاهرات
و اخبارات کاذب اولقله بوکیل ارواح سفایه نک بازیجه می حکمنده قالوب تیجه ده
بو حقیقت خارقه نک وهم و خیالدن عبارت بولندنی ظن باطنانه قاچانله کندیلری نی
هدن ایتش اولورل .

بر طرفدن جهل و باطلک دیگر طرفدن خصومتک مواعنه رغماً طریقہ
روحیه دها دون دوغدیقی حالده بیکون پک بیک خطوبلره ترق ایتش الی
سنه اول ایالک سوزلیخی انجق میرلادانق قیلندن اسانه المقدہ ایکن الیوم
بریوزنیک هر کوشمنده کلام حقیقتیانی استاع او لفقدم ، محمرلری هایو نثار
تشکل ایمکده و بونارک ایچنده فنون و معارف عالمده صاحب نام و شهرت بر جو حق
ذوات محترمہ بولنقدددر .

طریقہ روحیه یقیندن تدقیق ایدلیبی کی تقدیرده یوقار وود سویلیکمنز و بجهله
بالکیز سوه استعمال دکل فرق مختلفیه آیرلش بولنبد قارائی اکلاشلور و ایجاد
واهنه کیزینه بینلرنده تفرق کوریلور ، بحوال بشریتک الیوم بولنده بی خواجه نک
ایجا باشندندر بریوزنده هائیک دین فرق و طریق مختلفیه افتخاره ایمام شدر ؟
فقط طریقہ مذکوره مناظرات و مباحثتیله فرقه لیله برابر اسانه خلل
کلیدک یزنه بوطرفین کمال سرعتله ترق ایمکده در که بزرکون کله جک بشریت
کسب کاله ایده ایده اینهانلوك هویات و مهنافع مادیه لوسی بر کو ایکی کی اکندیلریله
برابر زوال پذیر اوله رق حقیقت بیک کی خدا ایشان آشنا بوعتردی و متأخر اولان
جمیعت انسانیه بی نوزلواه غرق ایده جککدر .

کندیکی میل

انسان بر خلطة در، یعنی روح، هیولا و جسم مادیتک ترکشیدن وحدت
حیاتیه بشریه حصوله گشیده بود مرکه نانه نک بزی جسم مادیده که نمایندیده
پیرامش بر لباس کی ترک ایده جکز.

هیولا، عین مرئی بر ظرف نیال او لوب روحک دماغزده احساس ایتدیکی
حسیات و اعضای جسمانیه بخش ایتدیکی آثار حیاتیه نک انتقال و سریانه
توسط ایدرک روحden آیرلز و بر لکده کسب صفوت و تزاهت ایدر.

روح، جوهر ذکا، مرگز قوت، منبع وجدان و حقیقت شخصیه آساندر.
اشته، بزده حیاتک تخلیسی، ذکائی، سیالی و مادی او لهرق بوعناصر لایکدیکرینه
ارتباط و اختلاط نتیجه شد، بتون کائنتک تشکلات اساسیه و عنصریه سی ده
بوصورته او لوب انسان طبیعت دنیان کائنتک کوچک قطعه ده بر تونه ذی
حیاتی و عینیدز، بناء علیه انسانک تکمل و ترقی نتیجه سبله فنون مشته و ظاهر نک
کشف ایده مدبیکی قوانین اسرار انکیزه کسب اطلاع ایمه میامی ممکن او لهینه
کی روح بشرک حائز بولندیه استعداد حسیله تسلیمه ده پایان یوققدر.

روح جسم مادیدن صیریلوب هیولای رقیق اولان ظرفه برونه رک ینه
شكل بشرده بروجوده تحول ایدوب مناسبت ارضیدن علاقه دن مقطع اولنله
ترفع ایدرن حال طبیعیه لمس ایله حسن او لوز عین مریده، روح تهیل ایتمامش
انساندر، جسم لطیف ینه شکل بشری حائزد. هر برزلزیز قالبی دکشدیدکمز
وقت بحوال لطفه کلوب تکرار عالم مادیه عودته بجاداته دالهرق تکملمز
ایچون لازمکلن مشاغل واضطراباته دوچار او له جغز، جسم مادی برسوارستک
حریدن اول قوشانوب ده، حریک نهایتنده ترک ایتدیکی سلاحه مشاهیده.

حیاتک تکریه و روحک تجسدی یالکز تلقینات ایله تأیید ایتمیوب ارواحک
علم روئینده تظاهر و اخبار ایله بوکون انسانک بعد الموت نه کبی شر الطیحیه ینی
احراز ایده جکی مرئیه تحقیقه واصل اولش شد. بر اثر منزک بوقسمی احصادن
یرون اولان اخبارات روحیه ایله عالم دیکرک مساعی و وظایفی، حظوظات
واضطراباتی نهدن عبارت بولندیغه خصر ایتدک. بوموضع بر فرضه و خیال
اولیوب بودنیادن کلوب کچن ارواحک اخبارات و ارشاداتی نمره سیدر، انسایات

ایجون بولینه بیوکه بر موقیتدر، ظلمت مجھولیتده قالمیش اولان بحقیقت،
بولوچه نورانیت مکافات و مجازات آتیه منظره بی بزم هکس ایتدیزیریور.
باونکشاف عظیم افعال و حرکات زده تبدلات حصوله کتیره درک آنیده هر روح
کنیجه، درکرینه کوره برموقعه نایل اوله بخنی تایید ایتدیکی تقدیره ده قانون انصاف
سته، وعدالتک الدن برواقلمامیته خدمت و بریوزندغ عقل و حکمت و اخلاق حمدنه نک
نمیمه لایزری مصائب حیلهه قارشو تقویه ایدرل اغتشاد هرمه میانت بخشش ایله جکدر،
صوک ساعت

حالت ترعدده نهل اویسور، روح عضلات و عظامدن مشکل قشنگن نصل
قورتیلیور؟ بوده شتلی دقنه ده نه کی احتسات و تأثیرات کنده نه انتظار
ایدیور؟ اصل منفعت بونی بیامکدر، حیات یارین بزدن فرار ایدجک
موتن قورتونق غیر نکندر.

امدی مکافات و مجازات آتیه حاتمه کی اخبارات دینیه بیکون ارواح
طرندن ده تا کید او لخندیدر که بروجه آتی درج ایدیورز:

موئی متعاقب روحده او یامن احتسات نهایت درجه ده مختلف اولوب
دنیاده کی هزار و استحقاقه و اخلاق قدیمی علویته تابعدر. افتراق همان دانما بطي
وتدریجی اولوب بعضاً موتن چوق زمان اول و قوعه کلکه باشلامه هیولانک
جسم مادی ده صوک روابط سایی مقطع او ایجه خلاص واقع اولور، روابط
سیاله نک جسم مادی یه درجه شهول و نفوذی قوتی ایسه سکرات موت او
درجده متند و اضطرابی اوله رق روح چوق صیققی چکر و جنم هیجان
دشمنشدن او مرتبه ده متاذی اولور، برکمه که حال حیاتنده امور دنیویدن
کف ید ایدوب اخلاق ذاضه ایله تصادف ایدرک وظیفه سفی ایها ایتمشد،
بعضلر نه اضطراب انکیز اولان موت بواسان ایجون ذوق آور بر رؤیایی متعاقب
لطیف براویهودن بشقه بزئی دکلدر. خلاص سریع و غایت قولایدر، عکس
حالم حالت نزع پاک مجاهدی و امداد ایدر.

هر حالده روح جسمدن آیراستی متعاقب وقت بر زرد کابوس ایله محاط
قالیع، فقط ارواح طیه درحال بوكابو سن خلاص اوله رق حیات سماوینک
عظمت و اعطافنی کوریر تماشایه باشلار. قایچ ایله مشبوع ارواح ایجون بواعافته

قا و و شنیده بک بعد قلطفه کتب صحفوت و کمال ایده میان الرواحک اکثری
 بعد المبوت دخی خیلی بگمان جیات جدمایند بولند قلریخی ظن ایدارلر، هیولا که
 نیم بیادیه را کتب صحفوت ایده مدیکی ایچون روح کنده بی اعضا ای عضله ده
 کوژه زدک عین اعیادات و حسیه ایه متحیمه اولو نونه
 زدن طبقات سفیه ده بولنفلن اولو راج ارسه، عجیق، بر ظلمت، مدھش، عزم لنه
 مسیفرق او له رق، اعریقی پیر قایل بر خوف ایدی ایچنده قایل، جانیل بوظامت
 مخونه آرد سنه مو و افنا ایتدکاری اشخاص اشکال مهیله لری ایله بلا اقطاع
 دوخار وله وا ضطیاب اولورلر، عدمه و حسات جسم ایتن عبارت بولند یغه
 قائل او بله ساعت انتراق بک ده شلدره بونر کمال یاسله حسات فرآییه
 یا شورلر، چونکه بوصوک دقت ده شیه لری زائل او له رق بک ده اش بر علم
 کوزلریشک او کنده بیایز او کنده درین بر او چوز قوم آخه رق و نک قعر
 بی پایانه سقوطی تأخیر اتمک ایستار، ایشه بوانده مدھش بر مجادله باش
 کوستروب آیلاق ایتهین ماده ده روح مساط او له رق بوسفل جسمی ترک
 ایمامک ایست و بعضا ده بر جانمش کی جسم مادنک بستون قسخ و محله
 قدر ایملز، بر روحک رعنیه کوره بوا اند دودا قلری بـ طاق قوزد لرک
 که زدکاری حس ایدر.
 دنیاده نخن و مشاهه محمل ایتدو ده طوهر تائیخ آیرلیان انسان کمال سکون
 و جسارتله ده نیم موشه مدیکنتر اولور و اشتغلندن اینین او له رق دوختی ماده دیه
 تو احیه ایدن رو ایطک رخاخو شکله بالش و اجسدن مفاوکت ایده راه بوجال کیاند یشن
 ایند اه تو نهده غارچن اولان تخفیت بر او بوشاق کی اکبری.
 لیکن دار و فدا کاری ایله کتب صحفوت ایدان دلخوه، منتکن بجهما یانی ترک
 یا برا یعنی، جیات ماتی هزار ژنک یو ایش یو ایش ایندندی تباشد ای سکده بولند یعنی
 جس ایه دو تهایت اثلاط و نخوده یا یوازی ساخته کایان شکن مهیله همیز آذن ایان
 ضیایی عالم آواریله نصل داشت ایرسه، نخاطرات سخن، او رقی ده بجهوله ختنیخ
 او له رق امر ار اید و بدی یک داخل او لایه خنایت، نو زن بجهوله مر مفت، مبہوت
 و نمیخیز، قالقد سکرده نیم شفاف بر توهنت از قلندن مشاهده اولان ای اما خضر غیر
 والش خامیه مهایه و فقط ظایت اکلیف، دلخربت بر امظفر اسراری ای اکبره قارشو
 اشتیاق اور قذله متینیز بر حالده را یکن، از رعایت ییمن نظر نده کی نیم کلتفت و سخن

زائل اوغلله بر ضایی مشعشع لمعان ایدر که ضایی شمس بونوره نظرآ ظالمه در
بوب نور روحانیتدر، کیندکه بونوره مستغرق اولهرق تصوری غیر ممکن بر
دوق و سعادت سرمدی به نائل اولهرق بر قوت نوجوانی ایاه بامواج طافنه
دالهرق تردد و خوف کلیاً زائل اوغلله نظری خیر یوزندن ومدقن اطرافنده
کوز یاشی دوکنلدن چویزد رک عوالم علویه به اشغال ایتدیر اوراده حیات
جاودانی و ملاحت ملکی کی حائز دوستله ملاقی اولهرق دلاتریله استعدادی
ندرجهده ایسه اودرجهه قدر صعود ایدر و بوسهده کندنده بشقه انصا
و حساسیت اویانهرق مسعودیت ابدیهه مظہر اولور.

موجودیت دنبویهسی بر آز بولاق اولوب ده بیوک کناهله دن ازاده بولغله
برابر حیات جاودانی استحقاق کب ایقامش اولان ارواح جسدی ترک
ایدر ایکن عظیم بر خوف و تردد دوشکله دوچار سدمات اولهرق جسدن
برسیفک غلافدن چنندی کی اولدجهه زور ایله خروج ایدر کب سراسی
ایدرا سهده کندیستی استیلا ایدن خوف و ترددله مزوج بر کابوس حسیله
بوسریستی استعمال ایدمهه رک حیات جسمانیه کی امرار ایتدیکی مواقعدن بر
دوبلو آیزیله هرق حباتی تقسیم ایتش اولدنه افرادله برابر بلا انقطاع متالم
اولق صورتیله خیلی زمان دوچار مجازات اولدقدن سکره ارواح عالیه مک
شقاعتله اضطرابی تحفظ و بر یوزینه بند ایدن رو باطک جوزلیله بر درجه
مظہر ترقی اولوز سهده طبقات عالیه که نسبة بودرجهه سی ده نیم مظالمدر.

عموماً مرید بر خسته ای متعاق افتراق اضطرابی خفیدر، چونکه یواش
یواش هیولانک جسمده کی سریان سیالیه کب ضعف ایتش اولدینه دن
روحک خروجی آسان اولور. موٹ گنونی ده تسلیم روح پاک دلخراشد، زیرا
حیات جسمانیت حال تمامیتده در. منتظر احتساسات هول انکیزدن هیچ
قورتیله مزمل، حال حیانلرینک صوکدیقه لرندک احوالی الى نهایه حس ایدرلر.
حیات فانیده روحزک استبانلدن خبردار اولق صوک دیقه ده موته حاضر لمح ایچون فائدی
واهیت عظیمه کی حائز بر مسنه دره صوک دیقه ده بزه اعداد ایده جلک و افتراقی
تسیل و کشاده اولان غالم دیکر ده ترقیاتمی تأمین ایده جلک یکانه تحصیلدر.

مابعده وار

خلیل

قاره سهر و حی

وداد بجهت، لامبانک قرمزی آبازوری آواسنده دوکولن شلاله ضیا
 آتنده، اطرافی خفیف بر هاله حرمت صارمش سیاستک یاندن کورونن بر
 قسمیله صاحلزیستک اینک فالوالندن وجوده کاش شیق توالتندن؛ صیق
 الیسوسی اینچندن طاشاچق ظن اولنان دولمنوں وجودیاتک شکل ای اسام طریضندن
 بر شعر و خویلایا کوزلکلار استدللاب یادیله بیلن بوکنج فرقی؛ بویله دویه دویه
 تدقیق ایدمه سلمکدن؛ قاینده، بر هصهوفیت بشیدم تائیریله اعصاری کوندن کونه مقا
 و متسز بر اقام بوعطش آتشین سودایی تعلیمین ایتش او لیور و عین زمانده بو عشقه
 قارشی دویلان انجدا یاند، آتشلر کسب اشتداد ایده رک اوی بوسوتون ادل
 ایده سوردی. بو، دهانه زمانه قدر دوام ایده سایردی؟ اکر نزیهدن چکنمه سه
 هان کیدوب قاینک اینچنده میال اساع بر بخار شدیله محفظه سفی پارجالا واق
 ایستهین بوتون بوفورانلری بری بر بو شالتارق اوندن بر جواب تسلیت یعنی
 ایده جک وی شبه، آرنق اوهم متباهیت ایده سیه جکدی. فقط اوی بوتون
 بو جرأتلردن آلتقویان اسپایه؛ هر خطوه حرکتنده قاره شرسنده دیگلران برمانعه
 قوتله دوشونجه لری زیر وزیر ایدر، شهدی بر شیشه قرار ور ملک لازم کله یجکه
 قناعت ایدر کن بر از صوکرا نک نینکول ایتمک محبوریتی حس ایدر... و بو
 صورته بوتون ایشلرنده بر انسکار منوی یه دوچار اولادق هان رجوع
 ایدردی. اشته شهدی رینه ذهنیتین کاوت یکن یونکرله بر دیقه قلی چار بدقدن
 صوکرا یونکه قدر خطالی بر حرکت اولا جغفی درک ایده رک هان ردای تشدیدی
 نزیه نک، هر شی کیدوب آننه سه سویله چکنی برایردی، با خاصه بو عمه نمایده
 او کارشی مالی احتملک ایجاد ایندیکن، قناعت ایدر و بو عله جه بوتون حرکتنده
 بر تقدیم گوزه تیردی.

بو اشناهه قابی آچیلارق ایمیری یه ماری کيردی. تزیهه یه برشی سویله دی. صوکرا قاریولانیک آلتىدن کان قوطوسنی آلارق چيقدی. شېرىھەز تزیهه یه کان چالدىر اجقلەردى. بر آز سکرە تزیهەدە قالدى. ژوپىدە یه برشی سویله دکن صوکرا بکله مەدن چيقدی. او، قولله كىسيونى تدقىق ايدىسوردى. وداد بېجت، اونى او دانىك ایچىنە يالكىز كورمكدىن او آندە ذهنەكلىن بر فكىرە مىندا ئىلسەن ئۆزۈنە طوغۇرمىلىدى. شو دقىقەدە بوفىرىتىن استفادە ئىتمك مەققىدى. مادامكە آرتق تەحمل ايدەمپوردى. هەشىئى كۈزە آلارق ایمیرى یه كىرەجىك و بوتون دردلەرنى او كا دوكىرك آرتق طاقت كىتىزەلەمەن بۇ عذا بىلەر، بىحرانلەر بۈكىچە نهایات وېرە جىكىدى ...

وداد بېجت، او اشناهه كۈزلىرى دومانلائىش بىرىخوش مەجا كەمسىز تىكىلە تىيجەنلەك نە یە منجىر اولاچىنى حق دوشۇنەك لزوم كورمەدن او دققەدە بوتۇن مشكلانى اقتحام اىخون او كا خارق العادە بر متانت بىخىز ايدىن بر جرا ئىكارلەمە بالقولك قابايسىھە دوغىرى اينلىيەدە. قابىيى آجاڭىن قابى، او دۈرچەدە خارپىوردىكە هەن اورادىيەغىلوب قالمىدىن قورقىدى. ژوپىدە، قاباينك آچىلەغۇن ايشىتىمەشدى. قولله كىسيونك صووك ياراغىنى چەھۋىردە كەن صوکرا، چىقىق اوورە ئىدى. كەندىسىنە دوغىرى ياقلاشان بر آياق سىلە باشقى چەھۋىردى. ودادى، قازىشىسەنە كورى كورمۇن بىردىن دوكىدى. صوکرا بر ئاسان ئىچىنە ذەنلى طوپلايارق قاچىق اىستەدى. فقط الملىينك، ودادك او ووجلەرى اىچىنە محبۇس قالدىغۇن كورۇنخە آرتق مقاومت ئىتمك قابل او لاما ياجىنى آكلايارق بىسكلەرنى قىراجق كى تىضيق ايدىن بورۇشەدار قوللەر، بىرمەت چىرىپىندەن دەن صوکرا نهایات عرض تىلىمەت ايدىن ضۇغۇن بىرىش بىجزىيەلە مەلۇب او لمىشدى ...

شمدىنىڭلىكتىسىدە بۇ ئازلىزىتە قدر كاڭۇپ طېقامان بىرىشىلە يكدىكىرىنە قارشى بىر كەن ئەلمەنلىقىنە لەمكەن بىر ئاخىجان اىچىنەدە لوپىلە جە دورىتۇرلار و بىرىزىنە كەيدىلەن پارماقلەر بوايىكى قلب ئاراستىدە بىرلەشىن بىرىشىلە آتىشىنك، درمانلىرىنى كىن لىرذەللىلە ئىزتەپ يورلىرىدى. او يەكە كە انسانى بىر آن اىچىنە سەرسماشىرىن بىر رەعەتھە ساعقە ايلە اولدۇلىرى يىردى دوكمىش كىيدىلەر. بىرمەت، بوايىكى روھى يكدىكىرىنە سەجدىپ وەص ايدىن بىر سەركۈزىت عمىتىنە نىكاھ مايلە باقىشىدىلەر. صوکرا ژوپىدە، الملىنى قورتارماق اىستەپەرلە ئەرەن بىر حەملە ئاشت ئايلە چىكىنىدى. فقط بوانشادە

بیاکلرینی قیراچق کبی صیستان بو آلاردن قور تولامیه یغنه قناعت ایده رک خاجانی،
بو غوق بر سله:

— رجا ایدرم .. دیدی بخی بر افکر ...

وداد بهجت ، رعشه دار قولاریله اوئی کندیسنه چکرکن او ، بر چو جق
کبی يالاوایرسو:

— او عشقته اواسون .. بر افکر زدیسون .. شمدى اوستمزه کله جکلر ..
صوکرا مفتور:

— اوف ، ياربی سن بیاپرسك ... دیبوردی ..

دایقانی نهایت تحمل ایده میه رک:

— بخی اولدرمکمی ، ایسته بورسک ژولیده ! .. دیدی .. کوریوزسکک
بن او لیورم ؟ هلاک او لیورم ...

ژولیده ، تمخاشی ایده رک:

— اکن سزمو قسمزک نه قدر ته اکلی او لدینی دوشونیورسکر .. يارسی
کوررسه ... بر افکر ؟ رجا ایدرم بر افکر کیدیم ...

وداد ، خاجانشدن بو غوله رق:

— خیر .. دیبوردی .. کیمسه کورمن ...

ژولیده ، يالاوایرسو ردی:

— آیاقلر بکزی او بیم بر افکر ، اکر کورولورسک امین او لکز که محو
اولدم دیکدر ...

وداد ، نامین ایدیبوردی :

— قورقه .. دیبوردی .. بربی کلیرس بن بالقونه چیتارم .. يالکز
اعتراف ایستک سنه بخی سهوبیورسک .. ایشنه بن سندن بونی ایسته بورم ..
فصل ، سنده بخی سهوبیورسک دکلی ؟ .. سویله ژولیده .. بخی نامین ایت .. بکا
بونی اعتراف ایستک مسعودیمه قانع اولایم .. یوقسه بخی هلاک ایتش اولورسک
او ، جواب ویرمیوردی . بر مدت ساکتایه با قیشیدیلر . صوکرا وداد بهجت
اوئی قولازی آراسه آلارق تیردک بر صدا ایله:

— باق ، سکوت ایدیبورسک .. بتدن بوقدر جق بر سعادتی در بیغ
ایدیبورسک .. دیمک بخی سه میوردیلک! ...

زویله، کوزلرینک سر زنگکار بر باقیشیله وداده باقدی؟ صوکرا سیامی خفیف بـ رـ سـایـهـ حـجـابـ اـیـلهـ قـیـزـ اـرـاقـ کـوـزـ لـزـنـیـ اـینـدـرـدـیـ، وـیـاـوـاشـ بـرـسـلـهـ:
— نـیـحـونـ اوـیـلهـ سـوـیـلهـ یـورـسـکـزـ؟... دـیدـیـ.

وـبـوـجـمـلـیـلـهـ حـیـاتـیـ اـعـتـرـافـ اـیـشـ اـولـدـیـ. وـدـادـ بـهـجـتـ، شـمـدـیـ قـلـیـنـهـ عـظـیـمـ بـرـ سـعـادـتـلـهـ بـوـ، قـوـلـلـرـیـ آـرـاسـتـدـهـ، کـنـدـیـنـهـ عـرـضـ تـسـلـیـمـیـتـ اـیـدـنـ وـجـوـدـیـ درـ رـاـغـوـشـ اـیـدـرـکـ یـوـزـیـخـ، صـاـچـلـرـیـخـ بـرـ بـارـانـ بـوـسـهـ لـیـخـنـدـهـ اـخـاطـهـ اـیـدـیـسـوـرـوـاـکـ تـعـلـیـمـ تـشـکـرـ اـیـدـهـ جـکـنـیـ بـیـلـهـ مـیـهـرـکـ آـوـوـجـلـرـینـکـ اـیـخـنـدـهـ حـالـاـ قـوـرـتـوـلـهـ چـالـیـشـانـ بـوـ، مـیـنـیـ مـیـنـیـ تـرـمـینـ اللـرـیـ مـتـوـالـیـ بـوـسـلـرـلـهـ اـوـبـیـوـرـ، اـوـیـوـرـدـیـ...
اوـ اـشـادـهـ دـیـکـرـ اوـدـادـهـ، مـدـیـخـنـکـ نـسـنـیـ اـیـشـنـدـیـلـرـ. زـوـلـیدـهـ بـرـدـنـ فـیـرـلـادـیـ:
— آـمـانـ... دـیدـیـ. مـدـیـخـ کـلـیـوـرـ...

وـدادـ بـهـجـتـ، بـوـقـدـرـ جـقـلـهـ اـکـتـفـاـیـهـ رـاضـیـ اوـلـامـانـ بـرـ قـاعـتـسـرـلـکـهـ:

— اـکـرـ... دـیـوـرـدـیـ. بـیـکـاـ زـرـمـلـاـقـاتـ وـعـدـ اـیـدـرـسـهـ کـرـ...

زوـلـیدـهـ، تـامـنـ اـیـدـیـسـوـرـدـیـ:

— آـمـینـ اوـلـکـرـ... دـیـوـرـدـیـ. سـوـزـ وـرـیـوـرـمـ... لـیـکـنـ شـمـدـیـ مـسـاعـدـهـ
اـیـدـیـکـزـ...
وـدادـ بـهـجـتـ:

— بـیـکـ... دـیدـیـ. فـقطـ نـهـزـمـانـ وـنـرـدـهـ؟...
زوـلـیدـهـ، وـعـدـ اـیـتـدـیـ:

— بنـ سـزـهـ یـازـاـرـمـ.. منـاسـ بـرـیـرـدـهـ کـوـرـوـشـوـرـزـ...

بـوـقـرـاـوـزـرـیـهـ اـرـقـ آـیـرـلـیـوـرـلـدـیـ. وـدادـ بـهـجـتـ، اوـنـیـ بـرـدـفعـهـ دـهـاـوـیـکـ
ایـتـهـدـیـ. اوـمـوـزـلـنـدـنـ چـکـرـلـهـ آـشـیـنـ دـوـدـاـقـلـیـلـهـ اوـنـکـ دـوـدـاـقـلـرـیـ آـرـاـشـدـرـدـیـ
مـدـیدـ وـمـحـبـتـکـارـ بـرـ بـوـسـهـ سـوـدـاـ اـیـلـهـ اوـبـوـشـدـیـلـرـ. زـوـلـیدـهـ قـایـسـدـنـ چـیـتـارـکـنـ وـدادـ
بـهـجـتـ، تـکـکـارـ اـیـدـیـسـوـرـدـیـ:

— مـکـتـوبـکـزـیـ مـطـلـقـاـ بـکـلـرمـ...

زوـلـیدـهـ، بـاـشـنـکـ بـرـ اـشـارـتـ مـوـافـقـیـتـلـهـ؟...

— اـمـینـ اوـلـکـرـ... دـیدـیـ.

شـمـدـیـ وـدادـ بـهـجـتـ، بـالـقـوـنـهـ عـودـتـ اـیـشـ وـقـابـنـکـ الـآنـ دـوـامـ اـیـدـنـ

خایجانیله صندالیمه او طورمشدی . معنویاتنده ، او زون بر بحراندن صوکرا
بچه اضمحلالی قالان رعسیتک پریشا نیتلریله درین بر بورغوناق واردی .
او درجه‌ده که وجودنده عظیم بر رخاوتله دور نفاهته کیرمش بر خسته‌نک
در مانز لقلرینی حس ایدیبوردی ...

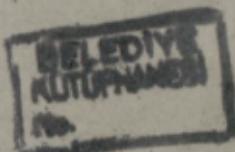
شمی رو خنده ، بوتون او هیجانات سودا آراسنده ، عشقنک آتشلرینی
خسر انرینی تکین واقع ایدن بر اطمستان حیاتله قای شیشیور .. دودا قلرنده
بر تبسیم بختیاری ایله ، کیجه‌نک خفایای سکوت و خولیانه دالرق ؛ شود قیقه‌دن
اعتبار آ باشلايان حیات مسعوده غرامنک استقبال آمانی دوشونو بوردی ...

...

هان ایک سانته یقین بر زماندن بری ، بوراده ، بریسی طرفدن کوروالک
احمالیه خایجاندن بوغوله رق بکله مکدن آرتق سینقلجشیدی . دیوارک کنارینی
بویدن بوبه قایلايان آبلاتوز فدانلری آردنسنده ، یاوش یاوش ایلریله برک
قایینک باشنده ، اطرافی یابانی اوتلره ، صارماشترله احاطه ایدلش قریبه
قدر کلدی . او راده بر آقسیانک یاننده دور اراق کوشک پنجه‌لرینه دقت
ایتدی . اطرافده یوکسلن سالدیده چام آغاچلرینک قویو کولکلری
آراسنده بیاض جبهسی کورون بوجسم بسانک ؛ یارم عصر ارق بر زمانک
پارتفلتنه مقاومت ایتکدن قابور لاشمش کی دوران باسیق‌سفی آلتده او بیوان
بر جهان خولیانک اعماق سکوننده بر پری " خیال آرایان کوزلریله قرا کلق‌لری
تجسس ایدرکن آلت قائد برجه‌نک ، یاری به قدر آچیلمش پانچورلری
آراسنده خفیف بر پری دالغاسی کچدی . صوکرا دیکر او داده بریسنه ،
أللده بر اداره لامبیسله دولاشیدیغی کوردی . بو ، احتمال ، کیجه اویانا نلردن
بریسی ؛ باشک بر خدمت‌جی ایدی . بر دقيقه صوکرا غائب اولدی ...
(مابعدی وار)

جمیل سلیمان

ایکنچی جلدک نهایتی

صاحب امتیاز : صالح سری